

SAVITRI

Een Legende en een Symbool

Deel I

Sri Aurobindo

Oorspronkelijke titel:

Savitri – A Legend and a Symbol

Vertaald door Martin Schreurs, Haarlem, juni 2013.

© Stichting Aurofonds 2013

© Sri Aurobindo Ashram Trust 1950, 1993

Uit deze uitgave mag uitsluitend iets verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm opnamen of welke andere wijze ook, hetzij chemisch, elektronisch of mechanisch, na voorafgaande schriftelijke toestemming van

Uitgeverij Stichting Aurofonds.

p/a Namaste

Middelweg 63

3956 TK Leersum, The Netherlands

031 (0)343 454967

info@namaste.nl ■ www.namaste.nl ■ www.aurofonds.nl

Eerste druk: 2013

ISBN 978-90-70549-28-2

Printed in India by
Brihat Consultants (India) Pvt. Ltd.

Savitri is een mantra
voor de transformatie van de wereld.

De Moeder

NOTA VAN DE AUTEUR

De legende van Satyavan en Savitri wordt verteld in de *Mahabharata* als een verhaal van echtelijke liefde die de dood overwint. Maar deze legende is, zoals veel aspecten van het menselijke verhaal laten zien, een van de vele symbolische mythen van de Vedische cyclus. Satyavan is de ziel, die de goddelijke waarheid van het wezen in zich draagt, maar die in de greep van de dood en onwetendheid is afgedaald; Savitri is het Goddelijke Woord, dochter van de Zon, godin van de allerhoogste Waarheid, die omlaag komt en geboren wordt om te redden; Aswapati, de Heer van het Paard, haar menselijke vader, is de Heer van Tapasya, de geconcentreerde energie van spirituele inspanning, welke ons helpt op te stijgen van sterfelijke naar onsterfelijke sferen; Dyumatsena, Heer van de Glanzende Heerscharen, de vader van Satyavan, is het Goddelijke denkvermogen, dat hier is blind geworden en haar hemelse visionaire koninkrijk heeft verloren en daarmee haar koninkrijk van glorie. Toch is dit niet slechts een allegorie, de karakters zijn geen gepersonificeerde kwaliteiten, doch incarnaties of manifestaties van levende en bewuste Krachten waarmee we bewust in contact kunnen treden, en zij nemen menselijke lichamen aan om de mens te helpen hem de weg te wijzen van zijn sterfelijke toestand naar een goddelijk bewustzijn en een onsterfelijk leven.

Sri Aurobindo

VOORWOORD

Onafhankelijkheidsstrijder, visionair, yogi, en dichter Sri Aurobindo (1872-1950) was een van India's meest vooraanstaande leiders. Zijn Integrale Yoga is gebaseerd op innerlijke zelf-ontwikkeling om het Ene Zelf, het Goddelijke, in alles te ontdekken en te evolueren naar een hoger bewustzijn: een spiritueel en supramentaal bewustzijn dat de menselijke natuur zal transformeren.

Toen India uiteindelijk onafhankelijk werd op 15 augustus 1947, Sri Aurobindo's 75ste geboortedag, nodigde All India Radio hem uit om een radio-boodschap te geven. Daarin noemde hij vijf dromen die zijn leven hadden geïnspireerd: de onafhankelijkheid van India; de heropleving van Azië; India's spirituele betekenis voor de rest van de wereld; een uiteindelijke eenheid van de wereld waarin alle naties gelijke kansen zouden hebben om hun eigen unieke prestaties en capaciteiten bij te dragen aan een harmonieuze toekomst van de mensheid; en de evolutie naar een hogere en meer verlichte mensheid die uiteindelijk in staat zou zijn om een daadwerkelijk goddelijk leven op aarde te realiseren.

Van al de geschriften van Sri Aurobindo neemt zijn mantrische gedicht *Savitri – een Legende en een Symbool* – een speciale plaats in. De Legende gaat over het verleden van de mensheid en het Symbool over haar toekomst.

De legende, ontleend aan de *Mahabharata*, vertelt het verhaal van Savitri, dochter van koning Aswapathy, die in haar prachtige wagen een reis door de naburige koninkrijken maakt om onder de prinsen een echtgenoot uit te zoeken. Onverwacht ontmoet zij aan de rand van een woud, Satyavan; ze worden meteen verliefd op elkaar. Satyavan is de zoon van de blinde koning Dyumatsena, die onrechtmatig van de troon is gestoten en naar het woud

verbannen. Savitri gaat haar ouders melden dat ze de man van haar keuze heeft gevonden en dat ze met hem en niemand anders wil trouwen. Daar verneemt ze echter van Narada, de hemelse zanger en ziener, dat er een vloek op Satyavan rust: over precies een jaar moet hij sterven. In haar liefde voor Satyavan weigert Savitri op haar besluit terug te komen. Het huwelijk heeft plaats en ze neemt haar intrek bij haar echtgenoot en zijn familie in hun hermitage in het woud, waar zij hun kluizenaarsbestaan deelt en nauwgezet alle traditionele plichten van een Indiase echtgenote nakomt.

Wanneer de dag van zijn dood is aangebroken, vergezelt Savitri de niets vermoedende Satyavan, die diep in het woud hout gaat hakken. Daar wacht hem Yama, de God van de Dood, met de strop waarmee hij de zielen wegleidt. Savitri weigert Satyavan te laten gaan en blijft het tweetal aan gene zijde op de voet volgen, dankzij haar occulte en spirituele vermogens, verworven door strenge ascetische oefening. De Dood kan haar niet afschrikken noch afschudden, hoe hij ook dreigt en wat hij ook belooft. Savitri's kracht is zo sterk dat Yama uiteindelijk Satyavan moet laten gaan. Wanneer het echtpaar op aarde terugkeert, verneemt Dyumatsena, die weer kan zien, dat de onrechtmatige koning zojuist gestorven is en dat het volk hem op de troon terug wil. In die gelukkige afloop weet alleen Savitri welk drama zich heeft afgespeeld in voor mensenogen onzichtbare oorden.

Tot zover de Legende, door Sri Aurobindo als Symbool gebruikt. Satyavan staat voor de belichaamde ziel van de mensheid en Savitri voor een incarnatie van de Grote Moeder, die op aarde is gekomen om de mensheid uit de macht van de dood te redden. "Het worstelen met de Schaduw (de Dood) is waarom zij gekomen is, om de confrontatie met het raadsel van de geboorte van de mens aan te gaan, om de wegen naar onsterfelijkheid uit te houwen en het goddelijke spel voor de mens te spelen en te winnen." (*Savitri*: Boek 1, Canto 2, regel 230 e.v.)

"Savitri is het verslag van een zien, van een ervaring die niet van het gewone soort is en dikwijls heel ver af staat van wat het gewone menselijke bewustzijn ziet en ervaart," schreef Sri Aurobindo. Sri Aurobindo heeft het verhaal van de *Mahabharata* dan ook gebruikt bij de beschrijving van zijn eigen ervaring en innerlijk werk en dat van zijn spirituele metgezel, De Moeder.

VERANTWOORDING VOOR DE VERTALING

Deze Savitri-vertaling heeft ruim 30 jaar in beslag genomen. Martin werkte eraan als een ware “reiziger der werelden”, vaak tijdens zijn talrijke vliegtrips van en naar India, waar hij de Sri Aurobindo Ashram, Pondicherry, en Auroville bezocht. Auroville is een internationale “stad van de toekomst” dichtbij Pondicherry die in 1968 door De Moeder werd gesticht en “waar mensen, bevrijd van alle slavernij aan het verleden zich geheel kunnen wijden aan de ontdekking van het Goddelijk Bewustzijn dat zich tracht te manifesteren”.

Maar het is ook het resultaat van een samenwerking, want tezelfdertijd waren er meer dan vier pogingen om dit gedicht in het Nederlands te vertalen. Vaak wist men dit niet van elkaar. Tot op een zeker moment de verschillende vertalingen verzameld werden en Martin’s vertaling kon getoetst worden aan de andere vertalingen. Dit leverde niet alleen nieuwe inzichten en verhelderende verbeteringen op, maar het was ook een sterke aansporing om met zijn wijze van verklanken door te gaan.

Op het resultaat is veel aan te merken. Daar is iedereen die aan dit project heeft meegewerkt zich van bewust. De vertaling van het misschien wel belangrijkste werk uit het oeuvre van Sri Aurobindo vereist een combinatie van een grondige kennis van de Engelse en Nederlandse taal, een uiterst professionele vertaler, en voeling met de Integrale Yoga van Sri Aurobindo en De Moeder.

Bovendien, kan geen enkele vertaling, hoe goed ook, de mantrische kracht van het origineel evenaren. Om deze reden is gekozen voor een tweetalige uitgave met de oorspronkelijke tekst op de linker en de vertaling parallel op de rechter bladzijde.

Martin staat open voor reacties en nodigt iedereen uit voor suggesties op zijn website www.savitrinederlands.nl.

Door de jaren heen hebben verschillende mensen Martin belangeloos met dit werk geholpen waarvoor veel dank. Speciaal uiten wij onze erkenning en waardering voor Mia Berden (1914-2011), oud voorzitter van Auroville International Nederland, die in 2007 in Nederland een studiegroep voor *Savitri* oprichtte. Het was haar grootste wens dat een Nederlandse versie beschikbaar zou komen. Dankzij haar aanmoediging is deze uitgave nu uiteindelijk tot stand gekomen.

Wij bedanken ook Stichting De Zaaier ten zeerste voor haar donatie om deze publicatie mogelijk te maken.

Hans Vas
Martin Schreurs

CONTENTS

Part One

Book One

THE BOOK OF BEGINNINGS

Canto I: The Symbol Dawn	4
Canto II: The Issue	20
Canto III: The Yoga of the King: The Yoga of the Soul's Release	38
Canto IV: The Secret Knowledge	76
Canto V: The Yoga of the King: The Yoga of the Spirit's Freedom and Greatness	120

Book Two

THE BOOK OF THE TRAVELLER OF THE WORLDS

Canto I: The World-Stair	152
Canto II: The Kingdom of Subtle Matter	164
Canto III: The Glory and the Fall of Life	184

INHOUD

Deel Een

Boek Een

HET BOEK VAN HET BEGIN

Canto I: De Symbolische Dageraad	5
Canto II: De Opdracht	21
Canto III: De Yoga van de Koning: De Yoga van de Bevrijding der Ziel	39
Canto IV: De Geheime Kennis	77
Canto V: De Yoga van de Koning: De Yoga van de Vrijheid en Grootseid van de Geest	121

Boek Twee

HET BOEK VAN DE WERELDREIZIGER

Canto I: De Wereldladder	153
Canto II: Het Koninkrijk van het Fijnstoffelijke	165
Canto III: De Glorie en Ondergang van het Leven	185

Canto IV:	
The Kingdoms of the Little Life	210
Canto V:	
The Godheads of the Little Life	240
Canto VI:	
The Kingdoms and Godheads of the Greater Life	276
Canto VII:	
The Descent into Night	322
Canto VIII:	
The World of Falsehood, the Mother of Evil and the Sons of Darkness	350
Canto IX:	
The Paradise of the Life-Gods	372
Canto X:	
The Kingdoms and Godheads of the Little Mind	380
Canto XI:	
The Kingdoms and Godheads of the Greater Mind	414
Canto XII:	
The Heavens of the Ideal	442
Canto XIII:	
In the Self of Mind	452
Canto XIV:	
The World-Soul	462
Canto XV:	
The Kingdoms of the Greater Knowledge	474

Book Three

THE BOOK OF THE DIVINE MOTHER

Canto I:	
The Pursuit of the Unknowable	486
Canto II:	
The Adoration of the Divine Mother	494
Canto III:	
The House of the Spirit and the New Creation	506
Canto IV:	
The Vision and the Boon	532

Canto IV:	
De Koninkrijken van het Kleine Leven	211
Canto V:	
De Godheden van het Kleine Leven	241
Canto VI:	
De Koninkrijken en Godheden van het Grotere Leven	277
Canto VII:	
De Afdaling in de Nacht	323
Canto VIII:	
De Wereld van Onwaarheid, de Moeder van het Kwaad en de Zonen der Duisternis	351
Canto IX:	
Het Paradijs van de Levensgoden	373
Canto X:	
De Koninkrijken en Godheden van het Kleine Mentale	381
Canto XI:	
De Koninkrijken en Godheden van het Grotere Mentale	415
Canto XII:	
De Hemelen van het Ideale	443
Canto XIII:	
In het Zelf van het Mentale	453
Canto XIV:	
De Wereldziel	463
Canto XV:	
De Koninkrijken van de Grotere Kennis	475

Boek Drie

HET BOEK VAN DE GODDELIJKE MOEDER

Canto I:	
De Achtervolging van het Onkenbare	487
Canto II:	
De Aanbidding van de Goddelijke Moeder	495
Canto III:	
Het Huis van de Geest en de Nieuwe Schepping	507
Canto IV:	
De Verschijning en de Gift van Genade	533

Part Two

Book Four

THE BOOK OF BIRTH AND QUEST

Canto I: The Birth and Childhood of the Flame	560
Canto II: The Growth of the Flame	576
Canto III: The Call to the Quest	592
Canto IV: The Quest	604

Book Five

THE BOOK OF LOVE

Canto I: The Destined Meeting-Place	622
Canto II: Satyavan	628
Canto III: Satyavan and Savitri	642

Book Six

THE BOOK OF FATE

Canto I: The Word of Fate	664
Canto II: The Way of Fate and the Problem of Pain	698

Book Seven

THE BOOK OF YOGA

Canto I: The Joy of Union; the Ordeal of the Foreknowledge of Death and the Heart's Grief and Pain	742
Canto II: The Parable of the Search for the Soul	758

Deel Twee

Boek Vier

HET BOEK VAN GEBOORTE EN QUEESTE

Canto I: De Geboorte en Kinderjaren van de Vlam	561
Canto II: De Groei van de Vlam	577
Canto III: De Roep van de Queeste	593
Canto IV: De Queeste	605

Boek Vijf

HET BOEK VAN LIEFDE

Canto I: De Voorbestemde Ontmoetingsplaats	623
Canto II: Satyavan	629
Canto III: Satyavan en Savitri	643

Boek Zes

HET BOEK VAN HET LOT

Canto I: Het Woord van het Lot	665
Canto II: De Loop van het Lot en het Probleem van de Pijn	699

Boek Zeven

HET BOEK VAN YOGA

Canto I: De Vreugde van de Hereniging; de Beproeving van het Voorweten van de Dood en de Smart en Pijn in het Hart	743
Canto II: De Parabel van de Zoektocht naar de Ziel	759

Canto III: The Entry into the Inner Countries	780
Canto IV: The Triple Soul-Forces	804
Canto V: The Finding of the Soul	834
Canto VI: Nirvana and the Discovery of the All-Negating Absolute	850
Canto VII: The Discovery of the Cosmic Spirit and the Cosmic Consciousness	880

Book Eight

THE BOOK OF DEATH

Canto III: Death in the Forest	894
-----------------------------------	-----

Part Three

Book Nine

THE BOOK OF ETERNAL NIGHT

Canto I: Towards the Black Void	908
Canto II: The Journey in Eternal Night and the Voice of the Darkness	926

Book Ten

THE BOOK OF THE DOUBLE TWILIGHT

Canto I: The Dream Twilight of the Ideal	950
Canto II: The Gospel of Death and Vanity of the Ideal	962
Canto III: The Debate of Love and Death	984
Canto IV: The Dream Twilight of the Earthly Real	1016

Canto III: Het Binnengaan in de Innerlijke Landen	781
Canto IV: De Drievoudige Ziele-Krachten	805
Canto V: Het Vinden van de Ziel	835
Canto VI: Nirvana en de Ontdekking van het Al-Ontkennende Absolute	851
Canto VII: De Ontdekking van de Kosmische Geest en het Kosmische Bewustzijn	881

Boek Acht
HET BOEK VAN DE DOOD

Canto III: De Dood in het Woud	895
-----------------------------------	-----

Deel Drie

Boek Negen
HET BOEK VAN DE EEUWIGE NACHT

Canto I: Naar de Zwarte Leegte	909
Canto II: De Reis door de Eeuwige Nacht en de Stem van de Duisternis	927

Boek Tien
HET BOEK VAN DE TWEELEDIGE SCHEMERING

Canto I: De Droomschemering van het Ideaal	951
Canto II: Het Evangelie van de Dood en de IJdelheid van het Ideaal	963
Canto III: Het Debat van Liefde en Dood	985
Canto IV: De Droomschemering van de Aardse Werkelijkheid	1017

Book Eleven

THE BOOK OF EVERLASTING DAY

Canto I:

The Eternal Day: The Soul's Choice and the Supreme Consummation 1062

Book Twelve

EPILOGUE

Canto I:

The Return to Earth 1130

Boek Elf

HET BOEK VAN DE EEUWIGDURENDE DAG

Canto I:

De Eeuwige Dag: De Keuze van de Ziel en de Allerhoogste Vervulling 1063

Boek Twaalf

EPILOOG

Canto I:

De Terugkeer naar de Aarde 1131

DEEL EEN

Boeken I - III

Boek Een

Het Boek van het Begin

Canto One

The Symbol Dawn

It was the hour before the Gods awake.
Across the path of the divine Event
The huge foreboding mind of Night, alone
In her unlit temple of eternity,
5 Lay stretched immobile upon Silence' marge.
Almost one felt, opaque, impenetrable,
In the sombre symbol of her eyeless muse
The abyssm of the unbodied Infinite;
A fathomless zero occupied the world.
10 A power of fallen boundless self awake
Between the first and the last Nothingness,
Recalling the tenebrous womb from which it came,
Turned from the insoluble mystery of birth
And the tardy process of mortality
15 And longed to reach its end in vacant Nought.
As in a dark beginning of all things,
A mute featureless semblance of the Unknown
Repeating for ever the unconscious act,
Prolonging for ever the unseeing will,
20 Cradled the cosmic drowse of ignorant Force
Whose moved creative slumber kindles the suns
And carries our lives in its somnambulist whirl.
Athwart the vain enormous trance of Space,
Its formless stupor without mind or life,
25 A shadow spinning through a soulless Void,
Thrown back once more into unthinking dreams,
Earth wheeled abandoned in the hollow gulfs
Forgetful of her spirit and her fate.
The impassive skies were neutral, empty, still.
30 Then something in the inscrutable darkness stirred;
A nameless movement, an unthought Idea
Insistent, dissatisfied, without an aim,
Something that wished but knew not how to be,
Teased the Inconscient to wake Ignorance.
35 A throe that came and left a quivering trace,
Gave room for an old tired want unfilled,

Canto Een

De Symbolische Dageraad

Het was het uur aleeer de Goden ontwaken.
Over het pad van het goddelijk Gebeuren
Lag de reusachtige, voorspellende geest van de Nacht, alleen
In haar onverlichte tempel van de eeuwigheid,
Uitgestrekt, onbeweeglijk aan de rand van de Stilte. 5
Welhaast voelde men, onbevattelijk, ondoorgrondelijk,
In het sombere symbool harer blinde mijmering
De afgrond van de onbelichaamde Oneindigheid;
Een onpeilbaar nulteken beheerste de wereld.
Een macht van het gevallen grenzeloze zelf, ontwaakt 10
Tussen de eerste en de laatste Leegte,
Die deed herinneren aan de duistere schoot vanwaar het kwam,
Wendde zich af van het onoplosbare mysterie van de geboorte
En van het trage proces van de sterfelijkheid
En verlangde ernaar zich te verliezen in het lege Niets. 15
Als in een duister begin van alle dingen,
Was een zwijgend, eentonig voorkomen van het Onbekende
Dat voor altijd de onbewuste handeling herhaalt,
Altijd de blinde wil in stand houdt,
De wieg van de kosmische bedwelming van onwetende Kracht 20
Wier bewogen, scheppende sluimer de sterren ontsteekt
En onze levens draagt in haar slaapwandelende werveling.
Dwars door de vergeefse, enorme trance van de Ruimte,
Haar vormeloze verdoving, geestloos en levenloos,
Een schaduw snellend door een zielloze Leegte, 25
Andermaal teruggeworpen in gedachteloze dromen,
Wentelde de aarde verlaten door de lege diepten,
Haar geest en haar bestemming vergeten.
De onaangedane hemelen lagen afzijdig, leeg, stil.
Dan roerde zich iets in de ondoordringbare duisternis; 30
Een nameloze beweging, een ongedacht Idee
Aanhoudend, onbevredigd, zonder doel,
Iets dat verlangde maar niet wist hoe te zijn,
Lokte het Onbewuste om Onwetendheid te doen ontwaken.
Een pijscheut die bovenkwam en een sidderend spoor naliet, 35
Schiep ruimte voor een oud vermoeid gemis onvervuld,

At peace in its subconscious moonless cave
To raise its head and look for absent light,
Straining closed eyes of vanished memory,
40 Like one who searches for a bygone self
And only meets the corpse of his desire.
It was as though even in this Nought's profound,
Even in this ultimate dissolution's core,
There lurked an unremembering entity,
45 Survivor of a slain and buried past
Condemned to resume the effort and the pang,
Reviving in another frustrate world.
An unshaped consciousness desired light
And a blank prescience yearned towards distant change.
50 As if a childlike finger laid on a cheek
Reminded of the endless need in things
The heedless Mother of the universe,
An infant longing clutched the sombre Vast.
Insensibly somewhere a breach began:
55 A long lone line of hesitating hue
Like a vague smile tempting a desert heart
Troubled the far rim of life's obscure sleep.
Arrived from the other side of boundlessness
An eye of deity peered through the dumb deeps;
60 A scout in a reconnaissance from the sun,
It seemed amid a heavy cosmic rest,
The torpor of a sick and weary world,
To seek for a spirit sole and desolate
Too fallen to recollect forgotten bliss.
65 Intervening in a mindless universe,
Its message crept through the reluctant hush
Calling the adventure of consciousness and joy
And, conquering Nature's disillusioned breast,
Compelled renewed consent to see and feel.
70 A thought was sown in the unsounded Void,
A sense was born within the darkness' depths,
A memory quivered in the heart of Time
As if a soul long dead were moved to live:
But the oblivion that succeeds the fall,
75 Had blotted the crowded tablets of the past,
And all that was destroyed must be rebuilt
And old experience laboured out once more.
All can be done if the god-touch is there.
A hope stole in that hardly dared to be
80 Amid the Night's forlorn indifference.
As if solicited in an alien world
With timid and hazardous instinctive grace,

Tevreden in haar onderbewuste, maanloze spelonk
 Om haar hoofd te verheffen en uit te zien naar ontbrekend licht
 En gesloten ogen in te spannen van geheugen dat verdwenen is,
 Als een die zoekt naar een vroeger zelf 40
 En slechts het lichaam ontmoet van zijn verlangen.
 Het was alsof er zelfs in de diepte van dit Niets,
 Zelfs in dit hart van uiterste ontbinding,
 Een herinneringsloos wezen school,
 De overlevende van een verslagen en begraven verleden 45
 Gedoemd om de inspanning en pijn te hervatten,
 En te herleven in een volgende teleurgestelde wereld.
 Een ongevormd bewustzijn verlangde licht
 En een blind voorweten hunkerde naar een verre verandering.
 Zoals de vinger van een kind die op een wang wordt gelegd 50
 De achteloze Moeder van het universum herinnerde
 Aan de eindeloze behoefte der dingen,
 Zo klampte een kinderlijk verlangen zich vast aan de sombere Onmetelijkheid.
 Onmerkbaar begon er ergens iets door te breken:
 Één lange, enkele lijn van aarzelende verkleuring 55
 Als een vage glimlach die het verlaten hart lokt
 Roerde de verre oppervlakte van 's levens duistere slaap.
 Aangekomen vanaf de andere zijde der grenzeloosheid
 Priemde een oog van godheid door de zwijgende diepten;
 Een verspieder op een verkenningsvlucht vanaf de zon, 60
 Het scheen temidden van een lome kosmische rust,
 De verdoving van een zieke en vermoeide wereld,
 Te zoeken naar een geest, alleen en verlaten,
 Te vervallen om zich vergeten geluk te herinneren.
 Tussenbeide komend in een verstandsloos universum, 65
 Sloop zijn boodschap door het onwillige zwijgen,
 Riep op tot het avontuur van bewustzijn en vreugde
 En, al veroverend de ontgoochelde boezem van de Natuur,
 Dwong om opnieuw bereid te zijn tot zien en voelen.
 Een gedachte was in de wrakke Leegte gezaaid, 70
 Een besef was geboren in de diepten der duisternis,
 Een herinnering schokte in het hart van de Tijd
 Alsof een ziel die lang dood was tot leven werd bewogen:
 Doch de vergetelheid die volgt op het verval,
 Had de overvolle kleitafels van het verleden aangetast, 75
 En al wat werd vernietigd moet worden herbouwd
 En vroegere ervaring moet opnieuw worden uitgewerkt.
 Al is mogelijk wanneer de goddelijke aanraking daar is.
 Een hoop sloop binnen die nauwelijks durfde te zijn
 Temidden van Nachts troosteloze onverschilligheid. 80
 Als in een vreemde wereld verleid
 Met een schuchtere en gevaarlijke instinctieve gratie,

Orphaned and driven out to seek a home,
An errant marvel with no place to live,
85 Into a far-off nook of heaven there came
A slow miraculous gesture's dim appeal.
The persistent thrill of a transfiguring touch
Persuaded the inert black quietude
And beauty and wonder disturbed the fields of God.
90 A wandering hand of pale enchanted light
That glowed along a fading moment's brink,
Fixed with gold panel and opalescent hinge
A gate of dreams ajar on mystery's verge.
One lucent corner windowing hidden things
95 Forced the world's blind immensity to sight.
The darkness failed and slipped like a falling cloak
From the reclining body of a god.
Then through the pallid rift that seemed at first
Hardly enough for a trickle from the suns,
100 Outpoured the revelation and the flame.
The brief perpetual sign recurred above.
A glamour from unreached transcendences
Iridescent with the glory of the Unseen,
A message from the unknown immortal Light
105 Ablaze upon creation's quivering edge,
Dawn built her aura of magnificent hues
And buried its seed of grandeur in the hours.
An instant's visitor the godhead shone.
On life's thin border awhile the Vision stood
110 And bent over earth's pondering forehead curve.
Interpreting a recondite beauty and bliss
In colour's hieroglyphs of mystic sense,
It wrote the lines of a significant myth
Telling of a greatness of spiritual dawns,
115 A brilliant code penned with the sky for page.
Almost that day the epiphany was disclosed
Of which our thoughts and hopes are signal flares;
A lonely splendour from the invisible goal
Almost was flung on the opaque Inane.
120 Once more a tread perturbed the vacant Vasts;
Infinity's centre, a Face of rapturous calm
Parted the eternal lids that open heaven;
A Form from far beatitudes seemed to near.
Ambassadress twixt eternity and change,
125 The omniscient Goddess leaned across the breadths
That wrap the fated journeyings of the stars
And saw the spaces ready for her feet.
Once she half looked behind for her veiled sun,

Tot wees gemaakt en verdreven om te zoeken naar een thuis,
 Een dolend wonder zonder plaats om te wonen,
 Kwam er in een ver verwijderd plekje van de hemel 85
 Een zwak smeken als een traag, miraculeus gebaar.
 De hardnekkige huivering van een gedaanteveranderende aanraking
 Wist de inerte, zwarte stilte te overreden
 En schoonheid en verwondering roerden de velden van God.
 Een ronddwalende hand van bleek, betoverend licht 90
 Dat een ogenblik gloeide langs een vervagende rand,
 Hield met gouden panelen en opalen scharnieren
 Een poort van dromen open naar mysteries grensgebied.
 Één lichtende hoek met vensters op verborgen dingen
 Bewoog 's werelds blinde onmetelijkheid tot zien. 95
 De duisternis bleef in gebreke en gleed als een vallende mantel
 Van het terneergelegen lichaam van een god.
 Dan, door de bleke kloof die eerst ternauwernood
 Voldoende scheen voor een straaltje van de zonnen,
 Stroomde de openbaring en de vlam naar buiten. 100
 Opnieuw verscheen boven het kortstondige, eeuwigdurende teken.
 Een betovering van onbereikte transcendenties
 Regenboogkleurig met de glorie van het Ongeziene,
 Als een boodschap van het onbekende onsterfelijke Licht
 In brand aan scheppings trillende rand, 105
 Bouwde de dageraad haar aura van luisterrijke kleur
 En verborg haar zaad van grootsheid in de uren.
 Als een bezoeker van het ogenblik straalde de godheid.
 Op 's levens smalle grenslijn stond de Verschijning enige tijd
 En boog zich over aardes peinzende voorhoofds-kromme. 110
 Een diepe schoonheid en geluk vertolkend
 In kleuren-hiërogliefen van een mystieke betekenis,
 Schreef het de lijnen van een veelbetekenende mythe
 Die sprak van een grootsheid van spirituele dageraden,
 Een schitterend codeschrift geschreven met de hemel als bladzij. 115
 Bijna werd die dag de epifanie geopenbaard
 Waarvan onze gedachten en onze hoop de signaalfakkels zijn;
 Bijna werd een eenzame pracht van het onzichtbare doeleinde
 Geworpen op de ondoorzichtige Zinloosheid.
 Opnieuw bracht een voetstap de lege Ruimten in beroering; 120
 De spil der Oneindigheid, een Aangezicht van kalmté in verrukking
 Deed eeuwige oogleden wijken die de hemel openden;
 Een Gedaante van verre zaligheden scheen te naderen.
 De ambassadrice tussen eeuwigheid en verandering,
 De alwetende Godin boog zich over de ruimten 125
 Welke de lotsgebonden reizen van de sterren omhullen
 En zag de vlakten voor haar voeten bereid.
 Eenmaal zag zij half om naar haar verborgen zon,

- Then, thoughtful, went to her immortal work.
130 Earth felt the Imperishable's passage close:
The waking ear of Nature heard her steps
And wideness turned to her its limitless eye,
And, scattered on sealed depths, her luminous smile
Kindled to fire the silence of the worlds.
- 135 All grew a consecration and a rite.
Air was a vibrant link between earth and heaven;
The wide-winged hymn of a great priestly wind
Arose and failed upon the altar hills;
The high boughs prayed in a revealing sky.
- 140 Here where our half-lit ignorance skirts the gulfs
On the dumb bosom of the ambiguous earth,
Here where one knows not even the step in front
And Truth has her throne on the shadowy back of doubt,
On this anguished and precarious field of toil
- 145 Outspread beneath some large indifferent gaze,
Impartial witness of our joy and bale,
Our prostrate soil bore the awakening ray.
Here too the vision and prophetic gleam
Lit into miracles common meaningless shapes;
- 150 Then the divine afflatus, spent, withdrew,
Unwanted, fading from the mortal's range.
A sacred yearning lingered in its trace,
The worship of a Presence and a Power
Too perfect to be held by death-bound hearts,
- 155 The prescience of a marvellous birth to come.
Only a little the god-light can stay:
Spiritual beauty illumining human sight
Lines with its passion and mystery Matter's mask
And squanders eternity on a beat of Time.
- 160 As when a soul draws near the sill of birth,
Adjoining mortal time to Timelessness,
A spark of deity lost in Matter's crypt
Its lustre vanishes in the inconscient planes,
That transitory glow of magic fire
- 165 So now dissolved in bright accustomed air.
The message ceased and waned the messenger.
The single Call, the unaccompanied Power,
Drew back into some far-off secret world
The hue and marvel of the supernal beam:
- 170 She looked no more on our mortality.
The excess of beauty natural to god-kind
Could not uphold its claim on time-born eyes;
Too mystic-real for space-tenancy
Her body of glory was expunged from heaven:

Ging dan, bedachtzaam, aan haar onsterfelijke werk.
 De aarde voelde het langsgaan van het Onvergankelijke nabij: 130
 Het ontwakende oor van de Natuur hoorde haar voetstap
 En de wijidheid keerde naar haar haar grenzeloze oog,
 En, in verzegelde diepten verstrooid, deed haar stralende glimlach
 In vuur ontbranden de stilte der werelden.
 Al werd tot een consecratie en een rite. 135
 De lucht was een vibrerende verbinding tussen aarde en hemel;
 De wijd-gevleugelde hymne van een machtige, priesterlijke bries
 Stak ó op de altaar-heuvelen en stierf weer weg;
 De hoge takken baden tegen een openbarende hemel.
 Hier waar onze half-verlichte onwetendheid de diepten omzoomt 140
 In de verstomde boezem van de dubbelzinnige aarde,
 Hier waar men zelfs de volgende stap niet kent
 En de waarheid haar troon heeft op de schaduwachtige rug van de twijfel,
 Op dit gekwelde en hachelijke veld van zwoegen
 Uitgespreid onder een of andere wijde, onverschillige blik, 145
 De onpartijdige getuige van onze vreugde en onheil,
 Droeg onze verslagen grond de lichtstraal die ontwaakte.
 Ook hier ontstaken de verschijning en de profetische gloed
 Tot wonderen gewone, betekenisloze gedaanten;
 Dan trok zich de goddelijke ingeving, uitgeput, terug, 150
 Ongewensd, vervagend uit het sterfelijke grensgebied.
 Een geheiligd verlangen bleef in zijn spoor achter,
 De aanbidding van een Tegenwoordigheid en Macht
 Te volmaakt om door doods-bestemde harten te worden bevat,
 Het voorweten van een wonderbaarlijke geboorte die komen gaat. 155
 Slechts een weinig kan het gods-licht blijven:
 De spirituele schoonheid die het menselijke zien verlicht
 Omlijnt met haar hartstocht en geheimzinnigheid het masker der Materie
 En verspilt de eeuwigheid aan een maatslag van de Tijd.
 Gelijk een ziel die de drempel van de geboorte nadert 160
 De sterfelijke tijd doet grenzen aan de Tijdeloosheid,
 Een vonk van godheid verloren in de crypte der Materie
 Haar luister die verdwijnt in de onbewuste sferen,
 Zo ging nu die kortstondige gloed van magisch vuur
 Over in de heldere, gewone lucht. 165
 De boodschap verdween en deed de boodschapper verbleken.
 De enige Uitroep, de onbegeleide Macht,
 Trok in een of andere ver verwijderde, geheime wereld terug
 De kleurschakering en het wonder van de bovenaardse lichtstraal:
 Zij keek niet langer naar onze sterfelijkheid. 170
 De overmaat aan schoonheid die de gods-natuur eigen is
 Kon tijds-geboren ogen niet gevangen houden;
 Te mystiek-werkelijk om door ruimte te worden gepacht
 Was haar lichaam van glorie van de hemel weggewist:

- 175 The rarity and wonder lived no more.
There was the common light of earthly day.
Affranchised from the respite of fatigue
Once more the rumour of the speed of Life
Pursued the cycles of her blinded quest.
- 180 All sprang to their unvarying daily acts;
The thousand peoples of the soil and tree
Obeyed the unforeseeing instant's urge,
And, leader here with his uncertain mind,
Alone who stares at the future's covered face,
- 185 Man lifted up the burden of his fate.

- And Savitri too awoke among these tribes
That hastened to join the brilliant Summoner's chant
And, lured by the beauty of the apparent ways,
Acclaimed their portion of ephemeral joy.
- 190 Akin to the eternity whence she came,
No part she took in this small happiness;
A mighty stranger in the human field,
The embodied Guest within made no response.
The call that wakes the leap of human mind,
- 195 Its chequered eager motion of pursuit,
Its fluttering-hued illusion of desire,
Visited her heart like a sweet alien note.
Time's message of brief light was not for her.
In her there was the anguish of the gods
- 200 Imprisoned in our transient human mould,
The deathless conquered by the death of things.
A vaster Nature's joy had once been hers,
But long could keep not its gold heavenly hue
Or stand upon this brittle earthly base.
- 205 A narrow movement on Time's deep abysm,
Life's fragile littleness denied the power,
The proud and conscious wideness and the bliss
She had brought with her into the human form,
The calm delight that weds one soul to all,
- 210 The key to the flaming doors of ecstasy.
Earth's grain that needs the sap of pleasure and tears
Rejected the undying rapture's boon:
Offered to the daughter of infinity
Her passion-flower of love and doom she gave.
- 215 In vain now seemed the splendid sacrifice.
A prodigal of her rich divinity,
Her self and all she was she had lent to men,
Hoping her greater being to implant
And in their body's lives acclimatise

De zeldzaamheid en luister leefden niet meer. 175
 Er scheen het gewone licht van de aardse dag.
 Vrijverklaard van vermoeidheids respijt
 Vervolgde het rumoer van 's Levens vaart opnieuw
 De kringlopen van haar geblinddoekte queeste.
 Al sprong op en zette zich aan zijn onveranderlijke dagelijkse taak; 180
 De duizend volkeren van de grond en van de bomen
 Gehoorzaamden de onvoorzienne drang van het moment,
 En, hier de leider met zijn onzekere verstand,
 Die als enige staart in het verborgen gezicht van de toekomst,
 De mens nam op de draaglast van zijn lot. 185

En ook Savitri ontwaakte tussen deze stammen
 Die zich haastten te voegen bij het schitterende lied van de Ontbieder
 En, gelokt door de schoonheid van de klaarblijkelijke wegen,
 Hun deel eisten van eendagsvreugde.
 Verwant aan de eeuwigheid vanwaar zij kwam, 190
 Nam zij geen deel aan dit klein geluk;
 Een machtige vreemdeling op menselijk terrein,
 De belichaamde Bezoeker binnenin gaf geen antwoord.
 De roep welke de vonk van het menselijk verstand wekt,
 Zijn geschakeerde, gretige mechanisme van achtervolging, 195
 Zijn flakkerend-getinte illusie van verlangen,
 Bezochten haar hart als een zoete, vreemdsoortige klank.
 Tijds boodschap van kortstondig licht was niet voor haar.
 In haar bevond zich de zielesmart der goden
 Gevangen in onze vergankelijke menselijke vorm, 200
 De onsterfelijke aan de dood der dingen onderworpen.
 Een grotere vreugde van de Natuur was eens de hare,
 Doch lang kon de hemelse gouden gloed niet blijven
 Of op dit voetstuk staan van broze aarde.
 Een beperkte beweging in de diepe afgrond van de Tijd, 205
 's Levens tere kleinheid ontkende de macht,
 De trotse en bewuste wijdheid en geluk
 Die zij in haar menselijke vorm had meegebracht,
 De kalme vreugde die een ziel huwt met het al,
 De sleutel voor de vlamme deuren van extase. 210
 De aardse natuur die het sap behoeft van plezier en tranen
 Wees de zegen af van de onsterfelijke verrukking:
 Aangeboden aan de dochter der oneindigheid
 Gaf zij haar hartstochts-bloem van liefde en ondergang.
 Vergeefs leek nu het luisterrijke offer. 215
 In een verkwisting van haar rijke goddelijkheid,
 Heeft zij zichzelf en al wat zij was aan de mens geleend,
 In de hoop haar grotere wezen te kunnen planten
 En te doen wennen aan het leven in hun lichaam

- 220 That heaven might native grow on mortal soil.
Hard is it to persuade earth-nature's change;
Mortality bears ill the eternal's touch:
It fears the pure divine intolerance
Of that assault of ether and of fire;
- 225 It murmurs at its sorrowless happiness,
Almost with hate repels the light it brings;
It trembles at its naked power of Truth
And the might and sweetness of its absolute Voice.
Inflicting on the heights the abysm's law,
- 230 It sullies with its mire heaven's messengers:
Its thorns of fallen nature are the defence
It turns against the saviour hands of Grace;
It meets the sons of God with death and pain.
A glory of lightnings traversing the earth-scene,
- 235 Their sun-thoughts fading, darkened by ignorant minds,
Their work betrayed, their good to evil turned,
The cross their payment for the crown they gave,
Only they leave behind a splendid Name.
A fire has come and touched men's hearts and gone;
- 240 A few have caught flame and risen to greater life.
Too unlike the world she came to help and save,
Her greatness weighed upon its ignorant breast
And from its dim chasms welled a dire return,
A portion of its sorrow, struggle, fall.
- 245 To live with grief, to confront death on her road,
The mortal's lot became the Immortal's share.
Thus trapped in the gin of earthly destinies,
Awaiting her ordeal's hour abode,
Outcast from her inborn felicity,
- 250 Accepting life's obscure terrestrial robe,
Hiding herself even from those she loved,
The godhead greater by a human fate.
A dark foreknowledge separated her
From all of whom she was the star and stay;
- 255 Too great to impart the peril and the pain,
In her torn depths she kept the grief to come.
As one who watching over men left blind
Takes up the load of an unwitting race,
Harbouring a foe whom with her heart she must feed,
- 260 Unknown her act, unknown the doom she faced,
Unhelped she must foresee and dread and dare.
The long-foreknown and fatal morn was here
Bringing a noon that seemed like every noon.
For Nature walks upon her mighty way
- 265 Unheeding when she breaks a soul, a life;

Opdat de hemel inheems mag groeien op sterfelijke grond.	220
De aard-natuur is moeilijk tot verandering te bewegen; De sterfelijkheid verdraagt de aanraking der eeuwigheid slecht: Het vrees de pure goddelijke onverdraagzaamheid Van die bestorming van ether en vuur;	
Het mort tegen het smarteloze geluk,	225
Werpt bijna met haat terug het licht dat het brengt; Het beeft bij de naakte kracht van zijn Waarheid En de macht en lieflijkheid van zijn volstreckte Stem. Aan de hoogten opgelegd de wet van de afgrond,	
Bevlekt het met zijn slijk de boodschappers van de hemel:	230
De doornen der gevallen natuur zijn de verdediging Gekeerd tegen de reddende handen van Genade; Het treedt de zonen van God met dood en pijn tegemoet. Een glorie van weerlichten doorkliefde het aard-toneel,	
Hun zonne-gedachten verbleekten, verduisterd door onwetend verstand,	235
Hun werk verraden, hun goed gekeerd tot kwaad, Het kruis de betaling voor de kroon die zij gaven, Laten zij slechts achter een luisterrijke Naam. Een vuur kwam en raakte aan 's mensen hart en ging;	
Een enkele vatte vlam en steeg op naar een groter leven.	240
Tezeer afwijkend van de wereld kwam zij helpen en redden, Haar grootsheid woog op zijn onwetende borst En vanuit zijn schemerige afgronden welde een ijselijk antwoord, Een aandeel van zijn droefenis, worsteling, val.	
Om met smart te leven, om de dood tegemoet te treden op haar weg, –	245
Werd het sterfelijke lot aandeel van het Onsterfelijke. Aldus verstrikt in het net van aardse bestemming Verwachtte zij het uur van haar beproeving, Van haar ingeboren gelukzaligheid verstoten,	
Nam zij de donkere aardse mantel van het leven op,	250
Zich zelfs verbergend voor degenen van wie zij hield, De godheid groter door een menselijk lot. Een donker voorweten scheidde haar Van ieder voor wie zij was de ster en stut;	
Te groot om het gevaar en de pijn te laten delen,	255
Hield zij in haar verscheurde diepten de smart die komen ging. Als een die waakt over blind geslagen mensen Neemt zij de last op van een onwetend ras, Een vijand herbergend die zij met haar hart moet voeden,	
Onbekend haar daad, onbekend de doem die zij onder ogen zag,	260
Ongeholfen moet zij voorzien en vrezes en wagen. De lang vooruitgeweten en fatale morgen was aangebroken En bracht een middag die geleek op elke middag. Want de Natuur gaat haar machtige gang Ongeacht of zij een ziel breekt of een leven;	
	265

Leaving her slain behind she travels on:
Man only marks and God's all-seeing eyes.
Even in this moment of her soul's despair,
In its grim rendezvous with death and fear,
270 No cry broke from her lips, no call for aid;
She told the secret of her woe to none:
Calm was her face and courage kept her mute.
Yet only her outward self suffered and strove;
Even her humanity was half divine:
275 Her spirit opened to the Spirit in all,
Her nature felt all Nature as its own.
Apart, living within, all lives she bore;
Aloof, she carried in herself the world:
Her dread was one with the great cosmic dread,
280 Her strength was founded on the cosmic might;
The universal Mother's love was hers.
Against the evil at life's afflicted roots,
Her own calamity its private sign,
Of her pangs she made a mystic poignant sword.
285 A solitary mind, a world-wide heart,
To the lone Immortal's unshared work she rose.
At first life grieved not in her burdened breast:
On the lap of earth's original somnolence
Inert, released into forgetfulness,
290 Prone it reposed, unconscious on mind's verge,
Obtuse and tranquil like the stone and star.
In a deep cleft of silence twixt two realms
She lay remote from grief, unsawn by care,
Nothing recalling of the sorrow here.
295 Then a slow faint remembrance shadowlike moved,
And sighing she laid her hand upon her bosom
And recognised the close and lingering ache,
Deep, quiet, old, made natural to its place,
But knew not why it was there nor whence it came.
300 The Power that kindles mind was still withdrawn:
Heavy, unwilling were life's servitors
Like workers with no wages of delight;
Sullen, the torch of sense refused to burn;
The unassisted brain found not its past.
305 Only a vague earth-nature held the frame.
But now she stirred, her life shared the cosmic load.
At the summons of her body's voiceless call
Her strong far-winged spirit travelled back,
Back to the yoke of ignorance and fate,
310 Back to the labour and stress of mortal days,
Lighting a pathway through strange symbol dreams

Haar verslagenen laat zij achter en zij reist voort:
 De mens slechts bemerkt en Gods alziende ogen.
 Zelfs op dit moment van wanhoop voor haar ziel,
 In dit wrede rendez-vous met dood en angst,
 Was er geen schreeuw die haar lippen verbrak, geen roep om hulp; 270
 Geen vertelde zij het geheim van haar smart:
 Kalm was haar gezicht en moed deed haar zwijgen.
 Toch was het slechts haar uiterlijke zelf dat leed en worstelde;
 Zelfs haar menszijn was half goddelijk:
 Haar geest opende naar de Geest in al, 275
 Haar natuur voelde heel de Natuur als van zichzelf.
 Afgezonderd, levend binnenin, droeg zij alle levens;
 Afzijdig, droeg zij in zichzelf de wereld:
 Haar angst was één met de grote kosmische angst,
 Haar kracht was gegrondvest op de kosmische machten; 280
 Haar was de liefde van de universele Moeder.
 Tegen het kwaad aan 's levens aangetaste wortels,
 Met haar eigen ramspoed als haar heimelijke teken,
 Maakte zij van haar pijn een mystiek en scherp zwaard.
 Een eenzelvige geest, een wereld-wijd hart, 285
 Zij verrees tot het ene, ongedeelde werk van de Onsterfelijke.
 Aanvankelijk smartte het leven niet in haar bezwaarde borst:
 In de schoot van aardes oorspronkelijke slaapdrunkenheid
 Inert, tot in vergetelheid bevrijd,
 Rustte het terneergelegen, onbewust aan de zoom van de geest, 290
 Afgestompt en stil als steen en ster.
 In een diepe kloof van stilte tussen twee rijken
 Lag zij, van droefenis afgezonderd, onbezocht door zorg,
 Niets was hier dat sprak van de smart.
 Dan roerde zich een trage, flauwe herinnering gelijk een schaduw, 295
 En zuchtend legde zij haar hand op haar boezem
 En zij herkende de nabije en kwijnende pijn,
 Diep, stil, oud, vanzelfsprekend geworden voor waar het woonde,
 Maar wist niet waarom het daar was noch vanwaar het kwam.
 De Macht die het verstand wekt was nog teruggetrokken: 300
 Zwaar, onwillig waren 's levens dienaren
 Als werklieden zonder bezoldiging van geluk;
 Weerspanning weigerde de toorts van gewaarwording te branden;
 Het on geholpen brein kon niet zijn verleden vinden.
 Slechts een vage aard-natuur behield zijn gedaante. 305
 Doch nu verroerde zij zich, haar leven deelde in de kosmische last.
 Gemaand door het stemloze roepen van haar lichaam
 Reisde haar sterke, vèr-vleugelende geest terug,
 Terug naar het juk van onwetendheid en noodlot,
 Terug naar het gezwoeg en de spanning van sterfelijke dagen, 310
 En verlichtte een weg door vreemde, symbolische dromen

Across the ebbing of the seas of sleep.
Her house of Nature felt an unseen sway,
Illumined swiftly were life's darkened rooms,
315 And memory's casements opened on the hours
And the tired feet of thought approached her doors.
All came back to her: Earth and Love and Doom,
The ancient disputants, encircled her
Like giant figures wrestling in the night:
320 The godheads from the dim Inconscient born
Awoke to struggle and the pang divine,
And in the shadow of her flaming heart,
At the sombre centre of the dire debate,
A guardian of the unconsolated abyss
325 Inheriting the long agony of the globe,
A stone-still figure of high and godlike Pain
Stared into Space with fixed regardless eyes
That saw grief's timeless depths but not life's goal.
Afflicted by his harsh divinity,
330 Bound to his throne, he waited unappeased
The daily oblation of her unwept tears.
All the fierce question of man's hours relived.
The sacrifice of suffering and desire
Earth offers to the immortal Ecstasy
335 Began again beneath the eternal Hand.
Awake she endured the moments' serried march
And looked on this green smiling dangerous world,
And heard the ignorant cry of living things.
Amid the trivial sounds, the unchanging scene
340 Her soul arose confronting Time and Fate.
Immobile in herself, she gathered force.
This was the day when Satyavan must die.

END OF CANTO ONE

Over het wegebben van de zeeën der slaap.
 Haar huis van de Natuur voelde een onzichtbare macht,
 's Levens verduisterde vertrekken werden weldra verlicht,
 En de vensters van geheugen openden naar de uren 315
 En de vermoeide voeten van gedachten naderden de deuren.
 Alles kwam nu bij haar terug: Aarde en Liefde en Verdoemenis,
 De redetwisters van weleer, hadden haar omsingeld
 Als reuzen-gedaanten worstelend in de nacht:
 De godheden uit het schemerige Onbewuste geboren 320
 Ontwaakten tot strijd en tot de goddelijke angst
 En in de schaduw van haar vlammeende hart,
 In het sombere middelpunt van de verschrikkelijke twist,
 Stond een wachter van de troosteloze afgrond
 Die de langdurige kwelling van de wereld erft, 325
 Een gedaante stil als steen van hoge en goddelijke Pijn
 En staarde de Ruimte in met starre, onverschillige ogen
 Die de tijdloze diepten zagen van de smart maar niet van 's levens doel.
 Door zijn strenge goddelijkheid gekweld,
 Gebonden aan zijn troon, verwachtte hij, onbevredigd, 330
 De dagelijkse offergave van haar ongeweende tranen.
 Heel de wrede pijnbank van 's mensen uren herleefde.
 Het offer van lijden en verlangen
 Dat de aarde opdraagt aan de onsterfelijke Extase
 Begon opnieuw onder de eeuwige Hand. 335
 Wakker verdroeg zij de aaneengesloten opmars der ogenblikken
 En zag deze groene, glimlachende, gevaarlijke wereld,
 En hoorde de onwetende uitroep van levende dingen.
 Te midden van alledaagse geluiden, het onveranderlijke toneel
 Verrees haar ziel en trad Tijd en Noodlot tegemoet. 340
 Onbeweeglijk in zichzelf, verzamelde zij kracht.
 Dit was de dag dat Satyavan sterven moest.

EINDE VAN CANTO EEN

Canto Two

The Issue

Awhile, withdrawn in secret fields of thought,
Her mind moved in a many-imaged past
That lived again and saw its end approach:
Dying, it lived imperishably in her;
5 Transient and vanishing from transient eyes,
Invisible, a fateful ghost of self,
It bore the future on its phantom breast.
Along the fleeting event's far-backward trail
Regressed the stream of the insistent hours,
10 And on the bank of the mysterious flood
Peopled with well-loved forms now seen no more
And the subtle images of things that were,
Her witness spirit stood reviewing Time.
All that she once had hoped and dreamed and been,
15 Flew past her eagle-winged through memory's skies.
As in a many-hued flaming inner dawn,
Her life's broad highways and its sweet bypaths
Lay mapped to her sun-clear recording view,
From the bright country of her childhood's days
20 And the blue mountains of her soaring youth
And the paradise groves and peacock wings of Love
To joy clutched under the silent shadow of doom
In a last turn where heaven raced with hell.
Twelve passionate months led in a day of fate.
25 An absolute supernatural darkness falls
On man sometimes when he draws near to God:
An hour arrives when fail all Nature's means;
Forced out from the protecting Ignorance
And flung back on his naked primal need,
30 He at length must cast from him his surface soul
And be the ungarbed entity within:
That hour had fallen now on Savitri.
A point she had reached where life must be in vain
Or, in her unborn element awake,
35 Her will must cancel her body's destiny.
For only the unborn spirit's timeless power

Canto Twee

De Opdracht

Haar geest, teruggetrokken in geheime velden van gedachten,
Bewoog enige tijd door een verleden van vele beelden
Dat herleefde en zijn einde zag naderen:
Stervend, leefde het voort in haar;
Vergankelijk en vervagend voor vergankelijke ogen, 5
Onzichtbaar, een noodlottig spookbeeld van zichzelf,
Droeg het de toekomst op zijn schimmige borst.
Langs het ver terugvoerende spoor van vliedende gebeurtenissen
Keerde de stroom van onophoudelijke uren weer,
En aan de oever van de geheimzinnige rivier 10
Met welbemimde gedaanten bevolkt die men niet meer ziet
En de subtiele beelden van dingen die eens waren,
Stond haar getuigende geest en zag terug over de Tijd.
Al wat zij eens gehoopt had en gedroomd en was geweest,
Vloog nu aan haar voorbij op adelaarsvleugels langs hemelen van herinnering. 15
Gelijk een veelkleurige, gevlamde, innerlijke dageraad
Lagen de brede hoofdwegen en de lieflijke zijpaden van haar leven
In kaart gebracht voor haar zonneklare, opmerkelijke blik,
Vanaf het heldere land van haar kinderjaren
En het blauwe gebergte van de hoge vlucht van haar jeugd 20
En van de paradijselijke heilige wouden en pauwgevederde Liefde
Tot aan de vreugde vastgeklampt onder de stilzwijgende schaduw van verdoemenis
Op een laatste keerpunt waar hemel een wedren maakt met hel.
Twaalf hartstochtelijke maanden mondden uit in een noodlottige dag.
Een volstreekte, bovennatuurlijke duisternis overvalt 25
Een mens soms wanneer hij God nadert:
Een uur breekt aan dat al de middelen van zijn Natuur falen;
Uit de beschermende Onwetendheid verdreven
En teruggeworpen op zijn naakte oorspronkelijke behoefte,
Moet hij tenslotte zijn oppervlakkige ziel afwerpen 30
En zijn de ongekende entiteit binnenin:
Dat uur was nu gekomen over Savitri.
Een punt had zij bereikt waar leven tevergeefs was
Tenzij haar wil, in haar ongeboren element ontwaakt,
Haar lichamelijke noodlot kon teniet doen. 35
Want slechts de tijdloze macht van de ongeboren geest alleen,

Can lift the yoke imposed by birth in Time.
Only the Self that builds this figure of self
Can rase the fixed interminable line
40 That joins these changing names, these numberless lives,
These new oblivious personalities
And keeps still lurking in our conscious acts
The trail of old forgotten thoughts and deeds,
Disown the legacy of our buried selves,
45 The burdensome heirship to our vanished forms
Accepted blindly by the body and soul.
An episode in an unremembered tale,
Its beginning lost, its motive and plot concealed,
A once living story has prepared and made
50 Our present fate, child of past energies.
The fixity of the cosmic sequences
Fastened with hidden inevitable links
She must disrupt, dislodge by her soul's force
Her past, a block on the Immortal's road,
55 Make a rased ground and shape anew her fate.
A colloquy of the original Gods
Meeting upon the borders of the unknown,
Her soul's debate with embodied Nothingness
Must be wrestled out on a dangerous dim background:
60 Her being must confront its formless Cause,
Against the universe weigh its single self.
On the bare peak where Self is alone with Nought
And life has no sense and love no place to stand,
She must plead her case upon extinction's verge,
65 In the world's death-cave uphold life's helpless claim
And vindicate her right to be and love.
Altered must be Nature's harsh economy;
Acquittance she must win from her past's bond,
An old account of suffering exhaust,
70 Strike out from Time the soul's long compound debt
And the heavy servitudes of the Karmic Gods,
The slow revenge of unforgiving Law
And the deep need of universal pain
And hard sacrifice and tragic consequence.
75 Out of a timeless barrier she must break,
Penetrate with her thinking depths the Void's monstrous hush,
Look into the lonely eyes of immortal Death
And with her nude spirit measure the Infinite's night.
The great and dolorous moment now was close.
80 A mailed battalion marching to its doom,
The last long days went by with heavy tramp,
Long but too soon to pass, too near the end.

Kan het juk heffen dat werd opgelegd door de geboorte in de Tijd.
 Slechts het Zelf dat bouwt deze gedaante van het zelf
 Kan de gevestigde, eindeloze lijn doorbreken
 Die deze veranderende namen, deze talloze levens verbindt, 40
 Deze nieuwe, in vergetelheid geraakte persoonlijkheden,
 En houdt nog altijd in ons bewuste handelen verscholen
 Het spoor van oude, vergeten gedachten en daden,
 Kan het legaat van ons begraven zelf verloochenen,
 Het bezwarende erfgoed van onze verdwenen vormen 45
 Blindelings aanvaard door lichaam en ziel.
 Een episode in een verloren gegane vertelling,
 Het begin vergeten, het motief en het plot verborgen,
 Een eens levend verhaal heeft ons huidig lot
 Voorbereid en gemaakt, het kind van vergane energieën. 50
 De onwrikbaarheid van de kosmische orde
 Door verborgen, onontkoombare schakels vastgelegd
 Moet zij verbreken, haar verleden verdrijven door de kracht van haar ziel,
 Een blokkade op de weg van de Onsterfelijke,
 De grond effenen en opnieuw haar lot scheppen. 55
 Een samenspraak van de oorspronkelijke Goden
 Elkaar ontmoetend aan de grenzen van het onbekende,
 Het debat van haar ziel met het onbelichaamde Niets
 Moet worden gestreden tegen een gevaarlijke, schemerige achtergrond:
 Haar wezen moet zijn vormeloze Oorzaak tegemoet treden, 60
 Tegen het universum wegen haar enkele zelf.
 Op de kale bergtop waar het Zelf alleen is met de Leegte
 En leven geen betekenis heeft en liefde geen plaats heeft om te staan,
 Moet zij, op de rand van uitsterven, haar zaak bepleiten,
 In de doodsgrot van de wereld handhaven 's levens hulpeloze eis 65
 En het recht verdedigen om te bestaan en lief te hebben.
 Veranderd moet worden de strenge economie van de Natuur;
 Kwijtschelding moet zij verkrijgen van de boeien van het verleden,
 Een vroegere rekening van lijden delgen,
 Schrappen uit de Tijd de lang vereffende schuld van de ziel 70
 En de zware onderworpenheid aan de Karmische Goden,
 De langzame wraak van de onverzoenlijke Wet
 En de diepe behoefte van universele pijn
 En harde opoffering en tragische gevolgen.
 Een tijdloze barrière moet zij doorbreken, 75
 Met haar denkende diepten het monsterlijke zwijgen der Leegte doordringen,
 In de eenzame ogen kijken van de onsterfelijke Dood
 En haar naakte geest meten met Oneindigheids nacht.
 Het grote en pijnlijke moment was nu nabij.
 Als een gepantserd bataljon marcherend naar zijn ondergang 80
 Gingen de laatste, lange dagen voorbij met zware tred,
 Lang maar toch te snel voorbij, tezeer nabij het einde.

Alone amid the many faces loved,
Aware among unknowing happy hearts,
85 Her armoured spirit kept watch upon the hours
Listening for a foreseen tremendous step
In the closed beauty of the inhuman wilds.
A combatant in silent dreadful lists,
The world unknowing, for the world she stood:
90 No helper had she save the Strength within;
There was no witness of terrestrial eyes;
The Gods above and Nature sole below
Were the spectators of that mighty strife.
Around her were the austere sky-pointing hills,
95 And the green murmurous broad deep-thoughted woods
Muttered incessantly their muffled spell.
A dense magnificent coloured self-wrapped life
Draped in the leaves' vivid emerald monotone
And set with chequered sunbeams and blithe flowers
100 Immured her destiny's secluded scene.
There had she grown to the stature of her spirit:
The genius of titanic silences
Steeping her soul in its wide loneliness
Had shown to her her self's bare reality
105 And mated her with her environment.
Its solitude greatened her human hours
With a background of the eternal and unique.
A force of spare direct necessity
Reduced the heavy framework of man's days
110 And his overburdening mass of outward needs
To a first thin strip of simple animal wants,
And the mighty wildness of the primitive earth
And the brooding multitude of patient trees
And the musing sapphire leisure of the sky
115 And the solemn weight of the slowly-passing months
Had left in her deep room for thought and God.
There was her drama's radiant prologue lived.
A spot for the eternal's tread on earth
Set in the cloistral yearning of the woods
120 And watched by the aspiration of the peaks
Appeared through an aureate opening in Time,
Where stillness listening felt the unspoken word
And the hours forgot to pass towards grief and change.
Here with the suddenness divine advents have,
125 Repeating the marvel of the first descent,
Changing to rapture the dull earthly round,
Love came to her hiding the shadow, Death.
Well might he find in her his perfect shrine.

Alleen temidden van beminde gezichten,
 Wetend tussen onwetende, gelukkige harten,
 Hield haar gewapende geest de wacht over de uren 85
 Luisterend naar een voorziene, geduchte voetstap
 In de besloten schoonheid van de onmenselijke wildernis.
 Als een strijder in stille, vreselijke strijdperken,
 De wereld onwetend, stond zij voor de wereld:
 Geen andere helper had zij dan de Kracht binnenin; 90
 Er was geen getuige die zag met aardse ogen;
 De Goden boven, de Natuur alleen beneden
 Waren de toeschouwers van die machtige strijd.
 Om haar heen stonden de grimmige heuvels en wezen naar de hemel,
 En de groene, ruisende, uitgestrekte wouden diep in gedachten 95
 Fluisterden onophoudelijk hun gedempte betoveringslied.
 Een dicht, schitterend gekleurd en in zichzelf verzonken leven
 In de levendige, smaragdgroene eentonigheid van bladeren gehuld
 En bezaaid met gevlekte zonnestralen en vrolijke bloemen
 Ommuurde het afgezonderde toneel van haar bestemming. 100
 Daar was zij opgegroeid tot de gestalte van haar geest:
 De genius van de titanische stilten,
 Haar ziel gedompeld in zijn weidse eenzaamheid,
 Had haar haar eigen naakte werkelijkheid getoond
 En had haar met haar omgeving verbonden. 105
 De eenzaamheid vergrootte haar menselijke uren
 Met de achtergrond van het eeuwige en het unieke.
 Een kracht van overgebleven, onmiddellijke noodzakelijkheid
 Bracht het zware raamwerk van 's mensen dagen
 En zijn overladen menigte van uiterlijke behoeften 110
 Terug tot een eerste smal gebied van eenvoudige, dierlijke verlangens
 En de machtige woestenis van de primitieve aarde
 En de peinzende veelvuldigheid van geduldige bomen
 En de mijmerende, saffieren vrijheid van de lucht
 En de plechtige zwaarte van de traag vergleden maanden 115
 Hadden in haar diepe ruimte gelaten voor gedachte en voor God.
 Daar werd de stralende proloog van haar drama geleefd.
 Een plek voor eeuwigheids voetstap op aarde
 Gelegen in het kloosterlijke verlangen van de wouden
 Door de inspiratie van de bergtoppen aanschouwd 120
 Verscheen door een goudgekleurde opening in de Tijd,
 Waar de luisterende stilte het ongesproken woord voelde
 En de uren vergaten te verstrijken naar verandering en verdriet.
 Hier kwam, met het plotselinge dat een goddelijke komst heeft,
 Het wonder herhalend van de eerste nederdaling, 125
 Tot verrukking brengend de sombere aardse omtrek,
 De Liefde, en droeg de schaduw in zich, de Dood.
 Zeer wel zou hij in haar zijn volmaakte schrijn hebben gevonden.

Since first the earth-being's heavenward growth began,
130 Through all the long ordeal of the race,
Never a rarer creature bore his shaft,
That burning test of the godhead in our parts,
A lightning from the heights on our abyss.
All in her pointed to a nobler kind.
135 Near to earth's wideness, intimate with heaven,
Exalted and swift her young large-visioned spirit
Voyaging through worlds of splendour and of calm
Overflowed the ways of Thought to unborn things.
Ardent was her self-poised unstumbling will;
140 Her mind, a sea of white sincerity,
Passionate in flow, had not one turbid wave.
As in a mystic and dynamic dance
A priestess of immaculate ecstasies
Inspired and ruled from Truth's revealing vault
145 Moves in some prophet cavern of the gods,
A heart of silence in the hands of joy
Inhabited with rich creative beats
A body like a parable of dawn
That seemed a niche for veiled divinity
150 Or golden temple-door to things beyond.
Immortal rhythms swayed in her time-born steps;
Her look, her smile awoke celestial sense
Even in earth-stuff, and their intense delight
Poured a supernal beauty on men's lives.
155 A wide self-giving was her native act;
A magnanimity as of sea or sky
Enveloped with its greatness all that came
And gave a sense as of a greatened world:
Her kindly care was a sweet temperate sun,
160 Her high passion a blue heaven's equipoise.
As might a soul fly like a hunted bird,
Escaping with tired wings from a world of storms,
And a quiet reach like a remembered breast,
In a haven of safety and splendid soft repose
165 One could drink life back in streams of honey-fire,
Recover the lost habit of happiness,
Feel her bright nature's glorious ambience,
And preen joy in her warmth and colour's rule.
A deep of compassion, a hushed sanctuary,
170 Her inward help unbarred a gate in heaven;
Love in her was wider than the universe,
The whole world could take refuge in her single heart.
The great unsatisfied godhead here could dwell:
Vacant of the dwarf self's imprisoned air,

Sedert de eerste hemelwaartse groei van het aard-wezen begon,
 Door heel de langdurige beproeving van het ras, 130
 Heeft nimmer een zeldzamer schepsel zijn lans gedragen,
 Die vuurproef van goddelijkheid in onze ledematen,
 Een weerlichten vanaf de hoogten tot in onze afgrond.
 Al in haar wees naar een nobeler geslacht.
 Nabij de weidsheid der aarde, vertrouwd met de hemel, 135
 Verheerlijkt en gezwind vloog haar jonge wijd-ziende geest
 Reizend door werelden van pracht en kalmte
 Over Denkens wegen naar ongeboren dingen.
 Vurig was haar evenwichtige, nimmer aflatende wil;
 Haar geest, een zee van zuivere oprechtheid, 140
 Een hartstochtelijke stroom, werd door geen enkele rimpel verstoord.
 Als in een mystieke en dynamische dans
 Beweegt zich een priesteres van onberispelijke geestvervoering
 Geïnspireerd en geregeerd vanuit het onthullende gewelf der Waarheid
 In een of andere profetische spelonk van de goden, 145
 Een hart van stilte in de handen van vreugde
 Door rijke, scheppende hartslagen bewoond,
 Een lichaam als een parabel van de dageraad
 Dat een nis geleek voor versluisde goddelijkheid
 Ofwel een gouden tempelpoort naar dingen in 't verschiet. 150
 Onsterfelijke ritmen beheersten haar tijds-geboren schreden;
 Haar oogopslag, haar glimlach wekten een hemelse betekenis
 Zelfs in aardse dingen, en hun intense zielevreugde
 Overgoot de levens der mensen met een bovennatuurlijke schoonheid.
 Een ruime zelf-gevendheid was haar aangeboren handelwijze; 155
 Een grootmoedigheid gelijk de zee of de hemel
 Omhulde met haar grootsheid al wat kwam
 En gaven een gevoel als van een grotere wereld:
 Haar liefhebbende zorg was een milde, weldadige zon,
 Haar edele hartstocht een blauwe hemel gelijk. 160
 Zoals een ziel zou kunnen vliegen als een gejaagde vogel,
 Met vermoeide vleugels ontkomend aan een wereld van stormen,
 En een stilte bereikt als een vertrouwde boezem,
 Zo kon men in een veilige haven en een weelde van zacht verpozen
 Het leven terugdrinken in stromen van honing-vuur, 165
 Herontdekken de verloren gegane gewoonte van geluk,
 De glorieuze invloed harer heldere natuur voelen,
 En zich tooien met vreugde in de warmte en kleur van haar aard.
 Een diepte van hartstocht, een verstild heiligdom,
 Haar innerlijke hulp ontsloot een poort in de hemel; 170
 De Liefde in haar was ruimer dan het universum,
 Heel de wereld kon toevlucht nemen in haar hart alleen.
 De grote, onbevredigde godheid kon hier verblijven:
 Van de benauwde sfeer van het dwergse zelf bevrijd,

- 175 Her mood could harbour his sublimer breath
Spiritual that can make all things divine.
For even her gulfs were secrecies of light.
At once she was the stillness and the word,
A continent of self-diffusing peace,
180 An ocean of untrembling virgin fire;
The strength, the silence of the gods were hers.
In her he found a vastness like his own,
His high warm subtle ether he refound
And moved in her as in his natural home.
185 In her he met his own eternity.

- Till then no mournful line had barred this ray.
On the frail breast of this precarious earth,
Since her orb'd sight in its breath-fastened house,
Opening in sympathy with happier stars
190 Where life is not exposed to sorrowful change,
Remembered beauty death-claimed lids ignore
And wondered at this world of fragile forms
Carried on canvas-strips of shimmering Time,
The impunity of unborn Might's was hers.
195 Although she leaned to bear the human load,
Her walk kept still the measures of the gods.
Earth's breath had failed to stain that brilliant glass:
Unsmear'd with the dust of our mortal atmosphere
It still reflected heaven's spiritual joy.
200 Almost they saw who lived within her light
Her playmate in the sempiternal spheres
Descended from its unattainable realms
In her attracting advent's luminous wake,
The white-fire dragon-bird of endless bliss
205 Drifting with burning wings above her days:
Heaven's tranquil shield guarded the missioned child.
A glowing orbit was her early term,
Years like gold raiment of the gods that pass;
Her youth sat throned in calm felicity.
210 But joy cannot endure until the end
There is a darkness in terrestrial things
That will not suffer long too glad a note.
On her too closed the inescapable Hand:
The armed Immortal bore the snare of Time.
215 One dealt with her who meets the burdened great.
Assigner of the ordeal and the path
Who chooses in this holocaust of the soul
Death, fall and sorrow as the spirit's goads,
The dubious godhead with his torch of pain

Kon haar stemming zijn verhevene, spirituele adem herbergen 175
 Die alle dingen vergoddelijken kan.
 Want zelfs haar diepten waren heimelijkheden van licht.
 Tegelijk was zij de stilte en het woord,
 Een continent van zelf verbreidende vrede,
 Een oceaan van rimpelloos, maagdelijk vuur; 180
 Haar waren de kracht, de stilte van de goden.
 In haar vond hij een onmetelijkheid gelijk zichzelf,
 Zijn hoge, warme, subtiele ether vond hij terug
 En hij nam intrek in haar als in zijn natuurlijke huis.
 In haar ontmoette hij zijn eigen eeuwigheid. 185

Tot dusver had geen droeve regel deze lichtstraal onderbroken.
 Op de broze boezem van deze hachelijke aarde,
 Sedert haar ingesloten zicht in haar adem-gebonden huis,
 Uit genegenheid openend naar gelukkigere sterren
 Waar het leven niet is blootgesteld aan droeve verandering, 190
 Zich de schoonheid herinnerde die doods-gebonden oogleden ontgaat
 En zich verwonderde over de wereld van breekbare vormen
 Gedragen door het linnen doek van schemerige Tijd,
 Was aan haar de straffeloosheid van ongebooren Machten.
 Al boog zij zich om de menselijke last te dragen, 195
 Haar tred behield nog altijd de maten van de goden.
 De aardse adem heeft geen smet kunnen maken op dat heldere glas:
 Onbezoedeld door het stof van onze sterfelijke atmosfeer
 Weerspiegelde het ook nu nog de spirituele vreugde van de hemel.
 Bijna zagen zij wie leefde binnenin haar licht 200
 Haar speelkameraad in de eeuwigdurende sferen
 Van zijn onbereikbare rijken afgedaald
 In het lichtende kielzog van haar lokkende nadering,
 De wit-vurige drakevogel van eindeloos geluk
 Met brandende vleugels zwevend boven haar dagen: 205
 's Hemels stille schild waakte over het zendelingskind.
 Een stralende kringloop was haar vroegste tijd,
 Jaren die als gouden gewaden van de goden verglijden;
 Haar jeugd troonde in kalme gelukzaligheid.
 Doch vreugde kon niet tot het einde duren: 210
 Er is een duisternis in aardse dingen
 Die niet lang een te blij klank verdraagt.
 Ook om haar sloot zich de onontkoombare Hand:
 De gewapende Onsterfelijke onderging de valstrik van de Tijd.
 Zij had te maken met een die de belaste groten ontmoette. 215
 De richter van het oordeel en de weg
 Die kiest in deze holocaust van de ziel
 Dood, verval en smart als prikkel voor de geest,
 De dubbelzinnige godheid met zijn toorts van pijn

- 220 Lit up the chasm of the unfinished world
And called her to fill with her vast self the abyss.
August and pitiless in his calm outlook,
Heightening the Eternal's dreadful strategy,
He measured the difficulty with the might
- 225 And dug more deep the gulf that all must cross.
Assailing her divinest elements,
He made her heart kin to the striving human heart
And forced her strength to its appointed road.
For this she had accepted mortal breath;
- 230 To wrestle with the Shadow she had come
And must confront the riddle of man's birth
And life's brief struggle in dumb Matter's night.
Whether to bear with Ignorance and death
Or hew the ways of Immortality,
- 235 To win or lose the godlike game for man,
Was her soul's issue thrown with Destiny's dice.
But not to submit and suffer was she born;
To lead, to deliver was her glorious part.
Here was no fabric of terrestrial make
- 240 Fit for a day's use by busy careless Powers.
An image fluttering on the screen of Fate,
Half-animated for a passing show,
Or a castaway on the ocean of Desire
Flung to the eddies in a ruthless sport
- 245 And tossed along the gulfs of Circumstance,
A creature born to bend beneath the yoke
A chattel and a plaything of Time's lords,
Or one more pawn who comes destined to be pushed
One slow move forward on a measureless board
- 250 In the chess-play of the earth-soul with Doom,
Such is the human figure drawn by Time.
A conscious frame was here, a self-born Force.
In this enigma of the dusk of God,
This slow and strange uneasy compromise
- 255 Of limiting Nature with a limitless Soul,
Where all must move between an ordered Chance
And an uncaring blind Necessity,
Too high the fire spiritual dare not blaze.
If once it met the intense original Flame,
- 260 An answering touch might shatter all measures made
And earth sink down with the weight of the Infinite.
A gaol is this immense material world:
Across each road stands armed a stone-eyed Law,
At every gate the huge dim sentinels pace.
- 265 A grey tribunal of the Ignorance,

Verlichtte de kloof van de onvoltooide wereld	220
En riep haar op om met haar onmetelijke zelf de diepte te vullen. Groots en meedogenloos in zijn kalme blik, Verhoogde hij de verschrikkelijke strategie der Eeuwigheid, Hij woog de moeilijkheid met de macht	
En groef dieper uit de afgrond die eenieder moet doorkruisen.	225
Door haar goddelijke elementen te overweldigen Maakte hij haar hart verwant met het strijdende, menselijke hart En dwong haar kracht op de aangewezen weg. Hiertoe had zij de sterfelijke adem aanvaard;	
Om te strijden met de Schaduw was zij gekomen	230
Zij moet het raadsel van 's mensen geboorte onder ogen zien En 's levens kortstondige gevecht in de zwijgzame nacht van de Materie. Hetzij om Onwetendheid en dood te dragen Hetzij om de weg te houwen van Onsterfelijkheid,	
Te winnen of te verliezen het goddelijke spel van de mens, Was de opdracht van haar ziel geworpen met dobbelstenen van het Lot. Doch niet voor onderwerping en leed was zij geboren; Om vóór te gaan, om te volbrengen was haar glansrijke deel.	235
Hier was geen weefsel van aardse herkomst Geschikt voor een dag gebruik door bedrijvige, zorgeloze Machten.	240
Een flakkerend beeld op het scherm van het Lot, Half geanimeerd voor een voorbijgaande voorstelling, Of een verstotene op de oceaan van Verlangen Tot wervelen geslagen in een meedogenloze sport	
En heen en weer geslingerd door de diepten der Omstandigheid,	245
Een schepsel geboren om te buigen onder het juk, Een slaaf en speelbal voor de heren van de Tijd, Ofwel de volgende pion bestemd om naar voren te worden geschoven Één langzame zet voorwaarts op een onmetelijk bord	
In het schaakspel van de aarde-ziel met verdoemenis, –	250
Ziedaar de menselijke figuur getekend door de Tijd. Een bewust raamwerk was hier, een zelf-geboren Kracht. In dit enigma van de schemering van God, Dit trage en vreemdsoortige, ongemakkelijke compromis	
Van begrensde Natuur met een grenzeloze Ziel,	255
Waar al zich moet bewegen tussen een geordende Kans En een zorgeloze blinde Noodzakelijkheid, Durft te hoog het spirituele vuur niet branden. Ontmoette het eenmaal de intense oorspronkelijke Vlam,	
Dan kon een beantwoordende aanraking alle gemaakte maatstaven breken	260
En de aarde doen zinken onder het gewicht van het Oneindige. Een gevangenis is deze immense materiële wereld: Op elke weg staat gewapend een steen-ogige Wet, Voor elke poort gaan in de pas de reusachtige, sombere schildwachten.	
Een grijs tribunaal van Onwetendheid,	265

- An Inquisition of the priests of Night
In judgment sit on the adventurer soul,
And the dual tables and the Karmic norm
Restrain the Titan in us and the God:
- 270 Pain with its lash, joy with its silver bribe
Guard the Wheel's circling immobility.
A bond is put on the high-climbing mind,
A seal on the too large wide-open heart;
Death stays the journeying discoverer, Life.
- 275 Thus is the throne of the Inconscient safe
While the tardy coilings of the aeons pass
And the Animal browses in the sacred fence
And the gold Hawk can cross the skies no more.
But one stood up and lit the limitless flame.
- 280 Arraigned by the dark Power that hates all bliss
In the dire court where life must pay for joy,
Sentenced by the mechanic justicer
To the afflicting penalty of man's hopes,
Her head she bowed not to the stark decree
- 285 Baring her helpless heart to destiny's stroke.
So bows and must the mind-born will in man
Obedient to the statutes fixed of old,
Admitting without appeal the nether gods.
In her the superhuman cast its seed.
- 290 Inapt to fold its mighty wings of dream
Her spirit refused to hug the common soil,
Or, finding all life's golden meanings robbed,
Compound with earth, struck from the starry list,
Or quench with black despair the God-given light.
- 295 Accustomed to the eternal and the true,
Her being conscious of its divine founts
Asked not from mortal frailty pain's relief,
Patched not with failure bargain or compromise.
A work she had to do, a word to speak:
- 300 Writing the unfinished story of her soul
In thoughts and actions graven in Nature's book,
She accepted not to close the luminous page,
Cancel her commerce with eternity,
Or set a signature of weak assent
- 305 To the brute balance of the world's exchange.
A force in her that toiled since earth was made,
Accomplishing in life the great world-plan,
Pursuing after death immortal aims,
Repunged to admit frustration's barren role,
- 310 Forfeit the meaning of her birth in Time,
Obey the government of the casual fact

Een Inquisitie van de priesters van de Nacht
 Gerechtiglijk gezeteld boven de avonturiers-ziel,
 De tweevoudige tafelen en de Karmische norm
 Beteugelen de Titaan in ons en de God:
 De pijn met zijn zweeps slag, de vreugde met zijn zilveren steekpenning 270
 Bewaken de wentelende onbeweeglijkheid van het Wiel.
 Boeien zijn gelegd op de hoog klimmende geest,
 Een zegel op het te grote, te wijd geopende hart;
 De Dood is wat de reizende ontdekker, het Leven, wacht.
 Aldus is de troon van het Onbewuste veilig gesteld 275
 Terwijl de trage kronkelingen van de eonen verstrijken
 En het Beest graast binnen de gewijde omheining
 En de gouden Havik de hemel niet meer kan doorkruisen.
 Doch één stond op en ontstak de grenzeloze vlam.
 Door de duistere Macht aangeklaagd die alle geluk haat 280
 In het verschrikkelijke gerechtshof waar het leven voor vreugde moet betalen,
 Door de mechanische strafrechter veroordeeld
 Tot de kwellende straf van 's mensen hoop,
 Boog zij niet haar hoofd voor het grimmige vonnis
 Haar hulpeloze hart ontblotend voor de slag van het lot. 285
 Zo moet en buigen de uit weten geboren wil van de mens
 Gehoorzaam aan van oudsher vastgestelde statuten,
 En zonder beroep toelaten de lagere goden.
 In haar had het bovenmenselijke zijn zaad gelegd.
 Niet in staat om haar machtige droom-vleugels te vouwen 290
 Weigerde haar geest zich vast te klampen aan de gewone grond,
 Of, wanneer zij zich beroofd ziet van gouden betekenis,
 Zich met het aardse te vermengen, van de sterrenlijst geschrapt,
 Of met zwarte wanhoop te doven het God-gegeven licht.
 Haar wezen, gewend aan het eeuwige en het waarachtige, 295
 Zich van haar goddelijke bronnen bewust,
 Vroeg niet aan de sterfelijke zwakte om verlichting van de pijn,
 Geen gekwansel en geschipper om mislukking mee te beslechten.
 Een taak had zij te volbrengen, een woord te spreken:
 Al schrijvend het onvoltooide verhaal van haar ziel, 300
 Met gedachten en daden gegrift in het boek van de Natuur,
 Weigerde zij de lichtende bladzijde te sluiten,
 Ongedaan te maken haar handelsverdrag met de eeuwigheid,
 Of een handtekening te zetten onder een zwak instemmen
 Met het onmenselijke saldo van 's werlds handelsmarkt. 305
 Een kracht in haar, aan het werk sedert de aarde was gemaakt,
 Volbracht in het leven het grootse wereld-plan,
 Achtervolgde na de dood onsterfelijke doeleinden,
 Verzette zich om toe te staan de vruchteloze rol van de teleurstelling,
 De betekenis van haar geboorte in de Tijd te verspelen, 310
 Het bewind te gehoorzamen van terloopse feiten

Or yield her high destiny up to passing Chance.
In her own self she found her high recourse;
She matched with the iron law her sovereign right:
315 Her single will opposed the cosmic rule.
To stay the wheels of Doom this greatness rose.
At the Unseen's knock upon her hidden gates
Her strength made greater by the lightning's touch
Awoke from slumber in her heart's recess.
320 It bore the stroke of That which kills and saves.
Across the awful march no eye can see,
Barring its dreadful route no will can change,
She faced the engines of the universe;
A heart stood in the way of the driving wheels:
325 Its giant workings paused in front of a mind,
Its stark conventions met the flame of a soul.
A magic leverage suddenly is caught
That moves the veiled Ineffable's timeless will:
A prayer, a master act, a king idea
330 Can link man's strength to a transcendent Force.
Then miracle is made the common rule,
One mighty deed can change the course of things;
A lonely thought becomes omnipotent.
All now seems Nature's massed machinery;
335 An endless servitude to material rule
And long determination's rigid chain,
Her firm and changeless habits aping Law,
Her empire of unconscious deft device
Annul the claim of man's free human will.
340 He too is a machine amid machines;
A piston brain pumps out the shapes of thought,
A beating heart cuts out emotion's modes;
An insentient energy fabricates a soul.
Or the figure of the world reveals the signs
345 Of a tied Chance repeating her old steps
In circles around Matter's binding-posts.
A random series of inept events
To which reason lends illusive sense, is here,
Or the empiric Life's instinctive search,
350 Or a vast ignorant mind's colossal work.
But wisdom comes, and vision grows within:
Then Nature's instrument crowns himself her king;
He feels his witnessing self and conscious power;
His soul steps back and sees the Light supreme.
355 A Godhead stands behind the brute machine.
This truth broke in in a triumph of fire;
A victory was won for God in man,

Of haar hoge afkomst af te staan aan het vluchtige Toeval.
 In haar eigen zelf vond zij haar hoge toevlucht;
 Zij stelde tegenover de ijzeren wet haar hoogste recht:
 Haar wil, alleen, verzette zich tegen de kosmische heerschappij. 315
 Om de wielen van Verdoemenis tot staan te brengen was deze grootheid verrezen.
 Door de klopp van het Ongeziene op haar verborgen poort
 Werde haar kracht, versterkt door bliksems aanraking,
 Uit de sluimer gewekt waarin haar hart zich had teruggetrokken.
 Het verdroeg de slag van Dat wat doodt en spaart. 320
 Over het grensgebied dat geen oog kan zien,
 De verschrikkelijke weg versperrend die geen wil veranderen kan,
 Stond zij oog in oog met het drijfwerk van het universum;
 Een hart stond in de weg van de aandrijfwielen;
 De reusachtige beweging kwam tegenover een verstand tot staan, 325
 Haar machtige verdragen ontmoetten de vlam van een ziel.
 Een magische hefboomwerking is plotseling gevangen
 Die de versluiserde, tijdloze wil van de Onuitsprekelijke beweegt:
 Een gebed, een meesterdaad, een koninklijk idee
 Kan 's mensen kracht verbinden met een transcendente Kracht. 330
 Dan zijn wonderen geworden tot normale regel,
 Één machtige daad kan de loop der dingen veranderen;
 Een enkele gedachte wordt almachtig.
 Alles schijnt nu de massale machinerie van de Natuur;
 Een eindeloos dienstbetoon aan materiële overheersing 335
 En de lange, starre keten van voorbestemming,
 Haar gevestigde en onveranderlijke gewoonten die de Wet navolgen,
 Haar keizerrijk van onbewuste, vaardige kunstgrepen
 Doen de aanspraak teniet van de mens op de vrije wil.
 Ook hij is een machine temidden van machines; 340
 Een brein als een zuiger stanst gedachten tot vorm,
 Een hart dat klopt snoeit gevoelens in model;
 Een onbezielde energie brengt voort de ziel.
 Ofwel de gedaante van de wereld verraadt de tekenen
 Van een gebonden Toeval die haar vroegere stappen herhaalt 345
 In kringlopen rond de bindspil der Materie.
 Een willekeurige reeks van ongerijmde gebeurtenissen
 Waaraan de rede een bedrieglijke betekenis verleent is hier,
 Of de proefondervindelijke, instinctieve zoektocht van het Leven,
 Of het kolossale werk van een onmetelijk, onwetend verstand. 350
 Doch wijsheid komt, en inzicht groeit vanbinnen:
 Dan kroont het werktuig der Natuur zichzelf tot koning;
 Hij voelt zijn getuigende zelf en zijn bewuste kracht;
 Terugtreidend ziet zijn ziel het hoogste Licht.
 Een Godheid staat achter het redeloze mechaniek. 355
 Deze waarheid brak door tot in een triomf van vuur;
 Een overwinning was behaald voor God in de mens,

The deity revealed its hidden face.
The great World-Mother now in her arose:
360 A living choice reversed fate's cold dead turn,
Affirmed the spirit's tread on Circumstance,
Pressed back the senseless dire revolving Wheel
And stopped the mute march of Necessity.
A flaming warrior from the eternal peaks
365 Empowered to force the door denied and closed
Smote from Death's visage its dumb absolute
And burst the bounds of consciousness and Time.

END OF CANTO TWO

De godheid onthulde zijn verborgen gezicht.
De grote Wereld-Moeder ontwaakte nu in haar:
Een levende keuze keerde de koude, dode winding van het lot, 360
Bevestigde de tred van de geest over Omstandigheid,
Drong het gevoelloze, ijselijke, voortwentelende Wiel terug
En bracht de zwijgende opmars van Noodzakelijkheid tot staan.
Een vlammeende krijger van de eeuwige toppen
Gemachtigd om de deur te breken die verboden en gesloten was 365
Sloeg van Doods gelaat zijn zwijgende volstrektheid
En verbrak de grenzen van bewustzijn en Tijd.

EINDE VAN CANTO TWEE

Canto Three

The Yoga of the King: The Yoga of the Soul's Release

A world's desire compelled her mortal birth.
One in the front of the immemorial quest,
Protagonist of the mysterious play
In which the Unknown pursues himself through forms
5 And limits his eternity by the hours
And the blind Void struggles to live and see,
A thinker and toiler in the ideal's air,
Brought down to earth's dumb need her radiant power.
His was a spirit that stooped from larger spheres
10 Into our province of ephemeral sight,
A colonist from immortality.
A pointing beam on earth's uncertain roads,
His birth held up a symbol and a sign;
His human self like a translucent cloak
15 Covered the All-Wise who leads the unseeing world.
Affiliated to cosmic Space and Time
And paying here God's debt to earth and man
A greater sonship was his divine right.
Although consenting to mortal ignorance,
20 His knowledge shared the Light ineffable.
A strength of the original Permanence
Entangled in the moment and its flow,
He kept the vision of the Vasts behind:
A power was in him from the Unknowable.
25 An archivist of the symbols of the Beyond,
A treasurer of superhuman dreams,
He bore the stamp of mighty memories
And shed their grandiose ray on human life.
His days were a long growth to the Supreme.
30 A skyward being nourishing its roots
On sustenance from occult spiritual founts
Climbed through white rays to meet an unseen Sun.
His soul lived as eternity's delegate,
His mind was like a fire assailing heaven,
35 His will a hunter in the trails of light.

Canto Drie

De Yoga van de Koning:

De Yoga van de Bevrijding der Ziel

Een wereld van verlangen dwong haar menselijke geboorte af.
Één, in de voorhoede van de onheuglijke queeste,
Voorvechter van het mysterieuze spel
Waarin de Onbekende zichzelf in gedaanten achtervolgt
En zijn eeuwigheid begrenst door het uur 5
En de blinde Leege zwoegt om te leven en te zien,
Een denker en werker in de sfeer van het ideaal,
Bracht tot aardse verstomde behoeften omlaag haar stralende kracht.
Hem was een geest die neigde vanuit ruimere sferen
Tot in onze landstreek van eendags-inzicht, 10
Een kolonist vanuit de onsterfelijkheid.
Als een gerichte lichtstraal op de aardse onzekere wegen,
Stond zijn geboorte voor een symbool en voor een teken;
Zijn menselijke zelf omhulde als een doorschijnende mantel
De Alwijze welke de blinde wereld leidt. 15
Eengeworden met de kosmische Ruimte en Tijd
En alhier voldoende Gods schuld aan de aarde en aan de mens
Was een groter zoonschap zijn goddelijk recht.
Ofschoon toestemmend in de sterfelijke onwetendheid,
Deelde zijn kennis in het onuitsprekelijke Licht. 20
Als een kracht van het oorspronkelijke Eeuwigdurende
Verwikkeld in het moment en de momenten-stroom,
Behield hij de visie op de Ruimen erachter:
Een kracht was in hem van het Onkenbare.
Als een archivaris van de symbolen van het Gindse, 25
Een schatbewaarder van bovenmenselijke dromen,
Droeg hij het stempel van machtige herinneringen
En wierp hun grandioze stralen over het menselijk leven.
Zijn dagen vormden een lange groei naar het Allerhoogste.
Een hemelwaarts wezen koesterend zijn wortels 30
Met voedsel van occulte spirituele bronnen
Klom door witte stralen op om te ontmoeten een ongeziene Zon.
Zijn ziel leefde als afgezant van de eeuwigheid,
Zijn geest was als een vuur dat de hemel bestormt,
Zijn wil een jager in de sporen van het Licht. 35

An ocean impulse lifted every breath;
Each action left the footprints of a god,
Each moment was a beat of puissant wings.
The little plot of our mortality
40 Touched by this tenant from the heights became
A playground of the living Infinite.
This bodily appearance is not all;
The form deceives, the person is a mask;
Hid deep in man celestial powers can dwell.
45 His fragile ship conveys through the sea of years
An incognito of the Imperishable.
A spirit that is a flame of God abides,
A fiery portion of the Wonderful,
Artist of his own beauty and delight,
50 Immortal in our mortal poverty.
This sculptor of the forms of the Infinite,
This screened unrecognised Inhabitant,
Initiate of his own veiled mysteries,
Hides in a small dumb seed his cosmic thought.
55 In the mute strength of the occult Idea
Determining predestined shape and act,
Passenger from life to life, from scale to scale,
Changing his imaged self from form to form,
He regards the icon growing by his gaze
60 And in the worm foresees the coming god.
At last the traveller in the paths of Time
Arrives on the frontiers of eternity.
In the transient symbol of humanity draped,
He feels his substance of undying self
65 And loses his kinship to mortality.
A beam of the Eternal smites his heart,
His thought stretches into infinitude;
All in him turns to spirit vastnesses.
His soul breaks out to join the Oversoul,
70 His life is oceaned by that superlife.
He has drunk from the breasts of the Mother of the worlds;
A topless Supernature fills his frame:
She adopts his spirit's everlasting ground
As the security of her changing world
75 And shapes the figure of her unborn might.
Immortally she conceives herself in him,
In the creature the unveiled Creatrix works:
Her face is seen through his face, her eyes through his eyes;
Her being is his through a vast identity.
80 Then is revealed in man the overt Divine.
A static Oneness and dynamic Power

Een impuls gelijk een oceaan tilde elke ademtocht op;
 Elke daad liet achter de voetsporen van een god,
 Elk moment was een slag van voortstuwende vleugels.
 Het kleine stukje grond van onze sterfelijkheid
 Door deze rentmeester van de hoogten aangeraakt werd 40
 De speelplaats van de levende Oneindige.
 Deze lichamelijke verschijning is niet alles;
 De vorm bedriegt, de persoon is een masker;
 Diep in de mens verborgen kunnen hemelse krachten wonen.
 Zijn breekbare schip draagt door de zee der jaren 45
 Een incognito van de Onvergankelijke.
 Een geest die een vlam van God is blijft,
 Een vurige vonk van de Wonderlijke,
 Kunstenaar van zijn eigen schoonheid en genot,
 Onsterfelijk in onze sterfelijke armoede. 50
 Deze beeldhouwer van de vormen van het Oneindige,
 Deze verborgen, onherkende Bewoner,
 De ingewijde van zijn eigen versluiserde raadselachtigheid,
 Verbergt in een klein stil zaad zijn kosmische gedachte.
 In de sprakeloze kracht van de occulte Idee 55
 Die de voorbestemde gedaante en handeling bepaalt,
 Passagier van leven tot leven, van schaal tot schaal,
 Zijn beeltenis veranderend van vorm tot vorm,
 Beschouwt hij de ikoon die groeit onder zijn blik
 En voorziet in de worm de komende god. 60
 Uiteindelijk komt de reiziger van de paden der Tijd
 Aan bij de grenzen van de eeuwigheid.
 In het vergankelijke symbool van de mensheid gehuld,
 Voelt hij zijn substantie van onsterfelijk zelf
 En verliest hij zijn verwantschap met de sterfelijkheid. 65
 Een straal van het Eeuwige treft zijn hart,
 Zijn gedachten strekken zich uit in de oneindigheid;
 Alles in hem zet zich om in geestelijke onmetelijkheden.
 Zijn ziel breekt uit om zich te voegen bij de Bovenziel,
 Zijn leven wordt overspoeld door dat superleven. 70
 Hij heeft gedronken aan de borsten van de Moeder der Werelden;
 Een topless Superwezen vult zijn omraming:
 Zij aanvaardt de onveranderlijke grond van zijn geest
 Als de zekerheid voor haar wisselende wereld
 En scheidt de gedaante van haar ongeboren macht. 75
 Onsterfelijk begrijpt zij zichzelf in hem:
 In het schepsel werkt de Schepster ontsluitend:
 Haar aangezicht is te zien door zijn gezicht, haar ogen door zijn ogen;
 Haar wezen is de zijne door een grenzeloze vereenzelviging.
 Dan wordt in de mens geopenbaard het openlijke Goddelijke. 80
 Een statische Eenheid en een dynamische Kracht

Descend in him, the integral Godhead's seals;
His soul and body take that splendid stamp.
A long dim preparation is man's life,
85 A circle of toil and hope and war and peace
Tracked out by Life on Matter's obscure ground.
In his climb to a peak no feet have ever trod,
He seeks through a penumbra shot with flame
A veiled reality half-known, ever missed,
90 A search for something or someone never found,
Cult of an ideal never made real here,
An endless spiral of ascent and fall
Until at last is reached the giant point
Through which his Glory shines for whom we were made
95 And we break into the infinity of God.
Across our nature's border line we escape
Into Supernature's arc of living light.
This now was witnessed in that son of Force;
In him that high transition laid its base.
100 Original and supernal Immanence
Of which all Nature's process is the art,
The cosmic Worker set his secret hand
To turn this frail mud-engine to heaven-use.
A Presence wrought behind the ambiguous screen:
105 It beat his soil to bear a Titan's weight,
Refining half-hewn blocks of natural strength
It built his soul into a statued god.
The Craftsman of the magic stuff of self
Who labours at his high and difficult plan
110 In the wide workshop of the wonderful world,
Modelled in inward Time his rhythmic parts.
Then came the abrupt transcendent miracle:
The masked immaculate Grandeur could outline,
At travail in the occult womb of life,
115 His dreamed magnificence of things to be.
A crown of the architecture of the worlds,
A mystery of married Earth and Heaven
Annexed divinity to the mortal scheme.
A Seer was born, a shining Guest of Time.
120 For him mind's limiting firmament ceased above.
In the griffin forefront of the Night and Day
A gap was rent in the all-concealing vault;
The conscious ends of being went rolling back:
The landmarks of the little person fell,
125 The island ego joined its continent.
Overpassed was this world of rigid limiting forms:
Life's barriers opened into the Unknown.

Dalen in hem neer, de zegels van de integrale Godheid;
 Zijn ziel en lichaam dragen dit schitterende stempel.
 Een lange, schemerige voorbereiding is het mensenleven,
 Een kringloop van zwoegen en hoop en oorlog en vrede 85
 Door het Leven uitgezet op de donkere grond van de Stof.
 Met zijn klim naar een top die geen mens ooit betrad,
 Zoekt hij door een met vlammen doorschoten halfschaduw,
 De versluiserde werkelijkheid half-gekend, immer ontgaan,
 Een zoeken naar iets of iemand nimmer gevonden, 90
 Cultus van een ideaal nooit hier waargemaakt,
 Een eindeloze spiraal van stijgen en dalen
 Totdat, uiteindelijk, het reusachtige punt is bereikt
 Door welke zijn glorie schijnt waarvoor we zijn gemaakt
 En wij uitbreken tot in de oneindigheid van God. 95
 Over de grenslijn heen van onze natuur ontsnappen wij
 Tot in Bovennatuurlijkes boog van levend licht.
 Van dit nu was men getuige in deze zoon van Kracht;
 In hem legde deze hoge verandering haar basis.
 Een oorspronkelijke en bovenaardse Immanentie 100
 Van wie heel de gang der Natuur het kunstwerk is,
 De kosmische werker heeft zijn geheime hand gelegd
 Om dit tere slijk-werktuig te wenden tot hemels gebruik.
 Een Tegenwoordigheid wrocht achter het dubbelzinnige scherm:
 Het sloeg zijn aarde om een Titanisch gewicht te dragen, 105
 Half-gehouden blokken van natuurkracht bewerkend
 Bouwde het zijn ziel tot een gebeeldhouwde god.
 De Handwerksman van de magische stof van het zelf
 Die werkt op zijn hoge en moeilijke plan
 In de wijde werkplaats van de wonderlijke wereld, 110
 Kneedde uit inwendige Tijd zijn ritmische delen.
 Toen kwam plotseling het transcendente wonder:
 De verborgen, onberispelijke Grootseheid kon,
 Aan het werk in de occulte schoot van het leven,
 Zijn gedroomde luister duiden van te komen dingen. 115
 Een kroon van de architectuur der werelden,
 Een mysterie van in de echt verbonden Aarde en Hemel
 Voegde goddelijkheid toe aan het sterfelijke plan.
 Een Ziener was geboren, een schitterende Genodigde der Tijd.
 Voor hem verdween bóen het beperkende firmament van het verstand. 120
 In het leeuwardend'k aangezicht van Dag en Nacht
 Scheurde het al-verbergende gewelf;
 De bewustzijns-uiteinden van het bestaan weken wentelend terug:
 De landsgrenzen van de kleine persoon vervielen,
 Het eiland-ego verenigde zich met het continent. 125
 Overstegen was deze wereld van starre beperkende vormen:
 's Levens grensposten openden zich naar het Onbekende.

Abolished were conception's covenants
And, striking off subjection's rigorous clause,
130 Annulled the soul's treaty with Nature's nescience.
All the grey inhibitions were torn off
And broken the intellect's hard and lustrous lid;
Truth unpartitioned found immense sky-room;
An empyrean vision saw and knew;
135 The bounded mind became a boundless light,
The finite self mated with infinity.
His march now soared into an eagle's flight.
Out of apprenticeship to Ignorance
Wisdom upraised him to her master craft
140 And made him an archmason of the soul,
A builder of the Immortal's secret house,
An aspirant to supernal Timelessness:
Freedom and empire called to him from on high;
Above mind's twilight and life's star-led night
145 There gleamed the dawn of a spiritual day.

As so he grew into his larger self,
Humanity framed his movements less and less;
A greater being saw a greater world.
A fearless will for knowledge dared to erase
150 The lines of safety Reason draws that bar
Mind's soar, soul's dive into the Infinite.
Even his first steps broke our small earth-bounds
And loitered in a vaster freer air.
In hands sustained by a transfiguring Might
155 He caught up lightly like a giant's bow
Left slumbering in a sealed and secret cave
The powers that sleep unused in man within.
He made of miracle a normal act
And turned to a common part of divine works,
160 Magnificently natural at this height,
Efforts that would shatter the strength of mortal hearts,
Pursued in a royalty of mighty ease
Aims too sublime for Nature's daily will:
The gifts of the spirit crowding came to him;
165 They were his life's pattern and his privilege.
A pure perception lent its lucent joy:
Its intimate vision waited not to think;
It enveloped all Nature in a single glance,
It looked into the very self of things;
170 Deceived no more by form he saw the soul.
In beings it knew what lurked to them unknown;
It seized the idea in mind, the wish in the heart;

Verbroken waren de verdragen van de voorstelling
 En, met de strenge clause van onderworpenheid geschrapt,
 Teniet gedaan het verbond van de ziel met Natuurs noodzakelijkheid. 130
 Al de grijze belemmeringen waren verwijderd
 En gebroken het harde en glanzende schild van het intellect;
 Waarheid onverdeeld vond een immense hemel-ruimte;
 Een empyreïsch inzicht zag en wist;
 Het begrensde verstand werd een grenzeloos licht, 135
 Het eindige zelf paarde aan de oneindigheid.
 Zijn opmars verhief zich nu tot een adelaarsvlucht.
 Vanuit het leerlingschap der Onwetendheid
 Tilde wijsheid hem op tot aan haar meesterschap
 En maakte hem tot aarts-metselaar van de ziel, 140
 Een bouwer van Onsterfelijkheids geheime huis,
 Een strever naar bovenaardse Tijdloosheid:
 Vrijheid en heerschappij deden beroep op hem vanaf de hoogten;
 Boven de schemer van het denken en 's levens sterren-geleide nacht
 Gloorde de dageraad van een spirituele dag. 145

Alzo groeide hij naar zijn grotere zelf,
 Het mensdom omvatte zijn bewegingen minder en minder;
 Een groter wezen zag een grotere wereld.
 Een onverschrokken wil tot weten durfde te doorbreken
 De lijnen van veiligheid die de Rede trekt welke verhinderen 150
 De klim van het Verstand, de sprong van de ziel in het Oneindige.
 Zijn eerste stappen reeds verbraken onze aardse perken
 En gingen rond in een ruimere, vrijere sfeer.
 In handen geschraagd door een transfigurerende Macht
 Nam hij, licht, als een reuzen-boog 155
 Sluimerend gelaten in een verzegelde en geheime spelonk
 De krachten die slapen ongebruikt in de mens binnenin.
 Hij maakte van wonderen een normale daad
 En keerde tot een algemeen aandeel van het goddelijk werk,
 Voortreffelijk vanzelfsprekend op deze hoogte, 160
 Inspanningen welke de kracht van sterfelijke harten zou verpletteren,
 Vervolgde met het gemak van een koninklijke macht
 Doeleinden te verheven voor de dagelijkse wil van de Natuur:
 De gaven van de geest vielen hem menigvuldig toe;
 Zij waren zijn leef-patroon en zijn voorrecht. 165
 Een loutere waarneming verleende aan hem haar stralende vreugde:
 Haar innerlijk inzicht wachtte niet het denken af;
 Het omvatte geheel de Natuur in één enkele oogopslag,
 Het keek recht tot in het zelf der dingen;
 Niet meer door de vorm misleid zag hij de ziel. 170
 In wezens wist het wat zich onbekend verschool;
 Het begreep het idee in gedachten, de wens in het hart;

It plucked out from grey folds of secrecy
The motives which from their own sight men hide.
175 He felt the beating life in other men
Invade him with their happiness and their grief;
Their love, their anger, their unspoken hopes
Entered in currents or in pouring waves
Into the immobile ocean of his calm.
180 He heard the inspired sound of his own thoughts
Re-echoed in the vault of other minds;
The world's thought-streams travelled into his ken;
His inner self grew near to others' selves
And bore a kinship's weight, a common tie,
185 Yet stood untouched, king of itself, alone.
A magical accord quickened and attuned
To ethereal symphonies the old earthy strings;
It raised the servitors of mind and life
To be happy partners in the soul's response,
190 Tissue and nerve were turned to sensitive chords,
Records of lustre and ecstasy; it made
The body's means the spirit's acolytes.
A heavenlier function with a finer mode
Lit with its grace man's outward earthliness;
195 The soul's experience of its deeper sheaths
No more slept drugged by Matter's dominance.
In the dead wall closing us from wider self,
Into a secrecy of apparent sleep,
The mystic tract beyond our waking thoughts,
200 A door parted, built in by Matter's force,
Releasing things unseized by earthly sense:
A world unseen, unknown by outward mind
Appeared in the silent spaces of the soul.
He sat in secret chambers looking out
205 Into the luminous countries of the unborn
Where all things dreamed by the mind are seen and true
And all that the life longs for is drawn close.
He saw the Perfect in their starry homes
Wearing the glory of a deathless form,
210 Lain in the arms of the Eternal's peace,
Rapt in the heart-beats of God-ecstasy.
He lived in the mystic space where thought is born
And will is nursed by an ethereal Power
And fed on the white milk of the Eternal's strengths
215 Till it grows into the likeness of a god.
In the Witness's occult rooms with mind-built walls
On hidden interiors, lurking passages
Opened the windows of the inner sight.

Het plukte uit grijze wikkelingen van stilzwijgen
 De beweegredenen welke de mens verbergt voor zijn eigen zicht.
 Hij voelde hoe het kloppende leven van andere mensen 175
 Hem binnendrong met hun geluk en smart;
 Hun liefde, hun ergernis, hun onuitgesproken hoop
 Kwam met stromen binnen of met overspoelende golven
 In de onbeweeglijke oceaan van zijn kalmte.
 Hij hoorde het geïnspireerde geluid van zijn eigen gedachten 180
 Weerklinken in de gewelven van andere geesten;
 's Werelds gedachten-stromen voeren zijn gezichtskring binnen;
 Zijn innerlijke zelf groeide na aan het zelf van anderen
 En droeg het gewicht van verwantschap, een gemeenschaps-band,
 Doch stond onaangeraakt, zichzelf tot koning, alleen. 185
 Een magisch accoord versnelde zich en stemde af
 Op etherische symfonieën de oude aardse snaren;
 Het wekte de dienaren van geest en leven om
 Een blijde stem te zijn in de tegenzang der ziel,
 Weefsel en zenuw waren in gevoelige vezels veranderd, 190
 De getuigenis van luister en vervoering; het maakte
 Lichamelijke middelen tot acolieten van de geest.
 Een hemelser functie op een fijnzinniger wijze
 Verlichtte met haar gratie 's mensen uiterlijke aardsheid;
 Het beleven door de ziel van zijn diepere lagen 195
 Sliep niet langer, door de overheersing der Materie bedwelmd.
 In de doodse muur die ons afsluit van ons wijdere zelf,
 Tot in een stilzwijgendheid van schijnbare slaap,
 De mystieke uitgestrektheid voorbij onze wakende gedachten,
 Opende een deur, door Materie-kracht ingebouwd, 200
 En liet dingen vrij die onwaarneembaar zijn voor aardse zintuigen:
 Een wereld ongezien, onbekend voor het uiterlijk verstand
 Verscheen in de stille ruimen van de ziel.
 Hij zat in geheime kamers en keek uit
 Over de verlichte landen van het ongeborene 205
 Waar alle dingen door de geest gedroomd, gezien zijn en echt
 En al waar het leven naar verlangt nabij gebracht.
 Hij zag de Volmaakten in hun sterre-huizen
 De glorie dragen van een onsterfelijke gedaante,
 Gelegen in de armen van de Eeuwige vrede, 210
 Verrukt met de hartslagen van Gods extase.
 Hij leefde in de mystieke ruimte waar gedachten worden geboren
 En de wil wordt gezoogd door een etherische Macht
 En gevoed met de witte melk van Eeuwigheids krachten
 Tot het groeit aan de gelijkenis ener god. 215
 In de occulte kamers van de Getuige, met muren opgetrokken door de Geest
 Naar verborgen interieuren, verscholen doorgangen
 Openden de vensters van het innerlijk inzicht.

- He owned the house of undivided Time.
220 Lifting the heavy curtain of the flesh
He stood upon a threshold serpent-watched,
And peered into gleaming endless corridors,
Silent and listening in the silent heart
For the coming of the new and the unknown.
225 He gazed across the empty stillnesses
And heard the footsteps of the undreamed Idea
In the far avenues of the Beyond.
He heard the secret Voice, the Word that knows,
And saw the secret face that is our own.
230 The inner planes uncovered their crystal doors;
Strange powers and influences touched his life.
A vision came of higher realms than ours,
A consciousness of brighter fields and skies,
Of beings less circumscribed than brief-lived men
235 And subtler bodies than these passing frames,
Objects too fine for our material grasp,
Acts vibrant with a superhuman light
And movements pushed by a superconscient force,
And joys that never flowed through mortal limbs,
240 And lovelier scenes than earth's and happier lives.
A consciousness of beauty and of bliss,
A knowledge which became what it perceived,
Replaced the separated sense and heart
And drew all Nature into its embrace.
245 The mind leaned out to meet the hidden worlds:
Air glowed and teemed with marvellous shapes and hues,
In the nostrils quivered celestial fragrances,
On the tongue lingered the honey of paradise.
A channel of universal harmony,
250 Hearing was a stream of magic audience,
A bed for occult sounds earth cannot hear.
Out of a covert tract of slumber self
The voice came of a truth submerged, unknown
That flows beneath the cosmic surfaces,
255 Only mid an omniscient silence heard,
Held by intuitive heart and secret sense.
It caught the burden of secrecies sealed and dumb,
It voiced the unfulfilled demand of earth
And the song of promise of unrealised heavens
260 And all that hides in an omnipotent Sleep.
In the unceasing drama carried by Time
On its long listening flood that bears the world's
Insoluble doubt on a pilgrimage without goal,
A laughter of sleepless pleasure foamed and spumed

Hij bewoonde het huis van de onverdeelde Tijd.
 Heffend de zware voorhang van het vlees 220
 Stond hij op een drempel door slangen bewaakt
 En tuurde in glanzende, eindeloze gangen,
 Stil en luisterend in het stille hart
 Naar de komst van het nieuwe en het onbekende.
 Hij staarde door de lege stilten 225
 En hoorde de voetstap van het ongedroomde Idee
 In de afgelegen lanen van het Verschiet.
 Hij hoorde de geheime Stem, het Woord dat weet,
 En zag het geheime gezicht dat van ons zelf is.
 De innerlijke sferen onthulden hun kristallen deuren; 230
 Vreemde krachten en invloeden beroerden zijn leven.
 Een visioen kwam van hogere rijken dan de onze,
 Een bewustzijn van helderder velden en luchten,
 Van wezens minder omschreven dan kort-geleefde mensen
 En subtieler lichamen dan dit vergankelijke gestel, 235
 Voorwerpen te fijn voor onze stoffelijke greep,
 Daden doortrild van een bovenmenselijk licht
 En bewegingen gedreven door een bovenbewuste kracht,
 En vreugden die nooit stroomden door sterfelijke ledematen,
 En liefdevoller taferelen dan aardse en gelukkiger levens. 240
 Een bewustzijn van schoonheid en geluk,
 Een kennis welke werd wat het heeft waargenomen,
 Namen de plaats in van het afgezonderde gevoel en hart
 En namen heel de Natuur in hun omarming.
 Het verstand reikte naar buiten om de verborgen werelden te ontmoeten: 245
 De lucht gloeide en krioelde met prachtige gedaanten en kleuren
 In de neusgaten trilden hemelse geuren,
 Op de tong toefde de honing van het paradijs.
 Als een kanaal voor universele harmonie,
 Was gehoor een stroom van magische klanken, 250
 Een bedding voor occulte geluiden die de aarde niet kan horen.
 Uit een verborgen uitgestrektheid van sluimer zelf
 Kwam de stem van een waarheid ondergedompeld, onbekend,
 Die stroomt onder de kosmische oppervlakten,
 Slechts temidden van een alwetende stilte gehoord, 255
 Gevat door het intuïtieve hart en het geheime zintuig.
 Het begreep de last van geheimhoudingen verzegeld en stom,
 Het gaf stem aan de oningewilligde eis der aarde
 En het lied van de belofte van onverwezenlijkte hemelen
 En al wat zich verbergt in een almachtige Slaap. 260
 In het onophoudelijke drama gedragen door de Tijd
 Op zijn lange, luisterende rivier die 's werelds onoplosbare twijfel
 Draagt op een doelloze pelgrimsreis,
 Schuimde en bruipte het gelach van een slapeloos vermaak

- 265 And murmurings of desire that cannot die:
A cry came of the world's delight to be,
The grandeur and greatness of its will to live,
Recall of the soul's adventure into space,
A traveller through the magic centuries
- 270 And being's labour in Matter's universe,
Its search for the mystic meaning of its birth
And joy of high spiritual response,
Its throb of satisfaction and content
In all the sweetness of the gifts of life,
- 275 Its large breath and pulse and thrill of hope and fear,
Its taste of pangs and tears and ecstasy,
Its rapture's poignant beat of sudden bliss,
The sob of its passion and unending pain.
The murmur and whisper of the unheard sounds
- 280 Which crowd around our hearts but find no window
To enter, swelled into a canticle
Of all that suffers to be still unknown
And all that labours vainly to be born
And all the sweetness none will ever taste
- 285 And all the beauty that will never be.
Inaudible to our deaf mortal ears
The wide world-rhythms wove their stupendous chant
To which life strives to fit our rhyme-beats here,
Melting our limits in the illimitable,
- 290 Tuning the finite to infinity.
A low muttering rose from the subconscious caves,
The stammer of the primal ignorance;
Answer to that inarticulate questioning,
There stooped with lightning neck and thunder's wings
- 295 A radiant hymn to the Inexpressible
And the anthem of the superconscient light.
All was revealed there none can here express;
Vision and dream were fables spoken by truth
Or symbols more veridical than fact,
- 300 Or were truths enforced by supernatural seals.
Immortal eyes approached and looked in his,
And beings of many kingdoms neared and spoke:
The ever-living whom we name as dead
Could leave their glory beyond death and birth
- 305 To utter the wisdom which exceeds all phrase:
The kings of evil and the kings of good,
Appellants at the reason's judgment seat,
Proclaimed the gospel of their opposites,
And all believed themselves spokesmen of God:
- 310 The gods of light and titans of the dark

En murmelingen van verlangens die niet kunnen sterven:	265
Een klacht kwam van 's werelds geluk om te bestaan, De grandeur en grootsheid van zijn wil tot leven, De herinnering aan het avontuur van de ziel door de ruimte, Een reiziger door de magische eeuwen heen	
En 's wezens opdracht in het Materiële universum,	270
Haar speurtocht naar de mystieke betekenis van haar geboorte En de vreugde van een hoog spiritueel antwoord, Het genot van voldoening en tevredenheid In al de goedheid van de gaven des levens,	
Haar lange adem en pols en rilling van hoop en angst,	275
Het smaken van doodsangst en tranen en opgetogenheid, Het verrukkelijke, doordringende toeslaan van plotseling geluk, De snik van zijn hartstocht en onophoudelijke pijn. De mompel en fluister van de nimmer gehoorde geluiden	
Die zich om ons hart verdringen maar geen venster vinden	280
Om binnen te gaan, zwelden aan tot een samenzang Van al wat lijdt om nog altijd onbekend te zijn En al wat vergeefs zwoegt om te worden geboren En al de lieflijkheid die niemand ooit zal proeven	
En al de schoonheid die nooit zal zijn.	285
Voor onze dove, sterfelijke oren onhoorbaar Weefden de wijde wereld-ritmen hun verbazingwekkende lied Waarnaar hier het leven streeft om rijm en maat te houden, Onze grenzen versmeltend in het onbegrensbare, Het eindige afstemmend op de oneindigheid.	290
Een laag gemompel steeg op vanuit de onderbewuste spelonken, Het stamelen van de oer-onwetendheid: Als antwoord op dit onverstaanbare gevraag, Dook er met bliksem-nek en dondervleugels neer	
Een stralende hymne aan het Onuitsprekelijke	295
En de lofzang van het bovenbewuste licht. Al werd daar geopenbaard wat niemand hier kan zeggen; Visioen en droom waren fabels gesproken door de waarheid Of symbolen waren waarachtiger dan feiten, Of waarheden door bovennatuurlijke zegels bekrachtigd.	300
Onsterfelijke ogen kwamen naderbij en keken in de zijne, En wezens van vele koninkrijken naderden en spraken: De altijd-levenden die wij noemen dood Konden hun glorie voorbij dood en geboorte verlaten	
Om de wijsheid te spreken die elke taal te boven gaat:	305
De koningen des kwaads en de koningen van het goede, Aanklagers voor de gerechtelijke zetel van de rede, Verkondigden het evangelie hunner tegenstellingen, En elk vond zichzelf woordvoerder van God: De goden van het licht en de titanen van de duisternis	310

Battled for his soul as for a costly prize.
In every hour loosed from the quiver of Time
There rose a song of new discovery,
A bow-twang's hum of young experiment.
315 Each day was a spiritual romance,
As if he was born into a bright new world;
Adventure leaped an unexpected friend,
And danger brought a keen sweet tang of joy;
Each happening was a deep experience.
320 There were high encounters, epic colloquies,
And counsels came couched in celestial speech,
And honeyed pleadings breathed from occult lips
To help the heart to yield to rapture's call,
And sweet temptations stole from beauty's realms
325 And sudden ecstasies from a world of bliss.
It was a region of wonder and delight.
All now his bright clairaudience could receive;
A contact thrilled of mighty unknown things.
Awakened to new unearthly closenesses,
330 The touch replied to subtle infinities,
And with a silver cry of opening gates
Sight's lightnings leaped into the invisible.
Ever his consciousness and vision grew;
They took an ampler sweep, a loftier flight;
335 He passed the border marked for Matter's rule
And passed the zone where thought replaces life.
Out of this world of signs suddenly he came
Into a silent self where world was not
And looked beyond into a nameless vast.
340 These symbol figures lost their right to live,
All tokens dropped our sense can recognise;
There the heart beat no more at body's touch,
There the eyes gazed no more on beauty's shape.
In rare and lucent intervals of hush
345 Into a signless region he could soar
Packed with the deep contents of formlessness
Where world was into a single being rapt
And all was known by the light of identity
And Spirit was its own self-evidence.
350 The Supreme's gaze looked out through human eyes
And saw all things and creatures as itself
And knew all thought and word as its own voice.
There unity is too close for search and clasp
And love is a yearning of the One for the One,
355 And beauty is a sweet difference of the Same
And oneness is the soul of multitude.

Streden om zijn ziel als om een kostbare prijs.
 Met elk uur losgelaten uit de pijlenkoker der Tijd
 Verhief zich een lied van nieuwe ontdekkingen,
 Een snorrend zingen van de boog van jong experiment.
 Elke dag was een spirituele romance, 315
 Alsof hij werd geboren in een heldere nieuwe wereld;
 Avontuur werd plotseling een onverwachte vriend,
 En gevaar bracht een vinnige zoete doorn van vreugde;
 Elke gebeurtenis was een diepe ervaring.
 Er waren hoge ontmoetingen, epische samenspraken, 320
 En raadgevingen kwamen gekleed in hemelse taal,
 En honing-pleidooien ademden van occulte lippen
 Om het hart te helpen zwichten voor de roep der verrukking,
 En zoete verlokkingen slopen uit rijken van schoonheid
 En plotselinge extase vanuit een wereld van gelukzaligheid. 325
 Het was een domein van wonder en genot.
 Alles kon zijn scherpzinnige helderhorendheid nu waarnemen;
 Een contact dat huiverde van machtige, onbekende dingen.
 Ontwaakt tot nieuwe on aardse nabijheden,
 Antwoorde de aanraking op subtiele oneindigsten, 330
 En met een zilveren kreet van openende poorten
 Sprongen bliksemingen van inzicht het onzichtbare in.
 Aldoor groeide zijn bewustzijn en zijn visie;
 Zij bestreken en breder veld, namen een verhevener vlucht;
 Hij passeerde de grens uitgezet voor de heerschappij der Materie 335
 En passeerde het gebied waar gedachten de plaats innemen van het leven.
 Uit deze wereld van tekens kwam hij ineens
 In een stil zelf waar geen wereld was
 En keek uit in een nameloze uitgestrektheid.
 Deze symbool-figuren verloren hun bestaansrecht, 340
 Alle tekens vervielen die onze zin herkennen kan;
 Daar klopte het hart niet meer bij lichamelijke aanraking,
 Daar staarden niet de ogen meer naar de gestalte van de schoonheid.
 In zeldzame en heldere tussenpozen van stilte
 Kon hij zich verheffen tot een tekenloos gewest 345
 Volgepakt met de diepe inhoud van vormeloosheid
 Waar de wereld de verrukking van één enkel wezen was
 En al gekend was in het licht van identiteit
 En de Geest zijn eigen vanzelfsprekendheid was.
 De blik van de Allerhoogste keek door menselijke ogen 350
 En zag alle dingen en schepselen als zichzelf
 En kende al de gedachten en woorden als zijn eigen stem.
 Daar is eenheid te nabij voor zoeken en omhelzen
 En is liefde een verlangen van de Ene naar de Ene,
 En schoonheid is een zoet verschil van Hetzelfde 355
 En eenheid is de ziel van veelvuldigheid.

There all the truths unite in a single Truth,
And all ideas rejoin Reality.
There knowing herself by her own termless self,
360 Wisdom supernal, wordless, absolute
Sat unaccompanied in the eternal Calm,
All-seeing, motionless, sovereign and alone.
There knowledge needs not words to embody Idea;
Idea, seeking a house in boundlessness,
365 Weary of its homeless immortality,
Asks not in thought's carved brilliant cell to rest
Whose single window's clipped outlook on things
Sees only a little arc of God's vast sky.
The boundless with the boundless there consorts;
370 While there, one can be wider than the world;
While there, one is one's own infinity.
His centre was no more in earthly mind;
A power of seeing silence filled his limbs:
Caught by a voiceless white epiphany
375 Into a vision that surpasses forms,
Into a living that surpasses life,
He neared the still consciousness sustaining all.
The voice that only by speech can move the mind
Became a silent knowledge in the soul;
380 The strength that only in action feels its truth
Was lodged now in a mute omnipotent peace.
A leisure in the labour of the worlds,
A pause in the joy and anguish of the search
Restored the stress of Nature to God's calm.
385 A vast unanimity ended life's debate.
The war of thoughts that fathers the universe,
The clash of forces struggling to prevail
In the tremendous shock that lights a star
As in the building of a grain of dust,
390 The grooves that turn their dumb ellipse in space
Ploughed by the seeking of the world's desire,
The long regurgitations of Time's flood,
The torment edging the dire force of lust
That wakes kinetic in earth's dullard slime
395 And carves a personality out of mud,
The sorrow by which Nature's hunger is fed,
The oestrus which creates with fire of pain,
The fate that punishes virtue with defeat,
The tragedy that destroys long happiness,
400 The weeping of Love, the quarrel of the Gods,
Ceased in a truth which lives in its own light.
His soul stood free, a witness and a king.

Daar zijn alle waarheden verenigd in één enkele Waarheid,
 En al de ideeën keren terug naar de Realiteit.
 Daar, zichzelf kennend door haar eigen onbegrensde zelf,
 Zetelde Wijsheid, verheven, woordeloos, absoluut, 360
 Onvergezeld in de eeuwige Kalmte,
 Al-ziende, onbeweeglijk, oppermachtig en alleen.
 Daar behoeft kennis geen woorden om Idee gestalte te geven;
 De Idee die een huis zoekt in de onmetelijkheid,
 Van zijn dakloze onsterfelijkheid moe, 365
 Vraagt niet in denkens briljant bewerkte cel te mogen rusten
 Waarvan het gekortwiekte uitzicht op de dingen van één enkel venster
 Slechts een kleine boog van Gods uitgestrekte uitspannel ziet.
 Het grenzeloze verenigt zich daar met het grenzeloze;
 Aldaar kan men wijder dan de wereld zijn; 370
 Aldaar is men zijn eigen oneindigheid.
 Zijn middelpunt lag niet langer in het aardse verstand;
 Een kracht van ziende stilte vulde zijn ledematen:
 Gegrepen door een stemloze, witte epifanie
 Naar een inzicht dat de vormen overstijgt, 375
 Tot een bestaan dat het leven te boven gaat
 Naderde hij het stille bewustzijn dat alles draagt.
 De stem die het verstand alleen door spraak kan bewegen
 Werde een stil weten in de ziel;
 De kracht die slechts in daden zijn waarheid voelen kan 380
 Was nu gehuisvest in een stilzwijgende, almachtige vrede.
 Een uur vrijaf in het werk der werelden,
 Een onderbreking in de vreugde en smart van het zoeken
 Herstelde de stress van de Natuur tot Gods kalmte.
 Een onmetelijke eensgezindheid maakte een einde aan des levens twist. 385
 De oorlog der gedachten die het heelal verwekt,
 Het treffen van krachten die strijden om de overhand
 In de geweldige schok waarmee een ster ontsteekt
 Als bij het vormen van een korrel stof,
 De sleur die stom zijn ellipsen volgt door de ruimte 390
 Geploegd door het zoeken van 's werelds verlangen,
 De langdurige tegenstromen van de vloed des Tijds,
 De kwelling die de ijselijke kracht van wellust scherpt
 Welke ontwaakt, kinetisch, in het sombere aardse slijk
 En een persoonlijkheid kerft uit leem, 395
 De droefenis waarmee de honger der Natuur gevoed wordt,
 De oestrus die schept met het vuur van pijn,
 Het lot dat deugd straft met de nederlaag,
 De tragedie welke lang geluk verwoest,
 Het wenen van de Liefde, het getwist der Goden, 400
 Verdwenen in een waarheid die leefde in haar eigen licht.
 Zijn ziel stond vrij, een getuige en een koning.

Absorbed no more in the moment-ridden flux
Where mind incessantly drifts as on a raft
405 Hurried from phenomenon to phenomenon,
He abode at rest in indivisible Time.
As if a story long written but acted now,
In his present he held his future and his past,
Felt in the seconds the uncounted years
410 And saw the hours like dots upon a page.
An aspect of the unknown Reality
Altered the meaning of the cosmic scene.
This huge material universe became
A small result of a stupendous force:
415 Overtaking the moment the eternal Ray
Illumined That which never yet was made.
Thought lay down in a mighty voicelessness;
The toiling Thinker widened and grew still,
Wisdom transcendent touched his quivering heart:
420 His soul could sail beyond thought's luminous bar;
Mind screened no more the shoreless infinite.
Across a void retreating sky he glimpsed
Through a last glimmer and drift of vanishing stars
The superconscient realms of motionless Peace
425 Where judgment ceases and the word is mute
And the Unconceived lies pathless and alone.
There came not form or any mounting voice;
There only were Silence and the Absolute.
Out of that stillness mind new-born arose
430 And woke to truths once inexpressible,
And forms appeared, dumbly significant,
A seeing thought, a self-revealing voice.
He knew the source from which his spirit came:
Movement was married to the immobile Vast;
435 He plunged his roots into the Infinite,
He based his life upon eternity.

Only awhile at first these heavenlier states,
These large wide-poised upliftings could endure.
The high and luminous tension breaks too soon,
440 The body's stone stillness and the life's hushed trance,
The breathless might and calm of silent mind;
Or slowly they fail as sets a golden day.
The restless nether members tire of peace;
A nostalgia of old little works and joys,
445 A need to call back small familiar selves,
To tread the accustomed and inferior way,
The need to rest in a natural pose of fall,

Niet langer verzonken in de stroom van het moment
 Waarop het verstand onophoudelijk afdrijft als op een vlot
 Gehaast van fenomeen tot fenomeen, 405
 Verbleef hij in rust in onverdeelbare Tijd.
 Als een verhaal reeds lang geschreven maar nu gespeeld,
 Hield hij in zijn heden zijn toekomst en verleden,
 Voelde in de seconden de ontelbare jaren
 En zag de uren als stippen op een bladzijde. 410
 Een aspect van de onbekende Werkelijkheid
 Veranderde de betekenis van het kosmische toneel.
 Dit reusachtige stoffelijke universum werd
 Het bescheiden resultaat van een ontzaglijke kracht:
 Voor het moment uit verlichtte de eeuwige Lichtstraal 415
 Dat wat tot nog toe nimmer was gemaakt.
 Gedachte lag terneer in een machtige stemloosheid;
 De zwoegende Denker verwijdde zich en viel stil,
 Wijsheid transcendent raakte aan zijn sidderende hart:
 Zijn ziel kon varen voorbij de heldere drempel van het denken; 420
 Het verstand schermde niet langer de oeverloze oneindigheid af.
 Tegen een lege terugwijkende hemel ving hij,
 Door een laatste glinster en drift van verdwijnende sterren,
 Een glimp van de bovenbewuste rijken van onbeweeglijke Vrede
 Waar beoordeling eindigt en het woord zwijgt 425
 En het Onwaargenomene ongebaand ligt en eenzaam.
 Daar kwamen gedaanten noch verhief zich enige stem;
 Daar waren slechts het Zwijgende en het Volstrekte.
 Uit deze stilte verrees het verstand herboren
 En ontwaakte tot waarheden eens onuitsprekelijk, 430
 En vormen verschenen, sprakeloos vol betekenis,
 Een ziende gedachte, een zelf-openbarende stem.
 Hij kende de bron vanwaar zijn geest kwam:
 Beweging huwde de onbeweeglijke Onmetelijkheid;
 Hij plantte zijn wortels in het Oneindige, 435
 Hij grondvestte zijn leven op het eeuwige.

Slechts kortstondig eerst konden deze hemelsere staten,
 Deze ruime wijd-strekkende verhevenheden duren.
 De hoge en lichtende spanning breekt te snel,
 De stenen stilte van het lichaam en het leven in verstilde trance, 440
 De ademloze macht en kalmte van de stille geest;
 Of zij doven langzaam als eindigde een gouden dag.
 De rusteloze lagere ledematen worden de vrede moe;
 Een nostalgie van vroegere werkjes en vreugdetjes,
 Een behoefte om terug te roepen het kleine vertrouwde zelf, 445
 Om het lagere pad van de gewoonte te treden,
 De noodzaak tot rust in een natuurlijke houding van neergang,

As a child who learns to walk can walk not long,
Replace the titan will for ever to climb,
450 On the heart's altar dim the sacred fire.
An old pull of subconscious cords renews;
It draws the unwilling spirit from the heights,
Or a dull gravitation drags us down
To the blind driven inertia of our base.
455 This too the supreme Diplomat can use,
He makes our fall a means for greater rise.
For into ignorant Nature's gusty field,
Into the half-ordered chaos of mortal life
The formless Power, the Self of eternal light
460 Follow in the shadow of the spirit's descent;
The twin duality for ever one
Chooses its home mid the tumults of the sense.
He comes unseen into our darker parts
And, curtained by the darkness, does his work,
465 A subtle and all-knowing guest and guide,
Till they too feel the need and will to change.
All here must learn to obey a higher law,
Our body's cells must hold the Immortal's flame.
Else would the spirit reach alone its source
470 Leaving a half-saved world to its dubious fate.
Nature would ever labour unredeemed;
Our earth would ever spin unhelped in Space,
And this immense creation's purpose fail
Till at last the frustrate universe sank undone.
475 Even his godlike strength to rise must fall:
His greater consciousness withdrew behind;
Dim and eclipsed, his human outside strove
To feel again the old sublimities,
Bring the high saving touch, the ethereal flame,
480 Call back to its dire need the divine Force.
Always the power poured back like sudden rain,
Or slowly in his breast a presence grew;
It clambered back to some remembered height
Or soared above the peak from which it fell.
485 Each time he rose there was a larger poise,
A dwelling on a higher spirit plane;
The Light remained in him a longer space.
In this oscillation between earth and heaven,
In this ineffable communion's climb
490 There grew in him as grows a waxing moon
The glory of the integer of his soul.
A union of the Real with the unique,
A gaze of the Alone from every face,

Zoals een kind dat lopen leert niet kan lopen voor lang,
 Nemen de plaats in van de titanische wil om eeuwig te klimmen,
 Op het altaar van het hart schemerig het heilige vuur. 450
 Een oud gewicht van onderbewuste koorden hernieuwt zich;
 Het trekt de onwillige geest vanaf de hoogten,
 Of een doffe zwaartekracht haalt ons neer
 Naar de blind gedreven traagheid van ons uitgangspunt.
 Ook dit kan de hoogste Diplomaat gebruiken, 455
 Hij maakt van onze ondergang een middel tot grotere opstanding.
 Want in het stormachtige gebied van de onwetende Natuur,
 Tot in de half-geordende chaos van het sterfelijke leven
 Volgen de vormeloze Macht, het Zelf van eeuwig licht
 In de schaduw van de afdaling der geest; 460
 De tweelingen tweevoud voor altijd één
 Kiest haar huis temidden van het tumult der zinnen.
 Hij komt ongezien in onze donkerdere delen
 En doet, verholen door de duisternis, zijn werk,
 Een subtiele en alwetende gast en gids, 465
 Tot ook zij de behoefte en wil om te veranderen voelen.
 Al hier moet leren gehoorzamen aan een hogere wet,
 De cellen van ons lichaam moeten vieren de vlam van de Onsterfelijke.
 Anders zou de geest alleen zijn bron bereiken
 Een half-geredde wereld overlatend aan haar onzeker lot. 470
 De natuur zou eeuwig zwoegen onverlost;
 Onze aarde zou eeuwig draaien ongeholpen door de Ruimte,
 En het immense doel van deze schepping falen
 Tot uiteindelijk, verloren, het teleurgestelde universum zonk.
 Zelfs zijn godgelijke vermogen zich te verheffen moet ódergaan: 475
 Zijn grotere bewustzijn trok zich op de achtergrond terug;
 Schemerig en verduisterd streed zijn menselijke buitenkant
 Om opnieuw de vroegere grootsheid te voelen,
 Te brengen de hoge reddende aanraking, de etherische vlam,
 Om tot zijn droeve noodzaak terug te roepen de goddelijke Kracht. 480
 Altijd stroomde de kracht weer terug als plotselinge regen,
 Of langzaam groeide een aanwezige in zijn borst;
 Het klauterde terug tot een of andere herinnerde hoogte
 Of vloog boven de top van waaraf het was gevallen.
 Elke keer dat hij verrees was er een groter evenwicht, 485
 Het verblijven op een hoger spiritueel plan;
 Het Licht bleef in hem gedurende langere tijd.
 In deze schommeling tussen aarde en hemel,
 Met deze onuitsprekelijke gemeenschappelijke klim
 Groeide in hem gelijk een wassende maan 490
 De glorie van de eenheid van zijn ziel.
 Een vereniging van het Ware met het unieke,
 De blik van de Eenzame vanaf elk gezicht,

The presence of the Eternal in the hours
495 Widening the mortal mind's half-look on things,
Bridging the gap between man's force and Fate
Made whole the fragment-being we are here.
At last was won a firm spiritual poise,
A constant lodging in the Eternal's realm,
500 A safety in the Silence and the Ray,
A settlement in the Immutable.
His heights of being lived in the still Self;
His mind could rest on a supernal ground
And look down on the magic and the play
505 Where the God-child lies on the lap of Night and Dawn
And the Everlasting puts on Time's disguise.
To the still heights and to the troubled depths
His equal spirit gave its vast assent:
A poised serenity of tranquil strength,
510 A wide unshaken look on Time's unrest
Faced all experience with unaltered peace.
Indifferent to the sorrow and delight,
Untempted by the marvel and the call,
Immobile it beheld the flux of things,
515 Calm and apart supported all that is:
His spirit's stillness helped the toiling world.
Inspired by silence and the closed eyes' sight
His force could work with a new luminous art
On the crude material from which all is made
520 And the refusal of Inertia's mass
And the grey front of the world's Ignorance
And nescient Matter and the huge error of life.
As a sculptor chisels a deity out of stone
He slowly chipped off the dark envelope,
525 Line of defence of Nature's ignorance,
The illusion and mystery of the Inconscient
In whose black pall the Eternal wraps his head
That he may act unknown in cosmic Time.
A splendour of self-creation from the peaks,
530 A transfiguration in the mystic depths,
A happier cosmic working could begin
And fashion the world-shape in him anew,
God found in Nature, Nature fulfilled in God.
Already in him was seen that task of Power:
535 Life made its home on the high tops of self;
His soul, mind, heart became a single sun;
Only life's lower reaches remained dim.
But there too, in the uncertain shadow of life,
There was a labour and a fiery breath;

De tegenwoordigheid van de Eeuwige in de uren
 Verwijdend het half-zicht op de dingen van het sterfelijk verstand, 495
 De kloof overbruggend tussen 's mensen kracht en het Lot
 Maakte het fragment-wezen heel dat wij hier zijn.
 Uiteindelijk was een stevig geestelijk evenwicht gewonnen,
 Een voortdurend verblijf in het rijk van het Eeuwige,
 Een veiligheid in de Stilte en de Straling, 500
 Een vestiging in de Onveranderlijke.
 De hoogten van zijn wezen leefden in het stille Zelf;
 Zijn verstand kon rusten op bovenaardse grond
 En neerkijken op de tover en het spel
 Waar het Godenkind ligt in de schoot van Nacht en Dageraad 505
 En de Eeuwigdurende zich vermomt als Tijd.
 Aan de stille hoogten en de gekwelde diepten
 Gaf zijn gelijkmoedige geest haar onmetelijke instemming:
 Een evenwichtige sereniteit van kalme kracht,
 Een wijde ongeschokte kijk op de onrust der Tijden 510
 Zag elke belevenis onder ogen met dezelfde vrede.
 Onverschillig voor het verdriet en het genot,
 Onverlokt door het wonder en de roep,
 Onbewogen aanschouwde het de stroom der dingen,
 Kalm en terzijde ondersteunend al wat is: 515
 Zijn geestes stilte hielp de zwoegende wereld.
 Geïnspireerd door stilte en het zicht van gesloten ogen
 Kon zijn kracht werken met een nieuwe verlichtende kunst
 Op het ruwe materiaal waarvan alles is gemaakt
 En het onwillige van de massa van Inertie 520
 En het grijze aangezicht van 's werelds Onwetendheid
 En onwetende Materie en de enorme vergissing van het leven.
 Zoals een beeldhouwer een godheid hakt uit steen
 Bikte hij langzaam het donkere omhulsel af,
 De verdedigingslijn van de onwetende Natuur, 525
 De illusie en het mysterie van het Onbewuste
 In welks lijkkleed de Eeuwige zijn hoofd heeft gewikkeld
 Opdat hij onherkend kan handelen in de kosmische Tijd.
 Een pracht van zelf-schepping op de bergtoppen,
 Een transfiguratie in de mystieke diepten, 530
 Een gelukkigere kosmische werking kon beginnen
 En de wereld-gedaante in hem vormen opnieuw,
 God gevonden in de Natuur, de Natuur vervuld in God.
 Reeds werd in hem gezien deze taak van Macht:
 Het leven maakte zijn thuis op de hoge toppen van het zelf; 535
 Zijn ziel, verstand, hart werden één enkele zon;
 Slechts 's levens lagere bereiken bleven duister.
 Doch ook daar, in de onzekere schaduw van het leven,
 Was er een zwoegen en een vurige adem;

- 540 The ambiguous cowed celestial puissance worked
Watched by the inner Witness's moveless peace.
Even on the struggling Nature left below
Strong periods of illumination came:
Lightnings of glory after glory burned,
- 545 Experience was a tale of blaze and fire,
Air rippled round the argosies of the Gods,
Strange riches sailed to him from the Unseen;
Splendours of insight filled the blank of thought,
Knowledge spoke to the inconscient stillnesses,
- 550 Rivers poured down of bliss and luminous force,
Visits of beauty, storm-sweeps of delight
Rained from the all-powerful Mystery above.
Thence stooped the eagles of Omniscience.
A dense veil was rent, a mighty whisper heard;
- 555 Repeated in the privacy of his soul,
A wisdom-cry from rapt transcendences
Sang on the mountains of an unseen world;
The voices that an inner listening hears
Conveyed to him their prophet utterances,
- 560 And flame-wrapped outbursts of the immortal Word
And flashes of an occult revealing Light
Approached him from the unreachable Secrecy.
An inspired Knowledge sat enthroned within
Whose seconds illumined more than reason's years:
- 565 An ictus of revealing lustre fell
As if a pointing accent upon Truth,
And like a sky-flare showing all the ground
A swift intuitive discernment shone.
One glance could separate the true and false,
- 570 Or raise its rapid torch-fire in the dark
To check the claimants crowding through mind's gates
Covered by the forged signatures of the gods,
Detect the magic bride in her disguise
Or scan the apparent face of thought and life.
- 575 Oft inspiration with her lightning feet,
A sudden messenger from the all-seeing tops,
Traversed the soundless corridors of his mind
Bringing her rhythmic sense of hidden things.
A music spoke transcending mortal speech.
- 580 As if from a golden phial of the All-Bliss,
A joy of light, a joy of sudden sight,
A rapture of the thrilled undying Word
Poured into his heart as into an empty cup,
A repetition of God's first delight

De dubbelzinnige, in monnikspij gehulde hemelse drijfkracht werkte 540
 Gadesgeslagen door de innerlijke onbeweeglijke vrede van de Getuige.
 Zelfs voor de strijdende Natuur, beneden achtergelaten,
 Kwamen krachtige perioden van verlichting:
 Bliksem-glorie na glorie ontbrandde,
 Ervaring was een verhaal van vlam en vuur, 545
 Lucht rimpelde rondom de koopvaardijsschepen der Goden,
 Vreemde rijkdommen voeren op hem toe vanuit het Ongeziene;
 Schitteringen van inzicht vulden de leegte der gedachten,
 Kennis sprak tot de onbewuste stilten,
 Rivieren stroomden neer van geluk en lichtende kracht, 550
 Bezoeken van schoonheid, storm-striemen van verrukking
 Regenden vanaf het almachtige Mysterie boven.
 Vandaar doken neer de adelaars der Alwetendheid.
 Een dichte sluier was gescheurd, een machtige fluister gehoord;
 Herhaald in de privacy van zijn ziel, 555
 Zong een wijsheids-roep vanuit bezielde transcendenties
 Op de bergen van een ongeziene wereld;
 De stemmen door een innerlijk luisteren gehoord
 Brachten aan hem hun profetische uitspraken over,
 En vlam-omrande uitbarstingen van het onsterfelijke Woord 560
 En flitsen van een occult onthullend Licht
 Naderden hem vanuit de onbereikbare Stilzwijgendheid.
 Een geïnspireerd Weten zetelde getroond binnenin
 Wiens seconden meer verlichtten dan jaren van de rede:
 Een ictus van openbarende luister viel 565
 Als een gerichte nadruk op de Waarheid,
 En als een hemel-fakkeldie heel de grond liet zien
 Scheen een gezwind intuïtief onderscheidingsvermogen.
 Één oogopslag kon het valse scheiden van het goede,
 Of snel haar toorts-vuur heffen in het donker 570
 Om de eisers te onderzoeken die zich verdringen rondom verstands poorten
 Gedekt door de vervalste signaturen van de goden,
 De magische bruid in haar vermomming ontdekken
 Of het schijnbare gezicht onderzoeken van gedachte en leven.

Vaak kwam inspiratie met haar bliksemvoeten, 575
 Een plotselinge boodschapper van de al-ziende toppen,
 Doorkruiste de geluidloze gangen van zijn geest
 En bracht van verborgen dingen haar ritmische betekenis.
 Een muziek klonk die uitging boven sterfelijke taal.
 Als uit een gouden fiool van Al-Geluk, 580
 Werd een vreugde van licht, een vreugde van plotseling zicht,
 Een bezieling van het aangrijpende, onsterfelijke Woord
 In zijn hart geschonken als in een lege kom,
 Een herhaling van Gods eerste genoegten

- 585 Creating in a young and virgin Time.
In a brief moment caught, a little space,
All-Knowledge packed into great wordless thoughts
Lodged in the expectant stillness of his depths
A crystal of the ultimate Absolute,
- 590 A portion of the inexpressible Truth
Revealed by silence to the silent soul.
The intense creatrix in his stillness wrought;
Her power fallen speechless grew more intimate;
She looked upon the seen and the unforeseen,
- 595 Ungessed domains she made her native field.
All-vision gathered into a single ray,
As when the eyes stare at an invisible point
Till through the intensity of one luminous spot
An apocalypse of a world of images
- 600 Enters into the kingdom of the seer.
A great nude arm of splendour suddenly rose;
It rent the gauze opaque of Nescience:
Her lifted finger's keen unthinkable tip
Bared with a stab of flame the closed Beyond.
- 605 An eye awake in voiceless heights of trance,
A mind plucking at the unimaginable,
Overleaping with a sole and perilous bound
The high black wall hiding superconscience,
She broke in with inspired speech for scythe
- 610 And plundered the Unknowable's vast estate.
A gleaner of infinitesimal grains of Truth,
A sheaf-binder of infinite experience,
She pierced the guarded mysteries of World-Force
And her magic methods wrapped in a thousand veils;
- 615 Or she gathered the lost secrets dropped by Time
In the dust and crannies of his mounting route
Mid old forsaken dreams of hastening Mind
And buried remnants of forgotten space.
A traveller between summit and abyss,
- 620 She joined the distant ends, the viewless deeps,
Or streaked along the roads of Heaven and Hell
Pursuing all knowledge like a questing hound.
A reporter and scribe of hidden wisdom talk,
Her shining minutes of celestial speech,
- 625 Passed through the masked office of the occult mind,
Transmitting gave to prophet and to seer
The inspired body of the mystic Truth.
A recorder of the inquiry of the gods,
Spokesman of the silent seeings of the Supreme,
- 630 She brought immortal words to mortal men.

Scheppend in een jonge en maagdelijke Tijd.	585
In een kort moment gevangen, een kleine ruimte, In grote woordeloze gedachten vervat, droeg het Al-Weten In de verwachtingsvolle stilte van zijn diepten Een kristal van het uiterste Absolute,	
Een deel van de onuitsprekelijke Waarheid	590
Geopenbaard door stilte aan de stille ziel. De intense schepster in zijn stilte wrocht; Tot zwijgen vervallen werd haar macht inniger; Zij keek neer op het geziene en het onvoorziene,	
Maakte van onvermoede domeinen haar geboorte grond.	595
Al-visie verzamelde zich in een enkele straal, Als wanneer de ogen staren naar een onzichtbare plek Totdat, door de intensiteit van een lichtend punt Een apocalyps van een wereld van beelden Het koninkrijk van de ziener binnengaat.	600
Een grote naakte arm van pracht verrees eensklaps, En scheurde de ondoordringbare waas van Onwetendheid: De vurige onvoorstelbare top van haar geheven vinger Onthulde met een steekvlam het ontoegankelijke Verschiet.	
Met een oog wakker op stemloze hoogten van trance,	605
Met een verstand dat zich waagde aan het onvoorstelbare, Nemend met één enkele levensgevaarlijke sprong De hoge zwarte muur die het bovenbewuste verbergt, Brak zij in met begeesterde taal als zeis	
En plunderde Onkenbares enorme landgoed.	610
Als een lezer van infinitesimale korrels Waarheid, Een schovenbindster van oneindige ervaring, Drong zij door in de bewaakte mysteriën van Wereld-Kracht En haar magische methoden gewikkeld in duizend sluiers;	
Of zij verzamelde de verloren geheimen achtergelaten door de Tijd	615
In het stof en de spleten van zijn opklimmende route Temidden van vroegere verlaten dromen van de gehaaste Geest En begraven overblijfselen van vergeten ruimte.	
Als een reiziger tussen bergtop en afgrond, Bracht zij tesamen de verre uiteinden, de ondoorgrondelijke diepten, Of ijld langs de wegen van Hemel en Hel Achtervolgend alle kennis als een speurende hond.	620
Als verslaggeefster en schrijfster van verborgen-wijsheid-pracht, Passeerden haar verlichte verslagen van hemels spreken Het verborgen ambt van de occulte geest,	625
Gaf overbrengend aan profeet en aan ziener Het geïnspireerde lichaam van de mystieke Waarheid. Als boekstaver van de navorsingen der goden, Woordvoerster van het zwijgende geziene van de Allerhoogste, Bracht zij onsterfelijke woorden tot sterfelijke mensen.	630

Above the reason's brilliant slender curve,
Released like radiant air dimming a moon,
Broad spaces of a vision without line
Or limit swam into his spirit's ken.

635 Oceans of being met his voyaging soul
Calling to infinite discovery;
Timeless domains of joy and absolute power
Stretched out surrounded by the eternal hush;
The ways that lead to endless happiness

640 Ran like dream-smiles through meditating vast:
Disclosed stood up in a gold moment's blaze
White sun-steppes in the pathless Infinite.
Along a naked curve in bourneless Self
The points that run through the closed heart of things

645 Shadowed the indeterminable line
That carries the Everlasting through the years.
The magician order of the cosmic Mind
Coercing the freedom of infinity
With the stark array of Nature's symbol facts

650 And life's incessant signals of event,
Transmuted chance recurrences into laws,
A chaos of signs into a universe.
Out of the rich wonders and the intricate whorls
Of the spirit's dance with Matter as its mask

655 The balance of the world's design grew clear,
Its symmetry of self-arranged effects
Managed in the deep perspectives of the soul,
And the realism of its illusive art,
Its logic of infinite intelligence,

660 Its magic of a changing eternity.
A glimpse was caught of things for ever unknown:
The letters stood out of the unmoving Word:
In the immutable nameless Origin
Was seen emerging as from fathomless seas

665 The trail of the Ideas that made the world,
And, sown in the black earth of Nature's trance,
The seed of the Spirit's blind and huge desire
From which the tree of cosmos was conceived
And spread its magic arms through a dream of space.

670 Immense realities took on a shape:
There looked out from the shadow of the Unknown
The bodiless Namelessness that saw God born
And tries to gain from the mortal's mind and soul
A deathless body and a divine name.

675 The immobile lips, the great surreal wings,
The visage masked by superconscient Sleep,

Boven de briljante ranke boog van de rede,
 Ontsnapt als stralende lucht die een maan verduistert,
 Dreven wijde ruimten van een visioen zonder lijn
 Of grens zijn geestes gezichtskring binnen.
 Oceanen van bestaan ontmoetten zijn reizende ziel 635
 En riepen om ontdekking zonder einde;
 Tijdloze domeinen van vreugde en absolute macht
 Strekten zich uit omgeven door eeuwig zwijgen;
 De wegen die leiden tot eindeloos geluk
 Liepen als droom-glimlach door mediterende ruimen: 640
 Onthuld stonden afgetekend tegen de gloed van een gouden ogenblik
 Witte zonne-stappen in de ongebaande Eindeloosheid.
 In een naakte bocht van het grenzeloze Zelf
 Wierpen de punten die gaan door het gesloten hart der dingen
 Als schaduw af de onbepaalbare lijn 645
 Die de Eeuwigdurende draagt door de jaren.
 De tovenaars-orde van de kosmische Geest
 Die de vrijheid van het oneindige dwingt
 Met de strakke slagorde van de symbool-feiten der Natuur
 En 's levens onophoudelijke signalen van gebeurtenis, 650
 Transmuteerde kans-herhalingen tot wetten,
 Een chaos van tekens tot een universum.
 Door de rijke wonderen en de ingewikkelde windingen
 Van de dans van de geest met Materie als masker
 Wordt de balans van het ontwerp der wereld duidelijk, 655
 Haar symmetrie van zelf-regulerende werking
 Beheerst in de perspectieven van de ziel,
 En het realisme van haar bedrieglijke kunst,
 Haar logica van oneindige intelligentie,
 Haar tovenarij van een veranderende eeuwigheid. 660
 Een glimp was opgevangen van dingen voor altijd onbekend:
 De letters tekenden zich af van het bewegingsloze Woord:
 In de onveranderlijke nameloze Oorsprong
 Wordt, komend vanuit peilloze zeeën, gezien
 Het spoor van de Ideeën die de wereld schiepen, 665
 En, gezaaid in de zwarte aarde van de trance der Natuur,
 Het zaad van het blinde en enorme verlangen van de Geest
 Waaruit de boom der kosmos werd ontvangen
 En zijn magische takken spreidde door een droom van ruimte.
 Immense werkelijkheden namen gedaante aan: 670
 Er keek van de schaduw van het Onbekende uit
 De lichaamsloze Nameloosheid die God zag worden geboren
 En van het verstand van de sterveling tracht te winnen
 Een onsterfelijk lichaam en een goddelijke naam.
 De onbeweeglijke lippen, de grote surreële vleugels, 675
 Het gelaat gemaskeerd door bovenbewuste Slaap,

The eyes with their closed lids that see all things,
Appeared of the Architect who builds in trance.
The original Desire born in the Void
680 Peered out; he saw the hope that never sleeps,
The feet that run behind a fleeting fate,
The ineffable meaning of the endless dream.
Hardly for a moment glimpsed viewless to Mind,
As if a torch held by a power of God,
685 The radiant world of the everlasting Truth
Glimmered like a faint star bordering the night
Above the golden Overmind's shimmering ridge.
Even were caught as through a cunning veil
The smile of love that sanctions the long game,
690 The calm indulgence and maternal breasts
Of Wisdom suckling the child-laughter of Chance,
Silence, the nurse of the Almighty's power,
The omniscient hush, womb of the immortal Word,
And of the Timeless the still brooding face,
695 And the creative eye of Eternity.
The inspiring goddess entered a mortal's breast,
Made there her study of divining thought
And sanctuary of prophetic speech
And sat upon the tripod seat of mind:
700 All was made wide above, all lit below.
In darkness' core she dug out wells of light,
On the undiscovered depths imposed a form,
Lent a vibrant cry to the unuttered vasts,
And through great shoreless, voiceless, starless breadths
705 Bore earthward fragments of revealing thought
Hewn from the silence of the Ineffable.
A Voice in the heart uttered the unspoken Name,
A dream of seeking Thought wandering through Space
Entered the invisible and forbidden house:
710 The treasure was found of a supernal Day.
In the deep subconscious glowed her jewel-lamp;
Lifted, it showed the riches of the Cave
Where, by the miser traffickers of sense
Unused, guarded beneath Night's dragon paws,
715 In folds of velvet darkness draped they sleep
Whose priceless value could have saved the world.
A darkness carrying morning in its breast
Looked for the eternal wide returning gleam,
Waiting the advent of a larger ray
720 And rescue of the lost herds of the Sun.
In a splendid extravagance of the waste of God
Dropped carelessly in creation's spendthrift work,

De ogen met hun gesloten leden die alle dingen zien,
 Verschenen van de Architect die bouwt in trance.
 Het oorspronkelijke Verlangen geboren in de Leegte
 Gluurde naar buiten; hij zag de hoop die nimmer slaapt, 680
 De voeten die rennen achter een vluchtig lot,
 De onuitsprekelijke betekenis van de eindeloze droom.
 Nauwelijks voor een moment vluchtig gezien, onzichtbaar voor het Verstand,
 Gelijk een toorts gehouden door een kracht van God,
 Stond de stralende wereld van eeuwigdurende Waarheid 685
 Glinsterend als een zwakke ster aan de rand van de nacht
 Boven de schimmige bergkam van de gouden Bovengeest.
 Zelfs werden als door een vernuftige sluier opgevangen
 De glimlach van liefde die het langdurige spel wettigt,
 De kalme toegeeflijkheid en de moederlijke borsten 690
 Van Wijsheid die de kinderlach voeden van het Toeval,
 Stilte, de baker van het vermogen van de Almachtige,
 Het alwetende stilzwijgen, schoot van het onsterfelijke Woord,
 En van de Tijdeloze het stille ingekeerde gezicht,
 En het scheppende oog der Eeuwigheid. 695
 De inspirerende godin ging binnen in de borst van een sterveling,
 Maakte aldaar haar studie van de vergoddelijkende gedachte
 En het heiligdom van profetische spraak
 En zat op de driepotige zetel van het verstand:
 Al was ruim gemaakt van boven, al verlicht beneden. 700
 In het diepste van de duisternis groef zij bronnen uit van licht,
 Legde een vorm op aan de ondoorvorste diepten,
 Verleende de onuitgesproken verten een trillende kreet,
 En bracht door grote oeverloze, stemloze, sterloze breedten
 Fragmenten naar de aarde van onthullende gedachte 705
 Gehouwen uit de stilte van de Onuitsprekelijke.
 Een Stem in het hart sprak de ongesproken Naam,
 Een droom van zoekende Gedachte zwerfend door de Ruimte
 Betrad het onzichtbare en verboden huis:
 De schat was gevonden van een bovenaardse Dag. 710
 In het diepe onderbewuste gloeide haar juwelen-lamp;
 Geheven, toonde het de rijkdommen van de Grot
 Waar, door de vrekkinge handelaars van het gevoel
 Ongebruikt, bewaakt onder de drakeklauwen van de Nacht,
 In plooiën van fluwelen donkerte zij slapen 715
 Wier onschatbare waarde de wereld had kunnen redden.
 Een duisternis die de morgen draagt in zijn borst
 Zag uit naar het eeuwige wijde weerkerende gloren,
 De advent verwachtend van een groter stralen
 En de redding van de verloren gegane scharen van de Zon. 720
 In een luisterrijke buitensporigheid van de woestenij van God
 Zorgeloos gemorst in het kwistige werk van de schepping,

Left in the chantiers of the bottomless world
And stolen by the robbers of the Deep,
725 The golden shekels of the Eternal lie,
Hoarded from touch and view and thought's desire,
Locked in blind antres of the ignorant flood,
Lest men should find them and be even as Gods.
A vision lightened on the viewless heights,
730 A wisdom illumined from the voiceless depths:
A deeper interpretation greatened Truth,
A grand reversal of the Night and Day;
All the world's values changed heightening life's aim;
A wiser word, a larger thought came in
735 Than what the slow labour of human mind can bring,
A secret sense awoke that could perceive
A Presence and a Greatness everywhere.
The universe was not now this senseless whirl
Borne round inert on an immense machine;
740 It cast away its grandiose lifeless front,
A mechanism no more or work of Chance,
But a living movement of the body of God.
A spirit hid in forces and in forms
Was the spectator of the mobile scene:
745 The beauty and the ceaseless miracle
Let in a glow of the Unmanifest:
The formless Everlasting moved in it
Seeking its own perfect form in souls and things.
Life kept no more a dull and meaningless shape.
750 In the struggle and upheaval of the world
He saw the labour of a godhead's birth.
A secret knowledge masked as Ignorance;
Fate covered with an unseen necessity
The game of chance of an omnipotent Will.
755 A glory and a rapture and a charm,
The All-Blissful sat unknown within the heart;
Earth's pains were the ransom of its prisoned delight.
A glad communion tinged the passing hours;
The days were travellers on a destined road,
760 The nights companions of his musing spirit.
A heavenly impetus quickened all his breast;
The trudge of Time changed to a splendid march;
The divine Dwarf towered to unconquered worlds,
Earth grew too narrow for his victory.
765 Once only registering the heavy tread
Of a blind Power on human littleness,
Life now became a sure approach to God,
Existence a divine experiment

In de sloppen van de bodemloze wereld achtergelaten
 En gestolen door de rovers van de Diepte,
 Liggen de gouden sikkels van de Eeuwigheid, 725
 Opgepot tegen betasting en aanblik en verlangende gedachte,
 In blinde holen opgesloten van de onwetende vloed,
 Uit vrees dat mensen hen zouden vinden en zijn gelijk Goden.
 Een visioen verhelderde op de onzichtbare toppen,
 Een wijsheid verlichtte vanuit de diepten zonder stem: 730
 Een diepere interpretatie maakte de Waarheid groter,
 Een grootse ommekeer van Nacht en Dag;
 Al des werelds waarden veranderden, verhogend des levens doel;
 Een wijzer woord, een wijdere gedachte begon
 Dan wat het langzame zwoegen van menselijk verstand kan brengen, 735
 Een heimelijk besef ontwaakte dat alom
 Een Tegenwoordigheid en een Grootseheid ontwaren kon.
 Het heelal was nu niet meer die zinloze werveling
 Rondgevoerd, inert, op een immense machine;
 Het wierp haar grootse levenloze aanzien af, 740
 Niet langer een mechanisme of de werking van Toeval,
 Doch een levende beweging van het lichaam van God.
 Een geest verscholen in krachten en in vormen
 Was de toeschouwer van het beweeglijke toneel:
 De schoonheid en het onophoudelijke wonder 745
 Lieten een schijnsel binnen van de Onmanifeste:
 De vormeloze Eeuwigdurende bewoog zich hierin
 En zocht zijn eigen volmaakte vorm in zielen en dingen.
 Het leven behield niet langer een doffe en zinloze gedaante.
 In de worsteling en opschudding van de wereld 750
 Zag hij de weeën van de geboorte van een godheid.
 Een geheime kennis als Onwetendheid vermomd;
 Noodlot bedekte met een onzichtbare noodzakelijkheid
 Het kansspel van een almachtige Wil.
 Als een glorie en verrukking en betovering, 755
 Zat de Al-Gelukzalige onbekend binnenin het hart;
 De pijnen van de aarde waren de losprijs voor zijn gevangen vreugde.
 Een blij samengaan kleurde de vliedende uren;
 De dagen waren reizigers op een weg met een bestemming,
 De nachten metgezellen van zijn mijmerende geest. 760
 Een hemelse drijfkracht vulde heel zijn borst met leven;
 Het voortslepen van de Tijd veranderde in een grootse opmars;
 De goddelijke Dwerg torende tot onveroverde werelden,
 De aarde werd te klein voor zijn victorie.
 Eens slechts blijkt gevend van de zware tred 765
 Van een blinde Macht over de menselijke kleinheid,
 Werd leven nu een onfeilbaar naderen tot God,
 Het bestaan een goddelijk experiment

And cosmos the soul's opportunity.
770 The world was a conception and a birth
Of Spirit in Matter into living forms,
And Nature bore the Immortal in her womb,
That she might climb through him to eternal life.
His being lay down in bright immobile peace
775 And bathed in wells of pure spiritual light;
It wandered in wide fields of wisdom-self
Lit by the rays of an everlasting sun.
Even his body's subtle self within
Could raise the earthly parts towards higher things
780 And feel on it the breath of heavenlier air.
Already it journeyed towards divinity:
Upbuoyed upon winged winds of rapid joy,
Upheld to a Light it could not always hold,
It left mind's distance from the Truth supreme
785 And lost life's incapacity for bliss.
All now suppressed in us began to emerge.

Thus came his soul's release from Ignorance,
His mind and body's first spiritual change.
A wide God-knowledge poured down from above,
790 A new world-knowledge broadened from within:
His daily thoughts looked up to the True and One,
His commonest doings welled from an inner Light.
Awakened to the lines that Nature hides,
Attuned to her movements that exceed our ken,
795 He grew one with a covert universe.
His grasp surprised her mightiest energies' springs;
He spoke with the unknown Guardians of the worlds,
Forms he descried our mortal eyes see not.
His wide eyes bodied viewless entities,
800 He saw the cosmic forces at their work
And felt the occult impulse behind man's will.
Time's secrets were to him an oft-read book;
The records of the future and the past
Outlined their excerpts on the etheric page.
805 One and harmonious by the Maker's skill,
The human in him paced with the divine;
His acts betrayed not the interior flame.
This forged the greatness of his front to earth.
A genius heightened in his body's cells
810 That knew the meaning of his fate-hedged works
Akin to the march of unaccomplished Powers
Beyond life's arc in spirit's immensities.
Apart he lived in his mind's solitude,

En de kosmos de gelegenheid van de ziel.
 De wereld was een ontvangenis en een geboorte 770
 Van de Geest in de Stof tot levende vormen,
 En de Natuur droeg de Onsterfelijke in haar schoot,
 Opdat zij door hem mag klimmen tot eeuwig leven.
 Zijn wezen lag terneer in heldere onbeweeglijke vrede
 En baadde in bronnen van puur spiritueel licht; 775
 Het zwierf door wijde velden van wijsheid-zelf
 Verlicht door de stralen van een eeuwigdurende zon.
 Zelfs het subtiële zelf van zijn lichaam binnenin
 Kon de aardse ledematen verheffen tot hogere dingen
 En de adem over hen voelen van hemelsere lucht. 780
 Reeds reisde het naar goddelijkheid:
 Opgetild op gevleugelde winden van snelle vreugde,
 Omhooggeheven tot een Licht dat het niet altijd verdragen kon,
 Liet het verstands afstand tot de allerhoogste Waarheid achter zich
 En verloor 's levens onvermogen tot geluk. 785
 Al wat nu in ons wordt onderdrukt begon zich te openbaren.

Aldus kwam zijn ziels bevrijding van Onwetendheid,
 Zijn geest en lichaams eerste spirituele verandering.
 Een wijde God-kennis kwam in stromen neer,
 Een nieuwe wereld-kennis verbreedde zich van binnenuit: 790
 Zijn dagelijkse gedachten keken op naar het Ware en Ene,
 Zijn gewoonste dingen welden op vanuit een innerlijk Licht.
 Ontwaakt tot de lijnen die de Natuur verbergt,
 Afgestemd op haar bewegingen die ons begrip te boven gaan,
 Werd hij één met een verborgen universum. 795
 Zijn greep verraste de bronnen harer machtigste energieën;
 Hij sprak met de onbekende Wachters der werelden,
 Vormen ontwaarde hij die onze sterfelijke ogen niet zien.
 Zijn wijdopen ogen gaven vorm aan onzichtbare entiteiten,
 Hij zag de kosmische krachten aan het werk 800
 En hij voelde de occulte impuls achter de wil van de mens.
 De geheimen der Tijd waren voor hem een open boek;
 De geschiedschriften van toekomst en verleden
 Schetsten hun passages op de etherische bladzijde.
 Één en harmonieus door der Makers vaardigheid, 805
 Hield de mens in hem tred met het goddelijke;
 Zijn daden verzaakten niet de innerlijke vlam.
 Dit smeedde de grootsheid van zijn aangezicht naar de wereld.
 Een genius verhief zich in de cellen van zijn lichaam
 Die de betekenis kenden van zijn lots-omsloten werken 810
 Verwant aan de opmars van onvolbrachte Mogendheden
 Boven de boog des levens uit in de onmetelikheden van de geest.
 Afzonderd leefde hij in de eenzaamheid van zijn denken,

A demigod shaping the lives of men:

- 815 One soul's ambition lifted up the race;
A Power worked, but none knew whence it came.
The universal strengths were linked with his;
Filling earth's smallness with their boundless breadths,
He drew the energies that transmute an age.
- 820 Immeasurable by the common look,
He made great dreams a mould for coming things
And cast his deeds like bronze to front the years.
His walk through Time outstripped the human stride.
Lonely his days and splendid like the sun's.

END OF CANTO THREE

Een halfgod die de levens der mensen scheidt:
De ambitie van één ziel tilde het mensdom op; 815
Een Macht was werkzaam, maar geen wist vanwaar het kwam.
De universele krachten waren verbonden met de zijne;
De aardse kleinheid vullend met hun grenzeloze breedten,
Trok hij de energieën aan die een tijdperk herscheppen.
Onmetelijk voor de alledaagse blik, 820
Maakte hij grote dromen tot gietvorm voor komende dingen
En goot zijn daden als brons om de jaren tegemoet te treden.
Zijn wandel door de Tijd overvleugelde de menselijke schrede.
Eenzaam zijn dagen en luisterrijk gelijk de zon.

EINDE VAN CANTO DRIE

Canto Four

The Secret Knowledge

- O**n a height he stood that looked towards greater heights.
Our early approaches to the Infinite
Are sunrise splendours on a marvellous verge
While lingers yet unseen the glorious sun.
- 5 What now we see is a shadow of what must come.
The earth's uplook to a remote Unknown
Is a preface only of the epic climb
Of human soul from its flat earthly state
To the discovery of a greater self
- 10 And the far gleam of an eternal Light.
This world is a beginning and a base
Where Life and Mind erect their structured dreams;
An unborn Power must build reality.
A deathbound littleness is not all we are:
- 15 Immortal our forgotten vastnesses
Await discovery in our summit selves;
Unmeasured breadths and depths of being are ours.
Akin to the ineffable Secrecy,
Mystic, eternal in unrealised Time,
- 20 Neighbours of Heaven are Nature's altitudes.
To these high-peaked dominions sealed to our search,
Too far from surface Nature's postal routes,
Too lofty for our mortal lives to breathe,
Deep in us a forgotten kinship points
- 25 And a faint voice of ecstasy and prayer
Calls to those lucent lost immensities.
Even when we fail to look into our souls
Or lie embedded in earthly consciousness,
Still have we parts that grow towards the light,
- 30 Yet are there luminous tracts and heavens serene
And Eldorados of splendour and ecstasy
And temples to the godhead none can see.
A shapeless memory lingers in us still
And sometimes, when our sight is turned within,
- 35 Earth's ignorant veil is lifted from our eyes;
There is a short miraculous escape.

Canto Vier

De Geheime Kennis

Op een hoogte stond hij die uitzag op grotere hoogten.
Onze eerste benaderingen tot het oneindige
Zijn zonsopgangspracht op een wonderbare bergrand
Terwijl ongezien nog draalt de glorieuze zon. 5
Wat wij nu zien is een schaduw van wat komen moet.
De aardse kijk omhoog naar een ver Onbekende
Is voorspel slechts voor de epische klim
Van de menselijke ziel uit zijn vlakke aardse staat
Naar het ontdekken van een groter zelf
En de verre gloed van een eeuwig Licht. 10
Deze wereld is een begin en een basis
Waar Leven en Denken hun gestructureerde dromen bouwen;
Een ongeboren Macht moet bouwen de werkelijkheid.
Een ten dode gedoemde kleinheid is niet alles wat wij zijn:
Onsterfelijk wachten ons vergeten uitgestrektheden 15
Om ontdekt te worden op de toppen van ons zelf;
Onbemeten wezens-breedten en -diepten zijn de onze.
Verwant aan de onuitsprekelijke Stilzwijgendheid,
Mystiek, eeuwig in de onverwerkelijkte Tijd,
Zijn de hoogten der Natuur de naburen van de Hemel. 20
Naar deze hooggebergte-domeinen voor ons zoeken verzegeld,
Te ver van de postale routes van de oppervlakkige Natuur,
Te verheven om te ademen voor ons sterfelijke leven,
Wijst diep in ons een vergeten verwantschap
En een zwakke stem van verrukking en gebed 25
Roept deze lichtende, verloren gegane onmetelikheden aan.
Ook al zijn wij niet in staat om te kijken in onze ziel
Of liggen ingebed in aards bewustzijn,
Dan nog zijn er in ons delen die groeien naar het licht,
Toch zijn daar verlichte paden en hemelen sereen 30
En Eldorado's van pracht en zielsverrukking
En tempels gewijd aan de godheid die niemand ziet.
Nog altijd is in ons een gedaanteloze herinnering gebleven
En soms, wanneer ons zicht naarbinnen is gekeerd,
Wordt de aardse, onwetende sluier van onze ogen weggenomen; 35
Er is een korte, miraculeuze ontsnapping.

This narrow fringe of clamped experience
We leave behind meted to us as life,
Our little walks, our insufficient reach.
40 Our souls can visit in great lonely hours
Still regions of imperishable Light,
All-seeing eagle-peaks of silent Power
And moon-flame oceans of swift fathomless Bliss
And calm immensities of spirit space.
45 In the unfolding process of the Self
Sometimes the inexpressible Mystery
Elects a human vessel of descent.
A breath comes down from a supernal air,
A Presence is born, a guiding Light awakes,
50 A stillness falls upon the instruments:
Fixed, motionless like a marble monument,
Stone-calm, the body is a pedestal
Supporting a figure of eternal Peace.
Or a revealing Force sweeps blazing in;
55 Out of some vast superior continent
Knowledge breaks through trailing its radiant seas,
And Nature trembles with the power, the flame.
A greater Personality sometimes
Possesses us which yet we know is ours:
60 Or we adore the Master of our souls.
Then the small bodily ego thins and falls;
No more insisting on its separate self,
Losing the punctilio of its separate birth,
It leaves us one with Nature and with God.
65 In moments when the inner lamps are lit
And the life's cherished guests are left outside,
Our spirit sits alone and speaks to its gulfs.
A wider consciousness opens then its doors;
Invading from spiritual silences
70 A ray of the timeless Glory stoops awhile
To commune with our seized illumined clay
And leaves its huge white stamp upon our lives.
In the oblivious field of mortal mind,
Revealed to the closed prophet eyes of trance
75 Or in some deep internal solitude
Witnessed by a strange immaterial sense,
The signals of eternity appear.
The truth mind could not know unveils its face,
We hear what mortal ears have never heard,
80 We feel what earthly sense has never felt,
We love what common hearts repel and dread;
Our minds hush to a bright Omniscient;

Deze smalle zoom van ingeklemde ervaring
 Laten wij achter, ons aangemeten als leven,
 Ons kleine wandelen, ons te kleine bereik.

Onze zielen kunnen bezoeken in grote eenzame uren 40
 Stille regionen van onvergankelijk Licht,
 Alziende adelaarstoppen van stille Macht
 En maan-vlammende oceanen van gezwinde peilloze Gelukzaligheid
 En kalme immensiteiten van geest-ruimte.

In het zich ontvouwende proces van het Zelf 45
 Verkiest het onuitsprekelijke Mysterie soms
 Een menselijk voertuig voor de nederdaling.
 Een adem daalt neer vanuit een bovenaardse sfeer,
 Een Tegenwoordigheid wordt geboren, een begeleidend Licht ontwaakt,
 Een stilte valt over de instrumenten: 50
 Vastgenageld, onbeweeglijk als een marmeren gedenkteken,
 Kalm als steen, is het lichaam een voetstuk
 Dat een gestalte draagt van de eeuwige Vrede.
 Of een openbarende Kracht snelt vlammend binnen;
 Uit een of ander uitgestrekt en hoger vasteland 55
 Breekt Weten door, sleept haar lichtende zeeën mee,
 En de Natuur beeft van de macht, de vlam.
 Een grotere Persoonlijkheid bezit ons soms
 Waarvan wij niettemin weten dat zij de onze is:
 Of wij aanbidden de Meester onzer ziel. 60
 Dan vermagert het kleine lichamelijke ego en valt;
 Niet verder aandringend op het afzonderlijke zelf,
 En de nietigheid verliezend van zijn afzonderlijke geboorte,
 Laat het ons één met de Natuur en met God.
 Op ogenblikken wanneer de innerlijke lampen worden aangestoken 65
 En de geliefkoosde gasten des levens buiten achterblijven,
 Zit onze geest alleen en spreekt tot zijn diepten.
 Een wijder bewustzijn opent dan haar deuren;
 Vanuit spirituele stilten binnendringend
 Verwaardigt zich tijdelijk een lichtstraal van de tijdeloze Glorie 70
 Om zich met onze aangegrepen, verlichte klei te onderhouden
 En laat zijn reusachtige, witte stempel achter op ons leven.
 In het vergeetachtige domein van het sterfelijk verstand,
 Aan de gesloten profeten-ogen van trance geopenbaard
 Of in een of andere diepe innerlijke verlatenheid, verschijnen 75
 Door een vreemd immaterieel zintuig waargenomen,
 De voortekenen der eeuwigheid.
 De waarheid die het verstand niet kennen kan ontsluiert nu haar aangezicht,
 Wij horen wat sterfelijke oren nimmer hoorden,
 Wij voelen wat aardse zinnen nimmer voelden, 80
 Wij houden van hetgeen gewone harten verwerpen en vrezen;
 Ons verstand verstilt tot een helder Alweten;

A Voice calls from the chambers of the soul;
We meet the ecstasy of the Godhead's touch
85 In golden privacies of immortal fire.
These signs are native to a larger self
That lives within us by ourselves unseen;
Only sometimes a holier influence comes,
A tide of mightier surgings bears our lives
90 And a diviner Presence moves the soul;
Or through the earthly coverings something breaks,
A grace and beauty of spiritual light,
The murmuring tongue of a celestial fire.
Ourself and a high stranger whom we feel,
95 It is and acts unseen as if it were not;
It follows the line of sempiternal birth,
Yet seems to perish with its mortal frame.
Assured of the Apocalypse to be,
It reckons not the moments and the hours;
100 Great, patient, calm it sees the centuries pass,
Awaiting the slow miracle of our change
In the sure deliberate process of world-force
And the long march of all-revealing Time.
It is the origin and the master-clue,
105 A silence overhead, an inner voice,
A living image seated in the heart,
An unwall'd wideness and a fathomless point,
The truth of all these cryptic shows in Space,
The Real towards which our strivings move,
110 The secret grandiose meaning of our lives.
A treasure of honey in the combs of God,
A Splendour burning in a tenebrous cloak,
It is our glory of the flame of God,
Our golden fountain of the world's delight,
115 An immortality cowed in the cape of death,
The shape of our unborn divinity.
It guards for us our fate in depths within
Where sleeps the eternal seed of transient things.
Always we bear in us a magic key
120 Concealed in life's hermetic envelope.
A burning Witness in the sanctuary
Regards through Time and the blind walls of Form;
A timeless Light is in his hidden eyes;
He sees the secret things no words can speak
125 And knows the goal of the unconscious world
And the heart of the mystery of the journeying years.

Een Stem roept vanuit de kamers van de ziel;
 Wij ervaren het verrukkelijke ener Godheids aanraking
 In gouden afzondering van onsterfelijk vuur. 85
 Deze tekens zijn aangeboren aan een wijder zelf
 Dat in ons leeft door onszelf ongezien;
 Slechts af en toe komt er een heiligere invloed,
 Een getij van machtigere zeeën draagt ons leven,
 En een goddelijker Tegenwoordigheid beweegt de ziel; 90
 Of iets breekt door de aardse dekmantel heen,
 Een gratie en schoonheid van spiritueel licht,
 Een murmelende tong van een hemels vuur.
 Onszelf en een hoge vreemdeling door ons gevoeld,
 Het is en handelt ongezien alsof het niet bestond; 95
 Het volgt de lijn van de eeuwigdurende geboorte,
 Maar schijnt niettemin met zijn sterfelijke vorm te vergaan.
 Verzekerd van de Apocalyps die komen gaat,
 Rekent het de ogenblikken en de uren niet;
 Groots, geduldig, kalm ziet het de eeuwen verstrijken, 100
 Het langzame wonder verwachtend van onze verandering
 In het zekere bedachtzame proces van wereld-kracht
 En de langdurige opmars van de al-openbarende Tijd.
 Het is de oorsprong en de meestersleutel,
 Een stilte boven het hoofd, een innerlijke stem, 105
 Een levend beeld gezeteld in het hart,
 Een onommuurde weidsheid en een peilloos punt,
 De waarheid van al deze cryptische voorstellingen in de Ruimte,
 Het Ware waarnaar ons streven beweegt,
 De geheime grandioze betekenis van onze levens. 110
 Een schat van honing uit Gods raten,
 Een Pracht die brandt in een duister kleed,
 Het is onze glorie van de vlam van God,
 Onze gulden bron van het geluk der wereld,
 Een onsterfelijkheid in de monnikskap van de dood gehuld, 115
 De gedaante van onze ongeboren goddelijkheid.
 Het bewaakt voor ons ons lot in de diepten binnenin
 Waar het eeuwige zaad slaapt van vergankelijke dingen.
 Altijd dragen wij in ons een magische sleutel
 In het hermetische omhulsel van het leven verborgen. 120
 Een brandende Getuige in het heiligdom
 Kijkt door de Tijd en door de blinde muren van de Vorm heen;
 Een tijdloos Licht staat in zijn verborgen ogen;
 Hij ziet de geheime dingen die geen woord omschrijven kan
 En kent het doel van de onbewuste wereld 125
 En het hart van het mysterie van de reizende jaren.

- But all is screened, subliminal, mystical;
It needs the intuitive heart, the inward turn,
It needs the power of a spiritual gaze.
- 130 Else to our waking mind's small moment look
A goalless voyage seems our dubious course
Some Chance has settled or hazarded some Will,
Or a Necessity without aim or cause
Unwillingly compelled to emerge and be.
- 135 In this dense field where nothing is plain or sure,
Our very being seems to us questionable,
Our life a vague experiment, the soul
A flickering light in a strange ignorant world,
The earth a brute mechanic accident,
- 140 A net of death in which by chance we live.
All we have learned appears a doubtful guess,
The achievement done a passage or a phase
Whose farther end is hidden from our sight,
A chance happening or a fortuitous fate.
- 145 Out of the unknown we move to the unknown.
Ever surround our brief existence here
Grey shadows of unanswered questionings;
The dark Inconscient's signless mysteries
Stand up unsolved behind Fate's starting-line.
- 150 An aspiration in the Night's profound,
Seed of a perishing body and half-lit mind,
Uplifts its lonely tongue of conscious fire
Towards an undying Light for ever lost;
Only it hears, sole echo of its call,
- 155 The dim reply in man's unknowing heart
And meets, not understanding why it came
Or for what reason is the suffering here,
God's sanction to the paradox of life
And the riddle of the Immortal's birth in Time.
- 160 Along a path of aeons serpentine
In the coiled blackness of her nescient course
The Earth-Goddess toils across the sands of Time.
A Being is in her whom she hopes to know,
A Word speaks to her heart she cannot hear,
- 165 A Fate compels whose form she cannot see.
In her unconscious orbit through the Void
Out of her mindless depths she strives to rise,
A perilous life her gain, a struggling joy;
A Thought that can conceive but hardly knows
- 170 Arises slowly in her and creates
The idea, the speech that labels more than it lights;
A trembling gladness that is less than bliss

Doch alles is afgeschermd, onderbewust, mystiek;
 Nodig is het intuïtieve hart, de keer naar binnen,
 Nodig is het vermogen van een spiritueel zien.

Anders schijnt voor de kortstondige kijk van ons wakende verstand 130
 Onze dubieuze voortgang een doelloze reis te zijn,
 Een of ander Toeval heeft zich genesteld of zich aan een Wilskracht gewaagd,
 Of een Behoeftte zonder doel of oorzaak
 Dwong onwillig om aan de dag te treden en te zijn.

In dit onbevattelijke veld waar niets duidelijk is of zeker, 135
 Schijnt het bestaan zelf ons twijfelachtig toe,
 Ons leven een vaag experiment, de ziel
 Een flakkerend licht in een vreemde onwetende wereld,
 De aarde een redeloze mechanische bijkomstigheid,
 Een net van dood waarin wij bij toeval leven. 140
 Al hetgeen wij leerden schijnt een bedenkelijke gissing,
 Dat wat reeds tot stand is gebracht een overgang of een fase
 Waarvan het andere einde voor ons zicht verborgen is,
 Een onvoorzien voorval of een toevallig lot.
 Uit het onbekende bewegen wij naar het onbekende. 145
 Immer omgeven ons in ons korte bestaan hier
 Grijsz schaduwen van onbeantwoorde vragen;
 De tekenloze mysteries van de donkere Onwetendheid
 Staan onopgelost overeind aan de startlijn van het Lot.
 Een aspiratie in het diepst van de Nacht, 150
 Zaad van een vergankelijk lichaam en een half-verlicht verstand
 Verheft haar eenzame tong van bewust vuur
 Naar een onsterfelijk Licht voor altijd verloren;
 Het hoort slechts, als enige echo op zijn roepen,
 Het zwakke antwoord in 's mensen onwetende hart 155
 En ontmoet, zonder te begrijpen waarvandaan
 Of om welke reden lijden hier bestaat,
 Gods bekrachtiging van de paradox van het leven
 En het raadsel van de geboorte van de Onsterfelijke in de Tijd.
 Langs een pad van eonen kronkelend 160
 In de gewonden donkerte van haar onwetende koers
 Zwoegt de Aard-Godin over de zandvlakten der Tijd.
 Een Wezen woont in haar dat zij hoopt te leren kennen,
 Een Woord spreekt tot haar hart dat zij niet kan horen,
 Een Lot dwingt wiens vorm zij niet kan zien. 165
 In haar onbewuste omloop door de Leegte,
 Uit haar geestloze diepte tracht zij zich te verheffen,
 Een gevaarlijk leven is haar winst, een worstelende vreugde;
 Een Denken dat bevatten kan doch dat amper weet
 Verrijst langzaam in haar en schept 170
 Het idee, de spraak die meer bestempelt dan verlicht;
 Een bevende blijheid die minder is dan geluk

Invades from all this beauty that must die.
Alarmed by the sorrow dragging at her feet
175 And conscious of the high things not yet won,
Ever she nurses in her sleepless breast
An inward urge that takes from her rest and peace.
Ignorant and weary and invincible,
She seeks through the soul's war and quivering pain
180 The pure perfection her marred nature needs,
A breath of Godhead on her stone and mire.
A faith she craves that can survive defeat,
The sweetness of a love that knows not death,
The radiance of a truth for ever sure.
185 A light grows in her, she assumes a voice,
Her state she learns to read and the act she has done,
But the one needed truth eludes her grasp,
Herself and all of which she is the sign.
An inarticulate whisper drives her steps
190 Of which she feels the force but not the sense;
A few rare intimations come as guides,
Immense divining flashes cleave her brain,
And sometimes in her hours of dream and muse
The truth that she has missed looks out on her
195 As if far off and yet within her soul.
A change comes near that flees from her surmise
And, ever postponed, compels attempt and hope,
Yet seems too great for mortal hope to dare.
A vision meets her of supernal Powers
200 That draw her as if mighty kinsmen lost
Approaching with estranged great luminous gaze.
Then is she moved to all that she is not
And stretches arms to what was never hers.
Outstretching arms to the unconscious Void,
205 Passionate she prays to invisible forms of Gods
Soliciting from dumb Fate and toiling Time
What most she needs, what most exceeds her scope,
A Mind unvisited by illusion's gleams,
A Will expressive of soul's deity,
210 A Strength not forced to stumble by its speed,
A Joy that drags not sorrow as its shade.
For these she yearns and feels them destined hers:
Heaven's privilege she claims as her own right.
Just is her claim the all-witnessing Gods approve,
215 Clear in a greater light than reason owns:
Our intuitions are its title-deeds;
Our souls accept what our blind thoughts refuse.
Earth's winged chimaeras are Truth's steeds in Heaven,

Dringt van al deze schoonheid binnen welke sterven moet.
 Door het verdriet verontrust dat aan haar voeten zeult
 En bewust van de hoge dingen die nog niet gewonnen zijn, 175
 Koestert zij immer in haar slapeloze borst
 Een naar binnen gekeerde drang die haar rust en vrede ontnemt.
 Onwetend en vermoeid en onoverwinnelijk,
 Zoekt zij door de ziele-oorlog en de sidderende pijn
 De zuivere volmaaktheid die haar ontsierde natuur behoeft, 180
 Een adem van Godheid over haar steen en slijk.
 Zij smeekt om trouw die in de nederlaag kan overleven,
 De zoetheid van een liefde die de dood niet kent,
 Het stralen van een waarheid voor altijd zeker.
 Een licht groeit in haar, een stem neemt zij aan, 185
 Zij leert haar toestand lezen en de daden die zij heeft gedaan,
 Doch dat ene feit dat nodig is ontglipt haar greep,
 Zichzelf en al waarvoor zij staat.
 Een onverstaanbaar fluisteren voert haar voetstap
 Waarvan zij de kracht voelt maar niet de betekenis; 190
 Enkele zeldzame wenken komen als gids,
 Reusachtige voorspellende flitsen doorklieven haar brein,
 En soms in haar uren van droom en mijmering
 Kijkt de waarheid die zij had gemist haar aan
 Als van veraf en toch binnenin haar ziel. 195
 Een verandering komt haar nabij die voor haar vermoeden vooruitvlucht
 En, immer uitgesteld, poging en hoop afdwingt,
 Maar te groot lijkt om te wagen voor sterfelijke hoop.
 Een visioen ontmoet haar van bovenaardse Machten
 Die haar aantrekken als waren het machtige verloren bloedverwanten 200
 Naderend met vervreemd groot stralend staren.
 Dan is zij bewogen tot al wat zij niet is
 En strekt armen naar wat nimmer het hare was.
 Met armen gestrekt naar de onbewuste Leegte,
 Bidt zij hartstochtelijk tot onzichtbare vormen van Goden 205
 Verzoekt het stilzwijgende Lot en de zwoegende Tijd
 Om wat zij het meest behoeft, wat haar gezichtskring het meest teboven gaat,
 Een Verstand onbezocht door de glans van illusie,
 Een Wilskracht die uitdrukt de godheid van de ziel,
 Een Kracht die niet struikelt in zijn vaart, 210
 Een Vreugde die geen verdriet meedraagt als haar schaduw.
 Naar deze smacht zij en deze voelt ze voorbestemd de hare:
 Zij maakt aanspraak op 's hemels privilege als haar eigen recht.
 Gerechtaardigd is haar eis, door de al-getuigende Goden bekrachtigd,
 Klaar in een groter licht dan de rede bezit: 215
 Onze ingevingen zijn haar eigendomsbewijzen;
 Onze zielen aanvaarden wat onze blinde gedachten weigeren.
 Aardes gevleugelde chimaera's zijn de strijdparden der Waarheid in de Hemel,

The impossible God's sign of things to be.
220 But few can look beyond the present state
Or overleap this matted hedge of sense.
All that transpires on earth and all beyond
Are parts of an illimitable plan
The One keeps in his heart and knows alone.
225 Our outward happenings have their seed within,
And even this random Fate that imitates Chance,
This mass of unintelligible results,
Are the dumb graph of truths that work unseen:
The laws of the Unknown create the known.
230 The events that shape the appearance of our lives
Are a cipher of subliminal quiverings
Which rarely we surprise or vaguely feel,
Are an outcome of suppressed realities
That hardly rise into material day:
235 They are born from the spirit's sun of hidden powers
Digging a tunnel through emergency.
But who shall pierce into the cryptic gulf
And learn what deep necessity of the soul
Determined casual deed and consequence?
240 Absorbed in a routine of daily acts,
Our eyes are fixed on an external scene;
We hear the crash of the wheels of Circumstance
And wonder at the hidden cause of things.
Yet a foreseeing Knowledge might be ours,
245 If we could take our spirit's stand within,
If we could hear the muffled daemon voice.
Too seldom is the shadow of what must come
Cast in an instant on the secret sense
Which feels the shock of the invisible,
250 And seldom in the few who answer give
The mighty process of the cosmic Will
Communicates its image to our sight,
Identifying the world's mind with ours.
Our range is fixed within the crowded arc
255 Of what we observe and touch and thought can guess
And rarely dawns the light of the Unknown
Waking in us the prophet and the seer.
The outward and the immediate are our field,
The dead past is our background and support;
260 Mind keeps the soul prisoner, we are slaves to our acts;
We cannot free our gaze to reach wisdom's sun.
Inheritor of the brief animal mind,
Man, still a child in Nature's mighty hands,
In the succession of the moments lives;

Gods onmogelijke teken van dingen die komen gaan.	
Doch weinigen kunnen kijken voorbij de huidige toestand	220
Of springen over deze aaneengesloten zintuiglijke heg.	
Al wat ademt op de aarde en daarbuiten	
Is deel van een onbegrensbaar plan	
Dat de Ene in zijn hart bewaart en alleen kent.	
Ons uiterlijke gebeuren heeft zijn kiem binnenin,	225
En zelfs dit willekeurig Lot dat het Toeval nabootst,	
Deze menigte onbegrijpelijke uitwerkingen,	
Zijn de sprakeloze grafiek van waarheden die onzichtbaar werken:	
De wetten van het Onbekende creëren het bekende.	
De gebeurtenissen die het vórkomen van ons leven gestalte geven	230
Zijn een geheimschrift van onderbewuste trillingen	
Dat wij zelden betrappen of vaag voelen,	
Zijn een resultaat van onderdrukte werkelijkheden	
Die nauwelijks treden aan de materiële dag:	
Zij zijn geboren uit de geestes-zon van verborgen machten	235
Door een tunnel te graven uit noodzakelijkheid.	
Maar wie zal doordringen in de cryptische kloof	
En leren welke diepe behoefte van de ziel	
Terloopse daad en gevolg bepaalde?	
In een routine van dagelijks handelen opgegaan,	240
Zijn onze ogen gevestigd op een uiterlijk decor;	
Wij horen de ratel van de wielen van Omstandigheid	
En staan verwonderd over de verborgen oorzaak der dingen.	
Toch kan een voorzienige Kennis de onze zijn,	
Als wij konden innemen de innerlijke plaats van onze geest,	245
Als wij konden horen de gedempte demon-stem.	
Te zelden is de schaduw van wat komen moet	
Een ogenblik geworpen over het geheime zintuig	
Dat de schok van het onzichtbare voelt,	
En zelden in de weinigen die antwoord geven	250
Deelt het machtige proces van de kosmische Wil	
Het beeld mee aan ons inzicht,	
De wereld-geest vereenzelvigend met die van ons.	
Ons bereik is vastgelegd in de overvolle boog	
Van wat wij gadeslaan en aanraken en wat gedachte gissen kan	255
En zelden daagt het licht van het Onbekende	
Dat in ons doet ontwaken de profeet en de ziener.	
Het uiterlijke en onmiddellijke zijn ons veld,	
Het dode verleden onze achtergrond en draagvlak;	
Het verstand houdt de ziel gevangen, wij zijn slaaf van onze daden;	260
Wij kunnen niet onze blik bevrijden om de zon van wijsheid te bereiken.	
Erfgenaam van het kortstondige dierlijke leven,	
De mens, nog steeds een kind in de machtige handen der Natuur,	
Leeft in de opeenvolging der ogenblikken;	

- 265 To a changing present is his narrow right;
His memory stares back at a phantom past,
The future flees before him as he moves;
He sees imagined garments, not a face.
Armed with a limited precarious strength,
270 He saves his fruits of work from adverse chance.
A struggling ignorance is his wisdom's mate:
He waits to see the consequence of his acts,
He waits to weigh the certitude of his thoughts,
He knows not what he shall achieve or when;
275 He knows not whether at last he shall survive,
Or end like the mastodon and the sloth
And perish from the earth where he was king.
He is ignorant of the meaning of his life,
He is ignorant of his high and splendid fate.
280 Only the Immortals on their deathless heights
Dwelling beyond the walls of Time and Space,
Masters of living, free from the bonds of Thought,
Who are overseers of Fate and Chance and Will
And experts of the theorem of world-need,
285 Can see the Idea, the Might that change Time's course,
Come maned with light from undiscovered worlds,
Hear, while the world toils on with its deep blind heart,
The galloping hooves of the unforeseen event,
Bearing the superhuman Rider, near
290 And, impassive to earth's din and startled cry,
Return to the silence of the hills of God;
As lightning leaps, as thunder sweeps, they pass
And leave their mark on the trampled breast of Life.
Above the world the world-creators stand,
295 In the phenomenon see its mystic source.
These heed not the deceiving outward play,
They turn not to the moment's busy tramp,
But listen with the still patience of the Unborn
For the slow footsteps of far Destiny
300 Approaching through huge distances of Time,
Unmarked by the eye that sees effect and cause,
Unheard mid the clamour of the human plane.
Attentive to an unseen Truth they seize
A sound as of invisible augur wings,
305 Voices of an unplumbed significance,
Mutterings that brood in the core of Matter's sleep.
In the heart's profound audition they can catch
The murmurs lost by Life's uncaring ear,
A prophet-speech in Thought's omniscient trance.
310 Above the illusion of the hopes that pass,

Bij een verandering tegenwoordig zijn is zijn beperkt recht; Zijn geheugen staart naar een spook-verleden terug, De toekomst vlucht voor hem uit terwijl hij voortgaat; Een verbeeld gewaad ziet hij, maar geen gezicht. Met een beperkte onzekere kracht gewapend,	265
Bewaart hij de vruchten van zijn werk voor het vijandig lot. Een worstelende onwetendheid is hem tot wijsheids metgezel: Hij wacht tot hij ziet de gevolgen van zijn daden, Hij wacht om af te wegen de zekerheid van zijn gedachten, Hij weet niet wat hij zal bereiken of wanneer, Hij weet niet of hij uiteindelijk zal overleven,	270
Of eindigen zal als de mastodont en de luiaard En van de aarde zal verdwijnen waar hij koning was. Hij is onwetend van de betekenis van zijn leven, Hij is onwetend van zijn hoog en heerlijk lot.	275
Slechts de Onsterfelijken op hun sterveloze hoogten, Die wonen voorbij de muren van Tijd en Ruimte, De Levensmeesters, vrij van de ketenen van het Denken, Die opziensers zijn van Lot en Toeval en van Wil En deskundigen van het theorema van 's werelds nood,	280
Kunnen het Idee, de Macht zien die de loop der Tijden veranderen, Komen met manen van licht vanuit onontdekte werelden, Horen, terwijl de wereld voortzwoegt met haar diepe blinde hart, De galopperende hoeven van het onvoorzien gebeuren, Die de bovenmenselijke Ruiters dragen, naderen	285
En, onbewogen door aards gekrakeel en verschrikte kreten, Terugkeren naar de stilten van de heuvelen Gods; Wanneer de bliksem overspringt, wanneer de donder rolt, gaan zij voorbij En laten hun spoor achter op de vertreden borst van het Leven.	290
Boven de wereld staan de wereld-scheppers, In het fenomeen zien zij de mystieke bron.	295
Zij slaan geen acht op het bedrieglijke uiterlijke spel, Keren zich niet naar het druk gestamp van het moment, Doch luisteren met het stil geduld der Ongeborenen Naar de trage voetstap van het verre Lot	300
Dat nadert over reusachtige afstanden van Tijd, Onopgemerkt door het oog dat gevolg en oorzaak ziet, Ongehoord temidden van het getier op het menselijke plan. Aandachtig voor een ongeziene Waarheid, vernemen zij Een geluid als van onzichtbare augur-vleugels, Stemmen van een ongepeilde significantie,	305
Gemompel dat tobt in het binnenste van Materies slaap. Zij kunnen in het diepzinnige gehoor van het hart verstaan Het geklaag voor 's Levens zorgeloze oor verloren, Een profeten-taal in de alwetende trance van het Denken. Boven de illusie van de hoop die voorbijgaat,	310

Behind the appearance and the overt act,
Behind this clock-work Chance and vague surmise,
Amid the wrestle of force, the trampling feet,
Across the cries of anguish and of joy,
315 Across the triumph, fighting and despair,
They watch the Bliss for which earth's heart has cried
On the long road which cannot see its end
Winding undetected through the sceptic days
And to meet it guide the unheedful moving world.
320 Thus will the masked Transcendent mount his throne.
When darkness deepens strangling the earth's breast
And man's corporeal mind is the only lamp,
As a thief's in the night shall be the covert tread
Of one who steps unseen into his house.
325 A Voice ill-heard shall speak, the soul obey,
A Power into mind's inner chamber steal,
A charm and sweetness open life's closed doors
And beauty conquer the resisting world,
The Truth-Light capture Nature by surprise,
330 A stealth of God compel the heart to bliss
And earth grow unexpectedly divine.
In Matter shall be lit the spirit's glow,
In body and body kindled the sacred birth;
Night shall awake to the anthem of the stars,
335 The days become a happy pilgrim march,
Our will a force of the Eternal's power,
And thought the rays of a spiritual sun.
A few shall see what none yet understands;
God shall grow up while the wise men talk and sleep;
340 For man shall not know the coming till its hour
And belief shall be not till the work is done.

A Consciousness that knows not its own truth,
A vagrant hunter of misleading dawns,
Between the being's dark and luminous ends
345 Moves here in a half-light that seems the whole:
An interregnum in Reality
Cuts off the integral Thought, the total Power;
It circles or stands in a vague interspace,
Doubtful of its beginning and its close,
350 Or runs upon a road that has no end;
Far from the original Dusk, the final Flame
In some huge void Inconscience it lives,
Like a thought persisting in a wide emptiness.
As if an unintelligible phrase
355 Suggested a million renderings to the Mind,

Achter de schijn en de openlijke handeling,
 Achter dit raderwerk-Toeval en vaag vermoeden,
 Temidden van de worsteling der krachten, de vertrappende voeten,
 Door de kreten van angst en vreugde,
 Over de triomf, het gevecht en de wanhoop heen, 315
 Bewaken zij de Zaligheid waarnaar het aardse hart had uitgeroepen
 Op de lange weg die zijn eigen einde niet kan zien
 Welke zich onbespeurd slingert door de sceptische dagen
 En om het tegemoet te komen, de achteloos bewegende wereld leiden. 320
 Aldus zal de gemaskerde Transcendente zijn troon bestijgen.
 Wanneer de duisternis zich verdiept en de borst der aarde wort
 En het stoffelijk verstand van de mens is de enige lamp,
 Als een dief in de nacht zal zijn de hemelijke voetstap
 Van een die ongezien binnengaat in zijn huis. 325
 Een nauwelijks gehoorde Stem zal spreken, de ziel gehoorzamen,
 Een Macht zal binnensluipen in de binnenste kamer van het verstand,
 Een charme en lieflijkheid zal 's levens gesloten deuren openen
 En schoonheid de zich verzettende wereld veroveren,
 Het Waarheids-Licht zal de Natuur bij verrassing overmeesteren,
 Wanneer een sluipgang van God het hart zal dwingen tot geluk 330
 En de aarde onverwacht goddelijk wordt.
 In Materie zal ontstoken worden de gloed van de geest,
 In lichaam na lichaam de heilige geboorte ontbranden;
 De nacht zal ontwaken tot de lofzang van de sterren,
 De dag zal worden tot een gelukkige pelgrimsmars, 335
 Onze wil een kracht van Eeuwiges macht
 En gedachten de stralen van een spirituele zon.
 Enkelen zullen zien wat niemand nog begrijpt;
 God zal opgroeien terwijl wijze mannen praten en slapen;
 Want de mens zal niet de komst weten voor het uur 340
 En geloof zal niet zijn voor het werk is gedaan.

Een Bewustzijn dat zijn eigen waarheid niet kent,
 Een ronddwalende jager van misleidende dageraden,
 Tussen de donkere en lichtende uitersten van het wezen
 Beweegt hier in een half-licht dat het geheel lijkt te zijn: 345
 Een interregnum in de Werkelijkheid
 Snijdt de integrale gedachte af, de totale Macht;
 Het cirkelt rond of staat in een vage tussenruimte,
 Van zijn begin en van zijn einde twijfelachtig,
 Of snelt langs een weg die geen einde heeft; 350
 Ver van het oorspronkelijke Schemerdonker, de laatste Vlam
 In een of andere reusachtige lege Onbewustheid leeft het,
 Als een gedachte volhardend in een weidse leegte.
 Als een onbegrijpelijke zegswijze
 Die het verstand een miljoen vertolkingen influistert, 355

It lends a purport to a random world.
A conjecture leaning upon doubtful proofs,
A message misunderstood, a thought confused
Missing its aim is all that it can speak
360 Or a fragment of the universal word.
It leaves two giant letters void of sense
While without sanction turns the middle sign
Carrying an enigmatic universe,
As if a present without future or past
365 Repeating the same revolution's whirl
Turned on its axis in its own Inane.
Thus is the meaning of creation veiled;
For without context reads the cosmic page:
Its signs stare at us like an unknown script,
370 As if appeared screened by a foreign tongue
Or code of splendour signs without a key
A portion of a parable sublime.
It wears to the perishable creature's eyes
The grandeur of a useless miracle;
375 Wasting itself that it may last awhile,
A river that can never find its sea,
It runs through life and death on an edge of Time;
A fire in the Night is its mighty action's blaze.
This is our deepest need to join once more
380 What now is parted, opposite and twain,
Remote in sovereign spheres that never meet
Or fronting like far poles of Night and Day.
We must fill the immense lacuna we have made,
Re-wed the closed finite's lonely consonant
385 With the open vowels of Infinity,
A hyphen must connect Matter and Mind,
The narrow isthmus of the ascending soul:
We must renew the secret bond in things,
Our hearts recall the lost divine Idea,
390 Reconstitute the perfect word, unite
The Alpha and the Omega in one sound;
Then shall the Spirit and Nature be at one.
Two are the ends of the mysterious plan.
In the wide signless ether of the Self,
395 In the unchanging Silence white and nude,
Aloof, resplendent like gold dazzling suns
Veiled by the ray no mortal eye can bear,
The Spirit's bare and absolute potencies
Burn in the solitude of the thoughts of God.
400 A rapture and a radiance and a hush,
Delivered from the approach of wounded hearts,

Verleent het inhoud aan een willekeurige wereld.
 Een veronderstelling die steunt op twijfelachtige gronden,
 Een bericht verkeerd begrepen, een gedachte verward
 Welke zijn doel mist is al wat het kan uitdrukken
 Of een fragment van het universele woord. 360
 Het laat achter twee betekenisloze reuze-letters
 Terwijl straffeloos weerkeert het middelste teken
 Dat een raadselachtig universum draagt,
 Als was het daar zonder toekomst of verleden
 Dezelfde wentelende maalstroom herhalend 365
 Om zijn eigen as draaiend in zijn eigen Niets.
 Aldus is de betekenis van de schepping versluierd;
 Want de kosmische bladzij leest zonder samenhang:
 De tekens staren ons aan als een onbekend schrift,
 Als verscheen het verborgen door een vreemde taal 370
 Of als een code van luisterrijke tekens zonder sleutel
 Een deel van een verheven parabel.
 Het draagt voor de vergankelijke schepsel-ogen
 De grootsheid van een nutteloos wonder;
 Het verkwist zichzelf opdat het enige tijd mag voortbestaan, 375
 Een rivier die zijn zee nimmer vinden kan,
 Het gaat door leven en dood op een snede van de Tijd;
 Een vuur in de Nacht is de brand van haar machtig handelen.
 Dit is ons diepst ontberen, om andermaal te herenigen
 Wat nu verdeeld is, tegenovergesteld en twee, 380
 Verafgelegen in de soevereine sferen die nimmer treffen
 Of tegenoverstaan als de verre polen van Dag en Nacht.
 Wij moeten de immense leemte vullen die wij hebben gemaakt,
 De gesloten eindige eenzame medeklinker herenigen
 Met de open klinkers van de Oneindigheid, 385
 Een koppelteken moet Materie en Verstand verbinden,
 De smalle landengte van de opklimmende ziel:
 Wij moeten de geheime verbintenis in de dingen hernieuwen,
 Onze harten de verloren goddelijke Idee herinneren,
 Her-samenstellen het volmaakte woord, verenigen 390
 Het Alpha en Omega in één klank;
 Dan zullen Geest en Natuur het eens zijn.
 Tweeledig zijn de doeleinden van het mysterieuze plan.
 In de weidse tekenloze ether van het Zelf,
 In de onveranderlijke Stilte wit en naakt, 395
 Afzijdig, glansrijk als gouden oogverblindende zonnen
 Door de lichtstraal versluierd die geen sterfelijk oog verdragen kan,
 Branden de loutere en volstreckte vermogens van de Geest
 In de eenzaamheid van de gedachten Gods.
 Een verrukking, een straling en een zwijgen, 400
 Verlost van de toenadering van gewonde harten,

- Denied to the Idea that looks at grief,
Remote from the Force that cries out in its pain,
In his inalienable bliss they live.
- 405 Immaculate in self-knowledge and self-power,
Calm they repose on the eternal Will.
Only his law they count and him obey;
They have no goal to reach, no aim to serve.
Implacable in their timeless purity,
- 410 All barter or bribe of worship they refuse;
Unmoved by cry of revolt and ignorant prayer
They reckon not our virtue and our sin;
They bend not to the voices that implore,
They hold no traffic with error and its reign;
- 415 They are guardians of the silence of the Truth,
They are keepers of the immutable decree.
A deep surrender is their source of might,
A still identity their way to know,
Motionless is their action like a sleep.
- 420 At peace, regarding the trouble beneath the stars,
Deathless, watching the works of Death and Chance,
Immobile, seeing the millenniums pass,
Untouched while the long map of Fate unrolls,
They look on our struggle with impartial eyes,
- 425 And yet without them cosmos could not be.
Impervious to desire and doom and hope,
Their station of inviolable might
Moveless upholds the world's enormous task,
Its ignorance is by their knowledge lit,
- 430 Its yearning lasts by their indifference.
As the height draws the low ever to climb,
As the breadths draw the small to adventure vast,
Their aloofness drives man to surpass himself.
Our passion heaves to wed the Eternal's calm,
- 435 Our dwarf-search mind to meet the Omniscient's light,
Our helpless hearts to enshrine the Omnipotent's force.
Acquiescing in the wisdom that made hell
And the harsh utility of death and tears,
Acquiescing in the gradual steps of Time,
- 440 Careless they seem of the grief that stings the world's heart,
Careless of the pain that rends its body and life;
Above joy and sorrow is that grandeur's walk:
They have no portion in the good that dies,
Mute, pure, they share not in the evil done;
- 445 Else might their strength be marred and could not save.
Alive to the truth that dwells in God's extremes,
Awake to a motion of all-seeing Force,

Aan de Idee ontzegd dat kijkt naar verdriet,
 Ver verwijderd van de Kracht die het uitschreeuwt in pijn,
 Leven zij in zijn onvervreembare gelukzaligheid.
 Onberispelijk in zelf-kennis en zelf-macht, 405
 Kalm berusten zij op de eeuwige Wil.
 Slechts zijn wet erkennen zij en gehoorzamen zij;
 Zij hebben geen doel om te bereiken, geen streven om te dienen.
 Onverbiddeijk in hun tijdloze zuiverheid,
 Wordt elke kwansel en omkoperij van verering geweigerd; 410
 Onbewogen door uitroep van afkeer en onbewust gebed
 Slaan zij geen acht op onze deugd en onze zonde;
 Zij buigen zich niet voor de stemmen die smeken,
 Zij drijven geen handel met vergissing en haar bewind;
 Zij zijn wakers over de stilte van de Waarheid, 415
 Zij zijn houders van het onveranderlijk besluit.
 Een diepe overgave is de bron van hun macht,
 Een stille vereenzelviging hun weg tot kennen,
 Bewegingsloos is hun werkwijze gelijk slaap.
 In vrede, de beroering aanschouwend onder de sterren, 420
 Onsterfelijk, de werken gadeslaand van Dood en Toeval,
 Onbeweeglijk, terwijl zij de millennia zien verstrijken,
 Onaangedaan terwijl zich de lange landkaart van het Lot ontrolt,
 Kijken zij naar onze worsteling met onpartijdige ogen,
 En toch zou zonder hen de kosmos niet bestaan. 425
 Ontoegankelijk voor begeren en doem en hoop,
 Handhaaft hun standplaats van onschendbare macht,
 Onbewogen, 's werelds enorme taak,
 Haar onwetendheid wordt door hun kennis verlicht,
 Haar verlangen kan duren door hun onverschilligheid. 430
 Daar de hoogte immer de laagte lokt om te klimmen,
 Daar de ruimen het kleine nodigen tot avontuur onmetelijk,
 Brengt hun afzijdigheid de mens ertoe zichzelf te overstijgen.
 Onze hartstocht tilt ons op om de kalmte van de Eeuwige te huwen,
 Ons verstand van dwerge-zoeken om het licht van de Alwetende te ontmoeten, 435
 Ons hulpeloze hart om te herbergen de kracht van de Almachtige.
 Berustend in de wijsheid die de hel schiep
 En in het wrange nut van dood en tranen,
 Berustend in de geleidelijke stappen van de Tijd,
 Lijken ze zorgeloos over de smart die 's werelds hart doorsteekt, 440
 Zorgeloos over de pijn die haar lichaam en leven verscheurt;
 Boven vreugde en verdriet gaat dit pad van grootsheid:
 Zij hebben geen deel aan het goede dat sterft,
 Zwijgend, zuiver, delen zij niet in het gedane kwaad;
 Anders kon hun kracht worden ontsierd en kon zij niet behoeden. 445
 Voor de waarheid ontvankelijk die woont in Gods uitersten,
 Tot een gebaar ontwaakt van alziende Kracht,

The slow outcome of the long ambiguous years
And the unexpected good from woeful deeds,
450 The immortal sees not as we vainly see.
He looks on hidden aspects and screened powers,
He knows the law and natural line of things.
Undriven by a brief life's will to act,
Unharassed by the spur of pity and fear,
455 He makes no haste to untie the cosmic knot
Or the world's torn jarring heart to reconcile.
In Time he waits for the Eternal's hour.
Yet a spiritual secret aid is there;
While a tardy Evolution's coils wind on
460 And Nature hews her way through adamant
A divine intervention thrones above.
Alive in a dead rotating universe
We whirl not here upon a casual globe
Abandoned to a task beyond our force;
465 Even through the tangled anarchy called Fate
And through the bitterness of death and fall
An outstretched Hand is felt upon our lives.
It is near us in unnumbered bodies and births;
In its unslackening grasp it keeps for us safe
470 The one inevitable supreme result
No will can take away and no doom change,
The crown of conscious Immortality,
The godhead promised to our struggling souls
When first man's heart dared death and suffered life.
475 One who has shaped this world is ever its lord:
Our errors are his steps upon the way;
He works through the fierce vicissitudes of our lives,
He works through the hard breath of battle and toil,
He works through our sins and sorrows and our tears,
480 His knowledge overrules our nescience;
Whatever the appearance we must bear,
Whatever our strong ills and present fate,
When nothing we can see but drift and bale,
A mighty Guidance leads us still through all.
485 After we have served this great divided world
God's bliss and oneness are our inborn right.
A date is fixed in the calendar of the Unknown,
An anniversary of the Birth sublime:
Our soul shall justify its chequered walk,
490 All will come near that now is naught or far.
These calm and distant Might's shall act at last.
Immovably ready for their destined task,
The ever-wise compassionate Brilliances

Het langzame resultaat van de langdurige dubbelzinnige jaren
 En het onverwachte goed van droevige daden,
 Ziet de onsterfelijke niet zoals wij vergeefs zien. 450
 Hij kijkt naar verborgen aspecten en verscholen machten,
 Hij kent de wet en de natuurlijke lijn der dingen.
 Niet gedreven tot handelen door een kortstondige levenswil
 Ongeteisterd door de aansporing van medelijden en angst,
 Maakt hij geen haast om de kosmische knoop te ontwarren 455
 Of te verzoenen 's werelds verscheurde schokkende hart.
 Op zijn Tijd verwacht hij Eeuwiges uur.
 Niettemin is een spirituele geheime helper daar;
 Terwijl zich de windingen van een trage Evolutie verder kronkelen
 En de Natuur zich een weg houwt door adamant 460
 Troont boven een goddelijke interventie.
 Levend in een dood wentelend heeal
 Tollen wij niet rond op een bijkomstige wereldbol
 Overgeleverd aan een taak die onze kracht teboven gaat;
 Zelfs door de verwarde anarchie die Lot heet 465
 En door de bitterheid van dood en verval
 Wordt een uitgestoken Hand gevoeld op ons leven.
 Het is ons nabij in talloze lichamen en geboorten;
 In zijn onwrikbare greep houdt het voor ons veilig
 Het ene onvermijdelijke allerhoogste resultaat 470
 Dat geen wil kan wegnemen en geen doem kan veranderen,
 De kroon van bewuste Onsterfelijkheid,
 De godheid aan onze worstelende zielen beloofd
 Toen voor het eerst het mensenhart de dood waagde en een leven onderging.
 Een die deze wereld schiep is voor altijd haar meester: 475
 Onze dwalingen zijn zijn voetstappen op de weg;
 Hij werkt door de onstuimige wisselvalligheden van onze levens,
 Hij werkt door de moeizame adem van strijd en zwoegen,
 Hij werkt door onze zonden en droefenis en onze tranen,
 Zijn kennis heeft de overhand over onze onwetendheid; 480
 Wat ook het voorkomen is dat wij moeten dragen,
 Wat ook onze hardnekkige ziekten mogen zijn en ons huidig lot,
 Als dwaling en verderf al is wat wij kunnen zien,
 Dan nog voert een machtige Geleide ons door alles heen.
 Nadat wij deze grote verdeelde wereld hebben gediend 485
 Is Gods geluk en eenheid ons aangeboren recht.
 Een datum is vastgelegd op de kalender van de Onbekende,
 Een verjaardag van de sublieme Geboorte:
 Onze ziel zal onze veelbewogen wandel rechtvaardigen,
 Alles zal nader komen wat nu onbeduidend is en ver. 490
 Deze kalme en verre Machten zullen eindelijk handelen.
 Onveranderlijk gereed voor hun voorbestemde taak,
 De immer-wijze meedogende Schitterendheden

Await the sound of the Incarnate's voice
495 To leap and bridge the chasms of Ignorance
And heal the hollow yearning gulfs of Life
And fill the abyss that is the universe.
Here meanwhile at the Spirit's opposite pole
In the mystery of the deeps that God has built
500 For his abode below the Thinker's sight,
In this compromise of a stark absolute Truth
With the Light that dwells near the dark end of things,
In this tragi-comedy of divine disguise,
This long far seeking for joy ever near,
505 In the grandiose dream of which the world is made,
In this gold dome on a black dragon base,
The conscious Force that acts in Nature's breast,
A dark-robed labourer in the cosmic scheme
Carrying clay images of unborn gods,
510 Executrix of the inevitable Idea
Hampered, enveloped by the hoops of Fate,
Patient trustee of slow eternal Time,
Absolves from hour to hour her secret charge.
All she foresees in masked imperative depths;
515 The dumb intention of the unconscious gulfs
Answers to a will that sees upon the heights,
And the evolving Word's first syllable
Ponderous, brute-sensed, contains its luminous close,
Privy to a summit victory's vast descent
520 And the portent of the soul's immense uprise.

All here where each thing seems its lonely self
Are figures of the sole transcendent One:
Only by him they are, his breath is their life;
An unseen Presence moulds the oblivious clay.
525 A playmate in the mighty Mother's game,
One came upon the dubious whirling globe
To hide from her pursuit in force and form.
A secret spirit in the Inconscient's sleep,
A shapeless Energy, a voiceless Word,
530 He was here before the elements could emerge,
Before there was light of mind or life could breathe.
Accomplice of her cosmic huge pretence,
His semblances he turns to real shapes
And makes the symbol equal with the truth:
535 He gives to his timeless thoughts a form in Time.
He is the substance, he the self of things;
She has forged from him her works of skill and might:
She wraps him in the magic of her moods

Verwachten de klank van de stem van de Vleesgewordene
 Om over te springen en te overbruggen de kloof van Onwetendheid 495
 En de lege hunkerende diepten van het Leven te helen
 En de afgrond te vullen die het universum is.
 Hier ondertussen aan de pool tegenovergesteld aan de Geest
 In het mysterie der diepten die God heeft gebouwd
 Als zijn verblijf beneden het gezichtsveld van de Denker, 500
 In dit compromis van een onbuigzame absolute Waarheid
 Met het Licht dat woont nabij het donkere einde der dingen,
 In deze tragi-komedie van goddelijke vermomming,
 Dit langdurige verre zoeken naar vreugde immer nabij,
 In de grandioze droom waarvan de wereld is gemaakt, 505
 In dit gouden gewelf op de grondvest van een zwarte draak,
 De bewuste Kracht die handelt in de borst van de Natuur,
 Een donker-bemantelde arbeider in het kosmische bestel
 Die het evenbeeld in klei meedraagt van ongeboren goden,
 De Volbrengster van het onvermijdelijke Idee 510
 Belemmerd, omringd door de beproevingen van het Lot,
 De geduldige voogdes van de langzame eeuwige Tijd,
 Spreekt van uur tot uur van haar geheime aanklacht vrij.
 Alles voorziet zij in verborgen gebiedende diepten;
 De sprakeloze bedoeling van de onbewuste afgronden 515
 Beantwoordt aan een wil die op de hoogten ziet,
 En de eerste lettergreep van het zich ontvouwende Woord
 Zwaarwichtig, slecht begrepen, bevat haar verlichte slot,
 Ingewijd in de onmetelijke nederdaling van een hoogste overwinning
 En het voorteken van de immense verrijzenis der ziel. 520

Al hier waar elk ding zijn eenzame zelf schijnt
 Zijn gedaanten van de enige transcendente Ene:
 Slechts door hem bestaan zij, zijn adem is hun leven;
 Er is een onzichtbare Tegenwoordigheid die de vergeetachtige klei kneedt.
 Één kwam er op de twijfelachtige wervelende wereldbol 525
 Als speelkameraad in het spel van de machtige Moeder,
 Om zich voor haar achtervolging te verbergen in kracht en vorm.
 Een geheime geest in de slaap van het Onbewuste,
 Een gedaanteloze Energie, een stemloos Woord,
 Hij was hier voor de elementen konden verrijzen, 530
 Voordat er een licht van verstand was of er leven kon ademen.
 De medeplichtige van haar kosmische reusachtige voorwendsel,
 Hij verandert zijn gelijkenissen in ware gedaanten
 En maakt het symbool aan de waarheid gelijk:
 Hij geeft aan zijn tijdloze gedachten een vorm in de Tijd. 535
 Hij is de substantie, hij is het zelf der dingen;
 Zij heeft uit hem haar werken gesmeed van bedrevenheid en macht:
 Zij hult hem in de toverij van haar stemmingen

And makes of his myriad truths her countless dreams.
540 The Master of being has come down to her,
An immortal child born in the fugitive years.
In objects wrought, in the persons she conceives,
Dreaming she chases her idea of him,
And catches here a look and there a gest:
545 Ever he repeats in them his ceaseless births.
He is the Maker and the world he made,
He is the vision and he is the Seer;
He is himself the actor and the act,
He is himself the knower and the known,
550 He is himself the dreamer and the dream.
There are Two who are One and play in many worlds;
In Knowledge and Ignorance they have spoken and met
And light and darkness are their eyes' interchange;
Our pleasure and pain are their wrestle and embrace,
555 Our deeds, our hopes are intimate to their tale;
They are married secretly in our thought and life.
The universe is an endless masquerade:
For nothing here is utterly what it seems;
It is a dream-fact vision of a truth
560 Which but for the dream would not be wholly true,
A phenomenon stands out significant
Against dim backgrounds of eternity;
We accept its face and pass by all it means;
A part is seen, we take it for the whole.
565 Thus have they made their play with us for roles:
Author and actor with himself as scene,
He moves there as the Soul, as Nature she.
Here on the earth where we must fill our parts,
We know not how shall run the drama's course;
570 Our uttered sentences veil in their thought.
Her mighty plan she holds back from our sight:
She has concealed her glory and her bliss
And disguised the Love and Wisdom in her heart;
Of all the marvel and beauty that are hers,
575 Only a darkened little we can feel.
He too wears a diminished godhead here;
He has forsaken his omnipotence,
His calm he has foregone and infinity.
He knows her only, he has forgotten himself;
580 To her he abandons all to make her great.
He hopes in her to find himself anew,
Incarnate, wedding his infinity's peace
To her creative passion's ecstasy.
Although possessor of the earth and heavens,

En maakt van zijn myriaden waarheden haar ontelbare dromen.
 De Meester van bestaan is haar dicht genaderd, 540
 Een onsterfelijk kind geboren in de vluchtige jaren.
 In voorwerpen gesmeed, in de personen die zij bedenkt,
 Dromend achtervolgt zij haar idee van hem,
 Vangt hier een blik op en daar een gebaar:
 Altijd herhaalt hij in hen zijn onophoudelijke geboorten. 545
 Hij is de Maker en de wereld die hij heeft gemaakt,
 Hij is het visioen en hij is de Ziener;
 Hij is zelf de speler en het gespeelde,
 Hij is zelf de kenner en het gekende,
 Hij is zelf de dromer en de droom. 550
 Er zijn er Twee die Een zijn en die spelen in vele werelden;
 In Kennis en Onwetendheid hebben zij elkaar gesproken en ontmoet
 En licht en donker zijn de uitwisseling van hun ogen;
 Ons plezier en pijn zijn hun worsteling en omarming,
 Onze daden, onze hoop zijn verbonden met hun verhaal; 555
 Zij zijn in het geheim getrouwd in ons denken en leven.
 Het universum is een eindeloze maskerade:
 Want niets is hier geheel en al wat het lijkt;
 Het is een droom-feit verschijning van een waarheid
 Die zonder de droom niet volkomen waar zou zijn, 560
 Een verschijnsel tekent zich veelzeggend af
 Tegen de duistere achtergronden van de eeuwigheid;
 Wij aanvaarden zijn aangezicht en gaan voorbij aan al wat het betekent;
 Een gedeelte wordt gezien, wij houden het voor het geheel.
 Aldus hebben zij hun spel gemaakt met ons in de rol: 565
 Auteur en acteur met zichzelf als decor,
 Hij beweegt er als de Ziel, zij als de Natuur.
 Hier op de aarde waar wij ons deel moeten vervullen,
 Weten wij niet welke wending het drama zal nemen;
 De zinnen die wij spreken versluieren hun gedachte. 570
 Haar machtige plan weerhoudt zij voor ons zicht:
 Zij heeft haar glorie en haar geluk verborgen
 En haar Liefde en Wijsheid verhuld in haar hart;
 Er is van al de wonder en schoonheid die de hare zijn,
 Slechts 'n verduisterd stukje dat wij kunnen voelen. 575
 Ook hij draagt hier een mindere godheid;
 Hij heeft zijn almacht in de steek gelaten,
 Van zijn kalmte heeft hij afstand gedaan en van zijn oneindigheid.
 Hij kent slechts haar alleen, zichzelf is hij vergeten;
 Om haar groot te maken geeft hij alles prijs aan haar. 580
 Belichaamd, hoopt hij in haar zichzelf opnieuw te vinden,
 Te huwen de vrede van zijn oneindigheid
 Met de extase van haar scheppende hartstocht.
 Ofschoon bezitter van aarde en hemelen,

- 585 He leaves to her the cosmic management
And watches all, the Witness of her scene.
A supernumerary on her stage,
He speaks no words or hides behind the wings.
He takes birth in her world, waits on her will,
590 Divines her enigmatic gesture's sense,
The fluctuating chance turns of her mood,
Works out her meanings she seems not to know
And serves her secret purpose in long Time.
As one too great for him he worships her;
595 He adores her as his regent of desire,
He yields to her as the mover of his will,
He burns the incense of his nights and days
Offering his life, a splendour of sacrifice.
A rapt solicitor for her love and grace,
600 His bliss in her to him is his whole world:
He grows through her in all his being's powers;
He reads by her God's hidden aim in things.
Or, a courtier in her countless retinue,
Content to be with her and feel her near
605 He makes the most of the little that she gives
And all she does drapes with his own delight.
A glance can make his whole day wonderful,
A word from her lips with happiness wings the hours.
He leans on her for all he does and is:
610 He builds on her largesses his proud fortunate days
And trails his peacock-plumaged joy of life
And suns in the glory of her passing smile.
In a thousand ways he serves her royal needs;
He makes the hours pivot around her will,
615 Makes all reflect her whims; all is their play:
This whole wide world is only he and she.

- This is the knot that ties together the stars:
The Two who are one are the secret of all power,
The Two who are one are the might and right in things.
620 His soul, silent, supports the world and her,
His acts are her commandment's registers.
Happy, inert, he lies beneath her feet:
His breast he offers for her cosmic dance
Of which our lives are the quivering theatre,
625 And none could bear but for his strength within,
Yet none would leave because of his delight.
His works, his thoughts have been devised by her,
His being is a mirror vast of hers:
Active, inspired by her he speaks and moves;

Laat hij aan haar het kosmische beheer 585
 En waakt over al, de Getuige van haar schouwspel.
 Als figurant op haar toneel,
 Heeft hij geen woorden of gaat schuil achter de schermen.
 Hij neemt geboorte in haar wereld, wacht af haar wil,
 Raadt de betekenis van haar raadselachtige gebaar, 590
 Haar veranderlijke willekeurige wendingen van stemming,
 Ontcijfert haar betekenissen die zij niet schijnt te begrijpen
 En dient haar geheime bedoeling in de langdurige Tijd.
 Hij bewijst haar eer als een te groot voor hem;
 Hij aanbidt haar als de regent van zijn verlangen, 595
 Hij geeft zich aan haar over als de beweger van zijn wil,
 Hij brandt de wierook van zijn nachten en dagen
 Zijn leven offerend, een heerlijkheid van toewijding.
 Een pleitbezorger in vervoering voor haar liefde en gratie,
 Zijn geluk in haar voor hem is heel zijn wereld: 600
 Hij groeit door haar in al de machten van zijn wezen;
 Hij leest door haar Gods verborgen doel der dingen.
 Of, als hoveling in haar ontelbare gevolg,
 Tevreden wanneer hij met haar is en haar nabij voelt
 Maakt hij het meeste van het weinige dat zij geeft 605
 En kleedt al wat zij doet met zijn eigen genieten.
 Één oogopslag kan heel zijn dag verheerlijken,
 Één woord van haar lippen vleugelt de uren met geluk.
 Hij steunt op haar in al wat hij doet en is:
 Hij bouwt op haar goedgunstigheid zijn trotse fortunlijke dagen 610
 En pronkt zijn pauw-gepluimde vreugde in het leven
 En koestert zich in de glorie van haar terloopse glimlach.
 Op duizend manieren dient hij haar koninklijke behoeften;
 Hij maakt de uren tot spil rondom haar wil,
 Doet alles aan haar willekeur beantwoorden; alles is hun spel: 615
 Deze hele wijde wereld is slechts hij en zij.

Dit is het knooppunt dat de sterren samenbindt:
 De Twee die een zijn zijn het geheim van alle vermogen,
 De Twee die een zijn zijn de macht en het recht in dingen.
 Zijn ziel, stil, draagt de wereld en haar, 620
 Zijn daden zijn de registers van haar geboden.
 Gelukkig, onbeweeglijk, ligt hij aan haar voeten:
 Zijn borst biedt hij aan voor haar kosmische dans
 Waarvan onze levens de bevende schouwburg zijn,
 En geen zou kunnen verdragen zonder zijn kracht binnenin, 625
 Toch zou geen het verlaten vanwege zijn genot.
 Zijn werken, zijn gedachten zijn door haar beraamd,
 Zijn wezen is een ontzaglijke spiegel van haar:
 Actief, spreekt en beweegt hij door haar bezielde;

- 630 His deeds obey her heart's unspoken demands:
Passive, he bears the impacts of the world
As if her touches shaping his soul and life:
His journey through the days is her sun-march;
He runs upon her roads; hers is his course.
- 635 A witness and student of her joy and dole,
A partner in her evil and her good,
He has consented to her passionate ways,
He is driven by her sweet and dreadful force.
His sanctioning name initials all her works;
- 640 His silence is his signature to her deeds;
In the execution of her drama's scheme,
In her fancies of the moment and its mood,
In the march of this obvious ordinary world
Where all is deep and strange to the eyes that see
- 645 And Nature's common forms are marvel-wefts,
She through his witness sight and motion of might
Unrolls the material of her cosmic Act,
Her happenings that exalt and smite the soul,
Her force that moves, her powers that save and slay,
- 650 Her Word that in the silence speaks to our hearts,
Her silence that transcends the summit Word,
Her heights and depths to which our spirit moves,
Her events that weave the texture of our lives
And all by which we find or lose ourselves,
- 655 Things sweet and bitter, magnificent and mean,
Things terrible and beautiful and divine.
Her empire in the cosmos she has built,
He is governed by her subtle and mighty laws.
His consciousness is a babe upon her knees,
- 660 His being a field of her vast experiment,
Her endless space is the playground of his thoughts;
She binds to knowledge of the shapes of Time
And the creative error of limiting mind
And chance that wears the rigid face of fate
- 665 And her sport of death and pain and Nescience,
His changed and struggling immortality.
His soul is a subtle atom in a mass,
His substance a material for her works.
His spirit survives amid the death of things,
- 670 He climbs to eternity through being's gaps,
He is carried by her from Night to deathless Light.
This grand surrender is his free-will's gift,
His pure transcendent force submits to hers.
In the mystery of her cosmic ignorance,
- 675 In the insoluble riddle of her play,

Zijn daden geven gehoor aan de onuitgesproken eisen van haar hart: Passief, verdraagt hij de schokken van de wereld Als ware het haar aanraking die zijn ziel en leven schept: Zijn reis door de dagen is haar zonne-opmars; Hij snelt over haar wegen; zijn koers is de hare.	630
Een getuige en leerling van haar vreugde en aalmoes, Een deelgenoot in haar kwaad en goed, Hij heeft zich neergelegd bij haar hartstochtelijke manieren, Hij wordt gedreven door haar lieflijke en verschrikkelijke kracht. Zijn bekrachtigende naam ondertekent al haar werken; Zijn zwijgen is zijn handtekening onder haar daden;	635 640
In het voltrekken van het plan van haar drama, In haar voorliefde van het ogenblik en diens stemming, In de opmars van deze klaarblijkelijk normale wereld Waar alles diep is en vreemd voor de ogen die zien En gewone vormen van de Natuur wonder-weefsels zijn, Zij, door zijn getuigend zien en bewegen van macht, Ontrolt het materiaal voor haar kosmische Bedrijf, Haar gebeurtenissen die de ziel verheffen en vellen, Haar kracht die voortgaat, haar machten die redden en verslaan, Haar Woord dat in de stilte spreekt tot ons hart, Haar zwijgen dat het allerhoogste Woord overtreft, Haar hoogten en diepten waarheen onze geest beweegt, Haar voorvallen die de structuur van onze levens weven En al waarbij wij onszelf vinden of verliezen, Dingen zoet en bitter, geweldig en gemeen,	645 650 655
Dingen verschrikkelijk en schoon en goddelijk. Haar imperium heeft zij in de kosmos gebouwd, Hij wordt geregeerd door haar subtiele en machtige wetten. Zijn bewustzijn is een kindje op haar knieën, Zijn wezen een terrein voor haar onmetelijke experiment, Haar eindeloze ruimte is de speeltuin voor zijn gedachten; Aan de kennis van de gedaanten der Tijd En de creatieve vergissing van het beperkende verstand En aan toeval dat het starre aanzicht draagt van het lot En het tijdverdrijf van dood en pijn en Onwetendheid, Bindt zij zijn veranderde en worstelende onsterfelijkheid. Zijn ziel is een onnaspeurlijk atoom in een massa, Zijn substantie is materiaal voor haar werken. Zijn geest overleeft temidden van de dood der dingen, Hij klimt tot eeuwigheid door de openingen in het wezen, Hij wordt door haar gedragen van de Nacht naar het onsterfelijke Licht. Deze grootse overgave is zijn geschenk uit vrije wil, Zijn zuivere transcendente kracht onderwerpt zich aan haar. In het mysterie van haar kosmische onwetendheid, In het onoplosbare raadsel van haar spel,	660 665 670 675

A creature made of perishable stuff,
In the pattern she has set for him he moves,
He thinks with her thoughts, with her trouble his bosom heaves;
He seems the thing that she would have him seem,
680 He is whatever her artist will can make.
Although she drives him on her fancy's roads,
At play with him as with her child or slave,
To freedom and the Eternal's mastery
And immortality's stand above the world,
685 She moves her seeming puppet of an hour.
Even in his mortal session in body's house,
An aimless traveller between birth and death,
Ephemeral dreaming of immortality,
To reign she spurs him. He takes up her powers;
690 He has harnessed her to the yoke of her own law.
His face of human thought puts on a crown.
Held in her leash, bound to her veiled caprice,
He studies her ways if so he may prevail
Even for an hour and she work out his will;
695 He makes of her his moment passion's serf:
To obey she feigns, she follows her creature's lead:
For him she was made, lives only for his use.
But conquering her, then is he most her slave;
He is her dependent, all his means are hers;
700 Nothing without her he can, she rules him still.
At last he wakes to a memory of Self:
He sees within the face of deity,
The Godhead breaks out through the human mould:
Her highest heights she unmask and is his mate.
705 Till then he is a plaything in her game;
Her seeming regent, yet her fancy's toy,
A living robot moved by her energy's springs,
He acts as in the movements of a dream,
An automaton stepping in the grooves of Fate,
710 He stumbles on driven by her whip of Force:
His thought labours, a bullock in Time's fields;
His will he thinks his own, is shaped in her forge.
Obedient to World-Nature's dumb control,
Driven by his own formidable Power,
715 His chosen partner in a titan game,
Her will he has made the master of his fate,
Her whim the dispenser of his pleasure and pain;
He has sold himself into her regal power
For any blow or boon that she may choose:
720 Even in what is suffering to our sense,
He feels the sweetness of her mastering touch,

Als schepsel gemaakt van vergankelijke stof
 Beweegt hij in het patroon dat zij voor hem heeft uitgezet,
 Denkt hij met haar gedachten, met haar moeilijkheden zwoegt zijn borst;
 Hij lijkt het ding dat zij hem zou doen schijnen,
 Hij is wat ook haar kunstenaarswil maar maken kan. 680
 Hoewel zij hem voortdrijft op de wegen van haar verbeelding,
 En met hem speelt als met haar kind of slaaf,
 Naar vrijheid en Eeuwiges meesterschap
 En de standplaats van onsterfelijkheid boven de wereld,
 Beweegt zij haar schijnbare marionet van een uur. 685
 Zelfs in zijn sterfelijke zitting in het huis van het lichaam,
 Een doelloze reiziger tussen geboorte en dood,
 Eendags-dromend van onsterfelijkheid,
 Om te regeren geeft zij hem de sporen. Hij neemt haar machten ter hand;
 Hij heeft haar ingespannen onder het juk van haar eigen wet. 690
 Zijn gezicht van menselijke gedachte zet op een kroon.
 Vastgehouden in haar span, gebonden aan haar versluiserde kuren,
 Bestudeert hij haar wegen opdat hij voor zelfs maar een uur
 De overhand mag hebben en zij zijn wil zal verwezenlijken;
 Hij maakt haar tot horige van zijn hartstocht van het ogenblik: 695
 Zij veinst om te gehoorzamen, zij volgt haar schepsels leiding:
 Voor hem is zij gemaakt, leeft uitsluitend tot nut van hem.
 Maar door haar te overwinnen, wordt hij het meest haar slaaf;
 Hij is haar afhankelijke, al zijn middelen zijn de hare;
 Zonder haar kan hij niets, zij regeert hem nog steeds. 700
 Uiteindelijk ontwaakt hij tot een herinnering van het Zelf:
 Hij ziet binnenin het gezicht van de god,
 De Godheid breekt door de menselijke gietvorm naar buiten:
 Haar hoogste hoogten ontmaskert zij en zij is zijn gezellin.
 Tot dan is hij speelgoed in haar spel; 705
 Haar schijnbare heerser, en toch de speelbal van haar fantasie,
 Een levende robot bewogen door de drijfveren van haar energie,
 Hij gaat te werk als met bewegingen uit een droom,
 Een automaat stappend in de groeven van het Lot,
 Hij struikelt verder, gedreven door de zweepslag van haar Kracht: 710
 Zijn denken zwoegt, een os in de velden van de Tijd;
 Zijn wil, waarvan hij meent dat hij de zijne is, werd gevormd in haar smidse.
 Gehoorzaam aan de sprakeloze beheersing van de Wereld-Natuur,
 Gedreven door zijn eigen formidabele Macht,
 Zijn uitverkoren partner in een titanenspel, 715
 Haar wil heeft hij gemaakt tot meester van zijn lot,
 Haar wispelturigheid de beschikker over zijn plezier en pijn;
 Hij heeft zichzelf aan haar koningsmacht verkocht
 Voor elke schok of schenking die zij mag verkiezen:
 Zelfs in wat lijden is voor ons begrip, 720
 Voelt hij de lieflijkheid van haar betugelende aanraking,

In all experience meets her blissful hands;
On his heart he bears the happiness of her tread
And the surprise of her arrival's joy
725 In each event and every moment's chance.
All she can do is marvellous in his sight:
He revels in her, a swimmer in her sea,
A tireless amateur of her world-delight,
He rejoices in her every thought and act
730 And gives consent to all that she can wish;
Whatever she desires he wills to be:
The Spirit, the innumerable One,
He has left behind his lone eternity,
He is an endless birth in endless Time,
735 Her finite's multitude in an infinite Space.

The master of existence lurks in us
And plays at hide-and-peek with his own Force;
In Nature's instrument loiters secret God.
The Immanent lives in man as in his house;
740 He has made the universe his pastime's field,
A vast gymnasium of his works of might.
All-knowing he accepts our darkened state,
Divine, wears shapes of animal or man;
Eternal, he assents to Fate and Time,
745 Immortal, dallies with mortality.
The All-Conscious ventured into Ignorance,
The All-Blissful bore to be insensible.
Incarnate in a world of strife and pain,
He puts on joy and sorrow like a robe
750 And drinks experience like a strengthening wine.
He whose transcendence rules the pregnant Vasts,
Prescient now dwells in our subliminal depths,
A luminous individual Power, alone.
The Absolute, the Perfect, the Alone
755 Has called out of the Silence his mute Force
Where she lay in the featureless and formless hush
Guarding from Time by her immobile sleep
The ineffable puissance of his solitude.
The Absolute, the Perfect, the Alone
760 Has entered with his silence into space:
He has fashioned these countless persons of one self;
He has built a million figures of his power;
He lives in all, who lived in his Vast alone;
Space is himself and Time is only he.
765 The Absolute, the Perfect, the Immune,
One who is in us as our secret self,

Ontmoet in elke belevenis haar gelukbrengende hand;
 Op zijn hart verdraagt hij het geluk van haar voetstap
 En de verrassing van de vreugde van haar komst
 In elk voorval en de kans van elk moment. 725
 Al wat zij vermag is wonderbaarlijk in zijn ogen:
 Hij zwelgt in haar, een zwemmer in haar zee,
 Een onvermoeibare liefhebber van haar wereld-genot,
 Hij verheugt zich in elke gedachte en daad
 En stemt in met al wat zij kan wensen; 730
 Al wat zij verlangt wenst hij te doen ontstaan:
 De Geest, de onnoemelijke Ene,
 Hij heeft zijn eenzame eeuwigheid achter zich gelaten,
 Hij is een eindeloze geboorte in de eindeloze Tijd,
 Haar eindige veelvuldigheid in een oneindige Ruimte. 735

De meester van bestaan verschuilt zich in ons
 En speelt verstoppertje met zijn eigen Kracht;
 In het instrument van de Natuur slentert God heimelijk rond.
 De Immanente woont in de mens als in zijn eigen huis;
 Hij heeft van het heelal het terrein gemaakt van zijn tijdverdrijf, 740
 Een ontzaglijk gymnasium voor zijn werken van macht.
 Al-kennend aanvaardt hij onze verduisterde staat,
 Goddelijk, draagt hij de gedaante van dier of mens;
 Eeuwig, stemt hij in met Lot en Tijd,
 Onsterfelijk, stoeit hij met sterfelijkheid. 745
 De Al-Bewuste heeft zich aan onwetendheid gewaagd,
 De Al-Gelukbrengende verdroeg het om ongevoelig te worden.
 Geïncarneerd in een wereld van tweedracht en pijn,
 Doet hij vreugde en verdriet aan als een mantel
 En drinkt ondervinding als een versterkende wijn. 750
 Hij wiens transcendentie de vruchtbare Onmetelijkheid regeert,
 Woont nu vooruitwetend in onze onderbewuste diepten,
 Een stralende individuele Macht, alleen.

De Volstrekte, de Volmaakte, de Eenzame
 Heeft uit de Stilte opgeroepen zijn sprakeloze Kracht 755
 Vanwaar zij lag in het saaie en vormeloze zwijgen
 Tegen de Tijd bewakend door haar onbeweeglijke slaap
 De onuitsprekelijke macht van zijn eenzaamheid.
 De Volstrekte, de Volmaakte, de Eenzame
 Is met zijn stilte in de ruimte binnengegaan: 760
 Hij heeft deze talloze personen gevormd vanuit één zelf;
 Hij heeft een miljoen gedaanten gemaakt uit zijn macht;
 Hij leeft in allen, die leefde alleen in zijn Ontzaglijkheid;
 De Ruimte is hijzelf en de Tijd is slechts hij.
 De Volstrekte, de Volmaakte, de Onvatbare 765
 Een die in ons is als ons geheime zelf,

Our mask of imperfection has assumed,
He has made this tenement of flesh his own,
His image in the human measure cast
770 That to his divine measure we might rise;
Then in a figure of divinity
The Maker shall recast us and impose
A plan of godhead on the mortal's mould
Lifting our finite minds to his infinite,
775 Touching the moment with eternity.
This transfiguration is earth's due to heaven:
A mutual debt binds man to the Supreme:
His nature we must put on as he put ours;
We are sons of God and must be even as he:
780 His human portion, we must grow divine.
Our life is a paradox with God for key.

But meanwhile all is a shadow cast by a dream
And to the musing and immobile spirit
Life and himself don the aspect of a myth,
785 The burden of a long unmeaning tale.
For the key is hid and by the Inconscient kept;
The secret God beneath the threshold dwells.
In a body obscuring the immortal Spirit
A nameless Resident vesting unseen powers
790 With Matter's shapes and motives beyond thought
And the hazard of an unguessed consequence,
An omnipotent indiscernible Influence,
He sits, unfelt by the form in which he lives
And veils his knowledge by the groping mind.
795 A wanderer in a world his thoughts have made,
He turns in a chiaroscuro of error and truth
To find a wisdom that on high is his.
As one forgetting he searches for himself;
As if he had lost an inner light he seeks:
800 As a sojourner lingering amid alien scenes
He journeys to a home he knows no more.
His own self's truth he seeks who is the Truth;
He is the Player who became the play,
He is the Thinker who became the thought;
805 He is the many who was the silent One.
In the symbol figures of the cosmic Force
And in her living and inanimate signs
And in her complex tracery of events
He explores the ceaseless miracle of himself,
810 Till the thousandfold enigma has been solved
In the single light of an all-witnessing Soul.

Heeft ons masker van onvolmaaktheid opgedaan,
 Hij heeft dit huis van vlees zich eigen gemaakt,
 Zijn beeld gegoten in menselijke maten
 Opdat wij tot zijn goddelijke maten mogen verrijzen; 770
 Dan zal de Maker ons in een gestalte
 Van goddelijkheid hergieten en een ontwerp van godheid
 Leggen in de gietvorm van de sterfelijke,
 Ons eindige verstand verheffen tot zijn oneindigheid 775
 En het moment doen raken aan de eeuwigheid.
 Deze gedaanteverandering is de aarde schuldig aan de hemel:
 Een wederzijdse schuld bindt de mens aan de Allerhoogste:
 Zijn natuur moeten wij op ons nemen zoals hij de onze;
 Wij zijn zonen van God en moeten gelijk zijn aan hem:
 Als zijn menselijke deel, moeten wij goddelijk worden. 780
 Ons leven is een paradox met God als sleutel.

Maar ondertussen is alles een schaduw geworpen door een droom
 En voor de mijmerende en onbeweeglijke geest
 Krijgen het leven en hijzelf het aanzien van een mythe,
 De last van een lange onbetekenende vertelling. 785
 Want de sleutel is verborgen en wordt door het Onbewuste bewaard;
 De geheime God woont onder de drempel.
 In een lichaam dat de onsterfelijke Geest verduistert
 Een nameloze Bewoner die onzichtbare vermogens bekleedt
 Met gedaanten van Materie en beweegredenen buiten gedachten om 790
 En het gevaar van een onvoorzien gevolg,
 Een almachtige niet te onderscheiden Invloed,
 Zetelt hij, ongevoeld door de vorm waarin hij leeft
 En versluiert zijn kennis met het rondtastende verstand.
 Als zwerver in een wereld die zijn gedachten hebben gemaakt, 795
 Draait hij rond in een chiaroscuro van dwaling en waarheid
 Om een wijsheid te vinden die op de hoogten de zijne is.
 Als een die vergeet speurt hij naar zichzelf;
 Alsof hij een innerlijk licht verloren had zoekt hij:
 Als gast weifelend temidden van vreemde taferelen 800
 Reist hij naar een thuis dat hij zelf niet meer kent.
 De waarheid van zijn eigen zelf zoekt hij die de Waarheid is;
 Hij is de Speler die werd tot spel,
 Hij is de Denker die werd tot gedachte;
 Hij is de velen die de stille Ene was. 805
 In de symbolische figuren van de kosmische Kracht
 En in haar levende en levenloze tekens
 En in haar complexe netwerk van gebeurtenissen
 Doorvorst hij het onophoudelijke wonder van zichzelf,
 Tot het duizendvoudige raadsel zal zijn opgelost 810
 In het enige licht van een al-getuigende Ziel.

This was his compact with his mighty mate,
 For love of her and joined to her for ever
 To follow the course of Time's eternity,
815 Amid magic dramas of her sudden moods
 And the surprises of her masked Idea
 And the vicissitudes of her vast caprice.
 Two seem his goals, yet ever are they one
 And gaze at each other over bourneless Time;
820 Spirit and Matter are their end and source.
 A seeker of hidden meanings in life's forms,
 Of the great Mother's wide uncharted will
 And the rude enigma of her terrestrial ways
 He is the explorer and the mariner
825 On a secret inner ocean without bourne:
 He is the adventurer and cosmologist
 Of a magic earth's obscure geography.
 In her material order's fixed design
 Where all seems sure and, even when changed, the same,
830 Even though the end is left for ever unknown
 And ever unstable is life's shifting flow,
 His paths are found for him by silent fate;
 As stations in the ages' weltering flood
 Firm lands appear that tempt and stay awhile,
835 Then new horizons lure the mind's advance.
 There comes no close to the finite's boundlessness,
 There is no last certitude in which thought can pause
 And no terminus to the soul's experience.
 A limit, a farness never wholly reached,
840 An unattained perfection calls to him
 From distant boundaries in the Unseen:
 A long beginning only has been made.

 This is the sailor on the flow of Time,
 This is World-Matter's slow discoverer,
845 Who, launched into this small corporeal birth,
 Has learned his craft in tiny bays of self,
 But dares at last unplumbed infinitudes,
 A voyager upon eternity's seas.
 In his world-adventure's crude initial start
850 Behold him ignorant of his godhead's force,
 Timid initiate of its vast design.
 An expert captain of a fragile craft,
 A trafficker in small impermanent wares,
 At first he hugs the shore and shuns the breadths,
855 Dares not to affront the far-off perilous main.
 He in a petty coastal traffic plies,

Dit was zijn overeenkomst met zijn machtige gezellin,
 Uit liefde voor haar en voor altijd met haar verbonden
 Het verloop te vervolgen van Tijds eeuwigheid,
 Temidden van de magische drama's van haar plotselinge stemmingen 815
 En het onverwachte van haar gemaskerde Idee
 En de lotswisselingen van haar onmetelijke grilligheid.
 Tweeledig schijnt zijn doel, toch zijn zij immer één
 En staren naar elkaar over de grenzeloze Tijd;
 Geest en Stof zijn hun einde en oorsprong. 820
 Een zoeker naar verborgen bedoelingen in levensvormen,
 Van de weidse, niet in kaart gebrachte wil van de grote Moeder
 En het strenge enigma van haar aardse wegen
 Is hij de ontdekkingsreiziger en zeevaarder
 Op een geheime innerlijke oceaan zonder grenzen: 825
 Hij is de avonturier en kosmoloog
 Van de duistere aardrijkskunde van een magische aarde.
 In het vastgelegd ontwerp van haar materiële orde
 Waar alles zeker lijkt en, zelfs wanneer veranderd, hetzelfde,
 Zelfs ondanks dat het einde voor altijd onbekend is gelaten 830
 En immer onbestendig de wisselende stroom des levens is,
 Worden zijn paden voor hem gevonden door het stille lot;
 Als halteplaatsen in de wentelende vloed der eeuwen
 Verschijnen vastelanden die bekoren en enige tijd blijven,
 Dan lokken nieuwe horizonten het verstand om verder te gaan. 835
 Er komt geen einde aan de eindeloosheid van de eindigheid,
 Er is geen laatste zekerheid waar denken kan rusten
 En geen eindpunt voor het wedervaren van de ziel.
 Een limiet, een verte nooit geheel bereikt,
 Een onverworven volmaaktheid roept hem aan 840
 Vanaf verre grenzen in het Ongeziene:
 Een langdurig begin slechts is gemaakt.

Dit is de zeevaarder op de vloed van de Tijd,
 Dit is de trage ontdekker van de Wereld-Materie,
 Die, door deze kleine stoffelijke geboorte de wereld in gezonden, 845
 Zijn ambacht geleerd heeft in kleine inhammen van het zelf,
 Maar zich uiteindelijk waagt aan ongepeilde oneindigheden,
 Een reiziger op de zeeën van de eeuwigheid.
 Aan de primitieve eerste start van zijn wereld-avontuur
 Zie hem onwetend van zijn godheidskracht, 850
 Een schuchtere ingewijde in het onmetelijke ontwerp ervan.
 Een bedreven kapitein van een breekbaar vaartuig,
 Een handelaar in armzalige vergankelijke waar,
 Eerst houdt hij de kust en schuwt de ruimen,
 Waagt niet te trotseren de verre gevaarlijke open zee. 855
 Hij kruist in een onbetekenende kustvaart,

His pay doled out from port to neighbour port,
Content with his safe round's unchanging course,
He hazards not the new and the unseen.
860 But now he hears the sound of larger seas.
A widening world calls him to distant scenes
And journeyings in a larger vision's arc
And peoples unknown and still unvisited shores.
On a commissioned keel his merchant hull
865 Serves the world's commerce in the riches of Time
Severing the foam of a great land-locked sea
To reach unknown harbour lights in distant climes
And open markets for life's opulent arts,
Rich bales, carved statuettes, hued canvases,
870 And jewelled toys brought for an infant's play
And perishable products of hard toil
And transient splendours won and lost by the days.
Or passing through a gate of pillar-rocks,
Venturing not yet to cross oceans unnamed
875 And journey into a dream of distances
He travels close to unfamiliar coasts
And finds new haven in storm-troubled isles,
Or, guided by a sure compass in his thought,
He plunges through a bright haze that hides the stars,
880 Steering on the trade-routes of Ignorance.
His prow pushes towards undiscovered shores,
He chances on unimagined continents:
A seeker of the islands of the Blest,
He leaves the last lands, crosses the ultimate seas,
885 He turns to eternal things his symbol quest;
Life changes for him its time-constructed scenes,
Its images veiling infinity.
Earth's borders recede and the terrestrial air
Hangs round him no longer its translucent veil.
890 He has crossed the limit of mortal thought and hope,
He has reached the world's end and stares beyond;
The eyes of mortal body plunge their gaze
Into Eyes that look upon eternity.
A greater world Time's traveller must explore.
895 At last he hears a chanting on the heights
And the far speaks and the unknown grows near:
He crosses the boundaries of the unseen
And passes over the edge of mortal sight
To a new vision of himself and things.
900 He is a spirit in an unfinished world
That knows him not and cannot know itself:
The surface symbol of his goalless quest

Zijn gage uitgekeerd van haven tot naburige haven,
 Tevreden met de onveranderlijke loop van zijn veilige rondgang,
 Riskeert hij niet het nieuwe en het onbekende.
 Maar nu hoort hij het geluid van grotere zeeën. 860
 Een zich verwijdende wereld roept hem naar verre oorden
 En tot reizen in de boog van een ruimer zicht
 En onbekende volkeren en nog onbekende kusten.
 Boven zijn met opdracht belaste kiel dient zijn koopvaardersromp
 De wereldhandel bij overvloedige Tijden, 865
 Doorklieft hij het schuim van een grote land-omsloten zee
 Om onbekende havenlichten te bereiken in verafgelegen streken
 En vrije markten voor 's levens weelderige kunstnijverheid,
 Volle balen, houtsnijwerk, kleurige doeken,
 En speelgoed vol edelstenen meegebracht voor kinderspel 870
 En vergankelijke voortbrengselen van zwaar werk
 En kortstondige kostelijkheden gewonnen en geronnen bij de dag.
 Of passerend door een poort van oprijzende rotsen,
 Nog niet wagend om nameloze oceanen te doorkruisen
 En te reizen tot in een droom van verten 875
 Trekt hij dicht langs vreemde kusten
 En vindt nieuwe toevluchtsoorden op stormbezochte eilanden,
 Of, geleid door een zeker kompas in zijn gedachten,
 Stampst hij door een heldere nevel die de sterren verbergt,
 Koersend over de handelsroutes der Onwetendheid. 880
 Hij stevent op naar onontdekte kusten,
 Hij waagt zijn kans op onvoorstelbare continenten:
 Als een zoeker naar de eilanden van de Gezegende,
 Verlaat hij de laatste landen, steekt over de allerlaatste zeeën,
 Hij keert naar eeuwige dingen zijn symbolische queeste; 885
 Het Leven verandert voor hem haar tijds-gebouwde tonelen,
 Haar beelden die de oneindigheid versluieren.
 De grenzen van de aarde wijken terug en de aardse lucht
 Omsluit hem niet langer met haar doorschijnende sluier.
 Hij heeft het uiterste overschreden van sterfelijke gedachte en hoop, 890
 Hij heeft 's werlds einde bereikt en staart daar voorbij;
 De ogen van het sterfelijke lichaam verdrinken
 In Ogen die uitkijken op de eeuwigheid.
 Er is een grotere wereld die de Tijdreiziger moet doorvorsen.
 Uiteindelijk hoort hij een zingen op de hoogten 895
 En het verre spreekt en het onbekende nadert:
 Hij overschrijdt de grenslijn van het onzichtbare
 En gaat de scherpte van sterfelijk zien voorbij
 Naar een nieuwe zienswijze van de dingen en zichzelf.
 Hij is een geest in een onafgemaakte wereld 900
 Die hem niet kent en die zichzelf niet kan kennen:
 Het oppervlakkige symbool van zijn doelloze queeste

Takes deeper meanings to his inner view;
His is a search of darkness for the light,
905 Of mortal life for immortality.
In the vessel of an earthly embodiment
Over the narrow rails of limiting sense
He looks out on the magic waves of Time
Where mind like a moon illumines the world's dark.
910 There is limned ever retreating from the eyes,
As if in a tenuous misty dream-light drawn,
The outline of a dim mysterious shore.
A sailor on the Inconscient's fathomless sea,
He voyages through a starry world of thought
915 On Matter's deck to a spiritual sun.
Across the noise and multitudinous cry,
Across the rapt unknowable silences,
Through a strange mid-world under supernal skies,
Beyond earth's longitudes and latitudes,
920 His goal is fixed outside all present maps.
But none learns whither through the unknown he sails
Or what secret mission the great Mother gave.
In the hidden strength of her omnipotent Will,
Driven by her breath across life's tossing deep,
925 Through the thunder's roar and through the windless hush,
Through fog and mist where nothing more is seen,
He carries her sealed orders in his breast.
Late will he know, opening the mystic script,
Whether to a blank port in the Unseen
930 He goes or, armed with her fiat, to discover
A new mind and body in the city of God
And enshrine the Immortal in his glory's house
And make the finite one with Infinity.
Across the salt waste of the endless years
935 Her ocean winds impel his errant boat,
The cosmic waters plashing as he goes,
A rumour around him and danger and a call.
Always he follows in her force's wake.
He sails through life and death and other life,
940 He travels on through waking and through sleep.
A power is on him from her occult force
That ties him to his own creation's fate,
And never can the mighty Traveller rest
And never can the mystic voyage cease
945 Till the nescient dusk is lifted from man's soul
And the morns of God have overtaken his night.
As long as Nature lasts, he too is there,
For this is sure that he and she are one;

Krijgt diepere betekenissen voor zijn innerlijke kijk;
 Hij is een zoeken van de duisternis naar het licht,
 Van sterfelijk leven naar onsterfelijkheid. 905
 In het schip van een aardse belichaming
 Over de smalle reling van het beperkende gevoel
 Kijkt hij uit over de magische baren van de Tijd
 Waar het verstand als een maan 's werelds donkerte verlicht.
 Daar tekenen zich, altijd terugwijkend voor de ogen, 910
 Als in een ijl mistig droomlicht getekend,
 De omtrekken af van een schemerige geheimzinnige kustlijn.
 Als een zeeman op de peilloze zee van het Onbewuste,
 Reist hij door een sterrenbezaaide gedachtenwereld
 Op het dek van Materie naar een spirituele zon. 915
 Langs het rumoer en de talrijke kreten,
 Door de verrukte onkenbare stilten heen,
 Door een vreemde middenwereld onder een hemelse lucht,
 De aardse lengten en breedten voorbij,
 Is zijn doel vastgelegd buiten alle bestaande landkaarten. 920
 Doch geen zal leren waarheen door het onbekende hij vaart
 Of welke geheime opdracht de grote Moeder gaf.
 In de verborgen kracht van haar almachtige Wil,
 Door haar adem gedreven over het woelige diep van het leven,
 Door het rollen van de donder en door de zwijgende windstilte, 925
 Door mist en nevel waarin niets meer valt te zien,
 Draagt hij haar verzegelde bevelen op zijn borst.
 Laat zal hij weten, openend het mystieke geschrift,
 Of hij naar een blinde haven gaat in het Onzichtbare
 Of, gewapend met haar goedkeuring, gaat ontdekken 930
 Een nieuw verstand en lichaam in de stad van God
 En het Onsterfelijke zal omsluiten in het huis van zijn glorie
 En het eindige één maken met de Oneindigheid.
 Over de zilte wildernis van de eindeloze jaren
 Drijven haar oceanwinden zijn dolende boot voort, 935
 De kosmische wateren opspattend terwijl hij voortgaat,
 Met geruchten om hem heen en gevaar en uitroep.
 Altijd volgt hij in het kielzog van haar kracht.
 Hij vaart door leven en dood en volgend leven,
 Hij reist verder door waken en door slaap. 940
 Een macht is in hem van haar occulte kracht
 Die hem bindt aan zijn eigen scheppingslot,
 En nooit kan de machtige Reiziger rusten
 En nooit kan de mystieke reis staken
 Tot het onwetende schemerdonker van de mensenziel is weggenomen 945
 En de ochtenden van God zijn nacht hebben ingehaald.
 Zolang de Natuur duurt, is ook hij daar,
 Want dit is zeker, hij en zij zijn één;

Even when he sleeps, he keeps her on his breast:
950 Whoever leaves her, he will not depart
To repose without her in the Unknowable.
There is a truth to know, a work to do;
Her play is real; a Mystery he fulfils:
There is a plan in the Mother's deep world-whim,
955 A purpose in her vast and random game.
This ever she meant since the first dawn of life,
This constant will she covered with her sport,
To evoke a Person in the impersonal Void,
With the Truth-Light strike earth's massive roots of trance,
960 Wake a dumb self in the inconscient depths
And raise a lost Power from its python sleep
That the eyes of the Timeless might look out from Time
And the world manifest the unveiled Divine.
For this he left his white infinity
965 And laid on the spirit the burden of the flesh,
That Godhead's seed might flower in mindless Space.

END OF CANTO FOUR

Zelfs wanneer hij slaapt, houdt hij haar op zijn borst:
 Wie ook haar verlaten mag, hij zal niet scheiden 950
 Om zonder haar in het Onkenbare te rusten.
 Er is een waarheid te kennen, er is werk te doen;
 Haar spel is echt; een Myserie vervult hij:
 Er schuilt een plan in Moeders diepe wereld-willekeur,
 Een bedoeling in haar onmetelijke en lukrake spel. 955
 Dit is wat zij steeds bedoeld heeft sinds het eerste ontluiken van het leven,
 Deze standvastige wil verborg zij met haar vermaak,
 Om een Persoon op te roepen in de onpersoonlijke Leegte,
 Om met het Waarheids-Licht de aardse massieve wortels van trance te treffen,
 Om een sprakeloos zelf in de onbewuste diepten te doen ontwaken 960
 En een verloren Vermogen te doen verrijzen uit haar python slaap
 Opdat de ogen van de Tijdeloze konden kijken vanuit de Tijd
 En de wereld het onversluisde Goddelijke kon openbaren.
 Voor dit heeft hij zijn witte oneindigheid verlaten
 En aan de geest opgelegd de last van het vlees, 965
 Opdat het zaad van de Godheid in de geestloze Ruimte mag bloeien.

EINDE VAN CANTO VIER

Canto Five

**The Yoga of the King:
The Yoga of the Spirit's Freedom and Greatness**

This knowledge first he had of time-born men.
Admitted through a curtain of bright mind
That hangs between our thoughts and absolute sight,
He found the occult cave, the mystic door
5 Near to the well of vision in the soul,
And entered where the Wings of Glory brood
In the silent space where all is for ever known.
Indifferent to doubt and to belief,
Avid of the naked real's single shock
10 He shore the cord of mind that ties the earth-heart
And cast away the yoke of Matter's law.
The body's rules bound not the spirit's powers:
When life had stopped its beats, death broke not in;
He dared to live when breath and thought were still.
15 Thus could he step into that magic place
Which few can even glimpse with hurried glance
Lifted for a moment from mind's laboured works
And the poverty of Nature's earthly sight.
All that the Gods have learned is there self-known.
20 There in a hidden chamber closed and mute
Are kept the record graphs of the cosmic scribe,
And there the tables of the sacred Law,
There is the Book of Being's index page;
The text and glossary of the Vedic truth
25 Are there; the rhythms and metres of the stars
Significant of the movements of our fate:
The symbol powers of number and of form,
And the secret code of the history of the world
And Nature's correspondence with the soul
30 Are written in the mystic heart of Life.
In the glow of the spirit's room of memories
He could recover the luminous marginal notes
Dotting with light the crabbed ambiguous scroll,
Rescue the preamble and the saving clause
35 Of the dark Agreement by which all is ruled

Canto Vijf

De Yoga van de Koning:

De Yoga van de Vrijheid en Grootseid van de Geest

Deze kennis had hij als eerste van tijds-geboren mensen.
Door een gordijn van helder verstand toegelaten
Dat hangt tussen ons denken en het absolute zicht,
Vond hij de occulte grot, de mystieke doorgang
Nabij de bron van inzicht in de ziel, 5
En ging binnen waar zich de Vleugelen van Glorie strekken
In de stille ruimte waar al gekend is voor altijd.
Onverschillig voor twijfel en voor geloof,
Begerig naar de enige schok, die van de naakte werkelijkheid
Sneed hij de streng van het verstand door dat het aarde-hart bindt 10
En wierp het juk af van de wetten der Stof.
De wetten van het lichaam beperken de geestelijke krachten niet:
Toen 's levens polsslag was gestopt, trad de dood niet in;
Hij durfde te leven waar adem en gedachten waren verstild.
Aldus kon hij in die magische ruimte binnengaan 15
Waar weinigen in een vluchtige oogopslag ook maar een glimp van kunnen vangen
Voor een ogenblik uitgetild boven het zwoegend werken van het verstand
En boven de armoede van het aardse schouwspel der Natuur.
Al wat de Goden hebben geleerd is daar zelfgekend.
Daar, in een verborgen kamer gesloten en verstomd, 20
Worden de geboekstaafde grafieken van de kosmische schriftgeleerde
En de tafels van de heilige Wet bewaard,
Daar ligt het Boek van 's Wezens inhoudsopgave;
De tekst en woordenlijst van de Vedische waarheid
Zijn daar te vinden; de ritmen en versmaten van de sterren 25
Beslissend voor de roerselen van ons lot:
De symbolische machten van getal en vorm,
En de geheime code van de geschiedenis der wereld
En de correspondentie van de Natuur met de ziel
Staan geschreven in 's Levens mystieke hart. 30
In het schijnsel van geestes kamer der herinneringen
Vermocht hij de verlichte kanttekeningen te weervinden
Die licht wierpen op de onduidelijk geschreven dubbelzinnige boekrol,
De inleiding en de uitzonderingsclausule te achterhalen
Van de duistere Overeenkomst waarmee al wordt geregeerd 35

That rises from material Nature's sleep
To clothe the Everlasting in new shapes.
He could re-read now and interpret new
Its strange symbol letters, scattered abstruse signs,
40 Resolve its oracle and its paradox,
Its riddling phrases and its blindfold terms,
The deep oxymoron of its truth's repliques,
And recognise as a just necessity
Its hard conditions for the mighty work,
45 Nature's impossible Herculean toil
Only her warlock-wisecraft could enforce,
Its law of the opposition of the gods,
Its list of inseparable contraries.
The dumb great Mother in her cosmic trance
50 Exploiting for creation's joy and pain
Infinity's sanction to the birth of form,
Accepts indomitably to execute
The will to know in an inconscient world,
The will to live under a reign of death,
55 The thirst for rapture in a heart of flesh,
And works out through the appearance of a soul
By a miraculous birth in plasm and gas
The mystery of God's covenant with the Night.
Once more was heard in the still cosmic Mind
60 The Eternal's promise to his labouring Force
Inducing the world-passion to begin,
The cry of birth into mortality
And the opening verse of the tragedy of Time.
Out of the depths the world's buried secret rose;
65 He read the original ukase kept back
In the locked archives of the spirit's crypt,
And saw the signature and fiery seal
Of Wisdom on the dim Power's hooded work
Who builds in Ignorance the steps of Light.
70 A sleeping deity opened deathless eyes:
He saw the unshaped thought in soulless forms,
Knew Matter pregnant with spiritual sense,
Mind dare the study of the Unknowable,
Life its gestation of the Golden Child.
75 In the light flooding thought's blank vacancy,
Interpreting the universe by soul signs
He read from within the text of the without:
The riddle grew plain and lost its catch obscure.
A larger lustre lit the mighty page.
80 A purpose mingled with the whims of Time,
A meaning met the stumbling pace of Chance

Wat uit de stoffelijke slaap van de Natuur verrijst
 Om het Eeuwigdurende in nieuwe gedaanten te kleden.
 Hij kon nu herlezen en herinterpreteren
 De vreemde symbolische letters, de verstrooide diepzinnige tekens,
 Het orakel ervan verklaren en de paradox, 40
 De raadselachtige frasen en de misleidende zegswijzen,
 Het diepe oxymoron der waarheids-antwoorden,
 En als een terechte noodzaak erkennen
 De strenge voorwaarden voor het machtige werk, –
 Het onmogelijke Herculeaanse gezwog van de Natuur 45
 Dat alleen door haar tovenaarsbedrog kon worden opgelegd,
 Diens wet van tweedracht onder de goden,
 Diens lijst van onlosmakelijke tegenstrijdigheden.
 De stille, grote Moeder in haar kosmische trance
 Die voor de vreugde en de pijn der schepping 50
 Oneindigheids bekrachtiging uitbuit van de geboorte van de vorm,
 Aanvaardt ontembaar om uit te voeren
 De wil tot weten in een onbewuste wereld,
 De wil om te leven onder een regiem van dood,
 De dorst naar verrukking in een hart van vlees, 55
 En verwezenlijkt, door de verschijningsvorm ener ziel,
 Door een miraculeuze geboorte in plasma en in gas
 Het mysterie van Gods verbond met de Nacht.
 Opnieuw werd in de stille kosmische Geest gehoord
 De belofte van het Eeuwige aan zijn zwoegende Kracht 60
 Welke de wereld-hartstocht beweegt om te beginnen,
 De schreeuw van de geboorte in de sterfelijkheid
 En het openingsvers van de tragedie der Tijd.
 Uit de diepten verrees 's werlds begraven geheim;
 Hij las het oorspronkelijke bevelschrift, geheim gehouden 65
 In de afgesloten archieven van de crypte der geest,
 En zag de ondertekening en het vurige zegel
 Van Wijsheid op het overschaduwde werk van de schemerige Macht
 Die in Onwetendheid bouwt de treden van het Licht.
 Een slapende godheid opende zijn onsterfelijke ogen: 70
 Hij zag de gestalteloze gedachte in vormen zonder ziel,
 Wist Materie zwanger van spiritueel weten,
 Het Verstand waagde zich aan de studie van het Onkenbare,
 Het Leven aan het dragen van het Gouden Kind.
 In het licht dat denkens onbeschreven leegte overspoelt, 75
 Het universum verklarend met ziele-tekenen
 Las hij van binnenuit de tekst van het uiterlijke:
 Het raadsel werd duidelijk en verloor zijn donkere beklemming.
 Een grootsere luister verlichtte de machtige bladzijde.
 Een bedoeling mengde zich in de grillen van de Tijd, 80
 Een betekenis ontmoette de struikelende voetstap van het Toeval

And Fate revealed a chain of seeing Will;
A conscious wideness filled the old dumb Space.
In the Void he saw throned the Omniscience supreme.

- 85 A Will, a hope immense now seized his heart,
And to discern the superhuman's form
He raised his eyes to unseen spiritual heights,
Aspiring to bring down a greater world.
The glory he had glimpsed must be his home.
- 90 A brighter heavenlier sun must soon illumine
This dusk room with its dark internal stair,
The infant soul in its small nursery school
Mid objects meant for a lesson hardly learned
Outgrow its early grammar of intellect
- 95 And its imitation of Earth-Nature's art,
Its earthly dialect to God-language change,
In living symbols study Reality
And learn the logic of the Infinite.
The Ideal must be Nature's common truth,
- 100 The body illumined with the indwelling God,
The heart and mind feel one with all that is,
A conscious soul live in a conscious world.
As through a mist a sovereign peak is seen,
The greatness of the eternal Spirit appeared,
- 105 Exiled in a fragmented universe
Amid half-semblances of diviner things.
These now could serve no more his regal turn;
The Immortal's pride refused the doom to live
A miser of the scanty bargain made
- 110 Between our littleness and bounded hopes
And the compassionate Infinitudes.
His height repelled the lowness of earth's state:
A wideness discontented with its frame
Resiled from poor assent to Nature's terms,
- 115 The harsh contract spurned and the diminished lease.
Only beginnings are accomplished here;
Our base's Matter seems alone complete,
An absolute machine without a soul.
Or all seems a misfit of half ideas,
- 120 Or we saddle with the vice of earthly form
A hurried imperfect glimpse of heavenly things,
Guesses and travesties of celestial types.
Here chaos sorts itself into a world,
A brief formation drifting in the void:
- 125 Apings of knowledge, unfinished arcs of power,
Flamings of beauty into earthly shapes,

En het Lot verried een keten van ziende Wilskracht;
 Een bewuste weidsheid vulde de vroeger sprakeloze Ruimte.
 In de Leegte zag hij getroond het allerhoogste Alwetende.

Een Wilskracht, een immense hoop greep nu zijn hart, 85
 En om de bovenmenselijke vorm te onderscheiden
 Sloeg hij zijn ogen op naar ongeziene spirituele hoogten,
 Aspirerend om een grotere wereld naar omlaag te brengen.
 De glorie waarvan hij een glimp had opgevangen moet nu zijn thuis worden.
 Een helderdere hemelsere zon moet spoedig 90
 Deze duistere kamer met zijn donkere inwendige trap verlichten,
 De kinderziel op de kleine bewaarschool
 Temidden van voorwerpen bedoeld voor een nauwelijks geleerde les
 Moet de ouderwetse grammatica van intellect teboven groeien
 En de imitatie van de kunst van de Aard-Natuur, 95
 Het aardse dialect veranderen in Goden-taal,
 Door levende symbolen de Werkelijkheid bestuderen
 En de logica leren van de Oneindigheid.
 Het Ideaal moet Natuurs gemeenzame waarheid zijn,
 Het lichaam verlicht door de God die binnenin woont, 100
 Het hart en het verstand zich één voelen met al wat is,
 Een bewuste ziel die leeft in een bewuste wereld.
 Zoals een opperste bergtop door een waas wordt gezien,
 Verscheen de grootsheid van de eeuwige Geest,
 Verbannen in een versplinterd universum 105
 Temidden van halve schijn gestalten van goddelijker dingen.
 Deze nu konden niet langer zijn koninklijke doel dienen;
 De trots van de Onsterfelijke weigerde gedoemd te zijn te leven
 Als de vrek die de schrale overeenkomst heeft bedongen
 Tussen onze kleinheid en beperkte verwachtingen 110
 En de meedogende Oneindigheden.
 Zijn hoogte verwierp de laagte van aardes staat:
 Een weidsheid misnoegd met zijn omlijsting
 Weerhield zich van een armoedig instemmen met de voorwaarden der Natuur,
 De wrede overeenkomst verachtend en de pacht zonder waarde. 115
 Slechts aanvangen worden hier gemaakt;
 Onze basis van Materie lijkt als enige volledig,
 Een volstreekte machine zonder ziel.
 Of alles lijkt een ongerijmdheid van halve ideeën,
 Of wij dichten de ondeugdelijkheid van de aardse vorm 120
 Toe aan een vluchtige onvolmaakte glimp van hemelse dingen,
 De gissingen en travestieën van hemelse zinnebeelden.
 Hier schikt de wanorde zich tot een wereld,
 Een kortstondige formatie die wegdrijft in de leegte:
 Naäpingen van kennis, onafgemaakte bogen van macht, 125
 Opflakkeringen van schoonheid in aardse gedaanten,

- Love's broken reflexes of unity
Swim, fragment-mirrorings of a floating sun.
A packed assemblage of crude tentative lives
130 Are pieced into a tessellated whole.
There is no perfect answer to our hopes;
There are blind voiceless doors that have no key;
Thought climbs in vain and brings a borrowed light,
Cheated by counterfeits sold to us in life's mart,
135 Our hearts clutch at a forfeited heavenly bliss.
There is provender for the mind's satiety,
There are thrills of the flesh, but not the soul's desire.
Here even the highest rapture Time can give
Is a mimicry of ungrasped beatitudes,
140 A mutilated statue of ecstasy,
A wounded happiness that cannot live,
A brief felicity of mind or sense
Thrown by the World-Power to her body-slave,
Or a simulacrum of enforced delight
145 In the seraglios of Ignorance.
For all we have acquired soon loses worth,
An old disvalued credit in Time's bank,
Imperfection's cheque drawn on the Inconscient.
An inconsequence dogs every effort made,
150 And chaos waits on every cosmos formed:
In each success a seed of failure lurks.
He saw the doubtfulness of all things here,
The incertitude of man's proud confident thought,
The transience of the achievements of his force.
155 A thinking being in an unthinking world,
An island in the sea of the Unknown,
He is a smallness trying to be great,
An animal with some instincts of a god,
His life a story too common to be told,
160 His deeds a number summing up to nought,
His consciousness a torch lit to be quenched,
His hope a star above a cradle and grave.
And yet a greater destiny may be his,
For the eternal Spirit is his truth.
165 He can re-create himself and all around
And fashion new the world in which he lives:
He, ignorant, is the Knower beyond Time,
He is the Self above Nature, above Fate.

- His soul retired from all that he had done.
170 Hushed was the futile din of human toil,
Forsaken wheeled the circle of the days;

Liefdes gebroken spiegelingen van eenheid
 Drijven af, de fragmentarische weerschijn van een zwevende zon.
 Een samengepakte opeenstapeling van primitieve, aarzelende levens
 Worden samengevoegd tot een geheel van mozaïek. 130
 Voor onze verwachtingen bestaat geen volmaakt antwoord;
 Er zijn blinde stemloze deuren zonder sleutel;
 Gedachte klimt vruchteloos op en brengt een ontleend licht,
 Door vervalsingen bedrogen, aan ons verkocht op 's levens markt,
 Klampt ons hart zich vast aan een verspeeld hemels geluk. 135
 Er is voedsel voor verstands verzadigdheid,
 Er zijn geneugten van het vlees, doch niet het verlangen van de ziel.
 Hier is zelfs de hoogste verrukking die Tijd kan geven
 Een nabootsing van onbegrepen zaligheden,
 Een verminkt standbeeld van extase, 140
 Een gewond geluk dat niet kan leven,
 Een kortstondige zegen van verstand of gevoel
 Door de Wereld-Macht toegeworpen aan de lichaams-slaaf,
 Of een schijnbeeld van opgelegd genot
 In de harems van Onwetendheid. 145
 Want al wat wij verwerven verliest zijn waarde spoedig,
 Een oud ontwaard krediet op de bank van de Tijd,
 Bij het Onbewuste ingewisseld de cheque van imperfectie.
 Een ongerijmdheid achtervolgt elke gedane inspanning,
 En chaos wacht elke kosmos die gevormd wordt: 150
 Er schuilt een zaad van mislukking in elk succes.
 Hij zag het twijfelachtige van alle dingen hier,
 Het onzekere van 's mensen trotse vrijmoedige gedachte,
 Het vergankelijke van hetgeen zijn inspanning tot stand brengt.
 Een denkend wezen in een gedachteloze wereld, 155
 Een eiland in de zee van het Onbekende,
 Hij is een kleinheid die tracht groot te zijn,
 Een dier met sommige instincten van een god,
 Zijn leven een verhaal te gewoon om te vertellen,
 Zijn daden een getal dat optelt tot nul, 160
 Zijn bewustzijn een toorts aangestoken om te worden gedooft,
 Zijn hoop een ster boven een wieg en graf.
 En toch kan hem een grotere bestemming wachten,
 Want de eeuwige Geest is zijn waarheid.
 Hij kan zichzelf herscheppen en alles om hem heen 165
 En opnieuw de wereld vormen waarin hij leeft:
 Hij is, onwetend, de Weter voorbij de Tijd,
 Hij is het Zelf boven de Natuur, boven het Lot.

 Zijn ziel trok zich terug van al wat hij gedaan had.
 Verstild was het vergeefse gehamer van menselijk gezwoeg, 170
 Verlaten wentelde de kringloop van de dagen;

In distance sank the crowded tramp of life.
The Silence was his sole companion left.
Impassive he lived immune from earthly hopes,
175 A figure in the ineffable Witness' shrine
Pacing the vast cathedral of his thoughts
Under its arches dim with infinity
And heavenward brooding of invisible wings.
A call was on him from intangible heights;
180 Indifferent to the little outpost Mind,
He dwelt in the wideness of the Eternal's reign.
His being now exceeded thinkable Space,
His boundless thought was neighbour to cosmic sight:
A universal light was in his eyes,
185 A golden influx flowed through heart and brain;
A Force came down into his mortal limbs,
A current from eternal seas of Bliss;
He felt the invasion and the nameless joy.
Aware of his occult omnipotent Source,
190 Allured by the omniscient Ecstasy,
A living centre of the Illimitable
Widened to equate with the world's circumference,
He turned to his immense spiritual fate.
Abandoned on a canvas of torn air,
195 A picture lost in far and fading streaks,
The earth-nature's summits sank below his feet:
He climbed to meet the infinite more above.
The Immobile's ocean-silence saw him pass,
An arrow leaping through eternity
200 Suddenly shot from the tense bow of Time,
A ray returning to its parent sun.
Opponent of that glory of escape,
The black Inconscient swung its dragon tail
Lashing a slumbrous Infinite by its force
205 Into the deep obscurities of form:
Death lay beneath him like a gate of sleep.
One-pointed to the immaculate Delight,
Questing for God as for a splendid prey,
He mounted burning like a cone of fire.
210 To a few is given that godlike rare release.
One among many thousands never touched,
Engrossed in the external world's design,
Is chosen by a secret witness Eye
And driven by a pointing hand of Light
215 Across his soul's unmapped immensitudes.
A pilgrim of the everlasting Truth,
Our measures cannot hold his measureless mind;

Veraf verzonk de drukke, zware voetstap van het leven.
 De Stilte was zijn enig overgebleven gezelschap.
 Hij leefde onverstoort, onvatbaar voor aardse hoop,
 Een gedaante in de onuitsprekelijke schijn van de Getuige 175
 De reusachtige kathedraal doorschrijdend van zijn gedachten
 Onder de bogen schemerig van oneindigheid
 En een hemelwaarts spreiden van onzichtbare vleugels.
 Een roep was in hem van ontastbare hoogten;
 Onverschillig voor de kleine buitenpost Verstand, 180
 Verbleef hij in de weidsheid van het rijk van het Eeuwig.
 Zijn wezen overschreed nu de denkbare Ruimte,
 Zijn grenzeloze denken grensde aan het kosmische zicht:
 Een universeel licht was in zijn ogen,
 Een gouden vloed doorstroomde hart en brein; 185
 Een Kracht daalde neer in zijn sterfelijke ledematen,
 Een stroom vanuit eeuwige zeeën van Geluk;
 Hij voelde hoe het binnendrong en de nameloze vreugde.
 Zich van zijn occulte, almachtige Bron gewaar,
 Gelokt door de alwetende Extase, 190
 Verwijdde zich een levend middelpunt van het Onbegrensbare
 Om zich met 's werelds omtrek te meten,
 Hij wendde zich tot zijn immense spirituele lot.
 Als achtergelaten op een doek van uiteengedreven luchten,
 Een schildering die zich in verre en vervagende streken verliest, 195
 Zonk de top van de aard-natuur onder zijn voeten:
 Hij klom ó om wat oneindig meer is boven te ontmoeten.
 De stilte-oceanen van Onbeweeglijkheid zagen hem voorbijgaan,
 Een pijn maakte een sprong door de eeuwigheid
 Plotseling afgeschoten door de spanning van de boog des Tijds, 200
 Een lichtstraal die terugkeert naar zijn geboortezon.
 Tegengesteld aan die glorie van ontsnapping,
 Roerde het zwarte Onbewuste zijn drakestaart
 En zweepte met zijn kracht een sluimerende Oneindigheid
 Tot in de diepe donkerten der vorm: 205
 De dood gaapte onder hem als een poort van slaap.
 Als één punt gericht op het vlekkeloos Geluk,
 Naar God op zoek als naar een schitterende prooi,
 Klom hij brandend op als een kegel van vuur.
 Weinigen is die zeldzame goddelijke bevrijding gegeven. 210
 Één onder vele duizenden nimmer aangeraakt,
 Door het uiterlijke wereld-ontwerp in beslag genomen,
 Wordt gekozen door een geheim getuigend Oog
 En gedreven door een richtende hand van Licht
 Door de ondoorvorste ontzaglijkheden van zijn ziel. 215
 Een pelgrim van de eeuwigdurende Waarheid,
 Onze maten kunnen niet bevatten zijn onmetelijke geest;

- He has turned from the voices of the narrow realm
And left the little lane of human Time.
- 220 In the hushed precincts of a vaster plan
He treads the vestibules of the Unseen,
Or listens following a bodiless Guide
To a lonely cry in boundless vacancy.
All the deep cosmic murmur falling still,
- 225 He lives in the hush before the world was born,
His soul left naked to the timeless One.
Far from compulsion of created things
Thought and its shadowy idols disappear,
The moulds of form and person are undone:
- 230 The ineffable Wideness knows him for its own.
A lone forerunner of the Godward earth,
Among the symbols of yet unshaped things
Watched by closed eyes, mute faces of the Unborn,
He journeys to meet the Incommunicable,
- 235 Hearing the echo of his single steps
In the eternal courts of Solitude.
A nameless Marvel fills the motionless hours.
His spirit mingles with eternity's heart
And bears the silence of the Infinite.
- 240 In a divine retreat from mortal thought,
In a prodigious gesture of soul-sight,
His being towered into pathless heights,
Naked of its vesture of humanity.
As thus it rose, to meet him bare and pure
- 245 A strong Descent leaped down. A Might, a Flame,
A Beauty half-visible with deathless eyes,
A violent Ecstasy, a Sweetness dire,
Enveloped him with its stupendous limbs
And penetrated nerve and heart and brain
- 250 That thrilled and fainted with the epiphany:
His nature shuddered in the Unknown's grasp.
In a moment shorter than death, longer than Time,
By a Power more ruthless than Love, happier than Heaven,
Taken sovereignly into eternal arms,
- 255 Haled and coerced by a stark absolute bliss,
In a whirlwind circuit of delight and force
Hurried into unimaginable depths,
Upborne into immeasurable heights,
It was torn out from its mortality
- 260 And underwent a new and bournless change.
An Omniscient knowing without sight or thought,
An indecipherable Omnipotence,

Hij heeft zich afgekeerd van de stemmen van het bekrompen koninkrijk
 En het kleine pad verlaten van menselijke Tijd. 220
 Op het stille voorplein van een groter plan
 Betreedt hij de portalen van het Ongeziene,
 Of luistert, volgend een lichaamsloze Gids,
 Naar een eenzame schreeuw in de eindeloze wezenloosheid.
 Terwijl heel het diepe kosmische gemurmel stilvalt,
 Leeft hij in de stilte van voordat de wereld was geboren, 225
 Zijn ziel blootgesteld aan het tijdloze Ene.
 Ver van de dwang van geschapen dingen
 Verdwijnen het denken en haar schaduwachtige afgoden,
 Ongedaan gemaakt de vormingen van stof en van persoon:
 De onuitsprekelijke Weidsheid weet hem geheel de hare. 230
 Als de eenzame voorbode van de Godgerichte aarde,
 Tussen symbolen van nog ongeschapen dingen
 Gadegeslagen door gesloten ogen, sprakeloze gezichten van het Ongeborene,
 Reist hij om het Onmededeelzame te ontmoeten,
 En wat hij hoort is enkel de weerklink van zijn voetstap 235
 In de eeuwige binnenplaatsen van de Eenzaamheid.
 Een nameloos Wonder vult de bewegingsloze uren.
 Zijn geest sluit zich aan bij het hart van het eeuwige
 En draagt de stilte van het Oneindige.

In een goddelijk terugtreden uit het sterfelijke denken, 240
 In een wonderbaarlijke daad van zieleschouwspel,
 Torende zijn wezen tot padeloze hoogten,
 Van zijn kleed van mensdom ontdaan.
 Terwijl het aldus verrees sprong er, om hem te ontmoeten, naakt en zuiver,
 Een krachtige Nederdaling omlaag. Een Macht, een Vuur, 245
 Een Schoonheid half-zichtbaar met sterveloze ogen,
 Een gewelddadige Extase, een Lieflijkheid verschrikkelijk,
 Omvatte hem met haar overweldigende ledematen
 En drong door tot in zenuw en hart en brein
 Die sidderden en in onmacht vielen bij de verschijning: 250
 Zijn natuur huiverde in de greep van het Onbekende.
 In 'n moment korter dan de dood, langer dan de Tijd,
 Door een Macht meedogenlozer dan Liefde, gelukkiger dan de Hemel,
 Oppermachtig opgenomen in eeuwige armen,
 Meegesleurd en gedwongen door louter absoluut geluk, 255
 In een wervelwind-kringloop van verrukking en kracht
 Gedreven naar onvoorstelbare diepten,
 Omhooggetild naar onmetelijke hoogten,
 Werd het uit zijn sterfelijkheid weggerukt
 En onderging het een nieuwe en grenzeloze verandering. 260
 Een Alwetendheid die zonder zien of denken wist,
 Een onontcijferbare Alomtegenwoordigheid,

A mystic Form that could contain the worlds,
Yet make one human breast its passionate shrine,
265 Drew him out of his seeking loneliness
Into the magnitudes of God's embrace.
As when a timeless Eye annuls the hours
Abolishing the agent and the act,
So now his spirit shone out wide, blank, pure:
270 His wakened mind became an empty slate
On which the Universal and Sole could write.
All that represses our fallen consciousness
Was taken from him like a forgotten load:
A fire that seemed the body of a god
275 Consumed the limiting figures of the past
And made large room for a new self to live.
Eternity's contact broke the moulds of sense.
A greater Force than the earthly held his limbs,
Huge workings bared his undiscovered sheaths,
280 Strange energies wrought and screened tremendous hands
Unwound the triple cord of mind and freed
The heavenly wideness of a Godhead's gaze.
As through a dress the wearer's shape is seen,
There reached through forms to the hidden absolute
285 A cosmic feeling and transcendent sight.
Increased and heightened were the instruments.
Illusion lost her aggrandising lens;
As from her failing hand the measures fell,
Atomic looked the things that loomed so large.
290 The little ego's ring could join no more;
In the enormous spaces of the self
The body now seemed only a wandering shell,
His mind the many-frescoed outer court
Of an imperishable Inhabitant:
295 His spirit breathed a superhuman air.
The imprisoned deity rent its magic fence.
As with a sound of thunder and of seas,
Vast barriers crashed around the huge escape.
Immutably coeval with the world,
300 Circle and end of every hope and toil
Inexorably drawn round thought and act,
The fixed immovable peripheries
Effaced themselves beneath the Incarnate's tread.
The dire velamen and the bottomless crypt
305 Between which life and thought for ever move,
Forbidden still to cross the dim dread bounds,
The guardian darknesses mute and formidable,
Empowered to circumscribe the wingless spirit

Een mystieke Vorm die de werelden kon omvatten,
 En toch één menselijke borst kon maken tot haar hartstochtelijke tempel,
 Trok hem uit zijn zoekende eenzaamheid weg 265
 Tot in de grootheden van Gods omarming.
 Zoals een tijdloos Oog de uren teniet doet,
 Het werktuig vernietigt en de daad,
 Zo straalde nu zijn geest wijduit, wit, zuiver:
 Zijn ontwaakt verstand werd een schone lei 270
 Waarop het Universele en de Ene konden schrijven.
 Al wat ons gevallen bewustzijn onderdrukt
 Was van hem weggenomen als een last die was vergeten:
 Een vuur dat het lichaam scheen van een god
 Verteerde de beperkende gedaanten van weleer 275
 En liet een wijde ruimte om te leven voor een nieuw zelf.
 Eeuwigheids aanraking verbrak de gietvormen der waarneming.
 Een grotere Kracht dan de aardse hield zijn ledematen in haar greep,
 Reusachtige werkingen legden zijn onontdekte lagen bloot,
 Vreemde energieën wrochten en verborgen kolossale handen 280
 Ontwonden de drievoudige streng van het verstand en bevrijdden
 De hemelse weidsheid ener Godheids oogopslag.
 Gelijk door een kleed de gedaante van de drager wordt gezien,
 Zo reikte er door vormen heen naar het verborgen absolute
 Een kosmisch gevoel en een transcendent schouwspel. 285
 Opgetild en toegenomen waren de instrumenten.
 De illusie verloor haar vergrotende lens;
 Toen de middelen aan haar falende hand ontvielen,
 Leken de dingen atomisch die zo groot waren geweest.
 De kleine ring van het ego kon niet langer sluiten; 290
 In de enorme ruimen van het zelf
 Scheen nu het lichaam slechts een dolende omhulling,
 Zijn verstand de met fresco's bezaaide buitenhof
 Van een onvergankelijke Bewoner:
 Zijn geest ademde een bovenmenselijke sfeer. 295
 De gevangene godheid doorbrak zijn magische omheining.
 Met een geluid als van de donder en de zee,
 Braken de onmetelijke versperringen rondom de reusachtige ontsnapping.
 Onveranderlijk in gelijke tred met de wereld,
 Kringloop en eindpunt van alle hoop en zwoegen 300
 Die onverbiddeijk wordt getrokken rondom gedachte en daad,
 Wisten de vaste onbeweeglijke uiterlijkheden
 Zichzelf uit onder de voetstap van de Incarnatie.
 Het akelige vlies en de bodemloze crypte
 Waartussen leven en gedachte voor altijd bewegen, 305
 Wie het nog altijd ontzegd is om de schemerige geduchte grenzen te overschrijden,
 De wakende donkerten zwiingend en ontzagwekkend,
 Gemachtigd om de vleugelloze geest te bebakenen

In the boundaries of Mind and Ignorance,
310 Protecting no more a dual eternity
Vanished rescinding their enormous role:
Once figure of creation's vain ellipse,
The expanding zero lost its giant curve.
The old adamantine vetoes stood no more:
315 Overpowered were earth and Nature's obsolete rule;
The python coils of the restricting Law
Could not restrain the swift arisen God:
Abolished were the scripts of destiny.
There was no small death-hunted creature more,
320 No fragile form of being to preserve
From an all-swallowing Immensity.
The great hammer-beats of a pent-up world-heart
Burst open the narrow dams that keep us safe
Against the forces of the universe.
325 The soul and cosmos faced as equal powers.
A boundless being in a measureless Time
Invaded Nature with the infinite;
He saw unpathed, unwalled, his titan scope.

All was uncovered to his sealless eye.
330 A secret Nature stripped of her defence,
Once in a dreaded half-light formidable,
Overtaken in her mighty privacy
Lay bare to the burning splendour of his will.
In shadowy chambers lit by a strange sun
335 And opening hardly to hid mystic keys
Her perilous arcans and hooded Powers
Confessed the advent of a mastering Mind
And bore the compulsion of a time-born gaze.
Incalculable in their wizard modes,
340 Immediate and invincible in the act,
Her secret strengths native to greater worlds
Lifted above our needy limited scope,
The occult privilege of demigods
And the sure power-pattern of her cryptic signs,
345 Her diagrams of geometric force,
Her potencies of marvel-fraught design
Courtied employment by an earth-nursed might.
A conscious Nature's quick machinery
Armed with a latent splendour of miracle
350 The prophet-passion of a seeing Mind,
And the lightning bareness of a free soul-force.
All once impossible deemed could now become
A natural limb of possibility,

Met de grenslijnen van Verstand en Onwetendheid,
 Niet langer beschermend een tweeledige eeuwigheid 310
 Verdwenen, en deden hun enorme taak teniet:
 Eens de gedaante van de vergeefse ellips der schepping,
 Verloor het uitdijende nulteken zijn reuzekromme.
 De oude onbuigzame veto's waren niet langer van kracht:
 Overmeesterd was de verouderde regel van de aarde en de Natuur; 315
 De python-kronkelingen van de beperkende Wet
 Konden niet de snel verrezen God weerstaan:
 Een einde was gemaakt aan het draaiboek van het lot.
 Er bestond geen klein, door dood vervolgd schepsel meer,
 Geen broze vorm van wezen om te beschermen 320
 Tegen een al-verzwelgende Ontzaglijkheid.
 De grote hamerslagen van een ingesloten wereld-hart
 Deden de enge dammen breken die ons
 Tegen de krachten van het universum beschermen.
 Ziel en kosmos traden elkaar als gelijkwaardige machten tegemoet. 325
 Een grenzeloos wezen in een onmetelijke Tijd
 Deed het oneindige in de Natuur doordringen;
 Zonder paden, zonder muren, zag hij zijn titanische draagwijdte.

Al werd aan het licht gebracht door zijn onverzegeld oog.
 Een verborgen Natuur van haar verdediging ontdaan, 330
 Eens in een gevreesd halflicht ontzagwekkend,
 Lag, in haar machtige beslotenheid overvallen,
 Open voor de brandende schittering van zijn wil.
 In de schimmige kamers door een vreemde zon verlicht
 Die met moeite opengingen met verborgen mystieke sleutels 335
 Gaven haar gevaarlijke arcana en verhulde Machten
 De komst toe van een Meesterbrein
 En ondergingen het dwingende van een tijds-geboren blik.
 Onberekenbaar in hun tovenaarsmanieren,
 Onmiddellijk en onoverwinnelijk in hun daad, 340
 Werden haar geheime krachten inheems aan grotere werelden
 Boven onze behoeftige beperkte draagwijdte uitgetild,
 Het occulte voorrecht van halfgoden
 En het zekere machtspatroon van haar cryptische tekenen,
 Haar diagrammen van geometrische kracht, 345
 Haar krachten van wonder-beladen ontwerp
 Dongen naar betrekking bij een aards-gebakerde macht.
 Een soepel raderwerk van bewuste Natuur
 Wapende met slapende wonderpracht
 De profeten-hartstocht van een ziend Verstand, 350
 En de bliksemende naaktheid van een vrije ziele-kracht.
 Al wat eens onmogelijk scheen kon nu worden
 Een natuurlijk lid van mogelijkheid,

- A new domain of normalcy supreme.
355 An almighty occultist erects in Space
This seeming outward world which tricks the sense;
He weaves his hidden threads of consciousness,
He builds bodies for his shapeless energy;
Out of the unformed and vacant Vast he has made
360 His sorcery of solid images,
His magic of formative number and design,
The fixed irrational links none can annul,
This criss-cross tangle of invisible laws;
His infallible rules, his covered processes,
365 Achieve unerringly an inexplicable
Creation where our error carves dead frames
Of knowledge for a living ignorance.
In her mystery's moods divorced from the Maker's laws
She too as sovereignly creates her field,
370 Her will shaping the undetermined vasts,
Making a finite of infinity;
She too can make an order of her caprice,
As if her rash superb wagered to outvie
The veiled Creator's cosmic secrecies.
375 The rapid footsteps of her fantasy,
Amid whose falls wonders like flowers rise,
Are surer than reason, defter than device
And swifter than Imagination's wings.
All she new-fashions by the thought and word,
380 Compels all substance by her wand of Mind.
Mind is a mediator divinity:
Its powers can undo all Nature's work:
Mind can suspend or change earth's concrete law.
Affranchised from earth-habit's drowsy seal
385 The leaden grip of Matter it can break;
Indifferent to the angry stare of Death,
It can immortalise a moment's work:
A simple fiat of its thinking force,
The casual pressure of its slight assent
390 Can liberate the Energy dumb and pent
Within its chambers of mysterious trance:
It makes the body's sleep a puissant arm,
Holds still the breath, the beatings of the heart,
While the unseen is found, the impossible done,
395 Communicates without means the unspoken thought;
It moves events by its bare silent will,
Acts at a distance without hands or feet.
This giant Ignorance, this dwarfish Life
It can illumine with a prophet sight,

Een nieuw domein van opperste normaalheid.
 Een almachtige occultist bouwt in de Ruimte 355
 Deze schijnbare uiterlijke wereld die de zintuigen misleidt;
 Hij weeft zijn verborgen draden van bewustzijn,
 Hij scheidt lichamen voor zijn gedaanteloze energie;
 Uit de ongevormde en lege Onmetelijkheid heeft hij
 Zijn tovenarij van vaste beeltenis gemaakt, 360
 Zijn magie van vormend getal en plan,
 De vastgelegde, ongerijmde verbanden die niemand teniet kan doen,
 Deze kriskras-wirwar van onzichtbare wetten;
 Zijn onfeilbare regels, zijn verborgen processen,
 Brengen feilloos en onverklaarbaar schepping 365
 Waar ons dwalen dode vormen snijdt
 Uit kennis voor een levende onwetendheid.
 In haar mysterie-stemmingen gescheiden van der Makers wet
 Schept ook zij even oppermachtig haar terrein,
 Vormt met haar wil de onvoorbestemde ruimen, 370
 En maakt een eindigheid van het oneindige;
 Ook zij kan een orde maken van haar grillen,
 Alsof haar overijlde voortreffelijkheid het waagde
 Om de kosmische verborgenheden van de versluisde Schepper te overtreffen.
 De vlugge voetstappen van haar fantasie, 375
 Temidden waarvan wonderen als bloemen verrijzen,
 Zijn zuiverder dan de rede, vaardiger dan kunstgrepen
 En sneller dan de vleugelen van Verbeelding.
 Alles vormt zij opnieuw door gedachte en door woord,
 Dwingt elke substantie met haar toverstaf Verstand. 380
 Het Verstand is een bemiddelende goddelijkheid:
 Haar machten kunnen elk werk in de Natuur te gronde richten:
 Het Verstand kan onderbreken of veranderen de onwrikbare wet der aarde.
 Vrijgemaakt van het slaapverwekkende zegel van aard-gewoonte
 Kan het de loden greep van de Materie breken, 385
 Onverschillig voor de boze aanblik van de Dood,
 Kan het het werk van een moment vereeuwigen:
 Een simpel goedkeuren van zijn denkende kracht,
 De terloopse druk van zijn vluchtige instemming
 Kan de Energie vrijmaken die verstomd en opgesloten is 390
 In haar kamers van mysterieuze trance:
 Het maakt van de lichamelijke slaap een krachtig wapen,
 Brengt de adem tot stilstand, het slaan van het hart,
 Terwijl het ongeziene wordt gevonden, het onmogelijke gedaan,
 Deelt het zonder middelen de onuitgesproken gedachte mee; 395
 Het beweegt gebeurtenissen met zijn naakte stille wil,
 Handelt op afstand zonder handen of voeten.
 Deze reuzen-Onwetendheid, dit dwerge-Leven,
 Het kan met profetische blik verlichten,

- 400 Invoke the bacchic rapture, the Fury's goad,
In our body arouse the demon or the god,
Call in the Omniscient and Omnipotent,
Awake a forgotten Almightyness within.
In its own plane a shining emperor,
- 405 Even in this rigid realm, Mind can be king:
The logic of its demigod Idea
In the leap of a transitional moment brings
Surprises of creation never achieved
Even by Matter's strange unconscious skill.
- 410 All's miracle here and can by miracle change.
This is that secret Nature's edge of might.
On the margin of great immaterial planes,
In kingdoms of an untrammelled glory of force,
Where Mind is master of the life and form
- 415 And soul fulfils its thoughts by its own power,
She meditates upon mighty words and looks
On the unseen links that join the parted spheres.
Thence to the initiate who observes her laws
She brings the light of her mysterious realms:
- 420 Here where he stands, his feet on a prostrate world,
His mind no more cast into Matter's mould,
Over their bounds in spurts of splendid strength
She carries their magician processes
And the formulas of their stupendous speech,
- 425 Till heaven and hell become purveyors to earth
And the universe the slave of mortal will.
A mediatrix with veiled and nameless gods
Whose alien will touches our human life,
Imitating the World-Magician's ways
- 430 She invents for her self-bound free-will its grooves
And feigns for magic's freaks a binding cause.
All worlds she makes the partners of her deeds,
Accomplices of her mighty violence,
Her daring leaps into the impossible:
- 435 From every source she has taken her cunning means,
She draws from the free-love marriage of the planes
Elements for her creation's tour-de-force:
A wonder-weft of knowledge incalculable,
A compendium of divine invention's feats
- 440 She has combined to make the unreal true
Or liberate suppressed reality:
In her unhedged Circean wonderland
Pell-mell she shepherds her occult mightinesses;
Her mnemonics of the craft of the Infinite,
- 445 Jets of the screened subliminal's caprice,

De bacchantische verrukking oproepen, de prikkel van de Furie, In ons lichaam wekken de demon of de god, Het Alwetende en Almachtige naarbinnen roepen, Een vergeten Almacht doen ontwaken binnenin. Als een stralende keizer op zijn eigen plan, Kan Verstand zelfs in dit strenge koninkrijk de koning zijn:	400
De logica van zijn halfgod Idee brengt, In een sprong van een moment van overgang, Verrassingen van schepping nog nimmer bereikt Zelfs niet door Materies vreemde onbewuste vaardigheid.	405
Al hier is wonder en kan door wonder veranderen. Dit is dat geheime scherp van de macht van de Natuur. Aan de rand van grote immateriële sferen, In koninkrijken van een ongekluiserde glorie van kracht, Waar Verstand de meester is van leven en vorm	410
En de ziel zijn gedachten vervult door zijn eigen macht, Meditteert Zij over machtige woorden en beziet De ongeziene schakels die de gescheiden sferen verbinden. Aldus, voor de ingewijde die haar wetten in acht neemt, Brengt Zij het licht van haar mysterieuze rijken:	415
Hier waar hij staat, zijn voeten in een verslagen wereld, Zijn verstand niet langer gegoten in de vorm van Stof, Over hun grenzen in vlagen van schitterende kracht Draagt zij hun tovenaars-processen	420
En de formules van hun verbazingwekkende taal, Totdat hemel en hel de verzorgers worden van de aarde En het heelal de slaaf van de sterfelijke wil.	425
Een middelares met versluiserde en nameloze goden Wiens buitenaardse wil ons menselijk leven raakt, De wegen navolgend van de Wereld-Tovenaar Verzint zij voor haar zelf-gebonden vrije wil haar sporen	430
En veinst voor de grillen der magie een bindende beweegreden. Elke wereld maakt zij tot deelgenoot van haar daden, De handlanger van haar machtige geweld, Haar gewaagde sprongen in het onmogelijke:	435
Uit elke bron heeft zij haar listige middelen genomen, Zij put uit het vrije-liefde huwelijk tussen de sferen Bestanddelen voor haar tour de force van schepping: Een wonderweefsel van kennis onberekenbaar, Een compendium van goddelijke vinding-wapenfeiten	440
Heeft zij samengesteld om het onwerkelijke waar te maken Of om onderdrukte werkelijkheid te bevrijden: In haar onomheinde Circeaanse wonderland Hoedt zij her en der haar occulte machten; Haar mnemoniek van het ambacht der Oneindigheid, Steekvlammen van bedekte, onderbewuste grilligheid,	445

Tags of the gramarye of Inconscience,
Freedom of a sovereign Truth without a law,
Thoughts that were born in the immortals' world,
Oracles that break out from behind the shrine,
450 Warnings from the daemonic inner voice
And peeps and lightning-leaps of prophecy
And intimations to the inner ear,
Abrupt interventions stark and absolute
And the Superconscient's unaccountable acts,
455 Have woven her balanced web of miracles
And the weird technique of her tremendous art.
This bizarre kingdom passed into his charge.
As one resisting more the more she loves,
Her great possessions and her power and lore
460 She gave, compelled, with a reluctant joy;
Herself she gave for rapture and for use.
Absolved from aberrations in deep ways,
The ends she recovered for which she was made:
She turned against the evil she had helped
465 Her engined wrath, her invisible means to slay;
Her dangerous moods and arbitrary force
She surrendered to the service of the soul
And the control of a spiritual will.
A greater despot tamed her despotism.
470 Assailed, surprised in the fortress of her self,
Conquered by her own unexpected king,
Fulfilled and ransomed by her servitude,
She yielded in a vanquished ecstasy,
Her sealed hermetic wisdom forced from her,
475 Fragments of the mystery of omnipotence.

A border sovereign is the occult Force.
A threshold guardian of the earth-scene's Beyond,
She has canalised the outbreaks of the Gods
And cut through vistas of intuitive sight
480 A long road of shimmering discoveries.
The worlds of a marvellous Unknown were near,
Behind her an ineffable Presence stood:
Her reign received their mystic influences,
Their lion-forces crouched beneath her feet;
485 The future sleeps unknown behind their doors.
Abysses infernal gaped round the soul's steps
And called to its mounting vision peaks divine:
An endless climb and adventure of the Idea
There tirelessly tempted the explorer mind

Flarden van de zwarte kunst van Onbewustheid,
 De vrijheid van een soevereine Waarheid zonder wet,
 Gedachten geboren in de wereld der onsterfelijken,
 Orakels die vanachter het heiligdom uitbreken,
 Waarschuwingen van de demonische innerlijke stem 450
 En openbaringen en bliksem-sprongen van voorspelling
 En kennisgevingen voor het innerlijke oor,
 Abrupte onderbrekingen, grimmig en volstrekt,
 En de ontelbare handelingen van het Bovenbewuste, 455
 Hebben haar weloverwogen web van wonderen geweven
 En de griezelige techniek van haar kolossale kunst.
 Dit bizarre koninkrijk ging in zijn hoede over.
 Als een die meer tegenstand biedt naarmate zij meer liefheeft,
 Gaf zij, onder dwang, met een schoorvoetende vreugde,
 Haar omvangrijke bezittingen en haar macht en overlevering; 460
 Zichzelf gaf zij voor verrukking en gebruik.
 Vrijgesproken van dwalingen op verregaande paden,
 Ontdekte zij de doeleinden waarvoor zij was gemaakt:
 Zij keerde tegen het kwaad dat zij had geholpen
 Haar gedreven gramschap, haar zichtbare middelen om te doden; 465
 Haar gevaarlijke stemmingen en willekeurige kracht
 Stond zij af ten dienste van de ziel
 En voor de zeggenschap van een spirituele wil.
 Een grotere despoot temde haar despotisme.
 Bestormd, verrast in de vesting van haar zelf, 470
 Onderworpen door haar eigen onverwachte koning,
 Vervuld en vrijgekocht door haar eigen dienstbaarheid,
 Zwichtte zij in een bedwongen extase,
 Haar verzegelde esoterische wijsheid aan haar ontwongen,
 Fragmenten van het mysterie van almachtigheid. 475

Een opperste grensgebied is de occulte Kracht.
 Als drempel-bewaker van Voorbij het aardtoneel,
 Heeft zij de uitbarstingen der Goden gekanaliseerd
 En heeft door vergezichten van intuïtief inzicht 480
 Een lange weg gebaad van schimmige ontdekkingen.
 De werelden van een wonderbaar Onbekende waren nabij,
 Achter haar stond een onuitsprekelijke Tegenwoordigheid:
 Haar bewind ontving hun mystieke invloeden,
 Hun leeuwkrachten kropen rond haar voeten;
 De toekomst slaapt onbekend achter hun deuren. 485
 Helle-afgronden gaapten rond de voetstappen van de ziel
 En riepen zijn opklimmende blik naar goddelijke bergtoppen:
 Een eindeloze klim en avontuur van het Idee
 Lokten er onvermoebaar het vorsende verstand

490 And countless voices visited the charmed ear;
A million figures passed and were seen no more.
This was a forefront of God's thousandfold house,
Beginnings of the half-screened Invisible.
A magic porch of entry glimmering
495 Quivered in a penumbra of screened Light,
A court of the mystical traffic of the worlds,
A balcony and miraculous faade.
Above her lightened high immensities;
All the unknown looked out from boundlessness:
500 It lodged upon an edge of hourless Time,
Gazing out of some everlasting Now,
Its shadows gleaming with the birth of gods,
Its bodies signalling the Bodiless,
Its foreheads glowing with the Oversoul,
505 Its forms projected from the Unknowable,
Its eyes dreaming of the Ineffable,
Its faces staring into eternity.
Life in him learned its huge subconscious rear;
The little fronts unlocked to the unseen Vasts:
510 Her gulfs stood nude, her far transcendences
Flamed in transparencies of crowded light.

A giant order was discovered here
Of which the tassel and extended fringe
Are the scant stuff of our material lives.
515 This overt universe whose figures hide
The secrets merged in superconscient light,
Wrote clear the letters of its glowing code:
A map of subtle signs surpassing thought
Was hung upon a wall of inmost mind.
520 Illumining the world's concrete images
Into significant symbols by its gloss,
It offered to the intuitive exegete
Its reflex of the eternal Mystery.
Ascending and descending twixt life's poles
525 The seried kingdoms of the graded Law
Plunged from the Everlasting into Time,
Then glad of a glory of multitudinous mind
And rich with life's adventure and delight
And packed with the beauty of Matter's shapes and hues
530 Climbed back from Time into undying Self,
Up a golden ladder carrying the soul,
Tying with diamond threads the Spirit's extremes.
In this drop from consciousness to consciousness

En talloze stemmen bezochten het betoverde oor;	490
Een miljoen gedaanten trok voorbij en geen zag ze ooit weer.	
Dit was het aangezicht van Gods duizendvoudige huis,	
Het begin van het halfverscholen Onzichtbare.	
Een magisch schemerend toegangsportaal	
Trilde in een halfschaduw van verscholen Licht,	495
Een hof van het mystieke verkeer der werelden,	
Een balkon en een mirakuleuze façade.	
Boven haar weerlichtten hoge onmetelijkheden;	
Heel het onbekende keek uit vanuit grenzeloosheid:	
Het zetelde op een rand van uurloze Tijd,	500
Starend vanuit een of ander eeuwigdurend Nu,	
De schaduwen stralend met de geboorte van goden,	
De lichamen kentekenend de Lichaamsloze,	
Het voorhoofd stralend met de Bovenziel,	
De gedaanten geprojecteerd uit het Onkenbare,	505
De ogen dromend van het Onuitsprekelijke,	
De gezichten starend in de eeuwigheid.	
Het leven in hem leerde zijn reusachtige onderbewuste achterland;	
De kleine fronten openden naar de onzichtbare Uitgestrektheden:	
Haar diepten lagen onbewaakt, haar verre transcendenties	510
Vlamden op in doorzichtigheden van menigvuldig licht.	
Een orde reusachtig werd hier ontdekt	
Waarvan de opschik en de verlengde franje	
De karige grondstof zijn voor onze stoffelijke levens.	
Dit openlijke universum wier gedaanten de geheimen verbergen	515
Die opgaan in bovenbewust licht,	
Schreef helder de letters van haar gloeiende code:	
Een landkaart van onnaspeurlijke tekens die gedachte teboven gaan	
Hing aan een muur van innerlijkst verstand.	
De tastbare denkbeelden der wereld verlichtend	520
Tot veelbetekenende symbolen met zijn schijnsel,	
Bood het de intuïtieve exegeet	
Zijn weerspiegeling van het eeuwige Mysterie.	
Opstijgend en afdalend tussen de levenspolen	
Doken een voor een de koninkrijken van de gerangschikte Wet	525
Vanuit het Eeuwigdurende in de Tijd,	
Om dan, verheugd met een glorie van veelvoudige gedachte	
En rijk van 's levens genot en avontuur	
En beladen met de schoonheid van Stoffelijke gedaanten en tinten,	
Terug omhoog te klimmen vanuit de Tijd tot in het onsterfelijke Zelf,	530
Langs een gouden ladder die de ziel draagt,	
Met diamanten draden verbindend de uitersten van de Geest.	
In dit afdalen van bewustzijn tot bewustzijn	

Each leaned on the occult Inconscient's power,
535 The fountain of its needed Ignorance,
Archmason of the limits by which it lives.
In this soar from consciousness to consciousness
Each lifted tops to That from which it came,
Origin of all that it had ever been
540 And home of all that it could still become.
An organ scale of the Eternal's acts,
Mounting to their climax in an endless Calm,
Paces of the many-visaged Wonderful,
Predestined stadia of the evolving Way,
545 Measures of the stature of the growing soul,
They interpreted existence to itself
And, mediating twixt the heights and deeps,
United the veiled married opposites
And linked creation to the Ineffable.
550 A last high world was seen where all worlds meet;
In its summit gleam where Night is not nor Sleep,
The light began of the Trinity supreme.
All there discovered what it seeks for here.
It freed the finite into boundlessness
555 And rose into its own eternities.
The Inconscient found its heart of consciousness,
The idea and feeling groping in Ignorance
At last clutched passionately the body of Truth,
The music born in Matter's silences
560 Plucked nude out of the Ineffable's fathomlessness
The meaning it had held but could not voice;
The perfect rhythm now only sometimes dreamed
An answer brought to the torn earth's hungry need
Rending the night that had concealed the Unknown,
565 Giving to her her lost forgotten soul.
A grand solution closed the long impasse
In which the heights of mortal effort end.
A reconciling Wisdom looked on life;
It took the striving undertones of mind
570 And took the confused refrain of human hopes
And made of them a sweet and happy call;
It lifted from an underground of pain
The inarticulate murmur of our lives
And found for it a sense illimitable.
575 A mighty oneness its perpetual theme,
It caught the soul's faint scattered utterances,
Read hardly twixt our lines of rigid thought
Or mid this drowse and coma on Matter's breast

Werd eenieder gedragen door Onbewustes occulte macht,
 De bron van zijn noodzakelijke Onwetendheid, 535
 Aarts-metselaar van de grenzen waarbinnen het leeft.
 In dit opstijgen van bewustzijn tot bewustzijn
 Tilde elk de toppen tot Dat vanwaar het kwam,
 De oorsprong van al wat het ooit geweest was
 En het thuis van al wat het nog ooit kon worden. 540
 Als een orgel-toonladder van Eeuwigheids daden
 Die tot zijn climax stijgt in een eindeloze Kalmte,
 De schreden van het Wonderschone met de talrijke gezichten,
 De voorbestemde stadia van het zich ontvouwende Pad,
 De maten van de gestalte van de groeiende ziel, 545
 Zij verklaarden het bestaan aan zichzelf
 En verenigden, bemiddelend tussen de hoogten en diepten,
 De versluierde gehuwde tegendelen
 En verbonden de schepping met het Onuitsprekelijke.
 Een laatste hoge wereld was zichtbaar waar alle werelden samenkomen; 550
 Met de gloed van zijn bergtop waar Nacht niet komt noch Slaap,
 Begon het licht van de opperste Drieëenheid.
 Al daar ontdekte waar het hier naar zoekt.
 Het bevrijdde het eindige tot grenzeloosheid
 En steeg in zijn eigen eeuwigheden op. 555
 Het Onbewuste vond zijn hart van bewustzijn,
 Het idee en het gevoel die rondtasten in Onwetendheid
 Grepen eindelijk hartstochtelijk het lichaam van de Waarheid,
 De muziek geboren in de stilten van de Stof
 Nam zuiver, uit de peilloosheid van het Onuitsprekelijke, 560
 De betekenis die zij kende maar niet kon vertolken;
 Het volmaakte ritme dat nu slechts somtijds wordt gedroomd
 Gaf gehoor aan de hongerige behoefte van de verscheurde aarde,
 Kliefde de nacht die het Onbekende had verborgen,
 En gaf aan haar haar verloren, vergeten ziel terug. 565
 Een grootse oplossing maakte een einde aan de langdurige impasse
 Waarmee de hoogten van sterfelijke inspanning eindigen.
 Een verzoenende Wijsheid zag op het leven neer;
 Zij nam de worstelende ondertonen van het denken
 En het verwarde refrein van menselijke hoop 570
 En maakte ze tot een lieflijke en blijde stem;
 Het tilde vanaf een ondergrond van pijn
 De onverstaanbare mompel die onze levens is
 En vond ervoor een grenzeloze betekenis.
 Met een machtige eenheid als eeuwigdurend thema, 575
 Ving het de zwakke verstrooide uitingen van de ziel,
 Met moeite gelezen tussen de regels van onze starre gedachten
 Of tussen deze slaperigheid en coma op de borst van de Materie

Heard like disjointed mutterings in sleep;
580 It grouped the golden links that they had lost
And showed to them their divine unity,
Saving from the error of divided self
The deep spiritual cry in all that is.
All the great Words that toiled to express the One
585 Were lifted into an absoluteness of light,
An ever-burning Revelation's fire
And the immortality of the eternal Voice.
There was no quarrel more of truth with truth;
The endless chapter of their differences
590 Retold in light by an omniscient Scribe
Travelled through difference towards unity,
Mind's winding search lost every tinge of doubt
Led to its end by an all-seeing speech
That garbed the initial and original thought
595 With the finality of an ultimate phrase:
United were Time's creative mood and tense
To the style and syntax of Identity.
A paean swelled from the lost musing deeps;
An anthem pealed to the triune ecstasies,
600 A cry of the moments to the Immortal's bliss.
As if the strophes of a cosmic ode,
A hierarchy of climbing harmonies
Peopled with voices and with visages
Aspired in a crescendo of the Gods
605 From Matter's abysses to the Spirit's peaks.
Above were the Immortal's changeless seats,
White chambers of dalliance with eternity
And the stupendous gates of the Alone.
Across the unfolding of the seas of self
610 Appeared the deathless countries of the One.
A many-miracled Consciousness unrolled
Vast aim and process and unfettered norms,
A larger Nature's great familiar roads.
Affranchised from the net of earthly sense
615 Calm continents of potency were glimpsed;
Homelands of beauty shut to human eyes,
Half-seen at first through wonder's gleaming lids,
Surprised the vision with felicity;
Sunbelts of knowledge, moonbelts of delight
620 Stretched out in an ecstasy of widenesses
Beyond our indigent corporeal range.
There he could enter, there awhile abide.
A voyager upon uncharted routes

Gehoord als een onsamenhangend prevelen in slaap; Het bracht bij elkaar de gouden schakels die zij hadden verloren	580
En toonden hen hun goddelijke eenheid, Redde van de dwaling van het verdeelde zelf De diepe spirituele schreeuw in al wat is. Al de grote Woorden die zwoegden om het Ene te zeggen	585
Werden in een volstrektheid van licht opgetild, Een altijd-brandend vuur van Openbaring En de onsterfelijkheid van de eeuwige Stem. Er was niet langer twist van waarheid met waarheid; Het eindeloze hoofdstuk van hun geschillen	590
Opnieuw verteld in licht door een alwetende Schriftgeleerde Reisde door onenigheid naar eenheid, Verstands kronkelige zoeken verloor elke zweem van twijfel Naar zijn einde geleid door een alziende taal Die de aanvankelijke en oorspronkelijke gedachte kleepte Met de beslistheid van een uiterste spreekwijze:	595
Verenigd waren Tijds scheppende stemming en gespannenheid Met de stijl en syntaxis der Identiteit. Een danklied zwol aan vanuit de verloren mijmerende diepten; Een lofzang weerklonk naar de drieënige verruktheden, Een roep der momenten naar de gelukzaligheid van het Onsterfelijke.	600
Als waren het strofen van een kosmische ode, Zo verrees een hiërarchie van opklimmende harmonieën Bevolkt met stemmen en gezichten In een crescendo van de Goden	605
Vanuit afgronden van Materie tot aan de toppen van de Geest. Daarboven stonden de onveranderlijke zetels van het Onsterfelijke, Witte kamers van gestoei met eeuwigheid En de kolossale poorten van de Enige. Door het ontvouwen van de zeeën van het zelf Verschenen de onsterfelijke landen van de Ene.	610
Een Bewustzijn vol van wonderen ontrolde Reusachtige bedoeling en werkwijze en ongebonden normen, De grote vertrouwde wegen van een grotere Natuur. Vrijverklaard van het net van aards begrip Werden vluchtig kalme continenten van kracht gezien;	615
Thuislanden van schoonheid gesloten voor menselijke ogen, Eerst half waargenomen door glanzende oogleden van verbazing, Verrasten het gezichtsvermogen met gelukzaligheid; Zonne-gordels van kennis, maan-gordels van geluk Strekten zich uit in een verrukkelijkheid van verthen	620
Ons behoefte lichamelijke bereik voorbij. Daar kon hij binnengaan, daar een tijd verblijven. Een reiziger langs onverkende wegen	

Fronting the viewless danger of the Unknown,
625 Adventuring across enormous realms,
He broke into another Space and Time.

END OF CANTO FIVE
End of Book One

Het hoofd biedend aan de onzichtbare gevaren van het Onbekende,
Hij waagde zich door enorme rijken,
Hij brak uit in een andere Ruimte en Tijd.

625

EINDE VAN CANTO VIJF
Einde van Boek Een

Boek Twee

Het Boek van de Wereldreiziger

Canto One

The World-Stair

Alone he moved watched by the infinity
Around him and the Unknowable above.
All could be seen that shuns the mortal eye,
All could be known the mind has never grasped;
5 All could be done no mortal will can dare.
A limitless movement filled a limitless peace.
In a profound existence beyond earth's
Parent or kin to our ideas and dreams
Where Space is a vast experiment of the soul,
10 In an immaterial substance linked to ours
In a deep oneness of all things that are,
The universe of the Unknown arose.
A self-creation without end or pause
Revealed the grandeurs of the Infinite:
15 It flung into the hazards of its play
A million moods, a myriad energies,
The world-shapes that are fancies of its Truth
And the formulas of the freedom of its Force.
It poured into the Ever-stable's flux
20 A bacchic rapture and revel of Ideas,
A passion and motion of everlastingness.
There rose unborn into the Unchanging's surge
Thoughts that abide in their deathless consequence,
Words that immortal last though fallen mute,
25 Acts that brought out from Silence its dumb sense,
Lines that convey the inexpressible.
The Eternal's stillness saw in unmoved joy
His universal Power at work display
In plots of pain and dramas of delight
30 The wonder and beauty of her will to be.
All, even pain, was the soul's pleasure here;
Here all experience was a single plan,
The thousandfold expression of the One.
All came at once into his single view;
35 Nothing escaped his vast intuitive sight,
Nothing drew near he could not feel as kin:

Canto Een

De Wereldladder

Alleen ging hij voort, gadegeslagen door de oneindigheid rondom
En door het Onkenbare boven hem.
Al kon worden gezien dat het sterfelijke oog ontgaat,
Al kon worden gekend dat het verstand niet bevatten kan;
Al kon worden gedaan dat geen sterfelijke wil zou wagen. 5
Een grenzeloze beweging vulde een grenzeloze vrede.
In een diepzinnig bestaan voorbij dat van de aarde,
Oorsprong of verwant van onze ideeën en dromen
Waar Ruimte een onmetelijk experiment is van de ziel,
In een immateriële substantie met ons verbonden 10
In een diepe eenheid van alle dingen die bestaan,
Verrees het universum van het Onbekende.
Een zelf-schepping zonder einde of onderbreking
Onthulde de grootsheden der Oneindigheid:
Het wierp, temidden van de gevaren van zijn spel, 15
Een miljoen stemmingen, een myriade van energieën,
De wereld-gedaanten die fantasieën zijn van zijn Waarheid
En de formules van de vrijheid van zijn Kracht.
In de Eeuwig-stabiele stroom goot het
Een bacchische verrukking en pretmakerij van zijn Ideeën, 20
Een passie en beweging van eeuwigdurendheid.
Er verzezen, ongeboren in de deining van het Onveranderlijke,
Gedachten die overblijven in hun onsterfelijke gevolgen,
Woorden die, ofschoon stilgevallen, onsterfelijk klinken,
Daden die uit Stilte zijn ongesproken betekenis openbaarden, 25
Lijnen die uitdrukking geven aan het onuitsprekelijke.
Eeuwiges stilte zag in onbewogen vreugde
Zijn universele Macht aan het werk,
Zag in intriges van pijn en drama's van verrukking ontplooiën
De wonder en schoonheid van haar wil om te bestaan. 30
Alles, zelfs pijn, was hier het genoegen van de ziel;
Hier was alle ervaring een enkel plan,
De duizendvoudige uitdrukking van de Ene.
Al kwam tegelijk onder zijn enkele blik;
Niets ontging zijn onmetelijke intuïtieve inzicht, 35
Niets kwam hem tegemoet waaraan hij zich niet verwant kon voelen:

He was one spirit with that immensity.
Images in a supernal consciousness
Embodying the Unborn who never dies,
40 The structured visions of the cosmic Self
Alive with the touch of being's eternity
Looked at him like form-bound spiritual thoughts
Figuring the movements of the Ineffable.
Aspects of being donned world-outline; forms
45 That open moving doors on things divine,
Became familiar to his hourly sight;
The symbols of the Spirit's reality,
The living bodies of the Bodiless
Grew near to him, his daily associates.
50 The exhaustless seeings of the unsleeping Mind,
Letterings of its contact with the invisible,
Surrounded him with countless pointing signs;
The voices of a thousand realms of Life
Missioned to him her mighty messages.
55 The heaven-hints that invade our earthly lives,
The dire imaginations dreamed by Hell,
Which if enacted and experienced here
Our dulled capacity soon would cease to feel
Or our mortal frailty could not long endure,
60 Were set in their sublime proportions there.
There lived out in their self-born atmosphere,
They resumed their topless pitch and native power;
Their fortifying stress upon the soul
Bit deep into the ground of consciousness
65 The passion and purity of their extremes,
The absoluteness of their single cry
And the sovereign sweetness or violent poetry
Of their beautiful or terrible delight.
All thought can know or widest sight perceive
70 And all that thought and sight can never know,
All things occult and rare, remote and strange
Were near to heart's contact, felt by spirit-sense.
Asking for entry at his nature's gates
They crowded the widened spaces of his mind,
75 His self-discovery's flaming witnesses,
Offering their marvel and their multitude.
These now became new portions of himself,
The figures of his spirit's greater life,
The moving scenery of his large time-walk
80 Or the embroidered tissue of his sense:
These took the place of intimate human things
And moved as close companions of his thoughts,

Hij was één geest met deze onmetelijkheid.
 Afspiegelingen in een bovennatuurlijk bewustzijn
 Die de Ongeborene belichamen welke nimmer sterft,
 De gestructureerde verschijningen van het kosmische Zelf 40
 Tot leven gewekt door de aanraking van 's wezens eeuwigheid,
 Zagen hem aan als vorm-gerichte spirituele gedachten
 Die de bewegingen vormen van het Onuitsprekelijke.
 Aspecten van bestaan namen de wereld-omtrek aan; vormen
 Die bewegende deuren openen naar goddelijke dingen, 45
 Werden vertrouwd aan zijn dagelijkse blik;
 De symbolen van de werkelijkheid der Geest,
 De levende lichamen van de Onbelichaamde
 Kwamen hem nabij, zijn dagelijkse bondgenoten.
 De onuitputtelijke zienwijzen van de slapeloze Geest, 50
 Opschriften van zijn contact met het onzichtbare,
 Omgaven hem met ontelbare wijzende tekens;
 De stemmen van duizend koninkrijken van het Leven
 Brachten hem haar machtige boodschappen over.
 De zinspelingen die uit de hemel ons aardse leven binnendringen, 55
 De gevaarlijke fantasieën door de Hel gedroomd,
 Die, wanneer hier gespeeld en ervaren, al gauw
 Door ons afgestompte vermogen niet meer zouden worden gevoeld
 Of door onze sterfelijke broosheid niet lang zou worden verdragen,
 Waren daar in hun juiste verhouding getekend. 60
 Daar, hun leven slijtend in hun zelf-geboren sfeer,
 Hervonden zij hun toploze hoogte en aangeboren macht;
 Hun versterkende aandrang op de ziel
 Beet diep in de grond van het bewustzijn
 De hartstocht en zuiverheid van hun uitersten, 65
 De volstrektheid van hun oprechte uitroep
 En de opperste lieflijkheid of de heftige dichtkunst
 Van hun schone of verschrikkelijke genot.
 Al wat gedachte weten kan of wat het ruimste zicht kan zien
 En al wat gedachte en zicht nooit zullen weten, 70
 Alle dingen occult en zeldzaam, veraf en vreemd
 Raakten dicht aan het hart, gevoeld door het geestelijke zintuig.
 Toegang vragend aan de poorten van zijn natuur
 Bevolkten zij de verruimde wijdden van zijn geest,
 De vlammende getuigen van zijn zelf-ontdekking 75
 Boden hun wonder en veelvuldigheid.
 Deze nu werden tot nieuwe delen van hemzelf,
 De tekens van zijn geestes grotere leven,
 Het bewogen toneel van zijn grootse wandel door de tijd
 Of het geborduurde weefsel van zijn gevoelen: 80
 Deze namen de plaats in van vertrouwde menselijke dingen
 En bewogen als verwante metgezellen van zijn gedachten,

Or were his soul's natural environment.
Tireless the heart's adventure of delight,
85 Endless the kingdoms of the Spirit's bliss,
Unnumbered tones struck from one harmony's strings;
Each to its wide-winged universal poise,
Its fathomless feeling of the All in one,
Brought notes of some perfection yet unseen,
90 Its single retreat into Truth's secrecies,
Its happy sidelight on the Infinite.
All was found there the Unique has dreamed and made
Tinging with ceaseless rapture and surprise
And an opulent beauty of passionate difference
95 The recurring beat that moments God in Time.
Only was missing the sole timeless Word
That carries eternity in its lonely sound,
The Idea self-luminous key to all ideas,
The integer of the Spirit's perfect sum
100 That equates the unequal All to the equal One,
The single sign interpreting every sign,
The absolute index to the Absolute.

There walled apart by its own innerness
In a mystical barrage of dynamic light
105 He saw a lone immense high-curved world-pile
Erect like a mountain-chariot of the Gods
Motionless under an inscrutable sky.
As if from Matter's plinth and viewless base
To a top as viewless, a carved sea of worlds
110 Climbing with foam-maned waves to the Supreme
Ascended towards breadths immeasurable;
It hoped to soar into the Ineffable's reign:
A hundred levels raised it to the Unknown.
So it towered up to heights intangible
115 And disappeared in the hushed conscious Vast
As climbs a storeyed temple-tower to heaven
Built by the aspiring soul of man to live
Near to his dream of the Invisible.
Infinity calls to it as it dreams and climbs;
120 Its spire touches the apex of the world;
Mounting into great voiceless stillnesses
It marries the earth to screened eternities.
Amid the many systems of the One
Made by an interpreting creative joy
125 Alone it points us to our journey back
Out of our long self-loss in Nature's deeps;
Planted on earth it holds in it all realms:

Of waren de natuurlijke omgeving voor zijn ziel.
 Onvermoeibaar het harte-avontuur om te genieten,
 Eindeloos de koninkrijken van Geestes geluk, 85
 Tonen ontelbaar klonken als de snaren van één harmonie;
 Elk naar zijn wijd-gevleugelde universele evenwicht,
 Zijn peilloze gevoel voor het Al in één,
 Bracht klanken van een of andere perfectie nog niet vertoond,
 Zijn eigen schuilplaats in Waarheids heimelijkheden, 90
 Zijn gelukkige zijlicht op de Oneindigheid.
 Al werd daar gevonden wat de Unieke heeft gedroomd en gemaakt
 Kleurend met onophoudelijke verrukking en verrassing
 En een weelderige schoonheid van hartstochtelijk verschil
 De weerkerende maatslag die God een plaats geeft in de Tijd. 95
 Slechts het enige tijdloze Woord ontbrak
 Dat de eeuwigheid draagt in zijn eenzame klank,
 Van de Idee de zelf-verlichtende sleutel naar alle ideeën,
 Het geheel van de perfecte optelsom der Geest
 Dat het ongelijke Al rijmt met het gelijke Ene, 100
 Het enkele teken dat elk teken vertolkt,
 De absolute index naar het Absolute.

Daar, ommuurd door zijn eigen innerlijkheid,
 In een mystiek spervuur van dynamisch licht
 Zag hij één enkele immense hoog gebogen wereld-zuil 105
 Rechtop gelijk een berge-strijdwagen van de Goden
 Onbeweeglijk onder een ondoorgrondelijke hemel.
 Als van het voetstuk en de onzichtbare basis van de Materie
 Naar een top al even onzichtbaar, verrees
 Een gebeeldhouwde zee van werelden naar breedten onmetelijk 110
 En klom met schuim-bemaande golven op tot de Allerhoogste;
 Het hoopte zich te verheffen tot het rijk van het Onuitsprekelijke:
 Honderd verdiepingen tilden het naar het Onbekende.
 Aldus torende het omhoog naar hoogten ontastbaar
 En verdween in de verstilde bewuste Onmetelijkheid 115
 Zoals de etages van een tempeltoren klimmen naar de hemel
 Oppericht door de aspirerende ziel van de mens
 Om te leven dichtbij zijn droom van het Onzichtbare.
 De oneindigheid roept het aan terwijl het droomt en klimt;
 Zijn spits raakt de apex van de wereld; 120
 Al klimmend tot grote stemloze stilten
 Huwt het de aarde met verborgen eeuwigheden.
 Van de vele stelsels van de Ene
 Door een interpreterende creatieve vreugde gemaakt
 Wijst het ons als enige onze reis terug 125
 Vanuit onze langdurige zelf-verlorenheid in de diepten der Natuur;
 Geplant op de aarde houdt het alle koninkrijken in zich:

- It is a brief compendium of the Vast.
This was the single stair to being's goal.
- 130 A summary of the stages of the spirit,
Its copy of the cosmic hierarchies
Refashioned in our secret air of self
A subtle pattern of the universe.
It is within, below, without, above.
- 135 Acting upon this visible Nature's scheme
It wakens our earth-matter's heavy doze
To think and feel and to react to joy;
It models in us our diviner parts,
Lifts mortal mind into a greater air,
- 140 Makes yearn this life of flesh to intangible aims,
Links the body's death with immortality's call:
Out of the swoon of the Inconscience
It labours towards a superconscient Light.
If earth were all and this were not in her,
- 145 Thought could not be nor life-delight's response:
Only material forms could then be her guests
Driven by an inanimate world-force.
Earth by this golden superfluity
Bore thinking man and more than man shall bear;
- 150 This higher scheme of being is our cause
And holds the key to our ascending fate;
It calls out of our dense mortality
The conscious spirit nursed in Matter's house.
The living symbol of these conscious planes,
- 155 Its influences and godheads of the unseen,
Its unthought logic of Reality's acts
Arisen from the unspoken truth in things,
Have fixed our inner life's slow-scaled degrees.
Its steps are paces of the soul's return
- 160 From the deep adventure of material birth,
A ladder of delivering ascent
And rungs that Nature climbs to deity.
Once in the vigil of a deathless gaze
These grades had marked her giant downward plunge,
- 165 The wide and prone leap of a godhead's fall.
Our life is a holocaust of the Supreme.
The great World-Mother by her sacrifice
Has made her soul the body of our state;
Accepting sorrow and unconsciousness
- 170 Divinity's lapse from its own splendours wove
The many-patterned ground of all we are.
An idol of self is our mortality.
Our earth is a fragment and a residue;

Het is een beknopte samenvatting van de Onmetelijkheid. Dit was de enige ladder naar des wezens doel.	
Een opsomming van de stadia der geest, Haar kopie van de kosmische hiërarchieën Vormde opnieuw in onze geheime sfeer van het zelf Een fijnmazig model van het universum. Het is binnen, onder, buiten, boven.	130
Werkend volgens dit zichtbare schema van de Natuur Wekt het de zware sluimering van onze aardse stof Tot denken en voelen en te reageren op vreugde; Het vormt in ons onze goddelijkere delen, Tilt sterfelijk verstand naar een ruimere sfeer,	135
Doet dit leven van vlees verlangen naar ontastbare doeleinden, Verbindt de lichamelijke dood met de roep der onsterfelijkheid: Uit de bezwijming van het Onbewuste Zwoegt het naar een bovenbewust Licht. Was de aarde alles en dit was niet in haar,	140
Gedachte kon niet zijn noch levensvreugdes antwoord: Slechts stoffelijke vormen konden haar dan zijn tot gast Gedreven door een onbezielde wereld-kracht. De aarde met deze gulden overtolligheid Bracht de denkende mens voort en meer dan de mens zal brengen;	145
Dit hogere wezensplan is onzer oorzaak En draagt de sleutel van ons opklimmende lot; Het roept op uit onze onbevattelijke sterfelijkheid De bewuste geest, gezoogd in het huis van de Materie. Het levende symbool van deze bewuste sferen, Haar invloeden en goddelijkheden van het ongeziene,	150
Haar ongedachte logica van Werkelijkheids daden Voortgekomen uit de ongesproken waarheid der dingen, Hebben de traag-klimmende stadia vastgelegd van ons innerlijke leven. Haar stappen zijn schreden van de terugkeer der ziel Uit het diepe avontuur van materiële geboorte,	155
Een ladder van verlossend klimmen En treden waarmee de Natuur stijgt tot goddelijkheid. Eens, onder de waakzaamheid van een onsterfelijke blik, Markeerden deze stappen haar reusachtige duik omlaag, De weidse sprong voorover van de val ener godheid.	160
Ons leven is een brandoffer van de Allerhoogste. De grote Wereld-Moeder heeft met haar offerande Haar ziel gemaakt tot lichaam van onze staat; Door leed en onbewustheid te aanvaarden Weefde de goddelijke dwaling uit haar eigen heerlijkheden	165
De rijkgeschakeerde grond van alles wat wij zijn. Een drogbeeld van het zelf is onze sterfelijkheid. Onze aarde is een fragment en een overschot;	170

Her power is packed with the stuff of greater worlds
175 And steeped in their colour-lustres dimmed by her drowse;
An atavism of higher births is hers,
Her sleep is stirred by their buried memories
Recalling the lost spheres from which they fell.
Unsatisfied forces in her bosom move;
180 They are partners of her greater growing fate
And her return to immortality;
They consent to share her doom of birth and death;
They kindle partial gleams of the All and drive
Her blind laborious spirit to compose
185 A meagre image of the mighty Whole.
The calm and luminous Intimacy within
Approves her work and guides the unseeing Power.
His vast design accepts a puny start.
An attempt, a drawing half-done is the world's life;
190 Its lines doubt their concealed significance,
Its curves join not their high intended close.
Yet some first image of greatness trembles there,
And when the ambiguous crowded parts have met
The many-toned unity to which they moved,
195 The Artist's joy shall laugh at reason's rules;
The divine intention suddenly shall be seen,
The end vindicate intuition's sure technique.
A graph shall be of many meeting worlds,
A cube and union-crystal of the gods;
200 A Mind shall think behind Nature's mindless mask,
A conscious Vast fill the old dumb brute Space.
This faint and fluid sketch of soul called man
Shall stand out on the background of long Time
A glowing epitome of eternity,
205 A little point reveal the infinitudes.
A Mystery's process is the universe.
At first was laid a strange anomalous base,
A void, a cipher of some secret Whole,
Where zero held infinity in its sum
210 And All and Nothing were a single term,
An eternal negative, a matrix Nought:
Into its forms the Child is ever born
Who lives for ever in the vasts of God.
A slow reversal's movement then took place:
215 A gas belched out from some invisible Fire,
Of its dense rings were formed these million stars;
Upon earth's new-born soil God's tread was heard.
Across the thick smoke of earth's ignorance
A Mind began to see and look at forms

Haar macht is volgepakt met het goed van grotere werelden
 En gedompeld in hun kleurenluister door hun sluimer verduisterd; 175
 Een atavisme van hogere geboorten is de hare,
 Haar slaap wordt geroerd door hun begraven herinneringen
 Die tot de verloren sferen teruggaan van waaraf zij waren gevallen.
 Krachten onbevredigd bewegen in haar boezem;
 Deelgenoot zijn zij van haar grotere groeiende lot 180
 En haar terugkeer naar onsterfelijkheid;
 Zij staan toe te delen in haar ondergang van geboorte en dood;
 Zij doen ontsteken de deel-schijnsels van het Al en drijven
 Haar blinde zwoegende geest om zich te vormen
 Een schraal evenbeeld van het machtige Geheel. 185
 De kalme en lichtende Intimiteit binnenin
 Keurt haar werk goed en begeleidt de blinde Macht.
 Zijn onmetelijke ontwerp aanvaardt een nietig begin.
 Een poging, een tekening half-af is 's werelds leven;
 De lijnen betwijfelen hun verloren betekenis, 190
 De bogen verenigen niet in hun hoog bedoelde besluit.
 Niettemin trilt hier een eerste beeltenis van grootsheid,
 En wanneer de veelvuldige dubbelzinnige delen de rijkgeschakeerde eenheid
 Waarheen zij zich bewogen, hebben ontmoet
 Dan zal de Kunstenaars-vreugde lachen om de wetten van de rede; 195
 De goddelijke bedoeling zal plotseling zichtbaar worden,
 Het einde zal de intuïtieve zekere techniek rechtvaardigen.
 Een grafiek zal ontstaan van vele ontmoetende werelden,
 Een kubus en eenheids-kristal der goden;
 Een Verstand zal werken achter het verstandsloze masker der Natuur, 200
 Een bewuste Onmetelijkheid zal de vroeger sprakeloze zinloze Ruimte vullen.
 Deze vage en onvaste ziele-schets die de mens heet
 Zal zich aftekenen tegen de achtergrond van de langdurige Tijd
 Een oplichtend miniatuur van de eeuwigheid,
 Een kleine stip zal de oneindigheden onthullen. 205
 Het universum is een Mysterieus proces.
 Als eerste werd een vreemde onregelmatige basis gelegd,
 Een leegte, een cijferschrift van een of ander geheim Geheel,
 Waar nul in zijn som de oneindigheid omvat
 En Al en Niets één enkele term waren, 210
 Een eeuwige ontkenning, een matrix-Niets:
 In de dromen ervan wordt het Kind eeuwigdurend geboren
 Dat eeuwig leeft in de onmetelijkheden Gods.
 Een langzame omkerende beweging vond vervolgens plaats:
 Een gas werd uitgebraakt uit een of ander onzichtbaar Vuur, 215
 Uit de dichte kringen vormden zich deze miljoenen sterren;
 Op aardes nieuw-gevormde grond werd Gods voetstap gehoord.
 Door de dikke rook van aardse onwetendheid
 Begon een Geest te zien en naar vormen uit te kijken

- 220 And groped for knowledge in the nescient Night:
Caught in a blind stone-grip Force worked its plan
And made in sleep this huge mechanical world,
That Matter might grow conscious of its soul
And like a busy midwife the life-power
- 225 Deliver the zero carrier of the All.
Because eternal eyes turned on earth's gulfs
The lucent clarity of a pure regard
And saw a shadow of the Unknowable
Mirrored in the Inconscient's boundless sleep,
- 230 Creation's search for self began its stir.
A spirit dreamed in the crude cosmic whirl,
Mind flowed unknowing in the sap of life
And Matter's breasts suckled the divine Idea.
A miracle of the Absolute was born;
- 235 Infinity put on a finite soul,
All ocean lived within a wandering drop,
A time-made body housed the Illimitable.
To live this Mystery out our souls came here.

- A Seer within who knows the ordered plan
- 240 Concealed behind our momentary steps,
Inspires our ascent to viewless heights
As once the abysmal leap to earth and life.
His call had reached the Traveller in Time.
Apart in an unfathomed loneliness,
- 245 He travelled in his mute and single strength
Bearing the burden of the world's desire.
A formless Stillness called, a nameless Light.
Above him was the white immobile Ray,
Around him the eternal Silences.
- 250 No term was fixed to the high-pitched attempt;
World after world disclosed its guarded powers,
Heaven after heaven its deep beatitudes,
But still the invisible Magnet drew his soul.
A figure sole on Nature's giant stair,
- 255 He mounted towards an indiscernible end
On the bare summit of created things.

END OF CANTO ONE

En naar kennis rond te tasten in de onwetende Nacht:	220
Gevangen in een blinde Kracht met stenen grip werkte het zijn plan uit	
En maakte al slapende deze reusachtige mechanische wereld,	
Opdat de Stof bewust mag worden van zijn ziel	
En gelijk een naarstige vroedvrouw, de levenskracht,	
Ter wereld mag brengen de nul-drager van het Al.	225
Omdat eeuwige ogen naar aardse diepten	
De glanzende helderheid keerden van een zuivere blik	
En een schaduw zagen van het Onkenbare	
Weerspiegeld in Onbewustes grenzeloze slaap,	
Begon zich de zoektocht te roeren van de schepping naar het zelf.	230
Een geest droomde in de grove kosmische werveling,	
Verstand stroomde onwetend in het levenssap	
En de borsten der Materie zoogden het goddelijke Idee.	
Een wonder van het Absolute was geboren;	
Het oneindige nam de gedaante van een eindige ziel,	235
Heel de oceaen leefde in een rondwalende druppel,	
Een tijds-gemaakt lichaam huisvestte de Onbegrensbare.	
Om dit Mysterie te leven zijn onze zielen gekomen.	
Een Ziener binnenin die het geordende plan kent	
Dat is verborgen achter onze vluchtige stappen,	240
Bezielt ons tot onze klim naar onzichtbare hoogten	
Zoals eens de sprong de afgrond in naar aarde en leven.	
Zijn roep had de Reiziger in de Tijd bereikt.	
Afgescheiden in een peilloze eenzaamheid,	
Reisde hij in zijn stilzwijgende en enkele kracht	245
En droeg de last van 's werelds verlangen.	
Een vormeloze Stilte riep, een nameloos Licht.	
Boven hem was de witte onbeweeglijke Lichtstraal,	
Rondom hem heen de eeuwige Stilten.	
Geen termijn was gesteld voor de hoog-gestemde poging;	250
Wereld na wereld onthulden hun bewaakte machten,	
Hemel na hemel hun diepe gelukzaligheden,	
Maar nog altijd trok de onzichtbare Magneet zijn ziel aan.	
Een figuur alleen op de reusachtige ladder der Natuur,	
Hij steeg naar een onwaarneembaar einde	255
Op de kale bergtop van geschapen dingen.	

EINDE VAN CANTO EEN

Canto Two

The Kingdom of Subtle Matter

In the impalpable field of secret self,
This little outer being's vast support
Parted from vision by earth's solid fence,
He came into a magic crystal air
5 And found a life that lived not by the flesh,
A light that made visible immaterial things.
A fine degree in wonder's hierarchy,
The kingdom of subtle Matter's faery craft
Outlined against a sky of vivid hues,
10 Leaping out of a splendour-trance and haze,
The wizard revelation of its front.
A world of lovelier forms lies near to ours,
Where, undisguised by earth's deforming sight,
All shapes are beautiful and all things true.
15 In that lucent ambience mystically clear
The eyes were doors to a celestial sense,
Hearing was music and the touch a charm,
And the heart drew a deeper breath of power.
There dwell earth-nature's shining origins:
20 The perfect plans on which she moulds her works,
The distant outcomes of her travailing force,
Repose in a framework of established fate.
Attempted vainly now or won in vain,
Already were mapped and scheduled there the time
25 And figure of her future sovereignties
In the sumptuous lineaments traced by desire.
The golden issue of mind's labyrinth plots,
The riches unfound or still uncaught by our lives,
Unsuited by the attainment of mortal thought
30 Abide in that pellucid atmosphere.
Our vague beginnings are overtaken there,
Our middle terms sketched out in prescient lines,
Our finished ends anticipated live.
This brilliant roof of our descending plane,
35 Intercepting the free boon of heaven's air,
Admits small inrushes of a mighty breath

Canto Twee

Het Koninkrijk van het Fijnstoffelijke

In het ontastbare veld van het geheime zelf,
In het onmetelijke draagvlak van dit uiterlijke wezen
Voor het zicht afgeschermd door de aardse degelijke omheining,
Kwam hij in een magische kristallen sfeer
En vond een leven dat niet leefde voor het vlees, 5
Een licht dat immateriële dingen zichtbaar maakte.
Een fijne gradering in de hiërarchie der wonderen,
De feeërieke kunst van het Fijnstoffelijke koninkrijk
Tekende af tegen een hemel van levendige kleuren,
Naar voren springend uit een waas en uit een trance van pracht, 10
De fenomenale openbaring van haar aangezicht.
Een wereld van beminnelijker vormen ligt nabij de onze,
Waar, onverhuld door het aardse vervormende zicht,
Alle gedaanten schoon zijn en alle dingen echt.
In deze doorschijnende omgeving op mystieke wijze helder 15
Waren de ogen deuren naar een hemelse waarneming,
Gehoor was muziek en aanraking een betovering,
En het hart nam een diepere ademtocht van macht.
Daar wonen de stralende bronnen der aard-natuur:
Het volmaakte plan waarnaar zij haar werken smeedt, 20
De verre gevolgen van haar zwoegende kracht,
Berusten in een raamwerk van gegrondvest lot.
Nu vergeefs gepoogd of tevergeefs gewonnen,
Waren daar reeds in kaart gebracht en vastgelegd de tijd
En de gedaanten van haar toekomstige soevereiniteiten 25
In de weelderige trekken getekend door verlangen.
Het gouden geschilpunt van de doolhof-verwikkelingen van verstand,
De rijkdommen ongevonden of nog altijd ongevangen door onze levens,
Onbevlekt door de smet van sterfelijke gedachte
Verblijven in die heldere atmosfeer. 30
Ons vaag beginnen wordt daar voorbijgestreefd,
Onze middelste termen geschetst in vooruitwetende lijnen,
Onze voltooide uiteinden leven voortijdig.
Dit schitterende dak van ons afdalende plan,
De vrije weldaad onderscheppend van de hemelse lucht, 35
Laat kleine teugjes binnen van een machtige adem

Or fragrant circuits through gold lattices;
It shields our ceiling of terrestrial mind
From deathless suns and the streaming of God's rain,
40 Yet canalises a strange irised glow,
And bright dews drip from the Immortal's sky.
A passage for the Powers that move our days,
Occult behind this grosser Nature's walls,
A gossamer marriage-hall of Mind with Form
45 Is hidden by a tapestry of dreams;
Heaven's meanings steal through it as through a veil,
Its inner sight sustains this outer scene.
A finer consciousness with happier lines,
It has a tact our touch cannot attain,
50 A purity of sense we never feel;
Its intercession with the eternal Ray
Inspires our transient earth's brief-lived attempts
At beauty and the perfect shape of things.
In rooms of the young divinity of power
55 And early play of the eternal Child
The embodiments of his outwinging thoughts
Laved in a bright everlasting wonder's tints
And lulled by whispers of that lucid air
Take dream-hued rest like birds on timeless trees
60 Before they dive to float on earth-time's sea.
All that here seems has lovelier semblance there.
Whatever our hearts conceive, our heads create,
Some high original beauty forfeiting,
Thence exiled here consents to an earthly tinge.
65 Whatever is here of visible charm and grace
Finds there its faultless and immortal lines;
All that is beautiful here is there divine.
Figures are there undreamed by mortal mind:
Bodies that have no earthly counterpart
70 Traverse the inner eye's illumined trance
And ravish the heart with their celestial tread
Persuading heaven to inhabit that wonder sphere.
The future's marvels wander in its gulfs;
Things old and new are fashioned in those depths:
75 A carnival of beauty crowds the heights
In that magic kingdom of ideal sight.
In its antechambers of splendid privacy
Matter and soul in conscious union meet
Like lovers in a lonely secret place:
80 In the clasp of a passion not yet unfortunate
They join their strength and sweetness and delight
And mingling make the high and low worlds one.

Of geurige kringlopen door gouden traliewerk;
 Het schermt ons plafond van aards verstand af
 Tegen onsterfelijke zonnen en het striemen van Gods regen,
 Doch laat door een vreemde regenboogkleurige gloed, 40
 En heldere dauw druipt van de hemel van Onsterfelijkheid.
 Een doorgang voor de Machten die onze dagen bewegen,
 Occult achter deze grovere muren der Natuur,
 Een fijnmazige huwelijkszaal van Verstand met Vorm
 Ligt achter een wandtapijt van dromen verborgen; 45
 's Hemels bedoelingen kruipen er doorheen als door een sluier,
 Het innerlijke zicht ervan houdt dit uiterlijke tafereel in stand.
 Een fijner bewustzijn met gelukkigere lijnen,
 Het heeft een fijngevoeligheid die onze tastzin niet bereiken kan,
 Een zuiverheid van gewaarwording die wij nooit voelen; 50
 Een tussenbeidekomen van de eeuwige Lichtstraal
 Inspireert onze vergankelijke aardse kortstondige pogingen
 Tot schoonheid en de volmaakte vorm der dingen.
 In kamers van de jonge goddelijkheid van macht
 En het vroege spel van het eeuwige Kind, 55
 De belichamingen van zijn voortvleugelende gedachten
 Badend in tinten van een helder eeuwigdurend wonder
 En in slaap gewiegd door de fluisteringen van die stralende lucht
 Nemen droom-gekleurde rust als vogels op tijdloze bomen
 Alvorens de duik te nemen over de zee van aardse tijd. 60
 Al wat hier schijnt heeft daar een beminnelijker voorkomen.
 Welke denkbeelden zich onze harten ook vormen, wat ook onze hoofden scheppen,
 Een of andere hoge oorspronkelijke schoonheid verspelend,
 Stemt hier, aldus verbannen, met een aardse ondertoon in.
 Wat hier ook is van zichtbare bekoring en gratie 65
 Vindt daar zijn onberispelijke en onsterfelijke lijnen;
 Al wat schoon is hier is daar goddelijk.
 Gedaanten zijn daar die ongedroomd zijn door sterfelijk verstand:
 Lichamen zonder aardse tegenhanger
 Doorkruisen de verlichte trance van het innerlijke oog 70
 En brengen het hart in vervoering met hun hemelse tred
 En halen de hemel over om die wonderwereld te bevolken.
 De wonderen van de toekomst zwerven door haar diepten;
 Dingen oud en nieuw worden in die afgrond gevormd:
 Een carnaval van schoonheid verdringt zich op de hoogten 75
 In dat magische koninkrijk van ideale waarneming.
 In haar voorvertrekken van luisterrijke afzondering
 Ontmoeten materie en ziel elkaar in bewuste eenwording
 Als minnaars op een eenzame geheime plaats:
 In de omarming van een hartstocht die nog geen tegenslagen kent 80
 Voegen zij hun kracht en lieflijkheid en hun verrukking samen
 En maken, verenigd, de hoge en lage werelden één.

Intruder from the formless Infinite
Daring to break into the Inconscient's reign,
85 The spirit's leap towards body touches ground.
As yet unwrapped in earthly lineaments,
Already it wears outlasting death and birth,
Convincing the abyss by heavenly form,
A covering of its immortality
90 Alive to the lustre of the wearer's rank,
Fit to endure the rub of Change and Time.
A tissue mixed of the soul's radiant light
And Matter's substance of sign-burdened Force,
Imagined vainly in our mind's thin air
95 An abstract phantasm mould of mental make,
It feels what earthly bodies cannot feel
And is more real than this grosser frame.
After the falling of mortality's cloak
Lightened is its weight to heighten its ascent;
100 Refined to the touch of finer environments
It drops old patterned palls of denser stuff,
Cancels the grip of earth's descending pull
And bears the soul from world to higher world,
Till in the naked ether of the peaks
105 The spirit's simplicity alone is left,
The eternal being's first transparent robe.
But when it must come back to its mortal load
And the hard ensemble of earth's experience,
Then its return resumes that heavier dress.
110 For long before earth's solid vest was forged
By the technique of the atomic Void,
A lucent envelope of self-disguise
Was woven round the secret spirit in things.
The subtle realms from those bright sheaths are made.
115 This wonder-world with all its radiant boon
Of vision and inviolate happiness,
Only for expression cares and perfect form;
Fair on its peaks, it has dangerous nether planes;
Its light draws towards the verge of Nature's lapse;
120 It lends beauty to the terror of the gulfs
And fascinating eyes to perilous Gods,
Invests with grace the demon and the snake.
Its trance imposes earth's inconscience,
Immortal it weaves for us death's sombre robe
125 And authorises our mortality.
This medium serves a greater Consciousness:
A vessel of its concealed autocracy,
It is the subtle ground of Matter's worlds,

Als indringer vanuit de vormeloze Oneindigheid
 Die durft in te breken in Onbewustes bewind,
 Krijgt de sprong van de geest naar het lichaam vaste grond. 85
 Nog niet gehuld in aardse trekken,
 Draagt het reeds, dood en geboorte overstijgend,
 De afgrond overtuigend met een hemelse vorm,
 Een dekmantel voor haar onsterfelijkheid
 Open voor de luister van des dragers rang, 90
 Geschikt om te verdragen de tand van Verandering en Tijd.
 Een weefsel getwijd uit het stralende licht van de ziel
 En Stoffelijke substantie van teken-beladen Kracht, –
 Tevergeefs verbeeld in de ijle lucht van ons verstand
 Een abstracte schimmige teelaarde van mentale makelij, – 95
 Het voelt wat aardse lichamen niet kunnen voelen
 En is werkelijker dan dit grovere gestel.
 Wanneer de mantel der sterfelijkheid gevallen is,
 Is zijn gewicht verminderd om zijn klim te versterken;
 Verfijnd met de tastzin van fijngevoeligere omgevingen 100
 Legt het het oude versierde baarkleed af van dichtere stof,
 Heft de grip op van de aardse neerwaartse kracht
 En draagt de ziel van wereld naar hogere wereld,
 Tot in de naakte ether van de bergtoppen
 Slechts de eenvoud van de geest is gebleven, 105
 Het eerste doorschijnende kleed van het eeuwige wezen.
 Doch wanneer het terug moet keren naar zijn sterfelijke last
 En het moeizame samenspel van aardse ervaring,
 Dan neemt zijn wederkeer opnieuw dat zwaardere gewaad.
 Want lang voordat het aardse degelijke kleed gesmeed werd 110
 Door de techniek van de atomische Leegte,
 Werd een glanzend omhulsel van zelf-vermomming
 Geweven rond de geheime geest der dingen.
 De fijnstoffelijke rijken zijn van dergelijke heldere weefsels gemaakt.
 Deze wonderwereld met al haar stralende gaven 115
 Van gezichtsvermogen en ononderbroken geluk,
 Geeft om uiterlijkheid alleen en om volmaakte vorm;
 Vlekkeloos op haar bergtoppen, heeft het gevaarlijke lagere vlakten;
 Haar licht trekt naar de rand van de dwaling der Natuur;
 Het leent schoonheid aan de verschrikkingen van de diepte 120
 En bekoorlijke ogen aan gevaarlijke Goden,
 Kleedt met gratie de demon en de slang.
 Haar trance legt de aarde bewusteloosheid op,
 Onsterfelijk weeft zij voor ons doods sombere gewaad
 En rechtvaardigt onze sterfelijkheid. 125
 Dit medium dient een groter Bewustzijn:
 Een voertuig van haar verborgen autocratie,
 Het is de fijnstoffelijke grond voor Stoffelijke werelden,

- It is the immutable in their mutable forms,
130 In the folds of its creative memory
It guards the deathless type of perishing things:
Its lowered potencies found our fallen strengths;
Its thought invents our reasoned ignorance;
Its sense fathers our body's reflexes.
- 135 Our secret breath of untried mightier force,
The lurking sun of an instant's inner sight,
Its fine suggestions are a covert fount
For our iridescent rich imaginings
Touching things common with transfiguring hues
- 140 Till even earth's mud grows rich and warm with the skies
And a glory gleams from the soul's decadence.
Its knowledge is our error's starting-point;
Its beauty dons our mud-mask ugliness,
Its artist good begins our evil's tale.
- 145 A heaven of creative truths above,
A cosmos of harmonious dreams between,
A chaos of dissolving forms below,
It plunges lost in our inconscient base.
Out of its fall our denser Matter came.
- 150 Thus taken was God's plunge into the Night.
This fallen world became a nurse of souls
Inhabited by concealed divinity.
A Being woke and lived in the meaningless void,
A world-wide Nescience strove towards life and thought,
- 155 A Consciousness plucked out from mindless sleep.
All here is driven by an insentient will.
Thus fallen, inconscient, frustrate, dense, inert,
Sunk into inanimate and torpid drowse
Earth lay, a drudge of sleep, forced to create
- 160 By a subconscious yearning memory
Left from a happiness dead before she was born,
An alien wonder on her senseless breast.
This mire must harbour the orchid and the rose,
From her blind unwilling substance must emerge
- 165 A beauty that belongs to happier spheres.
This is the destiny bequeathed to her,
As if a slain god left a golden trust
To a blind force and an imprisoned soul.
An immortal godhead's perishable parts
- 170 She must reconstitute from fragments lost,
Reword from a document complete elsewhere
Her doubtful title to her divine Name.
A residue her sole inheritance,

Het is het onveranderlijke in haar veranderlijke vormen,
 In de plooiën van zijn scheppende geheugen 130
 Bewaakt het het onsterfelijke toonbeeld van vergankelijke dingen:
 Op haar verminderde mogendheden zijn onze gevallen krachten gegrond;
 Haar denken verzint onze beredeneerde onwetendheid;
 Haar gevoel wekt de reflexen van ons lichaam.
 Onze verborgen adem van onbeproefde machtigere kracht, 135
 De schuilende zon van een ogenblikkelijk innerlijk zicht,
 Haar fijnzinnige ingevingen zijn een heimelijke bron
 Voor ons rijke regenboogkleurige voorstellingsvermogen
 Aan gewone dingen rakend met gedaanteveranderende tinten
 Tot zelfs het aardse slijk rijk en warm wordt van de hemel 140
 En er een glorie straalt van de decadentie der ziel.
 Haar kennis is het startpunt van ons dwalen;
 Haar schoonheid doet ons moddermasker van lelijkheid op,
 Haar artiestenggoed begint het verhaal van ons kwaad.
 Een hemel van scheppende waarheden boven, 145
 Een kosmos van harmonische dromen halverwege,
 Een chaos van zich ontbindende vormen beneden,
 Het dompelt onder, verloren in ons onbewuste fundament.
 Uit haar ondergang ontstond onze dichtere Materie.

Aldus genomen was Gods sprong in de Nacht. 150
 Deze gevallen wereld werd een bakermat van zielen
 Bevolkt door verborgen goddelijkheid.
 Een Wezen ontwaakte en leefde in de betekenisloze leegte,
 Een wereld-wijde Onwetendheid zocht leven en denken,
 Een Bewustzijn gerukt uit geestloze slaap. 155
 Al hier wordt gedreven door een gevoelloze wil.
 Aldus gevallen, onbewust, teleurgesteld, onbevattelijk, inert,
 Gezonken in levenloze en verdoofde sluimering
 Lag de aarde, overgeleverd aan slaap, gedwongen om te scheppen
 Middels een onderbewust verlangend geheugen 160
 Overgebleven van een geluk dat dood was voor het was geboren,
 Een vreemdsoortig wonder op haar gevoelloze borst.
 Dit slijk moet herbergen de orchidee en de roos,
 Uit haar blinde onwillige substantie moet verrijzen
 Een schoonheid die behoort tot gelukkigere sferen. 165
 Dit is haar lot nagelaten aan haar,
 Alsof een gesneuvelde god een gouden legaat heeft vermaakt
 Aan een blinde kracht en een gevangen ziel.
 De vergankelijke ledematen van een onsterfelijke godheid
 Moet zij opnieuw samenstellen uit verloren fragmenten, 170
 Herbewoorden uit een document dat elders volledig is
 Haar twijfelachtige titel voor haar goddelijke Naam.
 Een overschot is haar enige erfgoed,

All things she carries in her shapeless dust.
175 Her giant energy tied to petty forms
In the slow tentative motion of her power
With only frail blunt instruments for use,
She has accepted as her nature's need
And given to man as his stupendous work
180 A labour to the gods impossible.
A life living hardly in a field of death
Its portion claims of immortality;
A brute half-conscious body serves as means
A mind that must recover a knowledge lost
185 Held in stone grip by the world's inconscience,
And wearing still these countless knots of Law
A spirit bound stand up as Nature's king.
A mighty kinship is this daring's cause.
All we attempt in this imperfect world,
190 Looks forward or looks back beyond Time's gloss
To its pure idea and firm inviolate type
In an absolute creation's flawless skill.
To seize the absolute in shapes that pass,
To fix the eternal's touch in time-made things,
195 This is the law of all perfection here.
A fragment here is caught of heaven's design;
Else could we never hope for greater life
And ecstasy and glory could not be.
Even in the littleness of our mortal state,
200 Even in this prison-house of outer form,
A brilliant passage for the infallible Flame
Is driven through gross walls of nerve and brain,
A Splendour presses or a Power breaks through,
Earth's great dull barrier is removed awhile,
205 The unconscious seal is lifted from our eyes
And we grow vessels of creative might.
The enthusiasm of a divine surprise
Pervades our life, a mystic stir is felt,
A joyful anguish trembles in our limbs;
210 A dream of beauty dances through the heart,
A thought from the eternal Mind draws near,
Intimations cast from the Invisible
Awaking from Infinity's sleep come down,
Symbols of That which never yet was made.
215 But soon the inert flesh responds no more,
Then sinks the sacred orgy of delight,
The blaze of passion and the tide of power
Are taken from us and, though a glowing form
Abides astonishing earth, imagined supreme,

Alle dingen draagt zij in haar vormeloze stof.
 Haar reuze-energie gebonden aan onbetekenende vormen 175
 In de trage aarzelende beweging van haar macht
 Met slechts broze, botte werktuigen ter beschikking,
 Heeft zij aanvaard als behoefte van haar natuur
 En aan de mens gegeven als zijn overweldigende werk
 Een taak die voor de goden onmogelijk was. 180
 Een leven met moeite geleefd in een veld van dood
 Maakt aanspraak op zijn deel van de onsterfelijkheid;
 Een redeloos half-bewust lichaam dient tot middel
 Een verstand dat een verloren kennis moet herontdekken
 In stenen grip gehouden door 's werelds bewusteloosheid, 185
 En nog altijd dragend deze talloze verwickelingen der Wet,
 Een gebonden geest staat op als de koning van de Natuur.
 Een machtig verwantschap is van deze gewaagdheid oorzaak.
 Al wat wij ondernemen in deze onvolkomen wereld,
 Ziet vooruit of ziet terug over de valse schijn der Tijd 190
 Naar zijn zuivere idee en standvastige ongeschonden grondvorm
 In de vlekkeloze bedrevenheid van een absolute schepping.
 Het absolute kunnen vatten in vormen die vergaan,
 De aanraking van het eeuwige te vestigen in tijds-gemaakte dingen,
 Ziedaar de wet voor heel de perfectie hier. 195
 Een fragment is hier gevangen van het hemelse ontwerp;
 Anders konden wij nimmer hopen op een groter leven
 En verrukking en glorie konden niet zijn.
 Zelfs in de kleinheid van onze sterfelijke staat,
 Zelfs in deze gevangenis van uiterlijke vorm, 200
 Is een briljante doorgang voor de onfeilbare Vlam
 Gedreven door grove muren van zenuw en brein,
 Een Pracht dringt aan of een Macht breekt door,
 De aardse grote sombere barrière is tijdelijk verwijderd,
 Onbewustheids zegel is van onze ogen weggenomen 205
 En wij worden een voertuig van scheppende macht.
 Het enthousiasme van een goddelijke verrassing
 Dringt ons leven binnen, een mystieke beroering wordt gevoeld,
 Een vreugdevolle zielesmart doorsiddert onze ledematen;
 Een droom van schoonheid danst door het hart, 210
 Een gedachte van het eeuwige Verstand komt naderbij,
 Wenken geworpen uit het Onzichtbare
 Ontwakend uit Oneindigheids slaap dalen neer,
 Symbolen van Dat wat nog nimmer was gemaakt.
 Maar al gauw is er geen weerklank meer van het onwillige vlees, 215
 Dan zinkt de heilige orgie van verrukking,
 De brand van hartstocht en het getij van macht
 Worden ons ontnomen en, ofschoon een stralende vorm
 Beschouwd als het allerhoogste op de verbijsterde aarde achterblijft,

- 220 Too little of what was meant has left a trace.
Earth's eyes half-see, her forces half-create;
Her rarest works are copies of heaven's art.
A radiance of a golden artifice,
A masterpiece of inspired device and rule,
- 225 Her forms hide what they house and only mime
The unseized miracle of self-born shapes
That live for ever in the Eternal's gaze.
Here in a difficult half-finished world
Is a slow toiling of unconscious Powers;
- 230 Here is man's ignorant divining mind,
His genius born from an inconscient soil.
To copy on earth's copies is his art.
For when he strives for things surpassing earth,
Too rude the workman's tools, too crude his stuff,
- 235 And hardly with his heart's blood he achieves
His transient house of the divine Idea,
His figure of a Time-inn for the Unborn.
Our being thrills with high far memories
And would bring down their dateless meanings here,
- 240 But, too divine for earthly Nature's scheme,
Beyond our reach the eternal marvels blaze.
Absolute they dwell, unborn, immutable,
Immaculate in the Spirit's deathless air,
Immortal in a world of motionless Time
- 245 And an unchanging muse of deep self-space.
Only when we have climbed above ourselves,
A line of the Transcendent meets our road
And joins us to the timeless and the true;
It brings to us the inevitable word,
- 250 The godlike act, the thoughts that never die.
A ripple of light and glory wraps the brain,
And travelling down the moment's vanishing route
The figures of eternity arrive.
As the mind's visitors or the heart's guests
- 255 They espouse our mortal brevity awhile,
Or seldom in some rare delivering glimpse
Are caught by our vision's delicate surmise.
Although beginnings only and first attempts,
These glimmerings point to the secret of our birth
- 260 And the hidden miracle of our destiny.
What we are there and here on earth shall be
Is imaged in a contact and a call.
As yet earth's imperfection is our sphere,
Our nature's glass shows not our real self;
- 265 That greatness still abides held back within.

Heeft te weinig van wat bedoeld was een spoor nagelaten.	220
Aardse ogen zien half, haar krachten scheppen half; Haar zeldzaamste werken zijn afspiegelingen van hemelse kunst. Een schittering van een gouden kunstmatigheid, Een meesterwerk van geïnspireerde list en wet,	
Haar vormen verbergen wat zij huisvesten en bootsen slechts na Het onbegrepen wonder van zelf-geboren vormen	225
Die eeuwig leven onder de blik van de Eeuwige. Hier in een moeilijke half-voltooid wereld Werkt een langzaam zwoegen van onbewuste Machten;	
Hier is 's mensen onwetende gissende verstand, Zijn genius geboren uit onbewuste grond.	230
Het overschrijven van aardse afschriften is zijn kunst. Want als hij streeft naar dingen die de aarde overstijgen, Is zijn werkmans gereedschap te ruw, zijn grondstof te grof,	
En ternauwernood verwerft hij met zijn hartebloed Zijn vergankelijke huis van het goddelijke Idee, Zijn voorstelling van een Tijds-herberg voor het Ongeborene.	235
Ons wezen huivert van hoge verre herinneringen En zou hun briljante betekenis hier omlaag hebben gebracht, Doch, te goddelijk voor het aardse schema der Natuur,	240
Branden de eeuwigdurende wonderen buiten ons bereik. Absoluut verblijven zij, ongeboren, onveranderlijk, Vlekkeloos in de onvergankelijke sfeer van de Geest, Onsterfelijk in een wereld van bewegingsloze Tijd	
En een onveranderlijke mijmering van diepe zelf-ruimte.	245
Pas wanneer wij boven onszelf zijn uitgeklimmen, Kruist onze weg een lijn van het Transcendente En voegt ons bij het tijdeloze en het waarachtige; Het brengt ons het onvermijdelijke woord,	
De goddelijke daad, de gedachten die nimmer sterven.	250
Een rimpeling van licht en glorie omhult het brein, En reizend langs de vliedende route der momenten Arriveren de gedaanten van de eeuwigheid.	
Als verstands bezoekers of als gasten van het hart Huwen zij enige tijd onze sterfelijke kortstondigheid,	255
Of worden zelden, in een of andere zeldzame bevrijdende blik, Door het zwakke vermoeden van ons zicht begrepen. Hoewel een begin slechts en een eerste pogen, Wijzen deze schemeringen naar het geheim van onze geboorte	
En het verborgen wonder van onze bestemming.	260
Wat wij daar zijn en hier op aarde zullen zijn Is weerspiegeld in een contact en een roeping. Zolang de aardse imperfectie onze sfeer is, Toont de spiegel van onze natuur niet ons ware zelf;	
De grootsheid blijft nog steeds teruggetrokken binnenin.	265

Earth's doubting future hides our heritage:
The Light now distant shall grow native here,
The Strength that visits us our comrade power;
The Ineffable shall find a secret voice,
270 The Imperishable burn through Matter's screen
Making this mortal body godhead's robe.
The Spirit's greatness is our timeless source
And it shall be our crown in endless Time.
A vast Unknown is round us and within;
275 All things are wrapped in the dynamic One:
A subtle link of union joins all life.
Thus all creation is a single chain:
We are not left alone in a closed scheme
Between a driving of inconscient Force
280 And an incommunicable Absolute.
Our life is a spur in a sublime soul-range,
Our being looks beyond its walls of mind
And it communicates with greater worlds;
There are brighter earths and wider heavens than ours.
285 There are realms where Being broods in its own depths;
It feels in its immense dynamic core
Its nameless, unformed, unborn potencies
Cry for expression in the unshaped Vast:
Ineffable beyond Ignorance and death,
290 The images of its everlasting Truth
Look out from a chamber of its self-rapt soul:
As if to its own inner witness gaze
The Spirit holds up its mirrored self and works,
The power and passion of its timeless heart,
295 The figures of its formless ecstasy,
The grandeurs of its multitudinous might.
Thence comes the mystic substance of our souls
Into the prodigy of our nature's birth,
There is the unfallen height of all we are
300 And dateless fount of all we hope to be.
On every plane the hieratic Power,
Initiate of unspoken verities,
Dreams to transcribe and make a part of life
In its own native style and living tongue
305 Some trait of the perfection of the Unborn,
Some vision seen in the omniscient Light,
Some far tone of the immortal rhapsodist Voice,
Some rapture of the all-creating Bliss,
Some form and plan of the Beauty unutterable.
310 Worlds are there nearer to those absolute realms,
Where the response to Truth is swift and sure

De aardse weifelende toekomst verbergt ons erfdeel:
 Het nu verre Licht zal hier aangeboren zijn,
 De Kracht die ons bezoekt onze kameraadschappelijke macht;
 Het Onuitsprekelijke zal vinden een geheime stem,
 Het Onvergankelijke zal branden door het scherm van de Materie 270
 En van dit sterfelijke lichaam het gewaad maken van een god.
 De grootsheid van de Geest is onze tijdeloze bron
 En het zal ons tot kroon zijn in de eindeloze Tijd.
 Een onmetelijk Onbekende is rondom en binnenin ons;
 Alle dingen zijn gehuld in de dynamische Ene: 275
 Een subtiele schakel van verbondenheid verenigt alle leven.
 Zo is heel de schepping een enkele keten:
 Wij zijn niet alleen gelaten in een gesloten plan
 Tussen de drijfkracht van een onbewuste Kracht
 En een onmededeelzaam Absolute. 280
 Ons leven is een zijspoor in een sublieme ziele-reeks,
 Ons wezen kijkt verder dan de muren van verstand
 En staat met grotere werelden in verbinding;
 Helderder aarden zijn er en weidsere hemelen dan de onze.
 Er zijn domeinen waar het Wezen in zijn eigen diepten verzonken is; 285
 Het voelt in zijn immense dynamische kern
 Zijn nameloze, ongevormde, ongeboren potenties
 Roepen om uitdrukking in de vormeloze Uitgestrektheid:
 Onuitsprekelijk voorbij Onwetendheid en dood,
 Kijken de beelden van zijn eeuwigdurende Waarheid 290
 Uit een kamer van zijn zelf-verrukte ziel naar buiten:
 Als voor zijn eigen innerlijke getuigende blik
 Houdt de Geest zijn gespiegelde zelf en werken omhoog,
 De macht en hartstocht van zijn tijdloze hart,
 De gedaanten van zijn vormeloze extase, 295
 De grootsheden van zijn veelvoudige macht.
 Vandaaruit komt de mystieke substantie onzer zielen
 Tot in het wonder van onze natuurlijke geboorte,
 Daar is de ongevallen hoogte van alles wat wij zijn
 En de eeuwige bron van al wat wij hopen te worden. 300
 Op elk niveau droomt de hiëratische Macht,
 De ingewijde in ongesproken waarheden,
 Om over te brengen en tot deel van het leven te maken
 In zijn eigen aangeboren stijl en levende taal,
 Een of andere toets van de volmaaktheid van het Ongeborene, 305
 Een of ander visioen gezien in het alwetende Licht,
 Een of andere verre klank van de onsterfelijke rapsodische Stem,
 Een of andere geestvervoering van het al-scheppende Geluk,
 Een of andere vorm en schets van de onuitsprekelijke Schoonheid.
 Werelden zijn daar dichterbij die absolute rijken, 310
 Waar het antwoord op de Waarheid ogenblikkelijk is en zeker

And spirit is not hampered by its frame
And hearts by sharp division seized and rent
And delight and beauty are inhabitants
315 And love and sweetness are the law of life.
A finer substance in a subtler mould
Embodies the divinity earth but dreams;
Its strength can overtake joy's running feet;
Overleaping the fixed hurdles set by Time,
320 The rapid net of an intuitive clasp
Captures the fugitive happiness we desire.
A Nature lifted by a larger breath,
Plastic and passive to the all-shaping Fire,
Answers the flaming Godhead's casual touch:
325 Immune from our inertia of response
It hears the word to which our hearts are deaf,
Adopts the seeing of immortal eyes
And, traveller on the roads of line and hue,
Pursues the spirit of beauty to its home.
330 Thus we draw near to the All-Wonderful
Following his rapture in things as sign and guide;
Beauty is his footprint showing us where he has passed,
Love is his heart-beats' rhythm in mortal breasts,
Happiness the smile on his adorable face.
335 A communion of spiritual entities,
A genius of creative Immanence,
Makes all creation deeply intimate:
A fourth dimension of aesthetic sense
Where all is in ourselves, ourselves in all,
340 To the cosmic wideness re-aligns our souls.
A kindling rapture joins the seer and seen;
The craftsman and the craft grown inly one
Achieve perfection by the magic throb
And passion of their close identity.
345 All that we slowly piece from gathered parts,
Or by long labour stumblingly evolve,
Is there self-born by its eternal right.
In us too the intuitive Fire can burn;
An agent Light, it is coiled in our folded hearts,
350 On the celestial levels is its home:
Descending, it can bring those heavens here.
But rarely burns the flame nor burns for long;
The joy it calls from those diviner heights
Brings brief magnificent reminiscences
355 And high splendid glimpses of interpreting thought,
But not the utter vision and delight.
A veil is kept, something is still held back,

En de geest niet door zijn omlijsting wordt belemmerd
 En harten niet door scherpe verdeeldheid worden gegrepen en verscheurd,
 Waar genoeg en schoonheid wonen
 En liefde en lieflijkheid de wet van het leven zijn. 315
 Een zuiverder substantie in een subtielere vorm
 Belichaamt de goddelijkheid waar de aarde slechts van droomt;
 Haar kracht kan de snellende voeten van vreugde inhalen;
 Nemend de hechte hindernissen die door de Tijd zijn uitgezet,
 Bemachtigt het snelle vangnet van een intuïtieve greep 320
 Het vluchtige geluk waarnaar wij verlangen.
 Een Natuur opgetild door een ruimere adem,
 Kneedbaar en passief voor het al-scheppende Vuur,
 Beantwoordt de vluchtige aanraking van de vlammeende Godheid:
 Immuun voor onze onwil om te antwoorden 325
 Hoort het het woord waarvoor onze oren doof zijn,
 Ontleent het het zicht van onsterfelijke ogen
 En, als reiziger op de wegen van lijn en kleur,
 Achtervolgt het de geest van schoonheid naar zijn thuis.
 Aldus naderen we de Al-Voortreffelijke, 330
 Zijn verrukking in de dingen volgend als teken en gids;
 Schoonheid is zijn voetspoor dat ons laat zien waar hij voorbijkwam,
 Liefde is het ritme van zijn hartslag in een sterfelijke borst,
 Geluk de glimlach op zijn aanbiddelijke gezicht.
 Een samenkomen van spirituele entiteiten, 335
 Een genius van scheppende Immanentie,
 Maakt heel de schepping diep vertrouwd:
 Een vierde dimensie van esthetische waarneming
 Waar alles in onszelf is, onszelf in al,
 Richt onze zielen opnieuw naar de kosmische uitgestrektheid. 340
 Een aanstekelijke geestvervoering verenigt de ziener en het geziene;
 De ambachtsman en het ambacht groeien innig één,
 Bereiken perfectie door de magische hartslag
 En passie van hun innige vereenzelving.
 Al wat wij langzaam samenstellen uit bijeengegaarde delen, 345
 Of door langdurig zwoegen al struikelend ontwikkelen,
 Is daar zelf-geboren in zijn eeuwigdurende recht.
 Ook in ons kan het intuïtieve Vuur branden;
 Een Licht als rentmeester, het ligt opgerold in ons gekooide hart,
 Op de hemelse hoogten is haar thuis: 350
 Afdalend kan zij deze hemelen hier brengen.
 Doch zelden brandt de vlam noch brandt zij voor lang;
 De vreugde die zij van die goddelijke hoogten roept
 Brengt kortstondige grootse herinneringen
 En hoge schitterende inzichten van verklarende gedachte, 355
 Maar niet de opperste visie en genot.
 Een sluier is gebleven, er is nog iets dat wordt weerhouden,

Lest, captives of the beauty and the joy,
Our souls forget to the Highest to aspire.

- 360 In that fair subtle realm behind our own
The form is all, and physical gods are kings.
The inspiring Light plays in fine boundaries;
A faultless beauty comes by Nature's grace;
There liberty is perfection's guarantee:
- 365 Although the absolute Image lacks, the Word
Incarnate, the sheer spiritual ecstasy,
All is a miracle of symmetric charm,
A fantasy of perfect line and rule.
There all feel satisfied in themselves and whole,
- 370 A rich completeness is by limit made,
Marvel in an utter littleness abounds,
An intricate rapture riots in a small space:
Each rhythm is kin to its environment,
Each line is perfect and inevitable,
- 375 Each object faultlessly built for charm and use.
All is enamoured of its own delight.
Intact it lives of its perfection sure
In a heaven-pleased self-glad immunity;
Content to be, it has need of nothing more.
- 380 Here was not futile effort's broken heart:
Exempt from the ordeal and the test,
Empty of opposition and of pain,
It was a world that could not fear nor grieve.
It had no grace of error or defeat,
- 385 It had no room for fault, no power to fail.
Out of some packed self-bliss it drew at once
Its form-discoveries of the mute Idea
And the miracle of its rhythmic thoughts and acts,
Its clear technique of firm and rounded lives,
- 390 Its gracious people of inanimate shapes
And glory of breathing bodies like our own.
Amazed, his senses ravished with delight,
He moved in a divine, yet kindred world
Admiring marvellous forms so near to ours
- 395 Yet perfect like the playthings of a god,
Deathless in the aspect of mortality.
In their narrow and exclusive absolutes
The finite's ranked supremacies throned abide;
It dreams not ever of what might have been;
- 400 Only in boundaries can this absolute live.
In a supremeness bound to its own plan
Where all was finished and no widths were left,

Opdat niet onze zielen, gevangenen van schoonheid en van vreugde,
Vergeeten naar het Hoogste te aspireren.

In dat schone subtiele koninkrijk achter dat van ons 360
Is de vorm alles en de fysieke goden zijn koning.
Het inspirerende Licht speelt in fijnstoffelijke grensgebieden;
Een smetteloze schoonheid komt met de gratie der Natuur;
Daar is vrijheid de garantie voor perfectie:
Ofschoon de absolute Beeltenis ontbreekt, het mensgeworden Woord, 365
De loutere spirituele extase,
Is alles een wonder van symmetrische charme,
Een fantasie van perfecte lijn en regel.
Daar voelt alles zich tevreden in zichzelf en heel,
Een rijke volledigheid is door begrenzing gemaakt, 370
Wonder wemelt in een uiterste nietigheid,
Een vreemde verrukking viert hoogtij in een kleine ruimte:
Elk ritme is aan zijn omgeving eigen,
Elke lijn is volmaakt en onvermijdelijk,
Elk object is onberispelijk gebouwd voor bekoring en gebruik. 375
Alles is verliefd geraakt op zijn eigen geluk.
Ongeschonden leeft het van zijn volmaaktheid zeker
In een hemel-behagende, zelf-verheugde immuniteit;
Met het bestaan tevreden, heeft het geen behoefte aan meer.
Hier was geen gebroken hart van nutteloze krachtsinspanning: 380
Vrijgesteld van beproeving en de toets,
Vrij van tegenstelling en van pijn,
Was het een wereld die angst kende noch droefenis.
Het bezat geen deugd van dwaling of nederlaag,
Er was geen ruimte voor gebrek, geen macht die falen kon. 385
Aan een of ander samengepakt zelf-geluk ontleende het tegelijkertijd
Zijn vorm-ontdekkingen van het sprakeloze Idee
En het wonder van zijn ritmische gedachten en daden,
Zijn heldere techniek van standvastige en volmaakte levens,
Zijn minzame volk van onbezielde gedaanten 390
En glorie van ademende lichamen als de onze.
Verbaasd, zijn zinnen verrukt van genot,
Bewoog hij door een goddelijke en toch verwante wereld
Wonderschone vormen bewonderend zo dicht bij ons
En toch volmaakt, gelijk het speelgoed van een god, 395
Onsterfelijk uit het oogpunt van de sterfelijkheid.
In hun beperkte en exclusieve absoluutheden verblijven,
Getroond, de in slagorde geschaarde oppermachten der eindigheid;
Het droomt zelfs nooit van wat had kunnen zijn;
In begrenzing slechts kan deze volstretheid leven. 400
In een voortreffelijkheid gebonden aan zijn eigen plan
Waar aan alles een einde was gekomen en waar geen ruimte overbleef,

No space for shadows of the immeasurable,
No room for the incalculable's surprise,
405 A captive of its own beauty and ecstasy,
In a magic circle wrought the enchanted Might.
The spirit stood back effaced behind its frame.
Admired for the bright finality of its lines
A blue horizon limited the soul;
410 Thought moved in luminous facilities,
The outer ideal's shallows its swim-range:
Life in its boundaries lingered satisfied
With the small happiness of the body's acts.
Assigned as Force to a bound corner-Mind,
415 Attached to the safe paucity of her room,
She did her little works and played and slept
And thought not of a greater work undone.
Forgetful of her violent vast desires,
Forgetful of the heights to which she rose,
420 Her walk was fixed within a radiant groove.
The beautiful body of a soul at ease,
Like one who laughs in sweet and sunlit groves,
Childlike she swung in her gold cradle of joy.
The spaces' call reached not her charmed abode,
425 She had no wings for wide and dangerous flight,
She faced no peril of sky or of abyss,
She knew no vistas and no mighty dreams,
No yearning for her lost infinitudes.
A perfect picture in a perfect frame,
430 This faery artistry could not keep his will:
Only a moment's fine release it gave;
A careless hour was spent in a slight bliss.
Our spirit tires of being's surfaces,
Transcended is the splendour of the form;
435 It turns to hidden powers and deeper states.
So now he looked beyond for greater light.
His soul's peak-climb abandoning in its rear
This brilliant courtyard of the House of Days,
He left that fine material Paradise.
440 His destiny lay beyond in larger Space.

END OF CANTO TWO

Geen plaats voor schaduwen van het onmeetbare,
 Geen speelruimte voor de verrassing van het onberekenbare,
 Een gevangene van zijn eigen schoonheid en extase, 405
 Was in een magische cirkel de betoverde Macht aan het werk.
 De geest stond teruggetreden, verscholen achter zijn vorm.
 Bewonderd om de heldere beslistheid van zijn lijnen
 Begrensde een blauwe horizon de ziel;
 Denken bewoog door lichtende oppervlakkigheden, 410
 Het uiterlijke ideaal maakt zijn zwem-bereik ondiep:
 Het leven binnen zijn begrenzingen verbleef tevreden
 Met het klein geluk van lichamelijke daden.
 Toegewezen als Kracht aan een gebonden uithoek van Verstand,
 Gehecht aan het veilige gebrek aan ruimte, 415
 Deed zij haar simpele werk en speelde en sliep
 En dacht niet aan een groter, nog ongedaan werk.
 Haar gewelddadige onmetelijke verlangens vergeten,
 Vergeten de hoogten waarnaar zij was gestegen,
 Was haar wandel vastgelegd in een stralende groef. 420
 Het schone lichaam van een ziel op zijn gemak,
 Als iemand die lacht in een lieflijk en zombeschenen woud,
 Schommelde als een kind in haar gouden wieg van vreugde.
 De roep der ruimen bereikten niet haar betoverde verblijf,
 Zij had geen vleugels voor wijde en gevaarlijke vlucht, 425
 Geen gevaar zag zij tegemoet van hemel of van afgrond,
 Zij kende geen vergezichten en geen machtige dromen,
 Geen smachten naar haar verloren oneindigheden.
 Een volmaakt portret in een volmaakte lijst,
 Deze feeëriek kunstvaardigheid kon zijn wilskracht niet gevangen houden: 430
 Het gaf slechts een moment van fijnzinnige bevrijding;
 Een zorgeloos uur werd in vluchtig geluk doorgebracht.
 Onze geest wordt 's wezens oppervlakten moe,
 Overstegen wordt de pracht van de vorm;
 Het keert zich tot verborgen machten en diepere staten. 435
 Aldus zocht hij nu verder naar groter licht.
 In de berge-klim van zijn ziel, achter zich prijsgevend
 Deze schitterende binnenplaats van het Huis der Dagen,
 Verliet hij dat fijnstoffelijke Paradijs.
 Zijn bestemming lag verder in een grotere Ruimte. 440

EINDE VAN CANTO TWEE

Canto Three

The Glory and the Fall of Life

An uneven broad ascent now lured his feet.
Answering a greater Nature's troubled call
He crossed the limits of embodied Mind
And entered wide obscure disputed fields
5 Where all was doubt and change and nothing sure,
A world of search and toil without repose.
As one who meets the face of the Unknown,
A questioner with none to give reply,
Attracted to a problem never solved,
10 Always uncertain of the ground he trod,
Always drawn on to an inconstant goal
He travelled through a land peopled by doubts
In shifting confines on a quaking base.
In front he saw a boundary ever unreached
15 And thought himself at each step nearer now,
A far retreating horizon of mirage.
A vagrancy was there that brooked no home,
A journey of countless paths without a close.
Nothing he found to satisfy his heart;
20 A tireless wandering sought and could not cease.
There life is the manifest Incalculable,
A movement of unquiet seas, a long
And venturous leap of spirit into Space,
A vexed disturbance in the eternal Calm,
25 An impulse and passion of the Infinite.
Assuming whatever shape her fancy wills,
Escaped from the restraint of settled forms
She has left the safety of the tried and known.
Unshepherded by the fear that walks through Time,
30 Undaunted by Fate that dogs and Chance that springs,
She accepts disaster as a common risk;
Careless of suffering, heedless of sin and fall,
She wrestles with danger and discovery
In the unexplored expanses of the soul.
35 To be seemed only a long experiment,
The hazard of a seeking ignorant Force

Canto Drie

De Glorie en Ondergang van het Leven

Een ongelijke, brede weg omhoog lokte nu zijn voeten.
Gehoor gevend aan de noodroep van een grotere Natuur
Overschreed hij de grenzen van de belichaamde Geest
En betrad wijde, obscure, omstreden velden
Waar alles twijfel was en verandering en niets zeker, 5
Een wereld van zoeken en onophoudelijk gezwoeg.
Als een die Onbekendes aangezicht ontmoet,
Een vragensteller zonder antwoord om terug te geven,
Gelokt door een probleem dat nooit wordt opgelost,
Altijd onzeker van de grond die hij betrad, 10
Immer aangetrokken tot een veranderlijk doel
Reisde hij in een land door twijfels bevolkt
Binnen veranderende grenzen op een schokkende grond.
Voor zich uit zag hij een grenslijn immer onbereikt
En dacht zichzelf dichterbij met elke stap, – 15
Een verre, terugtrekkende horizon van zinsbegoocheling.
Een ronddwalen was daar dat geen huis verdroeg,
Een reis over talloze paden zonder einde.
Niets vond hij dat zijn hart kon tevreden stellen;
Een onvermoeibare zwerftocht zocht en kon niet staken. 20
Daar is leven het klaarblijkelijk Onberekenbare,
Een bewegen van rusteloze zeeën, een langdurige
En stoutmoedige sprong van de geest de Ruimte in,
Een geërgerde beroering in de eeuwige Kalmte,
Een impuls en passie van de Oneindigheid. 25
Terwijl zij elke gedaante aanneemt die haar willekeur verkiest,
Ontsnapt aan de beperking van gevestigde vormen
Heeft zij de veiligheid verlaten van het beproefde en bekende.
Onbehoed door de angst die waart door de Tijd,
Onverschrokken door het Lot dat achtervolgt en Kans die toeslaat, 30
Aanvaardt zij onheil als een normaal risico;
Zich niet bekommerend om leed, onverschillig om zonde en val,
Worstelt zij met gevaar en ontdekking
In de ondoorvorste uitgestrektheden van de ziel.
Te bestaan scheen slechts een langdurig experiment, 35
De waagschaal van een zoekende, onwetende Kracht

- That tries all truths and, finding none supreme,
Moves on unsatisfied, unsure of its end.
As saw some inner mind, so life was shaped:
- 40 From thought to thought she passed, from phase to phase,
Tortured by her own powers or proud and blest,
Now master of herself, now toy and slave.
A huge inconsequence was her action's law,
As if all possibility must be drained,
- 45 And anguish and bliss were pastimes of the heart.
In a gallop of thunder-hooved vicissitudes
She swept through the race-fields of Circumstance,
Or, swaying, she tossed between her heights and deeps,
Uplifted or broken on Time's inconstant wheel.
- 50 Amid a tedious crawl of drab desires
She writhed, a worm mid worms in Nature's mud,
Then, Titan-statured, took all earth for food,
Ambitioned the seas for robe, for crown the stars
And shouting strode from peak to giant peak,
- 55 Clamouring for worlds to conquer and to rule.
Then, wantonly enamoured of Sorrow's face,
She plunged into the anguish of the depths
And, wallowing, clung to her own misery.
In dolorous converse with her squandered self
- 60 She wrote the account of all that she had lost,
Or sat with grief as with an ancient friend.
A romp of violent raptures soon was spent,
Or she lingered tied to an inadequate joy
Missing the turns of fate, missing life's goal.
- 65 A scene was planned for all her numberless moods
Where each could be the law and way of life,
But none could offer a pure felicity;
Only a flickering zest they left behind
Or the fierce lust that brings a dead fatigue.
- 70 Amid her swift untold variety
Something remained dissatisfied, ever the same
And in the new saw only a face of the old,
For every hour repeated all the rest
And every change prolonged the same unease.
- 75 A spirit of her self and aim unsure,
Tired soon of too much joy and happiness,
She needs the spur of pleasure and of pain
And the native taste of suffering and unrest:
She strains for an end that never can she win.
- 80 A perverse savour haunts her thirsting lips:
For the grief she weeps which came from her own choice,
For the pleasure years that racked with wounds her breast;

Die elke waarheid weegt en, geen ervan voortreffelijk bevonden,
 Onbevredigd verder gaat, onzeker waar zij eindigen zal.
 Als zag een of ander innerlijk verstand, zo was leven vorm gegeven:
 Van gedachte tot gedachte ging zij voort, van fase tot fase, 40
 Door haar eigen machten gepijnigd of door haar trots en zaligheid,
 Nu eens meester van zichzelf, dan weer als speelgoed en slaaf.
 Een reusachtige onsamenhangendheid was de wet van haar daden,
 Als moest elke mogelijkheid worden uitgeput,
 En zieleangst en gelukzaligheid tijdverdrijf waren van het hart. 45
 In een galop van donder-gehoefde lotswisseling
 Snelde zij door de wedren-velden van Omstandigheid,
 Of zij werd, al slingerend, heen en weer geworpen tussen haar hoogten en diepten,
 Opgetild of gebroken op het veranderlijke rad van de Tijd.
 Temidden van een eentonig gekruip van kleurloze verlangens 50
 Kronkelde zij, een worm tussen wormen in het slijk van de Natuur,
 Dan, van Titanische gestalte, nam zij heel de aarde tot zich als haar voedsel,
 Ambieerde de zeeën als haar kleed, de sterren als haar kroon
 En schreed luidkeels van piek naar reuzepiek,
 Tierde om werelden te onderwerpen en te beheersen. 55
 Dan, speels verliefd geraakt op het gelaat van Droefenis,
 Nam zij de sprong tot in de smart der diepten
 En, zwelgend, klampte zij zich aan haar misère vast.
 In een pijnlijke omgang met haar verkwiste zelf
 Schreef zij het verslag van al wat zij verloren had, 60
 Of zat samen met droefheid als met een oude vriend.
 Een stoeipartij van gewelddadige verrukking was weldra verspild,
 Of zij talmde, gebonden aan een ontoereikende vreugde,
 En miste de wendingen van het lot, miste 's levens doel.
 Een tafereel werd beraamd voor al haar talloze stemmingen 65
 Waar ieder de wet en wijze van leven kon zijn,
 Maar geen een pure gelukzaligheid kon bieden;
 Slechts een flakkerend vuur lieten zij achter
 Of de woeste lust die een dodelijke vermoeidheid brengt.
 Temidden van haar vluchtige, onnoemelijke verscheidenheid 70
 Was er iets dat onbevredigd bleef, aldoor hetzelfde
 En zag in het nieuwe slechts een gezicht van het oude,
 Met elk uur werd heel de rest herhaald
 En elke verandering zette hetzelfde ongemak voort.
 Als een geest, van zichzelf en van haar doel onzeker, 75
 Spoedig moe van teveel vreugde en geluk,
 Heeft zij behoefte aan de prikkel van plezier en pijn
 En de aangeboren dorst naar lijden en rusteloosheid:
 Zij spant zich in voor een doel dat zij nooit vermag te winnen.
 Een verdorven geur hangt rond haar dorstige lippen: 80
 Zij weent om de smart die voortkwam uit haar eigen keus,
 Zij smacht naar het vermaak dat haar borst met wonden kwelde;

Aspiring to heaven she turns her steps towards hell.
Chance she has chosen and danger for playfellows;
85 Fate's dreadful swing she has taken for cradle and seat.
Yet pure and bright from the Timeless was her birth,
A lost world-rapture lingers in her eyes,
Her moods are faces of the Infinite:
Beauty and happiness are her native right,
90 And endless Bliss is her eternal home.

This now revealed its antique face of joy,
A sudden disclosure to the heart of grief
Tempting it to endure and long and hope.
Even in changing worlds bereft of peace,
95 In an air racked with sorrow and with fear
And while his feet trod on a soil unsafe,
He saw the image of a happier state.
In an architecture of hieratic Space
Circling and mounting towards creation's tops,
100 At a blue height which never was too high
For warm communion between body and soul,
As far as heaven, as near as thought and hope,
Glimmered the kingdom of a griefless life.
Above him in a new celestial vault
105 Other than the heavens beheld by mortal eyes,
As on a fretted ceiling of the gods,
An archipelago of laughter and fire,
Swam stars apart in a rippled sea of sky.
Towered spirals, magic rings of vivid hue
110 And gleaming spheres of strange felicity
Floated through distance like a symbol world.
On the trouble and the toil they could not share,
On the unhappiness they could not aid,
Impervious to life's suffering, struggle, grief,
115 Untarnished by its anger, gloom and hate,
Unmoved, untouched, looked down great visioned planes
Blissful for ever in their timeless right.
Absorbed in their own beauty and content,
Of their immortal gladness they live sure.
120 Apart in their self-glory plunged, remote
Burning they swam in a vague lucent haze,
An everlasting refuge of dream-light,
A nebula of the splendours of the gods
Made from the musings of eternity.
125 Almost unbelievable by human faith,
Hardly they seemed the stuff of things that are.
As through a magic television's glass

Aspirerend naar de hemel keert zij haar schreden naar de hel.
 Toeval heeft zij gekozen en gevaar als speelkameraden;
 De vreselijke wisseling van het lot heeft zij aanvaard als wieg en zetel. 85
 Toch was haar geboorte uit het Tijdeloze puur en helder,
 Een verloren gegane wereld-bezieling staat in haar ogen,
 Haar stemmingen zijn facetten van de Oneindigheid:
 Schoonheid en geluk zijn haar aangeboren recht,
 Een eindeloze Gelukzaligheid is haar eeuwig thuis. 90

Dit nu onthulde zijn archaische aangezicht van vreugde,
 Een plotseling openbaren aan het hart van smart
 En verleide het om te verdragen en hunkeren en hopen.
 Zelfs in veranderende werelden verstoken van vrede,
 In een sfeer door verdriet en angst gekweld 95
 En terwijl zijn voeten een onveilige grond betraden,
 Zag hij het beeld van een gelukkiger staat.
 In een architectuur van een hiëratische Ruimte
 Cirkelend en klimmend naar de toppen van de schepping,
 Op een blauwe hoogte die nimmer hoog genoeg was 100
 Voor innige gemeenschap tussen lichaam en ziel,
 Zo ver als de hemel, zo dichtbij als gedachte en hoop,
 Schemerde het koninkrijk van een leven zonder smart.
 Boven hem in een nieuw hemelgewelf
 Anders dan de hemelen gezien door sterfelijke ogen, 105
 Als op een versierd plafond van de goden,
 Een archipel van lach en vuur,
 Zweefden sterren vrij in een rimpelende zee van lucht.
 Omhoog torenende spiralen, magische ringen van levendige kleur
 En glanzende sferen van een vreemd geluk 110
 Dreven door verten als een symbolische wereld.
 Op de moeilijkheden en inspanningen die zij niet konden delen,
 Op het ongeluk dat zij niet konden helpen,
 Doof voor 's levens lijden, worsteling, verdriet,
 Onaangetast door haar toorn, droefgeestigheid en haat, 115
 Keken onbewogen, onaangedaan, wijde droomsferen omlaag
 Voor altijd zalig in hun tijdloze recht.
 Opgegaan in hun eigen schoonheid en zelfgenoegzaamheid,
 Leven zij van hun onsterfelijke blijheid zeker.
 Afgezonderd, in hun zelf-glorie verzonken, veraf 120
 Zwommen zij brandend in een vage doorschijnende waas,
 Een eeuwigdurend toevluchtsoord van droom-licht,
 Een nevel van de pracht der goden
 Gemaakt van de mijmeringen der eeuwigheid.
 Welhaast onvoorstelbaar voor menselijk geloof, 125
 Leken zij nauwelijks de stof te zijn waarvan dingen zijn gemaakt.
 Als door een magisch televisie-scherm gezien

- Outlined to some magnifying inner eye
They shone like images thrown from a far scene
130 Too high and glad for mortal lids to seize.
But near and real to the longing heart
And to the body's passionate thought and sense
Are the hidden kingdoms of beatitude.
In some close unattained realm which yet we feel,
135 Immune from the harsh clutch of Death and Time,
Escaping the search of sorrow and desire,
In bright enchanted safe peripheries
For ever wallowing in bliss they lie.
In dream and trance and muse before our eyes,
140 Across a subtle vision's inner field,
Wide rapturous landscapes fleeting from the sight,
The figures of the perfect kingdom pass
And behind them leave a shining memory's trail.
Imagined scenes or great eternal worlds,
145 Dream-caught or sensed, they touch our hearts with their depths;
Unreal-seeming, yet more real than life,
Happier than happiness, truer than things true,
If dreams these were or captured images,
Dream's truth made false earth's vain realities.
150 In a swift eternal moment fixed there live
Or ever recalled come back to longing eyes
Calm heavens of imperishable Light,
Illumined continents of violet peace,
Oceans and rivers of the mirth of God
155 And griefless countries under purple suns.

- This, once a star of bright remote idea
Or imagination's comet trail of dream,
Took now a close shape of reality.
The gulf between dream-truth, earth-fact was crossed,
160 The wonder-worlds of life were dreams no more;
His vision made all they unveiled its own:
Their scenes, their happenings met his eyes and heart
And smote them with pure loveliness and bliss.
A breathless summit region drew his gaze
165 Whose boundaries jutted into a sky of Self
And dipped towards a strange ethereal base.
The quintessence glowed of Life's supreme delight.
On a spiritual and mysterious peak
Only a miracle's high transfiguring line
170 Divided life from the formless Infinite
And sheltered Time against eternity.
Out of that formless stuff Time mints his shapes;

Geschetst voor een of ander vergrotend innerlijk oog
 Schenen zij als beelden geworpen door een ver tafereel
 Te hoog en blij om te vatten voor sterfelijke leden. 130
 Doch nabij en werkelijk voor het verlangende hart
 En voor 's lichaams hartstochtelijke gedachte en gevoel
 Bestaan de verborgen koninkrijken van zaligheid.
 In een of ander dichtbij onbereikt gebied dat wij niettemin voelen,
 Immuun voor de strenge greep van Dood en Tijd, 135
 Ontsnapt aan het doordringen van verdriet en verlangen,
 In heldere, betoverde, veilige buitenwijken
 Liggen zij voor altijd gewenteld in geluk.
 In droom en trance en mijmering voor onze ogen,
 Door een innerlijk veld van scherp gezichtsvermogen, 140
 In wijde verrukte landschappen die voor het zicht vervlieden,
 Passeren de gedaanten van het volmaakte koninkrijk
 En laten een spoor achter van lichtende herinnering.
 Verbeelde taferelen of grote, eeuwige werelden,
 In dromen gevangen of gevoeld, raken zij onze harten met hun diepten; 145
 Onwerkelijk schijnend, en toch echter dan het leven,
 Gelukkiger dan geluk, werkelijker dan werkelijke dingen,
 Als zij al dromen waren of gevangen beelden,
 Maakte droom-waarheid aardes ijdele werkelijkheden onwaar.
 In een lichtvoetig eeuwig moment gevangen 150
 Of altijd weer teruggeworpen naar verlangende ogen
 Leven kalme hemelen van onvergankelijk Licht,
 Verlichte continenten van violette vrede,
 Oceanen en rivieren van Gods vrolijkheid
 En smarteloze landen onder een purperen zon. 155

Dit, eens een ster van heldere idee veraf
 Of verbeeldings kometenstaart van dromen,
 Nam nu de gedaante van een nabije realiteit.
 De kloof tussen droom-waarheid, aarde-feit was overbrugd,
 De wonder-werelden van het leven waren niet langer dromen; 160
 Zijn zicht maakte zich al wat zij ontsluierten tot het zijne:
 Hun taferelen, hun gebeurtenissen ontmoetten zijn ogen en hart
 En troffen hem met pure beminnelijkheid en geluk.
 Een ademloos berggebied trok zijn blik
 Waarvan de uiteinden omhoogliepen tot in een hemel van Zelf 165
 En daalden naar een vreemdsoortige etherische grond.
 De kwintessens straalde van 's Levens hoogste genoegens.
 Op een spirituele en mysterieuze top
 Scheidde een wonderlijke verheven gedaanteveranderende lijn
 Het leven van de vormeloze Oneindigheid 170
 En beschutte de Tijd tegen de eeuwigheid.
 Uit die vormeloze stof smeedt de Tijd haar vormen;

The Eternal's quiet holds the cosmic act:
The protean images of the World-Force
175 Have drawn the strength to be, the will to last
From a deep ocean of dynamic peace.
Inverting the spirit's apex towards life,
She spends the plastic liberties of the One
To cast in acts the dreams of her caprice,
180 His wisdom's call steadies her careless feet,
He props her dance upon a rigid base,
His timeless still immutability
Must standardise her creation's miracle.
Out of the Void's unseeing energies
185 Inventing the scene of a concrete universe,
By his thought she has fixed its paces, in its blind acts
She sees by flashes of his all-knowing Light.
At her will the inscrutable Supermind leans down
To guide her force that feels but cannot know,
190 Its breath of power controls her restless seas
And life obeys the governing Idea.
At her will, led by a luminous Immanence
The hazardous experimenting Mind
Pushes its way through obscure possibles
195 Mid chance formations of an unknowing world.
Our human ignorance moves towards the Truth
That Nescience may become omniscient,
Transmuted instincts shape to divine thoughts,
Thoughts house infallible immortal sight
200 And Nature climb towards God's identity.
The Master of the worlds self-made her slave
Is the executor of her fantasies:
She has canalised the seas of omnipotence;
She has limited by her laws the Illimitable.
205 The Immortal bound himself to do her works;
He labours at the tasks her Ignorance sets,
Hidden in the cape of our mortality.
The worlds, the forms her goddess fancy makes
Have lost their origin on unseen heights:
210 Even severed, straying from their timeless source,
Even deformed, obscure, accursed and fallen,
Since even fall has its perverted joy
And nothing she leaves out that serves delight,
These too can to the peaks revert or here
215 Cut out the sentence of the spirit's fall,
Recover their forfeited divinity.
At once caught in an eternal vision's sweep
He saw her pride and splendour of highborn zones

Eeuwigheids stilte draagt het kosmische bedrijf:
 De veelvormige beeltenissen van Wereld-Macht
 Hebben de kracht om te zijn, de wil tot voortbestaan 175
 Ontrokken aan een diepe oceaan van dynamische vrede.
 Door de apex van geest om te keren naar het leven,
 Verkwest zij de kneedbare vrijheden van de Ene
 Om in daden te gieten de dromen van haar grilligheid,
 De roep van zijn wijsheid stuurt haar zorgeloze voeten, 180
 Hij schraagt haar dans op een rigide basis,
 Zijn tijdloze stille onveranderlijkheid
 Moet tot standaard verheffen het wonder van haar schepping.
 Uit de blinde energieën van de Leegte
 Het toneel bedenkend van een waarachtig universum, 185
 Met zijn gedachten heeft zij de schreden vastgelegd, in de blinde daden
 Ziet zij bij de flitsen van zijn alwetende Licht.
 Als zij het wil, neigt het onnaspeurlijke Supramentale omlaag
 Om haar kracht te begeleiden die voelt maar niet kan kennen,
 Zijn adem van macht beheerst haar rusteloze zeeën 190
 En het leven gehoorzaamt de heersende Idee.
 Als zij het wil, door een lichtende Immanentie geleid,
 Baant het gevaarlijk experimenterende Verstand
 Haar weg door obscure mogelijkheid
 Tussen kansformaties van een onwetende wereld. 195
 Ons menselijke onbegrip beweegt zich naar de Waarheid
 Opdat Onwetendheid alwetend kan worden,
 Vervormde instincten nemen de gedaante van goddelijke gedachten,
 Gedachten herbergen onfeilbaar onsterfelijk inzicht
 En de Natuur klimt op tot Gods identiteit. 200
 De Meester der werelden die zichzelf tot haar slaaf heeft gemaakt,
 Is de voltrekker van haar fantasieën:
 Zij heeft de zeeën van almacht gekanaliseerd;
 Zij heeft met haar wetten het onbegrensbare begrensd.
 De Onsterfelijke heeft zichzelf gebonden om haar werken te kunnen doen; 205
 Hij zwoegt op de taken die haar Onwetendheid heeft gesteld,
 Verborgten in de mantel van onze sterfelijkheid.
 De werelden, de vormen die haar godinne-verbeelding maakt
 Hebben hun oorsprong op ongeziene hoogten verloren:
 Zelfs afgezonderd, afgedwaald van hun tijdeloze bron, 210
 Zelfs vervormd, obscuur, vervloekt en vervallen, –
 Want zelfs verval heeft haar perverse vreugde
 En niets sluit zij uit dat geluk zou kunnen brengen, –
 Ook deze kunnen naar de hoogten weerkeren of hier
 Ongedaan maken het vonnis van de val van de geest, 215
 En herontdekken hun verzaakte goddelijkheid.
 Gegrepen door het weidse van een eeuwig visioen
 Zag hij tegelijk haar trots en pracht van hooggeboren streken

- And her regions crouching in the nether deeps.
220 Above was a monarchy of unfallen self,
Beneath was the gloomy trance of the abyss,
An opposite pole or dim antipodes.
There were vasts of the glory of life's absolutes:
All laughed in a safe immortality
- 225 And an eternal childhood of the soul
Before darkness came and pain and grief were born
Where all could dare to be themselves and one
And Wisdom played in sinless innocence
With naked Freedom in Truth's happy sun.
- 230 There were worlds of her laughter and dreadful irony,
There were fields of her taste of toil and strife and tears;
Her head lay on the breast of amorous Death,
Sleep imitated awhile extinction's peace.
The light of God she has parted from his dark
- 235 To test the savour of bare opposites.
Here mingling in man's heart their tones and hues
Have woven his being's mutable design,
His life a forward-rippling stream in Time,
His nature's constant fixed mobility,
- 240 His soul a moving picture's changeful film,
His cosmos-chaos of personality.
The grand creatrix with her cryptic touch
Has turned to pathos and power being's self-dream,
Made a passion-play of its fathomless mystery.
- 245 But here were worlds lifted half-way to heaven.
The Veil was there but not the Shadowy Wall;
In forms not too remote from human grasp
Some passion of the inviolate purity
Broke through, a ray of the original Bliss.
- 250 Heaven's joys might have been earth's if earth were pure.
There could have reached our divinised sense and heart
Some natural felicity's bright extreme,
Some thrill of Supernature's absolutes:
All strengths could laugh and sport on earth's hard roads
- 255 And never feel her cruel edge of pain,
All love could play and nowhere Nature's shame.
But she has stabled her dreams in Matter's courts
And still her doors are barred to things supreme.
These worlds could feel God's breath visiting their tops;
- 260 Some glimmer of the Transcendent's hem was there.
Across the white aeonic silences
Immortal figures of embodied joy
Traversed wide spaces near to eternity's sleep.

En haar regionen gelegen in de diepste diepten. 220
 Boven was een monarchie van ongevallen zelf,
 Beneden was de droefgeestige trance van de afgrond,
 Een tegenpool of schemerige antipoden.
 Er waren onmetelikheden met de glorie van 's levens uitersten:
 Alles lachte in een veilige onsterfelijkheid 225
 En een eeuwig kind-zijn van de ziel
 Alvoor er duisternis kwam en pijn en smart werden geboren
 Waar elk zichzelf durfde zijn en één
 En Wijsheid speelde in zondeloze onschuld
 Met naakte Vrijheid in Waarheids gelukkige zon. 230
 Er waren werelden van gelach en gevreesde ironie,
 Er waren velden van haar voorkeur voor gezwoeg en twist en tranen;
 Haar hoofd lag op de borst van de verliefde Dood,
 Slaap imiteerde een tijdlang de vrede van gestorven zijn.
 Gods licht heeft zij gescheiden van zijn duisternis 235
 Om de gekruideheid te smaken van naakte tegendelen.
 Hier, mengend in 's mensen hart hebben hun tonen en kleuren
 Het ontwerp van zijn wispelturige wezen geweven,
 Zijn leven een voorwaarts rimpelende stroom in de Tijd,
 De constante vastgelegde beweeglijkheid van zijn natuur, 240
 Zijn ziel de veranderlijke film van bewegende beelden,
 Zijn kosmos-chaos van persoonlijkheid.
 De grootse creatrice met haar cryptische aanraking
 Heeft tot pathos en macht gekeerd 's wezens droom van zichzelf,
 Maakte een passiespel van zijn peilloze mysterie.

Doch hier waren werelden die tot halverwege de hemel waren opgetild. 245
 De Sluier was daar maar niet de Muur van Schaduw;
 In vormen niet te veraf voor de menselijke greep
 Brak een of andere passie door van de onschendbare zuiverheid
 Een straal van het oorspronkelijke Gelukzalige. 250
 's Hemels vreugden hadden aardse kunnen zijn ware de aarde zuiver geweest.
 Er konden ons vergoddelijkte gevoel en hart hebben bereikt
 Een of ander helder uiterste van natuurlijk geluk,
 Een of andere huivering van de volstrekteden van de Bovennatuur:
 Elke macht kon zich vermaken en lachen op aardes harde wegen 255
 En nimmer de wrede scherpste voelen van haar pijn,
 Waar alle liefde spelen kon en de Natuur geen schaamte kende.
 Doch zij heeft haar dromen in hoven van Materie gehuisvest
 En haar deuren zijn nog immer voor de hoogste dingen gesperd.
 Deze werelden konden Gods adem voelen die hun toppen bezocht;
 Een of andere schimpering was daar van de zoom van het Transcendente. 260
 Door de witte eonische stilten
 Doorkruisten onsterfelijke gedaanten van belichaamde vreugde
 Wijde ruimen nabij eeuwigheids slaap.

Pure mystic voices in beatitude's hush
265 Appealed to Love's immaculate sweetnesses,
Calling his honeyed touch to thrill the worlds,
His blissful hands to seize on Nature's limbs,
His sweet intolerant might of union
To take all beings into his saviour arms,
270 Drawing to his pity the rebel and the waif
To force on them the happiness they refuse.
A chant hymeneal to the unseen Divine,
A flaming rhapsody of white desire
Lured an immortal music into the heart
275 And woke the slumbering ear of ecstasy.
A purer, fierier sense had there its home,
A burning urge no earthly limbs can hold;
One drew a large unburdened spacious breath
And the heart sped from beat to rapturous beat.
280 The voice of Time sang of the Immortal's joy;
An inspiration and a lyric cry,
The moments came with ecstasy on their wings;
Beauty unimaginable moved heaven-bare
Absolved from boundaries in the vasts of dream;
285 The cry of the Birds of Wonder called from the skies
To the deathless people of the shores of Light.
Creation leaped straight from the hands of God;
Marvel and rapture wandered in the ways.
Only to be was a supreme delight,
290 Life was a happy laughter of the soul
And Joy was king with Love for minister.
The spirit's luminousness was bodied there.
Life's contraries were lovers or natural friends
And her extremes keen edges of harmony:
295 Indulgence with a tender purity came
And nursed the god on her maternal breast:
There none was weak, so falsehood could not live;
Ignorance was a thin shade protecting light,
Imagination the free-will of Truth,
300 Pleasure a candidate for heaven's fire;
The intellect was Beauty's worshipper,
Strength was the slave of calm spiritual law,
Power laid its head upon the breasts of Bliss.
There were summit-glories inconceivable,
305 Autonomies of Wisdom's still self-rule
And high dependencies of her virgin sun,
Illumined theocracies of the seeing soul
Throned in the power of the Transcendent's ray.
A vision of grandeurs, a dream of magnitudes

Zuivere mystieke stemmen in zaligheids zwijgen
 Lokten Liefdes vlekkeloze beminnelikheden, 265
 Riepen om zijn honing-aanraking teneinde de werelden te ontroeren,
 Zijn gelukbrengende handen te leggen op de ledematen van de Natuur,
 Zijn heerlijke onverdraagzame macht van eendracht
 Om elk wezen in zijn reddende armen te sluiten,
 Zich te ontfermen over de opstandeling en de verschoppeling 270
 Om hen tot het geluk te dwingen dat zij hebben afgewezen.
 Een bruiloftszang voor het ongeziene Goddelijke,
 Een vlamme rapsodie van rein verlangen
 Lokte een onsterfelijke muziek naar het hart
 En wekte het sluimerende oor van verrukking. 275
 Een zuiverder, vuriger zintuig had daar zijn thuis,
 Een brandende drang die aardse leden niet verdragen;
 Men nam een diepe, onbezwaarde, verruimende ademteug
 En het hart sprong van hartslag naar verrukte hartslag.
 De stem van de Tijd zong van de vreugde van Onsterfelijkheid; 280
 Als een inspiratie en een lyrische klank,
 Kwamen de ogenblikken door verrukking gevleugeld;
 Schoonheid onvoorstelbaar bewoog als ging de hemel open
 Bevrijd van beperkingen in de onmetelijkheid der dromen;
 De roep van de Vogels van Verwondering klonk in de lucht 285
 Naar de onsterfelijke volkeren aan de kusten van het Licht.
 Schepping sprong recht vanaf de handen Gods;
 Wonder en vervoering zwierven over de wegen.
 Louter te bestaan was een allerhoogst genot,
 Leven was een gelukkige lach die kwam van de ziel 290
 En Vreugde was koning met Liefde als minister.
 De verlichtheid van de geest was daar belichaamd.
 's Levens tegenstellingen waren minnaars of vrienden van nature
 En haar uitersten waren scherpe zwaardsneden van harmonie:
 Goedgunstigheid kwam met een tedere zuiverheid 295
 En koesterde de god aan haar moederlijke borst:
 Niets was daar dat zwak was, daarom kon onwaarheid niet bestaan;
 Onwetendheid was een dun gordijn dat het licht beschermde,
 Verbeelding was Waarheids vrije wil,
 Vermaak een kandidaat voor het hemelse vuur; 300
 Het intellect was aanbieder van de Schoonheid,
 Kracht was de slaaf van de kalme spirituele wet,
 Macht legde haar hoofd in de schoot van Gelukzaligheid.
 Er waren opperste gloriën ondenkbaar,
 Autonomieën van Wijsheids stille zelf-bewind 305
 En hoge afhankelijkheden van haar maagdelijke zon,
 Verlichte theocratieën van de helderziende ziel
 Getroond met de macht van Transcendenten straling.
 Een visioen van grandeurs, een droom van grootsheden

- 310 In sun-bright kingdoms moved with regal gait:
Assemblies, crowded senates of the gods,
Life's puissances reigned on seats of marble will,
High dominations and autocracies
And laurelled strengths and armed imperative might.
- 315 All objects there were great and beautiful,
All beings wore a royal stamp of power.
There sat the oligarchies of natural Law,
Proud violent heads served one calm monarch brow:
All the soul's postures donned divinity.
- 320 There met the ardent mutual intimacies
Of mastery's joy and the joy of servitude
Imposed by Love on Love's heart that obeys
And Love's body held beneath a rapturous yoke.
All was a game of meeting kinglinesses.
- 325 For worship lifts the worshipper's bowed strength
Close to the god's pride and bliss his soul adores:
The ruler there is one with all he rules;
To him who serves with a free equal heart
Obedience is his princely training's school,
- 330 His nobility's coronet and privilege,
His faith is a high nature's idiom,
His service a spiritual sovereignty.
There were realms where Knowledge joined creative Power
In her high home and made her all his own:
- 335 The grand Illuminate seized her gleaming limbs
And filled them with the passion of his ray
Till all her body was its transparent house
And all her soul a counterpart of his soul.
Apotheosised, transfigured by wisdom's touch,
- 340 Her days became a luminous sacrifice;
An immortal moth in happy and endless fire,
She burned in his sweet intolerable blaze.
A captive Life wedded her conqueror.
In his wide sky she built her world anew;
- 345 She gave to mind's calm pace the motor's speed,
To thinking a need to live what the soul saw,
To living an impetus to know and see.
His splendour grasped her, her puissance to him clung;
She crowned the Idea a king in purple robes,
- 350 Put her magic serpent sceptre in Thought's grip,
Made forms his inward vision's rhythmic shapes
And her acts the living body of his will.
A flaming thunder, a creator flash,
His victor Light rode on her deathless Force;
- 355 A centaur's mighty gallop bore the god.

Bewoog in zonne-stralende koninkrijken met vorstelijke tred: Assemblés, gekroonde senaten van de goden, 's Levens grootmachten heersten op zetels van marmeren wilskracht, Hoogstaande heerschappijen en autocratieën En gelauwerde mogendheden en gewapende gebiedende machten.	310
Elk voorwerp daar was groots en schoon, Elk wezen droeg een koninklijk stempel van macht. Daar zetelden de olicharchieën van de natuurlijke Wet, Trotse gewelddadige vorsten dienden een kalm koninklijk gezag: Al de verschijningsvormen van de ziel kleedden zich in goddelijkheid.	315
Daar ontmoetten elkaar de vurige wederzijdse innigheden Van meesterschapsvreugde en de vreugde van dienstbaarheid Door Liefde opgelegd aan Liefdes hart dat gehoorzaamt En Liefdes lichaam onder een juk van verrukking gevangen. Al was een spel van ontmoetende koninklijkheden.	320
Want aanbidding tilt de gebogen kracht van de aanbidder Op tot aan de goddelijke trots en geluk die zijn ziel aanbidt: De heerser daar is een met al waarover hij heerst; Voor degene die dient met een vrij en gelijkmoedig hart Is gehoorzaamheid zijn prinselijke trainingsschool,	325
Als zijn adellijke prinsenkroon en privilege Is zijn geloof het idioom van een hoogstaande natuur, Zijn dienst een spirituele soevereiniteit. Er waren gebieden waar Kennis samenging met creatieve Macht In haar hoge huis en haar geheel en al de zijne maakte:	330
De grootse Verlichte maakte zich meester van haar glanzende ledematen En vulde hen met de hartstocht van zijn stralen Tot heel haar lichaam was geworden tot zijn doorschijnende huis En heel haar ziel de tegenhanger van zijn ziel. Vergoddelijkt, herschappen door wijsheids aanraking, Werden haar dagen een lichtende offerande;	335
Als een onsterfelijke mot in gelukkig en oneindig vuur, Brandde zij in zijn heerlijke, onverdraaglijke vlammenzee. Een gevangen Leven huwde haar veroveraar. In zijn wijde hemelruim bouwde zij haar wereld opnieuw; Zij gaf aan verstands kalme tred de snelheid van een motor,	340
Aan denken de behoefte om te leven wat de ziel zag, Aan leven de drijfveer om te weten en te zien. Zijn glorie greep haar aan, haar macht klampte zich aan hem vast; Zij kroonde de Idee tot koning in purperen gewaden, Legde haar magische slange-scepter in Denkens hand, Maakte vormen tot de ritmische gedaanten van zijn innerlijke zicht	345
En haar daden de levende belichaming van zijn wil. Een vlammende donderslag, een scheppende lichtflits, Zijn zegevierende Licht bereed haar onsterfelijke Kracht; De machtige galop van een centaur droeg de god.	350
	355

Life throned with mind, a double majesty.
Worlds were there of a happiness great and grave
And action tinged with dream, laughter with thought,
And passion there could wait for its desire
360 Until it heard the near approach of God.
Worlds were there of a childlike mirth and joy;
A carefree youthfulness of mind and heart
Found in the body a heavenly instrument;
It lit an aureate halo round desire
365 And freed the deified animal in the limbs
To divine gambols of love and beauty and bliss.
On a radiant soil that gazed at heaven's smile
A swift life-impulse stinted not nor stopped:
It knew not how to tire; happy were its tears.
370 There work was play and play the only work,
The tasks of heaven a game of godlike might:
A celestial bacchanal for ever pure,
Unstayed by faintness as in mortal frames
Life was an eternity of rapture's moods:
375 Age never came, care never lined the face.
Imposing on the safety of the stars
A race and laughter of immortal strengths,
The nude god-children in their play-fields ran
Smiting the winds with splendour and with speed;
380 Of storm and sun they made companions,
Sported with the white mane of tossing seas,
Slew distance trampled to death under their wheels
And wrestled in the arenas of their force.
Imperious in their radiance like the suns
385 They kindled heaven with the glory of their limbs
Flung like a divine largess to the world.
A spell to force the heart to stark delight,
They carried the pride and mastery of their charm
As if Life's banner on the roads of Space.
390 Ideas were luminous comrades of the soul;
Mind played with speech, cast javelins of thought,
But needed not these instruments' toil to know;
Knowledge was Nature's pastime like the rest.
Investitured with the fresh heart's bright ray,
395 An early God-instinct's child inheritors,
Tenants of the perpetuity of Time
Still thrilling with the first creation's bliss,
They steeped existence in their youth of soul.
An exquisite and vehement tyranny,
400 The strong compulsion of their will to joy
Poured smiling streams of happiness through the world.

Leven troonde tesamen met verstand, een tweevoudige majesteit.
 Werelden waren daar van een groot en diep geluk
 En handelingen met droom verweven, gelach met gedachten,
 En hartstocht kon daar op het verlangde wachten
 Tot het hoorde het nabije naderen van God. 360
 Werelden waren daar van een kinderlijke vrolijkheid en blijdschap;
 Een onbezorgde jeugdigheid in verstand en hart
 Vond in het lichaam een hemels instrument;
 Het spon een gouden krans rondom verlangen
 En liet het verafgoodde dier in de ledematen vrij 365
 Voor goddelijke capriolen van liefde en schoonheid en geluk.
 Op een stralende grond die opkeek naar 's hemels glimlach
 Snelde een levensdrift en stakte niet noch stopte;
 Zij kende geen vermoeidheid; had zij tranen dan waren ze van geluk.
 Daar was werk een spel, en spel het enige werk, 370
 Des hemels taken een tijdverdrijf van godgelijke macht:
 Gelijk een hemels bacchanaal voor altijd zuiver,
 Niet door uitputting tot staan gebracht als bij het sterfelijke gestel
 Was leven een eeuwigheid van hartstochtelijke stemmingen:
 Veroudering was onbekend, zorgen tekenden nimmer het gezicht. 375
 In een wedren en een lach van onsterfelijke krachten
 Opgelegd aan de zekerheid van de sterren,
 Renden de naakte goden-kinderen over hun speelweiden,
 Sloegen de wind met glorie en snelheid;
 Storm en zon maakten zij tot speelkameraden, 380
 Vermaakten zich op de witte manen van woelige zeeën,
 Versloegen afstand, vermorzeld onder hun wielen
 En worstelden in de arena's van hun kracht.
 Heerszuchtig in hun schittering gelijk de zonnen
 Zetten zij de hemel in vlam met de glorie hunner ledematen 385
 Als een goddelijke vrijgevigheid geworpen op de wereld.
 Als een betovering om het hart tot naakt geluk te dwingen,
 Droegen zij de trots en meesterschap van hun bekoring
 Als waren zij 's Levens vaandel op de wegen van de Ruimte.
 Ideeën waren lichtende metgezellen van de ziel; 390
 Verstand speelde met taal, wierp gedachtensperen,
 Maar had dit werktuiglijke zwoegen niet nodig om te kennen;
 Kennis was des Natuurs tijdverdrijf gelijk de rest.
 Met ambt bekleed door de heldere stralen van het prille hart,
 De kinder-erfgenamen van een vroeg Gods-instinct, 395
 Pachters van Tijds eindeloosheid
 Nog altijd sidderend met het geluk van de eerste schepping,
 Dompelden zij het bestaan in de jeugd van hun ziel.
 Een voortreffelijke en vurige tirannie,
 De sterke dwang van hun verlangen naar vreugde 400
 Schonk met een glimlach stromen van geluk over de wereld uit.

There reigned a breath of high immune content,
A fortunate gait of days in tranquil air,
A flood of universal love and peace.
405 A sovereignty of tireless sweetness lived
Like a song of pleasure on the lips of Time.
A large spontaneous order freed the will,
A sun-frank winging of the soul to bliss,
The breadth and greatness of the unfettered act
410 And the swift fire-heart's golden liberty.
There was no falsehood of soul-severance,
There came no crookedness of thought or word
To rob creation of its native truth;
All was sincerity and natural force.
415 There freedom was sole rule and highest law.
In a happy series climbed or plunged these worlds:
In realms of curious beauty and surprise,
In fields of grandeur and of titan power,
Life played at ease with her immense desires.
420 A thousand Edens she could build nor pause;
No bound was set to her greatness and to her grace
And to her heavenly variety.
Awake with a cry and stir of numberless souls,
Arise from the breast of some deep Infinite,
425 Smiling like a new-born child at love and hope,
In her nature housing the Immortal's power,
In her bosom bearing the eternal Will,
No guide she needed but her luminous heart:
No fall debased the godhead of her steps,
430 No alien Night had come to blind her eyes.
There was no use for grudging ring or fence;
Each act was a perfection and a joy.
Abandoned to her rapid fancy's moods
And the rich coloured riot of her mind,
435 Initiate of divine and mighty dreams,
Magician builder of unnumbered forms
Exploring the measures of the rhythms of God,
At will she wove her wizard wonder-dance,
A Dionysian goddess of delight,
440 A Bacchant of creative ecstasy.

This world of bliss he saw and felt its call,
But found no way to enter into its joy;
Across the conscious gulf there was no bridge.
A darker air encircled still his soul
445 Tied to an image of unquiet life.

Een adem regeerde daar van een hoogstaande onschendbare voldoening,
 Een fortuinlijke tred van dagen in kalme sfeer,
 Een vloed van universele liefde en vrede.
 Een soevereiniteit van onvermoeibare lieflijkheid leefde 405
 Als een liedje van plezier op de lippen van de Tijd.
 Een grootmoedige spontane orde bevrijdde de wil,
 Een zonne-openhartige vleugelslag van de ziel naar geluk,
 De ruimdenkendheid en grootsheid van de ongebonden daad
 En de gulden vrijheid van het snelle hart van vuur. 410
 Er was geen leugen van ziele-afzondering,
 Geen bedrog kwam van gedachte of woord
 Om de schepping van zijn aangeboren waarheid te beroven;
 Alles was oprechtheid en natuurlijke kracht. 415
 Daar was vrijheid de enige regel en de hoogste wet.
 In gelukkige opeenvolging klommen of daalden deze werelden:
 In rijken van zeldzame schoonheid en verwondering,
 In velden van grandeur en van titanische macht,
 Speelde het Leven op haar gemak met haar immense verlangens.
 Duizend Edens kon zij bouwen noch kon zij rusten; 420
 Geen grenzen waren er aan haar grootsheid en gratie
 En aan haar hemelse verscheidenheid.
 Ontwaakt met het gerucht en het roeren van talloze zielen,
 Uit de borst verzezen van een of andere diepe Oneindigheid,
 Glimlachend als een pasgeboren kind met liefde en hoop, 425
 In haar natuur herbergend de macht van de Onsterfelijke,
 In haar boezem dragend de eeuwige Wil,
 Had zij geen andere gids nodig dan haar lichtende hart:
 Geen verval oenteerde het goddelijke van haar schreden,
 Geen wezensvreemde Nacht was gekomen om haar ogen te verduisteren. 430
 Er was geen behoefte aan een onwillige verdedigingslijn;
 Elke handeling was een volmaaktheid en een bron van vreugde.
 Overgelaten aan de veranderlijke stemmingen van haar verbeeldingskracht
 En de rijkgeschakeerde uitbundigheid van haar geest,
 De aanzet van goddelijke en machtige dromen, 435
 Toveraarsbouwer van onnoemelijke vormen
 Vorsend naar de versmaten van de ritmen van God,
 Weefde zij naar believeen haar tovenaars-wonderdans,
 Een Dionysische godin van genot,
 Een Bacchante van scheppende verrukking. 440

Deze wereld van geluk zag hij en hij voelde haar roep,
 Maar vond geen weg om in haar vreugde te delen;
 Over de bewustzijnskloof lag geen brug.
 Een donkerdere lucht omcirkelde nog steeds zijn ziel
 Gebonden aan een beeld van roerig leven. 445

In spite of yearning mind and longing sense,
To a sad Thought by grey experience formed
And a vision dimmed by care and sorrow and sleep
All this seemed only a bright desirable dream
450 Conceived in a longing distance by the heart
Of one who walks in the shadow of earth-pain.
Although he once had felt the Eternal's clasp,
Too near to suffering worlds his nature lived,
And where he stood were entrances of Night.
455 Hardly, too close beset by the world's care,
Can the dense mould in which we have been made
Return sheer joy to joy, pure light to light.
For its tormented will to think and live
First to a mingled pain and pleasure woke
460 And still it keeps the habit of its birth:
A dire duality is our way to be.
In the crude beginnings of this mortal world
Life was not nor mind's play nor heart's desire.
When earth was built in the unconscious Void
465 And nothing was save a material scene,
Identified with sea and sky and stone
Her young gods yearned for the release of souls
Asleep in objects, vague, inanimate.
In that desolate grandeur, in that beauty bare,
470 In the deaf stillness, mid the unheeded sounds,
Heavy was the uncommunicated load
Of Godhead in a world that had no needs;
For none was there to feel or to receive.
This solid mass which brooked no throb of sense
475 Could not contain their vast creative urge:
Immersed no more in Matter's harmony,
The Spirit lost its statuesque repose.
In the uncaring trance it groped for sight,
Passioned for the movements of a conscious heart,
480 Famishing for speech and thought and joy and love,
In the dumb insensitive wheeling day and night
Hungered for the beat of yearning and response.
The poised inconstance shaken with a touch,
The intuitive Silence trembling with a name,
485 They cried to Life to invade the senseless mould
And in brute forms awake divinity.
A voice was heard on the mute rolling globe,
A murmur moaned in the unlistening Void.
A being seemed to breathe where once was none:
490 Something pent up in dead insentient depths,

Ondanks verlangend gemoed en hunkerend besef,
 Voor een somber Denken, door grijze ervaring gevormd,
 En voor een zicht verduisterd door zorgen en verdriet en slaap
 Scheen dit alles slechts een heldere begerenswaardige droom
 Over verlangende afstand door het hart ontvangen 450
 Van een die wandelt in de schaduw van aardse pijn.
 Hoewel hij eens de greep van het Eeuwige had gevoeld,
 Leefde zijn natuur te dicht bij werelden van lijden,
 En waar hij stond waren ingangen tot de Nacht.
 Tezeer in beslag genomen door wereldse zorgen, is amper 455
 De dichte stof waarvan wij zijn gemaakt in staat
 Om pure vreugde te beantwoorden met vreugde, puur licht met licht.
 Want haar gekwelde wilskracht om te denken en te leven
 Is eerst tot een mengeling van plezier en pijn ontwaakt
 En houdt nog altijd aan de gewoonte van zijn geboorte vast: 460
 Een ijzingerkende tweeledigheid is onze wijze van bestaan.
 Tijdens het grove ontstaan van deze sterfelijke wereld
 Bestond leven niet noch geestes spel noch het verlangen van het hart.
 Toen de aarde werd gevormd in de onbewuste Leegte
 En er niets anders was dan een stoffelijk toneel, 465
 Vereenzelvigd met zee en lucht en steen
 Hunkerden haar jonge goden naar de bevrijding van zielen
 Die in de dingen sliepen, vaag, levenloos.
 In die troosteloze grootsheid, in die barre schoonheid,
 In de dove stilte, tussen onopgemerkte geluiden, 470
 Was zwaar de onmededeelzame last
 Van Godheid in een wereld die geen behoeften kende;
 Want geen was daar die kon voelen of ontvangen.
 Deze solide massa die geen gevoelsaandoening toestond
 Kon niet hun onmetelijke scheppingsdrang bedwingen: 475
 Niet langer verzonken in de harmonie van de Stof,
 Verloor de Geest zijn verstarde statigheid.
 In de zorgeloze trance zocht het naar gezichtsvermogen,
 In passie voor de bewegingen van een bewust hart,
 Hongerend naar taal en gedachte en vreugde en liefde, 480
 In de zwijgzame ongevoelige wisseling van dag en nacht
 Snakte het naar de hartslag van verlangen en antwoord.
 Het onbewuste, in rust, werd door een aanraking opgeschrikt,
 De intuïtieve Stilte bevend van een naam,
 Ze riepen Leven aan om de gevoelloze stof binnen te dringen 485
 En in ruwe vormen goddelijkheid te doen ontwaken.
 Een stem werd gehoord op de stemloze wentelende globe,
 Een gemompel klaagde in de achteloze Leegte.
 Een wezen scheen te ademen waar eens geen wezen was:
 Iets dat opgesloten lag in dode levenloze diepten, 490

Denied conscious existence, lost to joy,
Turned as if one asleep since dateless time.
Aware of its own buried reality,
Remembering its forgotten self and right,
495 It yearned to know, to aspire, to enjoy, to live.
Life heard the call and left her native light.
Overflowing from her bright magnificent plane
On the rigid coil and sprawl of mortal Space,
Here too the gracious great-winged Angel poured
500 Her splendour and her swiftness and her bliss,
Hoping to fill a fair new world with joy.
As comes a goddess to a mortal's breast
And fills his days with her celestial clasp,
She stooped to make her home in transient shapes;
505 In Matter's womb she cast the Immortal's fire,
In the unfeeling Vast woke thought and hope,
Smote with her charm and beauty flesh and nerve
And forced delight on earth's insensible frame.
Alive and clad with trees and herbs and flowers
510 Earth's great brown body smiled towards the skies,
Azure replied to azure in the sea's laugh;
New sentient creatures filled the unseen depths,
Life's glory and swiftness ran in the beauty of beasts,
Man dared and thought and met with his soul the world.
515 But while the magic breath was on its way,
Before her gifts could reach our prisoned hearts,
A dark ambiguous Presence questioned all.
The secret Will that robes itself with Night
And offers to spirit the ordeal of the flesh,
520 Imposed a mystic mask of death and pain.
Interned now in the slow and suffering years
Sojourns the winged and wonderful wayfarer
And can no more recall her happier state,
But must obey the inert Inconscient's law,
525 Insensible foundation of a world
In which blind limits are on beauty laid
And sorrow and joy as struggling comrades live.
A dim and dreadful muteness fell on her:
Abolished was her subtle mighty spirit
530 And slain her boon of child-god happiness,
And all her glory into littleness turned
And all her sweetness into a maimed desire.
To feed death with her works is here life's doom.
So veiled was her immortality that she seemed,
535 Inflicting consciousness on unconscious things,

Ontkende het bewuste bestaan, voor vreugde verloren,
 Keerde zich als een in slaap sinds onheuglijke tijd.
 Van zijn eigen begraven bestaan gewaar geworden,
 Zich zijn eigen zelf en recht herinnerend,
 Verlangde het te weten, te aspireren, te genieten, te leven. 495
 Het leven hoorde de roep en verliet haar geboorte-licht.
 Overstromend van haar stralende schitterende plan
 Op de starre windingen en uitgebreidheid van sterfelijke Ruimte,
 Goot ook hier de gracieuze wijd-gevleugelde Engel
 Haar pracht uit en haar gezwindheid en geluk, 500
 En hoopte een schone nieuwe wereld met vreugde te vullen.
 Als een godin die komt in de borst van een sterfelijke
 En zijn dagen vult met haar hemelse omarming,
 Boog zij zich omlaag om haar thuis in vergankelijke gedaanten te vestigen;
 In de Stoffelijke schoot ontstak zij het vuur van het Onsterfelijke, 505
 Wekte in de meedogenloze Uitgestrektheid gedachte en hoop,
 Raakte vlees en zenuw met haar charme en schoonheid
 En legde vreugde op aan het aardse gevoelloze gestel.
 Levend en bekleed met bomen en kruiden en bloemen
 Glimlachte aardes grote bruine lichaam naar de hemel, 510
 Azuur beantwoordde azuur met de lach van de zee;
 Nieuwe bewuste wezens vulden de ongeziene diepten,
 De glorie en gezwindheid van het leven rende in de schoonheid van dieren,
 De mens ondernam en dacht en ontmoette de wereld met zijn ziel.
 Doch terwijl de magische adem onderweg was, 515
 Alvorens haar gaven onze gevangene harten bereiken kon,
 Trok een dubbelzinnige Tegenwoordigheid alles in twijfel.
 De geheime Wilskracht die zichzelf kleedt met de Nacht
 En aan de geest biedt de beproeving van het vlees,
 Legde een mystiek masker op van dood en pijn. 520
 Nu betrokken bij de trage en moeizame jaren
 Verwijlt de gevleugelde en wonderschone reiziger
 En kan zich niet meer haar gelukkiger staat herinneren,
 Maar moet volgen Bewusteloosheids inerte wet,
 Het gevoelloze fundament van een wereld 525
 Waarin blinde grenzen op schoonheid zijn gelegd
 En verdriet en vreugde leven als strijdende kameraden.
 Een schemerige en vreselijke verstomdheid kwam over haar:
 Haar subtiele machtige geest was teniet gedaan
 En verslagen haar gave van kind-god geluk, 530
 En heel haar glorie veranderd in kleinheid
 En al haar lieflijkheid in een verminkt verlangen.
 De dood te voeden met haar werken is hier 's levens lot.
 Zo verborgen was haar onsterfelijke dat zij,
 Terwijl zij bewustzijn bracht voor bewusteloze dingen, 535

An episode in an eternal death,
A myth of being that must for ever cease.
Such was the evil mystery of her change.

END OF CANTO THREE

Een episode scheen in een eeuwige dood,
Een mythe van bestaan dat voor altijd moet staken.
Zulks was het kwaadaardige mysterie van haar verandering.

EINDE VAN CANTO DRIE

Canto Four

The Kingdoms of the Little Life

- A quivering trepidant uncertain world
Born from that dolorous meeting and eclipse
Appeared in the emptiness where her feet had trod,
A quick obscurity, a seeking stir.
- 5 There was a writhing of half-conscious force
Hardly awakened from the Inconscient's sleep,
Tied to an instinct-driven Ignorance,
To find itself and find its hold on things.
Inheritor of poverty and loss,
- 10 Assailed by memories that fled when seized,
Haunted by a forgotten uplifting hope,
It strove with a blindness as of groping hands
To fill the aching and disastrous gap
Between earth-pain and the bliss from which Life fell.
- 15 A world that ever seeks for something missed,
Hunts for the joy that earth has failed to keep.
Too near to our gates its unappeased unrest
For peace to live on the inert solid globe:
It has joined its hunger to the hunger of earth,
- 20 It has given the law of craving to our lives,
It has made our spirit's need a fathomless gulf.
An Influence entered mortal night and day,
A shadow overcast the time-born race;
In the troubled stream where leaps a blind heart-pulse
- 25 And the nerve-beat of feeling wakes in sense
Dividing Matter's sleep from conscious Mind,
There strayed a call that knew not why it came.
A Power beyond earth's scope has touched the earth;
The repose that might have been can be no more;
- 30 A formless yearning passions in man's heart,
A cry is in his blood for happier things:
Else could he roam on a free sunlit soil
With the childlike pain-forgetting mind of beasts
Or live happy, unmoved, like flowers and trees.
- 35 The Might that came upon the earth to bless,
Has stayed on earth to suffer and aspire.

Canto Vier

De Koninkrijken van het Kleine Leven

Een bevende beangstigde onzekere wereld
Uit die jammerlijke ontmoeting en verduistering geboren
Verscheen in de leegte waar haar voeten waren gegaan,
Een snel vallende duisternis, een rondastende beroering.
Een gekronkel was daar van half-bewuste kracht, 5
Nauwelijks ontwaakt uit de slaap van het Onbewuste,
Gebonden aan een door instinct gedreven Onwetendheid,
Om zichzelf en zijn greep op de dingen te vinden.
Als erfgenaam van armoede en verlies,
Door herinneringen bestormd die vluchtten als men ze trachtte te pakken, 10
Achtervolgd door een vergeten hoop die verheft,
Worstelde het met een blindheid als van tastende handen
Om de pijnlijke en rampzalige kloof te vullen
Tussen aardse pijn en het geluk dat het Leven was ontvallen.
Een wereld die eeuwig zoekt naar iets dat zij mist, 15
Jaagt de vreugde na die de aarde niet kon vasthouden.
Te dicht bij onze poorten haar onbevredigde rusteloosheid
Om voor vrede te leven op deze logge massieve globe:
Het heeft zijn honger gevoegd bij de honger van de wereld,
Het heeft de wet van hunkering aan onze levens gegeven, 20
Het heeft de behoefte van onze geest gemaakt tot een peilloze afgrond.
Een Invloed betrad de sterfelijke dag en nacht,
Een schaduw viel over het tijds-geboren ras;
In de woelige stroom waar een blinde hartslag schokt
En de zenuwpuls van gevoel tot besef ontwaakt, 25
De slaap van de Materie scheidend van bewust Verstand,
Dwaalde een behoefte rond die niet wist vanwaar zij kwam.
Een Macht van buiten het aardse bereik heeft de aarde aangeraakt;
De rust die had kunnen zijn kan niet meer zijn;
Een vormeloos verlangen woont vurig in het hart van de mens, 30
Een roep is in zijn bloed om gelukkigere dingen:
Anders kon hij rondzwerven op een vrije zonverlichte grond
Met het kinderlijke, pijn vergetende besef van dieren
Of gelukkig en onbewogen leven als bloemen en bomen.
De Macht die om te zegenen op aarde was gekomen, 35
Is op de aarde gebleven om te lijden en te aspireren.

The infant laugh that rang through time is hushed:
Man's natural joy of life is overcast
And sorrow is his nurse of destiny.

40 The animal's thoughtless joy is left behind,
Care and reflection burden his daily walk;
He has risen to greatness and to discontent,
He is awake to the Invisible.
Insatiate seeker, he has all to learn:

45 He has exhausted now life's surface acts,
His being's hidden realms remain to explore.
He becomes a mind, he becomes a spirit and self;
In his fragile tenement he grows Nature's lord.
In him Matter wakes from its long obscure trance,

50 In him earth feels the Godhead drawing near.
An eyeless Power that sees no more its aim,
A restless hungry energy of Will,
Life cast her seed in the body's indolent mould;
It woke from happy torpor a blind Force

55 Compelling it to sense and seek and feel.
In the enormous labour of the Void
Perturbing with her dreams the vast routine
And dead roll of a slumbering universe
The mighty prisoner struggled for release.

60 Alive with her yearning woke the inert cell,
In the heart she kindled a fire of passion and need,
Amid the deep calm of inanimate things
Arose her great voice of toil and prayer and strife.
A groping consciousness in a voiceless world,

65 A guideless sense was given her for her road;
Thought was withheld and nothing now she knew,
But all the unknown was hers to feel and clasp.
Obeying the push of unborn things towards birth
Out of her seal of insentient life she broke:

70 In her substance of unthinking mute soul-strength
That cannot utter what its depths divine,
Awoke a blind necessity to know.
The chain that bound her she made her instrument;
Instinct was hers, the chrysalis of Truth,

75 And effort and growth and striving nescience.
Inflicting on the body desire and hope,
Imposing on inconscience consciousness,
She brought into Matter's dull tenacity
Her anguished claim to her lost sovereign right,

80 Her tireless search, her vexed uneasy heart,
Her wandering unsure steps, her cry for change.
Adorer of a joy without a name,

De kinderlijke lach die klonk door de tijd is verstomd:
 De natuurlijke levensvreugde van de mens is overschaduwd
 En smart is de voedster van zijn lotsbestemming.
 De gedachteloze vreugde van het dier heeft hij achter zich gelaten, 40
 Zorg en bespiegeling verzwaren zijn dagelijkse gang;
 Tot grootsheid is hij gerezen en tot ontevredenheid,
 Hij is tot het Onzichtbare ontwaakt.
 Als de onverzadigbare zoeker moet hij alles nog leren:
 's Levens oppervlakkige handelen heeft hij uitgeput, 45
 De verborgen rijken van zijn wezen wachten om te worden doorvorst.
 Hij verwerft een verstand, hij verkrijgt een geest en een zelf;
 In zijn breekbare onderkomen groeit hij uit tot heer van de Natuur.
 In hem ontwaakt de Stof uit zijn langdurige duistere trance,
 In hem voelt de aarde de Godheid naderen. 50
 Een oogloze Macht die niet langer zijn doel ziet,
 Een rusteloze hongerige energie van Wilskracht,
 Het Leven, heeft haar zaad in de trage teelaarde van het lichaam gezaaid;
 Het wekte uit de gelukkige gevoelloosheid een blinde Kracht
 Die het aanspoorde tot waarnemen en zoeken en voelen. 55
 In het immense gezwoeg van de Leegte
 Met haar dromen de reusachtige routine verstorend
 En het levenloze voortwentelen van een sluimerend universum
 Worstelde de machtige gevangene om te ontsnappen.
 Bezield door haar hunkering ontwaakte de inerte cel, 60
 In het hart ontstak zij een vuur van hartstocht en behoefte,
 Temidden van de diepe kalmte van ziellose dingen
 Verrees haar enorme stem van zwoegen en gebed en strijd.
 Een rondtastend bewustzijn in een stemloze wereld,
 Een richtingsloos zintuig had zij om haar weg te vinden; 65
 Gedachte was haar onthouden en niets wist zij nu,
 Maar al het onbekende was het hare om te voelen en vast te houden.
 Gehoor gevend aan de levensdrang van ongeboren dingen
 Verbrak zij haar zegel van gevoelloos leven:
 In haar substantie van gedachteloze verstomde ziele-kracht 70
 Die niet kan uiten wat haar diepten voorvoelen,
 Ontwaakte een blinde noodzaak om te weten.
 Van de keten die haar bond maakte zij haar instrument;
 Instinct bezat zij, de vlinderpop van Waarheid,
 En inspanning en groei en worstelende onkunde. 75
 Aan het lichaam toebrenghend verlangen en hoop,
 Bewustzijn opleggend aan onbewustheid,
 Bracht zij in Materies botte volhardendheid
 Haar gekwelde eis van haar verloren onvervreemdbare recht,
 Haar onvermoeibare zoektocht, haar geërgerde bezwaarde hart, 80
 Haar dwalende onzekere stappen, haar roep om verandering.
 De aanbiddster van een vreugde zonder naam,

- In her obscure cathedral of delight
To dim dwarf gods she offers secret rites.
85 But vain unending is the sacrifice,
The priest an ignorant mage who only makes
Futile mutations in the altar's plan
And casts blind hopes into a powerless flame.
A burden of transient gains weighs down her steps
90 And hardly under that load can she advance;
But the hours cry to her, she travels on
Passing from thought to thought, from want to want;
Her greatest progress is a deepened need.
Matter dissatisfies, she turns to Mind;
95 She conquers earth, her field, then claims the heavens.
Insensible, breaking the work she has done
The stumbling ages over her labour pass,
But still no great transforming light came down
And no revealing rapture touched her fall.
100 Only a glimmer sometimes splits mind's sky
Justifying the ambiguous providence
That makes of night a path to unknown dawns
Or a dark clue to some diviner state.
In Nescience began her mighty task,
105 In Ignorance she pursues the unfinished work,
For knowledge gropes, but meets not Wisdom's face.
Ascending slowly with unconscious steps,
A foundling of the Gods she wanders here
Like a child-soul left near the gates of Hell
110 Fumbling through fog in search of Paradise.

- In this slow ascension he must follow her pace
Even from her faint and dim subconscious start:
So only can earth's last salvation come.
For so only could he know the obscure cause
115 Of all that holds us back and baffles God
In the jail-delivery of the imprisoned soul.
Along swift paths of fall through dangerous gates
He chanced into a grey obscurity
Teeming with instincts from the mindless gulfs
120 That pushed to wear a form and win a place.
Life here was intimate with Death and Night
And ate Death's food that she might breathe awhile;
She was their inmate and adopted waif.
Accepting subconsciousness, in dumb darkness' reign
125 A sojourner, she hoped not any more.
There far away from Truth and luminous thought
He saw the original seat, the separate birth

In haar donkere kathedraal van verrukking
 Biedt zij geheime ritën aan aan schemerige dwergegoden.
 Doch vergeefs en zonder einde is de offergave, 85
 De priester een onwetende magiër die slechts
 Onbetekenende wijzigingen aanbrengt in het altaarplan
 En blinde hoop stelt in een krachteloze vlam.
 De last van kortstondig profijt maakt haar schreden zwaar
 En ternauwernood kan zij onder die vracht vooruitkomen; 90
 Maar de uren roepen, zij reist voort,
 Zij haast zich van gedachte naar gedachte, van gemis naar gemis;
 Haar voornaamste vooruitgang is een dieper geworden behoefte.
 Materie stelt niet tevreden, zij wendt zich tot het Verstand;
 Zij veroverf de aarde, haar werkterrein, eist vervolgens de hemel op. 95
 Gevoelloos, het werk verbrekend dat zij heeft gedaan
 Verglijden de eeuwen al struikelend over haar arbeid,
 Maar nog altijd kwam er geen transformerend licht omlaag
 En geen onthullende verrukking die haar ondergang beroerde.
 Slechts een glinstering breekt soms door het geestelijke gewelf 100
 Die de dubbelzinnige voorzienigheid rechtvaardigt,
 Die van de nacht een pad maakt naar onbekende dageraden
 Of een duistere aanwijzing naar een of andere goddelijkere staat.
 In Onkunde begon haar machtige taak,
 In Onwetendheid vervolgt zij haar onvoltooide werk, 105
 Want kennis tast rond, maar komt niet oog in oog met het gelaat van Wijsheid.
 Terwijl zij langzaam opklimt met onbewuste stappen,
 Zwerft zij hier rond als vondeling van de Goden
 Als een kinderziel achtergelaten nabij de poorten van de Hel
 Tastend door mist op zoek naar het Paradijs. 110

In deze langzame klim moet hij haar schreden volgen
 Zelfs vanaf haar zwakke en halfduistere onderbewuste aanvangspunt:
 Alleen zo kan aardes uiteindelijke verlossing komen.
 Want zo alleen kon hij de duistere oorzaak leren
 Van al wat ons weerhoudt en wat God verijdtelt 115
 Bij de invrijheidstelling van de gekerkerde ziel.
 Langs snelle paden van verval door gevaarlijke poorten
 Kwam hij bij toeval terecht in een grijze duisternis
 Die wemelde van instincten uit de geestloze diepten
 Die moeite deden zich met een vorm te kleden en een plaats te veroveren. 120
 Het Leven was hier vertrouwd met Dood en Nacht
 En at het voedsel van de Dood om enige tijd te mogen ademhalen;
 Zij woonde bij hen in en was hun aangenomen zwerverskind.
 Het onbewuste aanvaardde zij, als gast in regionen
 Van zwijgzame duisternis, kon zij niet hopen op meer. 125
 Daar, ver van Waarheid verwijderd en van verlichtende gedachte,
 Zag hij de oorspronkelijke zetel, de afzonderlijke geboorte

Of the dethroned, deformed and suffering Power.
An unhappy face of falsity made true,
130 A contradiction of our divine birth,
Indifferent to beauty and to light,
Parading she flaunted her animal disgrace
Unhelped by camouflage, brutal and bare,
An authentic image recognised and signed
135 Of her outcast force exiled from heaven and hope,
Fallen, glorying in the vileness of her state,
The grovel of a strength once half divine,
The graceless squalor of her beast desires,
The staring visage of her ignorance,
140 The naked body of her poverty.
Here first she crawled out from her cabin of mud
Where she had lain incontinent, rigid, mute:
Its narrowness and torpor held her still,
A darkness clung to her uneffaced by Light.
145 There neared no touch redeeming from above:
The upward look was alien to her sight,
Forgotten the fearless godhead of her walk;
Renounced was the glory and felicity,
The adventure in the dangerous fields of Time:
150 Hardly she availed, wallowing, to bear and live.

A wide unquiet mist of seeking Space,
A rayless region swallowed in vague swathes,
That seemed, unnamed, unbodied and unhoused,
A swaddled visionless and formless mind,
155 Asked for a body to translate its soul.
Its prayer denied, it fumbled after thought.
As yet not powered to think, hardly to live,
It opened into a weird and pigmy world
Where this unhappy magic had its source.
160 On dim confines where Life and Matter meet
He wandered among things half-seen, half-guessed,
Pursued by ungrasped beginnings and lost ends.
There life was born but died before it could live.
There was no solid ground, no constant drift;
165 Only some flame of mindless Will had power.
Himself was dim to himself, half-felt, obscure,
As if in a struggle of the Void to be.
In strange domains where all was living sense
But mastering thought was not nor cause nor rule,
170 Only a crude child-heart cried for toys of bliss,
Mind flickered, a disordered infant glow,
And random shapeless energies drove towards form

Van de onttroonde, misvormde en gekwelde Macht.
 Een wrang gezicht van leugen tot waarheid verheven,
 In tegenspraak met onze goddelijke geboorte, 130
 Onverschillig voor schoonheid en voor licht,
 Paraderend toonde zij haar dierlijke schande
 Ongeholpen door camouflage, grof en kaal,
 Een onvervalst evenbeeld, herkend en ondertekend,
 Van haar verstoten kracht verbannen uit hemel en hoop, 135
 Gevallen, pronkend met het verachtelijke van haar staat,
 De vernedering van een kracht eens half goddelijk,
 De onbeschaamde vuiligheid van haar beste-verlangens,
 De verbijsterende aanblik van haar onwetendheid,
 Het naakte lichaam van haar armoede. 140
 Hier kroop zij voor het eerst uit haar huis van slijk
 Waar zij onbewust gelegen had, verstarde, stil:
 De beperktheid ervan en de gevoelloosheid hielden haar nog gevangen,
 Een donkerte klampte zich aan haar vast die niet door Licht werd uitgewist.
 Er was geen verlossende aanraking die naderde van boven: 145
 De blik omhoog was haar waarneming vreemd,
 Vergeten was de onbevreesde goddelijkheid van haar tred;
 Verloochend was de glorie en de gelukzaligheid,
 Het avontuur in de gevaarlijke velden van de Tijd:
 Nauwelijks baatte het haar, al zwelgend, om te verdragen en te leven. 150

Een uitgestrekte rusteloze mist van zoekende Ruimte,
 Een onverlicht gebied door vage nevelen opgeslokt,
 Dat naamloos, onbelichaamd en dakloos leek
 Op een ingebakerd, blind en vormeloos verstand,
 Vroeg om een lichaam dat haar ziel kon vertolken. 155
 Haar gebed ontzegd, tastte zij rond naar gedachte.
 Nog niet tot denken, nauwelijks tot leven in staat,
 Opende het naar een geheimzinnige pygmeeë-wereld
 Waar deze noodlottige magie zijn oorsprong had.
 In schemerige grensgebieden waar Leven en Materie raken 160
 Zwierf hij tussen dingen halfgezien, halfvermoed,
 Door onbegrepen oorsprongen en verloren einden achtervolgd.
 Daar werd het leven geboren maar het stierf voor het leven kon.
 Geen vaste grond was daar, geen onveranderlijke bedoeling;
 Slechts een of ander vuur van geestloze Wil had macht. 165
 Hijzelf was schemerig voor zichzelf, halfgevoeld, donker,
 Als in een strijd van de Leegte om te bestaan.
 In vreemde domeinen waar alles levende gewaarwording was
 Maar geen heersende gedachte bestond noch oorzaak noch regel,
 Riep slechts een onvolgroeid kinderhart om speelgoed van geluk, 170
 Het verstand flakkerde, een ongeordende kinder-hartstocht,
 En willekeurige gedaanteloze energieën werden tot vorm gedreven

And took each wisp-fire for a guiding sun.
This blindfold force could place no thinking step;
175 Asking for light she followed darkness' clue.
An unconscious Power groped towards consciousness,
Matter smitten by Matter glimmered to sense,
Blind contacts, slow reactions beat out sparks
Of instinct from a cloaked subliminal bed,
180 Sensations crowded, dumb substitutes for thought,
Perception answered Nature's wakening blows
But still was a mechanical response,
A jerk, a leap, a start in Nature's dream,
And rude unchastened impulses jostling ran
185 Heedless of every motion but their own
And, darkling, clashed with darker than themselves,
Free in a world of settled anarchy.
The need to exist, the instinct to survive
Engrossed the tense precarious moment's will
190 And an unseeing desire felt out for food.
The gusts of Nature were the only law,
Force wrestled with force, but no result remained:
Only were achieved a nescient grasp and drive
And feelings and instincts knowing not their source,
195 Sense-pleasures and sense-pangs soon caught, soon lost,
And the brute motion of unthinking lives.
It was a vain unnecessary world
Whose will to be brought poor and sad results
And meaningless suffering and a grey unease.
200 Nothing seemed worth the labour to become.

But judged not so his spirit's wakened eye.
As shines a solitary witness star
That burns apart, Light's lonely sentinel,
In the drift and teeming of a mindless Night,
205 A single thinker in an aimless world
Awaiting some tremendous dawn of God,
He saw the purpose in the works of Time.
Even in that aimlessness a work was done
Pregnant with magic will and change divine.
210 The first writhings of the cosmic serpent Force
Uncoiled from the mystic ring of Matter's trance;
It raised its head in the warm air of life.
It could not cast off yet Night's stiffening sleep
Or wear as yet mind's wonder-flecks and streaks,
215 Put on its jewelled hood the crown of soul
Or stand erect in the blaze of spirit's sun.
As yet were only seen foulness and force,

En hield elk dwaallicht voor een zon als baken.
 Deze geblinddoekte kracht kon geen denkende stap zetten;
 Vragend om licht volgde zij haar spoor van duisternis. 175
 Een onbewuste Macht tastte rond naar bewustzijn,
 Materie geslagen tegen Materie ontstak tot besef,
 Blinde contacten, trage reacties sloegen vonken
 Van instinct uit een verhulde onderbewuste onderlaag,
 Gewaarwordingen verdrongen zich, de stomme plaatsvervangers voor gedachten, 180
 Waarneming beantwoordde de levenwekkende slagen van de Natuur
 Maar was nog steeds een werktuiglijke respons,
 Een schok, een sprong, een vertrekpunt in de droom van de Natuur,
 En grove ongebreidelde impulsen joegen hortend en stotend
 Onverschillig voor alles behalve hun eigen beweging 185
 En, verdonkerend, botsten met donkerdere dan zichzelf,
 Vrij in een wereld van gevestigde anarchie.
 De behoefte om te bestaan, het instinct om te overleven
 Beheerste de gespannen wilskracht van het hachelijke moment
 En een blind begeren tastte naar voedsel. 190
 De vlagen van de Natuur waren de enige wet,
 Kracht worstelde met kracht, doch geen overwinning was blijvend:
 Slechts werden bereikt een onbewuste macht en drang
 En gevoelens en instincten die hun eigen bron niet kenden,
 Zintuiglijke genoegens en zintuiglijke pijn, snel gewonnen, spoedig verloren, 195
 En de redeloze impuls van onbezonnen levens.
 Het was een vergeefse nutteloze wereld
 Waarvan het verlangen om te bestaan schamele en bedroevende resultaten bracht
 En betekenisloos lijden en een grijze ongemakkelijkheid.
 Niets scheen de inspanning waard te zijn om te ontstaan. 200

Doch niet zo oordeelde het waakzame oog van zijn geest.
 Gelijk een afzonderlijke getuigende ster die schijnt
 En onafhankelijk brandt, de eenzame wachter van het Licht,
 In de vlagen en het getier van een geestloze Nacht,
 Een enkele denker in een doelloze wereld 205
 Die wacht op een of andere ontzagwekkende dageraad van God,
 Zag hij de bedoeling in de werken des Tijds.
 Zelfs in die zinloosheid werd werk verricht
 Dat zwanger was van magische wilskracht en goddelijke verandering.
 De eerste kronkels van de kosmische slang-Kracht 210
 Ontwonden zich van de mystieke ring van de trance der Materie;
 Het verhief zijn hoofd in het behaaglijke luchtruim van het leven.
 Het kon nog niet de verstarrende slaap van de Nacht afwerpen
 Of vooralsnog de wonderbaarlijke vlekken en strepen dragen van het verstand,
 De juwelenkap ervan opzetten als de kroon van de ziel 215
 Of rechtop staan in de zonnegloed van de geest.
 Vooralsnog werden slechts verdorvenheid gezien en kracht,

The secret crawl of consciousness to light
Through a fertile slime of lust and battening sense,
220 Beneath the body's crust of thickened self
A tardy fervent working in the dark,
The turbid yeast of Nature's passionate change,
Ferment of the soul's creation out of mire.
A heavenly process donned this grey disguise,
225 A fallen ignorance in its covert night
Labour'd to achieve its dumb unseemly work,
A camouflage of the Inconscient's need
To release the glory of God in Nature's mud.
His sight, spiritual in embodying orbs,
230 Could pierce through the grey phosphorescent haze
And scan the secrets of the shifting flux
That animates these mute and solid cells
And leads the thought and longing of the flesh
And the keen lust and hunger of its will.
235 This too he tracked along its hidden stream
And traced its acts to a miraculous fount.
A mystic Presence none can probe nor rule,
Creator of this game of ray and shade
In this sweet and bitter paradoxical life,
240 Asks from the body the soul's intimacies
And by the swift vibration of a nerve
Links its mechanic throbs to light and love.
It summons the spirit's sleeping memories
Up from subconscious depths beneath Time's foam;
245 Oblivious of their flame of happy truth,
Arriving with heavy eyes that hardly see,
They come disguised as feelings and desires,
Like weeds upon the surface float awhile
And rise and sink on a somnambulist tide.
250 Impure, degraded though her motions are,
Always a heaven-truth broods in life's deeps;
In her obscurest members burns that fire.
A touch of God's rapture in creation's acts,
A lost remembrance of felicity
255 Lurks still in the dumb roots of death and birth,
The world's senseless beauty mirrors God's delight.
That rapture's smile is secret everywhere;
It flows in the wind's breath, in the tree's sap,
Its hued magnificence blooms in leaves and flowers.
260 When life broke through its half-drowse in the plant
That feels and suffers but cannot move or cry,
In beast and in winged bird and thinking man
It made of the heart's rhythm its music's beat;

Het heimelijke gekruip van bewustzijn naar het licht
 Door een vruchtbaar slik van wellust en vetgemest gevoel,
 Onder de lichamelijke korst van een dikker wordend zelf 220
 Een moeizame en vurige werking in het duister,
 Het troebele gist van de onstuimige veranderingen der Natuur,
 De fermentatie van het scheppen van de ziel uit leem.
 Een hemels procedéede deze grijze vermomming aan,
 Een gevallen onwetendheid in haar heimelijke nacht 225
 Zwoegde om haar zwijgzame onaantrekkelijke werk te volbrengen,
 Een camouflage van Onbewustheids behoefte
 Om Gods glorie vrij te maken in de modder der Natuur.
 Zijn gezichtsvermogen, spiritueel in belichamende sferen,
 Kon de grijze fosforiserende waas doordringen 230
 En de geheimen doorvorsen van de veranderlijke stroom
 Die deze stilzwijgende aaneengesloten cellen bezielt
 En voorgaat in gedachte en verlangen van het vlees
 En de vurige wellust en honger van zijn begeerte.
 Ook dit vervolgde hij langs haar verborgen rivier 235
 En ging haar gangen na tot aan een mirakuleuze bron.
 Een mystieke Tegenwoordigheid die niemand peilen noch beheersen kan,
 De Schepper van dit spel van stralen en schaduw
 In dit zoete en bittere paradoxale leven,
 Vraagt van het lichaam de vertrouwelijkheden van de ziel 240
 En verbindt door een snelle zenuwschok
 Zijn werktuiglijke hartslag met licht en liefde.
 Het roept de slapende herinneringen van de geest
 Omhoog vanuit onderbewuste diepten onder het schuim van de Tijd;
 Onwetend van hun vlam van gelukkige oprechtheid, 245
 Arriveren zij met vermoeide ogen die nauwelijks zien,
 Als gevoelens en verlangens vermomd,
 Als wier dat enige tijd aan de oppervlakte drijft
 En stijgt en daalt met een slaapwandelend getij.
 Hoe onzuiver, hoe verworden ook haar gedragingen zijn, 250
 Altijd sluimert er een hemel-waarheid in 's levens diepten;
 In haar meest duistere ledematen brandt dat vuur.
 Een spoor van Gods verrukking in de daden van de schepping,
 Een verloren gegane herinnering van gelukzaligheid
 Schuilt nog altijd in de sprakeloze wortels van dood en geboorte, 255
 's Werelds nutteloze schoonheid weerspiegelt het genot van God.
 Die glimlach van verrukking is overal geheim;
 Het beweegt met de adem van de wind, stroomt in het sap van een boom,
 Zijn kleurenluister bloeit in bladeren en bloemen.
 Toen het leven met planten zijn halfslaap verbrak 260
 Die voelen en lijden maar niet kunnen bewegen of tegenspreken,
 In dieren en gevogelte en in de denkende mens
 Maakte het het ritme van het hart tot maatslag van zijn muziek;

It forced the unconscious tissues to awake
265 And ask for happiness and earn the pang
And thrill with pleasure and laughter of brief delight,
And quiver with pain and crave for ecstasy.
Imperative, voiceless, ill-understood,
Too far from light, too close to being's core,
270 Born strangely in Time from the eternal Bliss,
It presses on heart's core and vibrant nerve;
Its sharp self-seeking tears our consciousness;
Our pain and pleasure have that sting for cause:
Instinct with it, but blind to its true joy
275 The soul's desire leaps out towards passing things.
All Nature's longing drive none can resist,
Comes surging through the blood and quickened sense;
An ecstasy of the infinite is her cause.
It turns in us to finite loves and lusts,
280 The will to conquer and have, to seize and keep,
To enlarge life's room and scope and pleasure's range,
To battle and overcome and make one's own,
The hope to mix one's joy with others' joy,
A yearning to possess and be possessed,
285 To enjoy and be enjoyed, to feel, to live.
Here was its early brief attempt to be,
Its rapid end of momentary delight
Whose stamp of failure haunts all ignorant life.
Inflicting still its habit on the cells
290 The phantom of a dark and evil start
Ghostlike pursues all that we dream and do.
Although on earth are firm established lives,
A working of habit or a sense of law,
A steady repetition in the flux,
295 Yet are its roots of will ever the same;
These passions are the stuff of which we are made.
This was the first cry of the awaking world.
It clings around us still and clamps the god.
Even when reason is born and soul takes form,
300 In beast and reptile and in thinking man
It lasts and is the fount of all their life.
This too was needed that breath and living might be.
The spirit in a finite ignorant world
Must rescue so its prisoned consciousness
305 Forced out in little jets at quivering points
From the Inconscient's sealed infinitude.
Then slowly it gathers mass, looks up at Light.
This Nature lives tied to her origin,
A clutch of nether force is on her still;

Het deed de onbewuste weefsels ontwaken
 En vragen om geluk en om de pijn te verdienen 265
 En te huiveren van plezier en gelach van kortstondig genot,
 En te sidderen van pijn en te smachten naar extase.
 Onontkoombaar, stemloos, slecht begrepen,
 Te ver verwijderd van het licht, te dicht bij 's wezens kern,
 Op vreemde wijze in de Tijd geboren vanuit het eeuwige Geluk, 270
 Beknelt het de kern van het hart en de trillende zenuw;
 Zijn scherpzinnige zelf-zoektocht verscheurt ons bewustzijn;
 Onze pijn en ons plezier hebben die prikkel als oorzaak:
 Doordrongen daarvan, doch blind voor zijn ware vreugde
 Springt het verlangen van de ziel af op voorbijgaande dingen. 275
 Heel de hunkerende drijfkracht van de Natuur die niemand kan weerstaan,
 Welt op door het bloed en door versnelde gewaarwording;
 Een extase van de oneindigheid is haar oorzaak.
 In ons verandert het in eindige liefdes en lusten,
 De wens om te veroveren en te bezitten, om te pakken en vast te houden, 280
 Om levensruimte en reikwijdte en bereik van plezier te vergroten,
 Om slag te leveren, te overwinnen en zich eigen te maken,
 De hoop om zijn eigen vreugde te mengen met die van anderen,
 De hunkering om te beheersen en te worden beheerst,
 Om te genieten en te worden genoten, om te voelen, te leven. 285
 Hier was zijn vroegtijdige kortstondige poging om te bestaan,
 Het snelle einde van vluchtig genot
 Waarvan het stempel van mislukking alle onwetende leven blijft achtervolgen.
 Terwijl het nog altijd zijn gewoonten aan de cellen oplegt,
 Volgt het fantoom van een duister en kwaadaardig begin 290
 Spookachtig alles na wat wij dromen en doen.
 Al bestaan er op aarde hechte gevestigde levens,
 De werking van gewoonte of een zekere wetmatigheid,
 Het gestage weerkeren in de stroom,
 Zijn niettemin de wortels van wilskracht altijd gelijk; 295
 Deze hartstochten zijn de stof waarvan we zijn gemaakt.
 Dit was de eerste uitroep van de ontwakende wereld.
 Het hangt nog om ons heen en beperkt de god.
 Zelfs wanneer de rede is geboren en de ziel een vorm heeft aangenomen,
 In dier en reptiel en in de denkende mens 300
 Leeft het voort en is de bron van heel hun leven.
 Ook dit was nodig opdat adem en leven mochten bestaan.
 De geest in een eindige onwetende wereld
 Moet aldus zijn gevangene bewustzijn bevrijden
 In kleine straaltjes op trillende punten naar buiten gedreven 305
 Vanuit Onbewustes verzegelde oneindigheid.
 Dan wint het geleidelijk aan gewicht, kijkt op naar het Licht.
 Deze Natuur leeft gebonden aan haar oorsprong,
 Een lagere kracht heeft nog altijd grip op haar;

- 310 Out of unconscious depths her instincts leap;
A neighbour is her life to insentient Nought.
Under this law an ignorant world was made.
 In the enigma of the darkened Vasts,
 In the passion and self-loss of the Infinite
- 315 When all was plunged in the negating Void,
Non-Being's night could never have been saved
If Being had not plunged into the dark
Carrying with it its triple mystic cross.
Invoking in world-time the timeless truth,
- 320 Bliss changed to sorrow, knowledge made ignorant,
God's force turned into a child's helplessness
Can bring down heaven by their sacrifice.
A contradiction founds the base of life:
The eternal, the divine Reality
- 325 Has faced itself with its own contraries;
Being became the Void and Conscious-Force
Nescience and walk of a blind Energy
And Ecstasy took the figure of world-pain.
In a mysterious dispensation's law
- 330 A Wisdom that prepares its far-off ends
Planned so to start her slow aeonic game.
A blindfold search and wrestle and fumbling clasp
Of a half-seen Nature and a hidden Soul,
A game of hide-and-seeK in twilit rooms,
- 335 A play of love and hate and fear and hope
Continues in the nursery of mind
Its hard and heavy romp of self-born twins.
At last the struggling Energy can emerge
And meet the voiceless Being in wider fields;
- 340 Then can they see and speak and, breast to breast,
In a larger consciousness, a clearer light,
The Two embrace and strive and each know each
Regarding closer now the playmate's face.
Even in these formless coilings he could feel
- 345 Matter's response to an infant stir of soul.
In Nature he saw the mighty Spirit concealed,
Watched the weak birth of a tremendous Force,
Pursued the riddle of Godhead's tentative pace,
Heard the faint rhythms of a great unborn Muse.
- 350 Then came a fierier breath of waking Life,
And there arose from the dim gulf of things
The strange creations of a thinking sense,
Existences half-real and half-dream.
A life was there that hoped not to survive:

- Uit onbewuste diepten springen haar instincten omhoog; 310
 Haar leven grenst aan het zielloze Niets.
 Onder deze wet werd een onwetende wereld gemaakt.
 In het enigma van de verduisterde Onmetelijkheden
 In de passie en het zelfverlies van het Oneindige
 Toen al was ondergedompeld in de ontkennde Leegte, 315
 Zou de nacht nimmer van het On-Wezen zijn gered
 Ware het Wezen niet in de duisternis gedoken
 Met zich meedragend zijn drievoudige mystieke kruis.
 In de wereldtijd oproepend de tijdloze waarheid,
 Kan geluk veranderd in verdriet, kennis in onwetendheid, 320
 Gods kracht veranderd in een kinderlijke hulpeloosheid,
 Door hun opoffering de hemel naar omlaag brengen.
 Een tegenstelling heeft het leven gegrondvest:
 Het eeuwige, de goddelijke Werkelijkheid
 Heeft zijn eigen tegendeel onder ogen durven zien; 325
 Het Wezen werd de Leegte en Bewustzijnskracht
 Werd Onkunde en de gang van een blinde Energie
 En Extase nam de gedaante van wereld-pijn.
 In een mysterieuze wet van vrijstelling
 Beraamde een Wijsheid die haar verre doeleinden voorbereidt 330
 Aldus de aanvang van haar trage eonische spel.
 Een geblinddoekte zoektocht en worsteling en een aarzelende omhelzing
 Van een half-zichtbare Natuur en een verborgen Ziel,
 Een spel van verstoppertje in schemerige ruimten,
 Een spel van liefde en haat en vrees en hoop 335
 Zet in de kweektuin van het verstand
 Zijn moeizame en zware stoeipartij voort van de zelf-geboren tweeling.
 Uiteindelijk kan de worstelende Energie tevoorschijn komen
 En het stemloze Wezen ontmoeten in ruimere velden;
 Dan kunnen zij elkaar zien en spreken en kunnen, borst aan borst, 340
 In een ruimer bewustzijn, een helderder licht,
 De Twee elkaar omarmen en strijden en elk de ander kennen
 En dichterbij nu gadeslaan het gezicht van de speelkameraad.
 Zelfs in deze vormeloze kronkelingen kon hij voelen
 Het stoffelijke antwoord op een kinderlijk roeren van de ziel. 345
 In de Natuur zag hij de machtige Geest verborgen,
 Sloeg de broze geboorte gade van een ontzagwekkende Kracht,
 Vervolgde het raadsel van de aarzelende voortgang van de Godheid,
 Hoorde zwak het ritme van een grote ongeboren Muze.
- Dan kwam een vuriger adem van ontwakend Leven, 350
 En uit de duistere afgrond der dingen verzeen
 De vreemde scheppingen van een denkend besef,
 Bestaansvormen half-werkelijk en half-droom.
 Een leven bestond daar dat geen hoop had op overleven:

- 355 Beings were born who perished without trace,
Events that were a formless drama's limbs
And actions driven by a blind creature will.
A seeking Power found out its road to form,
Patterns were built of love and joy and pain
- 360 And symbol figures for the moods of Life.
An insect hedonism fluttered and crawled
And basked in a sunlit Nature's surface thrills,
And dragon raptures, python agonies
Crawled in the marsh and mire and licked the sun.
- 365 Huge armoured strengths shook a frail quaking ground,
Great puissant creatures with a dwarfish brain,
And pigmy tribes imposed their small life-drift.
In a dwarf model of humanity
Nature now launched the extreme experience
- 370 And master-point of her design's caprice,
Luminous result of her half-conscious climb
On rungs twixt her sublimities and grotesques
To massive from infinitesimal shapes,
To a subtle balancing of body and soul,
- 375 To an order of intelligent littleness.
Around him in the moment-beats of Time
The kingdom of the animal self arose,
Where deed is all and mind is still half-born
And the heart obeys a dumb unseen control.
- 380 The Force that works by the light of Ignorance,
Her animal experiment began,
Crowding with conscious creatures her world-scheme;
But to the outward only were they alive,
Only they replied to touches and surfaces
- 385 And to the prick of need that drove their lives.
A body that knew not its own soul within,
There lived and longed, had wrath and joy and grief;
A mind was there that met the objective world
As if a stranger or enemy at its door:
- 390 Its thoughts were kneaded by the shocks of sense;
It captured not the spirit in the form,
It entered not the heart of what it saw;
It looked not for the power behind the act,
It studied not the hidden motive in things
- 395 Nor strove to find the meaning of it all.
Beings were there who wore a human form;
Absorbed they lived in the passion of the scene,
But knew not who they were or why they lived:
Content to breathe, to feel, to sense, to act,
- 400 Life had for them no aim save Nature's joy

Wezens werden geboren om weer spoorloos ten onder te gaan, Gebeurtenissen die de wendingen vormden van een vormeloos drama En daden gedreven door de wil van een blind creatuur.	355
Een Grootmacht ontdekte al zoekend zijn weg naar de vorm, Patronen werden geweven van liefde en vreugde en pijn En symbolische figuren voor de stemmingen van het Leven.	360
Een insekten-hedonisme fladderde en krioelde En koesterde zich in het oppervlakkige trillen van een zonovergoten Natuur, En drake-verrukkingen, python-doodsangsten Kropen door moeras en slijk en snoepten van de zon.	
Reusachtige gewapende machten schokten een onvaste grond, Grote, krachtige wezens met een dwergebrein, En pygmee-stammen drongen hun kleingeestige levensdrift op. In een dwergemodel van het mensdom	365
Wierp de Natuur zich nu op een extreme belevenis En meesterzet van de grilligheid van haar ontwerp, Het lichtende resultaat van haar half-bewuste klim Op treden tussen haar verhevenheid en haar buitensporigheden Tot grootsheid vanuit oneindig kleine vormen, Naar een subtiel evenwicht van lichaam en ziel,	370
Naar een orde van intelligente beperktheid.	375
Rondom hem heen met de maatslagen van de Tijd Verrees het koninkrijk van het dierlijke zelf, Waar daad alles is en het verstand nog maar half geboren En het hart gehoorzaamt aan een zwijgzame onzichtbare controle.	
De Kracht die werkt bij het licht van Onwetendheid Begon haar dierlijke experiment, Bevolkte met bewuste wezens haar wereld-ordering; Maar slechts voor het uiterlijke alleen waren zij ontvankelijk, Zij antwoordden slechts op aanraking en oppervlakte En op de prikkel van behoefte die hun levens bewoog.	380
Een lichaam dat zijn eigen ziel binnenin niet kende, Leefde daar en verlangde, had woede en vreugde en verdriet; Een verstand was daar dat de feitelijke wereld zag Als ware het een vreemdeling of een vijand aan haar deur: Haar gedachten werden gekneet door het schokken van de waarneming;	385
Het herkende niet de geest in de vorm, Het ging niet binnen in het hart van wat het zag; Het zocht niet naar de kracht achter de daad, Het bestudeerde niet het verborgen motief in de dingen Noch trachtte het een betekenis in alles te vinden.	390
Wezens waren daar in menselijke vorm; Zij leefden opgegaan in de passie van het schouwspel, Maar wisten niet wie zij waren of waarvoor zij leefden: Tevreden met ademen, voelen, waarnemen, handelen, Had Leven voor hen geen ander doel dan de vreugde van de Natuur	395
	400

And the stimulus and delight of outer things;
Identified with the spirit's outward shell,
They worked for the body's wants, they craved no more.
The veiled spectator watching from their depths
405 Fixed not his inward eye upon himself
Nor turned to find the author of the plot,
He saw the drama only and the stage.
There was no brooding stress of deeper sense,
The burden of reflection was not borne:
410 Mind looked on Nature with unknowing eyes,
Adored her boons and feared her monstrous strokes.
It pondered not on the magic of her laws,
It thirsted not for the secret wells of Truth,
But made a register of crowding facts
415 And strung sensations on a vivid thread:
It hunted and it fled and sniffed the winds,
Or slothed inert in sunshine and soft air:
It sought the engrossing contacts of the world,
But only to feed the surface sense with bliss.
420 These felt life's quiver in the outward touch,
They could not feel behind the touch the soul.
To guard their form of self from Nature's harm,
To enjoy and to survive was all their care.
The narrow horizon of their days was filled
425 With things and creatures that could help and hurt:
The world's values hung upon their little self.
Isolated, cramped in the vast unknown,
To save their small lives from surrounding Death
They made a tiny circle of defence
430 Against the siege of the huge universe:
They preyed upon the world and were its prey,
But never dreamed to conquer and be free.
Obeying the World-Power's hints and firm taboos
A scanty part they drew from her rich store;
435 There was no conscious code and no life-plan:
The patterns of thinking of a little group
Fixed a traditional behaviour's law.
Ignorant of soul save as a wraith within,
Tied to a mechanism of unchanging lives
440 And to a dull usual sense and feeling's beat,
They turned in grooves of animal desire.
In walls of stone fenced round they worked and warred,
Did by a banded selfishness a small good
Or wrought a dreadful wrong and cruel pain
445 On sentient lives and thought they did no ill.
Ardent from the sack of happy peaceful homes

En de stimulus en het genot van uiterlijke dingen;
 Vereenzelvd met de buitenste schil van de geest,
 Werkten zij voor de behoeften van het lichaam, zij vroegen niet om meer.
 De gesluierde toeschouwer die vanuit zijn diepten kijkt
 Vestigde niet zijn innerlijke oog op zichzelf 405
 Noch zag hij om om de schrijver van het plot te vinden,
 Het drama zag hij slechts en het toneel.
 Er was niet de naderende aandrang van een dieper besef,
 De last van bespiegeling was nog niet geboren:
 Het verstand keek naar de Natuur met onwetende ogen, 410
 Aanbad haar zegeningen en vreesde haar monsterlijke mokerslagen.
 Het stond niet stil bij de tovenarij van haar wetten,
 Het dorstte niet naar de geheime bronnen van de Waarheid,
 Doch legde een register aan van samengepakte feiten
 En reeg belevenissen aaneen tot een levendig snoer: 415
 Het joeg na en vluchtte en snoof de wind,
 Of luerde loom in de zon en in de zweele lucht:
 Het zocht de boeiende contacten van de wereld,
 Doch alleen om het oppervlakkige zintuig te voeden met geluk.
 Deze voelden het leven trillen wanneer van buitenaf aangeraakt, 420
 De ziel voelen achter de aanraking konden zij niet.
 Om hun vorm van zelf te bewaken voor het kwaad van de Natuur,
 Om te ervaren en te overleven was heel hun zorg.
 De kleine horizon van hun dagen was gevuld
 Met dingen en wezens die konden helpen en kwetsen: 425
 De waarden van de wereld hingen af van hun kleine zelf.
 Afgezonderd, samengedrongen in het onmetelijke onbekende,
 Om hun kleine levens te redden van de omringende Dood
 Wierpen zij een nietige wal van verdediging op
 Tegen de belegering van het reusachtige universum: 430
 Ze bejoegen de wereld en werden bejaagd,
 Maar droomden er nooit van om te overwinnen en om vrij te zijn.
 Gehoor gevend aan de influisteringen en de strenge taboes van de Wereld-Macht
 Onttrokken zij een schamel deel aan haar rijke voorraad;
 Er was geen bewuste gedragslijn en geen levensplan: 435
 De denkpatronen van een kleine groep
 Vestigden een wet van traditioneel gedrag.
 Onbekend met de ziel behalve als een schim binnenin,
 Gebonden aan een mechanisme van onveranderlijke levens
 En aan een afgestompt gewoonte-besef en het kloppen van gevoel, 440
 Gingen zij rond in de sleur van dierlijk verlangen.
 Rondom afgeschermd door stenen muren werkten zij en strede,
 Deden met een gebonden zelfzuchtigheid een klein goed
 Of brachten vreselijk onheil toe en wrede pijn
 Aan gevoelige levens en dachten geen kwaad te hebben aangericht. 445
 Vurig geworden door de plundering van een gelukkig en vredig thuis

And gorged with slaughter, plunder, rape and fire,
They made of human selves their helpless prey,
A drove of captives led to lifelong woe,
450 Or torture a spectacle made and holiday,
Mocking or thrilled by their torn victims' pangs;
Admiring themselves as titans and as gods
Proudly they sang their high and glorious deeds
And praised their victory and their splendid force.
455 An animal in the instinctive herd
Pushed by life impulses, forced by common needs,
Each in his own kind saw his ego's glass;
All served the aim and action of the pack.
Those like himself, by blood or custom kin,
460 To him were parts of his life, his adjunct selves,
His personal nebula's constituent stars,
Satellite companions of his solar I.
A master of his life's environment,
A leader of a huddled human mass
465 Herding for safety on a dangerous earth,
He gathered them round him as if minor Powers
To make a common front against the world,
Or, weak and sole on an indifferent earth,
As a fortress for his undefended heart,
470 Or else to heal his body's loneliness.
In others than his kind he sensed a foe,
An alien unlike force to shun and fear,
A stranger and adversary to hate and slay.
Or he lived as lives the solitary brute;
475 At war with all he bore his single fate.
Absorbed in the present act, the fleeting days,
None thought to look beyond the hour's gains,
Or dreamed to make this earth a fairer world,
Or felt some touch divine surprise his heart.
480 The gladness that the fugitive moment gave,
The desire grasped, the bliss, the experience won,
Movement and speed and strength were joy enough
And bodily longings shared and quarrel and play,
And tears and laughter and the need called love.
485 In war and clasp these life-wants joined the All-Life,
Wrestlings of a divided unity
Inflicting mutual grief and happiness
In ignorance of the Self for ever one.
Arming its creatures with delight and hope
490 A half-awakened Nescience struggled there
To know by sight and touch the outside of things.
Instinct was formed; in memory's crowded sleep

En volgeschrokt door slachting, roof, verkrachting en vuur,
 Maakten zij van het menselijke zelf hun hulpeloze prooi,
 Een menigte gevangenen gedreven naar levenslange ellende,
 Of maakten foltering tot spektakel of vermaak, 450
 Honend of opgewonden door de kwellingen van hun uiteengereten slachtoffers;
 Zichzelf bewonderdend als titanen en als goden
 Bezongen zij trots hun hoge en glorieuze daden
 En verheerlijkten hun victorie en hun luisterrijke macht.
 Een dier in de instinctieve kudde 455
 Door levens-impulsen gedreven, door dagelijkse behoeften gedwongen,
 Zag elk op zijn manier de spiegel van zijn ego;
 Een ieder diende doel en daden van de troep.
 Die welke waren als hijzelf, door bloed verwant of door gewoonte,
 Waren voor hem deel van zijn leven, zijn toegevoegde zelf, 460
 De samenstellende sterren van zijn persoonlijke stelsel,
 Satelliet en metgezel van zijn zonne-Ik.
 Een meester van zijn leefomgeving,
 Een leider van een bijeengekropen mensenmassa,
 Veilig samengedrongen op een gevaarlijke aarde, 465
 Hij verzamelde hen om zich heen als waren het mindere Machten
 Om gemeenschappelijk front te maken tegen de wereld,
 Of, zwak en alleen op een onverschillige aarde,
 Als een vesting voor zijn weerloze hart,
 Of anders om zijn lichamelijke eenzaamheid te helen. 470
 In anderen dan zijn soort zag hij een vijand,
 Een vreemdsoortige, andere kracht die moest worden gemeden en gevreesd,
 Een vreemdeling en tegenstander om te haten en te verslaan.
 Of hij leefde als de eenzame woesteling;
 Met alles in oorlog droeg hij zijn eenzame lot. 475
 Opgegaan in de daden van het moment, de vergankelijke dagen,
 Was er niemand die verder wist te zien dan de opbrengst van het uur,
 Of er van droomde om van deze aarde een schonere wereld te maken,
 Of voelde hoe een of andere goddelijke aanraking zijn hart verraste.
 De blijheid die het vluchtige moment gaf, 480
 De begeerte vervuld, het geluk, de veroverde ervaring,
 Beweging en snelheid en kracht waren vreugde genoeg
 En lichamelijke verlangens die werden gedeeld en geruzie en spel,
 En tranen en gelach en de behoefte die wij liefde noemen.
 In oorlog en omhelzing werden deze levensbehoeften gevoegd bij het Al-Leven, 485
 De worstelingen van een verdeelde eenheid
 Die wederzijds verdriet toebachten en wederzijds geluk
 Onwetend van het Zelf dat voor altijd een is.
 Zijn wezens wapenend met vreugde en hoop
 Spande een half-ontwaakte Onkunde zich daar in 490
 Om door te zien en aan te raken de buitenkant van de dingen te kennen.
 Instinct werd gevormd; in de woelige slaap van de herinnering

The past lived on as in a bottomless sea:
Inverting into half-thought the quickened sense
495 She felt around for truth with fumbling hands,
Clutched to her the little she could reach and seize
And put aside in her subconscious cave.
So must the dim being grow in light and force
And rise to his higher destiny at last,
500 Look up to God and round at the universe,
And learn by failure and progress by fall
And battle with environment and doom,
By suffering discover his deep soul
And by possession grow to his own vast.
505 Half-way she stopped and found her path no more.
Still nothing was achieved but to begin,
Yet finished seemed the circle of her force.
Only she had beaten out sparks of ignorance;
Only the life could think and not the mind,
510 Only the sense could feel and not the soul.
Only was lit some heat of the flame of Life,
Some joy to be, some rapturous leaps of sense.
All was an impetus of half-conscious Force,
A spirit sprawling drowned in dense life-foam,
515 A vague self grasping at the shape of things.
Behind all moved seeking for vessels to hold
A first raw vintage of the grapes of God,
On earth's mud a spilt of the supernal Bliss,
Intoxicating the stupefied soul and mind
520 A heady wine of rapture dark and crude,
Dim, uncast yet into spiritual form,
Obscure inhabitant of the world's blind core,
An unborn godhead's will, a mute Desire.

A third creation now revealed its face.
525 A mould of body's early mind was made.
A glint of light kindled the obscure World-Force;
It dowered a driven world with the seeing Idea
And armed the act with thought's dynamic point:
A small thinking being watched the works of Time.
530 A difficult evolution from below
Called a masked intervention from above;
Else this great, blind inconscient universe
Could never have disclosed its hidden mind,
Or even in blinkers worked in beast and man
535 The Intelligence that devised the cosmic scheme.
At first he saw a dim obscure mind-power
Moving concealed by Matter and dumb life.

Leefde het verleden voort als in een bodemloze zee:
 Terwijl het verlevendigde besef in een halfdenken werd omgezet
 Tastte zij naar waarheid rond met aarzelende handen, 495
 Klampte aan zich vast het weinige waar zij bij kon en vast kon houden
 En kon opzij zetten in haar onderbewuste spelonk.
 Aldus moet het duistere wezen groeien in licht en kracht
 En zich uiteindelijk tot zijn hogere bestemming verheffen,
 Opzien naar God en naar het universum rondom, 500
 En leren door falen en door ondergang vooruitgang te boeken
 En met zijn omgeving te strijden en met verdoemenis,
 Door lijden zijn diepere ziel te ontdekken
 En door bezit te groeien naar zijn eigen onmetelijkheden.
 Halverwege is zij gestopt en kon zij haar weg niet meer vinden. 505
 Nog altijd was er niets bereikt behalve dat een begin was gemaakt,
 Doch uitgeput scheen de cirkel van haar kracht.
 Zij had slechts vonken geslagen uit onwetendheid;
 Slechts het leven kon denken en niet het verstand,
 Slechts het gemoed kon voelen en niet de ziel. 510
 Er was slechts ontstoken een of andere gloed van de Levensvlam,
 Een vreugde om te bestaan, flitsen van een hartstochtelijke gewaarwording.
 Alles was een impuls van half-bewuste Kracht,
 Een verstrooide geest verdronk in het dichte levensschuim,
 Een vaag vastklampen aan de gedaante der dingen. 515
 Achter alles bewoog zich een zoeken naar vaten
 Voor de eerste ruwe wijnoogst van Gods druiven,
 Op het aardse slijk verspild de bovenaardse Gelukzaligheid,
 Die de verbijsterde ziel en geest bedwelmt
 Een koppige wijn van verrukking, donker en ongerijpt, 520
 Schemerig, nog niet in spirituele vorm gegoten,
 De duistere bewoner van 's werelds blinde kern,
 Het verlangen van een ongeborn godheid, een stilzwijgend Begeren.

Een derde schepping onthulde nu haar aangezicht.
 Een teelaarde van vroeg lichamenlijk besef was gemaakt. 525
 Een glimp van licht ontstak de duistere Wereld-Kracht;
 Het begiftigde een gedreven wereld met de ziende Idee
 En wapende de daad met de dynamische speerpunt van het denken:
 Een bescheiden denkend wezen bezag de werken des Tijds.
 Een moeizame evolutie van onderaf 530
 Riep om een gemaskerde interventie van boven;
 Anders kon dit grote, blinde, onbewuste universum
 Nimmer zijn verborgen geest hebben onthuld,
 Of zelfs met oogkleppen kunnen uitwerken in dier en mens
 De Intelligentie die het kosmische bestel heeft beraamd. 535
 Allereerst zag hij een schemerige verduisterde geesteskracht bewegen
 Die door Materie en door zwijgzaam leven werd verhuld.

A current thin, it streamed in life's vast flow
Tossing and drifting under a drifting sky
540 Amid the surge and glimmering tremulous wash,
Released in splash of sense and feeling's waves.
In the deep midst of an insentient world
Its huddled waves and foam of consciousness ran
Pressing and eddying through a narrow strait,
545 Carrying experience in its crowded pace.
It flowed emerging into upper light
From the deep pool of its subliminal birth
To reach some high existence still unknown.
There was no thinking self, aim there was none:
550 All was unorganised stress and seekings vague.
Only to the unstable surface rose
Sensations, stabs and edges of desire
And passion's leaps and brief emotion's cries,
A casual colloquy of flesh with flesh,
555 A murmur of heart to longing wordless heart,
Glimmerings of knowledge with no shape of thought
And jets of subconscious will or hunger's pulls.
All was dim sparkle on a foaming top:
It whirled around a drifting shadow-self
560 On an inconscient flood of Force in Time.
Then came the pressure of a seeing Power
That drew all into a dancing turbid mass
Circling around a single luminous point,
Centre of reference in a conscious field,
565 Figure of a unitary Light within.
It lit the impulse of the half-sentient flood,
Even an illusion gave of fixity
As if a sea could serve as a firm soil.
That strange observing Power imposed its sight.
570 It forced on flux a limit and a shape,
It gave its stream a lower narrow bank,
Drew lines to snare the spirit's formlessness.
It fashioned the life-mind of bird and beast,
The answer of the reptile and the fish,
575 The primitive pattern of the thoughts of man.
A finite movement of the Infinite
Came winging its way through a wide air of Time;
A march of knowledge moved in Nescience
And guarded in the form a separate soul.
580 Its right to be immortal it reserved,
But built a wall against the siege of death
And threw a hook to clutch eternity.
A thinking entity appeared in Space.

Een armzalig stroompje, het mondde uit in de onmetelijke levensvloed
 Deinend en afdrijvend onder een overdrijvende hemel
 Met de golfslag en het glinsterende beuken van de brekers, 540
 Vrijgemaakt in uiteenspattingen van gewaarwording en opwellingen van gevoel.
 Diep verzonken in een gevoelloze wereld
 Liepen de samengepakte golven en schuimkoppen van bewustzijn
 Dringend en kolkend door een nauwe straat,
 De dragers van ervaring in hun snelle tempo. 545
 Het kwam bovenstromen naar het hogere licht
 Uit de diepe poel van zijn onderbewuste geboorte
 Om een of ander hoog, nog onbekend bestaan te bereiken.
 Er bestond geen denkend zelf, geen levensplan:
 Er was slechts wanordelijke drang en een onzeker zoeken. 550
 Wat aan de veranderlijke oppervlakte kwam
 Was slechts beroering, pijnscheuten en het schrijnen van verlangen
 En gevoelsuitbarstingen en kreten van kortstondige emotie,
 Een terloopse samenspraak van vlees tot vlees,
 Een gemompel van hart tot verlangend zwigend hart, 555
 Het schemeren van kennis zonder enige vorm van denken
 Of ingevenen van onderbewuste wilskracht of het knagen van honger.
 Alles was slechts een duister bruisen op een schuimende bovenlaag:
 Het wentelde rondom een afdwalend schaduw-zelf
 Op een onbewuste vloed van Kracht die in de Tijd werd uitgestort. 560
 Toen deed zich de drang gelden van een helderziende Macht
 Die alle dingen meenam in een dansende verwarde massa
 Cirkelend rond een enkel lichtend midden,
 Een referentiepunt in een bewustzijnsveld,
 De gestalte van een eenheids-Licht binnenin. 565
 Het verhelderde de drijfveer van de half-bewuste stroom,
 Gaf zelfs een illusie van standvastigheid
 Alsof een zee kon dienen tot vaste grond.
 Die vreemde opmerkelijke Macht drong zijn schouwspel op.
 Het legde aan de stroming een grens op en een gedaante, 570
 Het gaf aan de rivier een lagere smalle bedding,
 Trok lijnen om in te perken de vormeloosheid van de geest.
 Het vormde de levensgeest van vogel en dier,
 Het antwoord van reptiel en vis,
 Het primitieve patroon van menselijke gedachten. 575
 Een eindige beweging van de Oneindigheid
 Vleugelde zich een weg door een ruime sfeer van Tijd;
 Een opmars van kennis bewoog door de Onwetendheid
 En waakte in de vorm over een afzonderlijke ziel.
 Haar recht op onsterfelijkheid hield zij zich voor, 580
 Maar bouwde een muur tegen het beleg van de dood
 En gooide een enterhaak uit om de eeuwigheid te kunnen vasthouden.
 Een denkend wezen was in de Ruimte ontstaan.

A little ordered world broke into view
585 Where being had prison-room for act and sight,
A floor to walk, a clear but scanty range.
An instrument-personality was born,
And a restricted clamped intelligence
Consented to confine in narrow bounds
590 Its seeking; it tied the thought to visible things,
Prohibiting the adventure of the Unseen
And the soul's tread through unknown infinities.
A reflex reason, Nature-habit's glass
Illumined life to know and fix its field,
595 Accept a dangerous ignorant brevity
And the inconclusive purpose of its walk
And profit by the hour's precarious chance
In the allotted boundaries of its fate.
A little joy and knowledge satisfied
600 This little being tied into a knot
And hung on a bulge of its environment,
A little curve cut off in measureless Space,
A little span of life in all vast Time.
A thought was there that planned, a will that strove,
605 But for small aims within a narrow scope,
Wasting unmeasured toil on transient things.
It knew itself a creature of the mud;
It asked no larger law, no loftier aim;
It had no inward look, no upward gaze.
610 A backward scholar on logic's rickety bench
Indoctrinated by the erring sense,
It took appearance for the face of God,
For casual lights the marching of the suns,
For heaven a starry strip of doubtful blue;
615 Aspects of being feigned to be the whole.
There was a voice of busy interchange,
A market-place of trivial thoughts and acts:
A life soon spent, a mind the body's slave
Here seemed the brilliant crown of Nature's work,
620 And tiny egos took the world as means
To sate awhile dwarf lusts and brief desires,
In a death-closed passage saw life's start and end
As though a blind alley were creation's sign,
As if for this the soul had coveted birth
625 In the wonderland of a self-creating world
And the opportunities of cosmic Space.
This creature passionate only to survive,
Fettered to puny thoughts with no wide range
And to the body's needs and pangs and joys,

Een kleine geordende wereld kwam in zicht
 Waar het bestaan gevangenis-ruimte had voor daad en waarneming, 585
 Een vloer om op te lopen, een helder maar beperkt bereik.
 Een werktuiglijke persoonlijkheid was geboren,
 Een begrensde ingeklemde intelligentie
 Stond toe zijn zoektocht in te laten sluiten
 Binnen enge grenzen; het bond het denken aan zichtbare dingen, 590
 Belemmerde daarmee het avontuur van het Onzichtbare
 En de voetstap van de ziel door onbekende oneindigheden.
 Een introspectieve rede, spiegel van de gewoonte der Natuur
 Verlichtte het leven om te weten en om haar terrein te bepalen,
 Om een gevaarlijke onwetende kortstondigheid te aanvaarden 595
 En de onduidelijke bedoeling van haar wandel
 En opbrengst bij het onzekere toeval van het uur
 Binnen de toegewezen grenslijnen van haar lot.
 Een kleine vreugde en kennis bevredigde
 Dit kleine wezen, in een knoop gelegd 600
 En opgesloten in een uitstulping van zijn omgeving,
 Een kleine bocht afgesneden van de grenzeloze Ruimte,
 Een kleine levensspanne in heel de onmetelijke Tijd.
 Een denken was daar dat beraamde, een wilskracht die wedijverde,
 Doch voor kleine doeleinden binnen een smal bereik, 605
 Verspilde onmetelijk gezwoeg aan vergankelijke dingen.
 Het kende zichzelf als schepsel van het slijk;
 Het vroeg niet om een hogere wet, geen verhevener doel;
 Het had geen naar binnen gekeerd zicht, geen blik omhoog.
 Als een achtergebleven leerling in de gammele schoolbanken van de logica 610
 Door een dwalend waarnemen geschoold,
 Hield het een schijnbeeld voor het gelaat van God,
 Een wisselvallig licht voor de opmars der zonnen,
 De hemel voor een met sterren bezaaide strook van twijfelachtig blauw;
 Aspecten van bestaan deden zich voor als het geheel. 615
 Een stemgeluid klonk van bedrijvige uitwisseling,
 Een marktplein van onbeduidende gedachten en daden:
 Een leven weldra uitgeput, een verstand dat slaaf is van het lichaam
 Leek hier de schitterende kroon op het werk van de Natuur,
 En nietige ego's namen de wereld als middel 620
 Om voor 'n tijd dwergelust en kortstondige verlangens te bevredigen,
 Zagen in een doodsomsloten doorgang begin en einde van het leven
 Als was een doodlopende steeg het teken van de schepping,
 Als was het dit waarvoor de ziel geboorte had begeerd
 In een wonderland van een zelfscheppende wereld 625
 En de gelegenheden van de kosmische Ruimte.
 Dit wezen dat slechts hartstocht kende om te overleven,
 Aan onbetekenende gedachten zonder veel draagwijdte gekluisterd
 En aan lichamelijke behoeften en pijn en vreugde,

- 630 This fire growing by its fuel's death,
Increased by what it seized and made its own:
It gathered and grew and gave itself to none.
Only it hoped for greatness in its den
And pleasure and victory in small fields of power
- 635 And conquest of life-room for self and kin,
An animal limited by its feeding-space.
It knew not the Immortal in its house;
It had no greater deeper cause to live.
In limits only it was powerful;
- 640 Acute to capture truth for outward use,
Its knowledge was the body's instrument;
Absorbed in the little works of its prison-house
It turned around the same unchanging points
In the same circle of interest and desire,
- 645 But thought itself the master of its jail.
Although for action, not for wisdom made,
Thought was its apex or its gutter's rim:
It saw an image of the external world
And saw its surface self, but knew no more.
- 650 Out of a slow confused embroiled self-search
Mind grew to a clarity cut out, precise,
A gleam enclosed in a stone ignorance.
In this bound thinking's narrow leadership
Tied to the soil, inspired by common things,
- 655 Attached to a confined familiar world,
Amid the multitude of her motivated plots,
Her changing actors and her million masks,
Life was a play monotonously the same.
There were no vast perspectives of the spirit,
- 660 No swift invasions of unknown delight,
No golden distances of wide release.
This petty state resembled our human days
But fixed to eternity of changeless type,
A moment's movement doomed to last through Time.
- 665 Existence bridge-like spanned the inconscient gulfs,
A half-illuminated building in a mist,
Which from a void of Form arose to sight
And jutted out into a void of Soul.
A little light in a great darkness born,
- 670 Life knew not where it went nor whence it came.
Around all floated still the nescient haze.

Dit vuur dat zich verbreidt met de dood van zijn voedselbron, 630
 Vermeerderde door wat het vastgreep en zich eigen maakte:
 Het vergaarde en groeide en gaf zichzelf aan niemand.
 Het hoopte slechts op grootsheid in zijn toevluchtsoord
 En plezier en overwinning in geringe machtsgebieden
 En verovering van leefruimte voor zichzelf en verwanten, 635
 Een dier ingeperkt door zijn voedselruimte.
 Het herkende niet de Onsterfelijke in zijn huis;
 Het had geen grotere diepere beweegreden om te leven.
 Slechts binnen grenzen had het macht;
 Gespitst om waarheid te vangen voor uiterlijk gebruik, 640
 Was zijn kennis instrument voor het lichaam;
 Opgegaan in het kleine werk van zijn gevangenen-huis
 Draaide het om dezelfde onveranderlijke punten
 In dezelfde kring van eigenbelang en begeerte,
 Maar vond zichzelf de meester van zijn kerker. 645
 Ofschoon hij voor actie, en niet voor wijsheid was gemaakt,
 Was gedachte zijn apex — of de rand van de goot:
 Het zag een beeld van de buitenwereld
 En zag zijn oppervlakkige zelf, maar kende anders niets.
 Uit een trage verwarde verstrikte zoektocht naar zichzelf 650
 Ontwikkelde verstand zich tot een gestoken scherpe helderheid, nauwgezet,
 Een glans ingesloten in een stenen onwetendheid.
 In dit smalle leiderschap van een gebonden denken
 Gekluisterd aan de grond, geïnspireerd door dagelijkse dingen,
 Gehecht aan een beperkte vertrouwde wereld, 655
 Tussen de menigte van haar gedreven verwickelingen,
 Haar wisselende spelers en haar miljoenen maskers,
 Was leven een spel dat op eentonige wijze onveranderd bleef.
 Er waren geen brede perspectieven van de geest,
 Geen plotselinge invasies van ongekend geluk, 660
 Geen gouden verten van ruime bevrijding.
 Deze kleingeestige toestand gelek op onze mensendagen
 Doch gebonden aan eeuwigheid van een onveranderlijke soort,
 Een beweging van het ogenblik gedoemd om te duren door de Tijd.
 Het bestaan overspande als een brug de bewusteloze diepten, 665
 Een half-verlicht bouwsel in een mist,
 Die uit een leemte van Vorm kwam opgedoemd
 En naar voren sprong tot in een leemte van de Ziel.
 Als een klein licht in een grote duisternis geboren,
 Wist het Leven niet waarheen het ging noch vanwaar het kwam. 670
 Rondom alles bevond zich nog altijd de onwetende waas.

EINDE VAN CANTO VIER

Canto Five

The Godheads of the Little Life

A fixed and narrow power with rigid forms,
He saw the empire of the little life,
An unhappy corner in eternity.
It lived upon the margin of the Idea
5 Protected by Ignorance as in a shell.
Then, hoping to learn the secret of this world
He peered across its scanty fringe of sight,
To disengage from its surface-clear obscurity
The Force that moved it and the Idea that made,
10 Imposing smallness on the Infinite,
The ruling spirit of its littleness,
The divine law that gave it right to be,
Its claim on Nature and its need in Time.
He plunged his gaze into the siege of mist
15 That held this ill-lit straitened continent
Ringed with the skies and seas of ignorance
And kept it safe from Truth and Self and Light.
As when a searchlight stabs the Night's blind breast
And dwellings and trees and figures of men appear
20 As if revealed to an eye in Nothingness,
All lurking things were torn out of their veils
And held up in his vision's sun-white blaze.
A busy restless uncouth populace
Teemed in their dusky unnoted thousands there.
25 In a mist of secrecy wrapping the world-scene
The little deities of Time's nether act
Who work remote from Heaven's controlling eye,
Plotted, unknown to the creatures whom they move,
The small conspiracies of this petty reign
30 Amused with the small contrivings, the brief hopes
And little eager steps and little ways
And reptile wallowings in the dark and dust,
And the crouch and ignominy of creeping life.
A trepidant and motley multitude,
35 A strange pell-mell of magic artisans,
Was seen moulding the plastic clay of life,

Canto Vijf

De Godheden van het Kleine Leven

Een onveranderlijke en beperkte macht van starre vormen,
Zo zag hij het imperium van het kleine leven,
Een ongelukkige uithoek in de eeuwigheid.
Het woonde aan de rand van de Idee
Beschermd door Onwetendheid als door een schil. 5
Dan, in de hoop het geheim van deze wereld te leren,
Spiedde hij over het schamele grensgebied van waarneming,
Om te kunnen onderscheiden van de oppervlakkig heldere duisternis
De Kracht die het bewoog en de Idee die schiep,
En daarmee kleinheid oplegde aan de Oneindigheid, 10
De heersende geest van zijn beperktheid,
De goddelijke wet die het bestaansrecht gaf,
Zijn aanspraak op de Natuur en zijn behoefte in de Tijd.
Hij boorde zijn blik in de blokkade van mist
Die dit slechtverlichte ingeperkte vasteland 15
Omringde met de hemelen en zeeën van onwetendheid
En ver verwijderd hield van Waarheid en Zelf en Licht.
Zoals een zoeklicht Nachts blinde borst doorboort
En woonsteden en bomen en gedaanten van mensen verschijnen
Als onthuld aan een oog in het Niets, 20
Werd alles wat verscholen was uit zijn sluier weggetrokken
En omhooggehouden in de zonneklare vuurzee van zijn blik.
Een bedrijvige rusteloze zonderlinge bevolking
Wemelde daar bij duizenden in hun onopgemerkte schemerdonker.
In een waas van geheimzinnigheid hullend het wereld-toneel 25
Beraamden de kleine godheden van het lagere bedrijf van de Tijd
Die ver van 's Hemels toeziende oog hun werk doen,
Onbekend voor de schepselen die zij bewegen,
De minne samenzweringen van dit kleingeestige bewind,
Zich amuserend met de laaghartige kuiperijen, de hoop van korte duur 30
En onbeduidende gretige stappen en kleinzielige hebbelijkheden,
Het reptiele-gekronkel in duisternis en stof,
En het gekruip en de schanddaden van het kruipende leven.
Een beangstigde en bonte menigte,
Een vreemd samenraapsel van magische kunstmakers, 35
Werd gezien die de kneedbare levensklei boetseert,

An elfin brood, an elemental kind.
Astonished by the unaccustomed glow,
As if immanent in the shadows started up
40 Imps with wry limbs and carved beast visages,
Sprite-prompters goblin-wizened or faery-small,
And genii fairer but unsouled and poor
And fallen beings, their heavenly portion lost,
And errant divinities trapped in Time's dust.
45 Ignorant and dangerous wills but armed with power,
Half-animal, half-god their mood, their shape.
Out of the greyness of a dim background
Their whispers come, an inarticulate force,
Awake in mind an echoing thought or word,
50 To their sting of impulse the heart's sanction draw,
And in that little Nature do their work
And fill its powers and creatures with unease.
Its seed of joy they curse with sorrow's fruit,
Put out with error's breath its scanty lights
55 And turn its surface truths to falsehood's ends,
Its small emotions spur, its passions drive
To the abyss or through the bog and mire:
Or else with a goad of hard dry lusts they prick,
While jogs on devious ways that nowhere lead
60 Life's cart finding no issue from ignorance.
To sport with good and evil is their law;
Luring to failure and meaningless success,
All models they corrupt, all measures cheat,
Make knowledge a poison, virtue a pattern dull
65 And lead the endless cycles of desire
Through semblances of sad or happy chance
To an inescapable fatality.
All by their influence is enacted there.
Nor there alone is their empire or their role:
70 Wherever are soulless minds and guideless lives
And in a small body self is all that counts,
Wherever love and light and largeness lack,
These crooked fashioners take up their task.
To all half-conscious worlds they extend their reign.
75 Here too these godlings drive our human hearts,
Our nature's twilight is their lurking-place:
Here too the darkened primitive heart obeys
The veiled suggestions of a hidden Mind
That dogs our knowledge with misleading light
80 And stands between us and the Truth that saves.
It speaks to us with the voices of the Night:
Our darkened lives to greater darkness move;

Een schelms gebroed, een schimmig soort wezen.
 Verbaasd over het ongebruikelijke schijnsel kwamen
 Als vanzelf uit de schaduwen duiveltjes met verwrongen ledematen
 De kop opsteken en de gekerfde gelaatstrekken van beesten, 40
 Fluister-geesten als gedrocht verschrompeld of feeën klein,
 En geniën schoner doch zonder ziel en armzalig
 En gevallen wezens, hun hemelse deel verloren,
 En dwalende godheden verstrikt in het stof van de Tijd.
 Onwetende en gevaarlijke verlangens maar gewapend met macht, 45
 Half beest, half god hun bestemming, hun gedaante.
 Vanuit de grijsheid van een schemerige achtergrond
 Komen hun fluisteringen, een onsamenhangende kracht,
 Wekken in gedachten de weerklank van een denkbeeld of woord,
 Tegen de beet van hun drift keert het hart haar vergelding 50
 Om in deze lage Natuur hun werk te doen
 En haar machten en schepselen te vullen met onbehagen.
 Het zaad van vreugde vervloeken zij met de vrucht van verdriet,
 Doven met adem van dwaling het schaarse licht
 En wenden hun oppervlakkige waarheid aan voor een leugenachtig doel, 55
 Hun kleingeestige emoties sporen aan, hun hartstochten drijven
 Naar de afgrond of door moeras en slijk:
 Of anders steken zij met de prikkel van harde dorre lust,
 Terwijl op wegen her en der die nergens toe leiden
 De levenswagen voortsjokt en geen uitweg uit de onwetendheid vindt. 60
 Het zich vermaken met goed en kwaad is hun wet;
 Om tot mislukking te verleiden en tot zinloos succes,
 Maken zij elk model corrupt, plegen bedrog met elke maatstaf,
 Maken van kennis een gif, van deugd een afgestompt patroon
 En voeren de eindeloze kringlopen van verlangen 65
 Door de schijn van droevig of gelukkig toeval
 Naar een onafwendbaar noodlot.
 Al wordt daar door hun invloed beschikt.
 Noch is daar alleen hun heerschappij of opdracht:
 Overall waar ziellose geesten zijn en richtingsloze levens 70
 En in een klein lichaam het zelf al is wat telt,
 Overall waar liefde en licht en grootsheid ontbreken,
 Nemen deze gewetenloze aanstichters hun taak op zich.
 Tot in alle half-bewuste werelden strekt hun bewind zich uit.
 Ook hier sturen deze godjes ons menselijke hart, 75
 Het schemerdonker van onze natuur is hun schuilplaats:
 Ook hier gehoorzaamt het verduisterde primitieve hart
 De versluierde ingevingen van een verborgen Verstand
 Dat ons weten schaduwt met een bedrieglijk licht
 En in staat tussen ons en de Waarheid die behoedt. 80
 Het spreekt tot ons met de stemmen van de Nacht:
 Onze verduisterde levens bewegen naar een grotere duisternis;

- Our seekings listen to calamitous hopes.
A structure of unseeing thoughts is built
85 And reason used by an irrational Force.
This earth is not alone our teacher and nurse;
The powers of all the worlds have entrance here.
In their own fields they follow the wheel of law
And cherish the safety of a settled type;
90 On earth out of their changeless orbit thrown
Their law is kept, lost their fixed form of things.
Into a creative chaos they are cast
Where all asks order but is driven by Chance;
Strangers to earth-nature, they must learn earth's ways,
95 Aliens or opposites, they must unite:
They work and battle and with pain agree:
These join, those part, all parts and joins anew,
But never can we know and truly live
Till all have found their divine harmony.
100 Our life's uncertain way winds circling on,
Our mind's unquiet search asks always light,
Till they have learned their secret in their source,
In the light of the Timeless and its spaceless home,
In the joy of the Eternal sole and one.
105 But now the Light supreme is far away:
Our conscious life obeys the Inconscient's laws;
To ignorant purposes and blind desires
Our hearts are moved by an ambiguous force;
Even our mind's conquests wear a battered crown.
110 A slowly changing order binds our will.
This is our doom until our souls are free.
A mighty Hand then rolls mind's firmaments back,
Infinity takes up the finite's acts
And Nature steps into the eternal Light.
115 Then only ends this dream of nether life.

- At the outset of this enigmatic world
Which seems at once an enormous brute machine
And a slow unmasking of the spirit in things,
In this revolving chamber without walls
120 In which God sits impassive everywhere
As if unknown to himself and by us unseen
In a miracle of inconscient secrecy,
Yet is all here his action and his will.
In this whirl and sprawl through infinite vacancy
125 The Spirit became Matter and lay in the whirl,
A body sleeping without sense or soul.
A mass phenomenon of visible shapes

Ons zoeken luistert naar onheilbrengende hoop. Een bouwwerk van blinde gedachten wordt opgericht En de rede gebruikt door een irrationele Kracht.	85
Deze aarde is niet onze enige leraar en voedster; De machten van alle werelden hebben hier toegang. Op hun manier volgen zij de kringloop der wet En koesteren het veilige van een gevestigd voorschrift;	90
Op aarde uit hun onveranderlijke omloop verdreven Bleef hun wet behouden, hun vaste vorm der dingen verloren. In een creatieve chaos zijn zij geworpen Waar alles vraagt om orde maar wordt gedreven door Toeval;	95
Als vreemdelingen in de aard-natuur, moeten zij de aardse manieren leren, Vreemden voor elkaar of tegenpolen, zij moeten zich verenigen: Zij werken en strijden en vinden elkaar in pijn: nu voegen er Zich samen, dan delen anderen zich op, alles deelt en verenigt zich opnieuw, Maar nooit kunnen wij weten en waarlijk leven Tot elk zijn goddelijke harmonie heeft gevonden.	100
De onzekere weg van ons leven slingert verder en verder, De rusteloze zoektocht van onze geest vraagt altijd om licht, Tot zij het geheim in hun oorsprong hebben ontdekt, In het licht van het Tijdeloze en haar ruimteloze thuis, In de vreugde van het Eeuwige enkel en één.	105
Maar nu is het opperste Licht ver weg: Ons bewuste leven gehoorzaamt de wet van het Onbewuste; Naar onwetende doeleinden en blinde verlangens Zijn onze harten bewogen door een dubbelzinnige kracht; Zelfs de veroveringen van ons verstand dragen een gehavende kroon.	110
Een traag veranderende orde bindt ons verlangen. Dit is ons lot tot onze zielen zijn bevrijd. Een machtige Hand rolt dan het firmament van het verstand terug, De oneindigheid neemt op zich het eindige bedrijf En de Natuur treedt in het eeuwige Licht.	115
Pas dan zal deze droom van het lagere leven eindigen.	
Bij de aanvang van deze raadselachtige wereld Die tegelijkertijd een reusachtige grove machine lijkt En een geleidelijke onthulling van de geest in dingen, In dit rondwentelende vat zonder wanden Waarin God onbewogen overal aanwezig is	120
Als onwetend van zichzelf en door ons ongezien In een wonder van onbewuste stilzwijgendheid, Is niettemin alles hier zijn werking en zijn wil. In dit wervelen en uiteenwaaieren door de eindeloze wezenloosheid Werd de Geest tot Stof en ging mee in de werveling, Een slapend lichaam zonder zin of ziel.	125
Een massa-fenomeen van zichtbare gedaanten	

Supported by the silence of the Void
Appeared in the eternal Consciousness
130 And seemed an outward and insensible world.
There was none there to see and none to feel;
Only the miraculous Inconscient,
A subtle wizard skilled, was at its task.
Inventing ways for magical results,
135 Managing creation's marvellous device,
Marking mechanically dumb wisdom's points,
Using the unthought inevitable Idea,
It did the works of God's intelligence
Or wrought the will of some supreme Unknown.
140 Still consciousness was hidden in Nature's womb,
Unfelt was the Bliss whose rapture dreamed the worlds.
Being was an inert substance driven by Force.
At first was only an etheric Space:
Its huge vibrations circled round and round
145 Housing some unconceived initiative:
Upheld by a supreme original Breath
Expansion and contraction's mystic act
Created touch and friction in the void,
Into abstract emptiness brought clash and clasp:
150 Parent of an expanding universe
In a matrix of disintegrating force,
By spending it conserved an endless sum.
On the hearth of Space it kindled a viewless Fire
That, scattering worlds as one might scatter seeds,
155 Whirled out the luminous order of the stars.
An ocean of electric Energy
Formlessly formed its strange wave-particles
Constructing by their dance this solid scheme,
Its mightiness in the atom shut to rest;
160 Masses were forged or feigned and visible shapes;
Light flung the photon's swift revealing spark
And showed, in the minuteness of its flash
Imaged, this cosmos of apparent things.
Thus has been made this real impossible world,
165 An obvious miracle or convincing show.
Or so it seems to man's audacious mind
Who seats his thought as the arbiter of truth,
His personal vision as impersonal fact,
As witnesses of an objective world
170 His erring sense and his instruments' artifice.
Thus must he work life's tangible riddle out
In a doubtful light, by error seize on Truth
And slowly part the visage and the veil.

Door de stilte van de Leegte geschraagd
 Verscheen in het eeuwige Bewustzijn
 En gelek een uiterlijke en gevoelloze wereld. 130
 Niemand was daar die kon zien en niemand om te voelen;
 Alleen het mirakuleuze Onbewuste,
 Een fijnstoffelijke, bedreven tovenaer kweet zich van zijn taak.
 Door wegen te vinden voor magische resultaten,
 Door het wonderlijke instrument van de schepping te hanteren, 135
 Door het mechanisch markeren van stilzwijgende punten van wijsheid,
 Door het ongedachte onvermijdelijke Idee te gebruiken,
 Deed hij het werk van Gods intelligentie
 Of wrocht de wil van een of ander opperste Onbekende.
 Nog steeds was bewustzijn verborgen in de baarmoeder der Natuur, 140
 Ongevoeld was het Geluk wiens verrukking de werelden droomde.
 Bestaan was een inerte substantie gedreven door Kracht.
 Aanvankelijk was er slechts een etherische Ruimte:
 De reusachtige vibraties gingen rond en rond
 En herbergden een of ander onvoorstelbaar initiatief: 145
 Geschraagd door een opperste oorspronkelijke Adem
 Schiep de mystieke daad van het uitdijen en inkrimpen
 Aanraking en wrijving in de lege ruimte,
 Bracht in de abstracte leegheid aantrekking en afstoting:
 De oorsprong van een uitdijend universum 150
 In een matrix van desintegrerende kracht,
 Hield door te verbruiken over een eindeloze optelsom.
 In de haardstee van de Ruimte ontstak het een onzichtbaar Vuur
 Dat, werelden rondstrooiend zoals men strooit met zaad,
 Deed uitwaaiëren de lichtende ordening van de sterren. 155
 Een oceaan van elektrische Energie
 Die vormeloos haar vreemde golf-deeltjes vormt
 Bouwde met hun dans dit hechte plan,
 Haar almacht roerloos opgesloten in het atoom;
 Massa's werden gesmeed of voorgewend en zichtbare gedaanten; 160
 Licht wierp de snelle onthullende vonk van het foton
 En toonde, in de oogwenk van zijn lichtflits verbeeld,
 Deze kosmos van klaarblijkelijke dingen.
 Aldus werd deze werkelijke onmogelijke wereld gemaakt,
 Een ogenschijnlijk mirakel of een overtuigende vertoning. 165
 Of zo lijkt het voor het vermetele verstand van de mens
 Die zijn gedachte laat zetelen als scheidsrechter der waarheid,
 Zijn persoonlijke visie op het onpersoonlijke feit,
 Als de getuigen van een objectieve wereld
 Zijn dwalende zintuig en de spitsvondigheden van zijn instrument. 170
 Aldus moet hij 's levens tastbare raadsel uitwerken
 In een twijfelachtig licht, door te dwalen de Waarheid begrijpen
 En geleidelijk het aangezicht leren onderscheiden van de sluier.

Or else, forlorn of faith in mind and sense,
175 His knowledge a bright body of ignorance,
He sees in all things strangely fashioned here
The unwelcome jest of a deceiving Force,
A parable of Maya and her might.
This vast perpetual motion caught and held
180 In the mysterious and unchanging change
Of the persistent movement we call Time
And ever renewing its recurrent beat,
These mobile rounds that stereotype a flux,
These static objects in the cosmic dance
185 That are but Energy's self-repeating whorls
Prolonged by the spirit of the brooding Void,
Awaited life and sense and waking Mind.
A little the Dreamer changed his pose of stone.
But when the Inconscient's scrupulous work was done
190 And Chance coerced by fixed immutable laws,
A scene was set for Nature's conscious play.
Then stirred the Spirit's mute immobile sleep;
The Force concealed broke dumbly, slowly out.
A dream of living woke in Matter's heart,
195 A will to live moved the Inconscient's dust,
A freak of living startled vacant Time,
Ephemeral in a blank eternity,
Infinitesimal in a dead Infinite.
A subtler breath quickened dead Matter's forms;
200 The world's set rhythm changed to a conscious cry;
A serpent Power twinned the insensible Force.
Islands of living dotted lifeless Space
And germs of living formed in formless air.
A Life was born that followed Matter's law,
205 Ignorant of the motives of its steps;
Ever inconstant, yet for ever the same,
It repeated the paradox that gave it birth:
Its restless and unstable stabilities
Recurred incessantly in the flow of Time
210 And purposeful movements in unthinking forms
Betrayed the heavings of an imprisoned Will.
Waking and sleep lay locked in mutual arms;
Helpless and indistinct came pleasure and pain
Trembling with the first faint thrills of a World-Soul.
215 A strength of life that could not cry or move,
Yet broke into beauty signing some deep delight:
An inarticulate sensibility,
Throbs of the heart of an unknowing world,
Ran through its somnolent torpor and there stirred

Of anders, beroofd van het vertrouwen in verstand en gevoel,
 Zijn kennis een helder voorwerp van onwetendheid, 175
 Ziet hij hier in alle dingen vreemd gevormd
 De onwelkome scherts van een bedrieglijke Kracht,
 Een parabel van Maya en haar macht.
 Deze onmetelijke eeuwigdurende beweging, gevangen en vastgehouden
 In de mysterieuze en onveranderlijke verandering 180
 Van de standvastige voortgang die wij Tijd noemen
 En die altijd zijn herhalende maatslag hernieuwt,
 Deze beweeglijke rondgangen die een stroming stereotyperen,
 Deze statische voorwerpen in de kosmische dans
 Die niets anders zijn dan de zichzelf herhalende spiraalwindingen van Energie 185
 Voortgedragen door de geest van de mijmerende Leegte,
 Verwachten leven en gevoel en het wakende Verstand.
 De Dromer veranderde enigszins zijn houding van steen.
 Maar toen het nauwgezette werk van het Onbewuste was gedaan
 En Toeval gedwongen was door gevestigde onveranderlijke wetten, 190
 Werd een toneel opgesteld voor het bewuste spel van de Natuur.
 Dan roerde zich de stille bewegingsloze slaap van de Geest;
 De verborgen Kracht brak stemloos, geleidelijkaan naar buiten.
 Een droom van leven ontwaakte in het hart van de Materie,
 Een wil om te leven bewoog de stof van het Onbewuste, 195
 Een levensgrijs bracht opschudding in de lege Tijd,
 Kortstondig in een onbeschreven eeuwigheid,
 Oneindig klein in een dode Oneindigheid.
 Een fijnzinnigere adem bezielde de dode gedaanten der Materie;
 's Werelds vastgelegde ritme ging over in een bewuste kreet; 200
 Een slange-Macht verbond zich met de gevoelloze Kracht.
 Eilanden van leven werden over de levenloze Ruimte uitgezaaid
 En levenskiemen vormden zich in de vormeloze lucht.
 Een Leven was geboren dat de Stoffelijke wet volgde,
 Onwetend van de beweegredenen van haar voetstap; 205
 Altijd wisselvallig, en toch voor altijd gelijk,
 Herhaalde het de paradox die het geboorte had gegeven:
 Haar rusteloze en onbestendige bestendigheden
 Kwamen onophoudelijk terug in de stroom van de Tijd
 En doelbewuste bewegingen in gedachteloze vormen 210
 Verraadden het gezwoeg van een gevangen Wilskracht.
 Waken en slaap lagen verstrengeld in elkaars armen;
 Hulpeloos en zonder vaste vorm kwamen plezier en pijn
 Bevend van de eerste vage ontroering van een Wereld-Ziel.
 Een levenskracht die geen geluid of beweging kon maken, maar desondanks 215
 In schoonheid uitbarstte, tekende daarmee een of ander diep genot:
 Een woordeloze gevoeligheid,
 De klopp van het hart van een onwetende wereld,
 Liep door de slaapdrongen verdoving en wekte daar

- 220 A vague uncertain thrill, a wandering beat,
A dim unclosing as of secret eyes.
Infant self-feeling grew and birth was born.
A godhead woke but lay with dreaming limbs;
Her house refused to open its sealed doors.
- 225 Insentient to our eyes that only see
The form, the act and not the imprisoned God,
Life hid in her pulse occult of growth and power
A consciousness with mute stifled beats of sense,
A mind suppressed that knew not yet of thought,
- 230 An inert spirit that could only be.
At first she raised no voice, no motion dared:
Charged with world-power, instinct with living force,
Only she clung with her roots to the safe earth,
Thrilled dumbly to the shocks of ray and breeze
- 235 And put out tendril fingers of desire;
The strength in her yearning for sun and light
Felt not the embrace that made her breathe and live;
Absorbed she dreamed content with beauty and hue.
At last the charmed Immensity looked forth:
- 240 Astir, vibrant, hungering, she groped for mind;
Then slowly sense quivered and thought peered out;
She forced the reluctant mould to grow aware.
The magic was chiselled of a conscious form;
Its tranced vibrations rhythmmed a quick response,
- 245 And luminous stirrings prompted brain and nerve,
Awoke in Matter spirit's identity
And in a body lit the miracle
Of the heart's love and the soul's witness gaze.
Impelled by an unseen Will there could break out
- 250 Fragments of some vast impulse to become
And vivid glimpses of a secret self,
And the doubtful seeds and force of shapes to be
Awoke from the unconscious swoon of things.
An animal creation crept and ran
- 255 And flew and called between the earth and sky,
Hunted by death but hoping still to live
And glad to breathe if only for a while.
Then man was moulded from the original brute.
A thinking mind had come to lift life's moods,
- 260 The keen-edged tool of a Nature mixed and vague,
An intelligence half-witness, half-machine.
This seeming driver of her wheel of works
Missioned to motive and record her drift
And fix its law on her inconstant powers,
- 265 This master-spring of a delicate enginery,

Een vage onzekere huivering, een afwijkend ritme, Een schemerig ontsluiten als van geheime ogen. Een opkomend zelfgevoel groeide en geboorte werd geboren. Een godheid ontwaakte doch lag terneer met dromende ledematen; Haar huis weigerde haar verzegelde deuren te openen.	220
Ongevoelig voor onze ogen die slechts De vorm, de daad zien en niet de gevangene God, Verborg het leven in haar occulte polsslag van groei en macht Een bewustzijn met verstomde verstikte hartslagen van gevoel, Een onderdrukt besef dat nog niet van gedachten wist, Een inerte geest die niet anders kon dan zijn.	225
Eerst verhief zij geen stem, kon geen beweging wagen: Belast met wereld-macht, instinct met levende kracht, Klampte zij zich slechts aan de veilige aarde vast met haar wortels, Beefde stemloos bij de schokken van straling en wind, En strekte ranke vingers van verlangen uit;	230
De kracht in haar die hunkerde naar zon en licht Kon niet de omarming voelen die haar deed ademen en leven; In zichzelf verzonken droomde zij, tevreden met schoonheid en kleur. Uiteindelijk zag de betoverde Onmetelijkheid vooruit: Wakker geworden, levendig, hongerig, tastte zij rond naar verstand;	235
Dan, langzamerhand, trilde gevoel en gedachte gluurde naar buiten; Zij dwong de onwillige teelaarde om bewust te worden. De magie was gebeeldhouwd van een bewuste vorm; De trillingen roffelden in trance een snelle respons, En lichtende prikkelingen bewogen brein en zenuw,	240
Wekten in Materie de persoonlijkheid van de geest En ontstaken in een lichaam het wonder Van liefde in het hart en de getuigende blik van de ziel. Aangespoord door een onzichtbare Wilskracht konden uitbreken Fragmenten van een of andere onmetelijke impuls tot worden	245
En levendige flitsen van een geheim zelf, En het twijfelachtige zaad en kracht van toekomstige gedaanten Ontwaakten uit de bewusteloze vervoering der dingen. Een dierlijke schepping kroop en rende En vloog en riep tussen aarde en hemel,	250
Gejaagd door de dood maar nog altijd hopen op leven En blij om adem te halen al was het maar tijdelijk. Vervolgens werd de mens gekneet uit het oorspronkelijke beest. Een denkend verstand was gekomen om 's levens stemmingen op te beuren, Het scherpgeslepen werktuig van een gemengde en vage Natuur,	255
Een intelligentie die half-getuige was en half-machine. Deze ogenschijnlijke bestuurder van haar rad van werken Gezonden om aan te sporen en van haar omzwingingen verslag te maken En zijn wet op te leggen aan haar veranderlijke vermogens, Deze meester-drijfveer van een fijngevoelig mechanisme,	260
	265

Aspired to enlighten its user and refine
Lifting to a vision of the indwelling Power
The absorbed mechanic's crude initiative:
He raised his eyes; Heaven-light mirrored a Face.
270 Amazed at the works wrought in her mystic sleep,
She looked upon the world that she had made:
Wondering now seized the great automaton;
She paused to understand her self and aim,
Pondering she learned to act by conscious rule,
275 A visioned measure guided her rhythmic steps;
Thought bordered her instincts with a frame of will
And lit with the idea her blinded urge.
On her mass of impulses, her reflex acts,
On the Inconscient's pushed or guided drift
280 And mystery of unthinking accurate steps
She stuck the specious image of a self,
A living idol of disfigured spirit;
On Matter's acts she imposed a patterned law;
She made a thinking body from chemic cells
285 And moulded a being out of a driven force.
To be what she was not inflamed her hope:
She turned her dream towards some high Unknown;
A breath was felt below of One supreme.
An opening looked up to spheres above
290 And coloured shadows limned on mortal ground
The passing figures of immortal things;
A quick celestial flash could sometimes come:
The illumined soul-ray fell on heart and flesh
And touched with semblances of ideal light
295 The stuff of which our earthly dreams are made.
A fragile human love that could not last,
Ego's moth-wings to lift the seraph soul,
Appeared, a surface glamour of brief date
Extinguished by a scanty breath of Time;
300 Joy that forgot mortality for a while
Came, a rare visitor who left betimes,
And made all things seem beautiful for an hour,
Hopes that soon fade to drab realities
And passions that crumble to ashes while they blaze
305 Kindled the common earth with their brief flame.
A creature insignificant and small
Visited, uplifted by an unknown Power,
Man laboured on his little patch of earth
For means to last, to enjoy, to suffer and die.
310 A spirit that perished not with the body and breath
Was there like a shadow of the Unmanifest

Trachtte zijn gebruiker te verlichten en te verfijnen,
 Verheffend tot een droombeeld van de inwonende Macht
 Het grove initiatief van een bedachtzame werktuigkundige:
 Hij sloeg zijn ogen op; het Hemelse licht weerspiegelde een Gezicht.

Verbaasd over de werken gewrocht in haar mystieke slaap, 270
 Keek zij naar de wereld die zij had gemaakt:
 Verwondering greep nu de grootse automaat;
 Zij hield stil om zichzelf en haar doeleinde te begrijpen,
 Peinzend leerde zij handelen door bewuste regels,
 Een verbeelde maatstaf leidde haar ritmische schreden; 275
 Gedachte grensde aan haar instinct binnen een raamwerk van verlangen
 En verlichtte met het idee haar verblinde drang.
 Op haar menigte van impulsen, haar reflex-daden,
 Op de gedreven of geleide zwerftocht van het Onbewuste
 En het mysterie van ondenkbare nauwgezette stappen 280
 Hechtte zij het misleidende beeld van een zelf,
 Een levend idool van mismaakte geest;
 Aan de daden der Materie legde zij haar geschakeerde wet op;
 Zij maakte een denkend lichaam van scheikundige cellen
 En boetseerde een schepsel uit een gedreven kracht. 285
 Te kunnen zijn wat zij niet was deed haar hoop ontbranden:
 Naar een of andere hoge Onbekendheid keerde zij haar droom;
 Een adem werd beneden gevoeld van een opperste Ene.
 Een opening zag op naar sferen erboven
 En kleurige schaduwen schilderden op sterfelijke grond 290
 De vluchtige gedaanten van onsterfelijke dingen;
 Een snelle hemelse lichtflits kon soms komen:
 De verlichte ziele-straal viel op hart en vlees
 En trof met een gelijkenis van ideaal licht
 De stof waarvan onze aardse dromen zijn gemaakt. 295
 Een broze mensenliefde die niet kon duren,
 De mottevlugels van het ego die de serafijnse ziel omhoog voert,
 Verscheen, een oppervlakkige bekoring van korte duur
 Gedooft door een schaarse adem in de Tijd;
 Een vreugde kwam die de sterfelijkheid enige tijd vergat, 300
 Een zeldzame bezoeker die weer bijtijds vertrok,
 Die alle dingen schoon deed lijken voor een uur,
 Hoop die weldra vervaagde tot een kleurloze werkelijkheid
 En hartstochten die in hun vuurzee tot as vergingen
 Staken de gewone aarde in brand met hun kortstondige vlam. 305
 Als een schepsel onbetekenend en klein,
 Begeesterd, opgetild door een onbekende Macht,
 Zwoegde de mens op zijn kleine lapje grond
 Voor middelen om te blijven, plezier te beleven, te lijden en te sterven.
 Een geest die niet met lichaam en adem verging 310
 Was daar als een schaduw van het Onmanifeste

And stood behind the little personal form
But claimed not yet this earthly embodiment.
Assenting to Nature's long slow-moving toil,
315 Watching the works of his own Ignorance,
Unknown, unfelt the mighty Witness lives
And nothing shows the Glory that is here.
A Wisdom governing the mystic world,
A Silence listening to the cry of Life,
320 It sees the hurrying crowd of moments stream
Towards the still greatness of a distant hour.

This huge world unintelligibly turns
In the shadow of a mused Inconscience;
It hides a key to inner meanings missed,
325 It locks in our hearts a voice we cannot hear.
An enigmatic labour of the spirit,
An exact machine of which none knows the use,
An art and ingenuity without sense,
This minute elaborate orchestrated life
330 For ever plays its motiveless symphonies.
The mind learns and knows not, turning its back to truth;
It studies surface laws by surface thought,
Life's steps surveys and Nature's process sees,
Not seeing for what she acts or why we live;
335 It marks her tireless care of just device,
Her patient intricacy of fine detail,
The ingenious spirit's brave inventive plan
In her great futile mass of endless works,
Adds purposeful figures to her purposeless sum,
340 Its gabled storeys piles, its climbing roofs
On the close-carved foundations she has laid,
Imagined citadels reared in mythic air
Or mounts a stair of dream to a mystic moon:
Transient creations point and hit the sky:
345 A world-conjecture's scheme is laboured out
On the dim floor of mind's incertitude,
Or painfully built a fragmentary whole.
Impenetrable, a mystery recondite
Is the vast plan of which we are a part;
350 Its harmonies are discords to our view
Because we know not the great theme they serve.
Inscrutable work the cosmic agencies.
Only the fringe of a wide surge we see;
Our instruments have not that greater light,
355 Our will tunes not with the eternal Will,
Our heart's sight is too blind and passionate.

En stond achter de kleine persoonlijke vorm
 Maar maakte nog geen aanspraak op deze aardse gedaante.
 Het langdurige traag-bewegende gezwoeg aanvaardend,
 Wakend over de werken van zijn eigen Onwetendheid, 315
 Leeft onbekend, ongevoeld de machtige Getuige
 En er is niets dat spreekt van de Glorie die hier is.
 Een Wijsheid die de mystieke wereld regeert,
 Een Stilte die luistert naar de Levensschreeuw,
 Ziet de voortsnellende menigte van de momenten-stroom 320
 Naar de stille grootsheid van een ver uur.

Deze reusachtige wereld wentelt domweg verder
 In de schaduw van een mijmerende Onbewustheid;
 Het herbergt een sleutel naar gemiste innerlijke betekenissen,
 Het sluit in ons hart een voor ons onhoorbare stem. 325
 Een raadselachtig zwoegen van de geest,
 Een nauwgezette machine waar niemand het nut van kent,
 Een kunst en vindingrijkheid zonder zin,
 Dit minutieuze bewerkelijke georkestreerde leven
 Speelt voor altijd haar symfonieën zonder motief. 330
 Het verstand leert en weet niets, het keert de waarheid de rug toe;
 Het bestudeert oppervlakkige wetten met oppervlakkig denken,
 's Levens stappen onderzoeken en het proces van de Natuur ziet toe,
 Zonder te begrijpen waarvoor zij werkt of waartoe wij leven;
 Het ziet haar onvermoeibare zorgvuldigheid van rechtmatige kunstgrepen, 335
 Haar geduldige verwickelingen van klein detail,
 Het stoutmoedige vindingrijke plan van de ingenieuze geest
 In haar grootse vergeefse menigte van eindeloze werken,
 Voegt doelbewuste gedaanten toe aan haar doelloze geheel,
 De getrappevelde verdiepingen, de opklimmende daken torenen hoog 340
 Boven de nauwsluitend uitgehouwen fundamenten die zij heeft gelegd,
 Vermoede vestingwerken die terugwijken in mystieke sferen
 Of een droomladder klimt omhoog naar een mystieke maan:
 Vergankelijke scheppingen wijzen naar en raken de hemel:
 Een schema van wereld-beraming wordt uitgewerkt 345
 Op de schemerige grond van verstands onzekerheid,
 Of moeizaam gebouwd tot een fragmentarisch geheel.
 Ondoordringbaar, een mysterie obscuur
 Is het onmetelijke plan waarvan wij deel uitmaken;
 Haar harmonieën zijn dissonanten in onze ogen 350
 Omdat wij niet het grootse schema kennen dat zij dienen.
 Onnaspeurlijk werken de kosmische krachten.
 Alleen de schuimrand zien wij van een brede vloedgolf;
 Onze instrumenten missen dat grotere licht,
 Onze wil stemt niet overeen met de eeuwige Wil, 355
 Het zichtsveld van ons hart is te blind en te hartstochtelijk.

Impotent to share in Nature's mystic tact,
Inapt to feel the pulse and core of things,
Our reason cannot sound life's mighty sea
360 And only counts its waves and scans its foam;
It knows not whence these motions touch and pass,
It sees not whither sweeps the hurrying flood:
Only it strives to canalise its powers
And hopes to turn its course to human ends:
365 But all its means come from the Inconscient's store.
Unseen here act dim huge world-energies
And only trickles and currents are our share.
Our mind lives far off from the authentic Light
Catching at little fragments of the Truth
370 In a small corner of infinity,
Our lives are inlets of an ocean's force.
Our conscious movements have sealed origins
But with those shadowy seats no converse hold;
No understanding binds our comrade parts;
375 Our acts emerge from a crypt our minds ignore.
Our deepest depths are ignorant of themselves;
Even our body is a mystery shop;
As our earth's roots lurk screened below our earth,
So lie unseen our roots of mind and life.
380 Our springs are kept close hid beneath, within;
Our souls are moved by powers behind the wall.
In the subterranean reaches of the spirit
A puissance acts and reckes not what it means;
Using unthinking monitors and scribes,
385 It is the cause of what we think and feel.
The troglodytes of the subconscious Mind,
Ill-trained slow stammering interpreters
Only of their small task's routine aware
And busy with the record in our cells,
390 Concealed in the subliminal secrecies
Mid an obscure occult machinery,
Capture the mystic Morse whose measured lilt
Transmits the messages of the cosmic Force.
A whisper falls into life's inner ear
395 And echoes from the dun subconscious caves,
Speech leaps, thought quivers, the heart vibrates, the will
Answers and tissue and nerve obey the call.
Our lives translate these subtle intimacies;
All is the commerce of a secret Power.
400 A thinking puppet is the mind of life:
Its choice is the work of elemental strengths
That know not their own birth and end and cause

Niet bij machte om te delen in de mystieke diplomatie van de Natuur,
 Onbekwaam om de polsslag en de kern der dingen te voelen,
 Kan onze rede niet de machtige levenszee peilen
 En telt slechts haar golven en speurt over haar schuim; 360
 Het weet niet vanwaar deze impulsen elkaar raken en voorbijgaan,
 Het ziet niet waarheen zich de voortsnellende vloed beweegt:
 Het spant zich slechts in om haar machten te kanaliseren
 En hoopt haar loop te keren voor menselijke doeleinden:
 Doch al zijn middelen zijn uit de voorraad van het Onbewuste afkomstig. 365
 Hier onzichtbaar werken schemerige reusachtige wereld-energieën
 En slechts straaltjes en stroompjes zijn ons deel.
 Ons verstand leeft ver van het waarachtige Licht
 En onderschept slechts kleine fragmenten van de Waarheid
 In een kleine uithoek van de oneindigheid, 370
 Is ons leven de inham van een oceaan van kracht.
 Onze bewuste handelingen hebben een verzegelde oorsprong
 Maar houden geen samenspraak met deze schaduw-buitenverblijven;
 Er is geen verstandhouding die onze kameraadschappelijke delen verbindt;
 Onze daden wellen op uit een crypte die ons verstand negeert. 375
 Onze diepste diepten zijn onwetend van zichzelf;
 Zelfs ons lichaam is een huis van raadselen;
 Zoals de wortels van onze aarde schuil gaan onder de grond,
 Zo liggen ongezien onze wortels van verstand en leven.
 Onze bronnen worden nauwgesloten beneden bewaard, binnenin; 380
 Onze ziel wordt bewogen door krachten achter de muur.
 In de onderaardse rijken van de geest
 Is een invloed werkzaam en bekommert zich niet om betekenis;
 Met gebruik van gedachteloze toezichhouders en schrijvers,
 Is het de oorzaak van wat wij denken en voelen. 385
 De holbewoners van de onderbewuste Geest,
 De slecht-geoefende traag stotterende vertolkers
 Slechts van de routine van hun geringe taak gewaar
 En druk bezig verslag te maken in onze cellen,
 Die schuil gaan in de onderbewuste heimelijkheid 390
 Temidden van een duistere occulte machinerie,
 Vangen het mystieke Morse op waarvan de gelijkmatige cadans
 De berichten overbrengt van de kosmische Kracht.
 Een fluistering valt 's levens innerlijke oor ten deel
 En weerklinkt uit de vale onderbewuste spelonken, 395
 Spraak ontspringt, gedachte roert zich, het hart schokt,
 De wil geeft antwoord en weefsel en zenuw geven gehoor aan de roep.
 Ons leven vertolkt deze subtiele vertrouwelijkheden;
 Alles is het handelsverkeer van een geheime Macht.
 Een denkende marionet is 's levens verstand; 400
 Haar keuze is het werk van elementaire krachten
 Die onbekend zijn met hun eigen geboorte en doeleinde en oorzaak

And glimpse not the immense intent they serve.
In this nether life of man drab-hued and dull,
405 Yet filled with poignant small ignoble things,
The conscious Doll is pushed a hundred ways
And feels the push but not the hands that drive.
For none can see the masked ironic troupe
To whom our figure-selves are marionettes,
410 Our deeds unwitting movements in their grasp,
Our passionate strife an entertainment's scene.
Ignorant themselves of their own fount of strength
They play their part in the enormous whole.
Agents of darkness imitating light,
415 Spirits obscure and moving things obscure,
Unwillingly they serve a mightier Power.
Ananke's engines organising Chance,
Channels perverse of a stupendous Will,
Tools of the Unknown who use us as their tools,
420 Invested with power in Nature's nether state,
Into the actions mortals think their own
They bring the incoherencies of Fate,
Or make a doom of Time's slipshod caprice
And toss the lives of men from hand to hand
425 In an inconsequent and devious game.
Against all higher truth their stuff rebels;
Only to Titan force their will lies prone.
Inordinate their hold on human hearts,
In all our nature's turns they intervene.
430 Insignificant architects of low-built lives
And engineers of interest and desire,
Out of crude earthiness and muddy thrills
And coarse reactions of material nerve
They build our huddled structures of self-will
435 And the ill-lighted mansions of our thought,
Or with the ego's factories and marts
Surround the beautiful temple of the soul.
Artists minute of the hues of littleness,
They set the mosaic of our comedy
440 Or plan the trivial tragedy of our days,
Arrange the deed, combine the circumstance
And the fantasia of the moods costume.
These unwise prompters of man's ignorant heart
And tutors of his stumbling speech and will,
445 Movers of petty wraths and lusts and hates
And changeful thoughts and shallow emotion's starts,
These slight illusion-makers with their masks,
Painters of the decor of a dull-hued stage

En geen glimp opvangen van de immense bedoeling die zij dienen.
 In dit lagere menselijke leven, kleurloos en saai,
 En toch gevuld met indringende kleine laaghartige dingen 405
 Wordt de bewuste Ledenpop op honderd manieren bewogen
 En voelt de druk maar niet de sturende handen.
 Want niemand die de gemaskerde spottende meute kan zien
 Voor wie ons gedaante-zelf een stroman is,
 Onze daden ongewild bewegingen in hun greep, 410
 Ons hartstochtelijke streven een vermakelijk tafereel.
 Zelf onwetend van hun eigen bron van kracht
 Spelen zij hun deel in het reusachtige geheel.
 De bemiddelaars der duisternis die het licht nabootsen,
 Geesten obscuur die obscure dingen bewegen, 415
 Dienen met tegenzin een machtigere Mogendheid.
 De werktuigen van Ananke die het Toeval organiseren,
 Verdorven kanalen van een overweldigende Wilskracht,
 Het gereedschap van het Onbekende dat ons als hun gereedschap gebruikt,
 Met macht bekleed in de lagere staat van de Natuur, 420
 In de handelingen waarvan de sterfelijken menen dat ze van henzelf zijn
 Brengen zij de onsamenghangendheden van het Lot,
 Of maken verderf van Tijds slordige wispelturigheid
 En slingeren de mensenlevens van hand tot hand
 In een ongerijmd en wijdlopig spel. 425
 Tegen alle hogere waarheid verzet zich hun aard;
 Slechts voor een Titanen-kracht buigt hun wil.
 Buitensporig hun grip op het menselijke hart,
 Menging zij zich in al de wendingen van onze natuur.
 De onaanzienlijke architecten van laagontwikkelde levens 430
 En deskundigen van eigenbelang en begeerte,
 Uit lompe aardsheid en troebele opwinding
 En platvloerse reacties van stoffelijke zenuwen
 Bouwen zij de samenraapsels van de wilskracht van ons zelf
 En de slechtverlichte woonsteden van ons denken, 435
 Of omringen met de werkplaatsen en markten van het ego
 De wonderschone tempel van de ziel.
 De nietige kunstenaars van de kleurschakeringen van onbeduidendheid,
 Zij schikken het mozaïek van onze klucht
 Of beramen de triviale tragedie van onze dagen, 440
 Arrangeren de handeling, combineren de omstandigheden
 En kostumeren de fantasia der stemmingen.
 Deze dwaze voorzeggings van 's mensen onwetende hart
 En mentors van zijn stamelende spraak en wil,
 De bewegings van kleingeestige toorn en wellust en haat 445
 En wisselvallige gedachten en schokken van oppervlakkige emoties,
 Deze onbeduidende illusie-makers met hun maskers,
 Schilders van het decor van een saaigekleurd toneel

And nimble scene-shifters of the human play,
450 Ever are busy with this ill-lit scene.
Ourselves incapable to build our fate
Only as actors speak and strut our parts
Until the piece is done and we pass off
Into a brighter Time and subtler Space.
455 Thus they inflict their little pigmy law
And curb the mounting slow uprising of man,
Then his too scanty walk with death they close.

This is the ephemeral creature's daily life.
As long as the human animal is lord
460 And a dense nether nature screens the soul,
As long as intellect's outward-gazing sight
Serves earthy interest and creature joys,
An incurable littleness pursues his days.
Ever since consciousness was born on earth,
465 Life is the same in insect, ape and man,
Its stuff unchanged, its way the common route.
If new designs, if richer details grow
And thought is added and more tangled cares,
If little by little it wears a brighter face,
470 Still even in man the plot is mean and poor.
A gross content prolongs his fallen state;
His small successes are failures of the soul,
His little pleasures punctuate frequent griefs:
Hardship and toil are the heavy price he pays
475 For the right to live and his last wages death.
An inertia sunk towards inconscience,
A sleep that imitates death is his repose.
A puny splendour of creative force
Is made his spur to fragile human works
480 Which yet outlast their brief creator's breath.
He dreams sometimes of the revels of the gods
And sees the Dionysian gesture pass,
A leonine greatness that would tear his soul
If through his failing limbs and fainting heart
485 The sweet and joyful mighty madness swept:
Trivial amusements stimulate and waste
The energy given to him to grow and be.
His little hour is spent in little things.
A brief companionship with many jars,
490 A little love and jealousy and hate,
A touch of friendship mid indifferent crowds
Draw his heart-plan on life's diminutive map.
If something great awakes, too frail his pitch

En behendige decorwisselaars van het menselijk drama,
 Zijn altijd bezig met dit slechtverlichte spel. 450
 Zelf machteloos om ons lot te bepalen
 Spreken wij slechts als de acteurs en vervullen pompeus schrijdend ons deel
 Tot het stuk is uitgespeeld en wij heengaan
 Naar een helderder Tijd en een subtielere Ruimte.
 Aldus leggen zij hun kleine pygmeë-wet op 455
 En beteugelen zo de klimmende trage verrijzenis van de mens,
 Tot zij zijn te schamele levenswandel met de dood besluiten.

Dit is het dagelijkse leven van het kortstondige schepsel.
 Zolang het menselijke dier meester is
 En een hersenloze lagere natuur de ziel verbergt, 460
 Zolang het naar buiten gerichte zicht van het intellect
 Het aardse belang en vreugde van het schepsel dient,
 Zal een ongeneeslijke kleingeestigheid zijn dagen achtervolgen.
 Sedert bewustzijn op aarde geboren werd,
 Is het leven gelijk gebleven in insekt, aap en mens, 465
 Haar grondstof onveranderd, haar gang de gebruikelijke route.
 Zo er een nieuw ontwerp, en rijkere details ontstaan
 En denken wordt toegevoegd en betrokkener bezorgdheid,
 Al draagt het gaandeweg een helderder aanzicht,
 Dan nog is zelfs in de mens het plot armoedig en gebrekkig. 470
 Een oppervlakkige tevredenheid houdt zijn gevallen staat in stand;
 Zijn geringe successen zijn mislukkingen voor de ziel,
 Zijn kleine pleziertjes benadrukken herhaald verdriet;
 Ontberingen en gezwoeg zijn de zware prijs die hij betaalt
 Voor het recht om te leven en voor zijn laatste loon, de dood. 475
 Een traagheid deed naar bewusteloosheid wegzinken,
 Een slaap aan de dood gelijk is zijn rustplaats.
 Een geringe pracht van scheppende kracht
 Wordt tot prikkel voor breekbaar menselijk werk
 Dat niettemin een langere adem heeft dan hun kortstondige schepper. 480
 Dromen doet hij soms van de zwelgpartijen der goden
 En ziet het Dionysische teken voorbijkomen, —
 Een leeuwe-grootsheid die zijn ziel zou verscheuren
 Als door zijn verzwakte ledematen en bezwijmende hart
 De zoete en vreugdevolle machtige gekte zou razen: 485
 Alledaags vermaak stimuleert en verspilt
 De energie die hem gegeven is om te groeien en te bestaan.
 Zijn kleine uur wordt verkwest aan kleine dingen.
 Een kortstondig kameraadschap met vele ontnuchteringen,
 Een beetje liefde en afgunst en haat, 490
 Een vleugje vriendschap temidden van onverschillige menigten
 Tekenend het plan van zijn hart op de verkleinende landkaart van het leven.
 Zo er iets groots is dat ontwaakt, te zwak is dan zijn worp

To reveal its zenith tension of delight,
495 His thought to eternise its ephemeral soar,
Art's brilliant gleam is a pastime for his eyes,
A thrill that smites the nerves is music's spell.
Amidst his harassed toil and welter of cares,
Pressed by the labour of his crowding thoughts,
500 He draws sometimes around his aching brow
Nature's calm mighty hands to heal his life-pain.
He is saved by her silence from his rack of self;
In her tranquil beauty is his purest bliss.
A new life dawns, he looks out from vistas wide;
505 The Spirit's breath moves him but soon retires:
His strength was not made to hold that puissant guest.
All dulls down to convention and routine
Or a fierce excitement brings him vivid joys:
His days are tinged with the red hue of strife
510 And lust's hot glare and passion's crimson stain;
Battle and murder are his tribal game.
Time has he none to turn his eyes within
And look for his lost self and his dead soul.
His motion on too short an axis wheels;
515 He cannot soar but creeps on his long road
Or if, impatient of the trudge of Time,
He would make a splendid haste on Fate's slow road,
His heart that runs soon pants and tires and sinks;
Or he walks ever on and finds no end.
520 Hardly a few can climb to greater life.
All tunes to a low scale and conscious pitch.
His knowledge dwells in the house of Ignorance;
His force nears not even once the Omnipotent,
Rare are his visits of heavenly ecstasy.
525 The bliss which sleeps in things and tries to wake,
Breaks out in him in a small joy of life:
This scanty grace is his persistent stay;
It lightens the burden of his many ills
And reconciles him to his little world.
530 He is satisfied with his common average kind;
Tomorrow's hopes and his old rounds of thought,
His old familiar interests and desires
He has made into a thick and narrowing hedge
Defending his small life from the Invisible;
535 His being's kinship to infinity
He has shut away from him into inmost self,
Fenced off the greatneses of hidden God.
His being was formed to play a trivial part
In a little drama on a petty stage;

Om er de hoogste spankracht van geluk van te onthullen,
 Zijn denken om zijn eendags-vlucht te vereeuwigen, 495
 De schitterende glans van kunst is tijdverdrijf voor zijn ogen,
 De betovering van muziek een huivering die de zenuwen schokt.
 Te midden van zijn afmattende gezwoeg en warboel van zorgen,
 Belast door de inspanning van zijn drukke gedachten,
 Heft hij soms rondom zijn pijnlijke voorhoofd 500
 De kalme machtige handen der Natuur om de pijn van zijn leven te helen.
 Door haar stilte wordt hij gered van de pijnbank van het zelf;
 In haar vredige schoonheid ligt zijn zuiverste geluk.
 Een nieuw leven daagt, hij kijkt uit over ruime vergezichten;
 De adem van de Geest ontroert hem maar trekt zich spoedig terug: 505
 Zijn kracht werd niet gemaakt om die machtige genodigde te herbergen.
 Alles stopt af tot regel en routine
 Of een woeste opwinding brengt hem intens genot:
 Zijn dagen zijn gekleurd met het rood van de strijd
 En de felle gloed van hete wellust en de karmozijnen smet van hartstocht; 510
 Twist en moord zijn zijn stammenspel.
 Tijd heeft hij niet om zijn ogen naar binnen te keren
 En om om te zien naar zijn verloren zelf en zijn dode ziel.
 Hij beweegt zich rond een te korte spil;
 Hij kan zich niet verheffen maar kruipt over zijn lange weg 515
 Of wanneer hij, ongeduldig over het voortslepen van de Tijd,
 Op grootse wijze haast zou maken op de langzame weg van het Lot,
 Dan hijgt al gauw zijn galopperende hart, het wordt moe en geeft het weldra op;
 Of hij loopt voor altijd verder en kan geen uitweg vinden.
 Slechts enkelen weten op te klimmen naar een groter leven. 520
 Alles stemt af op een lage toonschaal en graad van bewustzijn.
 Zijn kennis bewoont het huis van Onwetendheid;
 Zijn kracht benadert zelfs niet eenmaal de Almachtige,
 Zeldzaam zijn zijn bezoeken aan de hemelse extase.
 Het geluk dat in de dingen slaapt en tracht te ontwaken, 525
 Breekt in hem uit in een bescheiden levensvreugde:
 In deze schamele deugd blijft hij volharden;
 Het verlicht de last van zijn vele tegenslagen
 En verzoent hem met zijn kleine wereld.
 Hij is tevreden zijn gebruikelijke middelmatige natuur; 530
 Van de hoop voor morgen en de oude rondgang van zijn denken,
 Van zijn oude bekende interesses en verlangens
 Heeft hij een dikke en inperkende haag gemaakt
 Die zijn kleine leven tegen het Onzichtbare beschermt;
 De verwantschap van zijn wezen met de oneindigheid 535
 Heeft hij voor zichzelf weggesloten in zijn diepste zelf,
 Afgeschermd de grootsheden van de verborgen God.
 Zijn wezen was gevormd om een onbeduidende rol te spelen
 In een klein drama op een tweederangs toneel;

- 540 In a narrow plot he has pitched his tent of life
Beneath the wide gaze of the starry Vast.
He is the crown of all that has been done:
Thus is creation's labour justified;
This is the world's result, Nature's last poise!
- 545 And if this were all and nothing more were meant,
If what now seems were the whole of what must be,
If this were not a stade through which we pass
On our road from Matter to eternal Self,
To the Light that made the worlds, the Cause of things,
- 550 Well might interpret our mind's limited view
Existence as an accident in Time,
Illusion or phenomenon or freak,
The paradox of a creative Thought
Which moves between unreal opposites,
- 555 Inanimate Force struggling to feel and know,
Matter that chanced to read itself by Mind,
Inconscience monstrously engendering soul.
At times all looks unreal and remote:
We seem to live in a fiction of our thoughts
- 560 Pieced from sensation's fanciful traveller's tale,
Or caught on the film of the recording brain,
A figment or circumstance in cosmic sleep.
A somnambulist walking under the moon,
An image of ego treads through an ignorant dream
- 565 Counting the moments of a spectral Time.
In a false perspective of effect and cause,
Trusting to a specious prospect of world-space,
It drifts incessantly from scene to scene,
Whither it knows not, to what fabulous verge.
- 570 All here is dreamed or doubtfully exists,
But who the dreamer is and whence he looks
Is still unknown or only a shadowy guess.
Or the world is real but ourselves too small,
Insufficient for the mightiness of our stage.
- 575 A thin life-curve crosses the titan whirl
Of the orbit of a soulless universe,
And in the belly of the sparse rolling mass
A mind looks out from a small casual globe
And wonders what itself and all things are.
- 580 And yet to some interned subjective sight
That strangely has formed in Matter's sightless stuff,
A pointillage minute of little self
Takes figure as world-being's conscious base.
Such is our scene in the half-light below.
- 585 This is the sign of Matter's infinite,

Op een beperkt stukje grond heeft hij zijn levenstent opgeslagen	540
Onder het wijde blik van de sterrenbezaaide Onmetelijkheid.	
Hij is de kroon op al wat is tot stand gebracht:	
Aldus is het werk van de schepping gerechtvaardigd;	
Dit is 's werelds resultaat, het laatste rustpunt van de Natuur!	
En was dit alles en was er geen andere bedoeling in de dingen,	545
Als wat nu schijnbaar alles is wat worden zal,	
Was dit niet een stadium dat wij moeten doormaken	
Op onze weg van de Stof naar het eeuwige Zelf,	
Naar het Licht dat de werelden maakte, de Oorzaak der dingen,	
Dan zou gemakkelijk het beperkte uitzicht van ons verstand	550
Het bestaan kunnen uitleggen als een toevalligheid in de Tijd	
Een illusie of fenomeen of gril,	
De paradox van een scheppende Gedachte	
Die zich beweegt tussen onwerkelijke uitersten,	
Een ziellose Kracht die zich inspant om te voelen en weten,	555
Materie die het waagde om zichzelf te lezen door Verstand,	
Onbewustheid die op monsterlijke wijze de ziel voortbrengt.	
Soms lijkt alles onwerkelijk en ver:	
Wij schijnen te leven in een waanbeeld van ons denken	
Samengesteld uit sensationele fantasierijke sprookjesverhalen,	560
Of vastgelegd op de film van het registrerende brein,	
Een verzinsel of omstandigheid in de kosmische slaap.	
Als een slaapwandelaar die loopt onder de maan,	
Wandelt een evenbeeld van het ego door een onwetende droom	
En telt de ogenblikken van een spookachtige Tijd.	565
In een vals perspectief van gevolg en oorzaak,	
Vertrouwt het op een misleidend vergezicht van wereldruimte,	
Het dwaalt onophoudelijk verder van voorval naar voorval,	
Zonder te weten waarheen, naar welk fabelachtig grensgebied.	
Al hier wordt gedroomd of bestaat op twijfelachtige wijze,	570
Maar wie de dromer is en vanwaaruit hij kijkt	
Is nog altijd onbekend of slechts een vaag vermoeden.	
Of de wereld is echt maar wij zijn zelf te klein,	
Ontoereikend voor de grootsheid van ons stadium.	
Een dunne levenslijn snijdt de titanische werveling	575
In de omloop van een zielloos universum,	
En in de buik van de ijle golvende massa	
Kijkt een verstand uit vanaf een kleine achteloze wereldbol	
En vraagt zich af wat hijzelf en alle dingen zijn.	
En toch, voor een of andere naar binnen gerichte subjectieve blik	580
Die op vreemde wijze in de blinde stof der Materie gevormd werd,	
Neemt een pointillistisch concept van een klein zelf	
Gedaante als de bewuste basis van het wereld-wezen.	
Zo is onze wereld in het halflicht beneden.	
Dit is het teken van de oneindigheid van de Materie,	585

This the weird purport of the picture shown
To Science the giantess, measurer of her field,
As she pores on the record of her close survey
And mathematizes her huge external world,
590 To Reason bound within the circle of sense,
Or in Thought's broad impalpable Exchange
A speculator in tenuous vast ideas,
Abstractions in the void her currency
We know not with what firm values for its base.
595 Only religion in this bankruptcy
Presents its dubious riches to our hearts
Or signs unprovisioned cheques on the Beyond:
Our poverty shall there have its revenge.
Our spirits depart discarding a futile life
600 Into the blank unknown or with them take
Death's passport into immortality.

Yet was this only a provisional scheme,
A false appearance sketched by limiting sense,
Mind's insufficient self-discovery,
605 An early attempt, a first experiment.
This was a toy to amuse the infant earth;
But knowledge ends not in these surface powers
That live upon a ledge in the Ignorance
And dare not look into the dangerous depths
610 Or to stare upward measuring the Unknown.
There is a deeper seeing from within
And, when we have left these small purlieus of mind,
A greater vision meets us on the heights
In the luminous wideness of the spirit's gaze.
615 At last there wakes in us a witness Soul
That looks at truths unseen and scans the Unknown;
Then all assumes a new and marvellous face:
The world quivers with a God-light at its core,
In Time's deep heart high purposes move and live,
620 Life's borders crumble and join infinity.
This broad, confused, yet rigid scheme becomes
A magnificent imbroglio of the Gods,
A game, a work ambiguously divine.
Our seekings are short-lived experiments
625 Made by a wordless and inscrutable Power
Testing its issues from inconscient Night
To meet its luminous self of Truth and Bliss.
It peers at the Real through the apparent form;
It labours in our mortal mind and sense;
630 Amid the figures of the Ignorance,

Dit is de geheimzinnige strekking van het getoonde tafereel
 Voor Wetenschap de reuzin, de landmeter van haar arbeidsveld,
 Verdiept als zij is in het verslag van haar grondige onderzoek
 En haar reusachtige uiterlijke wereld in wiskunde omzet, 590
 Aan Rede gebonden binnen de kring van waarneming,
 Of in de brede ongrijpbare Uitwisseling van het Denken
 Een speculant van ijle onmetelijke ideeën,
 Met abstracties in de leegte als haar betaalmiddel
 Met wij weten niet wat voor hechte waarden als basis.
 Als enige is het religie in dit bankroet 595
 Die haar twijfelachtige rijkdommen aanbiedt aan ons hart
 Of ongedekte cheques uitschrijft op het Verschiet:
 Onze armoede zal zich daar wreken.
 Onze geesten scheiden en ontdoen zich van een doelloos leven
 In het wezenloze onbekende of nemen met zich mee 600
 Het paspoort van de dood naar de onsterfelijkheid.

Toch was dit slechts een provisorisch plan,
 Een bedrieglijk verschijnsel getekend door beperkt begrip,
 Verstands ontoereikende zelf-ontdekking,
 Een vroege poging, een eerste experiment. 605
 Speelgoed was dit om de kinderlijke aarde te vermaken;
 Maar kennis houdt niet op bij deze oppervlakkige vermogens
 Die op een richel wonen in de Onwetendheid
 En het niet wagen in de gevaarlijke diepten te kijken
 Of omhoog te staren om het Onbekende te bemeten. 610
 Er is een dieper zien van binnenuit
 En, als wij deze zelfkant van het verstand hebben achtergelaten,
 Ontmoet een grotere visie ons op de hoogten
 In de heldere weidsheid van de blik van de geest.
 Tenslotte ontwaakt er in ons een getuigende Ziel 615
 Die ongeziene waarheden ziet en het Onbekende doorvorst;
 Dan krijgt alles een nieuw en wonderschoon aanzien:
 De wereld trilt met een Godslicht binnenin,
 In het diepe hart van de Tijd bewegen en wonen hoogstaande bedoelingen,
 's Levens grenslijnen brokkelen af en verenigen zich met de oneindigheid. 620
 Dit weidse, verwarde en toch starre plan wordt
 Een schitterend imbrogljo van de Goden,
 Een spel, een werk op dubbelzinnige wijze goddelijk.
 Onze zoektochten zijn experimenten van korte duur
 Ondernomen door een stilzwijgende en onnaspeurlijke Macht 625
 Die de geschilpunten toetst van de onbewuste Nacht
 Of zij voldoen aan zijn lichtende zelf van Waarheid en Gelukzaligheid.
 Het ziet de Werkelijkheid door de ogenschijnlijke vorm;
 Het doet zijn werk in ons sterfelijke verstand en gevoel;
 Temidden van de gedaanten der Onwetendheid, 630

In the symbol pictures drawn by word and thought,
It seeks the truth to which all figures point;
It looks for the source of Light with vision's lamp;
It works to find the Doer of all works,
635 The unfelt Self within who is the guide,
The unknown Self above who is the goal.
All is not here a blinded Nature's task:
A Word, a Wisdom watches us from on high,
A Witness sanctioning her will and works,
640 An Eye unseen in the unseeing vast;
There is an Influence from a Light above,
There are thoughts remote and sealed eternities;
A mystic motive drives the stars and suns.
In this passage from a deaf unknowing Force
645 To struggling consciousness and transient breath
A mighty Supernature waits on Time.
The world is other than we now think and see,
Our lives a deeper mystery than we have dreamed;
Our minds are starters in the race to God,
650 Our souls deputed selves of the Supreme.
Across the cosmic field through narrow lanes
Asking a scanty dole from Fortune's hands
And garbed in beggar's robes there walks the One.
Even in the theatre of these small lives
655 Behind the act a secret sweetness breathes,
An urge of miniature divinity.
A mystic passion from the wells of God
Flows through the guarded spaces of the soul;
A force that helps supports the suffering earth,
660 An unseen nearness and a hidden joy.
There are muffled throbs of laughter's undertones,
The murmur of an occult happiness,
An exultation in the depths of sleep,
A heart of bliss within a world of pain.
665 An Infant nursed on Nature's covert breast,
An Infant playing in the magic woods,
Fluting to rapture by the spirit's streams,
Awaits the hour when we shall turn to his call.
In this investiture of fleshly life
670 A soul that is a spark of God survives
And sometimes it breaks through the sordid screen
And kindles a fire that makes us half-divine.
In our body's cells there sits a hidden Power
That sees the unseen and plans eternity,
675 Our smallest parts have room for deepest needs;
There too the golden Messengers can come:

In de symbolische taferelen door woord en gedachte getekend,
 Zoekt het de waarheid waarnaar alle gedaanten wijzen;
 Het zoekt de bron van Licht met de lamp van het gezichtsvermogen;
 Het werkt om de Doener van alle werken te vinden,
 Het ongevoelde Zelf binnenin dat is de gids, 635
 Het onbekende Zelf boven dat de eindbestemming is.
 Niet alles hier is de blinde taak van de Natuur:
 Een Woord, een Wijsheid waakt over ons vanaf de hoogten,
 Een Getuige die haar wensen en werken bekrachtigt,
 Een onzichtbaar Oog in de gezichtsloze onmetelijkheid; 640
 Er is een Invloed van een Licht boven,
 Er zijn afgezonderde gedachten en verzegelde eeuwigheden;
 Een mystieke drijfveer beweegt ster en zon.
 In deze doorgang uit een dove onwetende Kracht
 Naar een worstelend bewustzijn en een vergankelijke adem 645
 Is er een machtige Bovennatuur die de Tijd verbeidt.
 De wereld is anders dan wij nu denken en zien,
 Ons leven een dieper mysterie dan wij durfden dromen;
 Ons verstand is een beginneling in de wedren naar God,
 Onze ziel een plaatsvervangend zelf van de Allerhoogste. 650
 Door het kosmische veld over smalle paden,
 Gehuld in bedelaarskleren wandelt de Ene
 En vraagt een schamele aalmoes uit de handen van Fortuin.
 Zelfs in het theater van deze geringe levens
 Ademt achter het spel een geheime lieflijkheid, 655
 Een aandrang van miniatuur goddelijkheid.
 Een mystieke hartstocht uit de bronnen Gods
 Stroomt door de bewaakte ruimen van de ziel;
 Een helpende kracht ondersteunt de gekwelde aarde,
 Een onzichtbare nabijheid en een verborgen vreugde. 660
 De ondertonen klinken van een gedempte lach,
 Het gemurmel van een occult geluk,
 Een geestvervoering in de diepten der slaap,
 Een hart van zaligheid in een wereld van pijn.
 Een Kind gezoogd aan de verborgen borst van de Natuur, 665
 Een Kind dat speelt in de magische wouden,
 In verrukking fluitspelend bij de stromen van de geest,
 Verwacht het uur dat wij zijn roep zullen beantwoorden.
 In dit ambtskleed van het vleselijke leven
 Overleeft een ziel die een vonk van God is 670
 En soms breekt deze door het armoedige scherm heen
 En doet een vuur ontbranden dat ons half-goddelijk maakt.
 In onze lichaamscellen huist een verborgen Macht
 Die het onzichtbare ziet en de eeuwigheid smeedt,
 In onze geringste delen is plaats voor de diepste behoeften; 675
 Ook daar kunnen de gouden Booschappers komen:

A door is cut in the mud wall of self;
Across the lowly threshold with bowed heads
Angels of ecstasy and self-giving pass,
680 And lodged in an inner sanctuary of dream
The makers of the image of deity live.
Pity is there and fire-winged sacrifice,
And flashes of sympathy and tenderness
Cast heaven-lights from the heart's secluded shrine.
685 A work is done in the deep silences;
A glory and wonder of spiritual sense,
A laughter in beauty's everlasting space
Transforming world-experience into joy,
Inhabit the mystery of the untouched gulfs;
690 Lulled by Time's beats eternity sleeps in us.
In the sealed hermetic heart, the happy core,
Unmoved behind this outer shape of death
The eternal Entity prepares within
Its matter of divine felicity,
695 Its reign of heavenly phenomenon.
Even in our sceptic mind of ignorance
A foresight comes of some immense release,
Our will lifts towards it slow and shaping hands.
Each part in us desires its absolute.
700 Our thoughts covet the everlasting Light,
Our strength derives from an omnipotent Force,
And since from a veiled God-joy the worlds were made
And since eternal Beauty asks for form
Even here where all is made of being's dust,
705 Our hearts are captured by ensnaring shapes,
Our very senses blindly seek for bliss.
Our error crucifies Reality
To force its birth and divine body here,
Compelling, incarnate in a human form
710 And breathing in limbs that one can touch and clasp,
Its Knowledge to rescue an ancient Ignorance,
Its saviour light the inconscient universe.
And when that greater Self comes sea-like down
To fill this image of our transience,
715 All shall be captured by delight, transformed:
In waves of undreamed ecstasy shall roll
Our mind and life and sense and laugh in a light
Other than this hard limited human day,
The body's tissues thrill apotheosised,
720 Its cells sustain bright metamorphosis.
This little being of Time, this shadow soul,
This living dwarf-figurehead of darkened spirit

Een deur is uitgespaard in de lemen muur van het zelf;
 Over de nederige drempel met gebogen hoofden
 Komen engelen van extase en zelfopoffering,
 En gehuisvest in een innerlijk heiligdom van droom 680
 Wonen de scheppers van het beeld van goddelijkheid.
 Medelijden is daar en vuur-ge vleugelde zelfverloochening,
 En flitsen van genegenheid en tederheid
 Werpen hemellicht vanuit de afgezonderde schrijn van het hart.
 In de diepe stilten wordt een werk verricht; 685
 Een glorie en pracht van spirituele betekenis,
 Een lach in de eeuwigdurende ruimte van de schoonheid
 Die de wereld-ondervinding tot vreugde transformeert,
 Bewonen het mysterie der onaangeraakte afgronden;
 Ingesluimerd door het getik van de Tijd slaapt de eeuwigheid in ons. 690
 In het hermetisch verzegelde hart, het gelukkige middelpunt,
 Onbewogen achter deze uiterlijke gedaante van de dood
 Bereidt de eeuwige Entiteit binnenin
 Zijn zaak voor van goddelijke gelukzaligheid,
 Zijn bewind van hemels fenomeen. 695
 Zelfs in ons weifelende denken van onwetendheid
 Komt een toekomstbeeld van een of andere onmetelijke bevrijding,
 Naar dit heft ons verlangen haar langzame en vormende handen.
 Elk deel in ons begeert zijn eigen volkomenheid.
 Onze gedachten hunkeren naar het eeuwigdurende Licht, 700
 Ons vermogen stamt van een almachtige Kracht,
 En daar de werelden uit een versluiserde Godsvreugde werden geschapen
 En omdat eeuwige Schoonheid vraagt om vorm
 Zelfs hier waar alles is gemaakt van 's wezens stof,
 Worden onze harten door verleidelijke gedaanten gevangen, 705
 Zoeken onze zintuigen zelf als een blinde naar geluk.
 Ons dwalen nagelt de Werkelijkheid aan het kruis
 Teneinde hier zijn geboorte en zijn goddelijke lichaam te dwingen,
 Onweerstaanbaar, geïncarneerd in een menselijke vorm
 En ademend met ledematen die men kan voelen en vasthouden, 710
 Om een oeroude Onwetendheid te redden met zijn Kennis,
 Het onbewuste universum met zijn verlossende licht.
 En wanneer dat grotere Zelf neerdaalt als een zee
 Om dit beeld van onze vergankelijkheid te vervullen,
 Zal alles worden gegrepen door geluk, worden getransformeerd: 715
 In golven van ongedroomde extase zal onze geest en ons leven,
 Ons gevoel en onze lach worden meegevoerd in een licht
 Anders dan deze schelle beperkte menselijke dag,
 De lichaamsweefsels huiveren ontroerd, vergoddelijkt,
 De cellen ondergaan een heldere metamorfose. 720
 Dit kleine wezen van de Tijd, deze schaduw-ziel,
 Deze levende dwerge-stroman van verduisterde geest

Out of its traffic in petty dreams shall rise.
Its shape of person and its ego-face
725 Divested of this mortal travesty,
Like a clay troll kneaded into a god
New-made in the image of the eternal Guest,
It shall be caught to the breast of a white Force
And, flaming with the paradisal touch
730 In a rose-fire of sweet spiritual grace,
In the red passion of its infinite change,
Quiver, awake, and shudder with ecstasy.
As if reversing a deformation's spell,
Released from the black magic of the Night,
735 Renouncing servitude to the dim Abyss,
It shall learn at last who lived within unseen,
And seized with marvel in the adoring heart
To the enthroned Child-Godhead kneel aware,
Trembling with beauty and delight and love.
740 But first the spirit's ascent we must achieve
Out of the chasm from which our nature rose.
The soul must soar sovereign above the form
And climb to summits beyond mind's half-sleep;
Our hearts we must inform with heavenly strength,
745 Surprise the animal with the occult god.
Then kindling the gold tongue of sacrifice,
Calling the powers of a bright hemisphere,
We shall shed the discredit of our mortal state,
Make the abyss a road for Heaven's descent,
750 Acquaint our depths with the supernal Ray
And cleave the darkness with the mystic Fire.

Adventuring once more in the natal mist
Across the dangerous haze, the pregnant stir,
He through the astral chaos shore a way
755 Mid the grey faces of its demon gods,
Questioned by whispers of its flickering ghosts,
Besieged by sorceries of its fluent force.
As one who walks unguided through strange fields
Tending he knows not where nor with what hope,
760 He trod a soil that failed beneath his feet
And journeyed in stone strength to a fugitive end.
His trail behind him was a vanishing line
Of glimmering points in a vague immensity;
A bodiless murmur travelled at his side
765 In the wounded gloom complaining against light.
A huge obstruction its immobile heart,
The watching opacity multiplied as he moved

Zal opstaan uit zijn omgang met enggeestige dromen.
 De gedaante van zijn persoon en het aanzicht van zijn ego
 Van zijn sterfelijke vermomming ontdaan, 725
 Als een trol van klei gekneet tot een god
 Herschappen tot de beeltenis van de eeuwige Genodigde,
 Zal aan de borst worden gedrukt van een witte Kracht
 En, vlammend van de paradijselijke aanraking
 In een rozen-vuur van zoete spirituele genade, 730
 In de rode passie van zijn eindeloze verandering,
 Huiveren, ontwaken, en sidderen van extase.
 Als werd een misvormende betovering verbroken,
 Uit de zwarte magie van de Nacht bevrijd,
 Dienst verzakend aan de duistere Afgrond, 735
 Zal het eindelijk leren wie onzichtbaar woonde binnenin,
 En door verwondering gegrepen in het aanbeddende hart
 Bewustgeworden neerknielen voor het getroonde Goden-Kind,
 Bevend van schoonheid en geluk en liefde.
 Maar eerst moeten wij de klim van de geest volbrengen 740
 Vanuit de kloof waar onze natuur ontsprong.
 De ziel moet onafhankelijk uitstijgen boven de vorm
 En naar toppen klimmen voorbij de half-slaap van het verstand;
 Wij moeten ons hart bezielen met hemelse kracht,
 Het dier verrassen met de occulte god. 745
 Dan, terwijl wij de gouden vlam van offerande ontsteken,
 Door de machten aan te roepen van een heldere hemisfeer,
 Zullen wij de schande afwerpen van onze sterfelijke staat,
 De afgrond maken tot een weg voor de Hemelse nederdaling,
 Onze diepten vertrouwd maken met de eeuwige Lichtstraal 750
 En de duisternis doorklieven met het mystieke Vuur.

Zich andermaal wagens door de geboorte-waas
 Door de gevaarlijke nevel, de zwangere beroering,
 Hieuw hij zich een weg door de astrale chaos
 Tussen de grijze gezichten van zijn demon-goden, 755
 Ondervraagd door het gefluister van zijn flakkerende schimmen,
 Belaagd door de tovenarij van zijn veranderlijke kracht.
 Als een die zonder leidraad behoedzaam verder gaat door vreemde velden
 Niet wetend waarheen noch met welke hoop,
 Betrad hij grond die het begaf onder zijn voeten 760
 En reisde met versteende kracht naar een vluchtig eind.
 Zijn spoor achter hem was een vervagende lijn
 Van schemerende punten in een wazige onmetelijkheid;
 Een onbelichaamd gemompel reisde aan zijn zijde mee
 In de gewonde mistroostigheid weeklagend tegen het licht. 765
 Als een reusachtige versperring zijn onbeweeglijke hart,
 Vermeerderde de waakzame ondoorzichtigheid terwijl hij voortging

Its hostile mass of dead and staring eyes;
The darkness glimmered like a dying torch.
770 Around him an extinguished phantom glow
Peopled with shadowy and misleading shapes
The vague Inconscient's dark and measureless cave.
His only sunlight was his spirit's flame.

END OF CANTO FIVE

De vijandige menigte van dode en starende ogen;
De duisternis flakkerde als een kwijnende toorts.
Rondom hem heen bevolkte een uitgedoofde spookachtige gloed 770
Met schimmige en bedrieglijke gedaanten
De vage, donkere en onmetelijke spelonk van Onbewustheid.
Het enige zonlicht was de vlam van zijn geest.

EINDE VAN CANTO VIJF

Canto Six

The Kingdoms and Godheads of the Greater Life

As one who between dim receding walls
Towards the far gleam of a tunnel's mouth,
Hoping for light, walks now with freer pace
And feels approach a breath of wider air,
5 So he escaped from that grey anarchy.
Into an ineffectual world he came,
A purposeless region of arrested birth
Where being from non-being fled and dared
To live but had no strength long to abide.
10 Above there gleamed a pondering brow of sky
Tormented, crossed by wings of doubtful haze
Adventuring with a voice of roaming winds
And crying for a direction in the void
Like blind souls looking for the selves they lost
15 And wandering through unfamiliar worlds;
Wings of vague questioning met the query of Space.
After denial dawned a dubious hope,
A hope of self and form and leave to live
And the birth of that which never yet could be,
20 And joy of the mind's hazard, the heart's choice,
Grace of the unknown and hands of sudden surprise
And a touch of sure delight in unsure things:
To a strange uncertain tract his journey came
Where consciousness played with unconscious self
25 And birth was an attempt or episode.
A charm drew near that could not keep its spell,
An eager Power that could not find its way,
A Chance that chose a strange arithmetic
But could not bind with it the forms it made,
30 A multitude that could not guard its sum
Which less than zero grew and more than one
Arriving at a large and shadowy sense
That cared not to define its fleeting drift,
Life laboured in a strange and mythic air
35 Denuded of her sweet magnificent suns.
In worlds imagined, never yet made true,

Canto Zes

De Koninkrijken en Godheden van het Grotere Leven

Als een die tussen schemerige terugwijkende muren
Naar het verre schijnsel aan het einde van een tunnel,
Hopend op licht, nu voortgaat met vrijere tred
En de adem van een ruimere lucht nabij voelt,
Zo ontsnapte hij aan die grijze anarchie. 5
In een vruchteloze wereld kwam hij,
Een doelloos gebied van beknotte geboorte
Waar het bestaan voor niet-bestaan vluchtte
En het waagde om te leven maar niet de kracht bezat om lang te blijven.
Boven schemerde een hemel gelijk een peinzend voorhoofd 10
Gekweld, doorkruist met vleugels van twijfelachtige waas
Roekeloos met een stem van wisselvallige winden
En roepend om een richting in de leegte
Als blinde zielen die zoeken naar het zelf dat zij zijn kwijtgeraakt
En ronddolen door ongewone streken; 15
Vleugels van een vage leergierigheid ontmoetten het vraagteken van de Ruimte.
Na de ontkenning daagde er een twijfelachtige hoop,
Een hoop op zelf en vorm en vrijheid om te leven
En de geboorte van wat nog nimmer kon bestaan,
En de vreugde van het gevaar dat schuilt in denken, de keuze van het hart, 20
De gratie van het onbekende en handen van plotselinge verwondering
En een zweem van zeker genot in onzekere dingen:
Door een vreemde onbetrouwbare landstreek ging zijn reis
Waar bewustzijn speelde met onbewust zelf
En geboorte een poging was of een episode. 25
Een charme kwam hem tegemoet die zijn bekoring weer snel verloor,
Een onstuimige Macht die zijn weg niet vinden kon,
Een Toeval dat koos voor een vreemde rekenwijze
Maar deze niet wist te verbinden met de vormen die het maakte,
Een veelvoud die zijn som niet kon bewaken, 30
Die kleiner dan nul werd en groter dan een.
Met het bereiken van een ruim en schaduwachtig besef
Dat geen moeite deed om zijn vluchtige zwerftocht in te perken,
Zwoegde het Leven in een vreemde en mystieke sfeer
Van haar weldadige luisterrijke zonnen beroofd. 35
In werelden verbeeld, doch nimmer waargemaakt,

- A lingering glimmer on creation's verge,
One strayed and dreamed and never stopped to achieve:
To achieve would have destroyed that magic Space.
- 40 The marvels of a twilight wonderland
Full of a beauty strangely, vainly made,
A surge of fanciful realities,
Dim tokens of a Splendour sealed above,
Awoke the passion of the eyes' desire,
- 45 Compelled belief on the enamoured thought
And drew the heart but led it to no goal.
A magic flowed as if of moving scenes
That kept awhile their fugitive delicacy
Of sparing lines limned by an abstract art
- 50 In a rare scanted light with faint dream-brush
On a silver background of incertitude.
An infant glow of heavens near to morn,
A fire intense conceived but never lit,
Caressed the air with ardent hints of day.
- 55 The perfect longing for imperfection's charm,
The illumined caught by the snare of Ignorance,
Ethereal creatures drawn by body's lure
To that region of promise, beating invisible wings,
Came hungry for the joy of finite life
- 60 But too divine to tread created soil
And share the fate of perishable things.
The Children of the unembodied Gleam
Arisen from a formless thought in the soul
And chased by an imperishable desire,
- 65 Traversed the field of the pursuing gaze.
A Will that unpersisting failed, worked there:
Life was a search but finding never came.
There nothing satisfied, but all allured,
Things seemed to be that never wholly are,
- 70 Images were seen that looked like living acts
And symbols hid the sense they claimed to show,
Pale dreams grew real to the dreamer's eyes.
The souls came there that vainly strive for birth,
And spirits entrapped might wander through all time,
- 75 Yet never find the truth by which they live.
All ran like hopes that hunt a lurking chance;
Nothing was solid, nothing felt complete:
All was unsafe, miraculous and half-true.
It seemed a realm of lives that had no base.
- 80 Then dawned a greater seeking, broadened sky,
A journey under wings of brooding Force.

Een nagloeiende glinstering aan de rand van de schepping,
 Dwaalde men en droomde en hield nimmer stil om te voltooien:
 Voltooiing zou deze magische Ruimte hebben teniet gedaan.

De wonderen van een schemerend wonderland 40
 Vol van een vreemde, vergeefs geschapen schoonheid,
 Een opwelling van verbeeldingsvolle werkelijkheden,
 De duistere tekenen van een Pracht van bovenaf verzegeld,
 Wekten de hartstocht van het verlangen van het oog,
 Drongen geloof op aan het bekoorde denken 45
 En lokten het hart doch leidden het niet naar enig doel.
 Er stroomde een magie als van bewegende tafereelen
 Die enige tijd hun vluchtige heerlijkheid behielden
 Van spaarzame lijnen geschilderd door een abstracte kunst
 In een vreemd schaars licht met een vaag droom-penseel 50
 Op een zilveren achtergrond van onzekerheid.
 Een beginnende gloed van hemelen de morgen nabij,
 Een intens vuur beraamd maar nimmer ontstoken,
 Streelde de lucht met vurige vermoedens van de dageraad.
 Het volmaakte dat verlangt naar onvolmaaktheids bekoring, 55
 Het verlichte gevangen in de valstrik van Onwetendheid,
 Etherische schepselen aangetrokken door de verlokking van het lichaam
 Kwamen, op onzichtbare vleugels, naar dat gebied van belofte,
 Hongerig naar de vreugde van eindig leven
 Maar te goddelijk om geschapen grond te betreden 60
 En het lot van vergankelijke dingen te delen.
 De Kinderen van de onbelichaamde Gloed
 Verrezen uit een vormeloze gedachte in de ziel
 En achtervolgd door een onvergankelijke begeerte,
 Kruisten het veld van de speurende blik. 65
 Een Wilskracht die onstandvastig faalde, werkte daar:
 Het leven was een zoektocht maar nooit werd iets gevonden.
 Niets gaf daar voldoening, maar alles bekoorde,
 Dingen schenen te bestaan die er nooit geheel en al zijn,
 Beelden werden gezien die geleken op het ware toneel 70
 En symbolen verborgen de betekenis die zij beweerden te verduidelijken,
 Fletse dromen werden werkelijkheid voor de ogen van de dromer.
 De zielen kwamen daar die vergeefs strijden om geboorte,
 En gekluisterde geesten konden zwerven door alle tijden,
 En nooit de waarheid waarbij zij leven vinden. 75
 Allen snelden voort als hoop die jaagt op een verborgen kans;
 Niets was vast, niets voelde volledig:
 Alles was onveilig, mirakuleus en half-waar.
 Het leek een gebied van levens zonder grond.

Dan daagde er een groter zoeken, een ruimere hemel, 80
 Een reis onder vleugels van een mijmerende Kracht.

- First came the kingdom of the morning star:
A twilight beauty trembled under its spear
And the throb of promise of a wider Life.
- 85 Then slowly rose a great and doubting sun
And in its light she made of self a world.
A spirit was there that sought for its own deep self,
Yet was content with fragments pushed in front
And parts of living that belied the whole
- 90 But, pieced together, might one day be true.
Yet something seemed to be achieved at last.
A growing volume of the will-to-be,
A text of living and a graph of force,
A script of acts, a song of conscious forms
- 95 Burdened with meanings fugitive from thought's grasp
And crowded with undertones of life's rhythmic cry,
Could write itself on the hearts of living things.
In an outbreak of the might of secret Spirit,
In Life and Matter's answer of delight,
- 100 Some face of deathless beauty could be caught
That gave immortality to a moment's joy,
Some word that could incarnate highest Truth
Leaped out from a chance tension of the soul,
Some hue of the Absolute could fall on life,
- 105 Some glory of knowledge and intuitive sight,
Some passion of the rapturous heart of Love.
A hierophant of the bodiless Secrecy
Interned in an unseen spiritual sheath,
The Will that pushes sense beyond its scope
- 110 To feel the light and joy intangible,
Half found its way into the Ineffable's peace,
Half captured a sealed sweetness of desire
That yearned from a bosom of mysterious Bliss,
Half manifested veiled Reality.
- 115 A soul not wrapped into its cloak of mind
Could glimpse the true sense of a world of forms;
Illumined by a vision in the thought,
Upbuoyed by the heart's understanding flame,
It could hold in the conscious ether of the spirit
- 120 The divinity of a symbol universe.
This realm inspires us with our vaster hopes;
Its forces have made landings on our globe,
Its signs have traced their pattern in our lives:
It lends a sovereign movement to our fate,
- 125 Its errant waves motive our life's high surge.
All that we seek for is prefigured there
And all we have not known nor ever sought

Als eerste kwam het koninkrijk van de morgenster:
 Een schemer-schoonheid beefde onder zijn lans
 En het roeren van de belofte van een ruimer Leven.
 Toen rees langzaam een grote en weifelende zon 85
 En in haar licht maakte zij van het zelf een wereld.
 Een geest was daar die op zoek was naar zijn eigen diepe zelf,
 Maar niettemin tevreden was met de fragmenten die naar voren drongen
 En delen van het leven die het geheel tegenspraken
 Doch die, aaneengevoegd, op een dag konden bewaarheid worden. 90
 Toch leek er ten lange leste iets te zijn bereikt.
 Een toenemende mate van wilskracht om te bestaan,
 Een levenstekst en een grafiek van kracht,
 Een manuscript van wapenfeiten, een lied van bewuste vormen
 Beladen met betekenissen die vluchtten voor de greep van het denken 95
 En met ondertonen bevolkt van 's levens ritmische roep,
 Kon zichzelf schrijven op het hart van levende dingen.
 In een uitbarsting van de macht van de geheime Geest,
 In 's Levens en Materies antwoord van verrukking,
 Kon een of ander gezicht van onvergankelijke schoonheid worden ontwaard 100
 Dat onsterfelijkheid verleende aan de vreugde van het moment,
 Een of ander woord dat de hoogste Waarheid kon gestalte geven
 Sprong naar voren vanuit een toevallige gespannenheid in de ziel,
 Een of ander aanzien van het Absolute kon het leven ten deel vallen,
 Een of andere glorie van kennis en intuïtief inzicht, 105
 Een of andere passie van het verrukte Liefdeshart.
 Een opperpriester van het lichaamsloze Geheim
 In een onzichtbare spirituele omhulling gevangen,
 De Wilskracht die de waarneming drijft tot voorbij zijn bereik
 Om het licht en de vreugde die ontastbaar zijn te voelen, 110
 Vond half zijn weg naar de Onuitsprekelijke vrede,
 Ving half een verzegelde lieflijkheid van verlangen op
 Dat hunkerde vanuit een boezem van mysterieuze Gelukzaligheid,
 Maakte half de versluisde Werkelijkheid zichtbaar.
 Een ziel niet gehuld in zijn mantel van verstand 115
 Ving een glimp van de ware betekenis van een wereld van vormen;
 Door een visioen in gedachten verlicht,
 Opgetild door de begripende vlam van het hart,
 Kon het in de bewuste ether van de geest bevatten
 De goddelijkheid van een symbolisch universum. 120
 Dit gebied doet in ons onze stoutmoedigere hoop ontbranden;
 Haar krachten hebben voet gezet op onze globe,
 Haar tekenen hebben hun sporen in ons leven getrokken:
 Het geeft ons lot een onafhankelijke beweging,
 Haar dwalende golven stuwen de hoge vloedgolf van ons leven. 125
 Al waarnaar wij zoeken is daar vooruitgezien
 En al wat wij nooit hebben geweten noch ooit hebben gezocht

- Which yet one day must be born in human hearts
That the Timeless may fulfil itself in things.
- 130 Incarnate in the mystery of the days,
Eternal in an unclosed Infinite,
A mounting endless possibility
Climbs high upon a topless ladder of dream
For ever in the Being's conscious trance.
- 135 All on that ladder mounts to an unseen end.
An Energy of perpetual transience makes
The journey from which no return is sure,
The pilgrimage of Nature to the Unknown.
As if in her ascent to her lost source
- 140 She hoped to unroll all that could ever be,
Her high procession moves from stage to stage,
A progress leap from sight to greater sight,
A process march from form to ampler form,
A caravan of the inexhaustible
- 145 Formations of a boundless Thought and Force.
Her timeless Power that lay once on the lap
Of a beginningless and endless Calm,
Now severed from the Spirit's immortal bliss,
Erects the type of all the joys she has lost;
- 150 Compelling transient substance into shape,
She hopes by the creative act's release
To o'erleap sometimes the gulf she cannot fill,
To heal awhile the wound of severance,
Escape from the moment's prison of littleness
- 155 And meet the Eternal's wide sublimities
In the uncertain time-field portioned here.
Almost she nears what never can be attained;
She shuts eternity into an hour
And fills a little soul with the Infinite;
- 160 The Immobile leans to the magic of her call;
She stands on a shore in the Illimitable,
Perceives the formless Dweller in all forms
And feels around her infinity's embrace.
Her task no ending knows; she serves no aim
- 165 But labours driven by a nameless Will
That came from some unknowable formless Vast.
This is her secret and impossible task
To catch the boundless in a net of birth,
To cast the spirit into physical form,
- 170 To lend speech and thought to the Ineffable;
She is pushed to reveal the ever Unmanifest.
Yet by her skill the impossible has been done:
She follows her sublime irrational plan,

Doch niettemin op 'n dag moet worden geboren in het mensenhart
 Opdat het Tijdeloze zich zal vervullen in de dingen.

Geïncarneerd in het mysterie der dagen, 130
 Eeuwig in een ongesloten Oneindigheid,
 Een toenemende hoeveelheid van eindeloze mogelijkheden
 Klimt omhoog langs een ladder van dromen zonder einde
 Voor altijd in 's Wezens bewuste trance.

Alles op die ladder stijgt naar een onzichtbaar doel. 135
 Een Energie van een eeuwigdurende vergankelijkheid maakt
 De reis vanwaar geen terugkeer zeker is,
 De pelgrimstocht van de Natuur naar het Onbekende.
 Als hoopte zij in haar klim naar haar verloren bron

Alles te onthullen wat ooit zou kunnen zijn, 140
 Haar hoogwaardige processie trekt verder van fase tot fase,
 Een sprongsgewijze voortgang van vergezicht naar ruimer vergezicht,
 Een voortgangsstoet van vorm naar omvangrijker vorm,
 Een karavaan van het onuitputtelijke

Formaties van een grenzeloze Gedachte en Kracht. 145
 Haar tijdloze Macht die eens lag in de schoot
 Van een aanvangsloze en eindeloze Kalmte,
 Nu gescheiden van het onsterfelijke geluk van de Geest,
 Vestigt het toonbeeld van al de vreugden die zij heeft verloren;

Door vluchtige substantie tot vorm te dwingen, 150
 Hoopt zij met het vrijgeven van de scheppende daad
 Zo nu en dan de afgrond te overbruggen die zij niet kan vullen,
 Om enige tijd de wond van gescheiden zijn te helen,
 Om uit kleinheids gevangenis van het moment te ontsnappen

En de ruime sublimateiten van het Eeuwige te ontmoeten 155
 In het onzekere tijdsveld dat hier werd toebedeeld.
 Bijna benadert zij wat nooit kan worden bereikt;
 Zij weet de eeuwigheid te vangen in een uur
 En vult een kleine ziel met de Oneindigheid;

Het Onbeweeglijke neigt zich naar het betoverende van haar roep; 160
 Zij staat aan een kust in het Onbegrensbare,
 Bespeurt de gedaanteloze Bewoner in alle gedaanten
 En voelt om zich heen de omarming van het oneindige.
 Haar taak kent geen einde; er is geen doel dat zij dient

Maar zwoegt, gedreven door een nameloze Wil 165
 Die voortkwam uit een of andere onkenbare vormeloze Onmetelijkheid.
 Dit is haar geheime en onmogelijke taak
 Om het grenzeloze in een net van geboorte te vangen,
 Om de geest te gieten in fysieke vorm,

Om spraak en denken te verlenen aan het Onuitsprekelijke; 170
 Zij wordt ertoe gedreven om het immer Ongeopenbaarde te onthullen.
 Toch is door haar vaardigheid het onmogelijke gedaan:
 Zij volgt haar sublieme onsamenhangende plan,

- Invents devices of her magic art
175 To find new bodies for the Infinite
And images of the Unimaginable;
She has lured the Eternal into the arms of Time.
Even now herself she knows not what she has done.
For all is wrought beneath a baffling mask:
180 A semblance other than its hidden truth
The aspect wears of an illusion's trick,
A feigned time-driven unreality,
The unfinished creation of a changing soul
In a body changing with the inhabitant.
185 Insignificant her means, infinite her work;
On a great field of shapeless consciousness
In little finite strokes of mind and sense
An endless Truth she endlessly unfolds;
A timeless mystery works out in Time.
190 The greatness she has dreamed her acts have missed,
Her labour is a passion and a pain,
A rapture and pang, her glory and her curse;
And yet she cannot choose but labours on;
Her mighty heart forbids her to desist.
195 As long as the world lasts her failure lives
Astonishing and foiling Reason's gaze,
A folly and a beauty unspeakable,
A superb madness of the will to live,
A daring, a delirium of delight.
200 This is her being's law, its sole resource;
She sates, though satisfaction never comes,
Her hungry will to lavish everywhere
Her many-imaged fictions of the Self
And thousand fashions of one Reality.
205 A world she made touched by truth's fleeing hem,
A world cast into a dream of what it seeks,
An icon of truth, a conscious mystery's shape.
It lingered not like the earth-mind hemmed in
In solid barriers of apparent fact;
210 It dared to trust the dream-mind and the soul.
A hunter of spiritual verities
Still only thought or guessed or held by faith,
It seized in imagination and confined
A painted bird of paradise in a cage.
215 This greater life is enamoured of the Unseen;
It calls to some highest Light beyond its reach,
It can feel the Silence that absolves the soul;
It feels a saviour touch, a ray divine:
Beauty and good and truth its godheads are.

Zoekt middelen voor haar toverkunst Om nieuwe lichamen te vinden voor de Oneindigheid En beelden voor het Onvoorstelbare; Zij heeft het Eeuwige gelokt in de armen van de Tijd. Zelfs nu weet zij zelf niet wat zij heeft gedaan. Want alles is gesmeed achter een verbijsterend masker:	175
Een voorkomen anders dan zijn verborgen waarheid Die het aanzien draagt van gezichtsbedrog, Een geveinsde, door tijd gedreven onwerkelijkheid, De onvoltooide schepping van een veranderende ziel In een lichaam dat met zijn bewoner meeverandert. Zo onbetekenend als haar middelen zijn, zo oneindig is haar werk;	180
Op een omvangrijk veld van bewustzijn zonder vorm Met kleine eindige stappen van verstand en gevoel Doet zij oneindig een oneindige Waarheid ontvouwen; Een tijdloos mysterie wordt uitgewerkt in de Tijd. Van de grootsheid heeft zij gedroomd die haar daden hebben gemist,	185
Haar zwoegen is hartstocht en pijn, Een verrukking en een kwelling, haar glorie en haar vloek; En toch kan zij niet besluiten doch zwoegt voort; Haar machtige hart verbiedt haar om te staken.	190
Zolang de wereld bestaat zal haar falen duren Verbazingwekkend en verijdelend de blik van de Rede, Een dwaasheid en een schoonheid onuitsprekelijk, Een grootse krankzinnigheid van de wilskracht om te leven, Een moed, een delirium van zaligheid.	195
Dit is haar wezens wet, de enige bron waaruit zij put; Zij raakt verzadigd, ofschoon bevrediging nooit komt, Haar hongerige verlangen om overal te verkwisten Haar veelvuldig verbeelde verdichtsels van het Zelf En duizend uitingsvormen van één Werkelijkheid.	200
Een wereld schiep zij, aangeraakt door de vluchtige zoom der waarheid, Een wereld geworpen in een droom van wat het zoekt, Een ikoon van waarheid, een gedaante van bewust mysterie. Het bleef niet, gelijk het aards verstand, omzoomd Door massieve barrières van klaarblijkelijke feiten;	205
Het durfde op het droom-zintuig en op de ziel te vertrouwen. Een jager naar spirituele waarachtigheid Nog altijd slechts gedacht of vermoed of door geloof in stand gehouden, Het legde beslag op de verbeelding en sloot Een kleurrijke paradijsvogel op in een kooi.	210
Dit grotere leven is op het Onzichtbare verliefd geraakt; Het roept om een of ander Licht dat buiten zijn bereik ligt, Het kan de Stilte voelen die de ziel vrijspreekt; Het voelt een reddende aanraking, een goddelijk stralen: Schoonheid en goed en waarheid zijn ervan de goden.	215

- 220 It is near to heavenlier heavens than earth's eyes see,
A direr darkness than man's life can bear:
It has kinship with the demon and the god.
A strange enthusiasm has moved its heart;
It hungers for heights, it passions for the supreme.
- 225 It hunts for the perfect word, the perfect shape,
It leaps to the summit thought, the summit light.
For by the form the Formless is brought close
And all perfection fringes the Absolute.
A child of heaven who never saw his home,
- 230 Its impetus meets the eternal at a point:
It can only near and touch, it cannot hold;
It can only strain towards some bright extreme:
Its greatness is to seek and to create.
On every plane, this Greatness must create.
- 235 On earth, in heaven, in hell she is the same;
Of every fate she takes her mighty part.
A guardian of the fire that lights the suns,
She triumphs in her glory and her might:
Opposed, oppressed she bears God's urge to be born:
- 240 The spirit survives upon non-being's ground,
World-force outlasts world-disillusion's shock:
Dumb, she is still the Word, inert the Power.
Here fallen, a slave of death and ignorance,
To things deathless she is driven to aspire
- 245 And moved to know even the Unknowable.
Even nescient, null, her sleep creates a world.
When most unseen, most mightily she works;
Housed in the atom, buried in the clod,
Her quick creative passion cannot cease.
- 250 Inconscience is her long gigantic pause,
Her cosmic swoon is a stupendous phase:
Time-born, she hides her immortality;
In death, her bed, she waits the hour to rise.
Even with the Light denied that sent her forth
- 255 And the hope dead she needed for her task,
Even when her brightest stars are quenched in Night,
Nourished by hardship and calamity
And with pain for her body's handmaid, masseuse, nurse,
Her tortured invisible spirit continues still
- 260 To toil though in darkness, to create though with pangs;
She carries crucified God upon her breast.
In chill insentient depths where joy is none,
Immured, oppressed by the resisting Void
Where nothing moves and nothing can become,
- 265 Still she remembers, still invokes the skill

Het is dichterbij hemelsere hemelen dan aardse ogen zien, 220
 Een onheilspellender duisternis dan 's mensen leven kan verdragen;
 Het is verwant aan de demon en de god.
 Een vreemde geestdrift heeft zijn hart bewogen;
 Het hunkert naar de hoogten, het raakt van het allerhoogste met hartstocht vervuld.
 Het maakt jacht op het volmaakte woord, de volmaakte gedaante, 225
 Het maakt een sprong naar het hoogste denken, het hoogste licht.
 Want in de vorm wordt de Gedaanteloze nabij gebracht
 En alle volmaaktheid omringt het Absolute.
 Gelijk een hemels kind dat zijn thuis nooit heeft gezien,
 Ontmoet zijn drijfkracht het eeuwige op een zeker punt: 230
 Het kan slechts benaderen en aanraken, vasthouden kan het niet;
 Het kan zich slechts inspannen naar een of ander helder uiterste:
 Zijn grootsheid ligt in zoeken en scheppen.
 Op elk plan moet deze Grootsheid scheppen.
 Op aarde, in hemel en hel, zij is overal gelijk; 235
 In elk lot heeft zij haar machtige aandeel.
 Als waker over het vuur dat de zonnen doet branden,
 Triumfeert zij in haar glorie en haar macht:
 Tegengewerkt, onderdrukt, draagt zij Gods aandrang om te worden geboren:
 De geest overleeft op wezenloze grond, 240
 De wereldkracht overleeft de schok van 's werelds desillusie:
 Verstomd, is zij nog steeds het Woord, inert is zij de Macht.
 Hier gevallen, een slaaf van dood en onwetendheid,
 Is zij gedreven om naar onsterfelijke dingen te verrijzen
 En bewogen om zelfs het Onkenbare te weten. 245
 Zelfs onwetend, nietig, scheidt haar slaap een wereld.
 Het machtigst gaat zij te werk als zij het minste zichtbaar is;
 Gehuisvest in het atoom, in de aardkluit verborgen,
 Kan haar snelle scheppende hartstocht niet staken.
 Onbewustheid is haar langdurige kolossale adempauze, 250
 Haar kosmische bezwijming is een ontzagwekkende tussenfase:
 Tijds-geboren verbergt zij haar onsterfelijkeid;
 In de dood, haar rustplaats, verwacht zij het uur om op te staan.
 Zelfs wanneer het Licht haar is ontzegd dat haar heeft uitgezonden
 En de hoop is opgegeven die zij voor haar taak nodig had, 255
 Al zijn zelfs haar helderste sterren in de Nacht gedooft,
 Door ontberingen en rampspoed gevoed
 En met pijn als haar lichamelijke dienstmaagd, masseuze, min,
 Gaat haar gepijnigde onzichtbare geest nog altijd door
 Met zwoegen ofschoon in duisternis, met scheppen ofschoon gekweld; 260
 Zij draagt God gekruisigd op haar borst.
 In kille gevoelloze diepten waar geen vreugde komt,
 Ingesloten, beklemd door de onwillige Leegte
 Waar niets beweegt en niets ooit kan ontstaan,
 Weet zij nog altijd, beroept zij zich nog steeds op de bedrevenheid 265

The Wonder-worker gave her at her birth,
Imparts to drowsy formlessness a shape,
Reveals a world where nothing was before.
In realms confined to a prone circle of death,
270 To a dark eternity of Ignorance,
A quiver in an inert inconscient mass,
Or imprisoned in immobilised whorls of Force,
By Matter's blind compulsion deaf and mute
She refuses motionless in the dust to sleep.
275 Then, for her rebel waking's punishment
Given only hard mechanic Circumstance
As the enginery of her magic craft,
She fashions godlike marvels out of mud;
In the plasm she sets her dumb immortal urge,
280 Helps the live tissue to think, the closed sense to feel,
Flashes through the frail nerves poignant messages,
In a heart of flesh miraculously loves,
To brute bodies gives a soul, a will, a voice.
Ever she summons as by a sorcerer's wand
285 Beings and shapes and scenes innumerable,
Torch-bearers of her pomps through Time and Space.
This world is her long journey through the night,
The suns and planets lamps to light her road,
Our reason is the confidante of her thoughts,
290 Our senses are her vibrant witnesses.
There drawing her signs from things half true, half false,
She labours to replace by realised dreams
The memory of her lost eternity.
These are her deeds in this huge world-ignorance:
295 Till the veil is lifted, till the night is dead,
In light or dark she keeps her tireless search;
Time is her road of endless pilgrimage.
One mighty passion motives all her works.
Her eternal Lover is her action's cause;
300 For him she leaped forth from the unseen Vasts
To move here in a stark unconscious world.
Its acts are her commerce with her hidden Guest,
His moods she takes for her heart's passionate moulds;
In beauty she treasures the sunlight of his smile.
305 Ashamed of her rich cosmic poverty,
She cajoles with her small gifts his mightiness,
Holds with her scenes his look's fidelity
And woos his large-eyed wandering thoughts to dwell
In figures of her million-impulsed Force.
310 Only to attract her veiled companion
And keep him close to her breast in her world-cloak

Die de Wonder-werker haar bij haar geboorte heeft meegegeven,
 Verleent zij aan de slaperige vormeloosheid een gedaante,
 Onthult een wereld waar voorheen niets was.
 In domeinen ingeperkt in een hellende cirkelgang van dood,
 Tot een duistere eeuwigheid van Onwetendheid, 270
 Een trilling in een inerte onbewuste massa,
 Of gevangen in verstarde windingen van Kracht,
 Doof en stom door de blinde dwangmatigheid van de Materie
 Weigert zij bewegingsloos te slapen in het stof.
 Dan, als straf voor haar opstandige waakzaamheid 275
 Slechts met harde mechanische Omstandigheden
 Als de motor voor haar magische kunstvaardigheid,
 Schept zij godswonderen uit slijk;
 In plasma brengt zij haar zwijgende onsterfelijke drang,
 Helpt het levende weefsel om te denken, het afgesloten zintuig om te voelen, 280
 Zendt doordringende berichten door de tere zenuwen,
 Zij heeft op mirakuleuze wijze lief in een hart van vlees,
 Geeft aan grove lichamen een ziel, een wil, een stem.
 Altijd roept zij op als met een toverstaf
 Wezens en gedaanten en taferelen ontelbaar, 285
 De toortsdragers van haar prachtvertoon in Tijd en Ruimte.
 Deze wereld is haar lange reis door de nacht,
 De sterren en planeten zijn lantaarns die haar weg verlichten,
 Onze rede is de vertrouweling van haar gedachten,
 Onze zintuigen zijn haar levendige getuigen. 290
 Terwijl zij daaruit haar aanwijzingen put van half ware, half bedrieglijke dingen,
 Zwoegt zij om door verwezenlijkte dromen te vervangen
 De herinnering aan haar verloren eeuwigheid.
 Dit zijn haar daden in deze reusachtige wereld-onwetendheid:
 Totdat de sluier is gelicht, tot de nacht is vergaan, 295
 Maakt zij in licht of donker haar onvermoeibare zoektocht;
 De Tijd is haar weg van eindeloze pelgrimage.
 Één enkele machtige passie beweegt al haar werken.
 Haar eeuwige Minnaar is de oorzaak van haar strijd;
 Voor hem is zij voortgekomen uit de onzichtbare Onmetelijkheid 300
 Om hier te reizen door een grimmige, bewusteloze wereld.
 Het wereldspel is haar omgang met haar verborgen Gast,
 Zijn stemmingen houdt zij voor het hartstochtelijke karakter van haar hart;
 In schoonheid bewondert zij het zonlicht van zijn glimlach.
 Beschaamd over haar rijke kosmische armoede, 305
 Paait zij zijn macht met haar bescheiden gaven,
 Houdt zij met haar taferelen vast zijn blik van trouw
 En dingt naar zijn grootogige dwalende gedachten om te verwijlen
 In de gedaanten van haar miljoenvoudig bewogen Kracht.
 Alleen om haar versluisde metgezel te bekoren 310
 En om hem aan haar borst te houden in haar wereldse dekmantel

Lest from her arms he turn to his formless peace,
Is her heart's business and her clinging care.
Yet when he is most near, she feels him far.
315 For contradiction is her nature's law.
Although she is ever in him and he in her,
As if unaware of the eternal tie,
Her will is to shut God into her works
And keep him as her cherished prisoner
320 That never they may part again in Time.
A sumptuous chamber of the spirit's sleep
At first she made, a deep interior room,
Where he slumbers as if a forgotten guest.
But now she turns to break the oblivious spell,
325 Awakes the sleeper on the sculptured couch;
She finds again the Presence in the form
And in the light that wakes with him recovers
A meaning in the hurry and trudge of Time,
And through this mind that once obscured the soul
330 Passes a glint of unseen deity.
Across a luminous dream of spirit-space
She builds creation like a rainbow bridge
Between the original Silence and the Void.
A net is made of the mobile universe;
335 She weaves a snare for the conscious Infinite.
A knowledge is with her that conceals its steps
And seems a mute omnipotent Ignorance.
A might is with her that makes wonders true;
The incredible is her stuff of common fact.
340 Her purposes, her workings riddles prove;
Examined, they grow other than they were,
Explained, they seem yet more inexplicable.
Even in our world a mystery has reigned
Earth's cunning screen of trivial plainness hides;
345 Her larger levels are of sorceries made.
There the enigma shows its splendid prism,
There is no deep disguise of commonness;
Occult, profound comes all experience,
Marvel is ever new, miracle divine.
350 There is a screened burden, a mysterious touch,
There is a secrecy of hidden sense.
Although no earthen mask weighs on her face,
Into herself she flees from her own sight.
All forms are tokens of some veiled idea
355 Whose covert purpose lurks from mind's pursuit,
Yet is a womb of sovereign consequence.
There every thought and feeling is an act,

Uit vrees dat hij uit haar armen terug zal keren naar zijn vormeloze vrede,
 Is de taak van haar hart en haar nauwlettende zorg.
 Toch, wanneer hij het dichtste bij is, voelt zij hem het verst.
 Want tegenstelling is de wet van haar natuur. 315
 Hoewel zij altijd in hem is en hij in haar,
 Als onbewust van de eeuwige band,
 Is het haar wil om God in te sluiten in haar werken
 En hem vast te houden als haar gekoesterde gevangene
 Opdat zij nimmer in de Tijd meer zullen scheiden. 320
 Een weelderig vertrek voor de slaap van de geest
 Schiep zij als eerste, een ruimte diep vanbinnen,
 Waar hij sluimert als was hij een vergeten gast.
 Maar nu begint zij de betovering van vergetelheid te verbreken,
 Wekt zij de slaper op het gebeeldhouwde bed; 325
 Zij vindt opnieuw de Tegenwoordigheid in de vorm
 En vindt in het licht dat met hem ontwaakt
 Een betekenis terug in het gejaag en gezwoeg van de Tijd,
 En door dit verstand dat eens de ziel verduisterde
 Trekt een glinstering van ongeziene goddelijkheid. 330
 Door een lichtende droom van geestesruimte
 Bouwt zij de schepping als een regenboog-brug
 Tussen de oorspronkelijke Stilte en de Leegte.
 Een net is gemaakt van het beweeglijke universum;
 Zij zet een valstrik voor het bewuste Oneindige. 335
 Een weten begeleidt haar dat zijn voetsporen verhult
 En dat lijkt op een zwijgende almachtige Onwetendheid.
 Een macht begeleidt haar die wonderen waarmaakt;
 Het ongelofelijke is haar grondstof van gewone feiten.
 Haar bedoelingen, haar werkingen blijken raadsels; 340
 Onderzocht, worden zij anders dan zij waren,
 Verklaard, lijken zij nog onverklaarbaarder.
 Zelfs in onze wereld heeft een mysterie geheerst
 Door het vernuftige aardse masker van alledaagse eenvoud verborgen;
 Haar grotere hoogten zijn van tovenarij gemaakt. 345
 Daar toont het raadsel haar schitterende prisma,
 Daar is geen duistere vermomming van middelmatigheid;
 Occult, diepzinnig komt elke ervaring,
 Verwondering is altijd nieuw, elk mirakel goddelijk.
 Er is een verborgen last, een mysterieus contact, 350
 Er is een heimelijkheid van verborgen betekenis.
 Ofschoon geen aarden masker op haar aangezicht weegt,
 Vlucht zij in zichzelf voor haar eigen blik.
 Elke vorm is het teken van een of ander versluierd idee
 Waarvan de verborgen bedoeling schuilgaat voor verstands achtervolging, 355
 Maar niettemin de schoot is van grootse gevolgen.
 Daar is elke gedachte en gevoel een daad,

And every act a symbol and a sign,
And every symbol hides a living power.
360 A universe she builds from truths and myths,
But what she needed most she cannot build;
All shown is a figure or copy of the Truth,
But the Real veils from her its mystic face.
All else she finds, there lacks eternity;
365 All is sought out, but missed the Infinite.

A consciousness lit by a Truth above
Was felt; it saw the light but not the Truth:
It caught the Idea and built from it a world;
It made an Image there and called it God.
370 Yet something true and inward harboured there.
The beings of that world of greater life,
Tenants of a larger air and freer space,
Live not by the body or in outward things:
A deeper living was their seat of self.
375 In that intense domain of intimacy
Objects dwell as companions of the soul;
The body's actions are a minor script,
The surface rendering of a life within.
All forces are Life's retinue in that world
380 And thought and body as her handmaids move.
The universal widenesses give her room:
All feel the cosmic movement in their acts
And are the instruments of her cosmic might.
Or their own self they make their universe.
385 In all who have risen to a greater Life,
A voice of unborn things whispers to the ear,
To their eyes visited by some high sunlight
Aspiration shows the image of a crown:
To work out a seed that she has thrown within,
390 To achieve her power in them her creatures live.
Each is a greatness growing towards the heights
Or from his inner centre oceans out;
In circling ripples of concentric power
They swallow, glutted, their environment.
395 Even of that largeness many a cabin make;
In narrower breadths and briefer vistas pent
They live content with some small greatness won.
To rule the little empire of themselves,
To be a figure in their private world
400 And make the milieu's joys and griefs their own
And satisfy their life-motives and life-wants
Is charge enough and office for this strength,

En elke daad is een symbool en kenteken,
 En elk symbool herbergt een levende macht.
 Een universum bouwt zij uit waarheden en mythen, 360
 Maar wat zij het meest behoeft kan zij niet maken;
 Zichtbaar is slechts een afbeelding of afspiegeling van de Waarheid,
 Doch het Werkelijke versluiert voor haar zijn mystieke aangezicht.
 Al het andere vindt zij, de eeuwigheid ontbreekt;
 Al wordt opgespoord, doch haar ontglipt de Oneindigheid. 365

Een bewustzijn verlicht door een Waarheid boven
 Werd gevoeld; het zag het licht maar niet de Waarheid:
 Het vatte het Idee en bouwde er een wereld van;
 Het schiep een Beeld daar en noemde het God.
 Toch vond daar iets waarachtigs en innerlijks zijn toevlucht. 370
 De wezens van die wereld van het grotere leven,
 Bewoners van een ruimere lucht en vrijere ruimte,
 Leven niet door het lichaam of in uiterlijke dingen:
 Een dieper leven was hun zetel van het zelf.
 In dat intense grondgebied van vertrouwelijkheid 375
 Wonen objecten als metgezel van de ziel;
 De lichamelijke handelingen zijn een ondergeschikt verhaal,
 De oppervlakte-weergave van een leven binnenin.
 Al de krachten in die wereld vormen 's Levens hofstoet
 En gedachten en lichaam bewegen als haar dienstmaagd. 380
 De universele uitgestrektheden zijn haar tot levensruimte:
 Elk voelt het kosmische bewegen in zijn daden
 En zijn de instrumenten van haar kosmische macht.
 Ofwel zij maken van hun eigen zelf hun universum.
 In allen die gerezen zijn tot een groter Leven, 385
 Fluistert een stem van ongebornen dingen in het oor,
 Voor hun ogen door een of ander verheven zonlicht bezocht
 Toont aspiratie de beeltenis van een kroon:
 Om een zaad te laten uitkomen dat zij binnenin gezaaid heeft,
 Om haar macht in hen te verwezenlijken leven haar schepselen. 390
 Elk is een grootheid groeiend naar de hoogten
 Of stroomt vanuit zijn binnenste kern gelijk een oceaan naar buiten;
 In rondcirkelende rimpelingen van concentrische macht
 Verzwelgen zij, verzadigd, hun omgeving.
 Zelfs van deze weidsheid maken velen hun kluis; 395
 Op engere breedten en beperkt tot kortstondiger vergezichten
 Leven zij tevreden met een kleine grootsheid gewonnen.
 Om te heersen over het kleine keizerrijk van zichzelf,
 Om een rol te spelen in hun eigen teruggetrokken wereld
 Om zich de vreugde en verdriet van de omgeving eigen te maken 400
 Om de beweegredenen en behoeften van hun leven te bevredigen
 Is moeilijk genoeg en een opgave voor deze kracht,

A steward of the Person and his fate.
This was transition-line and starting-point,
405 A first immigration into heavenliness,
For all who cross into that brilliant sphere:
These are the kinsmen of our earthly race;
This region borders on our mortal state.
 This wider world our greater movements gives,
410 Its strong formations build our growing selves;
Its creatures are our brighter replicas,
Complete the types we only initiate
And are securely what we strive to be.
As if thought-out eternal characters,
415 Entire, not pulled as we by contrary tides,
They follow the unseen leader in the heart,
Their lives obey the inner nature's law.
There is kept grandeur's store, the hero's mould;
The soul is the watchful builder of its fate;
420 None is a spirit indifferent and inert;
They choose their side, they see the god they adore.
A battle is joined between the true and false,
A pilgrimage sets out to the divine Light.
For even Ignorance there aspires to know
425 And shines with the lustre of a distant star;
There is a knowledge in the heart of sleep
And Nature comes to them as a conscious force.
An ideal is their leader and their king:
Aspiring to the monarchy of the sun
430 They call in Truth for their high government,
Hold her incarnate in their daily acts
And fill their thoughts with her inspired voice
And shape their lives into her breathing form,
Till in her sun-gold godhead they too share.
435 Or to the truth of Darkness they subscribe;
Whether for Heaven or Hell they must wage war:
Warriors of Good, they serve a shining cause
Or are Evil's soldiers in the pay of Sin.
For evil and good an equal tenure keep
440 Wherever Knowledge is Ignorance's twin.
All powers of Life towards their godhead tend
In the wideness and the daring of that air,
Each builds its temple and expands its cult,
And Sin too there is a divinity.
445 Affirming the beauty and splendour of her law
She claims life as her natural domain,
Assumes the world's throne or dons the papal robe:
Her worshippers proclaim her sacred right.

De hofmeester van de Persoon en zijn lot.
 Dit was een overgangslijn en aanvangspunt,
 Een eerste binnengaan in het hemelrijk, 405
 Voor eenieder die dit schitterende domein betreedt:
 Dit zijn de verwanten van ons aardse ras;
 Dit gebied grenst aan onze sterfelijke staat.
 Deze ruimere wereld geeft ons onze grotere bewegingsruimte,
 Haar krachtige formaties grondvesten ons groeiende zelf; 410
 Haar schepselen zijn ons helderdere evenbeeld,
 Vervolmaken het toonbeeld waarvan wij slechts de aanzet zijn
 En zijn zeker wat wij trachten te zijn.
 Als waren het weldoordachte eeuwige personages,
 Volkomen, niet als wij verdeeld door tegengestelde getijden, 415
 Volgen zij de onzichtbare leidsman in het hart,
 Hun leven gehoorzaamt de innerlijke wet van de natuur.
 Hier wordt de overmaat aan grootsheid bewaard, het karakter van de held;
 De ziel is de waakzame bouwmeester van zijn lot;
 Geen geest bestaat er die onverschillig is en inert; 420
 Zij kiezen partij, zij zien de god die zij vereren.
 Een strijd wordt aangegaan tussen waar en onwaar,
 De pelgrimstocht vangt aan naar het goddelijke Licht.
 Want zelfs Onwetendheid streeft daar naar kennis
 En straalt met de luister van een verre ster; 425
 Er is een weten in het hart van de slaap
 En de Natuur komt op hen toe als een bewuste kracht.
 Een ideaal is hun leider en koning:
 Aspirerend naar de zonne-monarchie
 Roepen zij de Waarheid binnen voor hun verheven zelfbestuur, 430
 Houden haar belichaamd in hun dagelijkse handelen
 En houden in gedachten haar bezielde stem
 En scheppen hun leven naar haar ademende gestalte,
 Tot ook zij in haar zon-gouden goddelijkheid delen.
 Of zij onderschrijven de waarheid van de Duisternis; 435
 Of het nu voor Hemel is of Hel, zij moeten oorlog voeren:
 Als strijders voor het Goede dienen zij een stralend doel
 Of zijn soldaten van het Kwaad bezoldigd door de Zonde.
 Want goed en kwaad bezitten een gelijkwaardige macht
 Overall waar Kennis hand in hand gaat met Onwetendheid. 440
 Alle machten van het Leven zijn naar hun god-zijn gericht
 In de weidsheid en de gedurfdheid van die sfeer,
 Elk bouwt zijn tempel en verbreidt zijn cultus,
 En ook de Zonde is daar een godheid.
 Terwijl zij daarmee de schoonheid en glorie van haar wet bevestigt 445
 Maakt zij aanspraak op het leven als haar natuurlijke domein,
 Maakt zij zich meester van 's werelds troon of bekleedt het pauselijk ambt:
 Haar gelovigen verkondigen haar onschendbare recht.

A red-tiaraed Falsehood they revere,
450 Worship the shadow of a crooked God,
Admit the black Idea that twists the brain
Or lie with the harlot Power that slays the soul.
A mastering virtue statuesques the pose,
Or a Titan passion goads to a proud unrest:
455 At Wisdom's altar they are kings and priests
Or their life a sacrifice to an idol of Power.
Or Beauty shines on them like a wandering star;
Too far to reach, passionate they follow her light;
In Art and life they catch the All-Beautiful's ray
460 And make the world their radiant treasure house:
Even common figures are with marvel robed;
A charm and greatness locked in every hour
Awakes the joy which sleeps in all things made.
A mighty victory or a mighty fall,
465 A throne in heaven or a pit in hell,
The dual Energy they have justified
And marked their souls with her tremendous seal:
Whatever Fate may do to them they have earned;
Something they have done, something they have been, they live.
470 There Matter is soul's result and not its cause.
In a contrary balance to earth's truth of things
The gross weighs less, the subtle counts for more;
On inner values hangs the outer plan.
As quivers with the thought the expressive word,
475 As yearns the act with the passion of the soul
This world's apparent sensible design
Looks vibrant back to some interior might.
A Mind not limited by external sense
Gave figures to the spirit's imponderables,
480 The world's impacts without channels registered
And turned into the body's concrete thrill
The vivid workings of a bodiless Force;
Powers here subliminal that act unseen
Or in ambush crouch waiting behind the wall
485 Came out in front uncovering their face.
The occult grew there overt, the obvious kept
A covert turn and shouldered the unknown;
The unseen was felt and jostled visible shapes.
In the communion of two meeting minds
490 Thought looked at thought and had no need of speech;
Emotion clasped emotion in two hearts,
They felt each other's thrill in the flesh and nerves
Or melted each in each and grew immense
As when two houses burn and fire joins fire:

Zij vereren een met rode tiara getooide Onwaarheid,
 Zij aanbidden de schaduw van een boosaardige God, 450
 Laten het zwarte Idee binnen dat het verstand verbijstert
 Of hebben omgang met de hoere-Macht die de ziel te gronde richt.
 Een gezaghebbende deugdzaamheid maakt de houding statuesk,
 Of de hartstocht van een Titaan spoort aan tot een trotse rusteloosheid:
 Aan Wijsheids altaar zijn zij koningen en priesters 455
 Of zij offeren hun leven voor een afgodsbeeld van Macht.
 Of Schoonheid schijnt over hen als een dolende ster;
 Te ver om te kunnen bereiken volgen zij hartstochtelijk haar licht;
 In Kunst en leven vangen zij de stralen van het Al-Schone
 En maken van de wereld hun stralende schatkamer: 460
 Zelfs gewone gedaanten worden met wonder gekleed;
 Een bekoorlijkheid en grootsheid gevangen in elk uur
 Wekt de vreugde die slaapt in alle geschapen dingen.
 Een machtige overwinning of een machtige nederlaag,
 Een troon in de hemel of een afgrond in de hel, 465
 Zij hebben de tweeledige Energie gerechtvaardigd
 En hun ziel gebrandmerkt met haar ontzagwekkende zegel:
 Wat ook het Lot met hen zal doen, zij hebben het verdiend;
 Zij hebben iets bereikt, zij zijn iets geweest, zij leven.
 Daar is Materie het resultaat van de ziel en niet haar oorzaak. 470
 In een tegenwicht voor de aardse waarheid in dingen
 Weegt het grove minder, het fijnstoffelijke telt voor meer;
 Op innerlijke waarden steunt het uiterlijke plan.
 Zoals het veelzeggende woord trilt met de gedachte,
 Zoals de daad smacht met de hartstocht van de ziel 475
 Wijst het klaarblijkelijk gevoelige ontwerp van deze wereld
 Terug naar een of andere innerlijke macht.
 Een Verstand niet beperkt door uiterlijke zintuigen
 Gaf gedaante aan de ontastbaarheden van de geest,
 Registreerde zonder kanalen de schokken van de wereld 480
 En veranderde in tastbare huiveringen van het lichaam
 De heldere werkingen van een onbelichaamde Kracht;
 Machten hier onderbewust die onzichtbaar werken
 Of in hinderlaag liggen te wachten achter de muur
 Kwamen tevoorschijn en onthulden hun gezicht. 485
 Het occulte werd hier openlijk, het voor de hand liggende behield
 Een aard van heimelijkheid en droeg het onbekende op zijn schouders mee;
 Het onzichtbare werd gevoeld en verdrong de zichtbare vormen.
 In het samengaan van twee ontmoetende geesten
 Keek gedachte naar gedachte en had geen woorden nodig; 490
 Emotie greep emotie in twee harten,
 Zij voelden elkanders huivering in zenuw en vlees
 Of versmolten elk in elkaar en werden reusachtig
 Als brandden er twee huizen en voegde vuur zich bij vuur:

- 495 Hate grappled hate and love broke in on love,
Will wrestled with will on mind's invisible ground;
Others' sensations passing through like waves
Left quivering the subtle body's frame,
Their anger rushed galloping in brute attack,
500 A charge of trampling hooves on shaken soil;
One felt another's grief invade the breast,
Another's joy exulting ran through the blood:
Hearts could draw close through distance, voices near
That spoke upon the shore of alien seas.
505 There beat a throb of living interchange:
Being felt being even when afar
And consciousness replied to consciousness.
And yet the ultimate oneness was not there.
There was a separateness of soul from soul:
510 An inner wall of silence could be built,
An armour of conscious might protect and shield;
The being could be closed in and solitary;
One could remain apart in self, alone.
Identity was not yet nor union's peace.
515 All was imperfect still, half-known, half-done:
The miracle of Inconscience overpassed,
The miracle of the Superconscient still,
Unknown, self-wrapped, unfelt, unknowable,
Looked down on them, origin of all they were.
520 As forms they came of the formless Infinite,
As names lived of a nameless Eternity.
The beginning and the end were there occult;
A middle term worked unexplained, abrupt:
They were words that spoke to a vast wordless Truth,
525 They were figures crowding an unfinished sum.
None truly knew himself or knew the world
Or the Reality living there enshrined:
Only they knew what Mind could take and build
Out of the secret Supermind's huge store.
530 A darkness under them, a bright Void above,
Uncertain they lived in a great climbing Space;
By mysteries they explained a Mystery,
A riddling answer met the riddle of things.
As he moved in this ether of ambiguous life,
535 Himself was soon a riddle to himself;
As symbols he saw all and sought their sense.

Across the leaping springs of death and birth
And over shifting borders of soul-change,
A hunter on the spirit's creative track,

Haat raakte slaags met haat en liefde verstoorde liefde, 495
 Wilskracht worstelde met wilskracht op de onzichtbare grond van het verstand;
 Gewaarwordingen van anderen trokken in golven voorbij
 Lieten het fijnstoffelijke lichaams-gestel in siddering achter,
 Hun razernij joeg in galop met woeste vlagen,
 Een charge van vertrappende hoeven over schokkende grond; 500
 Men voelde hoe een anders smart zijn borst binnendrong,
 Andermans vreugde voer jubelend door het bloed:
 Harten konden over een afstand dichtbij komen, stemmen konden naderen
 Die spraken aan de kusten van vreemde zeeën.
 Het bonzen klonk van een levendige uitwisseling: 505
 Wezen voelde wezen zelfs van veraf
 En bewustzijn beantwoordde bewustzijn.
 En toch was de opperste eenheid daar niet.
 Er was een scheiding tussen ziel en ziel:
 Een innerlijke muur van stilte kon worden opgetrokken, 510
 Een wapening van bewuste macht kon afschermen en beschutten;
 Het wezen kon ingesloten zijn en eenzelvig;
 Men kon afgezonderd blijven in het zelf, alleen.
 Identiteit bestond nog niet noch de vrede van vereniging.
 Alles was nog altijd onvolkomen, half-gekend, half-af: 515
 Met het wonder van Onbewustheid overstegen,
 Keek het wonder van het Bovenbewuste onbeweeglijk,
 Onbekend, in zichzelf verhuld, ongevoeld, onkenbaar,
 Op hen neer, de oorsprong van alles wat zij waren.
 Als vormen kwamen zij uit het vormeloze Oneindige, 520
 Als namen leefden zij vanuit een nameloze Eeuwigheid.
 Begin en einde waren daar duister;
 Een middelste term werkte onverklaard, abrupt:
 Het waren woorden die spraken tot een uitgestrekte woordeloze Waarheid,
 Het waren gedaanten die een onvoltooid totaal dicht naderden. 525
 Geen kende werkelijk zichzelf of kende de wereld
 Of de Werkelijkheid die daar verhuld leefde:
 Wat zij kenden was slechts wat Verstand kon begrijpen en samenstellen
 Uit de geheime reusachtige voorraad van het Supramentale.
 Met duisternis onder hen, een heldere Leegte boven, 530
 Leefden zij onzeker in een grote opklimmende Ruimte;
 Met mysteriën verklaarden zij een Mysterie,
 Een raadselachtig antwoord ontmoette het raadsel der dingen.
 Terwijl hij door deze ether van dubbelzinnig leven bewoog,
 Werd hij zelf al snel een raadsel voor zichzelf; 535
 Als symbolen zag hij alles en zocht naar hun betekenis.

Over de springbronnen van dood en geboorte
 En over de zich verleggende grenzen van ziele-verandering,
 Als jager op het scheppende pad van de geest,

540 He followed in life's fine and mighty trails
Pursuing her sealed formidable delight
In a perilous adventure without close.
At first no aim appeared in those large steps:
Only the wide source he saw of all things here
545 Looking towards a wider source beyond.
For as she drew away from earthly lines,
A tenser drag was felt from the Unknown,
A higher context of delivering thought
Drove her towards marvel and discovery;
550 There came a high release from pettier cares,
A mightier image of desire and hope,
A vaster formula, a greater scene.
Ever she circled towards some far-off Light:
Her signs still covered more than they revealed;
555 But tied to some immediate sight and will
They lost their purport in the joy of use,
Till stripped of their infinite meaning they became
A cipher gleaming with unreal sense.
Armed with a magical and haunted bow
560 She aimed at a target kept invisible
And ever deemed remote though always near.
As one who spells illumined characters,
The key-book of a crabbed magician text,
He scanned her subtle tangled weird designs
565 And the screened difficult theorem of her clues,
Traced in the monstrous sands of desert Time
The thread beginnings of her titan works,
Watched her charade of action for some hint,
Read the No-gestures of her silhouettes,
570 And strove to capture in their burdened drift
The dance-fantasia of her sequences
Escaping into rhythmic mystery,
A glimmer of fugitive feet on fleeing soil.
In the labyrinth pattern of her thoughts and hopes
575 And the byways of her intimate desires,
In the complex corners crowded with her dreams
And rounds crossed by an intrigue of irrelevant rounds,
A wanderer straying amid fugitive scenes,
He lost its signs and chased each failing guess.
580 Ever he met key-words, ignorant of their key.
A sun that dazzled its own eye of sight,
A luminous enigma's brilliant hood
Lit the dense purple barrier of thought's sky:
A dim large trance showed to the night her stars.
585 As if sitting near an open window's gap,

Volgde hij 's levens smalle en machtige sporen	540
En speurde naar haar verzegelde formidabele verrukking	
In een hachelijk avontuur dat geen einde vindt.	
Aanvankelijk viel er geen bedoeling in die reuze-schreden te ontdekken:	
Slechts de weidse oorsprong zag hij van alle dingen hier	
Die uitkeek op een weidse oorsprong daarachter.	545
Want toen zij zich uit aardse gelederen terugtrok,	
Werd een zwaardere belemmering uit het Onbekende gevoeld,	
Dreef een hogere samenhang van verlossende gedachte	
Haar tot verwondering en ontdekking;	
Een hoge bevrijding kwam van onbetekenender zorgen,	550
Een machtiger beeld van verlangen en hoop,	
Een grootere formule, een groter toneel.	
Aldoor cirkelde zij in de richting van een ver Licht:	
Nog steeds verhulden haar tekenen meer dan zij openbaarden;	
Maar gebonden aan een of ander onmiddellijk verlangen en zicht	555
Verloren zij hun zin in de vreugde van het gebruik,	
Tot zij, van hun oneindige bedoeling ontdaan,	
Een geheimschrift werden dat glansde met een onwerkelijke betekenis.	
Gewapend met een magische en spookachtige boog	
Richtte zij op een doelwit dat altijd onzichtbaar was gebleven	560
En altijd als ver beschouwd ofschoon altijd dichtbij.	
Als een die verlichte tekens ontcijfert,	
In het spreukenboek van een duistere tovenaars tekst,	
Speurde hij naar haar subtiële verweven geheimzinnige bedoelingen	
En het gemaskeerde moeilijke theorema van haar zinspelingen,	565
Getrokken in de monsterlijke zandwoestijnen van de Tijd	
Het langdradige begin van haar titanische werken,	
Sloeg haar poppekast van handelingen gade voor een of andere aanwijzing,	
Las de No-gebaren van haar schaduwbeelden,	
En trachtte in hun zwaarbeladen omzwingingen	570
Haar aaneengeregen dans-fantasia te vangen	
Die ontsnappen in een ritmisch raadsel,	
Een glimp van vluchtende voeten op vluchtige grond.	
In het doolhofachtige patroon van haar gedachten en hoop	
En de zijpaden van haar innerlijke verlangens,	575
In de rijkvertakte uithoeken door haar dromen bevolkt	
En kringlopen gekruist met verwickelingen van doelloze kringlopen,	
Een zwerfer die doolt door vluchtige taferelen,	
Verloor hij de tekens uit het oog en maakte jacht op elk falend vermoeden.	
Overal kwam hij sleutelwoorden tegen, onwetend van hun sleutel.	580
Een zon die zijn eigen zicht verblindde,	
Een fonkelende kap over een lichtend raadsel	
Verlichtte de ondoordringbare purperen barrière van de gedachtenhemel:	
Een schemerige uitgestrekte trance toonde aan de nacht haar sterren.	
Als zittend voor de kier van een geopend raam,	585

He read by lightning-flash on crowding flash
Chapters of her metaphysical romance
Of the soul's search for lost Reality
And her fictions drawn from spirit's authentic fact,
590 Her caprices and conceits and meanings locked,
Her rash unseizable freaks and mystiered turns.
The magnificent wrappings of her secrecy
That fold her desirable body out of sight,
The strange significant forms woven on her robe,
595 Her meaningful outlines of the souls of things
He saw, her false transparencies of thought-hue,
Her rich brocades with imaged fancies sewn
And mutable masks and broideries of disguise.
A thousand baffling faces of the Truth
600 Looked at him from her forms with unknown eyes
And wordless mouths unrecognisable,
Spoke from the figures of her masquerade,
Or peered from the recondite magnificence
And subtle splendour of her draperies.
605 In sudden scintillations of the Unknown,
Inexpressive sounds became veridical,
Ideas that seemed unmeaning flashed out truth;
Voices that came from unseen waiting worlds
Uttered the syllables of the Unmanifest
610 To clothe the body of the mystic Word,
And wizard diagrams of the occult Law
Sealed some precise unreadable harmony,
Or used hue and figure to reconstitute
The herald blazon of Time's secret things.
615 In her green wildernesses and lurking depths,
In her thickets of joy where danger clasps delight,
He glimpsed the hidden wings of her songster hopes,
A glimmer of blue and gold and scarlet fire.
In her covert lanes, bordering her chance field-paths
620 And by her singing rivulets and calm lakes
He found the glow of her golden fruits of bliss
And the beauty of her flowers of dream and muse.
As if a miracle of heart's change by joy
He watched in the alchemist radiance of her suns
625 The crimson outburst of one secular flower
On the tree-of-sacrifice of spiritual love.
In the sleepy splendour of her noons he saw,
A perpetual repetition through the hours,
Thought's dance of dragonflies on mystery's stream
630 That skim but never test its murmurs' race,
And heard the laughter of her rose desires

Las hij bij lichtflits op talrijke lichtflits
 Hoofdstukken van haar metafysische romance
 Van de zoektocht der ziel naar verloren Werkelijkheid
 En haar verzinsels ontleend aan de onvervalste waarheid van de geest,
 Haar bevliegingen en kwinkslagen en verstrengelde betekenissen, 590
 Haar onstuimige onbegrijpelijke kuren en versluiserde wendingen.
 De luisterrijke windselen van haar stilzwijgendheid
 Die haar begeerlijke lichaam aan het oog onttrekken,
 De vreemde opmerkelijke vormen geweven in haar kleed,
 Haar veelzeggende schetsen van de zielen der dingen 595
 Zag hij, haar bedrieglijke doorzichtigheden van gedachten-kleurschakering,
 Haar rijke brokaten ingeweven met verbeeldingsvolle fantasieën
 En grillige maskers en borduurselen van schijn.
 Duizend verbijsterende gezichten van de Waarheid
 Keken hem vanuit haar vormen aan met vreemde ogen 600
 En woordeloze monden onherkenbaar,
 Spraken uit de gestalten van haar maskerade,
 Of tuurden uit van de verborgen luister
 En de subtiële pracht van haar gewaden.
 In plotselinge flonkeringen vanuit het Onbekende, 605
 Kregen uitdrukkingsloze geluiden geloofwaardigheid,
 Ideeën die betekenisloos leken ontvlamden met waarheid;
 Stemmen klinkend uit onzichtbare wachtende werelden
 Spraken de lettergrepen van het Onmanifeste
 Om het lichaam te kleden van het mystieke Woord, 610
 En tovenaars-diagrammen van de occulte Wet
 Bezegelden een of andere onbegrijpelijke harmonie,
 Of gebruikten kleur en vorm om te herconstrueren
 Het wapenschild van de geheime dingen der Tijd.
 In haar groene wildernis en onopgemerkte diepten, 615
 In het kreupelhout van haar vreugde waar gevaar zich vastklampt aan genot,
 Zag hij in een glimp de verborgen vleugels van haar zangvogel-verwachtingen,
 Een glinstering van blauw en goud en scharlaken vuur.
 Op haar verholten paden, grenzend aan haar landwegen van toeval
 En langs haar zingende beekjes en kalme meren 620
 Vond hij het schijnsel van haar gouden vruchten van geluk
 En de schoonheid van haar bloemen van droom en mijmering.
 Als was het een wonder van het hart dat door vreugde wordt gegrepen
 Zag hij in de alchimisten-stralen van haar zonnen
 Het karmozijnrode ontluiken van een wereldlijke bloem 625
 Aan de offerande-boom van spirituele liefde.
 In de slaperige pracht van haar middagen zag hij,
 Als een eeuwigdurend herhalen door de uren,
 De gedachtendans van libellen die scheren over de geheimzinnige rivier
 Doch nimmer de murmelende stroming raken, 630
 En hoorde de lach van haar blozende verlangens

Running as if to escape from longed-for hands,
Jingling sweet anklet-bells of fantasy.
Amidst live symbols of her occult power
635 He moved and felt them as close real forms:
In that life more concrete than the lives of men
Throbbled heart-beats of the hidden reality:
Embodied was there what we but think and feel,
Self-framed what here takes outward borrowed shapes.
640 A comrade of Silence on her austere heights
Accepted by her mighty loneliness,
He stood with her on meditating peaks
Where life and being are a sacrament
Offered to the Reality beyond,
645 And saw her loose into infinity
Her hooded eagles of significance,
Messengers of Thought to the Unknowable.
Identified in soul-vision and soul-sense,
Entering into her depths as into a house,
650 All he became that she was or longed to be,
He thought with her thoughts and journeyed with her steps,
Lived with her breath and scanned all with her eyes
That so he might learn the secret of her soul.
A witness overmastered by his scene,
655 He admired her splendid front of pomp and play
And the marvels of her rich and delicate craft,
And thrilled to the insistence of her cry;
Impassioned he bore the sorceries of her might,
Felt laid on him her abrupt mysterious will,
660 Her hands that knead fate in their violent grasp,
Her touch that moves, her powers that seize and drive.
But this too he saw, her soul that wept within,
Her seekings vain that clutch at fleeing truth,
Her hopes whose sombre gaze mates with despair,
665 The passion that possessed her longing limbs,
The trouble and rapture of her yearning breasts,
Her mind that toils unsatisfied with its fruits,
Her heart that captures not the one Beloved.
Always he met a veiled and seeking Force,
670 An exiled goddess building mimic heavens,
A Sphinx whose eyes look up to a hidden Sun.

Ever he felt near a spirit in her forms:
Its passive presence was her nature's strength;
This sole is real in apparent things,
675 Even upon earth the spirit is life's key,
But her solid outsides nowhere bear its trace.

Die heensnellen als om te ontkomen aan begeerde handen,
 De klingelende lieflijke enkelbelletjes van verbeelding.
 Tussen levende symbolen van haar occulte macht
 Bewoog hij en voelde hen dichtbij als waarachtige figuren: 635
 In dat leven dat werkelijker is dan de levens van mensen
 Klopte het hart van de verborgen werkelijkheid:
 Daar was belichaamd wat wij hier slechts denken en voelen,
 Was zelf-omlijst waarvoor hier uiterlijke ontleende vormen nodig zijn.
 Een kameraad van Stilte op haar grimmige hoogten 640
 Aanvaard door haar machtige eenzaamheid,
 Stond hij naast haar op mediterende toppen
 Waar leven en wezen een sacrament zijn
 Aangeboden aan de Werkelijkheid in de verte,
 En zag haar in de oneindigheid vrijlaten 645
 De gehuifde adelaars van diepzinnigheid,
 De boodschappers van het Denken aan het Onbekende.
 Herkend door ziele-inzicht en zielsbesef,
 In haar diepten binnengaand als in een huis,
 Werd hij alles wat zij was of wilde zijn, 650
 Dacht hij met haar gedachten en reisde met haar schreden,
 Leefde door haar adem en speurde alles af met haar ogen
 Opdat hij aldus het geheim van haar ziel zou mogen kennen.
 Als een getuige overmeesterd door zijn schouwspel,
 Bewonderde hij haar luisterrijke aanzicht van prachtvertoon en spel 655
 En de wonderen van haar rijke en broze kunstnijverheid,
 En huiverde bij het doordringende van haar kreet;
 Hartstochtelijk verdroeg hij de toverkunsten van haar macht,
 Voelde aan hem opgelegd haar plotselinge geheimzinnige wilskracht,
 Haar handen die het noodlot kneden in hun gewelddadige greep, 660
 Haar aanraking die ontroert, haar machten die intomen en aansporen.
 Maar ook dit zag hij, haar ziel die weende vanbinnen,
 Haar vruchteloze zoeken dat zich vastklampt aan de vluchtige waarheid,
 Haar hoop wier sombere blik aan wanhoop grenst,
 De hartstocht die zich had meester gemaakt van haar verlangende ledematen, 665
 De beproeving en verrukking van haar hunkerende borsten,
 Haar verstand dat onbevredigd worstelt met wat het heeft voortgebracht,
 Haar hart dat niet de ene Geliefde weet te vangen.
 Overall ontmoette hij een versluiserde en zoekende Kracht,
 Een verbannen godin die namaak-hemelen bouwt, 670
 Een Sfinx wier ogen opzien naar een verborgen Zon.

Altijd voelde hij een geest nabij in haar gedaanten:
 Deze passieve tegenwoordigheid was de kracht van haar natuur;
 Dit alleen is werkelijk in ogenschijnlijke dingen,
 Zelfs op aarde is de geest de sleutel van het leven, 675
 Doch aan haar hechte buitenkant is nergens een spoor ervan te bekennen.

Its stamp on her acts is undiscoverable.
A pathos of lost heights is its appeal.
Only sometimes is caught a shadowy line
680 That seems a hint of veiled reality.
Life stared at him with vague confused outlines
Offering a picture the eyes could not keep,
A story that was yet not written there.
As in a fragmentary half-lost design
685 Life's meanings fled from the pursuing eye.
Life's visage hides life's real self from sight;
Life's secret sense is written within, above.
The thought that gives it sense lives far beyond;
It is not seen in its half-finished design.
690 In vain we hope to read the baffling signs
Or find the word of the half-played charade.
Only in that greater life a cryptic thought
Is found, is hinted some interpreting word
That makes the earth-myth a tale intelligible.
695 Something was seen at last that looked like truth.
In a half-lit air of hazardous mystery
The eye that looks at the dark half of truth
Made out an image mid a vivid blur
And peering through a mist of subtle tints
700 He saw a half-blind chained divinity
Bewildered by the world in which he moved,
Yet conscious of some light prompting his soul.
Attracted to strange far-off shimmerings,
Led by the fluting of a distant Player
705 He sought his way amid life's laughter and call
And the index chaos of her myriad steps
Towards some total deep infinitude.
Around crowded the forest of her signs:
At hazard he read by arrow-leaps of Thought
710 That hit the mark by guess or luminous chance,
Her changing coloured road-lights of idea
And her signals of uncertain swift event,
The hieroglyphs of her symbol pageantries
And her landmarks in the tangled paths of Time.
715 In her mazes of approach and of retreat
To every side she draws him and repels,
But drawn too near escapes from his embrace;
All ways she leads him but no way is sure.
Allured by the many-toned marvel of her chant,
720 Attracted by the witchcraft of her moods
And moved by her casual touch to joy and grief,
He loses himself in her but wins her not.

Onnaspeurlijk is zijn stempel op haar daden.
 Een pathos van verloren hoogten is zijn appèl.
 Slechts een schaduwlijn vangt men soms op
 Die een vermoeden geeft van een versluiserde werkelijkheid. 680
 Het Leven staarde hem aan met vage verwarde trekken
 En boden een tafereel dat de ogen niet konden vasthouden,
 Een verhaal dat daar nog niet was geschreven.
 Als in een verbrokkeld half-verloren ontwerp
 Vluchtten 's levens betekenissen voor het achtervolgende oog. 685
 's Levens aangezicht verbergt 's levens ware zelf voor het zicht;
 's Levens geheime bedoeling is geschreven binnenin, boven.
 De gedachte die het zin geeft woont ver weg;
 Het is onzichtbaar in het half-voltooid ontwerp.
 Wij hopen tevergeefs de verwarrende tekens te lezen 690
 Of het woord te raden in het half-gespeelde woordenspel.
 Pas in dat grotere leven wordt een cryptische gedachte gevonden,
 Komt een of ander verklarend woord doorgeschemerd
 Dat de aard-mythe maakt tot een begrijpelijke vertelling.
 Eindelijk werd iets ontwaard dat op waarheid leek. 695
 In een half-verlichte lucht van hachelijk mysterie
 Kon het oog dat de donkere helft der waarheid ziet
 Een beeld onderscheiden in een levendige vertroebeling
 En turend door een waas van subtiele kleuren
 Zag hij een halfblinde geketende goddelijkheid 700
 Duizelend door de wereld waardoorheen hij bewoog,
 En toch bewust van een of ander licht dat zijn ziel wekte.
 Aangetrokken door vreemde glinsteringen in de verte,
 Geleid door de tonen van een verre Fluitspeler
 Zocht hij zijn weg door de lach en uitroep van het leven 705
 En de chaos van aanwijzingen van haar myriaden stappen
 Naar een of andere totale diepe grenzeloosheid.
 Om hem heen pakte zich het woud van haar tekens samen:
 Op goed geluk las hij bij pijlsprongen van Gedachte
 Die door gissen het doel treffen of door verlichte kans, 710
 Haar veranderlijk gekleurde verkeerslichten van idee
 En haar signalen van onzekere snelle gebeurtenis,
 De hiërogliefen van haar symbolische praalvertoning
 En haar bakens langs de vervlochten paden van de Tijd.
 In haar doolhof van naderen en terugwijken 715
 Lokt zij hem naar alle kanten en stoot hem af,
 Maar te dichtbij gelokt ontsnapt zij aan zijn omarming;
 Over alle wegen leidt zij hem maar geen enkele weg is zeker.
 Verrukt door het veeltonige wonder van haar zingen,
 Aangetrokken door de tovenarij van haar stemmingen 720
 En bewogen door de terloopse aanraking van vreugde en verdriet,
 Verliest hij zichzelf in haar maar wint haar niet.

A fugitive paradise smiles at him from her eyes:
He dreams of her beauty made for ever his,
725 He dreams of his mastery her limbs shall bear,
He dreams of the magic of her breasts of bliss.
In her illumined script, her fanciful
Translation of God's pure original text,
He thinks to read the Scripture Wonderful,
730 Hieratic key to unknown beatitudes.
But the Word of Life is hidden in its script,
The chant of Life has lost its divine note.
Unseen, a captive in a house of sound,
The spirit lost in the splendour of a dream
735 Listens to a thousand-voiced illusion's ode.
A delicate weft of sorcery steals the heart
Or a fiery magic tints her tones and hues,
Yet they but wake a thrill of transient grace;
A vagrant march struck by the wanderer Time,
740 They call to a brief unsatisfied delight
Or wallow in ravishments of mind and sense,
But miss the luminous answer of the soul.
A blind heart-throb that reaches joy through tears,
A yearning towards peaks for ever unreached,
745 An ecstasy of unfulfilled desire
Track the last heavenward climbings of her voice.
Transmuted are past suffering's memories
Into an old sadness's sweet escaping trail:
Turned are her tears to gems of diamond pain,
750 Her sorrow into a magic crown of song.
Brief are her snatches of felicity
That touch the surface, then escape or die:
A lost remembrance echoes in her depths,
A deathless longing is hers, a veiled self's call;
755 A prisoner in the mortal's limiting world,
A spirit wounded by life sobs in her breast;
A cherished suffering is her deepest cry.
A wanderer on forlorn despairing routes,
Along the roads of sound a frustrate voice
760 Forsaken cries to a forgotten bliss.
Astray in the echo caverns of Desire,
It guards the phantoms of a soul's dead hopes
And keeps alive the voice of perished things
Or lingers upon sweet and errant notes
765 Hunting for pleasure in the heart of pain.
A fateful hand has touched the cosmic chords
And the intrusion of a troubled strain
Covers the inner music's hidden key

Een vluchtig paradijs lacht hem toe vanuit haar ogen:
 Dromen doet hij dat hij zich haar schoonheid voor altijd eigen maakt,
 Hij droomt van zijn meesterschap door haar ledematen gedragen, 725
 Hij droomt van de magie van haar borsten van verrukking.
 In haar verlichte manuscript, haar verbeeldingsvolle vertaling
 Van Gods zuivere oorspronkelijke tekst,
 Denkt hij te lezen in de wonderschone Heilige Schrift,
 De hiëratische sleutel naar onbekende zaligheden. 730
 Maar het Levenswoord is in het geschrift verborgen,
 Het Levenslied heeft zijn goddelijke klank verloren.
 Onzichtbaar, als een gevangene in een huis van geluid,
 De geest, verloren in de glorie van een droom,
 Luistert naar de ode van een duizendstemmige zinsbegoocheling. 735
 Een fijnmazig weefsel van tovenarij steelt het hart
 Of een onstuimige magie kleurt haar klanken en tinten,
 Toch wekken zij slechts de ontroering van een vluchtige charme;
 Gelijk een vagebondsmars vervuld door zwerver de Tijd,
 Roepen zij om een kortstondig onbevredigd genot 740
 Of wentelen zich in verrukkingen van verstand en zintuig,
 Doch missen het verlichte antwoord van de ziel.
 Een blinde hartslag die vreugde bereikt door tranen,
 Een hunkeren naar toppen die altijd onbereikbaar blijven,
 Een extase van onvervuld verlangen 745
 Volgde het laatste hemelwaartse klimmen van haar stem.
 De herinnering aan vroeger lijden is veranderd
 In het weldadige ontsnappingspad van een oud verdriet:
 Haar tranen zijn geworden tot juwelen van diamanten pijn,
 Haar droefheid tot in de magische bekroning van een lied. 750
 Slechts kortstondig weet zij geluk te bemachtigen
 Dat de oppervlakte roert, en vervolgens ontsnapt of sterft:
 Een verloren herinnering weerklinkt in haar diepten,
 Een onsterfelijk verlangen heeft zij, de roep van een versluierd zelf;
 Een gevangene in de beperkende wereld van de sterfelijke, 755
 Een geest door het leven gewond weent in haar borst;
 Een gekoesterd lijden is haar diepste smeken.
 Een zwerver over verlaten paden van wanhoop,
 Langs de wegen van geluid een teleurgestelde stem
 Roept in de steek gelaten om vergeten geluk. 760
 Verdwaaald in de weergalmende spelonken van Begeerte,
 Bewaakt het de schimmen van de gestorven hoop der ziel
 En houdt de stem wakker van vergane dingen
 Of talmt bij zoete en dwalende tonen
 Jagend op genoeg in het hart van pijn. 765
 Een noodlottige hand roerde de kosmische snaren
 En wanneer een wanklinkende melodie zich opdringt
 Wordt de verborgen toonaard getroffen van een innerlijke muziek

That guides unheard the surface cadences.
770 Yet is it joy to live and to create
And joy to love and labour though all fails,
And joy to seek though all we find deceives
And all on which we lean betrays our trust;
Yet something in its depths was worth the pain,
775 A passionate memory haunts with ecstasy's fire.
Even grief has joy hidden beneath its roots:
For nothing is truly vain the One has made:
In our defeated hearts God's strength survives
And victory's star still lights our desperate road;
780 Our death is made a passage to new worlds.
This to Life's music gives its anthem swell.
To all she lends the glory of her voice;
Heaven's raptures whisper to her heart and pass,
Earth's transient yearnings cry from her lips and fade.
785 Alone the God-given hymn escapes her art
That came with her from her spiritual home
But stopped half-way and failed, a silent word
Awake in some deep pause of waiting worlds,
A murmur suspended in eternity's hush:
790 But no breath comes from the supernal peace:
A sumptuous interlude occupies the ear
And the heart listens and the soul consents;
An evanescent music it repeats
Wasting on transience Time's eternity.
795 A tremolo of the voices of the hours
Oblivious screens the high intended theme
The self-embodying spirit came to play
On the vast clavichord of Nature-Force.
Only a mighty murmur here and there
800 Of the eternal Word, the blissful Voice
Or Beauty's touch transfiguring heart and sense,
A wandering splendour and a mystic cry,
Recalls the strength and sweetness heard no more.

Here is the gap, here stops or sinks life's force;
805 This deficit paupers the magician's skill:
This want makes all the rest seem thin and bare.
A half-sight draws the horizon of her acts:
Her depths remember what she came to do,
But the mind has forgotten or the heart mistakes:
810 In Nature's endless lines is lost the God.
In knowledge to sum up omniscience,
In action to erect the Omnipotent,
To create her Creator here was her heart's conceit,

Die onmerkbaar de oppervlakkige ritmen begeleidt.	
En toch is het een vreugde om te leven en te scheppen	770
Een vreugde om te werken en lief te hebben al is alles vergeefs,	
Een vreugde om na te streven al stelt al wat wij vinden teleur	
En als al waarop wij ons verlaten ons vertrouwen beschaamt;	
Toch was iets in haar diepten de pijn waard,	
Een hartstochtelijke herinnering waart rond met het vuur van extase.	775
Zelfs onder verdriet ligt vreugde verborgen aan haar wortels:	
Want niets is geheel en al vergeefs wat de Ene heeft gemaakt:	
In onze verslagen harten overleeft Gods kracht	
En de ster van overwinning verlicht nog altijd onze wanhopige weg;	
Onze dood wordt een poort naar nieuwe werelden.	780
Dit maakt dat de Levensmuziek zijn lofzang verheft.	
Aan alles schenkt zij de glorie van haar stem;	
De verrukkingen van de hemel befluisteren haar hart en gaan voorbij,	
De aardse vergankelijke verlangens verbreken haar lippen en vallen stil.	
Slechts de God-gegeven hymne ontkomt aan haar kunst	785
Die met haar is meegekomen uit haar spirituele huis	
Maar halverwege stokte en faalde, een stilgevallen woord	
Wakker in een of andere diepe adempauze van verwachtingsvolle werelden,	
Een gemompel gestaakt in het eeuwige zwijgen:	
Doch er is niets dat ademt van de bovenaardse vrede:	790
Een weelderig tussenspel boeit het oor	
En het hart luistert en de ziel stemt in;	
Een vervagende muziek herhaalt het	
En verkwist aan vergankelijkheid de eeuwigheid van de Tijd.	
Een tremolo van de stemmen der uren	795
Schermt met vergetelheid het hoog bedoelde thema af	
De zelf-belichamende geest kwam te spelen	
Op het onmetelijke clavichord van Natuur-Kracht.	
Slechts een machtig gemurmel hier of daar	
Van het eeuwige Woord, de zaligmakende Stem	800
Of de aanraking van Schoonheid die hart en zintuig verheerlijkt,	
Een dwalende pracht en een mystieke smeekbede,	
Brengt in herinnering de kracht en lieflijkheid die is verstomd.	
Dit is de kloof, hier verzinkt de levenskracht of komt tot staan;	
Dit gemis doet afbreuk aan de tovenaarskunst:	805
Bij dit gebrek lijkt al het andere schamel en kaal.	
Een half-zicht bepaalt de horizon van haar daden:	
Haar diepten herinneren zich wat zij kwam doen,	
Doch haar verstand heeft het vergeten of het hart dwaalt:	
In de eindeloze regels van de Natuur raakt de God verloren.	810
Om alwetendheid in kennis te kunnen samenvatten,	
Om in daden de Almachtige te laten opstaan,	
Om alhier haar Schepper te scheppen was de ingeving van haar hart,	

To invade the cosmic scene with utter God.
815 Toiling to transform the still far Absolute
Into an all-fulfilling epiphany,
Into an utterance of the Ineffable,
She would bring the glory here of the Absolute's force,
Change poise into creation's rhythmic swing,
820 Marry with a sky of calm a sea of bliss.
A fire to call eternity into Time,
Make body's joy as vivid as the soul's,
Earth she would lift to neighbourhood with heaven,
Labours life to equate with the Supreme
825 And reconcile the Eternal and the Abyss.
Her pragmatism of the transcendent Truth
Fills silence with the voices of the gods,
But in the cry the single Voice is lost.
For Nature's vision climbs beyond her acts.
830 A life of gods in heaven she sees above,
A demigod emerging from an ape
Is all she can in our mortal element.
Here the half-god, the half-titan are her peak:
This greater life wavers twixt earth and sky.
835 A poignant paradox pursues her dreams:
Her hooded energy moves an ignorant world
To look for a joy her own strong clasp puts off:
In her embrace it cannot turn to its source.
Immense her power, endless her act's vast drive,
840 Astray is its significance and lost.
Although she carries in her secret breast
The law and journeying curve of all things born
Her knowledge partial seems, her purpose small;
On a soil of yearning tread her sumptuous hours.
845 A leaden Nescience weighs the wings of Thought,
Her power oppresses the being with its garbs,
Her actions prison its immortal gaze.
A sense of limit haunts her masteries
And nowhere is assured content or peace:
850 For all the depth and beauty of her work
A wisdom lacks that sets the spirit free.
An old and faded charm had now her face
And palled for him her quick and curious lore;
His wide soul asked a deeper joy than hers.
855 Out of her daedal lines he sought escape;
But neither gate of horn nor ivory
He found nor postern of spiritual sight,
There was no issue from that dreamlike space.
Our being must move eternally through Time;

Om in het kosmische tafereel te laten binnendringen de volslagen God.
 Zwoegend om het stille verre Absolute te transformeren 815
 In een al-vervullende openbaring,
 In een uitdrukking van het Onuitsprekelijke,
 Zou zij hier de glorie brengen van Absolutes kracht,
 Evenwicht veranderen in de ritmische rondgang van de schepping,
 Een hemel van kalme huwen met een zee van gelukzaligheid. 820
 Als een vuur om eeuwigheid op te roepen in de Tijd,
 Om lichamelijke vreugde even levendig te maken als die der ziel,
 Zou zij de aarde verheffen tot dichtbij de hemel,
 Belast het leven om zich met het Allerhoogste te meten
 En het Eeuwige met de Afgrond te verzoenen. 825
 Haar pragmatisme van bovenzintuiglijke Waarheid
 Vult de stilte met de stemmen der goden,
 Doch in de kreet gaat de ene Stem verloren.
 Want het visioen van de Natuur klimt boven haar daden uit.
 Een leven van goden in de hemel ziet zij boven zich, 830
 Een halfgod die voortkomt uit een aap
 Is al wat zij vermag in ons sterfelijke element.
 Hier zijn de half-god, de half-titaan haar hoogtepunt:
 Dit grotere leven aarzelt tussen aarde en hemel.
 Een schrijnende paradox achtervolgt haar dromen: 835
 Haar verborgen energie beweegt een onwetende wereld
 Om te zoeken naar een vreugde die door haar eigen sterke grip wordt afgeschrikt:
 In haar omarming weet het niet terug te keren naar de bron.
 Haar macht immens, de ontzaglijke drijfkracht van haar daden eindeloos,
 Is zijn betekenis verloren en verdwaald. 840
 Al draagt zij in haar hemelijke borst
 De wet en de voortwelvende curve van alle geboren dingen
 Lijkt haar kennis eenzijdig, haar doeleinde bescheiden;
 Over een grond van hunkering gaan haar weelderige uren.
 Een loden Onwetendheid bezwaart de vleugelen van Gedachte, 845
 Haar macht benauwt het wezen met zijn gewaad,
 Haar daden houden zijn onsterfelijke blik gevangen.
 Een zekere beperking achtervolgt haar meesterschap
 En nergens is men van voldoening of vrede verzekerd:
 Want heel de diepte en schoonheid van haar werken 850
 Mist een wijsheid die de geest bevrijdt.
 Een versleten en verbleekte bekoring had haar aanzien nu
 En legde voor hem een domper over haar levendige en zonderlinge heemkunst;
 Zijn ruime ziel vroeg een diepere vreugde dan de hare.
 Uit haar daedalische routes zoekt hij te ontsnappen; 855
 Maar noch een poort van hoorn noch van ivoor vond hij
 Noch een zijuitgang van spiritueel zicht,
 Geen uitweg was er uit die onwezenlijke ruimte.
 Ons wezen moet eeuwig reizen door de Tijd;

- 860 Death helps us not, vain is the hope to cease;
A secret Will compels us to endure.
Our life's repose is in the Infinite;
It cannot end, its end is Life supreme.
Death is a passage, not the goal of our walk:
- 865 Some ancient deep impulsion labours on:
Our souls are dragged as with a hidden leash,
Carried from birth to birth, from world to world,
Our acts prolong after the body's fall
The old perpetual journey without pause.
- 870 No silent peak is found where Time can rest.
This was a magic stream that reached no sea.
However far he went, wherever turned,
The wheel of works ran with him and outstripped;
Always a farther task was left to do.
- 875 A beat of action and a cry of search
For ever grew in that unquiet world;
A busy murmur filled the heart of Time.
All was contrivance and unceasing stir.
A hundred ways to live were tried in vain:
- 880 A sameness that assumed a thousand forms
Strove to escape from its long monotone
And made new things that soon were like the old.
A curious decoration lured the eye
And novel values furbished ancient themes
- 885 To cheat the mind with the idea of change.
A different picture that was still the same
Appeared upon the cosmic vague background.
Only another labyrinthine house
Of creatures and their doings and events,
- 890 A city of the traffic of bound souls,
A market of creation and her wares,
Was offered to the labouring mind and heart.
A circuit ending where it first began
Is dubbed the forward and eternal march
- 895 Of progress on perfection's unknown road.
Each final scheme leads to a sequel plan.
Yet every new departure seems the last,
Inspired evangel, theory's ultimate peak,
Proclaiming a panacea for all Time's ills
- 900 Or carrying thought in its ultimate zenith flight
And trumpeting supreme discovery;
Each brief idea, a structure perishable,
Publishes the immortality of its rule,
Its claim to be the perfect form of things,
- 905 Truth's last epitome, Time's golden best.

De Dood helpt ons niet, vergeefs is onze hoop op sterven;	860
Een geheime Wilskracht doet ons verdragen.	
Het rustpunt van ons leven ligt in de Oneindigheid;	
Het kan niet staken, het einde is het opperste Leven.	
De Dood is een doorgang, niet het doel van onze wandel:	
Een of andere oeroude diepe drang zwoegt verder:	865
Onze ziel wordt meegevoerd als door een verborgen teugel,	
Van geboorte tot geboorte meegedragen, van wereld naar wereld,	
Zetten onze daden wanneer ons lichaam is vergaan	
De vroegere ononderbroken reis voort die eeuwigdurend is.	
Nooit wordt er een stille bergtop gevonden waar de Tijd kan rusten.	870
Dit was een magische stroom die nooit de zee bereikte.	
Hoever hij ook ging, waar hij zich ook wendde,	
Het wiel der werken bewoog met hem mee en streefde hem voorbij;	
Altijd was er een volgende taak te doen.	
Het gehamer van de daad en de roep van de zoektocht	875
Klonken onophoudelijk in die onrustige wereld;	
Een bedrijvig gemurmel vulde het hart van de Tijd.	
Niets anders was er dan vernuft en voortdurende beroering.	
Honderd levenswijzen werden beproefd maar tevergeefs:	
Een gelijkvormigheid die duizend vormen aannam	880
Trachtte te ontkomen aan zijn langdurige monotonie	
En maakte nieuwe dingen die al gauw geleken op de oude.	
Een zonderlinge versiering lokte het oog	
En vroegere thema's werden met nieuwe waarden opgepoetst	
Om het verstand te misleiden met het idee van verandering.	885
Een ander beeld verscheen dat nog steeds hetzelfde was	
Tegen de vage kosmische achtergrond.	
Slechts een volgend doolhof-huis	
Van schepselen en hun doen en laten en gebeurtenissen,	
Een stad van het verkeer van gebonden zielen,	890
Een markt van de schepping en haar koopwaar,	
Werd geboden aan het zwoegende verstand en hart.	
Een kringloop die uitmondt waar hij oorspronkelijk begon	
Wordt gehouden voor de voorwaartse en eeuwigdurende opmars	
Van vooruitgang op de onbekende weg van de volmaaktheid.	895
Elk einddoel leidt naar een volgend plan.	
En toch lijkt elk nieuw uitgangspunt het laatste,	
Een geïnspireerde leerstelling, het toppunt van theorie,	
Prijst het panacee voor de ziekten aller Tijden	
Of voert het denken naar haar hoogste zenit-vlucht	900
Of steekt de bazuin over zijn opperste ontdekkingen;	
Elk kortstondig idee, een vergankelijk bouwsel,	
Verkondigt de onsterfelijkheid van zijn wet,	
Zijn aanspraak op de volmaakte vorm der dingen,	
De laatste belichaming van de Waarheid, het opperbeste van de Tijd.	905

But nothing has been achieved of infinite worth:
A world made ever anew, never complete,
Piled always half-attempts on lost attempts
And saw a fragment as the eternal Whole.
910 In the aimless mounting total of things done
Existence seemed a vain necessity's act,
A wrestle of eternal opposites
In a clasped antagonism's close-locked embrace,
A play without denouement or idea,
915 A hunger march of lives without a goal,
Or, written on a bare blackboard of Space,
A futile and recurring sum of souls,
A hope that failed, a light that never shone,
The labour of an unaccomplished Force
920 Tied to its acts in a dim eternity.
There is no end or none can yet be seen:
Although defeated, life must struggle on;
Always she sees a crown she cannot grasp;
Her eyes are fixed beyond her fallen state.
925 There quivers still within her breast and ours
A glory that was once and is no more,
Or there calls to us from some unfulfilled beyond
A greatness yet unreached by the halting world.
In a memory behind our mortal sense
930 A dream persists of larger happier air
Breathing around free hearts of joy and love,
Forgotten by us, immortal in lost Time.
A ghost of bliss pursues her haunted depths;
For she remembers still, though now so far,
935 Her realm of golden ease and glad desire
And the beauty and strength and happiness that were hers
In the sweetness of her glowing paradise,
In her kingdom of immortal ecstasy
Half-way between God's silence and the Abyss.
940 This knowledge in our hidden parts we keep;
Awake to a vague mystery's appeal,
We meet a deep unseen Reality
Far truer than the world's face of present truth:
We are chased by a self we cannot now recall
945 And moved by a Spirit we must still become.
As one who has lost the kingdom of his soul,
We look back to some god-phase of our birth
Other than this imperfect creature here
And hope in this or a diviner world
950 To recover yet from Heaven's patient guard
What by our mind's forgetfulness we miss,

Doch niets van oneindige waarde is bereikt:
 Een wereld altijd opnieuw gemaakt, maar nooit voltooid,
 Stapelde immer halfwas-pogingen op gemiste pogingen
 En zag een fragment als het eeuwige Geheel.

In het doelloze toenemende totaal der gedane dingen 910
 Scheen het bestaan een daad van vruchteloze noodzaak,
 Een worsteling van eeuwige tegendelen
 In de nauwsluitende omarming van een beklemmend antagonisme,
 Een spel zonder ontknoping of idee,

Een hongeroptocht van levens zonder doel, 915
 Of, geschreven op het kale schoolbord van de Ruimte,
 Een vergeefse en terugkerende optelsom van zielen,
 Een hoop die heeft gefaald, een licht dat nimmer scheen,
 Het werk van een onvervulde Kracht

Aan zijn daden gebonden in een schemerige eeuwigheid. 920
 Er is geen einde of geen is nog te zien:
 Ofschoon verslagen, moet het leven verder zwoegen;
 Altijd ziet zij een kroon die zij niet kan grijpen;
 Voorbij haar gevallen staat zijn haar ogen gericht.

Nog altijd trilt er in haar en onze borst 925
 Een eens bestaande en vergane glorie,
 Of vanuit een of ander onvervuld verschiet
 Roept ons een grootsheid nog niet bereikt door de weifelende wereld.
 In een herinnering achter onze sterfelijke gewaarwording

Is een droom in stand gebleven van een ruimere gelukkigere sfeer 930
 Die ademt rondom vrije harten van vreugde en liefde,
 Door ons vergeten, onsterfelijk in de vervlogen Tijd.
 Een schim van zaligheid spookt rond in haar diepten;
 Want zij herinnert zich nog altijd, al is het nu van zo veraf,

Haar domein van gouden welbehagen en blij verlangen 935
 En de schoonheid en kracht en geluk die zij eens had
 In de lieflijkheid van haar stralende paradijs,
 In haar koninkrijk van onsterfelijke extase
 Halverwege tussen Gods stilte en de Afgrond.

Deze kennis bewaren wij in onze verborgen delen; 940
 Eenmaal ontwaakt tot de aanlokkelijkheid van een vaag mysterie,
 Ontmoeten wij een diepe onzichtbare Werkelijkheid
 Veel waarachtiger dan 's werelds aangezicht van tegenwoordige waarheid:
 Wij worden achtervolgd door een zelf dat wij nu niet kunnen herinneren

En bewogen door een Geest die wij nog moeten worden. 945
 Als een die het koninkrijk van zijn ziel heeft verloren,
 Kijken wij naar een of andere godenfase van onze geboorte terug
 Anders dan dit onvolmaakte schepsel hier
 En hopen in deze of een goddelijker wereld

Alsnog te herwinnen van 's Hemels geduldige bewaking 950
 Wat wij missen door verstands vergetelheid,

Our being's natural felicity,
Our heart's delight we have exchanged for grief,
The body's thrill we bartered for mere pain,
955 The bliss for which our mortal nature yearns
As yearns an obscure moth to blazing Light.
Our life is a march to a victory never won.
This wave of being longing for delight,
This eager turmoil of unsatisfied strengths,
960 These long far files of forward-striving hopes
Lift worshipping eyes to the blue Void called heaven
Looking for the golden Hand that never came,
The advent for which all creation waits,
The beautiful visage of Eternity
965 That shall appear upon the roads of Time.
Yet still to ourselves we say rekindling faith,
"Oh, surely one day he shall come to our cry,
One day he shall create our life anew
And utter the magic formula of peace
970 And bring perfection to the scheme of things.
One day he shall descend to life and earth,
Leaving the secrecy of the eternal doors,
Into a world that cries to him for help,
And bring the truth that sets the spirit free,
975 The joy that is the baptism of the soul,
The strength that is the outstretched arm of Love.
One day he shall lift his beauty's dreadful veil,
Impose delight on the world's beating heart
And bare his secret body of light and bliss."
980 But now we strain to reach an unknown goal:
There is no end of seeking and of birth,
There is no end of dying and return;
The life that wins its aim asks greater aims,
The life that fails and dies must live again;
985 Till it has found itself it cannot cease.
All must be done for which life and death were made.
But who shall say that even then is rest?
Or there repose and action are the same
In the deep breast of God's supreme delight.
990 In a high state where ignorance is no more,
Each movement is a wave of peace and bliss,
Repose God's motionless creative force,
Action a ripple in the Infinite
And birth a gesture of Eternity.
995 A sun of transfiguration still can shine
And Night can bare its core of mystic light;
The self-cancelling, self-afflicting paradox

De natuurlijke weldaad van ons wezen,
 De verrukking van ons hart die wij hebben ingewisseld voor verdriet,
 De huivering van het lichaam die wij hebben verruild voor niets dan pijn,
 De zaligheid waarnaar onze sterfelijke natuur verlangt 955
 Zoals een nachtelijke mot verlangt naar een laaiend Licht.
 Ons leven is een voettocht naar een overwinning die nimmer komt.
 Deze bestaansgolf die hunkert naar geluk,
 Deze onstuimige beroering van onbevredigde krachten,
 Deze lange, verre volgscharen van voorwaarts-strevende hoop 960
 Heffen aanbiddende ogen naar de blauwe Leegte die hemel heet
 En zien uit naar de gouden Hand die nimmer kwam,
 De komst waarop heel de schepping wacht,
 De wonderschone aanblik van het Eeuwige
 Dat verschijnen zal op de wegen des Tijds. 965
 En toch zeggen wij onszelf om de hoop te doen herleven,
 “O zeker, eens zal hij onze roep beantwoorden,
 Er komt een dag dat hij ons leven zal herscheppen
 En de magische formule van vrede zal spreken
 En volmaaktheid zal brengen in de orde der dingen. 970
 Een dag zal komen dat hij zal nederdalen naar leven en aarde,
 Het stilzwijgen van de eeuwige deuren verlatend,
 Tot in een wereld die naar hem roept om hulp,
 En de waarheid brengen die de geest bevrijdt,
 De vreugde die de doop is van de ziel, 975
 De kracht die de uitgestrekte arm van Liefde is.
 Op een dag zal hij de vreselijke sluier van zijn schoonheid lichten,
 Geluk opleggen aan ’s werelds kloppende hart
 En zijn geheime lichaam openbaren van licht en gelukzaligheid.”
 Maar nu spannen wij ons in om een onbekend doel te bereiken: 980
 Er komt geen einde aan zoeken en geboorte,
 Er komt geen einde aan sterven en wederkeer;
 Het leven dat zijn doel vindt vraagt om een hoger doel,
 Het leven dat faalt en sterft moet herleven;
 Tot het zichzelf gevonden heeft kan het niet ophouden. 985
 Al moet worden gedaan waarvoor leven en dood werden gemaakt.
 Doch wie zal zeggen of zelfs dan rust zal zijn?
 Of daar zijn rust en handeling hetzelfde
 Diep verborgen in de borst van Gods opperste verrukking.
 In een verheven staat waar geen onwetendheid meer is, 990
 Is iedere beweging een golf van vrede en geluk,
 Is ontspanning Gods bewegingsloze scheppingskracht,
 Is handeling een rimpel in het Oneindige
 En geboorte een gebaar van het Eeuwige.
 Een zon van gedaanteverandering kan nog altijd schijnen 995
 En de Nacht kan zijn hart van mystiek licht openbaren;
 De zelf-opheffende, zelf-beproevende paradox

Into a self-luminous mystery might change,
The imbroglia into a joyful miracle.
1000 Then God could be visible here, here take a shape;
Disclosed would be the spirit's identity;
Life would reveal her true immortal face.
But now a termless labour is her fate:
In its recurrent decimal of events
1005 Birth, death are a ceaseless iteration's points;
The old question-mark margins each finished page,
Each volume of her effort's history.
A limping Yes through the aeons journeys still
Accompanied by an eternal No.
1010 All seems in vain, yet endless is the game.
Impassive turns the ever-circling Wheel,
Life has no issue, death brings no release.
A prisoner of itself the being lives
And keeps its futile immortality;
1015 Extinction is denied, its sole escape.
An error of the gods has made the world.
Or indifferent the Eternal watches Time.

END OF CANTO SIX

Zou kunnen veranderen in een zelf-verlichtend mysterie,
Het imbroglío in een vreugdevol wonder.
Dan kon God hier zichtbaar worden, hier gedaante aannemen; 1000
Geopenbaard zou zijn de identiteit van de geest;
Het Leven zou haar ware onsterfelijke gezicht ontsluiëren.
Maar nu is een grenzeloos zwoegen haar lot:
In zijn repeterende breuk van gebeurtenissen
Verschijnen geboorte, dood als de punten van een onophoudelijke herhaling; 1005
Het aloude vraagteken kanttektent iedere voltooide bladzijde,
Elk boekdeel van de geschiedenis van haar inspanning.
Een kreupel Ja reist nog altijd door de eonen
Vergezeld van een eeuwig Nee. 1010
Alles lijkt vergeefs, toch kent het spel geen einde.
Onverstoorbaar gaat het altijd-wentelende Wiel,
Doelloos is het Leven, de dood brengt geen bevrijding.
Als een gevangene van zichzelf leeft het wezen
En behoudt zijn armzalige onsterfelijkheid;
De ondergang wordt hem ontzegd, zijn enige ontsnappingsweg. 1015
Een dwaling van de goden heeft de wereld gemaakt.
Of onaangedaan houdt de Eeuwige wacht over de Tijd.

EINDE VAN CANTO ZES

Canto Seven

The Descent into Night

A mind absolved from life, made calm to know,
A heart divorced from the blindness and the pang,
The seal of tears, the bond of ignorance,
He turned to find that wide world-failure's cause.
5 Away he looked from Nature's visible face
And sent his gaze into the viewless Vast,
The formidable unknown Infinity,
Asleep behind the endless coil of things,
That carries the universe in its timeless breadths
10 And the ripples of its being are our lives.
The worlds are built by its unconscious Breath
And Matter and Mind are its figures or its powers,
Our waking thoughts the output of its dreams.
The veil was rent that covers Nature's depths:
15 He saw the fount of the world's lasting pain
And the mouth of the black pit of Ignorance;
The evil guarded at the roots of life
Raised up its head and looked into his eyes.
On a dim bank where dies subjective Space,
20 From a stark ridge overlooking all that is,
A tenebrous awakened Nescience,
Her wide blank eyes wondering at Time and Form,
Stared at the inventions of the living Void
And the Abyss whence our beginnings rose.
25 Behind appeared a grey carved mask of Night
Watching the birth of all created things.
A hidden Puissance conscious of its force,
A vague and lurking Presence everywhere,
A contrary Doom that threatens all things made,
30 A Death figuring as the dark seed of life,
Seemed to engender and to slay the world.
Then from the sombre mystery of the gulfs
And from the hollow bosom of the Mask
Something crept forth that seemed a shapeless Thought.
35 A fatal Influence upon creatures stole
Whose lethal touch pursued the immortal spirit,

Canto Zeven

De Afdaling in de Nacht

Met een geest van leven vrijgesproken, stil gemaakt om te weten,
Het hart afgezonderd van de blindheid en de pijn,
De tranen verzegeld, de verbintenis met onwetendheid,
Keerde hij zich om de oorzaak van dit wijde wereld-falen te vinden. 5
Hij keek weg van het zichtbare aangezicht van de Natuur
En richtte zijn blik in het onzichtbare Onmetelijke,
De ontzagwekkende onbekende Oneindigheid,
In slaap achter de eindeloze windingen der dingen,
Die het universum dragen in hun tijdloze uitgestrektheid 10
En de rimpelingen van haar wezen die onze levens vormen.
De werelden zijn gebouwd met haar onbewuste Adem
En Stof en Geest zijn haar gedaanten of haar machten,
Onze wakende gedachten het resultaat van haar dromen.
De sluier was gescheurd die de diepten der Natuur verbergt:
Hij zag de bron van 's werelds onophoudelijke pijn 15
En de opening van de zwarte kloof van Onwetendheid;
Het kwaad dat aan de levenswortels wordt bewaakt
Verhief het hoofd en staarde in zijn ogen.
Aan een schemerige rand waar de subjectieve Ruimte vergaat,
Vanaf een schimmige bergkam die uitzag over al wat is, 20
Staarde een duister, bewust geworden Onweten,
Met haar wijdopen wezenloze ogen die zich over Tijd en Vorm verwonderen,
Naar de ontdekkingen van de levende Leegte
En de Afgrond waar onze oorsprong gelegen is.
Daarachter verscheen een grijs gesneden masker van de Nacht 25
Dat de geboorte gadesloeg van alle geschapen dingen.
Een verborgen Grootmacht, bewust van zijn kracht,
Een vage en verscholen Tegenwoordigheid was overal,
Een tegenwerkend Noodlot dat al bedreigde wat was gemaakt,
Een Dood die figureerde als het donkere zaad van het leven, 30
Scheen de wereld voort te brengen en weer te vernietigen.
Dan, vanuit het sombere mysterie der diepten
En uit de lege holte van het Masker,
Kroop iets naar buiten dat een vormeloze Gedachte scheen.
Een noodlottige Invloed bekroop de schepselen 35
Waarvan de dodelijke aanraking de onsterfelijke geest vervolgde,

On life was laid the haunting finger of death
And overcast with error, grief and pain
The soul's native will for truth and joy and light.
40 A deformation coiled that claimed to be
The being's very turn, Nature's true drive.
A hostile and perverting Mind at work
In every corner ensconced of conscious life
Corrupted Truth with her own formulas;
45 Interceptor of the listening of the soul,
Afflicting knowledge with the hue of doubt
It captured the oracles of the occult gods,
Effaced the signposts of Life's pilgrimage,
Cancelled the firm rock-edicts graved by Time,
50 And on the foundations of the cosmic Law
Erected its bronze pylons of misrule.
Even Light and Love by that cloaked danger's spell
Turned from the brilliant nature of the gods
To fallen angels and misleading suns,
55 Became themselves a danger and a charm,
A perverse sweetness, heaven-born malefice:
Its power could deform divinest things.
A wind of sorrow breathed upon the world;
All thought with falsehood was besieged, all act
60 Stamped with defect or with frustration's sign,
All high attempt with failure or vain success,
But none could know the reason of his fall.
The grey Mask whispered and, though no sound was heard,
Yet in the ignorant heart a seed was sown
65 That bore black fruit of suffering, death and bale.
Out of the chill steppes of a bleak Unseen
Invisible, wearing the Night's grey mask,
Arrived the shadowy dreadful messengers,
Invaders from a dangerous world of power,
70 Ambassadors of evil's absolute.
In silence the inaudible voices spoke,
Hands that none saw planted the fatal grain,
No form was seen, yet a dire work was done,
An iron decree in crooked uncials written
75 Imposed a law of sin and adverse fate.
Life looked at him with changed and sombre eyes:
Her beauty he saw and the yearning heart in things
That with a little happiness is content,
Answering to a small ray of truth or love;
80 He saw her gold sunlight and her far blue sky,
Her green of leaves and hue and scent of flowers
And the charm of children and the love of friends

Op het leven werd gelegd de spookachtige vinger des doods
 En door dwaling, leed en pijn werd overschaduwd
 Het aangeboren verlangen van de ziel naar waarheid en vreugde en licht.
 Een mismaaktheid kronkelde die er aanspraak op maakte 40
 Het keerpunt te zijn van het wezen zelf, de ware drijfveer van de Natuur.
 Een vijandige en perverterende Wilskracht was werkzaam
 In elke uithoek waar bewust leven zich genesteld heeft
 En vervalste de Waarheid met zijn eigen formules;
 Het wist het luisteren van de ziel te ondervangen, 45
 Terwijl het kennis aantastte met de zweem van twijfel
 Onderschepte het de orakels van de occulte goden,
 Maakte de wegwijzers onzichtbaar van 's Levens pelgrimage,
 Wiste de hechte wetsverordeningen in de rots uitgehouwen door de Tijd,
 En vestigde op de fundamenten van de kosmische Wet 50
 Haar bronzen tempelpoort van wanbestuur.
 Zelfs Licht en Liefde werden door de betovering van dit verborgen gevaar
 Van de briljante natuur der goden
 Tot gevallen engelen en misleidende zonnen,
 Werden zelf een gevaar en een bekoring, 55
 Een verdorven lieflijkheid, een hemel-geboren verderf:
 Haar macht kon de goddelijkste dingen misvormen.
 Een adem van droefenis woei over de wereld;
 Elke gedachte werd door leugen belaagd, elke daad
 Met tekortkoming bezegeld of met het teken van teleurstelling, 60
 Elke verheven poging met falen of met vergeefs succes,
 Maar geen kende de oorzaak van zijn ondergang.
 Het grijze Masker fluisterde en, ofschoon geen geluid werd gehoord,
 Was nochtans in het onwetende hart een kiem geplant
 Die de zwarte vrucht van lijden droeg, van dood en onheil. 65
 Vanuit de kille steppen van een naargeestige Verborgenheid
 Onzichtbaar, het grijze masker dragend van de Nacht,
 Arriveerden de schaduwachtige vreselijke boodschappers,
 Indringers vanuit een gevaarlijke wereld van macht,
 De ambassadeurs van het absolute kwaad. 70
 In stilte spraken de onhoorbare stemmen,
 Handen die niemand zag zaaiden het noodlottige zaad,
 Geen vorm werd ontwaard, toch was een afschrikwekkend werk gedaan,
 Een ijzeren vonnis met vervormde uncialen geschreven
 Legde een wet op van zonde en van vijandig lot. 75
 Het bestaan keek hem aan met veranderde en sombere ogen:
 Haar schoonheid zag hij en het hunkerende hart in dingen
 Dat met een beetje geluk tevreden is,
 Beantwoordend aan een smal straaltje van waarheid of liefde;
 Hij zag haar gouden zonlicht en haar verre blauwe lucht, 80
 Het groen van haar bladeren en de tinten en de geur van bloemen,
 De charme van kinderen en de liefde van vrienden,

- And the beauty of women and kindly hearts of men,
But saw too the dreadful Powers that drive her moods
- 85 And the anguish she has strewn upon her ways,
Fate waiting on the unseen steps of men
And her evil and sorrow and last gift of death.
A breath of disillusion and decadence
Corrupting watched for Life's maturity
- 90 And made to rot the full grain of the soul:
Progress became a purveyor of Death.
A world that clung to the law of a slain Light
Cherished the putrid corpses of dead truths,
Hailed twisted forms as things free, new and true,
- 95 Beauty from ugliness and evil drank
Feeling themselves guests at a banquet of the gods
And tasted corruption like a high-spiced food.
A darkness settled on the heavy air;
It hunted the bright smile from Nature's lips
- 100 And slew the native confidence in her heart
And put fear's crooked look into her eyes.
The lust that warps the spirit's natural good
Replaced by a manufactured virtue and vice
The frank spontaneous impulse of the soul:
- 105 Afflicting Nature with the dual's lie,
Their twin values whetted a forbidden zest,
Made evil a relief from spurious good,
The ego batted on righteousness and sin
And each became an instrument of Hell.
- 110 In rejected heaps by a monotonous road
The old simple delights were left to lie
On the wasteland of life's descent to Night.
All glory of life was dimmed, tarnished with doubt;
All beauty ended in an aging face;
- 115 All power was dubbed a tyranny cursed by God
And Truth a fiction needed by the mind:
The chase of joy was now a tired hunt;
All knowledge was left a questioning Ignorance.

- As from a womb obscure he saw emerge
- 120 The body and visage of a dark Unseen
Hidden behind the fair outsides of life.
Its dangerous commerce is our suffering's cause.
Its breath is a subtle poison in men's hearts;
All evil starts from that ambiguous face.
- 125 A peril haunted now the common air;
The world grew full of menacing Energies,
And wherever turned for help or hope his eyes,

De schoonheid van vrouwen en het goedaardige hart van mannen, Maar ook zag hij de vreselijke Machten die haar stemmingen beheersen En het leed waarmee haar pad bezaaid is,	85
Het lot dat wacht op de onzichtbare stappen der mensen En haar kwaad en droefenis en het laatste geschenk, de dood. Een adem van desillusie en decadentie Zag ondermijnend toe hoe het Leven volgroeide	90
En deed rotten het gerijpte koren van de ziel: Vooruitgang werd een verbreider van de Dood. Een wereld die de wet aanhing van een verslagen Licht Koesterde de vergane lijken van gestorven waarheden, Verwelkomde verwrongen gedaanten als dingen vrij, nieuw en echt,	95
Schoonheid dronk van lelijkheid en kwaad Die zich te gast voelden aan een feestmaal van de goden En verderf proefden als een kostelijke spijs. Een duisternis nam bezit van de zware lucht; Het verdreef de stralende glimlach van de lippen der Natuur	100
En doodde de aangeboren onbevangenheid in haar hart En legde de wantrouwige blik van angst in haar ogen. De wellust die het natuurlijke goed van de geest vervalst Verdrong met gemaakte deugd en ondeugd De openhartige spontane drijfveer van de ziel:	105
Door de Natuur aan te tasten met de tweeledige leugen Hebben hun dubbelzinnige waarden een verboden genot gewekt, Maakten kwaad tot een verademing van vervalst goed, Het ego verzadigd van rechtschapenheid en zonde En werden elk het werktuig van de Hel.	110
In afgedankte hopen langs een eentonige weg Lagen de vroegere simpele genietingen achtergelaten In de woestenij van 's levens afdaling in de Nacht. Alle levensglorie was gedoofd, door twijfel besmet; Alle schoonheid vond een einde in een verouderend gezicht;	115
Elke macht werd genoemd een tirannie door God vervloekt En Waarheid een verzinsel dat voor het verstand nodig was: De jacht op vreugde was nu een vermoeide zoektocht; Alle kennis was verworpen tot een twijfelachtige Onwetendheid.	
Als uit een duistere baarmoeder zag hij tevoorschijn komen Het lichaam en het gelaat van een donkere Onzichtbaarheid	120
Verborgen achter 's levens schone buitenkant. Dit gevaarlijke handelsverkeer is de oorzaak van ons lijden. Deze adem is een subtiel gif in het mensenhart; Alle kwaad vangt aan bij dit dubbelzinnige gezicht.	125
De gewone lucht had nu iets levensgevaarlijks; De wereld was vol van bedreigende Energieën, En waarheen zijn ogen zich ook wendden voor hulp of hoop,	

In field and house, in street and camp and mart
He met the prow and stealthy come and go
130 Of armed disquieting bodied Influences.
A march of goddess figures dark and nude
Alarmed the air with grandiose unease;
Appalling footsteps drew invisibly near,
Shapes that were threats invaded the dream-light,
135 And ominous beings passed him on the road
Whose very gaze was a calamity:
A charm and sweetness sudden and formidable,
Faces that raised alluring lips and eyes
Approached him armed with beauty like a snare,
140 But hid a fatal meaning in each line
And could in a moment dangerously change.
But he alone discerned that screened attack.
A veil upon the inner vision lay,
A force was there that hid its dreadful steps;
145 All was belied, yet thought itself the truth;
All were beset but knew not of the siege:
For none could see the authors of their fall.
Aware of some dark wisdom still withheld
That was the seal and warrant of this strength,
150 He followed the track of dim tremendous steps
Returning to the night from which they came.
A tract he reached unbuilt and owned by none:
There all could enter but none stay for long.
It was a no man's land of evil air,
155 A crowded neighbourhood without one home,
A borderland between the world and hell.
There unreality was Nature's lord:
It was a space where nothing could be true,
For nothing was what it had claimed to be:
160 A high appearance wrapped a specious void.
Yet nothing would confess its own pretence
Even to itself in the ambiguous heart:
A vast deception was the law of things;
Only by that deception they could live.
165 An unsubstantial Nihil guaranteed
The falsehood of the forms this Nature took
And made them seem awhile to be and live.
A borrowed magic drew them from the Void;
They took a shape and stuff that was not theirs
170 And showed a colour that they could not keep,
Mirrors to a phantasm of reality.
Each rainbow brilliance was a splendid lie;
A beauty unreal graced a glamour face.

In veld en huis en kampement, op straat en op de markt
 Ontmoette hij de rooftocht en het heimelijke komen en gaan
 Van gewapende, verontrustend belichaamde Machten. 130
 Een optocht van godinnegedaanten donker en naakt
 Deden de lucht opschrikken van een grootse onbehaaglijkheid;
 Beangstigende voetstappen naderden onzichtbaar,
 Dreigende gestalten drongen het droomlicht binnen,
 En onheilspellende wezens trokken hem onderweg voorbij 135
 Waarvan de aanblik alleen al rampzalig was:
 Een bekoring en beminnelijkheid, onverwacht en angstaanjagend,
 Gezichten met verleidelijk geheven lippen en ogen
 Naderden hem gewapend met schoonheid als een valstrik,
 Maar hielden een noodlottige betekenis verborgen in elke lijn 140
 En konden elk moment ten kwade veranderen.
 Maar hij alleen kon die verborgen aanval onderscheiden.
 Een sluier lag over het innerlijke zicht,
 Een kracht werkte daar die zijn verschrikkelijke voetsporen verhulde;
 Alles werd verloochend, maar vond zichzelf het ware; 145
 Al werd belaagd maar kende de belegering niet:
 Want niemand kon zien wie aandeel hadden in zijn ondergang.
 Gewaargeworden van een of andere duistere, nog altijd weerhouden wijsheid
 Die het zegel was en de volmacht van deze kracht,
 Volgde hij het spoor van schemerige ontzagwekkende schreden 150
 Die terugvoerden naar de nacht waaruit zij waren voortgekomen.
 Een landstreek bereikte hij onbebouwd en eigendom van niemand:
 Eenieder kon het betreden doch niemand kon er lang verblijven.
 Het was een niemandsland van kwaadaardige sfeer,
 Een dichtbevolkte wijk zonder een enkel thuis, 155
 Een grensstreek tussen wereld en hel.
 Onwerkelijkheid was daar heer van de Natuur:
 Het was een ruimte waar niets waar kon zijn,
 Want niets was wat het had beweerd te zijn:
 Een gewichtig voorkomen verhulde de misleidende leegte. 160
 Toch zou geen zijn eigen huichelarij bekennen
 Zelfs tegen zichzelf in het dubbelzinnige hart:
 Een onmetelijke misleiding was de wet der dingen;
 Slechts door dit bedrog konden zij leven.
 Een onsubstantieel Niets waarborgde 165
 De onwaarachtigheid van de vormen die deze Natuur aannam
 En maakte dat zij enige tijd schenen te leven en te bestaan.
 Een geleende magie onttrok hen aan de Leegte;
 Zij kregen een gedaante en grondstof die niet de hunne was
 En vertoonden een kleur die zij niet konden behouden, 170
 Afspiegelingen van een fantasma van de werkelijkheid.
 Elke regenboog-schittering was een prachtige leugen;
 Een onwerkelijke schoonheid sierde een aanzien van schone schijn.

- Nothing could be relied on to remain:
175 Joy nurtured tears and good an evil proved,
But never out of evil one plucked good:
Love ended early in hate, delight killed with pain,
Truth into falsity grew and death ruled life.
A Power that laughed at the mischiefs of the world,
180 An irony that joined the world's contraries
And flung them into each other's arms to strive,
Put a sardonic rictus on God's face.
Aloof, its influence entered everywhere
And left a cloven hoof-mark on the breast;
185 A twisted heart and a strange sombre smile
Mocked at the sinister comedy of life.
Announcing the advent of a perilous Form
An ominous tread softened its dire footfall
That none might understand or be on guard;
190 None heard until a dreadful grasp was close.
Or else all augured a divine approach,
An air of prophecy felt, a heavenly hope,
Listened for a gospel, watched for a new star.
The Fiend was visible but cloaked in light;
195 He seemed a helping angel from the skies:
He armed untruth with Scripture and the Law;
He deceived with wisdom, with virtue slew the soul
And led to perdition by the heavenward path.
A lavish sense he gave of power and joy,
200 And, when arose the warning from within,
He reassured the ear with dulcet tones
Or took the mind captive in its own net;
His rigorous logic made the false seem true.
Amazing the elect with holy lore
205 He spoke as with the very voice of God.
The air was full of treachery and ruse;
Truth-speaking was a stratagem in that place;
Ambush lurked in a smile and peril made
Safety its cover, trust its entry's gate:
210 Falsehood came laughing with the eyes of truth;
Each friend might turn an enemy or spy,
The hand one clasped ensleaved a dagger's stab
And an embrace could be Doom's iron cage.
Agony and danger stalked their trembling prey
215 And softly spoke as to a timid friend:
Attack sprang suddenly vehement and unseen;
Fear leaped upon the heart at every turn
And cried out with an anguished dreadful voice;
It called for one to save but none came near.

Van niets blijvends kon men op aan:
 Vreugde was de voedingsbron van tranen en goed bleek kwaad, 175
 Doch nooit werd uit kwaad het goede onttrokken:
 Liefde eindigde al gauw in haat, geluk werd gedood door pijn,
 Waarheid werd tot leugen en de dood heerste over het leven.
 Een Macht die lachte om het onheil van de wereld,
 Een ironie die zich voegde bij 's werelds tegenstrijdigheden 180
 En hen om te strijden in elkaars armen dreef,
 Gaf Gods gelaat een sardonische grijns.
 Afzijdig was zijn invloed overal voelbaar
 En liet een gespleten hoefafdruk achter op de borst;
 Een verwrongen hart en een vreemde sombere glimlach 185
 Dreef de spot met de boosaardige komedie van het leven.
 Als voorbode van de komst van een levensgevaarlijke Vorm
 Verzachtte een onheilspellende tred zijn ijzingwekkende voetstap
 Opdat geen het zou begrijpen of op zijn hoede zijn;
 Niemand hoorde het tot een vreselijke greep nabij was. 190
 Of anders voorspelde alles een goddelijke nadering,
 Een sfeer van profetie die werd gevoeld, een bovenaardse hoop,
 Verwachtte een evangelie, zag uit naar een nieuwe ster.
 De Duivel was zichtbaar maar was gehuld in licht;
 Hij geleek een helpende engel van de hemelen: 195
 Hij wapende onwaarheid met Schrift en Wet;
 Hij misleidde met wijsheid, doodde de ziel met deugd
 En leidde naar verdoemenis langs het hemelwaartse pad.
 Een kwistige betekenis gaf hij aan macht en vreugde,
 En, wanneer de innerlijke vermaning zich verhief, 200
 Dan suste hij het oor met zoetgevooisde tonen
 En hield het verstand gevangen in zijn eigen net;
 Door zijn strenge logica leek het bedrieglijke waar.
 Terwijl hij de verkorenen verbaasde met een geheiligde leer
 Sprak hij met een stem als van God zelve. 205
 De lucht was vol van verraad en bedrog;
 Waarheid spreken was een krijgslist in dat oord;
 Hinderlaag verborg zich in een glimlach en gevaar
 Nam veiligheid als dekmantel, vertrouwen als zijn toegangspoort:
 Bedrog kwam lachend met de ogen van de waarheid; 210
 Elke vriend kon veranderen in vijand of spion,
 De hand die werd gedrukt hield in zijn mouw een dolksteek verborgen
 En een omhelzing kon worden tot de ijzeren kooi van Verdoemenis.
 Doodsangst en onheil beslopen hun huiverende prooi
 En spraken zacht als tot een schuchtere vriend: 215
 De aanval kwam plotseling, fel en onvoorzien;
 Angst besprong het hart op elke hoek
 En schreeuwde het uit met een beangstigde ontzette stem;
 Het riep om redding maar niemand kwam.

- 220 All warily walked, for death was ever close;
Yet caution seemed a vain expense of care,
For all that guarded proved a deadly net,
And when after long suspense salvation came
And brought a glad relief disarming strength,
225 It served as a smiling passage to worse fate.
There was no truce and no safe place to rest;
One dared not slumber or put off one's arms:
It was a world of battle and surprise.
All who were there lived for themselves alone;
230 All warred against all, but with a common hate
Turned on the mind that sought some higher good;
Truth was exiled lest she should dare to speak
And hurt the heart of darkness with her light
Or bring her pride of knowledge to blaspheme
235 The settled anarchy of established things.

- Then the scene changed, but kept its dreadful core:
Altering its form the life remained the same.
A capital was there without a State:
It had no ruler, only groups that strove.
240 He saw a city of ancient Ignorance
Founded upon a soil that knew not Light.
There each in his own darkness walked alone:
Only they agreed to differ in Evil's paths,
To live in their own way for their own selves
245 Or to enforce a common lie and wrong;
There Ego was lord upon his peacock seat
And Falsehood sat by him, his mate and queen:
The world turned to them as Heaven to Truth and God.
Injustice justified by firm decrees
250 The sovereign weights of Error's legalised trade,
But all the weights were false and none the same;
Ever she watched with her balance and a sword,
Lest any sacrilegious word expose
The sanctified formulas of her old misrule.
255 In high professions wrapped self-will walked wide
And licence stalked prating of order and right:
There was no altar raised to Liberty;
True freedom was abhorred and hunted down:
Harmony and tolerance nowhere could be seen;
260 Each group proclaimed its dire and naked Law.
A frame of ethics knobbed with scriptural rules
Or a theory passionately believed and praised
A table seemed of high Heaven's sacred code.
A formal practice mailed and iron-shod

Iedereen liep op zijn hoede, want de dood was immer nabij; 220
 Toch leek behoedzaamheid vergeefse moeite en bekommernis,
 Want elke verdediging bleek een dodelijk web,
 En als na langdurige onzekerheid verlossing kwam
 En een welkome bevrijding bracht die de kracht onschadelijk maakte,
 Dan diende het als een glimlachende doorgang naar een erger lot. 225
 Er was geen respijt en geen veilige plaats om te rusten;
 Men durfde niet in te sluimeren of zijn wapens af te leggen:
 Het was een wereld van verrassing en strijd.
 Ieder daar leefde voor zichzelf alleen;
 Iedereen bestreed iedereen, doch keerde met gemeenschappelijke haat 230
 Tegen de intentie die zocht naar een hoger goed;
 Waarheid was uitgebannen uit vrees dat zij zich zou uitspreken
 En het hart van duisternis zou kwetsen met haar licht
 Of met haar trots van kennis de spot zou drijven
 Met de onwrikbare anarchie van gevestigde dingen. 235

Dan veranderde het toneel, doch behield zijn kern van afgrijzen:
 Van vorm veranderd bleef het leven gelijk.
 Een hoofdstad was daar zonder Staat:
 Het had geen heerser, slechts groepen die elkaar bestreden.
 Een stad ontwaarde hij van oeroude Onwetendheid 240
 Gevestigd op grond die geen Licht kende.
 Daar liep eenieder alleen in zijn eigen duisternis:
 Zij stemden slechts in om te verschillen in de paden van het Kwaad,
 Om op hun eigen manier te leven voor hun eigen zelf,
 Of om een gemeenschappelijke leugen en onrecht te bekrachtigen; 245
 Daar was Ego meester op zijn pauwe-zetel
 En Leugen zetelde naast hem, zijn gemalin en koningin:
 De wereld richtte zich naar hen als de Hemel naar Waarheid en God.
 Onrecht rechtvaardigde door strenge verordeningen
 De soevereine gewichten van door Dwaling gewettigde handel, 250
 Maar elk gewicht was onbetrouwbaar en geen enkele was gelijk;
 Altijd keek zij toe met haar weegschaal en een zwaard,
 Uit vrees dat een heiligschennend woord zou verraden
 De geheiligde formules van haar gerijpte wanbestuur.
 Een in hoge professie geklede eigengereidheid had ruim baan 255
 En losbandigheid stapte statig rond en wauwelde van orde en recht:
 Er was geen altaar dat gewijd was aan de Vrijheid;
 Ware vrijheid werd verafschuwd en vervolgd:
 Eendracht en verdraagzaamheid waren nergens te bekennen;
 Elke groep verkondigde zijn afschrikwekkende en naakte Wet. 260
 Een raamwerk van ethiek dat uitpuilde van schriftuurlijke bepalingen
 Of een leer die hartstochtelijk werd geloofd en geprezen
 Geleek een tafel met heilige code van de hoge Hemel.
 Een formeel gebruik gepantserd en met ijzer beslagen

- 265 Gave to a rude and ruthless warrior kind
Drawn from the savage bowels of the earth
A proud stern poise of harsh nobility,
A civic posture rigid and formidable.
But all their private acts belied the pose:
- 270 Power and utility were their Truth and Right,
An eagle rapacity clawed its coveted good,
Beaks pecked and talons tore all weaker prey.
In their sweet secrecy of pleasant sins
Nature they obeyed and not a moralist God.
- 275 Inconscient traders in bundles of contraries,
They did what in others they would persecute;
When their eyes looked upon their fellow's vice,
An indignation flamed, a virtuous wrath;
Oblivious of their own deep-hid offence,
- 280 Moblike they stoned a neighbour caught in sin.
A pragmatist judge within passed false decrees,
Posed worst iniquities on equity's base,
Reasoned ill actions just, sanctioned the scale
Of the merchant ego's interest and desire.
- 285 Thus was a balance kept, the world could live.
A zealot fervour pushed their ruthless cults,
All faith not theirs bled scourged as heresy;
They questioned, captived, tortured, burned or smote
And forced the soul to abandon right or die.
- 290 Amid her clashing creeds and warring sects
Religion sat upon a blood-stained throne.
A hundred tyrannies oppressed and slew
And founded unity upon fraud and force.
Only what seemed was prized as real there:
- 295 The ideal was a cynic ridicule's butt;
Hooted by the crowd, mocked by enlightened wits,
Spiritual seeking wandered outcasted,
A dreamer's self-deceiving web of thought
Or mad chimaera deemed or hypocrite's fake,
- 300 Its passionate instinct trailed through minds obscure
Lost in the circuits of the Ignorance.
A lie was there the truth and truth a lie.
Here must the traveller of the upward Way
For daring Hell's kingdoms winds the heavenly route
- 305 Pause or pass slowly through that perilous space,
A prayer upon his lips and the great Name.
If probed not all discernment's keen spear-point,
He might stumble into falsity's endless net.
Over his shoulder often he must look back
- 310 Like one who feels on his neck an enemy's breath;

Gaf aan een ruw en meedogenloos krijersgeslacht	265
Onttrokken aan de barbaarse ingewanden van de aarde	
Een trotse grimmige waardigheid van wrede adeldom,	
Een beschaafde pose star en angstaanjagend.	
Maar al hun heimelijke daden verloochenden hun postuur:	
Macht en bruikbaarheid waren hun Waarheid en Recht,	270
Een adelaars-roofzucht vergreep zich aan zijn begeerde waar,	
Haaksnavel rukt en klauwen verscheurden elke zwakkere prooi.	
In hun zoete heimelijkheid van aangename zonden	
Gehoorzaamden zij de Natuur en niet een moralistische God.	
Gewetenloze handelaars in bundels van tegenstrijdigheden,	275
Zij deden wat zij in anderen zouden hebben bestreden;	
Wanneer hun oog viel op het gebrek van hun kameraad,	
Ontvlamde er verontwaardiging, een rechtschapen toorn;	
Onbewust van hun eigen verborgen vergrijp,	
Werd in een menigte een naaste gestenigd die was betrapt op zonde.	280
Een pragmatische innerlijke rechter sprak valse vonnissen,	
Stelde de ergste onrechtvaardigheden op basis van gerechtigheid,	
Redeneerde kwade daden goed, wettigde de weegschaal	
Van het belang en de begeerte van het koopmansego.	
Aldus was een evenwicht bewaard, een wereld kon leven.	285
Een dweeppzuchtige vurigheid verbreidde haar genadeloze cultus,	
Elk ander geloof bloedde gegeseld als ketterij;	
Zij ondervroegen, ketenden, folterden, brandmerkten of sloegen	
En dwongen de ziel om zijn recht prijs te geven of te sterven.	
Tussen haar botsende gezindten en ruziënde sekten	290
Was religie gezeteld op een troon bekleet met bloed.	
Honderden tirannieën onderdrukten en brachten om	
En grondvestten eenheid op fraude en overmacht.	
Slechts het ogenschijnlijke werd daar geprezen als waar:	
Het ideaal was het mikpunt van cynische spot;	295
Beschimpt door de menigte, bespot door verlichte geesten,	
Zwierf de spirituele zoektocht rond als vogelvrij verklaard, –	
Een dromers zelf-misleidend web van denken	
Of beschouwd als dwaze hersenschim of het gehuichel van de hypocriet,	
Dit hartstochtelijke instinct trok door verduisterde geesten	300
Verloren in de omwegen der Onwetendheid.	
Een leugen was daar waarheid en waarheid leugen.	
Hier moet de reiziger van de Weg omhoog –	
Want Helle-koninkrijken trotserend zo slingert de hemelse weg –	
Halt maken ofwel langzaam dat gevaarlijke gebied doorkruisen,	305
Een gebed op zijn lippen en de grote Naam.	
Werd niet elke scherpe speerpunt van onderscheid benut,	
Hij kon verstrikt raken in het eindeloze net van onwaarachtigheid.	
Vaak moet hij over zijn schouder terugkijken	
Als een die in zijn nek een vijandige adem voelt;	310

- Else stealing up behind a treasonous blow
Might prostrate cast and pin to unholy soil,
Pierced through his back by Evil's poignant stake.
So might one fall on the Eternal's road
- 315 Forfeiting the spirit's lonely chance in Time
And no news of him reach the waiting gods,
Marked "missing" in the register of souls,
His name the index of a failing hope,
The position of a dead remembered star.
- 320 Only were safe who kept God in their hearts:
Courage their armour, faith their sword, they must walk,
The hand ready to smite, the eye to scout,
Casting a javelin regard in front,
Heroes and soldiers of the army of Light.
- 325 Hardly even so, the grisly danger past,
Released into a calmer purer air,
They dared at length to breathe and smile once more.
Once more they moved beneath a real sun.
Though Hell claimed rule, the spirit still had power.
- 330 This No-man's-land he passed without debate;
Him the heights missioned, him the Abyss desired:
None stood across his way, no voice forbade.
For swift and easy is the downward path,
And now towards the Night was turned his face.
- 335 A greater darkness waited, a worse reign,
If worse can be where all is evil's extreme;
Yet to the cloaked the uncloaked is naked worst.
There God and Truth and the supernal Light
Had never been or else had power no more.
- 340 As when one slips in a deep moment's trance
Over mind's border into another world,
He crossed a boundary whose stealthy trace
Eye could not see but only the soul feel.
Into an armoured fierce domain he came
- 345 And saw himself wandering like a lost soul
Amid grimed walls and savage slums of Night.
Around him crowded grey and squalid huts
Neighbouring proud palaces of perverted Power,
Inhuman quarters and demoniac wards.
- 350 A pride in evil hugged its wretchedness;
A misery haunting splendour pressed those fell
Dun suburbs of the cities of dream-life.
There Life displayed to the spectator soul
The shadow depths of her strange miracle.
- 355 A strong and fallen goddess without hope,

Anders kon hij door een verraderlijke aanval die hem van achteren besluipt
 Verslagen worden neergeworpen en vastgepend op onheilige grond,
 Zijn rug doorstoken met de scherpe spies van het Kwaad.
 Zo zou men kunnen sneuvelen op de weg naar het Eeuwige
 De enige kans verbeurd van de geest in de Tijd 315
 En geen nieuws van hem zou de wachtende goden bereiken,
 Aangemerkt als “vermist” in het register der zielen,
 Zijn naam verwijzend naar een vervagende hoop,
 De positie van een dode herinnerde ster.
 Slechts zij waren veilig die God hielden in hun hart: 320
 Met moed als schild, met geloof als hun zwaard, moeten zij gaan,
 Een hand in de aanslag om neer te slaan, het oog om te verkennen,
 Hun blik vooruitwerpend als een speer,
 De helden en soldaten van het leger van Licht.
 Toch ging, moeizaam, het griezelige gevaar voorbij, 325
 Tot in een kalmere zuiverdere lucht bevrijd,
 Zij tenslotte weer durfden te ademhalen en glimlachen.
 Andermaal gingen zij voort onder een werkelijke zon.
 Ofschoon de Hel heerschappij bezat, had de geest nog altijd macht.
 Dit Niemandslan passeerde hij zonder strijd; 330
 Hij was vanaf de hoogten gezonden, hem was het die de Afgrond begeerde:
 Geen stond hem in de weg, geen stem die hem weerhield.
 Want snel en moeiteloos is de weg omlaag
 En naar de Nacht was nu zijn blik gericht.

Een grotere duisternis wachtte, een erger bewind, 335
 Als erger mogelijk is waar al het uiterste kwaad is;
 Maar voor wie gekleed is is ongekleed een erger naakt.
 Daar waren God en Waarheid en het bovenaardse Licht
 Nog nooit geweest of anders hadden zij hun kracht verloren.
 Zoals men voor een moment in een diepe trance verglijdt 340
 Over het grensgebied van het verstand tot in een andere wereld,
 Zo kruiste hij een scheidslijn waarvan het heimelijke spoor
 Niet door het oog werd waargenomen maar slechts door de ziel gevoeld.
 In een gepantserd woest gebied kwam hij
 En zag zichzelf zwerven als een verloren ziel 345
 Tussen groezelige muren en barbaarse achterbuurten van de Nacht.
 Rondom hem verdrongen zich trieste erbarmelijke hutten
 Grenzend aan trotse paleizen van perverse Macht,
 Onmenselijke vertrekken en demonische binnenplaatsen.
 Een trots in het kwade klampte zich vast aan zijn verachtelijkheid; 350
 Een ellende die glorie achtervolgt bedrukte die meedogenloze
 Vale buitenwijken van de steden van het droom-leven.
 Daar toonde het Leven aan de ooggetuige-ziel
 De schaduwdiepten van haar vreemde wonder.
 Een ranse gevallen godin zonder hoop, 355

Obscured, deformed by some dire Gorgon spell,
As might a harlot empress in a bouge,
Nude, unashamed, exulting she upraised
Her evil face of perilous beauty and charm
360 And, drawing panic to a shuddering kiss
Twixt the magnificence of her fatal breasts,
Allured to their abyss the spirit's fall.
Across his field of sight she multiplied
As on a scenic film or moving plate
365 The implacable splendour of her nightmare pomps.
On the dark background of a soulless world
She staged between a lurid light and shade
Her dramas of the sorrow of the depths
Written on the agonised nerves of living things:
370 Epics of horror and grim majesty,
Wry statues spat and stiffened in life's mud,
A glut of hideous forms and hideous deeds
Paralysed pity in the hardened breast.
In booths of sin and night-repairs of vice
375 Styled infamies of the body's concupiscence
And sordid imaginations etched in flesh,
Turned lust into a decorative art:
Abusing Nature's gift her pervert skill
Immortalised the sown grain of living death,
380 In a mud goblet poured the bacchic wine,
To a satyr gave the thyrsus of a god.
Impure, sadistic, with grimacing mouths,
Grey foul inventions gruesome and macabre
Came televised from the gulfs of Night.
385 Her craft ingenious in monstrosity,
Impatient of all natural shape and poise,
A gape of nude exaggerated lines,
Gave caricature a stark reality,
And art-parades of weird distorted forms,
390 And gargoyles masques obscene and terrible
Trampled to tormented postures the torn sense.
An inexorable evil's worshipper,
She made vileness great and sublimated filth;
A dragon power of reptile energies
395 And strange epiphanies of grovelling Force
And serpent grandeurs couching in the mire
Drew adoration to a gleam of slime.
All Nature pulled out of her frame and base
Was twisted into an unnatural pose:
400 Repulsion stimulated inert desire;
Agony was made a red-spiced food for bliss,

Verduisterd, misvormd door een of andere ijselijke Gorgonische bezwering,
 Gelijk een hoere-keizerin zou liggen in een wulpse welving
 Verhief zij, naakt, schaamteloos, triomfantelijk,
 Haar kwaadaardige gelaat van gevaarlijke schoonheid en bekoorlijkheid
 En, door vertwijfeling te drijven tot een sidderende kus 360
 Tussen de weelde van haar noodlottige borsten,
 Werd tot aan hun afgrond gelokt de ondergang der geest.
 Door zijn gezichtsveld heen vermeerderde zij
 Als in een dramatische film of op de bewegende plaat
 De onverbiddelijke glans van haar nachtmerrie-pracht en praal. 365
 Tegen de donkere achtergrond van een ziellose wereld
 Bracht zij tussen luguber licht en duister
 Haar drama's ten tonele van de droefenis der diepten
 Geschreven op de gekwelde zenuwen van levende dingen:
 Heldendichten van verschrikking en meedogenloze majesteit, 370
 Gewrongen sculpturen uitgespogen en verstijfd in het levensslijk,
 Een gulzigheid van afzichtelijke vormen en afzichtelijke daden
 Verlamde het medelijden in de gevoelloze borst.
 In kramen van zonde en nachtelijke toevluchtsoorden van verdorvenheid
 Maakten stijlvolle schanddaden van lichamelijke genotzucht 375
 En vuige verbeeldingen geëetst in het vlees,
 Van wellust een decoratieve kunst:
 Door misbruik van de gave der Natuur vereeuwigde haar verdorven vaardigheid
 Het gezaaide graan van de levende dood,
 Schonk in een lemen drinkbeker de bacchische wijn, 380
 Gaf aan een sater de thyrsus van een god.
 Onrein, sadistisch, met verwrongen monden,
 Kwamen grauwe weezinwekkende bedeksels gruwelijk en makaber
 Verre-verbeeld vanuit de diepten van de Nacht.
 Haar vernuft, vindingrijk in wanstaltigheid, 385
 Onverzoenlijk voor elke natuurlijke gedaante en evenwicht,
 Een muil van naakte buitensporige lijnen,
 Gaf karikatuur een grimmige werkelijkheid,
 En kunstvertoon van buitenissige vormen,
 En waterspuwer-maskers aanstootgevend en afstotelijk 390
 Kwetsten met gekwelde lichaamshoudingen het verscheurde gevoel.
 Als een aanbidders van onverbiddelijk kwaad,
 Maakte zij het verachtelijke groot en veredelde vuiligheid;
 Een drake-macht van reptiele-energieën
 En vreemde openbaringen van kruiperige Macht 395
 En serpente grootsheden gelegen in het slijk
 Wekten bewondering door een glans van slijm.
 Alle Natuur die aan haar gestel en grond wordt onttrokken
 Werd tot een onnatuurlijke houding verwrongen:
 Walging wekte een matte begeerte; 400
 Doodsstrijd werd tot een rood-gekruid voedsel voor genot,

Hatred was trusted with the work of lust
And torture took the form of an embrace;
A ritual anguish consecrated death;
405 Worship was offered to the Undivine.
A new aesthesis of Inferno's art
That trained the mind to love what the soul hates,
Imposed allegiance on the quivering nerves
And forced the unwilling body to vibrate.
410 Too sweet and too harmonious to excite
In this regime that soiled the being's core,
Beauty was banned, the heart's feeling dulled to sleep
And cherished in their place sensation's thrills;
The world was probed for jets of sense-appeal.
415 Here cold material intellect was the judge
And needed sensual prick and jog and lash
That its hard dryness and dead nerves might feel
Some passion and power and acrid point of life.
A new philosophy theorised evil's rights,
420 Gloried in the shimmering rot of decadence,
Or gave to a python Force persuasive speech
And armed with knowledge the primaeval brute.
Over life and Matter only brooding bowed,
Mind changed to the image of a rampant beast;
425 It scrambled into the pit to dig for truth
And lighted its search with the subconscious's flares.
Thence bubbling rose sullyng the upper air,
The filth and festering secrets of the Abyss:
This it called positive fact and real life.
430 This now composed the fetid atmosphere.
A wild-beast passion crept from secret Night
To watch its prey with fascinating eyes:
Around him like a fire with sputtering tongues
There lolled and laughed a bestial ecstasy;
435 The air was packed with longings brute and fierce;
Crowding and stinging in a monstrous swarm
Pressed with a noxious hum into his mind
Thoughts that could poison Nature's heavenliest breath,
Forcing reluctant lids assailed the sight
440 Acts that revealed the mystery of Hell.
All that was there was on this pattern made.

A race possessed inhabited those parts.
A force demoniac lurking in man's depths
That heaves suppressed by the heart's human law,
445 Awed by the calm and sovereign eyes of Thought,
Can in a fire and earthquake of the soul

Aan haat werd toevertrouwd het werk van wellust
 En marteling kreeg de vorm van een omhelzing;
 Een rituele angst heiligde de dood;
 Verering werd opgedragen aan het Ongoddelijke. 405
 Een nieuwe esthetiek van Inferno's kunst
 Die het verstand leerde lief te hebben wat de ziel haat,
 Legde trouw op aan de trillende zenuwen
 En dwong het onwillige lichaam om te vibreren.
 Te lieflijk en te harmonieus om te kunnen opwinden 410
 Onder dit regiem dat 's wezens kern besmet,
 Was schoonheid uitgebannen, het gevoel in het hart tot slaap verdoofd,
 En in hun plaats werd gekoesterd de huivering van sensatie;
 De wereld werd afgespeurd naar impulsen van zintuiglijke aantrekkelijkheid. 415
 Hier was het koele materiële intellect de rechter
 En had sensuele prikkel nodig en schok en zweeps slag
 Opdat de droge hardheid en de verdoofde zenuwen
 Een zekere passie konden voelen en een bijtende zin van het leven.
 Een nieuwe filosofie betheoretiseerde de rechten van het kwaad,
 Glorieerde in het schimmerende bederf van decadentie, 420
 Of verleende overtuigend spraakvermogen aan een python-Kracht
 En wapende met kennis de primitieve woesteling.
 Over leven en Materie bogen zich slechts getob,
 Verstand veranderde in het toonbeeld van een ongeremd beest;
 Het klom in de put om te graven naar de waarheid 425
 Een verlichtte zijn zoektocht met de lichtflitsen van het onderbewuste.
 Aldus borrelde omhoog en bedierf daarmee de lucht erboven,
 Het vuil en de veretterende geheimen van de Afgrond:
 Dit is wat het stellige feiten noemde en het ware leven.
 Dit nu vormde de riekende atmosfeer. 430
 Een wildebeesten hartstocht kwam gekropen uit de heimelijke Nacht
 Om zijn prooi gade te slaan met bekorende ogen:
 Rondom hem heen gelijk een vuur van knetterende vlammen
 Lummelde en lachte er een dierlijke extase;
 De lucht was vol van ruwe en kwaadaardige verlangens; 435
 Samendrommend en stekend in een monsterlijke zwerm
 Drong een schadelijk gezoem zijn geest binnen
 Gedachten die de meest hemelse adem van de Natuur konden vergiftigen,
 Dwongen onwillige oogleden en bestormden het zicht,
 Gedragingen die het mysterie onthulden van de Hel. 440
 Al was daar op dit stramien gemaakt.

Een bezeten ras bevolkte deze streken.
 Een demonische kracht verscholen in 's mensen diepte
 Gezwollen onder druk van de menselijke wet van het hart,
 Met ontzag vervuld voor de kalme en soevereine ogen van het Denken, 445
 Kan in een vuur en aardbeving van de ziel

Arise and, calling to its native night,
Overthrow the reason, occupy the life
And stamp its hoof on Nature's shaking ground:
450 This was for them their being's flaming core.
A mighty energy, a monster god,
Hard to the strong, implacable to the weak,
It stared at the harsh unpitying world it made
With the stony eyelids of its fixed idea.
455 Its heart was drunk with a dire hunger's wine,
In others' suffering felt a thrilled delight
And of death and ruin the grandiose music heard.
To have power, to be master, was sole virtue and good:
It claimed the whole world for Evil's living room,
460 Its party's grim totalitarian reign
The cruel destiny of breathing things.
All on one plan was shaped and standardised
Under a dark dictatorship's breathless weight.
In street and house, in councils and in courts
465 Beings he met who looked like living men
And climbed in speech upon high wings of thought
But harboured all that is subhuman, vile
And lower than the lowest reptile's crawl.
The reason meant for nearness to the gods
470 And uplift to heavenly scale by the touch of mind
Only enhanced by its enlightening ray
Their inborn nature's wry monstrosity.
Often, a familiar visage studying
Joyfully encountered at some dangerous turn,
475 Hoping to recognise a look of light,
His vision warned by the spirit's inward eye
Discovered suddenly Hell's trademark there,
Or saw with the inner sense that cannot err,
In the semblance of a fair or virile form
480 The demon and the goblin and the ghoul.
An insolence reigned of cold stone-hearted strength
Mighty, obeyed, approved by the Titan's law,
The huge laughter of a giant cruelty
And fierce glad deeds of ogre violence.
485 In that wide cynic den of thinking beasts
One looked in vain for a trace of pity or love;
There was no touch of sweetness anywhere,
But only Force and its acolytes, greed and hate:
There was no help for suffering, none to save,
490 None dared resist or speak a noble word.
Armed with the aegis of tyrannic Power,
Signing the edicts of her dreadful rule

Verrijzen en, roepend om zijn geboorte-nacht,
 De rede omverwerpen, het leven in bezit nemen
 En zijn hoofafdruk achterlaten op de schokkende grond van de Natuur:
 Dit was voor hen de vurige kern van hun wezen. 450
 Een machtige energie, een monstergod,
 Hardvochtig voor de sterke, genadeloos voor de zwakke,
 Het bezag de wrange meedogenloze wereld die het had gemaakt
 Met de onaangedane oogleden van zijn onveranderlijke idee.
 Het hart was dronken van de wijn van een ijzingwekkende honger, 455
 Voelde in andermans lijden een huivering van genot
 En van dood en ondergang hoorde men de grandioze muziek.
 Het hebben van macht, meester te zijn, was als enige deugd en goed:
 Het eiste de hele wereld op als leefruimte van het Kwaad,
 Het onverbiddelelijke totalitaire bewind van zijn partij 460
 Het wrede lot van ademende dingen.
 Al was naar hetzelfde plan geschapen en gestandaardiseerd
 Onder het adembenemende gewicht van een donker dictatorschap.
 In straat en huis, in raadzaalen en gerechtsgebouwen,
 Kwam hij schepsels tegen die geleken op levende mensen 465
 En opklommen in taal op hoge vleugelen van gedachte
 Maar alles in zich droegen wat minder dan menselijk was, verachtelijk
 En lager dan het laagste reptiele-kruipsel.
 De rede, bestemd voor de nabijheid der goden
 En om door verstands aanraking tot een hemels plan te verheffen, 470
 Versterkte slechts met haar verlichtende stralen
 De wrange wanstaltigheid van hun aangeboren natuur.
 Dikwijls, door een vertrouwde bedachtzame oogopslag
 Blij ontmoet op een of ander gevaarlijk keerpunt,
 Hopend om de gelaatstrekken van licht te herkennen, 475
 Bespeurde zijn blik gewaarschuwd door het innerlijke oog van de geest
 Plotseling daar het handelsmerk van de Hel,
 Of zag, met het innerlijke zintuig dat niet kan falen,
 In de verschijning van een schone en manhaftige vorm
 De demon en de kwelgeest en de gruwel. 480
 Een schaamteloosheid van kille kracht heerste met een hart als steen
 Machtig, gehoorzaamd, door de Titanische wet bekrachtigd,
 De geweldige lach van een reuzen-wreedheid
 En onstuimige vrolijke daden van bloeddorstige gewelddadigheid.
 In dat omvangrijke cynische nest van denkende beesten 485
 Zocht men vergeefs naar een spoor van mededogen of liefde;
 Nergens was een vleugje zachtmoedigheid,
 Slechts Dwang en zijn dienaren, hebzucht en haat:
 Er was geen hulp in lijden, niemand om te redden,
 Niemand durfde te weerstaan of een nobel woord te spreken. 490
 Gewapend met het schild van tirannieke Macht,
 Die de bevelschriften tekent van haar verschrikkelijke bewind

- And using blood and torture as a seal,
Darkness proclaimed her slogans to the world.
- 495 A servile blinkered silence hushed the mind
Or only it repeated lessons taught,
While mitred, holding the good shepherd's staff,
Falsehood enthroned on awed and prostrate hearts
The cults and creeds that organise living death
- 500 And slay the soul on the altar of a lie.
All were deceived or served their own deceit;
Truth in that stifling atmosphere could not live.
There wretchedness believed in its own joy
And fear and weakness hugged their abject depths;
- 505 All that is low and sordid-thoughted, base,
All that is drab and poor and miserable,
Breathed in a lax content its natural air
And felt no yearning of divine release:
Arrogant, gibing at more luminous states
- 510 The people of the gulfs despised the sun.
A barriered autarchy excluded light;
Fixed in its will to be its own grey self,
It vaunted its norm unique and splendid type:
It soothed its hunger with a plunderer's dream;
- 515 Flaunting its cross of servitude like a crown,
It clung to its dismal harsh autonomy.
A bull-throat bellowed with its brazen tongue;
Its hard and shameless clamour filling Space
And threatening all who dared to listen to truth
- 520 Claimed the monopoly of the battered ear;
A deafened acquiescence gave its vote,
And braggart dogmas shouted in the night
Kept for the fallen soul once deemed a god
The pride of its abysmal absolute.
- 525 A lone discoverer in these menacing realms
Guarded like termite cities from the sun,
Oppressed mid crowd and tramp and noise and flare,
Passing from dusk to deeper dangerous dusk,
He wrestled with powers that snatched from mind its light
- 530 And smote from him their clinging influences.
Soon he emerged in a dim wall-less space.
For now the peopled tracts were left behind;
He walked between wide banks of failing eve.
Around him grew a gaunt spiritual blank,
- 535 A threatening waste, a sinister loneliness
That left mind bare to an unseen assault,
An empty page on which all that willed could write

En bloed en foltering gebruikt als zegel,
 Verkondigde de duisternis haar slogans aan de wereld.
 Een onderdanig kortzichtig zwijgen stilde de geest 495
 Of herhaalde slechts geleerde lessen,
 Terwijl Onwaarheid, gemijterd, met in de hand de goedherderlijke staf,
 Troonde boven harten vol ontzag en neergeknield
 De erediensden en gezindten die de levende dood gestalte geven
 En de ziel offeren op het altaar van een leugen. 500
 Allen werden misleid of dienden hun eigen bedrog;
 Waarheid kon niet leven in die verstikkende atmosfeer.
 Daar geloofde ellende in zijn eigen vreugde
 En vrees en zwakte koesterden hun rampzalige diepten;
 Al wat laag is en vunzig-denkend, minderwaardig, 505
 Al wat verachtelijk is en arm en miserabel,
 Ademde met lamlendige voldoening zijn natuurlijke lucht
 En voelde geen behoefte aan goddelijke bevrijding:
 Laatdunkend, schimpend op meer verlichte staten
 Verachtte het volk van de diepten de zon. 510
 Een gebarricadeerde autocratie sloot het licht buiten;
 Onveranderlijk in zijn wil om zijn eigen grijze zelf te zijn,
 Pochte het met zijn ongeëvenaarde norm en schitterende toonbeeld:
 Het stille zijn honger met een plunderaars-droom;
 Pronkend met zijn kruis van dienstbaarheid gelijk een kroon, 515
 Hield het vast aan zijn troosteloze wrange autonomie.
 Een stierenkeel loeide met zijn koperen stem;
 Zijn luidruchtige en schaamteloze getier dat de Ruimte vulde
 En eenieder bedreigde die het waagde te luisteren naar de waarheid
 Eiste het alleenrecht van het gebombardeerde oor; 520
 Een verdoofde berusting verleende zijn stem,
 En snoevende dogma's geroepen in de nacht
 Behielden voor de gevallen ziel eens beschouwd als een god
 De trots van zijn afgrijzenwekkende volstrekteid.

Een eenzame ontdekkingsreiziger in deze bedreigende domeinen 525
 Als termieten-steden bewaakt tegen de zon,
 Door menigte belaagd en door gestamp en rumoer en vlammen,
 Terwijl hij voortging van schemerduister naar dieper gevaarlijker duister,
 Worstelde hij met machten die hem zijn geesteslicht ontnamen
 En sloeg hun vasthoudende invloeden van zich af. 530
 Weldra kwam hij uit bij een schemerige muurloze ruimte.
 Want nu had hij de bevolkte gebieden achter zich gelaten;
 Hij liep tussen de uitgestrekte nevels van een vallende avond.
 Rondom hem heen verbreidde zich een naargeestige spirituele leegte,
 Een bedreigende woestenij, een onheilspellende eenzaamheid 535
 Die de geest weerloos liet voor een onzichtbare aanval,
 Een lege bladzij waarop ongehinderd grimmige monsterlijke boodschappen

Stark monstrous messages without control.
A travelling dot on downward roads of Dusk
540 Mid barren fields and barns and straggling huts
And a few crooked and phantasmal trees,
He faced a sense of death and conscious void.
But still a hostile Life unseen was there
Whose deathlike poise resisting light and truth
545 Made living a bleak gap in nullity.
He heard the grisly voices that deny;
Assailed by thoughts that swarmed like spectral hordes,
A prey to the staring phantoms of the gloom
And terror approaching with its lethal mouth,
550 Driven by a strange will down ever down,
The sky above a communiqu of Doom,
He strove to shield his spirit from despair,
But felt the horror of the growing Night
And the Abyss rising to claim his soul.
555 Then ceased the abodes of creatures and their forms
And solitude wrapped him in its voiceless folds.
All vanished suddenly like a thought expunged;
His spirit became an empty listening gulf
Void of the dead illusion of a world:
560 Nothing was left, not even an evil face.
He was alone with the grey python Night.
A dense and nameless Nothing conscious, mute,
Which seemed alive but without body or mind,
Lusted all beings to annihilate
565 That it might be for ever nude and sole.
As in a shapeless beast's intangible jaws,
Gripped, strangled by that lusting viscous blot,
Attracted to some black and giant mouth
And swallowing throat and a huge belly of doom,
570 His being from its own vision disappeared
Drawn towards depths that hungered for its fall.
A formless void oppressed his struggling brain,
A darkness grim and cold benumbed his flesh,
A whispered grey suggestion chilled his heart;
575 Haled by a serpent-force from its warm home
And dragged to extinction in bleak vacancy
Life clung to its seat with cords of gasping breath;
Lapped was his body by a tenebrous tongue.
Existence smothered travailed to survive;
580 Hope strangled perished in his empty soul,
Belief and memory abolished died
And all that helps the spirit in its course.
There crawled through every tense and aching nerve

Konden worden geschreven door eenieder die dat wilde.
 Een reizende stip op de neerwaartse wegen van het Duister
 Tussen dorre velden en schuren en hutten hier en daar 540
 En nu en dan een kronkelige en spookachtige boom,
 Kreeg hij een gewaarwording van dood en van bewuste leegte.
 Maar nog altijd was daar een vijandig onzichtbaar Leven
 Waarvan het doodse evenwicht dat weerstand bood aan licht en waarheid
 Het bestaan maakte tot een naargeestige leemte in de zinloosheid. 545
 Hij hoorde de griezelige stemmen die verloochenen;
 Overstelpst door gedachten krioelend als spookachtige horden,
 Ten prooi aan de starende spookverschijningen van de mistroostigheid
 En de naderende verschrikking met zijn dodelijke grijns,
 Door een vreemde wil gedreven naar omlaag, aldoor omlaag, 550
 De hemel boven hem die Verdoemenis verkondigde,
 Vocht hij om zijn geest voor wanhoop te beschermen,
 Doch voelde het afgrijzen van de toenemende Nacht
 En de Afgrond die verrees om zijn ziel op te eisen.
 Dan kwam er een eind aan de verblijfplaatsen van schepselen en hun vormen 555
 En eenzaamheid hulde hem in haar stilzwijgende plooiën.
 Alles verdween plotseling als een gedachte die was uitgewist;
 Zijn geest werd een lege luisterende diepte
 Verstoken van de dode illusie van een wereld:
 Niets was er overgebleven, nog niet één boosaardig gezicht. 560
 Hij was alleen met de grijze onheilspellende Nacht.
 Een ondoordringbaar en nameloos Niets, bewust, verstomd,
 Dat scheen te leven maar zonder lichaam of geest,
 Begeerde elk wezen dat bestond teniet te doen
 Zodat het voor altijd naakt en op zichzelf kon bestaan. 565
 Als tussen de ontastbare kaken van een gedaanteloos beest,
 Vastgegrepen, gewurgd door die begerige kleverige schandvlek,
 Aangetrokken door een of andere zwarte en reusachtige muil
 Een verzwelgende keel en een kolossale buik van verdoemenis,
 Verdween zijn wezen voor zijn eigen zicht 570
 Gelokt naar diepten die hunkerden naar zijn ondergang.
 Een vormeloze leegte beklemde zijn zwoegende brein,
 Een duisternis onverbiddelijk en koud verstijfde zijn vlees,
 Een gefluisterde sombere ingeving verkilde zijn hart;
 Door een slange-kracht gesleept uit zijn warme huis 575
 En tot uitsterven gedreven in een naargeestige leegheid
 Klampte het leven zich aan zijn zetel vast met koorden van snakkende adem;
 Zijn lichaam werd gelikt door een donkere tong.
 Het bestaan zwoegde verstikt om te overleven;
 De hoop verging gedooft in zijn lege ziel, 580
 Geloof en herinnering, tenietgedaan, stierven
 En al wat de geest helpt op zijn pad.
 Er kroop door elke gespannen en pijnlijke zenuw

Leaving behind its poignant quaking trail
585 A nameless and unutterable fear.
As a sea nears a victim bound and still,
The approach alarmed his mind for ever dumb
Of an implacable eternity
Of pain inhuman and intolerable.
590 This he must bear, his hope of heaven estranged;
He must ever exist without extinction's peace
In a slow suffering Time and tortured Space,
An anguished nothingness his endless state.
A lifeless vacancy was now his breast,
595 And in the place where once was luminous thought,
Only remained like a pale motionless ghost
An incapacity for faith and hope
And the dread conviction of a vanquished soul
Immortal still but with its godhead lost,
600 Self lost and God and touch of happier worlds.
But he endured, stilled the vain terror, bore
The smothering coils of agony and affright;
Then peace returned and the soul's sovereign gaze.
To the blank horror a calm Light replied:
605 Immutable, undying and unborn,
Mighty and mute the Godhead in him woke
And faced the pain and danger of the world.
He mastered the tides of Nature with a look:
He met with his bare spirit naked Hell.

END OF CANTO SEVEN

Een nameloze en onbeschrijfelijke angst
 En liet zijn doordringende en sidderende spoor achter. 585
 Zoals een zee een slachtoffer insluit dat gebonden is en stil,
 Alarmeerde de nadering zijn geest, voorgoed verstomd,
 Door een genadeloze eeuwigheid
 Van onmenselijke en ondraaglijke pijn.
 Dit moet hij verdragen, zijn hoop op de hemel vervreemd; 590
 Hij moet eeuwig voortbestaan zonder de vrede van het gestorvene
 In een Tijd van langzaam lijden en van gemartelde Ruimte,
 Een gekweld niets zijn eindeloze staat.
 Een levenloze leegte was nu zijn borst,
 En op de plaats waar eens verlichte gedachte was, 595
 Bleef slechts als een bleek onbeweeglijk spook
 Een onvermogen over voor vertrouwen en hoop
 En de vreselijke schuldigbevinding van een verslagen ziel
 Nog steeds onsterfelijk doch met zijn godheid verloren,
 Zelf verloren en God en de nabijheid van gelukkiger werelden. 600
 Maar hij doorstond het, stilde de vruchteloze verschrikking, verdroeg
 De verstikkende windingen van doodsstrijd en angst;
 Toen keerde de vrede terug en de soevereine blik van de ziel.
 Het blinde afgrijzen werd met een kalm Licht beantwoord:
 Onveranderlijk, onsterfelijk en ongeboren, 605
 Machtig en stom ontwaakte in hem de Godheid
 En zag de pijn en de gevaren van de wereld onder ogen.
 Hij bedwong de getijden van de Natuur met een oogopslag:
 Hij weerstond met zijn loutere geest de naakte Hel.

EINDE VAN CANTO ZEVEN

Canto Eight

The World of Falsehood, the Mother of Evil and the Sons of Darkness

Then could he see the hidden heart of Night:
The labour of its stark unconsciousness
Revealed the endless terrible Inane.
A spiritless blank Infinity was there;
5 A Nature that denied the eternal Truth
In the vain braggart freedom of its thought
Hoped to abolish God and reign alone.
There was no sovereign Guest, no witness Light;
Unhelped it would create its own bleak world.
10 Its large blind eyes looked out on demon acts,
Its deaf ears heard the untruth its dumb lips spoke;
Its huge misguided fancy took vast shapes,
Its mindless sentience quivered with fierce conceits;
Engendering a brute principle of life
15 Evil and pain begot a monstrous soul.
The Anarchs of the formless depths arose,
Great Titan beings and demoniac powers,
World-egos racked with lust and thought and will,
Vast minds and lives without a spirit within:
20 Impatient architects of error's house,
Leaders of the cosmic ignorance and unrest
And sponsors of sorrow and mortality
Embodied the dark Ideas of the Abyss.
A shadow substance into emptiness came,
25 Dim forms were born in the unthinking Void
And eddies met and made an adverse Space
In whose black folds Being imagined Hell.
His eyes piercing the triple-plated gloom
Identified their sight with its blind stare:
30 Accustomed to the unnatural dark, they saw
Unreality made real and conscious Night.
A violent, fierce and formidable world,
An ancient womb of huge calamitous dreams,
Coiled like a larva in the obscurity
35 That keeps it from the spear-points of Heaven's stars.
It was the gate of a false Infinite,

Canto Acht

De Wereld van Onwaarheid, de Moeder van het Kwaad en de Zonen der Duisternis

Toen ontwaarde hij het verborgen hart van de Nacht:
Het zwoegen van het starre onbewuste
Bracht de eindeloze verschrikkelijke Leegheid aan het licht.
Een geestloze doelloze Oneindigheid was daar; 5
Een Natuur die de eeuwige Waarheid ontkende
In de vergeefse snoevende vrijheid van zijn gedachten
Hoopte God te vernietigen om alleen te kunnen regeren.
Er was geen soevereine Genodigde, geen getuigend Licht;
Ongeholpen zou het zijn eigen naargeestige wereld scheppen.
De grote blinde ogen zagen demonische daden, 10
De dove oren hoorden de leugens die zijn stomme lippen spraken;
Het reusachtige verblinde waanidee nam vaste vormen aan,
Het geestloze waarnemingsvermogen schokte van woeste invallen;
Met het voortbrengen van een ruw levensprincipe
Verkregen kwaadaardigheid en pijn een monsterlijke ziel. 15
De Anarchen verrezen uit de vormeloze diepten,
Geweldige Titanische wezens en demonische machten,
Wereld-ego's teisterden met wellust en gedachte en willekeur,
Kolossale geesten en levens zonder wezen binnenin:
Ongeduldige architecten van het huis van dwaling, 20
Leiders van de kosmische onwetendheid en beroering
En leermeesters van verdriet en sterfelijkheid
Belichaamden de duistere Ideeën van de Afgrond.
Een schaduw-substantie kwam in de leegte,
Schemerige vormen werden in de gedachteloze Verlatenheid geboren 25
En draaikolken voegden zich samen en schiepen een vijandige Ruimte
En in de zwarte plooiën ervan verbeeldde het Wezen de Hel.
Zijn ogen die de drievoudig gepantserde somberheid doorboorden
Vereenzelvigden hun blik met het blinde staren:
Gewend aan het onnatuurlijke duister, zagen zij 30
Het Onwerkelijke waar geworden en de Nacht bewust.
Een gewelddadige, woeste en angstaanjagende wereld,
Een oeroude schoot van kolossale onheilsdromen,
Kronkelde zich als een larve in de duisternis
Die het behoedt voor de speerpunten van de Hemelsterren. 35
Het was de poort naar een bedrieglijke Oneindigheid,

- An eternity of disastrous absolutes,
An immense negation of spiritual things.
All once self-luminous in the spirit's sphere
40 Turned now into their own dark contraries:
Being collapsed into a pointless void
That yet was a zero parent of the worlds;
Inconscience swallowing up the cosmic Mind
Produced a universe from its lethal sleep;
45 Bliss into black coma fallen, insensible,
Coiled back to itself and God's eternal joy
Through a false poignant figure of grief and pain
Still dolorously nailed upon a cross
Fixed in the soil of a dumb insentient world
50 Where birth was a pang and death an agony,
Lest all too soon should change again to bliss.
Thought sat, a priestess of Perversity,
On her black tripod of the triune Snake
Reading by opposite signs the eternal script,
55 A sorceress reversing life's God-frame.
In darkling aisles with evil eyes for lamps
And fatal voices chanting from the apse,
In strange infernal dim basilicas
Intoning the magic of the unholy Word,
60 The ominous profound Initiate
Performed the ritual of her Mysteries.
There suffering was Nature's daily food
Alluring to the anguished heart and flesh,
And torture was the formula of delight,
65 Pain mimicked the celestial ecstasy.
There Good, a faithless gardener of God,
Watered with virtue the world's upas-tree
And, careful of the outward word and act,
Engrafted his hypocrite blooms on native ill.
70 All high things served their nether opposite:
The forms of Gods sustained a demon cult;
Heaven's face became a mask and snare of Hell.
There in the heart of vain phenomenon,
In an enormous action's writhen core
75 He saw a Shape illimitable and vague
Sitting on Death who swallows all things born.
A chill fixed face with dire and motionless eyes,
Her dreadful trident in her shadowy hand
Outstretched, she pierced all creatures with one fate.
- 80 When nothing was save Matter without soul
And a spiritless hollow was the heart of Time,

Een eeuwigheid van noodlottige volstrekheden,
 Een immense ontkenning van spirituele dingen.
 Al wat eens zelfverlicht was in de sfeer van de geest
 Was nu gekeerd in zijn eigen duistere tegendeel: 40
 Het Bestaan stortte ineen tot een zinloze leegte
 Die niettemin een nulpunt-oorsprong van de wereld was;
 De Onbewustheid bracht door de kosmische Geest te verzwelgen
 Een universum voort uit zijn doodse slaap;
 Gelukzaligheid in zwart coma vervallen, bewusteloos, 45
 Sloeg terug op zichzelf en Gods eeuwige vreugde
 Door een bedrieglijke schrijnende gedaante van verdriet en lijden
 Nog altijd smartelijk genageld aan een kruis
 Verankerd in de grond van een stilzwijgende gevoelloze wereld
 Waar geboorte pijn betekende en de dood een kwelling, 50
 Opdat niet alles te snel zou terugveranderen in gelukzaligheid.
 Gedachte, een priesteres van Perversiteit, was gezeteld
 Op haar zwarte driehoek van de drieënige Slang
 En las door de tegengestelde tekenen het eeuwige geschrift,
 Een tovenaars die Gods bestel van het leven herriep. 55
 In donkere gangpaden met kwaadaardige ogen als lantaarns
 En noodlotsgezangen klinkend van de koorgewelven,
 In vreemde helse schemerige basilieken
 Prevelend de betovering van het goddeloze Woord,
 Droeg de onheilspellende wijsgerige Ingewijde 60
 Het ritueel van haar Mystериën voor.
 Daar was lijden het dagelijkse voedsel van de Natuur
 Aanlokkelijk voor het angstige hart en vlees,
 En foltering was de formule voor genot,
 Pijn de nabootsing van hemelse extase. 65
 Daar begiet het Goede, een onbetrouwbare hovenier van God,
 's Werelds upas-boom met deugd
 En entte, zorgvuldig met uiterlijk woord en daad,
 Zijn hypocriete bloesem op het inheemse kwaad.
 Alle hoogstaande dingen dienden er hun lagere tegenpool: 70
 De gedaanten van Goden onderhielden een demonische cultus;
 Het aanzicht van de hemel werd een masker en valstrik van de Hel.
 Daar in het hart van ijdele verschijningsvorm,
 In de ineengekrompen kern van een geweldige beweging
 Zag hij een Gedaante grenzeloos en vaag 75
 Gezeten op de Dood die opslokt al wat wordt geboren.
 Een kil bewegingsloos gezicht met ijzingwekkende en starre ogen,
 Met haar vreselijke drietand uitgestoken in haar schimmige hand,
 Doorstak zij alle schepselen met hetzelfde lot.

Toen niets was behoudens Materie zonder ziel 80
 En een geestloze holte het hart was van de Tijd,

Then Life first touched the insensible Abyss;
Awaking the stark Void to hope and grief
Her pallid beam smote the unfathomed Night
85 In which God hid himself from his own view.
In all things she sought their slumbering mystic truth,
The unspoken Word that inspires unconscious forms;
She groped in his deeps for an invisible Law,
Fumbled in the dim subconscious for his mind
90 And strove to find a way for spirit to be.
But from the Night another answer came.
A seed was in that nether matrix cast,
A dumb unprobed husk of perverted truth,
A cell of an insentient infinite.
95 A monstrous birth prepared its cosmic form
In Nature's titan embryo, Ignorance.
Then in a fatal and stupendous hour
Something that sprang from the stark Inconscient's sleep
Unwillingly begotten by the mute Void,
100 Lifted its ominous head against the stars;
Overshadowing earth with its huge body of Doom
It chilled the heavens with the menace of a face.
A nameless Power, a shadowy Will arose
Immense and alien to our universe.
105 In the inconceivable Purpose none can gauge
A vast Non-Being robed itself with shape,
The boundless Nescience of the unconscious depths
Covered eternity with nothingness.
A seeking Mind replaced the seeing Soul:
110 Life grew into a huge and hungry death,
The Spirit's bliss was changed to cosmic pain.
Assuring God's self-cowled neutrality
A mighty opposition conquered Space.
A sovereign ruling falsehood, death and grief,
115 It pressed its fierce hegemony on the earth;
Disharmonising the original style
Of the architecture of her fate's design,
It falsified the primal cosmic Will
And bound to struggle and dread vicissitudes
120 The long slow process of the patient Power.
Implanting error in the stuff of things
It made an Ignorance of the all-wise Law;
It baffled the sure touch of life's hid sense,
Kept dumb the intuitive guide in Matter's sleep,
125 Deformed the insect's instinct and the brute's,
Disfigured man's thought-born humanity.
A shadow fell across the simple Ray:

Ontmoette het Leven voor het eerst de onzichtbare Afgrond;
 De grimmige Leegte wekkend tot hoop en smart
 Troffen haar bleke stralen de ongepeilde Nacht
 Waarin God zichzelf verborg voor zijn eigen blik. 85
 In alle dingen zocht zij hun sluimerende mystieke waarheid,
 Het ongesproken Woord dat alle onbewuste vormen bezielt;
 Zij tastte in zijn diepten naar een onzichtbare Wet,
 Zocht in de schemerige onbewustheid naar zijn bedoelingen
 En trachtte een weg te vinden voor de geest om te bestaan. 90
 Doch uit de Nacht kwam een ander antwoord.
 In die onderste voedingsbodem was een kiem geplant,
 Een stom onverkend kaf van ontaarde waarheid,
 Een cel van een ziellose oneindigheid.
 Een monsterlijke geboorte bereidde zijn kosmische gedaante voor 95
 In het titanische embryo van de Natuur, Onwetendheid.
 Toen, in een noodlottig en ontzagwekkend uur,
 Verhief iets dat was ontsprongen uit de grimmige slaap van het Onbewuste
 Met tegenzin voortgebracht door de verstomde Leegte,
 Zijn onheilspellende hoofd tegen te sterren; 100
 De aarde overschaduwend met zijn reusachtige lichaam van Verdoemenis
 Verkilde het de hemelen met de dreiging van een gelaat.
 Een nameloze Macht, een schimmige Wilskracht verrees
 Immens en aan ons universum vreemd.
 In de onvoorstelbare Bedoeling die niemand peilen kan 105
 Kleedde een onmetelijk Onwezen zichzelf met gedaante,
 De grenzeloze Onkunde van de bewusteloze diepten
 Overdekte de eeuwigheid met wezenloosheid.
 Een zoekend Verstand nam de plaats in van de Ziel die ziet:
 Het Leven werd een reusachtige en hongerige dood, 110
 De gelukzaligheid van de Geest was veranderd in kosmische pijn.
 Zich verzekerd van Gods zelf-verhulde neutraliteit
 Veroverde een machtige tegenstander de Ruimte.
 Een soeverein bewind van onwaarheid, dood en smart,
 Het legde zijn woeste hegemonie aan de aarde op; 115
 Door tegenstrijdigheid te leggen in de oorspronkelijke stijl
 Van de architectuur van het ontwerp van haar lot,
 Vervalste het het eerste kosmische Verlangen
 En verbond met strijd en vreselijke lotswisseling
 Het langdurige trage proces van de geduldige Macht. 120
 Door dwaling te planten in de stof der dingen
 Schiep het Onwetendheid uit de alwijze Wet;
 Het verbijsterde de zekere hand van 's levens verborgen tastzin,
 Legde het zwijgen op aan de intuïtieve gids in de slaap van de Stof,
 Misvormde het instinct van het insect en van het beest, 125
 Mismaakte 's mensen gedachte-geboren menselijkheid.
 Een schaduw viel over de enkele Lichtstraal:

Obscured was the Truth-light in the cavern heart
That burns unwitnessed in the altar crypt
130 Behind the still velamen's secrecy
Companioning the Godhead of the shrine.
Thus was the dire antagonist Energy born
Who mimes the eternal Mother's mighty shape
And mocks her luminous infinity
135 With a grey distorted silhouette in the Night.
Arresting the passion of the climbing soul,
She forced on life a slow and faltering pace;
Her hand's deflecting and retarding weight
Is laid on the mystic evolution's curve:
140 The tortuous line of her deceiving mind
The Gods see not and man is impotent;
Oppressing the God-spark within the soul
She forces back to the beast the human fall.
Yet in her formidable instinctive mind
145 She feels the One grow in the heart of Time
And sees the Immortal shine through the human mould.
Alarmed for her rule and full of fear and rage
She prowls around each light that gleams through the dark
Casting its ray from the spirit's lonely tent,
150 Hoping to enter with fierce stealthy tread
And in the cradle slay the divine Child.
Incalculable are her strength and ruse;
Her touch is a fascination and a death;
She kills her victim with his own delight;
155 Even Good she makes a hook to drag to Hell.
For her the world runs to its agony.
Often the pilgrim on the Eternal's road
Ill-lit from clouds by the pale moon of Mind,
Or in devious byways wandering alone,
160 Or lost in deserts where no path is seen,
Falls overpowered by her lion leap,
A conquered captive under her dreadful paws.
Intoxicated by a burning breath
And amorous grown of a destroying mouth,
165 Once a companion of the sacred Fire,
The mortal perishes to God and Light,
An Adversary governs heart and brain,
A Nature hostile to the Mother-Force.
The self of life yields up its instruments
170 To Titan and demoniac agencies
That aggrandise earth-nature and disframe:
A cowed fifth-columnist is now thought's guide;
His subtle defeatist murmur slays the faith

Verduisterd was het Waarheidslicht in de spelonk van het hart
 Dat onopgemerkt brandt in de altaarcrypte
 Achter de heimelijkheid van het stille vlies 130
 Dat de Godheid van het heiligdom vergezelt.
 Aldus was de ijzingwekkende vijandige Energie geboren
 Die de machtige gedaante van de eeuwige Moeder imiteert
 En haar lichtende oneindigheid bespot
 Met een somber vervormd schaduwbeeld in de Nacht. 135
 Door de hartstocht in te tomen van de klimmende ziel,
 Dwong zij het leven tot een trage en aarzelende tred;
 Het afbuigende en vertragende gewicht van haar hand
 Is gelegd op de boog van de mystieke evolutie:
 De kronkelige lijn van haar bedrieglijke bedoelingen 140
 Zien de Goden niet en de mens is machteloos;
 Door de goddelijke Vonk in de ziel te onderdrukken
 Dwingt zij naar het beest terug de val van de mens.
 Toch voelt zij in haar ontzagwekkende instinctieve geest
 Hoe de Ene groeit in het hart van de Tijd 145
 En hoe de Onsterfelijke straalt door de menselijke grondstof heen.
 Beducht voor haar heerschappij en vol van angst en razernij
 Besluit zij elk licht dat glinstert in de duisternis,
 Zij werpt zijn stralen weg van de eenzame tent van de geest,
 Hopend er binnen te gaan met kwaadaardige heimelijke tred 150
 En in de wieg ter dood te brengen het goddelijke Kind.
 Onberekenbaar zijn haar kracht en listigheid;
 Haar aanraking is een bekoring en een sterven;
 Zij doodt haar slachtoffer met zijn eigen vreugde;
 Zelfs van het Goede maakt zij een haak om te slepen naar de Hel. 155
 Voor haar vlucht de wereld in zijn zielestrijd.
 Vaak valt de pelgrim op de Eeuwige weg
 Slecht-verlicht door wolken van de bleke maan van de Rede,
 Of eenzaam zwervend over afgelegen zijpaden,
 Of verloren in woestijnen waar geen pad is te zien, 160
 Overmeesterd door haar leeuwesprong,
 Een gevangene veroverd onder haar vreselijke klauw.
 Bedwelmd door een vurige adem
 En verliefd geworden op een vernietigende muil,
 Eens een metgezel van het heilige Vuur, 165
 Gaat de sterfelijke voor God en Licht verloren,
 Een Tegenstander heerst over hart en brein,
 Een Natuur vijandig aan de Moeder-Kracht.
 Het levenszelf geeft zijn instrumenten prijs
 Aan Titaanse en demonische machten 170
 Die de aard-natuur verheerlijken en ontwrichten:
 Een verkapte vijfde kolonnist is nu de gedachtengids;
 Een sluw defaitisten-gemompel maakt een einde aan het geloof

- And, lodged in the breast or whispering from outside,
175 A lying inspiration fell and dark
A new order substitutes for the divine.
A silence falls upon the spirit's heights,
From the veiled sanctuary the God retires,
Empty and cold is the chamber of the Bride;
180 The golden Nimbus now is seen no more,
No longer burns the white spiritual ray
And hushed for ever is the secret Voice.
Then by the Angel of the Vigil Tower
A name is struck from the recording book;
185 A flame that sang in Heaven sinks quenched and mute;
In ruin ends the epic of a soul.
This is the tragedy of the inner death
When forfeited is the divine element
And only a mind and body live to die.
- 190 For terrible agencies the Spirit allows
And there are subtle and enormous Powers
That shield themselves with the covering Ignorance.
Offspring of the gulfs, agents of the shadowy Force,
Haters of light, intolerant of peace,
195 Aping to the thought the shining Friend and Guide,
Opposing in the heart the eternal Will,
They veil the occult uplifting Harmonist.
His wisdom's oracles are made our bonds;
The doors of God they have locked with keys of creed
200 And shut out by the Law his tireless Grace.
Along all Nature's lines they have set their posts
And intercept the caravans of Light;
Wherever the Gods act, they intervene.
A yoke is laid upon the world's dim heart;
205 Masked are its beats from the supernal Bliss,
And the closed peripheries of brilliant Mind
Block the fine entries of celestial Fire.
Always the dark Adventurers seem to win;
Nature they fill with evil's institutes,
210 Turn into defeats the victories of Truth,
Proclaim as falsehoods the eternal laws,
And load the dice of Doom with wizard lies;
The world's shrines they have occupied, usurped its thrones.
In scorn of the dwindling chances of the Gods
215 They claim creation as their conquered fief
And crown themselves the iron Lords of Time.
Adepts of the illusion and the mask,
The artificers of Nature's fall and pain

En, wonend in de borst of fluisterend van buitenaf,
 Is er een leugenachtige inspiratie, meedogenloos en zwart, 175
 Een nieuwe orde die de goddelijke vervangt.
 Een stilte valt over de hoogten van de geest,
 Van het gesluisde heiligdom trekt zich de Godheid terug,
 Verlaten en koud is de kamer van de Bruid;
 De gouden Stralenkrans is nu verdwenen, 180
 Niet langer brandt het witte spirituele licht
 En voor eeuwig verstomd is de inwendige Stem.
 Dan wordt door de Engel van de Wachttoeren
 Een naam gewist uit het register;
 Een vlam dooft die in de Hemel zong, verzwakt en stom; 185
 In verwoesting eindigt het epos van een ziel.
 Dit is de tragedie van de innerlijke dood
 Wanneer het goddelijke element is verbeurd
 En slechts verstand en lichaam voortleven om te sterven.

Want verschrikkelijke machten staat de Geest toe 190
 En subtiele en reusachtige Mogendheden zijn er
 Die zichzelf afschermen met de verhullende Onwetendheid.
 Nakomelingen van de diepten, bemiddelaars van de schimmige Kracht,
 Haters van het licht, onverdraagzaam tegenover vrede,
 Voor het verstand doen zij zich voor als de lichtende Vriend en Gids, 195
 Terwijl zij in het hart zich tegen de eeuwige Wil verzetten,
 Zij versluieren de occulte verheffende Harmonist.
 De orakels van zijn wijsheid worden ons tot ketenen;
 Gods deuren hebben zij vergrendeld met sleutels van belijdenis
 En door de Wet zijn onuitputtelijke Genade buitengesloten. 200
 Langs elke route van de Natuur hebben zij hun posten uitgezet
 En de karavananen van het Licht onderschept;
 Waar ook de Goden werkzaam zijn, zij komen tussenbeide.
 Een juk is gelegd op het schemerige hart van de wereld;
 De hartslagen zijn afgezonderd van de opperste Zaligheid, 205
 En de gesloten uiterlijkheden van het briljante Verstand
 Blokkeren de fijnmazige toegangspoorten van het hemelse Vuur.
 Altijd lijken de duistere Avonturiers te winnen;
 Zij vullen de Natuur met de instanties van het kwaad,
 Veranderen in nederlagen de overwinningen van de Waarheid, 210
 Verkondigen de eeuwige wetten als onwaarheden,
 En verzwaren de dobbelstenen van Verdoemenis met geniale leugens;
 Zij hebben 's wereld heiligdommen in bezit genomen, de tronen opgeëist.
 Smalend om de afnemende kansen der Goden
 Vorderen zij de schepping als hun onderworpen leengoed 215
 En kronen zichzelf de ijzeren Vorsten van de Tijd.
 De adepten van illusie en het masker,
 De bewerkers van de ondergang en pijn van de Natuur

Have built their altars of triumphant Night
220 In the clay temple of terrestrial life.
In the vacant precincts of the sacred Fire,
In front of the reredos in the mystic rite
Facing the dim velamen none can pierce,
Intones his solemn hymn the mitred priest
225 Invoking their dreadful presence in his breast:
Attributing to them the awful Name
He chants the syllables of the magic text
And summons the unseen communion's act,
While twixt the incense and the muttered prayer
230 All the fierce bale with which the world is racked
Is mixed in the foaming chalice of man's heart
And poured to them like sacramental wine.
Assuming names divine they guide and rule.
Opponents of the Highest they have come
235 Out of their world of soulless thought and power
To serve by enmity the cosmic scheme.
Night is their refuge and strategic base.
Against the sword of Flame, the luminous Eye,
Bastioned they live in massive forts of gloom,
240 Calm and secure in sunless privacy:
No wandering ray of Heaven can enter there.
Armoured, protected by their lethal masks,
As in a studio of creative Death
The giant sons of Darkness sit and plan
245 The drama of the earth, their tragic stage.
All who would raise the fallen world must come
Under the dangerous arches of their power;
For even the radiant children of the gods
To darken their privilege is and dreadful right.
250 None can reach heaven who has not passed through hell.

This too the traveller of the worlds must dare.
A warrior in the dateless duel's strife,
He entered into dumb despairing Night
Challenging the darkness with his luminous soul.
255 Alarming with his steps the threshold gloom
He came into a fierce and dolorous realm
Peopled by souls who never had tasted bliss;
Ignorant like men born blind who know not light,
They could equate worst ill with highest good,
260 Virtue was to their eyes a face of sin
And evil and misery were their natural state.
A dire administration's penal code
Making of grief and pain the common law,

<p> Hebben hun altaren opgericht van de zegevierende Nacht In de lemen tempel van het aardse leven. </p>	220
<p> Op de verlaten voorpleinen van het geheiligde Vuur, Gekeerd naar het retabel in de mystieke rite Tegenover het schemerige vlies dat niemand kan doorgronden, Draagt de gemijterde priester zijn plechtige hymne voor En roept hun vreselijke tegenwoordigheid op in zijn borst: </p>	225
<p> Hij kent aan hen toe de ontzagwekkende Naam Hij reciteert de lettergrepen van de magische tekst En maant tot de onzichtbare daad van de communie, Terwijl tussen de wierook en het gemompelde gebed Alle wrede onheil waarmee de wereld wordt geteisterd </p>	230
<p> Wordt gemengd in de schuimende kelk van het menselijk hart En hen wordt ingeschonken als een sacramentele wijn. Met de goddelijke namen die zij hebben aangenomen besturen en heersen zij. Als opponenten van het Hoogste zijn zij gekomen Vanuit hun wereld van ziellose gedachte en macht </p>	235
<p> Om door middel van vijandschap het kosmische plan te dienen. De nacht is hun toevluchtsoord en strategische basis. Tegen het vlamme Zwaard, het lichtende Oog versterkt Leven zij in massieve vestingen van droefgeestigheid, Vredig en geborgen in zonloze afzondering: </p>	240
<p> Geen verdwaalde lichtstraal van de Hemelen kan daar binnendringen. Gepantserd, beschermd door hun dodelijke masker, Zijn als in een werkplaats van creatieve Dood gezeten De reuzenzonen van de Duisternis en beramen Het drama van de aarde, hun tragische toneel. </p>	245
<p> Allen die de gevallen wereld zouden verheffen moeten gaan Onder de gevaarlijke bogen van hun macht; Want zelfs voor de stralende kinderen van de goden Is duisternis hun privilege en hun verschrikkelijke recht. Niemand kan de hemel bereiken die niet is gegaan door de hel. </p>	250
<p> Ook dit moet de wereldreiziger wagen. Een strijder in de twist van het onheuglijke duel, Hij heeft zich begeven in de zwijgzame, wanhopige Nacht Om de duisternis uit te dagen met zijn lichtende ziel. Terwijl zijn voetstap het halfduister deed opschrikken op de drempel </p>	255
<p> Kwam hij in een woest en jammerlijk gebied Met zielen bevolkt die nog nooit gelukzaligheid hadden geproefd; Onwetend als blind geboren mensen die het licht niet kennen, Konden zij het ergste kwaad gelijkstellen met het hoogste goed, Deugd was in hun ogen het aangezicht van zonde </p>	260
<p> En onheil en misère waren hun natuurlijke staat. Het strafwetboek van een levensgevaarlijk bewind Dat leed en pijn heeft verheven tot de algemene wet </p>	

Decreeing universal joylessness
265 Had changed life into a stoic sacrament
And torture into a daily festival.
An act was passed to chastise happiness;
Laughter and pleasure were banned as deadly sins:
A questionless mind was ranked as wise content,
270 A dull heart's silent apathy as peace:
Sleep was not there, torpor was the sole rest,
Death came but neither respite gave nor end;
Always the soul lived on and suffered more.
Ever he deeper probed that kingdom of pain;
275 Around him grew the terror of a world
Of agony followed by worse agony,
And in the terror a great wicked joy
Glad of one's own and others' calamity.
There thought and life were a long punishment,
280 The breath a burden and all hope a scourge,
The body a field of torment, a massed unease;
Repose was a waiting between pang and pang.
This was the law of things none dreamed to change:
A hard sombre heart, a harsh unsmiling mind
285 Rejected happiness like a cloying sweet;
Tranquillity was a tedium and ennui:
Only by suffering life grew colourful;
It needed the spice of pain, the salt of tears.
If one could cease to be, all would be well;
290 Else only fierce sensations gave some zest:
A fury of jealousy burning the gnawed heart,
The sting of murderous spite and hate and lust,
The whisper that lures to the pit and treachery's stroke
Threw vivid spots on the dull aching hours.
295 To watch the drama of infelicity,
The writhing of creatures under the harrow of doom
And sorrow's tragic gaze into the night
And horror and the hammering heart of fear
Were the ingredients in Time's heavy cup
300 That pleased and helped to enjoy its bitter taste.
Of such fierce stuff was made up life's long hell:
These were the threads of the dark spider's-web
In which the soul was caught, quivering and rapt;
This was religion, this was Nature's rule.
305 In a fell chapel of iniquity
To worship a black pitiless image of Power
Kneeling one must cross hard-hearted stony courts,
A pavement like a floor of evil fate.
Each stone was a keen edge of ruthless force

En universele vreugdeloosheid heeft bevolen
 Had het leven veranderd in een stoïcijns sacrament 265
 En foltering in een dagelijkse festiviteit.
 Een verordening was uitgevaardigd die geluk bestrafte;
 Gelach en plezier waren als doodzonden uitgebannen:
 Een verstand dat geen vragen stelde werd beschouwd als wijze tevredenheid,
 De stille apathie van een afgestompt hart als vrede: 270
 Slaap was daar niet, verdoving was de enige rust,
 De dood kwam maar bracht noch respijt noch het einde;
 Altijd leefde de ziel voort en kreeg meer te verdragen.
 Steeds dieper drong hij door in dat koninkrijk van pijn;
 Rondom hem heen verbreidden zich de verschrikkingen van een wereld 275
 Van kwellingen, gevolgd door heviger kwellingen,
 En in de verschrikking school een intense en kwaadaardige vreugde
 Blij om zijn eigen en een andermans ramspoed.
 Daar waren denken en leven een langdurige straf,
 Viel het ademen zwaar en was elke hoop een geseling, 280
 Was het lichaam het terrein van pijniging, een opeenstapeling van onbehagen;
 Rust was een wachten tussen de ene pijnscheut en de volgende.
 Dit was de wet der dingen die niemand droomde te veranderen:
 Een nors somber hart, een wrang verbitterd verstand
 Verwierp geluk als een zoetigheid die tegenstaat; 285
 Kalmte stond gelijk aan verveling en eentonigheid:
 Slechts door lijden werd het leven kleurrijk;
 Het had de gekruideheid nodig van pijn, het zout van tranen.
 Kon men ophouden te bestaan, dan zou alles wel zijn;
 Anders verleenden slechts heftige sensaties enige levenslust: 290
 Een furie van brandende afgunst knaagde aan het hart,
 De angel van moordzuchtige wrok en haat en hebzucht,
 De fluistering die naar de valkuil lokt en de steek van verraad
 Bracht levendige afwisseling voor de saaie pijnlijke uren.
 Het gadeslaan van het drama van tegenspoed, 295
 Het gekronkel van schepselen onder de plundering van verdoemenis
 En de droevige blik van smart in de nacht
 En gruwelen en het hamerende hart van angst
 Waren de bestanddelen in de zware beker van de Tijd
 Die het veraangenaamden en hielpen de bittere smaak te waarderen. 300
 Van dergelijk wreedaardig materiaal was 's levens langdurige hel gemaakt:
 Dit waren de draden van het duistere web
 Waarin de ziel was gevangen, bevend en in vervoering;
 Dit was religie, dit was de wet van de Natuur.
 In een wrede kapel van ongerechtigheid 305
 Om een zwarte meedogenloze beeltenis van Macht te verheerlijken
 Moet men geknield binnenplaatsen oversteken van onbarmhartige stenen,
 Een plaveisel als een vloer van boosaardig lot.
 Elke steen was bijtend scherp met een genadeloze kracht

- 310 And glued with the chilled blood from tortured breasts;
The dry gnarled trees stood up like dying men
Stiffened into a pose of agony,
And from each window peered an ominous priest
Chanting Te Deums for slaughter's crowning grace,
- 315 Uprooted cities, blasted human homes,
Burned writhen bodies, the bombshell's massacre.
"Our enemies are fallen, are fallen," they sang,
"All who once stayed our will are smitten and dead;
How great we are, how merciful art Thou."
- 320 Thus thought they to reach God's impassive throne
And Him command whom all their acts opposed,
Magnifying their deeds to touch his skies,
And make him an accomplice of their crimes.
There no relenting pity could have place,
- 325 But ruthless strength and iron moods had sway,
A dateless sovereignty of terror and gloom:
This took the figure of a darkened God
Revered by the racked wretchedness he had made,
Who held in thrall a miserable world,
- 330 And helpless hearts nailed to unceasing woe
Adored the feet that trampled them into mire.
It was a world of sorrow and of hate,
Sorrow with hatred for its lonely joy,
Hatred with others' sorrow as its feast;
- 335 A bitter rictus curled the suffering mouth;
A tragic cruelty saw its ominous chance.
Hate was the black archangel of that realm;
It glowed, a sombre jewel in the heart
Burning the soul with its malignant rays,
- 340 And wallowed in its fell abyss of might.
These passions even objects seemed to exude,
For mind overflowed into the inanimate
That answered with the wickedness it received,
Against their users used malignant powers,
- 345 Hurt without hands and strangely, suddenly slew,
Appointed as instruments of an unseen doom.
Or they made themselves a fateful prison wall
Where men condemned wake through the creeping hours
Counted by the tollings of an ominous bell.
- 350 An evil environment worsened evil souls:
All things were conscious there and all perverse.
In this infernal realm he dared to press
Even into its deepest pit and darkest core,
Perturbed its tenebrous base, dared to contest
- 355 Its ancient privileged right and absolute force:

En kleefde van het gestolde bloed van een gepijnigde borst; 310
 De dorre knoestige bomen stonden rechtop als stervende mensen
 In een houding van doodsangst verstijfd,
 Uit elk raam staarde een onheilspellende priester
 En zong Te Deums voor de belonende genade van de slachting,
 Uitgeroeide steden, opgeblazen nederzettingen, 315
 Verbrande verwrongen lichamen, het bloedbad van het bombardement.
 “Onze vijanden zijn gevallen, gevallen,” zongen zij,
 “Ieder die ooit onze wil heeft weerstaan is vernietigd en dood;
 Hoe geweldig zijn wij, hoe barmhartig zijt Gij.”
 Aldus dachten zij Gods onverstoorbare troon te kunnen bereiken 320
 En Hem te bevelen die indruiste tegen al hun daden,
 Hun wapenfeiten roemend om zijn hemelen te kunnen raken
 En hem medeplichtig te maken aan hun misdaden.
 Daar was geen plaats voor toegeeflijk medelijden,
 Maar heerste meedogenloze kracht en ijzeren tucht, 325
 Een tijdloos zelfbestuur van terreur en wanhoop:
 Dit nam de gedaante van een verduisterde God
 Vereerd door de geteisterde erbarmelijkheid die hij had gemaakt,
 Die een miserabele wereld onderworpen hield,
 En hulpeloze harten genageld aan onophoudelijke smart 330
 Aanbaden de voeten die hen vertraptten tot slijk.
 Het was een wereld van droefenis en haat,
 Droefenis met haat als zijn enige vreugde,
 Haat met een anders droefenis als zijn feestmaal;
 Een bittere grijns vertrok de pijnlijke mond; 335
 Een bedroevende wreedheid zag zijn onheilspellende kans schoon.
 Haat was de zwarte aartsengel van dat domein;
 Het gloeide, een sombere edelsteen in het hart
 Schroeide de ziel met zijn schadelijke stralen
 En zwelgde in zijn verwoestende poel van macht. 340
 Deze hartstochten schenen zelfs door voorwerpen te worden uitgescheiden, –
 Want het mentale liep over in het levenloze
 Dat antwoordde met de kwaadaardigheid die het ontving, –
 Gebruikten tegen hun gebruikers schadelijke krachten,
 Verwonden zonder handen en doodden plotseling op vreemde wijze, 345
 Het aangewezen werktuig van een onzichtbaar vonnis.
 Of zij maakten zichzelf een noodlottige gevangenismuur
 Waar veroordeelden waken door de trage uren
 Geteld door het luiden van een onheilspellende bel.
 Een kwade omgeving maakte kwade zielen slechter: 350
 Alles daar was bewust en alles was verdorven.
 In dit helse gebied waagde hij het door te dringen
 Zelfs tot in de diepste schacht en zwartste kern,
 Verstoorde het donkere fundament, durfde het oeroude voorrecht
 Te betwisten en de absolute kracht: 355

In Night he plunged to know her dreadful heart,
In Hell he sought the root and cause of Hell.
Its anguished gulfs opened in his own breast;
He listened to clamours of its crowded pain,
360 The heart-beats of its fatal loneliness.
Above was a chill deaf eternity.
In vague tremendous passages of Doom
He heard the goblin Voice that guides to slay,
And faced the enchantments of the demon Sign,
365 And traversed the ambush of the opponent Snake.
In menacing tracts, in tortured solitudes
Companionless he roamed through desolate ways
Where the red Wolf waits by the fordless stream
And Death's black eagles scream to the precipice,
370 And met the hounds of bale who hunt men's hearts
Baying across the veldts of Destiny,
In footless battlefields of the Abyss
Fought shadowy combats in mute eyeless depths,
Assaults of Hell endured and Titan strokes
375 And bore the fierce inner wounds that are slow to heal.
A prisoner of a hooded magic Force,
Captured and trailed in Falsehood's lethal net
And often strangled in the noose of grief,
Or cast in the grim morass of swallowing doubt,
380 Or shut into pits of error and despair,
He drank her poison draughts till none was left.
In a world where neither hope nor joy could come
The ordeal he suffered of evil's absolute reign,
Yet kept intact his spirit's radiant truth.
385 Incapable of motion or of force,
In Matter's blank denial gaoled and blind,
Pinned to the black inertia of our base
He treasured between his hands his flickering soul.
His being ventured into mindless Void,
390 Intolerant gulfs that knew not thought nor sense;
Thought ceased, sense failed, his soul still saw and knew.
In atomic parcellings of the Infinite
Near to the dumb beginnings of lost Self,
He felt the curious small futility
395 Of the creation of material things.
Or, stifled in the Inconscient's hollow dusk,
He sounded the mystery dark and bottomless
Of the enormous and unmeaning deeps
Whence struggling life in a dead universe rose.
400 There in the stark identity lost by mind
He felt the sealed sense of the insensible world

In de Nacht stortte hij zich om haar verschrikkelijke hart te kennen,
 In de Hel zocht hij oorsprong en oorzaak van de Hel.
 De gekwelde diepten openden zich in zijn eigen borst;
 Hij luisterde naar het geschreeuw van de veelvuldige pijn,
 De hartslagen van zijn noodlottige eenzaamheid. 360
 Boven hem bevond zich een kille dove eeuwigheid.
 In vage ontzagwekkende doorgangen van Verdoemenis
 Hoorde hij de kwelgeest-Stem die de weg wijst naar de slachtbank,
 En weerstond de bekoring van het demonische Teken,
 En verijdelde de hinderlaag van de vijandige Slang. 365
 In bedreigende landstreken, in gekwelde verlatenheden
 Doolde hij eenzaam rond over troosteloze wegen
 Waar de rode Wolf wacht bij de ondoorwaadbare stroom
 En de zwarte adelaars des Doods krijsen naar de bergwand,
 En ontmoette de onheilshonden die jacht maken op het mensenhart 370
 Bassend over de vlakten van het Noodlot,
 Leverde op zinloze slagvelden van de Afgrond
 Schimmige gevechten in verstomde blinde diepten,
 Trotseerde de stormaanvallen van de Hel en Titaanse mokerslagen
 En droeg de vurige innerlijke wonden die slechts langzaam helen. 375
 De gevangene van een verholen magische Kracht,
 Buitgemaakt en meegesleurd in het dodelijke net van Onwaarheid
 En dikwijls gewurgd in de valstrik van de smart,
 Of in het lugubere moeras gegooid van verzwelgende twijfel,
 Of opgesloten in een valkuil van dwaling en wanhoop, 380
 Dronk hij haar gifdranken uit tot er niets meer over was.
 In een wereld waar noch hoop noch vreugde kon komen
 Onderging hij de vuurproef van de absolute heerschappij van het kwaad,
 Doch hield de stralende waarheid van zijn geest intact.
 Niet bij machte zich te bewegen of om kracht uit te oefenen, 385
 In de botte weigering van de Materie opgesloten en blind,
 Vastgeklonken aan de zwarte traagheid van onze ondergrond
 Koesterde hij tussen zijn handen zijn flakkerende ziel.
 Zijn wezen waagde zich in de geestloze Leegte,
 Onverdraagzame afgronden die gedachte noch gevoel kenden; 390
 Het denken kwam tot staan, het gevoel faalde, zijn ziel zag nog steeds en wist.
 In atomische pakketjes van de Oneindigheid
 Dichtbij de verstomde oorsprong van het verloren Zelf,
 Voelde hij de zonderlinge kleingeestige nietigheid
 Van de schepping der materiële dingen. 395
 Of, verstikt in het holle schemerdonker van het Onbewuste,
 Peilde hij het mysterie, donker en bodemloos,
 Van de reusachtige en betekenisloze diepten
 Waar het zwoegende leven in een levenloos universum verrees.
 Daar, in de zuivere identiteit die voor het verstand is verloren gegaan, 400
 Voelde hij het verzegelde zintuig van de gevoelloze wereld

And a mute wisdom in the unknowing Night.
Into the abysmal secrecy he came
Where darkness peers from her mattress, grey and nude,
405 And stood on the last locked subconscious's floor
Where Being slept unconscious of its thoughts
And built the world not knowing what it built.
There waiting its hour the future lay unknown,
There is the record of the vanished stars.
410 There in the slumber of the cosmic Will
He saw the secret key of Nature's change.
A light was with him, an invisible hand
Was laid upon the error and the pain
Till it became a quivering ecstasy,
415 The shock of sweetness of an arm's embrace.
He saw in Night the Eternal's shadowy veil,
Knew death for a cellar of the house of life,
In destruction felt creation's hasty pace,
Knew loss as the price of a celestial gain
420 And hell as a short cut to heaven's gates.
Then in Illusion's occult factory
And in the Inconscient's magic printing-house
Torn were the formats of the primal Night
And shattered the stereotypes of Ignorance.
425 Alive, breathing a deep spiritual breath,
Nature expunged her stiff mechanical code
And the articles of the bound soul's contract,
Falsehood gave back to Truth her tortured shape.
Annulled were the tables of the law of Pain,
430 And in their place grew luminous characters.
The skilful Penman's unseen finger wrote
His swift intuitive calligraphy;
Earth's forms were made his divine documents,
The wisdom embodied mind could not reveal,
435 Inconscience chased from the world's voiceless breast;
Transfigured were the fixed schemes of reasoning Thought.
Arousing consciousness in things inert,
He imposed upon dark atom and dumb mass
The diamond script of the Imperishable,
440 Inscribed on the dim heart of fallen things
A paean-song of the free Infinite
And the Name, foundation of eternity,
And traced on the awake exultant cells
In the ideographs of the Ineffable
445 The lyric of the love that waits through Time
And the mystic volume of the Book of Bliss
And the message of the superconscient Fire.

En een stilzwijgende wijsheid in de onwetende Nacht.
 In de onpeilbare verborgenheid kwam hij
 Waar de duisternis, somber en naakt, tuurt vanaf haar legerstede
 En stond op de laatste vergrendelde verdieping van het onderbewuste 405
 Waar het Wezen, onbewust van zijn gedachten, sliep
 En de wereld bouwde zonder te weten wat het bouwde.
 Daar, wachtend op het uur, lag onbekend de toekomst,
 Daar ligt de gedachtenis aan de gedoofde sterren.
 Daar, in de sluimering van de kosmische Wil 410
 Vond hij de geheime sleutel die de Natuur kon veranderen.
 Een licht was met hem, een onzichtbare hand
 Was gelegd op de dwaling en de pijn
 Tot het een vibrerende extase werd,
 De schok van beminnelijkheid in een arm die omhelst. 415
 Hij zag in de Nacht de schimmige sluier van de Eeuwigheid,
 Wist dat de dood een kelder was van het levenshuis,
 Voelde in vernietiging de gehaaste voetstap van de schepping,
 Kende verlies als de prijs voor een hemelse winst
 En de hel als een kortere weg naar des hemels poorten. 420
 Toen, in de occulte werkplaats van Illusie
 En in de magische drukkerij van het Onbewuste,
 Waren de formaten verscheurd van de oorspronkelijke Nacht
 En de stereotypen van Onwetendheid verbrijzeld.
 Levend, ademend met een diepe spirituele adem, 425
 Wiste de Natuur haar stroeve mechanische code
 En de artikelen van het contract van de gebonden ziel,
 De onwaarheid gaf aan Waarheid haar gehavende gedaante terug.
 Herroepen waren de tafelen van de wet van Pijn,
 En in hun plaats verschenen lichtende symbolen. 430
 De bekwame Pennekunstenaar schreef met zijn onzichtbare vinger
 Zijn snelle intuïtieve calligrafie;
 De aardse vormen werden zijn goddelijke documenten,
 De wijsheid werd belichaamd die het verstand niet kon ontsluiëren,
 Het Onbewuste verjaagd van 's werelds stemloze borst; 435
 Herschappen waren de vaste schema's van het beredenerende Denken.
 Door bewustzijn te wekken in dingen inert,
 Prentte hij op het duistere atoom en de verstilde massa
 Het diamanten geschrift van het Onvergankelijke,
 Graveerde op het schemerige hart van gevallen dingen 440
 Een lofzang van het vrije Oneindige
 En de Naam, grondslag van de eeuwigheid,
 En schreef op de ontwaakte jubelende cellen
 In de ideogrammen van het Onuitsprekelijke
 De liefdeslyriek die wacht door de Tijd 445
 En het mystieke deel van het Boek van Gelukzaligheid
 En de boodschap van het bovenbewuste Vuur.

Then life beat pure in the corporeal frame;
The infernal Gleam died and could slay no more.
450 Hell split across its huge abrupt faade
As if a magic building were undone,
Night opened and vanished like a gulf of dream.
Into being's gap scooped out as empty Space
In which she had filled the place of absent God,
455 There poured a wide intimate and blissful Dawn;
Healed were all things that Time's torn heart had made
And sorrow could live no more in Nature's breast:
Division ceased to be, for God was there.
The soul lit the conscious body with its ray,
460 Matter and spirit mingled and were one.

END OF CANTO EIGHT

Toen klopte het leven zuiver in het lichamelijke gestel;
De helle-Gloed stierf weg en kon niet langer doden.
De Hel spleet langs de reusachtige steile gevel open 450
Als werd een magisch gebouw tenietgedaan,
De Nacht opende zich en verdween als een afgrond van droom.
Door de bres van het wezen, uitgehold als lege Ruimte,
Waar zij de plaats had gevuld van de afwezige God,
Stroomde een weidse, innige en verrukkelijke Dageraad; 455
Geheeld werden alle dingen die Tijds verscheurde hart had gemaakt
En droefheid kon niet langer leven in de borst van de Natuur:
Verdeeldheid hield op te bestaan, want God was daar.
De ziel verlichtte het bewuste lichaam met zijn stralen,
Materie en geest versmolten en werden één. 460

EINDE VAN CANTO ACHT

Canto Nine

The Paradise of the Life-Gods

Around him shone a great felicitous Day.
A lustre of some rapturous Infinite,
It held in the splendour of its golden laugh
Regions of the heart's happiness set free,
5 Intoxicated with the wine of God,
Immersed in light, perpetually divine.
A favourite and intimate of the Gods
Obeying the divine command to joy,
It was the sovereign of its own delight
10 And master of the kingdoms of its force.
Assured of the bliss for which all forms were made,
Unmoved by fear and grief and the shocks of Fate
And unalarmed by the breath of fleeting Time
And unbesieged by adverse circumstance,
15 It breathed in a sweet secure unguarded ease
Free from our body's frailty inviting death,
Far from our danger-zone of stumbling Will.
It needed not to curb its passionate beats;
Thrilled by the clasp of the warm satisfied sense
20 And the swift wonder-rush and flame and cry
Of the life-impulses' red magnificent race,
It lived in a jewel-rhythm of the laughter of God
And lay on the breast of universal love.
Immune the unfettered Spirit of Delight
25 Pastured his gleaming sun-herds and moon-flocks
Along the lyric speed of griefless streams
In fragrance of the unearthly asphodel.
A silence of felicity wrapped the heavens,
A careless radiance smiled upon the heights;
30 A murmur of inarticulate ravishment
Trembled in the winds and touched the enchanted soil;
Incessant in the arms of ecstasy
Repeating its sweet involuntary note
A sob of rapture flowed along the hours.
35 Advancing under an arch of glory and peace,
Traveller on plateau and on musing ridge,

Canto Negen

Het Paradijs van de Levensgoden

Rondom hem scheen een grootse weldadige Dag.
Een schittering van een of andere verrukte Oneindigheid,
Het hield in de luister van zijn gouden lach
Vrijgestelde gewesten van hartegeluk,
Bedwelmd door de wijn van God, 5
Badend in licht, eeuwigdurend goddelijk.
Een uitverkorene en vertrouweling van de Goden
Die gehoor geeft aan het goddelijke gebod van vreugde,
Het was heerser over zijn eigen zaligheid
En meester van de koninkrijken van zijn kracht. 10
Verzekerd van de zegen waarvoor elke vorm is gemaakt,
Onbewogen door angst en leed en de schokken van het Lot
En niet verontrust door de adem van de vliedende Tijd
En niet bestormd door ongunstige omstandigheden,
Ademde het met beminnelijk geborgen zorgeloos gemak 15
Vrij van onze lichamelijke broosheid die de dood binnenlaat,
Ver van de gevarezone van ons dwalende Verlangen.
Het was niet nodig om zijn vurige hartslagen te beteugelen;
Gegrepen door de omhelzing van het warme bevredigde gevoel
En de snelle wonder-vloed en vuur en strijdkreet 20
Van de levensimpulsen van het rosse luisterrijke ras,
Leefde het in het juwelen-ritme van de lach van God
En was gelegen op de borst van universele liefde.
Onschendbaar liet de ongeketende Geest van Verrukking
Zijn blinkende zonne-scharen en maan-kudden weiden 25
Langs de lyrische vliet van zorgeloze stromen
Omgeven door de geur van de bovennatuurlijke affodille.
De hemelen lagen in gelukzalige stilte gehuld,
Onbezorgde stralen glimlachten van de hoogten;
Een mompel van onverstaanbare betovering 30
Beefde in de wind en roerde de verrukte aarde;
Onophoudelijk in de armen van extase
Herhalend zijn lieflijke achteloze tonen,
Liep een snik van vervoering golvend door de uren.
Onder een boog van glorie en vrede ging hij door, 35
Een reiziger op hoogvlakte en mijmerende bergrug,

As one who sees in the World-Magician's glass
A miracled imagery of soul-scapes flee
He traversed scenes of an immortal joy
40 And gazed into abysses of beauty and bliss.
Around him was a light of conscious suns
And a brooding gladness of great symbol things;
To meet him crowded plains of brilliant calm,
Mountains and violet valleys of the Blest,
45 Deep glens of joy and crooning waterfalls
And woods of quivering purple solitude;
Below him lay like gleaming jewelled thoughts
Rapt dreaming cities of Gandharva kings.
Across the vibrant secrecies of Space
50 A dim and happy music sweetly stole,
Smitten by unseen hands he heard heart-close
The harps' cry of the heavenly minstrels pass,
And voices of unearthly melody
Chanted the glory of eternal love
55 In the white-blue-moonbeam air of Paradise.
A summit and core of all that marvellous world,
Apart stood high Elysian nameless hills,
Burning like sunsets in a trance of eve.
As if to some new unsearched profundity,
60 Into a joyful stillness plunged their base;
Their slopes through a hurry of laughter and voices sank,
Crossed by a throng of singing rivulets,
Adoring blue heaven with their happy hymn,
Down into woods of shadowy secrecy:
65 Lifted into wide voiceless mystery
Their peaks climbed towards a greatness beyond life.
The shining Edens of the vital gods
Received him in their deathless harmonies.
All things were perfect there that flower in Time;
70 Beauty was there creation's native mould,
Peace was a thrilled voluptuous purity.
There Love fulfilled her gold and roseate dreams
And Strength her crowned and mighty reveries;
Desire climbed up, a swift omnipotent flame,
75 And Pleasure had the stature of the gods;
Dream walked along the highways of the stars;
Sweet common things turned into miracles:
Overtaken by the spirit's sudden spell,
Smitten by a divine passion's alchemy,
80 Pain's self compelled transformed to potent joy
Curing the antithesis twixt heaven and hell.
All life's high visions are embodied there,

Als een die in de spiegel van de Wereld-Tovenaar
 Een verwonderlijkte verbeelding van zielegedaanten ziet vluchten
 Kruiste hij tafereelen van onsterfelijke vreugde
 En staarde in afgronden van schoonheid en gelukzaligheid. 40
 Rondom hem was een licht van bewuste zonnen
 En een in gedachten verzonken blijheid van grootse symbolische dingen;
 Hem kwamen talrijke vlakten van stralende kalmte tegemoet;
 Bergtoppen en violette dalen van het Gezegende,
 Diepe vreugde-valleien en ruisende watervallen 45
 En wouden van een trillende purperen verlatenheid;
 Onder hem lagen als glanzende juwelen-gedachten
 Verrukte droomsteden van Gandharva koningen.
 Dwars door de vibrerende hemelrijkeden van de Ruimte
 Sloop een vage en gelukkige lieflijke muziek, 50
 Door onzichtbare handen aangeraakt hoorde hij nabij het hart
 De harpen-roep van de hemelse minnestrelen voorbijgaan,
 En stemmen van bovenaardse melodie
 Bezongen de glorie van eeuwige liefde
 In de wit-blauwe manestrallen van de Paradijselijke lucht. 55
 Als hoogste punt en kern van heel die wonderlijke wereld,
 Stonden op zichzelf verheven Elysische nameloze heuvelen,
 Vlamvend als zonsondergangen in een vooravondlijke trance.
 Als in een of andere nieuwe ondoorvorste ondoorgrondelijkheid,
 Was hun voet gedompeld in vreugdevolle stilte; 60
 Hun hellingen daalden door een vluchtige lach en stemmen heen,
 Door een menigte van zingende beekjes doorkruist,
 In aanbidding voor de blauwe hemel met hun gelukkige hymne,
 Omlaag in wouden van schaduwrijke geheimzinnigheid:
 Opgetild tot een weids en stemloos mysterie 65
 Klommen hun toppen naar een grootsheid die het leven oversteeg.
 De stralende Edens van de vitale goden
 Ontvingen hem in hun onvergankelijke harmonieën.
 Al daar was volmaakt dat bloeide in de Tijd;
 Schoonheid was daar het natuurlijke karakter van de schepping, 70
 Vrede was een ontroerde weelderige zuiverheid.
 Daar vervulde Liefde haar gouden en rooskleurige dromen
 En Kracht haar bekroonde en machtige mijmeringen;
 Verlangen steeg op, een snelle almachtige vlam,
 En Genoegen had de statuur van de goden; 75
 Droom bewandelde de verheven wegen van de sterren;
 Beminnelijke gewone dingen veranderden in wonderen:
 Verrast door de plotselinge geestelijke betovering,
 Getroffen door de alchemie van een goddelijke hartstocht,
 Was het zelf van pijn gedwongen getransformeerd in machtige vreugde 80
 Die de antithese heelde tussen hemel en hel.
 Elk verheven droombeeld van het leven was daar belichaamd,

Her wandering hopes achieved, her aureate combs
Caught by the honey-eater's darting tongue,
85 Her burning guesses changed to ecstasied truths,
Her mighty pantings stilled in deathless calm
And liberated her immense desires.
In that paradise of perfect heart and sense
No lower note could break the endless charm
90 Of her sweetness ardent and immaculate;
Her steps are sure of their intuitive fall.
After the anguish of the soul's long strife
At length were found calm and celestial rest
And, lapped in a magic flood of sorrowless hours,
95 Healed were his warrior nature's wounded limbs
In the encircling arms of Energies
That brooked no stain and feared not their own bliss.
In scenes forbidden to our pallid sense
Amid miraculous scents and wonder-hues
100 He met the forms that divinise the sight,
To music that can immortalise the mind
And make the heart wide as infinity
Listened, and captured the inaudible
Cadences that awake the occult ear:
105 Out of the ineffable hush it hears them come
Trembling with the beauty of a wordless speech,
And thoughts too great and deep to find a voice,
Thoughts whose desire new-makes the universe.
A scale of sense that climbed with fiery feet
110 To heights of unimagined happiness,
Recast his being's aura in joy-glow,
His body glimmered like a skiey shell;
His gates to the world were swept with seas of light.
His earth, dowered with celestial competence,
115 Harboured a power that needed now no more
To cross the closed customs-line of mind and flesh
And smuggle godhead into humanity.
It shrank no more from the supreme demand
Of an untired capacity for bliss,
120 A might that could explore its own infinite
And beauty and passion and the depths' reply
Nor feared the swoon of glad identity
Where spirit and flesh in inner ecstasy join
Annulling the quarrel between self and shape.
125 It drew from sight and sound spiritual power,
Made sense a road to reach the intangible:
It thrilled with the supernal influences
That build the substance of life's deeper soul.

Haar ronddwalende hoop vervuld, haar vergulde honingraten
 Door de pijlsnelle honingzuigers-tong veschalkt,
 Haar brandende vragen veranderd in verrukte waarheden, 85
 Haar machtig hijgen gestild tot onvergankelijke kalmte
 En haar onmetelijke verlangens bevrijd.
 In dat paradijs van volmaakt hart en volmaakt gevoel
 Kon geen lagere toon de eindeloze betovering doorbreken
 Van haar vurige en vlekkeloze lieflijkheid; 90
 Haar schreden waren zeker van hun intuïtieve tred.
 Na de kwelling van de langdurige strijd van de ziel
 Werd ten lange leste kalmte en hemelse rust gevonden
 En, gebaad in een magische stroom van zorgeloze uren,
 Werden de gewonde ledematen genezen van zijn krijgersnatuur 95
 In de omhelzende armen van Energieën
 Die geen smet duldden en geen vrees hadden voor hun eigen zaligheid.
 In taferelen die onze zwakke zintuigen zijn ontzegd
 Témidden van miraculeuze geuren en wonderkleuren
 Ontmoette hij de gedaanten die het zicht vergoddelijken, 100
 Beluisterde muziek die de geest vereeuwigen kan
 En het hart kan verruimen gelijk de oneindigheid
 En ving de onhoorbare cadenzen
 Die het occulte oor laten ontwaken:
 Uit de onuitsprekelijke stilte hoort het ze komen 105
 Bevend met de schoonheid van een woordloze taal,
 En gedachten te groot en diep om een stem te kunnen vinden,
 Gedachten waarvan het verlangen het heelal herschept.
 Een schaal van waarneming die met vurige voeten klom
 Naar hoogten van onvoorstelbaar geluk, 110
 Vormde de aura van zijn wezen opnieuw in vreugde-gloed,
 Zijn lichaam straalde als een hemelse schelp;
 Zijn poorten naar de wereld werden overspoeld met zeeën van licht.
 Zijn aarde, begiftigd met hemelse vaardigheden,
 Droeg in zich een kracht waarvoor het nu niet meer nodig was 115
 Om de gesloten douane-lijn te kruisen tussen lichaam en geest
 En goddelijkheid in het mensdom binnen te smokkelen.
 Het schrok niet langer terug voor de allerhoogste eis
 Van een onvermoeibaar vermogen tot gelukzaligheid,
 Een kracht die zijn eigen oneindigheid kon verkennen 120
 En schoonheid en hartstocht en het antwoord uit de diepte
 Noch vreesde het de bezwijming van blijde vereenzelviging
 Waar geest en lichaam zich in innerlijke extase verenigen
 En de tweedracht teniet doen tussen gedaante en zelf.
 Het ontleende aan zicht en gehoor spirituele macht, 125
 Maakte van gevoel een pad om het ontastbare te bereiken:
 Het werd aangegrepen door de bovenaardse invloeden
 Die de substantie vormen van 's levens diepere ziel.

- Earth-nature stood reborn, comrade of heaven.
130 A fit companion of the timeless Kings,
Equalled with the godheads of the living Suns,
He mixed in the radiant pastimes of the Unborn,
Heard whispers of the Player never seen
And listened to his voice that steals the heart
135 And draws it to the breast of God's desire,
And felt its honey of felicity
Flow through his veins like the rivers of Paradise,
Made body a nectar-cup of the Absolute.
In sudden moments of revealing flame,
140 In passionate responses half-unveiled
He reached the rim of ecstasies unknown;
A touch supreme surprised his hurrying heart,
The clasp was remembered of the Wonderful,
And hints leaped down of white beatitudes.
145 Eternity drew close disguised as Love
And laid its hand upon the body of Time.
A little gift comes from the Immensitudes,
But measureless to life its gain of joy;
All the untold Beyond is mirrored there.
150 A giant drop of the Bliss unknowable
Overwhelmed his limbs and round his soul became
A fiery ocean of felicity;
He foundered drowned in sweet and burning vasts:
The dire delight that could shatter mortal flesh,
155 The rapture that the gods sustain he bore.
Immortal pleasure cleansed him in its waves
And turned his strength into undying power.
Immortality captured Time and carried Life.

END OF CANTO NINE

De aard-natuur stond herboren, de bondgenoot van de hemel.
 Een geschikte metgezel van de tijdloze Koningen, 130
 Die de godheden van de levende Zonnen evenaarden,
 Hij nam deel aan het stralende tijdverdrif der Ongeborenen,
 Hoorde de nimmer geziene Speler fluisteren
 En luisterde naar zijn stem die het hart steelt
 En het aan de borst legt van Gods verlangen, 135
 En voelde door zijn aderen zijn weldadige honing
 Stromen als de rivieren van het Paradijs,
 Maakte het lichaam tot nectar-beker van het Absolute.
 In plotselinge ogenblikken van onthullend vuur,
 In hartstochtelijke half-onthulde beantwoordingen 140
 Bereikte hij de rand van verrukkingen ongekend;
 Een oppermachtige aanraking verraste zijn jachtige hart,
 De omarming herinnerde hij zich van het Wonderschone,
 En voortekenen regenden omlaag vanuit witte gelukzaligheden.
 Het Eeuwige kwam naderbij als Liefde vermomd 145
 En legde haar hand op het lichaam van de Tijd.
 Een klein geschenk komt van de Ontzaglijkheden,
 Doch onmetelijk voor het leven haar winst in vreugde;
 Heel het onnoemelijke Onbekende is daar weerspiegeld.
 Een reuze-druppel van het onkenbare Geluk 150
 Overweldigde zijn ledematen en rondom zijn ziel
 Ontstond een vurige oceaan van weldadigheid;
 Hij verzonk verdronken in het lieflijke en brandende onmetelijke:
 De ijzingwekkende verrukking die het sterfelijke lichaam kon verbrijzelen,
 De vervoering die de goden ondergaan verdroeg hij. 155
 Onsterfelijk plezier zuiverde hem met zijn golven
 En veranderde zijn kracht in onsterfelijke macht.
 Onsterfelijke veroverde de Tijd en droeg het Leven.

EINDE VAN CANTO NEGEN

Canto Ten

The Kingdoms and Godheads of the Little Mind

This too must now be overpassed and left,
As all must be until the Highest is gained
In whom the world and self grow true and one:
Till That is reached our journeying cannot cease.
5 Always a nameless goal beckons beyond,
Always ascends the zigzag of the gods
And upward points the spirit's climbing Fire.
This breath of hundred-hued felicity
And its pure heightened figure of Time's joy,
10 Tossed upon waves of flawless happiness,
Hammered into single beats of ecstasy,
This fraction of the spirit's integer
Caught into a passionate greatness of extremes,
This limited being lifted to zenith bliss,
15 Happy to enjoy one touch of things supreme,
Packed into its sealed small infinity,
Its endless time-made world outfacing Time,
A little output of God's vast delight.
The moments stretched towards the eternal Now,
20 The hours discovered immortality,
But, satisfied with their sublime contents,
On peaks they ceased whose tops half-way to Heaven
Pointed to an apex they could never mount,
To a grandeur in whose air they could not live.
25 Inviting to their high and exquisite sphere,
To their secure and fine extremities
This creature who hugs his limits to feel safe,
These heights declined a greater adventure's call.
A glory and sweetness of satisfied desire
30 Tied up the spirit to golden posts of bliss.
It could not house the wideness of a soul
Which needed all infinity for its home.
A memory soft as grass and faint as sleep,
The beauty and call receding sank behind
35 Like a sweet song heard fading far away
Upon the long high road to Timelessness.

Canto Tien

De Koninkrijken en Godheden van het Kleine Mentale

Ook dit moet nu worden overstegen en achtergelaten,
Zoals al moet worden tot het Hoogste is bereikt
Waarin de wereld en het zelf waarachtig worden en een:
Tot Dat verworven is kan onze reis niet staken.
Altijd is er een nameloze bestemming die van verre lokt, 5
Aldoor stijgt de zigzag van de goden
En omhooggericht is het opklimmende Vuur van de geest.
Deze adem van een honderdkleurige gezegendheid
En zijn zuivere verheven gedaante van vreugde in de Tijd,
Dobberend op golven van smetteloos geluk, 10
Gehamerd tot louter hartslagen van extase,
Deze breuk van het gehele getal van de geest
In de hartstochtelijke grootsheid van uitersten gevangen,
Dit beperkte wezen werd opgetild naar zenit-geluk,
Blij om voor één keer door opperste dingen te zijn aangeraakt, 15
Samengepakt in zijn verzegelde nietige oneindigheid,
Zijn eindeloze tijds-gemaakte wereld die de Tijd trotseert,
Een gering resultaat van Gods onafzienbare geluk.
De ogenblikken strekten zich uit naar het eeuwige Nu,
De uren ontdekten onsterfelijkheid, 20
Doch maakten, met hun verheven tevredenheid voldaan,
Op hoogten halt waarvan de toppen, halverwege de Hemel,
Naar een apex wezen waarheen zij nimmer konden klimmen,
Naar een grootsheid in wiens sfeer zij niet konden leven.
Uitnodigend naar hun hoge en voortreffelijke domein, 25
Naar hun veilige en fijnzinnige uitersten dit schepsel
Dat zich om zich veilig te voelen aan zijn beperkingen vastklampt,
Wezen deze hoogten de roep om groter avontuur van de hand.
Een glorie en beminlijkheid van bevredigd verlangen
Bond de geest aan gouden palen van gelukzaligheid. 30
Het kon niet herbergen de weidsheid van een ziel
Die heel de oneindigheid nodig had als zijn thuis.
Een herinnering zacht als gras en vaag als slaap,
De schoonheid en lokroep zonk terugwijkend weg
Gehoord als een lieflijk lied dat in de verte verdwijnt 35
Op de lange verheven weg naar Tijdeloosheid.

Above was an ardent white tranquillity.
A musing spirit looked out on the worlds
And like a brilliant clambering of skies
40 Passing through clarity to an unseen Light
Large lucent realms of Mind from stillness shone.
But first he met a silver-grey expanse
Where Day and Night had wedded and were one:
It was a tract of dim and shifting rays
45 Parting Life's sentient flow from Thought's self-poise.
A coalition of uncertainties
There exercised uneasy government
On a ground reserved for doubt and reasoned guess,
A rendezvous of Knowledge with Ignorance.
50 At its low extremity held difficult sway
A mind that hardly saw and slowly found;
Its nature to our earthly nature close
And kin to our precarious mortal thought
That looks from soil to sky and sky to soil
55 But knows not the below nor the beyond,
It only sensed itself and outward things.
This was the first means of our slow ascent
From the half-conscience of the animal soul
Living in a crowded press of shape-events
60 In a realm it cannot understand nor change;
Only it sees and acts in a given scene
And feels and joys and sorrows for a while.
The ideas that drive the obscure embodied spirit
Along the roads of suffering and desire
65 In a world that struggles to discover Truth,
Found here their power to be and Nature-force.
Here are devised the forms of an ignorant life
That sees the empiric fact as settled law,
Labours for the hour and not for eternity
70 And trades its gains to meet the moment's call:
The slow process of a material mind
Which serves the body it should rule and use
And needs to lean upon an erring sense,
Was born in that luminous obscurity.
75 Advancing tardily from a limping start,
Crutching hypothesis on argument,
Throning its theories as certitudes,
It reasons from the half-known to the unknown,
Ever constructing its frail house of thought,
80 Ever undoing the web that it has spun.
A twilight sage whose shadow seems to him self,
Moving from minute to brief minute lives;

Boven bevond zich een vurige witte sereniteit.
 Een mijmerende geest keek over de werelden uit
 En als een briljant opklimmen van luchten
 Die via klaarheid overging in een onzichtbaar Licht 40
 Straalden uitgestrekte heldere domeinen van het Mentale vanuit de stilte.
 Maar eerst ontmoette hij een zilvergrijs uitspansel
 Waar Dag en Nacht gehuwd waren en één:
 Het was een gebied van schemerige en wisselvallige stralen
 Die 's Levens bewuste stroom scheidden van de zelf-beheerstheid van het Denken. 45
 Een samengaan van onzekerheden
 Voerde daar een ongemakkelijk bewind
 Op grond die was voorbehouden aan twijfel en beredeneerd vermoeden,
 Een rendez-vous van Kennis met Onwetendheid.
 Bij zijn laagste uiterste hield zich met moeite staande 50
 Een verstand dat nauwelijks zag en langzaam vond;
 Een geaardheid dichtbij onze aardse natuur
 En verwant aan ons onzekere sterfelijke denken
 Dat kijkt van grond naar lucht en van lucht naar grond
 Maar niet weet wat beneden is of wat veraf, 55
 Het nam slechts zichzelf waar en uiterlijke dingen.
 Dit was het waarmee als eerste onze langzame klim begon
 Vanaf het half-bewuste van de dierlijke ziel
 Die leeft in de overvolle drukte van gedaante-gebeurtenissen
 In een wereld die hij noch begrijpen noch veranderen kan; 60
 Het ziet slechts en handelt in een gegeven omstandigheid
 En heeft voor een tijd gevoel en vreugde en verdriet.
 De ideeën die de verduisterde belichaamde geest drijven
 Over de wegen van leed en verlangen
 In een wereld die worstelt om de Waarheid te ontdekken, 65
 Vonden hier hun volmacht om te bestaan en Natuur-Kracht.
 Hier worden de gedaanten gevormd van een onwetend leven
 Dat het proefondervindelijke feit ziet als de gevestigde wet,
 Dat zwoegt voor het uur en niet voor de eeuwigheid
 En wat het wint inwisselt voor de behoefte van het moment: 70
 Het trage proces van een materieel verstand
 Dat het lichaam dient dat het zou moeten beheersen en gebruiken
 En moet steunen op een falend zintuig,
 Was in die lichtende duisternis geboren.
 Het kwam moeizaam vooruit vanaf een haperende start, 75
 Stapelde hypothese op argument,
 Liet zijn theorieën tronen als zekerheden,
 Het redeneerde van het half-bekende naar het onbekende,
 Het bouwde steeds opnieuw zijn wankel huis van gedachten,
 Altijd was het bezig het web te ontrafelen dat het gesponnen had. 80
 Een schemer-wijsgeer die zijn schaduw ziet als zijn eigen zelf,
 Leeft bewegend van minuut naar kortstondige minuut;

A king dependent on his satellites
Signs the decrees of ignorant ministers,
85 A judge in half-possession of his proofs,
A voice clamant of uncertainty's postulates,
An architect of knowledge, not its source.
This powerful bondslave of his instruments
Thinks his low station Nature's highest top,
90 Oblivious of his share in all things made
And haughtily humble in his own conceit
Believes himself a spawn of Matter's mud
And takes his own creations for his cause.
To eternal light and knowledge meant to rise,
95 Up from man's bare beginning is our climb;
Out of earth's heavy smallness we must break,
We must search our nature with spiritual fire:
An insect crawl preludes our glorious flight;
Our human state cradles the future god,
100 Our mortal frailty an immortal force.
At the glow-worm top of these pale glimmer-realms
Where dawn-sheen gambolled with the native dusk
And helped the Day to grow and Night to fail,
Escaping over a wide and shimmering bridge,
105 He came into a realm of early Light
And the regency of a half-risen sun.
Out of its rays our mind's full orb was born.
Appointed by the Spirit of the Worlds
To mediate with the unknowing depths,
110 A prototypal deft Intelligence
Half-poised on equal wings of thought and doubt
Toiled ceaselessly twixt being's hidden ends.
A Secrecy breathed in life's moving act;
A covert nurse of Nature's miracles,
115 It shaped life's wonders out of Matter's mud:
It cut the pattern of the shapes of things,
It pitched mind's tent in the vague ignorant Vast.
A master Magician of measure and device
Has made an eternity from recurring forms
120 And to the wandering spectator thought
Assigned a seat on the inconscient stage.
On earth by the will of this Arch-Intelligence
A bodiless energy put on Matter's robe;
Proton and photon served the imager Eye
125 To change things subtle into a physical world
And the invisible appeared as shape
And the impalpable was felt as mass:
Magic of percept joined with concept's art

Een koning afhankelijk van zijn dienaren
 Tekent de verordeningen van onwetende ministers,
 Een rechter in het bezit van halve bewijzen, 85
 Een stem luidruchtig van postulaten van onzekerheid,
 Een architect van kennis, niet de bron.
 Deze machtige slaaf van zijn instrumenten
 Denkt dat zijn lage rang het toppunt is van de Natuur,
 Onwetend van zijn aandeel in alle gemaakte dingen 90
 En op hooghartige wijze bescheiden in zijn eigenwaan
 Gelooft het te zijn voortgebracht uit het slijk van de Materie
 En neemt zijn eigen scheppingen als oorzaak van zichzelf.
 Bedoeld om te verrijzen naar eeuwig licht en kennis,
 Vanaf 's mensen schamele begin voert onze klim omhoog; 95
 Uit de aardse moeizame beperktheid moeten wij uitbreken,
 Wij moeten onze natuur doorzoeken met het spirituele vuur:
 Een insekten-kruipfel is de aanvang van onze glorieuze vlucht;
 Onze sterfelijke staat is de wieg van de toekomstige god,
 Onze sterfelijke broosheid een onsterfelijke kracht. 100
 Aan de glimworm-bovenkant van deze vale schemerrijken
 Waar het schijnsel van de dageraad speelde met het oorspronkelijke schemerdonker
 En de Dag hielp te gloren en de Nacht om te falen,
 Ontsnappend over een brede en schimmige brug,
 Kwam hij in een domein van vroegtijdig Licht 105
 En het regentschap van een half-gerezen zon.
 Uit deze stralen werd de volle omvang van ons verstand geboren.
 Aangewezen door de Geest der Werelden
 Om te bemiddelen met de onwetende diepten,
 Een prototypische behendige Intelligentie 110
 Half in evenwicht op gelijkwaardige vleugels van gedachte en twijfel
 Zwoegde onophoudelijk tussen de verborgen uiteinden van het wezen.
 Iets Heimelijks ademde door 's levens bewogen spel;
 Een verborgen bakermat van de mirakels der Natuur,
 Het vormde de levenswonderen uit het Stoffelijke slijk: 115
 Het sneed het patroon van de gedaanten der dingen,
 Het sloeg de tent van het verstand op in de vage onwetende Onmetelijkheid.
 Een meester-Tovenaar van maat en kunstgreep
 Heeft een eeuwigheid geschapen uit zich herhalende vormen
 En aan het dolende ooggetuige-denken 120
 Een zetel aangewezen op het toneel van onbewustheid.
 Op aarde bij de wil van deze Aarts-Intelligentie
 Heeft een gedaanteloze energie de Stoffelijke mantel omgedaan;
 Proton en foton dienden het verbeeldende Oog
 Om subtiele dingen te veranderen in een fysieke wereld 125
 En het onzichtbare verscheen als gedaante
 En het ontastbare werd gevoeld als massa:
 De magie van het waargenomene voegde zich bij de kunst van het denkbeeld

- And lent to each object an interpreting name:
130 Idea was disguised in a body's artistry,
And by a strange atomic law's mystique
A frame was made in which the sense could put
Its symbol picture of the universe.
Even a greater miracle was done.
- 135 The mediating light linked body's power,
The sleep and dreaming of the tree and plant,
The animal's vibrant sense, the thought in man,
To the effulgence of a Ray above.
Its skill endorsing Matter's right to think
- 140 Cut sentient passages for the mind of flesh
And found a means for Nescience to know.
Offering its little squares and cubes of word
As figured substitutes for reality,
A mummified mnemonic alphabet,
- 145 It helped the unseeing Force to read her works.
A buried consciousness arose in her
And now she dreams herself human and awake.
But all was still a mobile Ignorance;
Still Knowledge could not come and firmly grasp
- 150 This huge invention seen as a universe.
A specialist of logic's hard machine
Imposed its rigid artifice on the soul;
An aide of the inventor intellect,
It cut Truth into manageable bits
- 155 That each might have his ration of thought-food,
Then new-built Truth's slain body by its art:
A robot exact and serviceable and false
Displaced the spirit's finer view of things:
A polished engine did the work of a god.
- 160 None the true body found, its soul seemed dead:
None had the inner look which sees Truth's whole;
All glorified the glittering substitute.
Then from the secret heights a wave swept down,
A brilliant chaos of rebel light arose;
- 165 It looked above and saw the dazzling peaks,
It looked within and woke the sleeping god.
Imagination called her shining squads
That venture into undiscovered scenes
Where all the marvels lurk none yet has known:
- 170 Lifting her beautiful and miraculous head,
She conspired with inspiration's sister brood
To fill thought's skies with glimmering nebulae.
A bright Error fringed the mystery-altar's frieze;
Darkness grew nurse to wisdom's occult sun,

En verleende aan elk object een verklarende naam:
 Het Idee was vermomd in een lichamelijk kunstenaarschap, 130
 En door de geheimzinnige werking van een vreemde atomaire wet
 Was een raamwerk gemaakt waarin het gevoel
 Zijn symbolische betekenis van het universum kon plaatsnemen.
 Een groter wonder zelfs was verricht.
 Het bemiddelende licht heeft de lichaamskracht, 135
 De slaap en de droom van boom en plant,
 Het levendige gevoel van het dier, de gedachte van de mens,
 Met de glans verbonden van een Straling boven.
 Zijn vaardigheid die het recht bekrachtigt van de Materie om te denken
 Hieww bewustzijns-doorgangen voor het verstand in het vlees 140
 En vond de middelen om te weten voor de Onwetendheid.
 Door haar vierkantjes en blokjes van woorden aan te bieden
 Als een in beeld gevat substituut voor de werkelijkheid,
 Een gemummificeerd mnemonisch alfabet,
 Hielp het de onzichtbare Kracht om haar werken te lezen. 145
 Een verborgen bewustzijn kwam in haar boven
 En nu droomt zij zichzelf mens te zijn en te zijn ontwaakt.
 Maar nog steeds was alles een veranderlijke Onkunde;
 Nog steeds kon geen Kennis komen en stevig in zijn greep nemen
 Deze reusachtige vinding beschouwd als een universum. 150
 Een specialist van logica's onbuigzame machine
 Heeft zijn starre kunstgrepen aan de ziel opgelegd;
 Ten dienste van het uitvinders-intellect,
 Heeft het de Waarheid in handzame stukken gehakt
 Opdat elk zijn rantsoen zou bezitten van gedachten-kost, 155
 Om vervolgens Waarheids dode lichaam te herconstrueren met zijn kunst:
 Een robot nauwgezet en dienstbaar en bedrieglijk
 Verdrong de subtielere kijk van de geest op de dingen:
 Een gepolijste machine deed het werk van een god.
 Er was niemand die het ware lichaam vond, de ziel scheen dood: 160
 Niemand had de innerlijke blik die het geheel der Waarheid ziet;
 Alles verheerlijkte het glinsterende substituut.
 Toen raasde van de verborgen hoogten een golf omlaag,
 Een briljante chaos van rebellerend licht verrees;
 Het keek omhoog en zag de verblindende toppen, 165
 Het keek naar binnen en wekte de slapende god.
 Verbeelding riep om haar stralende troepen
 Die zich in de onontdekte werelden wagen
 Waar zich al de wonderen verschuilen die nog nooit iemand heeft gekend:
 Terwijl zij haar schone en wonderbaarlijke hoofd verhieft, 170
 Zwoer zij met haar zustergebroed van inspiratie samen
 Om de gedachtenhemel met schimmige nevels te bevolken.
 Een heldere Dwaling omzoomde de friezen van het mysterie-altaar;
 Duisternis werd de voedster van de occulte zon van wijsheid,

- 175 Myth suckled knowledge with her lustrous milk;
The infant passed from dim to radiant breasts.
Thus worked the Power upon the growing world;
Its subtle craft withheld the full-orbed blaze,
Cherished the soul's childhood and on fictions fed
180 Far richer in their sweet and nectarous sap
Nourishing its immature divinity
Than the staple or dry straw of Reason's tilth,
Its heaped fodder of innumerable facts,
Plebeian fare on which today we thrive.
185 Thus streamed down from the realm of early Light
Ethereal thinkings into Matter's world;
Its gold-horned herds trooped into earth's cave-heart.
Its morning rays illumine our twilight's eyes,
Its young formations move the mind of earth
190 To labour and to dream and new-create,
To feel beauty's touch and know the world and self:
The Golden Child began to think and see.

- In those bright realms are Mind's first forward steps.
Ignorant of all but eager to know all,
195 Its curious slow enquiry there begins;
Ever its searching grasps at shapes around,
Ever it hopes to find out greater things.
Ardent and golden-gleamed with sunrise fires,
Alert it lives upon invention's verge.
200 Yet all it does is on an infant's scale,
As if the cosmos were a nursery game,
Mind, life the playthings of a Titan's babe.
As one it works who builds a mimic fort
Miraculously stable for a while,
205 Made of the sands upon a bank of Time
Mid an occult eternity's shoreless sea.
A small keen instrument the great Puissance chose,
An arduous pastime passionately pursues;
To teach the Ignorance is her difficult charge,
210 Her thought starts from an original nescient Void
And what she teaches she herself must learn
Arousing knowledge from its sleepy lair.
For knowledge comes not to us as a guest
Called into our chamber from the outer world;
215 A friend and inmate of our secret self,
It hid behind our minds and fell asleep
And slowly wakes beneath the blows of life;
The mighty daemon lies unshaped within,
To evoke, to give it form is Nature's task.

Mythe zoogde kennis met haar luisterrijke melk; 175
 De zuigeling ging van duistere naar stralende borsten over.
 Aldus werkte de Macht in op de groeiende wereld;
 Een subtiel vernuft hield de vuurzee rondom tegen,
 Koesterde het kind-zijn van de ziel en voedde het met verzinsels
 Veel rijker in hun zoete nectarsap 180
 Dat zijn onvolwassen goddelijkheid voedde
 Dan het ruwe of droge stro van Redes bouwland,
 Het opgehoopte veevoer van ontelbare feiten,
 Het plebejische voedsel waarop wij vandaag de dag gedijen.
 Aldus stroomden neer uit het domein van het vroege Licht, 185
 Etherische denkwijzen tot in de wereld der Materie;
 De goudgehoorde kudden schaarden samen in de aardse harte-grot.
 De morgenstralen vallen over onze ogen van schemerduister,
 De jonge formaties bewegen het aardse verstand
 Om te zwoegen en te dromen en herscheppen, 190
 Om schoonheids aanraking te voelen en te kennen de wereld en het zelf:
 Het Gouden Kind begon te denken en te zien.

In die heldere domeinen liggen Verstands eerste stappen.
 Van al onwetend, maar begerig om alles te weten,
 Neemt hier de merkwaardige trage onderzoekstocht een aanvang; 195
 Altijd op zoek grijpt het gedaanten aan rondom zich heen,
 Altijd hoopt het op grotere dingen om te vinden.
 Vurig en goudglanzend van zonsopgangs-gloed,
 Waakzaam leeft het op de grens van uitvinden.
 Toch is alles wat het doet op kinderlijke schaal, 200
 Als was de kosmos kinderspel,
 Verstand, leven het speelgoed van een Titanenbaby.
 Het werkt als iemand die een namaakfort bouwt
 Wonderbaarlijk stabiel voor een poos,
 Gemaakt van het zand op een zandbank in de Tijd 205
 Midden op de oeverloze zee van een occulte eeuwigheid.
 De Grootmacht verkoos een klein scherp instrument,
 Een moeizaam tijdverdrijf werd hartstochtelijk vervolgd;
 Het onderrichten van de Onwetendheid is haar moeilijke opgave,
 Haar denken vangt aan bij een oorspronkelijk onwetende Leegte 210
 En wat zij onderricht dat moet zij zelf leren
 En kennis uit haar slaperige rustplaats doen ontwaken.
 Want kennis komt niet bij ons als gast
 In onze kamer vanuit de buitenwereld binnengeropen;
 Als vriend en huisgenoot van ons geheime zelf, 215
 Verborg het zich achter ons verstand en viel in slaap
 En ontwaakt langzaam onder de schokken van het leven;
 De machtige demon woont gedaanteloos binnenin,
 Om op te roepen, om het vorm te geven is de taak van de Natuur.

- 220 All was a chaos of the true and false,
Mind sought amid deep mists of Nescience;
It looked within itself but saw not God.
A material interim diplomacy
Denied the Truth that transient truths might live
- 225 And hid the Deity in creed and guess
That the World-Ignorance might grow slowly wise.
This was the imbroglio made by sovereign Mind
Looking from a gleam-ridge into the Night
In her first tamperings with Inconscience:
- 230 Its alien dusk baffles her luminous eyes;
Her rapid hands must learn a cautious zeal;
Only a slow advance the earth can bear.
Yet was her strength unlike the unseeing earth's
Compelled to handle makeshift instruments
- 235 Invented by the life-force and the flesh.
Earth all perceives through doubtful images,
All she conceives in hazardous jets of sight,
Small lights kindled by touches of groping thought.
Incapable of the soul's direct inlook
- 240 She sees by spasms and solders knowledge-scrap,
Makes Truth the slave-girl of her indigence,
Expelling Nature's mystic unity
Cuts into quantum and mass the moving All;
She takes for measuring-rod her ignorance.
- 245 In her own domain a pontiff and a seer,
That greater Power with her half-risen sun
Wrought within limits but possessed her field;
She knew by a privilege of thinking force
And claimed an infant sovereignty of sight.
- 250 In her eyes however darkly fringed was lit
The Archangel's gaze who knows inspired his acts
And shapes a world in its far-seeing flame.
In her own realm she stumbles not nor fails,
But moves in boundaries of subtle power
- 255 Across which mind can step towards the sun.
A candidate for a higher suzerainty,
A passage she cut through from Night to Light,
And searched for an ungrasped Omniscience.

- A dwarf three-bodied trinity was her serf.
- 260 First, smallest of the three, but strong of limb,
A low-brow with a square and heavy jowl,
A pigmy Thought needing to live in bounds
For ever stooped to hammer fact and form.
Absorbed and cabined in external sight,

Alles was een chaos van waar en onwaar, 220
 Het Verstand zocht in de dichte mist van de Onwetendheid;
 Het keek in zichzelf maar zag God niet.
 Een materiële interim diplomatie
 Ontkende de Waarheid opdat vergankelijke waarheden konden leven
 En verborg de Godheid in geloofsbelijdenis en gissing 225
 Zodat de Wereld-Onwetendheid geleidelijkaan wijs mag worden.
 Dit was het imbroglío gemaakt door het soevereine Verstand
 Dat vanaf een schimmige bergkam keek in de Nacht
 In haar eerste bemoeienis met het Onbewuste:
 De vreemde schemering verbijstert haar lichtende ogen; 230
 Haar snelle handen moeten een voorzichtige geestdrift leren;
 Slechts een langzame groei kan de aarde verdragen.
 En toch was haar kracht anders dan van de blinde aarde
 Gedwongen om nood-gereedschap te hanteren
 Uitgevonden door de levenskracht en het vlees. 235
 De aarde neemt alles waar door twijfelachtige beelden,
 Alles stelt zij zich voor in gewaagde flitsen van zicht,
 Kleine lichtjes ontstoken, door het rondtastende denken aangeraakt.
 Niet in staat tot het directe inzicht van de ziel
 Ziet zij bij vlagen en flanst kennis-schroot bij elkaar, 240
 Maakt Waarheid tot slavin van haar behoefteigheid,
 Verdeelt, verdrijvend de mystieke eenheid van de Natuur,
 In quantum en massa te het bewogen Al;
 Haar onwetendheid neemt zij als maatstaf.
 In haar eigen domein een opperpriesteres en profetes, 245
 Die grotere Macht met haar half-gerezen zon
 Wrocht binnen grenzen doch beheerste haar arbeidsveld;
 Zij wist door een privilege van denkende kracht
 En maakte aanspraak op een kinderlijke soevereiniteit van waarneming.
 In haar ogen, hoe donker ook omrand, was ontvlamd 250
 De Aartsengelen-blik die weet wie zijn daden inspireerde
 En een wereld schept in zijn vèr-ziende vlam.
 Op haar eigen terrein struikelt zij niet noch kan zij falen,
 Maar beweegt tussen grenslijnen van subtiele macht
 Die het verstand kan overschrijden op weg naar de zon. 255
 Een kandidaat voor een hogere suzereiniteit,
 Zij hieuw zich een doorgang door de Nacht naar het Licht,
 En speurde naar een onbegrepen Alwetendheid.

Een drielichamige dwerge-drieëenheid was haar knecht.
 Als eerste, de kleinste van de drie, doch sterk van leden, 260
 Met laag voorhoofd en een vierkante en zware kaak,
 Een dwerge-Denken dat moet leven binnen perken
 Altijd voorovergebogen met het hameren van feit en vorm.
 Opgeslokt en opgesloten door het uiterlijke zicht,

- 265 It takes its stand on Nature's solid base.
A technician admirable, a thinker crude,
A riveter of Life to habit's grooves,
Obedient to gross Matter's tyranny,
A prisoner of the moulds in which it works,
- 270 It binds itself by what itself creates.
A slave of a fixed mass of absolute rules,
It sees as Law the habits of the world,
It sees as Truth the habits of the mind.
In its realm of concrete images and events
- 275 Turning in a worn circle of ideas
And ever repeating old familiar acts,
It lives content with the common and the known.
It loves the old ground that was its dwelling-place:
Abhorring change as an audacious sin,
- 280 Distrustful of each new discovery
Only it advances step by careful step
And fears as if a deadly abyss the unknown.
A prudent treasurer of its ignorance,
It shrinks from adventure, blinks at glorious hope,
- 285 Preferring a safe foothold upon things
To the dangerous joy of wideness and of height.
The world's slow impressions on its labouring mind,
Tardy imprints almost indelible,
Increase their value by their poverty;
- 290 The old sure memories are its capital stock:
Only what sense can grasp seems absolute:
External fact it figures as sole truth,
Wisdom identifies with the earthward look,
And things long known and actions always done
- 295 Are to its clinging hold a balustrade
Of safety on the perilous stair of Time.
Heaven's trust to it are the established ancient ways,
Immutable laws man has no right to change,
A sacred legacy from the great dead past
- 300 Or the one road that God has made for life,
A firm shape of Nature never to be changed,
Part of the huge routine of the universe.
A smile from the Preserver of the Worlds
Sent down of old this guardian Mind to earth
- 305 That all might stand in their fixed changeless type
And from their secular posture never move.
One sees it circling faithful to its task,
Tireless in an assigned tradition's round;
In decayed and crumbling offices of Time
- 310 It keeps close guard in front of custom's wall,

Heeft het postgevat op het solide draagvlak van de Natuur.	265
Een technicus bewonderenswaardig, als denker grof, Een smid van het Leven die het vastklinkt in de groeven van gewoonte, Gehoorzaam aan de grove tirannie van de Materie, Een gevangene van de teelaarde waarmee het werkt, Het bindt zich aan wat het zelf creëert.	270
Een slaaf van een vaste menigte van absolute regels, Het ziet de gewoonten van de wereld als Wet, De gewoonten van het verstand als Waarheid. In zijn rijk van concrete beelden en gebeurtenissen Veranderd in een ingesleten kringloop van ideeën	275
En altijd de vroegere vertrouwde handelingen herhalend, Leeft het tevreden met het gewone en bekende. Het houdt van de vroegere grond die zijn woonplaats was: Verandering verafschuwend als een roekeloze zonde, Argwanend tegenover elke nieuwe ontdekking	280
Vordert het slechts met stap na voorzichtige stap En vreest het onbekende als ware het een dodelijke afgrond. Als een zorgvuldige schatbewaarder van zijn onwetendheid, Schrikt het terug voor avontuur, wantrouwt glorieuze hoop, Geeft de voorkeur aan een vaste voet op de dingen	285
Boven de gevaarlijke vreugde van hoogte en weidsheid. De trage indrukken van de wereld op zijn zwoegende verstand, Weifelende sporen bijna onuitwisbaar, Vermeerderen in waarde door hun armoede; De oude zekere herinneringen zijn zijn belangrijkste have:	290
Slechts wat het zintuig vatten kan lijkt absoluut: Uiterlijke feiten beschouwt het als de ene waarheid, Wijsheid vereenzelvigd zich met de aard-gerichte blik, En reeds lang gekende dingen en altijd verrichte handelingen Zijn voor zijn vastklampende greep een reling	295
Van veiligheid op de levensgevaarlijke ladder van de Tijd. De hemel stelt zijn vertrouwen in de gevestigde oeroude paden, Onwrikbare wetten waaraan de mens niet vermag te tornen, Een geheiligd nalatenschap van het grootse dode verleden Of de enige weg die God voor het leven heeft gemaakt,	300
Een vaste gedaante van de Natuur die nimmer zou veranderen, Deel van de reusachtige routine van het universum. Een glimlach van de Behoeder der Werelden Zond als vanouds dit bewakers-Verstand naar de aarde Opdat alles zijn vastgestelde onveranderlijke vorm zou behouden	305
En zich nimmer van zijn wereldlijke standpunt zou laten afbrengen. Men ziet het in zijn cirkelgang, zijn taak getrouw, Onvermoeibaar in een ronde van toegewijde traditie; In vervallen en vergane ceremoniën van de Tijd Houdt het nauwlettend de wacht voor muren van gewoonte	310

Or in an ancient Night's dim environs
It dozes on a little courtyard's stones
And barks at every unfamiliar light
As at a foe who would break up its home,
315 A watch-dog of the spirit's sense-railed house
Against intruders from the Invisible,
Nourished on scraps of life and Matter's bones
In its kennel of objective certitude.
And yet behind it stands a cosmic might:
320 A measured Greatness keeps its vaster plan,
A fathomless sameness rhythms the tread of life;
The stars' changeless orbits furrow inert Space,
A million species follow one mute Law.
A huge inertness is the world's defence,
325 Even in change is treasured changelessness;
Into inertia revolution sinks,
In a new dress the old resumes its role;
The Energy acts, the stable is its seal:
On Shiva's breast is stayed the enormous dance.
330 A fiery spirit came, next of the three.
A hunchback rider of the red Wild-Ass,
A rash Intelligence leaped down lion-maned
From the great mystic Flame that rings the worlds
And with its dire edge eats at being's heart.
335 Thence sprang the burning vision of Desire.
A thousand shapes it wore, took numberless names:
A need of multitude and uncertainty
Pricks it for ever to pursue the One
On countless roads across the vasts of Time
340 Through circuits of unending difference.
It burns all breasts with an ambiguous fire.
A radiance gleaming on a murky stream,
It flamed towards heaven, then sank, engulfed, towards hell;
It climbed to drag down Truth into the mire
345 And used for muddy ends its brilliant Force;
A huge chameleon gold and blue and red
Turning to black and grey and lurid brown,
Hungry it stared from a mottled bough of life
To snap up insect joys, its favourite food,
350 The dingy sustenance of a sumptuous frame
Nursing the splendid passion of its hues.
A snake of flame with a dull cloud for tail,
Followed by a dream-brood of glittering thoughts,
A lifted head with many-tinged flickering crests,
355 It licked at knowledge with a smoky tongue.
A whirlpool sucking in an empty air,

Of in de schemerige omstreken van een oeroude Nacht
 Ligt het te sluimeren op de stenen van een kleine binnenplaats
 En blaft naar elk vreemd licht
 Als naar een vijand die zijn haard zou kunnen breken,
 Een waakhond voor het zintuig-omheinde huis van de geest 315
 Tegen binnendringers uit het Onzichtbare,
 Gevoed met afval van het leven en de beenderen der Materie
 In zijn hondehok van objectieve zekerheid.
 En toch staat erachter een kosmische macht:
 Een bedachtzame Grootheid houdt vast aan zijn grootsere plan, 320
 Een peilloze gelijkheid brengt ritme in de tred van het leven;
 De onveranderlijke omloop van de sterren trekt sporen in de inerte Ruimte,
 Een miljoen gedaanten volgen één stilzwijgende Wet.
 Een reusachtige traagheid is 's werelds verdediging,
 Zelfs in verandering wordt onveranderlijkheid gekoesterd; 325
 In inertie verzinkt de revolutie,
 In een nieuw kleed hervat het vroegere zijn taak;
 De Energie werkt, het stabiele is zijn zegel:
 De reusachtige dans wordt geschraagd op Shiva's borst.
 Een vurige geest kwam, de volgende van de drie. 330
 Een gebochelde berijder van de rode Wildezel,
 Een onstuimige Intelligentie dook omlaag met leeuwemanen
 Vanaf het grote mystieke Vuur dat de werelden omringt
 En 's wezens hart met zijn ijzingwekkende scherpte verteert.
 Vandaar ontsprong het brandende droombeeld van Begeerte. 335
 Duizend gedaanten had het, droeg ontelbare namen:
 Een behoefte aan veelvoud en onzekerheid
 Prikkelt het immer om de Ene te achtervolgen
 Op talloze paden in de onmetelijkheden van de Tijd
 Over omwegen van eindeloos verschil. 340
 Het zette elke borst in vlam met een dubbelzinnig vuur.
 Een straling die glanst op een duistere stroom,
 Het vlamde op naar de hemel, zonk toen, verzwolgen, naar de hel;
 Het klom omhoog om Waarheid neer te halen in het slijk
 En gebruikte voor troebele doeleinden zijn stralende Kracht; 345
 Een reusachtig kameleon-goud en blauw en rood,
 Dat overging in zwart en grijs en spookachtig bruin,
 Het staarde hongerig vanaf een gevlekte tak van het leven
 Om insectenvreugdes te bemachtigen, zijn lievelingskost,
 Het groezelige voedsel van een weelderig gestel 350
 Koesterde de schitterende hartstocht van zijn schakeringen in kleur.
 Een slang van vuur met een donkere wolk als staart,
 Gevolgd door een droom-gebroed van glinsterende gedachten,
 Een opgeheven hoofd met veelkleurige trillende kammen,
 Het likte van kennis met een rokende tong. 355
 Een draaikolk die werd gevoed met lege lucht,

It based on vacancy stupendous claims,
In Nothingness born to Nothingness returned,
Yet all the time unwittingly it drove
360 Towards the hidden Something that is All.
Ardent to find, incapable to retain,
A brilliant instability was its mark,
To err its inborn trend, its native cue.
At once to an unreflecting credence prone,
365 It thought all true that flattered its own hopes;
It cherished golden nothings born of wish,
It snatched at the unreal for provender.
In darkness it discovered luminous shapes;
Peering into a shadow-hung half-light
370 It saw hued images scrawled on Fancy's cave;
Or it swept in circles through conjecture's night
And caught in imagination's camera
Bright scenes of promise held by transient flares,
Fixed in life's air the feet of hurrying dreams,
375 Kept prints of passing Forms and hooded Powers
And flash-images of half-seen verities.
An eager spring to seize and to possess
Unguided by reason or the seeing soul
Was its first natural motion and its last,
380 It squandered life's force to achieve the impossible:
It scorned the straight road and ran on wandering curves
And left what it had won for untried things;
It saw unrealised aims as instant fate
And chose the precipice for its leap to heaven.
385 Adventure its system in the gamble of life,
It took fortuitous gains as safe results;
Error discouraged not its confident view
Ignorant of the deep law of being's ways
And failure could not slow its fiery clutch;
390 One chance made true warranted all the rest.
Attempt, not victory, was the charm of life.
An uncertain winner of uncertain stakes,
Instinct its dam and the life-mind its sire,
It ran its race and came in first or last.
395 Yet were its works nor small and vain nor null;
It nursed a portion of infinity's strength
And could create the high things its fancy willed;
Its passion caught what calm intelligence missed.
Insight of impulse laid its leaping grasp
400 On heavens high Thought had hidden in dazzling mist,
Caught glimmers that revealed a lurking sun:
It probed the void and found a treasure there.

Het stoelde op leegheid kolossale aanspraken,
 In het Niets geboren en in het Niets weergekeerd,
 Toch snelde het al die tijd, ongewild,
 Naar het verborgen Iets dat Alles is. 360
 Vurig om te vinden, niet bij machte om zich in te houden,
 Was een briljante onberekenbaarheid zijn kenmerk,
 Was dwalen zijn neiging van nature, zijn aangeboren leidraad.
 Onmiddellijk, vatbaar voor een onoverdacht geloof,
 Dacht het alles waar dat zijn eigen hoop streefde; 365
 Het koesterde gouden nietigheden uit wens geboren,
 Het greep naar het onwerkelijke voor voedsel.
 In de duisternis ontdekte het lichtgevende gedaanten;
 Starend in een schaduw-omhangen halflicht
 Zag het kleurige figuren gekrabbeld in de grot van Fantasie; 370
 Of het vloog in cirkels rond door vermoedens nacht
 En ving in de camera van verbeelding
 Heldere taferelen van belofte gezien bij kortstondige flakkeringen,
 In de levenssfeer verankerd de voeten van vluchtige dromen,
 Bewaarde indrukken van voorbijgaande Vormen en verborgen Machten 375
 En flitsbeelden van half-geziene waarheden.
 Een vurige aandrang om vast te grijpen en te bezitten
 Ongeleid door de rede of door de helderziende ziel
 Was zijn eerste en zijn laatste natuurlijke gebaar,
 Het verkwistte zijn levenskracht om het onmogelijke te bereiken: 380
 Het verachtte de rechte weg en rende langs kronkelige bochten
 En liet wat het had gewonnen als onbeproefde dingen achter;
 Het zag onverwerkelijkt doeleinden als een onmiddellijk feit
 En verkoos de afgrondsrand voor zijn sprong naar de hemel.
 Met avontuur als methode in het gokspel van het leven, 385
 Beschouwde het toevallige winst als betrouwbaar resultaat;
 Vergissing ontmoedigde niet zijn zelfverzekerde kijk
 Onwetend van de diepe wet van 's wezens wegen
 En mislukking kon niet zijn onstuimige greep doen verflauwen;
 Één waargemaakte kans rechtvaardigde al het andere. 390
 De poging, niet de overwinning, was de charme van het leven.
 Als een onzekere winnaar van een onzekere inzet,
 Instinct zijn belemmering en het levens-verstand zijn heer,
 Liep het zijn wedren en kwam als eerste binnen of als laatste.
 Toch waren zijn werken noch klein en vergeefs noch waardeloos; 395
 Het bracht groot een deel van oneindigheids kracht
 En kon de hoogstaande dingen scheppen die zijn waanidee verlangde;
 Zijn hartstocht kon bevatten wat kalme intelligentie miste.
 Inzicht van impuls heeft zijn plotselinge greep gelegd
 Op hemelen die verheven Gedachte had verborgen in verblindende mist, 400
 Ving glinsteringen die een verborgen zon onthulden:
 Het drong door in de leegte en vond er een schat.

A half-intuition purpled in its sense;
It threw the lightning's fork and hit the unseen.
405 It saw in the dark and vaguely blinked in the light,
Ignorance was its field, the unknown its prize.
Of all these Powers the greatest was the last.
Arriving late from a far plane of thought
Into a packed irrational world of Chance
410 Where all was grossly felt and blindly done,
Yet the haphazard seemed the inevitable,
Came Reason, the squat godhead artisan,
To her narrow house upon a ridge in Time.
Adept of clear contrivance and design,
415 A pensive face and close and peering eyes,
She took her firm and irremovable seat,
The strongest, wisest of the troll-like Three.
Armed with her lens and measuring-rod and probe,
She looked upon an object universe
420 And the multitudes that in it live and die
And the body of Space and the fleeing soul of Time,
And took the earth and stars into her hands
To try what she could make of these strange things.
In her strong purposeful laborious mind,
425 Inventing her scheme-lines of reality
And the geometric curves of her time-plan,
She multiplied her slow half-cuts at Truth:
Impatient of enigma and the unknown,
Intolerant of the lawless and the unique,
430 Imposing reflection on the march of Force,
Imposing clarity on the unfathomable,
She strove to reduce to rules the mystic world.
Nothing she knew but all things hoped to know.
In dark unconscious realms once void of thought,
435 Missioned by a supreme Intelligence
To throw its ray upon the obscure Vast,
An imperfect light leading an erring mass
By the power of sense and the idea and word,
She ferrets out Nature's process, substance, cause.
440 All life to harmonise by thought's control,
She with the huge imbroglio struggles still;
Ignorant of all but her own seeking mind
To save the world from Ignorance she came.
A sovereign worker through the centuries
445 Observing and remoulding all that is,
Confident she took up her stupendous charge.
There the low bent and mighty figure sits
Bowed under the arc-lamps of her factory home

Een half-intuïtie werd verscherpt in zijn betekenis;
 Het wierp de vork van het weerlicht en trof het onzichtbare.
 Het zag in het donker en knipperde onzeker tegen het licht, 405
 Onwetendheid was zijn terrein, het onbekende zijn prijs.
 Van al deze Machten kwam de grootse het laatst.
 Laat arriverend van een ver plan van denken
 In een samengepakte irrationele wereld van Kans
 Waar alles op grove wijze gevoeld werd en blindelings gedaan, 410
 Waar nochtans het lukrake onvermijdelijk was,
 Kwam de Rede, de gedrongen godheid van het ambacht,
 Naar haar beperkte huis op een rimpeling in de Tijd.
 Deskundige van helder vernuft en ontwerp,
 Een nadenkend gezicht en toegeknepen en turende ogen, 415
 Zij nam haar standvastige en onwrikbare zetel in,
 De sterkste, meest wijze van het trolachige Drietal.
 Gewapend met haar vergrootglas en meetlat en sonde,
 Keek zij naar een object-universum
 En de menigten die erin leven en sterven 420
 En de omvang van de Ruimte en de vluchtige ziel van de Tijd,
 En nam aarde en sterren in haar handen
 Om te zien wat zij van deze vreemde dingen maken kon.
 In haar krachtige vastberaden nijvere verstand,
 Met het bedenken van haar ontwerp-lijnen van de werkelijkheid 425
 En de meetkundige krommen van haar tijds-plan,
 Vermeerderde zij haar trage halfslachtige uithalen naar de Waarheid:
 Ongeduldig voor enigma en het onbekende,
 Onverdraagzaam voor het wetteloze en het unieke,
 Bedenkingen hebbend bij de opmars van de Kracht, 430
 Helderheid opleggend aan het onpeilbare,
 Trachtte zij de mystieke wereld tot regels te herleiden.
 Niets wist zij doch hoopte alles te weten.
 In duistere onbewuste rijken eens van denken vrij,
 Gezonden door een opperste Intelligentie 435
 Om zijn stralen te werpen op de obscure Onmetelijkheid,
 Een gebrekkig licht dat een dwalende menigte leidt
 Door de macht van het zintuig en idee en woord,
 Vist zij het proces uit van de Natuur, haar wezen, haar oorzaak.
 Om overeenstemming te brengen in heel het leven door gedachte-controle, 440
 Worstelt zij nog steeds met het reusachtige imbroglïo;
 Van alles onwetend behalve haar eigen zoekende verstand
 Kwam zij om de wereld van Onwetendheid te redden.
 Een weergaloze werker door de eeuwen,
 Gadeslaand en hervormend al wat is, 445
 Nam zij zelfverzekerd haar ontzaglijke taak op zich.
 Daar zit de voorovergebogen en machtige figuur
 Gekromd onder de booglampen van haar huisindustrie

Amid the clatter and ringing of her tools.
450 A rigorous stare in her creative eyes
Coercing the plastic stuff of cosmic Mind,
She sets the hard inventions of her brain
In a pattern of eternal fixity:
Indifferent to the cosmic dumb demand,
455 Unconscious of too close realities,
Of the unspoken thought, the voiceless heart,
She leans to forge her credos and iron codes
And metal structures to imprison life
And mechanic models of all things that are.
460 For the world seen she weaves a world conceived:
She spins in stiff but unsubstantial lines
Her gossamer word-webs of abstract thought,
Her segment systems of the Infinite,
Her theodicies and cosmogonic charts
465 And myths by which she explains the inexplicable.
At will she spaces in thin air of mind
Like maps in the school-house of intellect hung,
Forcing wide Truth into a narrow scheme,
Her numberless warring strict philosophies;
470 Out of Nature's body of phenomenon
She carves with Thought's keen edge in rigid lines,
Like rails for the World-Magician's power to run,
Her sciences precise and absolute.
On the huge bare walls of human nescience
475 Written round Nature's deep dumb hieroglyphs
She pens in clear demotic characters
The vast encyclopaedia of her thoughts;
An algebra of her mathematics' signs,
Her numbers and unerring formulas
480 She builds to clinch her summary of things.
On all sides runs as if in a cosmic mosque
Tracing the scriptural verses of her laws
The daedal of her patterned arabesques,
Art of her wisdom, artifice of her lore.
485 This art, this artifice are her only stock.
In her high works of pure intelligence,
In her withdrawal from the senses' trap,
There comes no breaking of the walls of mind,
There leaps no rending flash of absolute power,
490 There dawns no light of heavenly certitude.
A million faces wears her knowledge here
And every face is turbaned with a doubt.
All now is questioned, all reduced to nought.
Once monumental in their massive craft

Onder het rammelen en rinkelen van haar gereedschap.
 Een starre blik in haar scheppende ogen 450
 Terwijl zij de kneedbare stof dwingt van het kosmische Verstand,
 Zet zij de energieke vindingen van haar brein
 In een patroon van eeuwige onveranderlijkheid:
 Ongevoelig voor de kosmische stilzwijgende eis,
 Onbewust van te nabije werkelijkheden, 455
 Van de onuitgesproken gedachte, het stemloze hart,
 Neigt zij ernaar om haar credo's en ijzeren voorschriften te smeden
 En metalen constructies om het leven op te sluiten
 En werktuiglijke modellen van alles wat bestaat.
 Voor de wereld zichtbaar weeft zij een verzonnen wereld: 460
 Zij spint met onbuigzame doch onzekere lijnen
 Haar ragfijne woord-webben van abstract denken,
 Haar deel-systemen van het Oneindige,
 Haar theodiceeën en kosmogonische grafieken
 En mythen waarmee zij het onverklaarbare verklaart. 465
 Naar willekeur spreidt zij uit in de ijle lucht van het verstand
 Zoals de kaarten opgehangen in het schoolgebouw van het intellect,
 De veelomvattende Waarheid dwingend in een beperkt systeem,
 Haar ontelbare tegenstrijdige strikte filosofieën;
 Uit het lichaam van de verschijnselen der Natuur 470
 Kerft zij in strakke lijnen met de scherpe snede van het Denken,
 Als spoorlijnen voor de macht van de Wereld-Tovenaar om voort te snellen,
 Haar wetenschappen nauwgezet en absoluut.
 Op de reusachtige kale muren van menselijke onkunde
 Rondom de diepzinnige zwijgzame hiërogliefen der Natuur 475
 Schrijft zij met duidelijke demotische tekens
 De onmetelijke encyclopedie van haar gedachten;
 Een algebra van haar wiskundige tekens,
 Haar getallen en onfeilbare formules
 Bouwt zij om aaneen te klinken haar samenvatting der dingen. 480
 Aan alle kanten loopt als in een kosmische moskee
 Volgens de schriftuurlijke versregels van haar wetten
 De kunstvaardigheid van haar rijkgeschakeerde arabesken,
 De kunst van haar wijsheid, de kunstgreep van haar leer.
 Dit kunstwerk, deze kunstgreep is al wat zij bezit. 485
 In haar verheven werken van zuivere intelligentie,
 Wanneer zij zich terugtrekt uit de zintuiglijke val,
 Volgt er geen breken van de muren van verstand,
 Komt er geen klievende flits van absolute macht omlaag,
 Daagt er geen licht van hemelse zekerheid. 490
 Een miljoen gezichten draagt haar kennis hier
 En op elk gezicht staat twijfel.
 Alles wordt nu in twijfel getrokken, al herleid tot niets.
 Eens monumentaal in hun indrukwekkende ambacht

- 495 Her old great mythic writings disappear
And into their place start strict ephemeral signs;
This constant change spells progress to her eyes:
Her thought is an endless march without a goal.
There is no summit on which she can stand
- 500 And see in a single glance the Infinite's whole.
An inconclusive play is Reason's toil.
Each strong idea can use her as its tool;
Accepting every brief she pleads her case.
Open to every thought, she cannot know.
- 505 The eternal Advocate seated as judge
Armours in logic's invulnerable mail
A thousand combatants for Truth's veiled throne
And sets on a high horse-back of argument
To tilt for ever with a wordy lance
- 510 In a mock tournament where none can win.
Assaying thought's values with her rigid tests
Balanced she sits on wide and empty air,
Aloof and pure in her impartial poise.
Absolute her judgments seem but none is sure;
- 515 Time cancels all her verdicts in appeal.
Although like sunbeams to our glow-worm mind
Her knowledge feigns to fall from a clear heaven,
Its rays are a lantern's lustres in the Night;
She throws a glittering robe on Ignorance.
- 520 But now is lost her ancient sovereign claim
To rule mind's high realm in her absolute right,
Bind thought with logic's forged infallible chain
Or see truth nude in a bright abstract haze.
A master and slave of stark phenomenon,
- 525 She travels on the roads of erring sight
Or looks upon a set mechanical world
Constructed for her by her instruments.
A bullock yoked in the cart of proven fact,
She drags huge knowledge-bales through Matter's dust
- 530 To reach utility's immense bazaar.
Apprentice she has grown to her old drudge;
An aided sense is her seeking's arbiter.
This now she uses as the assayer's stone.
As if she knew not facts are husks of truth,
- 535 The husks she keeps, the kernel throws aside.
An ancient wisdom fades into the past,
The ages' faith becomes an idle tale,
God passes out of the awakened thought,
An old discarded dream needed no more:
- 540 Only she seeks mechanic Nature's keys.

Verdwijnen haar vroegere grootse mystieke werken	495
En in hun plaats komen strenge efemerische tekens; Deze constante verandering betekent vooruitgang in haar ogen: Haar denken is een eindeloze opmars zonder doel. Er is geen bergtop waarop zij kan staan	
En in een enkele blik Oneindigheids geheel kan overzien.	500
Een onbeslist spel is het zwoegen van de Rede. Elk sterk idee kan het gebruiken als zijn werktuig; Elk resuméneemt zij aan en zij zal haar kwestie bepleiten. Open voor elke gedachte, kan zij niet weten.	
De eeuwige Pleitbezorger gezeteld als rechter	505
Wapent met logica's onkwetsbare pantser Duizend strijdende partijen voor Waarheids versluiserde troon En laat zitten op een hoge paarderug van argument Om voor immer een breedspakige lans te breken	
In een schijn-steekspel waar niemand winnen kan.	510
Het gewicht van gedachte wegend met haar strenge toets Zetelt zij evenwichtig op ruime en lege lucht, Afzijdig en zuiver in haar onpartijdige waardigheid. Absoluut lijken haar vonnissen maar geen enkele is zeker;	
De Tijd maakt alle uitspraken in beroep ongedaan.	515
Hoewel als zonnestrallen voor ons vuurvlieg-verstand Haar kennis veinst af te dalen van een heldere hemel, Zijn de stralen die van een flonkerende lantaarn in de Nacht; Zij legt een glinsterend gewaad over Onwetendheid.	
Maar nu is haar oeroude soevereine aanspraak verdwenen	520
Om het verheven domein van verstand te beheersen in haar absolute recht, Gedachte te binden met de vervalste onfeilbare keten van de logica Of om de waarheid naakt te zien in een heldere abstracte waas.	
Als meester en slaaf van het starre fenomeen, Bereist zij de wegen van het dwalende zicht	525
Of beziet een gevestigde mechanische wereld Voor haar geconstrueerd door haar instrumenten. Als een os gespannen voor de wagen van het bewezen feit, Sleept zij reusachtige balen kennis door het stof van de Materie	
Om de immense bazaar van bruikbaarheid te bereiken.	530
Een beginneling is zij geworden voor haar vroegere gezwoeg; Een onbeholpen begrip is de leidraad van haar zoeken. Dit nu gebruikt zij als de toetssteen.	
Als wist zij niet dat feiten het kaf zijn van de waarheid, Behoudt zij het kaf, het wezenlijke gooit zij weg.	535
Een oeroude wijsheid vervaagt in het verleden, Het geloof van eeuwen wordt een zinloze legende, God verdwijnt uit de wakende gedachte, Een oude afgedane droom die niet meer nodig is: Slechts zoekt zij de werktuiglijke sleutels der Natuur.	540

Interpreting stone-laws inevitable
She digs into Matter's hard concealing soil,
To unearth the processes of all things done.
A loaded huge self-worked machine appears
545 To her eye's eager and admiring stare,
An intricate and meaningless enginery
Of ordered fateful and unfailing Chance:
Ingenious and meticulous and minute,
Its brute unconscious accurate device
550 Unrolls an unerring march, maps a sure road;
It plans without thinking, acts without a will,
A million purposes serves with purpose none
And builds a rational world without a mind.
It has no mover, no maker, no idea:
555 Its vast self-action toils without a cause;
A lifeless Energy irresistibly driven,
Death's head on the body of Necessity,
Engenders life and fathers consciousness,
Then wonders why all was and whence it came.
560 Our thoughts are parts of the immense machine,
Our ponderings but a freak of Matter's law,
The mystic's lore was a fancy or a blind;
Of soul or spirit we have now no need:
Matter is the admirable Reality,
565 The patent unescapable miracle,
The hard truth of things, simple, eternal, sole.
A suicidal rash expenditure
Creating the world by a mystery of self-loss
Has poured its scattered works on empty Space;
570 Late shall the self-disintegrating Force
Contract the immense expansion it has made:
Then ends this mighty and unmeaning toil,
The Void is left bare, vacant as before.
Thus vindicated, crowned, the grand new Thought
575 Explained the world and mastered all its laws,
Touched the dumb roots, woke veiled tremendous powers;
It bound to service the unconscious djinns
That sleep unused in Matter's ignorant trance.
All was precise, rigid, indubitable.
580 But when on Matter's rock of ages based
A whole stood up firm and clear-cut and safe,
All staggered back into a sea of doubt;
This solid scheme melted in endless flux:
She had met the formless Power inventor of forms;
585 Suddenly she stumbled upon things unseen:
A lightning from the undiscovered Truth

Met het verklaren van onontkoombare wetten van steen
 Graaft zij in de harde verhullende bodem van de Materie,
 Om de processen op te graven van al wat wordt gedaan.
 Een zwaarbeladen reusachtige zelfwerkende machine verschijnt
 Voor de gretige en bewonderende blik in haar ogen, 545
 Een ingewikkeld en nietszeggend mechanisme
 Van geordend, voorbestemd en onfeilbaar Toeval:
 Vindingrijk en nauwgezet en minutieus,
 Haar grove onbewuste accurate instrument
 Ontvouwt een feilloze opmars, stippelt uit een zekere weg; 550
 Het beraamt zonder te denken, handelt zonder wil,
 Dient een miljoen doeleinden zonder doel
 En bouwt een rationele wereld zonder verstand.
 Het heeft geen beweger, geen maker, geen idee:
 De onmetelijke zelfwerkendheid zwoegt zonder oorzaak; 555
 Een levenloze onweerstaanbaar gedreven Energie,
 Een doodskop op het lichaam van Noodzakelijkheid,
 Brengt het leven voort en verwekt bewustzijn,
 Verwondert zich vervolgens waarom al bestaat en vanwaar het kwam.
 Onze gedachten zijn deel van de immense machine, 560
 Onze overwegingen slechts een gril van de wetten der Stof,
 De mystieke overlevering een waanidee of uitvlucht;
 Aan ziel of geest is nu geen behoefte:
 Materie is de bewonderenswaardige Werkelijkheid,
 Het klaarblijkelijk onontkoombare wonder, 565
 De nuchtere waarheid der dingen, eenvoudig, eeuwig, enig.
 Een overhaaste uitgavenpost die gelijk staat aan zelfmoord
 Welke de wereld scheidt door een mysterie van zelfverlies
 Heeft zijn verstrooide werken over de lege Ruimte uitgestort;
 Laat zal de zelfontbindende Kracht doen samentrekken 570
 De immense uitgebreidheid die het heeft gemaakt:
 Dan neemt dit machtige en betekenisloze gezwoeg een einde,
 De Leegte blijft kaal achter, verlaten als voorheen.
 Aldus gerechtvaardigd, gekroond, heeft het grote nieuwe Denken
 De wereld verklaard en al zijn wetten bedwongen, 575
 De stilzwijgende wortels geraakt, verborgen ontzagwekkende krachten gewekt;
 Het heeft de djinns van het onbewuste ten dienste gemaakt
 Die ongebruikt slapen in de onwetende trance van de Materie.
 Alles was nauwkeurig, star, onbetwistbaar.
 Maar toen, gevestigd op een Materie-rots van eeuwen, 580
 Een geheel overeind bleef, hecht, scherp-omlijnd en zeker,
 Wankelde alles terug tot in een zee van twijfel;
 Dit degelijke plan versmolt in een eindeloze vloed:
 Zij had de vormeloze machtige Bedenker van vormen ontmoet;
 Plotseling stuitte zij op dingen onzichtbaar: 585
 Een bliksemschicht uit de onontdekte Waarheid

Startled her eyes with its perplexing glare
And dug a gulf between the Real and Known
Till all her knowledge seemed an ignorance.
590 Once more the world was made a wonder-web,
A magic's process in a magical space,
An unintelligible miracle's depths
Whose source is lost in the Ineffable.
Once more we face the blank Unknowable.
595 In a crash of values, in a huge doom-crack,
In the sputter and scatter of her breaking work
She lost her clear conserved constructed world.
A quantum dance remained, a sprawl of chance
In Energy's stupendous tripping whirl:
600 A ceaseless motion in the unbounded Void
Invented forms without a thought or aim:
Necessity and Cause were shapeless ghosts;
Matter was an incident in being's flow,
Law but a clock-work habit of blind force.
605 Ideals, ethics, systems had no base
And soon collapsed or without sanction lived;
All grew a chaos, a heave and clash and strife.
Ideas warring and fierce leaped upon life;
A hard compression held down anarchy
610 And liberty was only a phantom's name:
Creation and destruction waltzed inarmed
On the bosom of a torn and quaking earth;
All reeled into a world of Kali's dance.
Thus tumbled, sinking, sprawling in the Void,
615 Clutching for props, a soil on which to stand,
She only saw a thin atomic Vast,
The rare-point sparse substratum universe
On which floats a solid world's phenomenal face.
Alone a process of events was there
620 And Nature's plastic and protean change
And, strong by death to slay or to create,
The riven invisible atom's omnipotent force.
One chance remained that here might be a power
To liberate man from the old inadequate means
625 And leave him sovereign of the earthly scene.
For Reason then might grasp the original Force
To drive her car upon the roads of Time.
All then might serve the need of the thinking race,
An absolute State found order's absolute,
630 To a standardised perfection cut all things,
In society build a just exact machine.
Then science and reason careless of the soul

Verblindde haar ogen met zijn verbijsterende licht
 En groef een kloof tussen Werkelijkheid en Kennis
 Tot al haar wetenschap een onwetendheid geelk.

Opnieuw was de wereld geworden tot een wonder-web, 590
 Een magisch proces in een magische ruimte,
 De diepten van een onbegrijpelijk mirakel
 Waarvan de bron verloren gaat in het Onuitsprekelijke.
 Wederom staan wij oog in oog met het wezenloze Onkenbare.

Met het ineensstorten van waarden, op een reusachtige dag des oordeels, 595
 In het gekraak en het uiteenbarsten van haar brekende werk
 Ging haar heldere, in stand gehouden, geconstrueerde wereld verloren.
 Een quantum-dans bleef over, een uitwaaiering van kans
 In de overweldigende lichtvoetige draaikolk van Energie:

Een onophoudelijke beweging in de grenzeloze Leegte 600
 Verzon vormen zonder gedachte of doel:
 Noodzakelijkheid en Oorzaak waren gedaanteloze schimmen;
 Materie was een voorval in de stroom van het bestaan,
 Wet was niets anders dan een uurwerk-gewoonte van blinde kracht.

Idealen, ethiek, stelsels hadden geen grondslag 605
 En stortten weldra in of leefden zonder sanctie;
 Alles werd een chaos, werd opstand, conflict en strijd.
 Ideeën, tegenstrijdig en fel, besprongen het leven;
 Een hardhandige onderdrukking hield anarchie in bedwang

En vrijheid was slechts de naam van een fantoom: 610
 Schepping en vernietiging walsten arm in arm
 Aan het oppervlak van een verscheurde en schokkende aarde;
 Alles wervelde tot een wereld van Kali's dans.
 Aldus omlaaggetuimeld, gezonken, in de Leegte verstrooid,

Op zoek naar houvast, een grond om op te staan, 615
 Zag zij slechts een ijle atomaire Onmetelijkheid,
 Het spaarzaam bezaaide ijle substraat-universum
 Waarop het fenomenale aanzicht drijft van een solide wereld.
 Alleen een proces van gebeurtenissen was daar

En het plastische proteïsche veranderen van de Natuur 620
 En, bij machte om met de dood te treffen of te scheppen,
 De almachtige kracht van het gespleten onzichtbare atoom.
 Een mogelijkheid bleef over dat hier een macht zou kunnen zijn
 Die de mens van de oude ontoereikende middelen zou kunnen bevrijden

En hem onafhankelijk zou maken van het aardse tafereel. 625
 Want dan kon de Rede vat krijgen op de oorspronkelijke Kracht
 Om haar wagen te laten rijden over de wegen van de Tijd.
 Alles kon dan de behoefte dienen van het denkende ras,
 Een absolute Staat kon grondvesten de absolute orde,

Kon alle dingen toesnijden op een gestandaardiseerde perfectie, 630
 In de maatschappij bouwen een gepaste exacte machine.
 Dan konden wetenschap en rede, onverschillig om de ziel,

Could iron out a tranquil uniform world,
Aeonic seekings glut with outward truths
635 And a single-patterned thinking force on mind,
Inflicting Matter's logic on Spirit's dreams
A reasonable animal make of man
And a symmetrical fabric of his life.
This would be Nature's peak on an obscure globe,
640 The grand result of the long ages' toil,
Earth's evolution crowned, her mission done.
So might it be if the spirit fell asleep;
Man then might rest content and live in peace,
Master of Nature who once her bondslave worked,
645 The world's disorder hardening into Law,
If Life's dire heart arose not in revolt,
If God within could find no greater plan.
But many-visaged is the cosmic Soul;
A touch can alter the fixed front of Fate.
650 A sudden turn can come, a road appear.
A greater Mind may see a greater Truth,
Or we may find when all the rest has failed
Hid in ourselves the key of perfect change.
Ascending from the soil where creep our days,
655 Earth's consciousness may marry with the Sun,
Our mortal life ride on the spirit's wings,
Our finite thoughts commune with the Infinite.
 In the bright kingdoms of the rising Sun
All is a birth into a power of light:
660 All here deformed guards there its happy shape,
Here all is mixed and marred, there pure and whole;
Yet each is a passing step, a moment's phase.
Awake to a greater Truth beyond her acts,
The mediatrix sat and saw her works
665 And felt the marvel in them and the force
But knew the power behind the face of Time:
She did the task, obeyed the knowledge given,
Her deep heart yearned towards great ideal things
And from the light looked out to wider light:
670 A brilliant hedge drawn round her narrowed her power;
Faithful to her limited sphere she toiled, but knew
Its highest, widest seeing was a half-search,
Its mightiest acts a passage or a stage.
For not by Reason was creation made
675 And not by Reason can the Truth be seen
Which through the veils of thought, the screens of sense
Hardly the spirit's vision can descry
Dimmed by the imperfection of its means:

Een vredige eenvormige wereld gladstrijken,
 De zoektocht van eonen bevredigen met uiterlijke waarheden
 En één enkel gemodelleerd denken opleggen aan het verstand, 635
 Met de logica van de Materie teisteren de dromen van de Geest
 Een redelijk dier maken van de mens
 En een symmetrisch weefsel van zijn leven.
 Dit zou de top zijn van de Natuur op een duistere werelddbol,
 Het grootse resultaat van het langdurige gezwoeg van eeuwen, 640
 De aardse evolutie bekroond, haar missie volbracht.
 Zo zou het kunnen zijn wanneer de geest in slaap viel;
 De mens kon dan voldaan rusten en leven in vrede,
 De meester van de Natuur die eens was haar slaaf,
 's Werelds wanorde verhardend tot Wet, – 645
 Wanneer niet 's Levens dorstende hart in opstand kwam,
 Als God binnenin geen groter plan vinden kon.
 Maar veel gezichten heeft de kosmische Ziel;
 Één aanraking kan het onbeweeglijke aanzien keren van het Lot.
 Een plotselinge ommekeer kan komen, een pad verschijnen. 650
 Een groter Verstand kan een grotere Waarheid zien,
 Of wij kunnen, als al het andere heeft gefaald,
 In onszelf verborgen de sleutel van volmaakte verandering vinden.
 Verrijzend van de grond waar onze dagen voortkruipen,
 Kan ons aardse bewustzijn huwen met de Zon, 655
 Ons sterfelijke leven kan worden gedragen op vleugelen van de geest,
 Ons eindige denken opgaan in de Oneindigheid.
 In de heldere koninkrijken van de rijzende Zon
 Is alles een geboorte tot in een macht van licht:
 Al wat hier vervormd is, bewaakt daar zijn gelukkige gedaante, 660
 Hier is alles verward en verdorven, daar zuiver en heel;
 Toch is elk een voorbijgaande stap, een fase van het moment.
 Ontwaakt tot een grotere Waarheid voorbij haar daden,
 Zat de bemiddelares en zag haar werken
 En voelde in hen het wonder en de kracht 665
 Doch kende de macht achter het gezicht van de Tijd;
 Zij volvoerde de taak, gehoorzaamde de gegeven kennis,
 Haar diepe hart hunkerde naar grote ideale dingen
 En keek vanuit het licht uit op een groter licht:
 Een heldere haag rondom haar opgetrokken beperkte haar macht; 670
 Zij zwoegde trouw aan haar beperkte sfeer, maar wist
 Dat haar hoogste, ruimste zicht een half-zoeken was,
 Haar machtigste daden een overgang of stadium.
 Want niet door de Rede werd de schepping gemaakt
 En niet door de Rede kan de Waarheid worden gezien 675
 Die nauwelijks door de sluiers van gedachten, het scherm der waarneming
 Een glimp van de geest kan onderscheiden
 Verduisterd door de gebrekkingheid van haar middelen:

The little Mind is tied to little things:
680 Its sense is but the spirit's outward touch,
Half-waked in a world of dark Inconscience;
It feels out for its beings and its forms
Like one left fumbling in the ignorant Night.
In this small mould of infant mind and sense
685 Desire is a child-heart's cry crying for bliss,
Our reason only a toys' artificer,
A rule-maker in a strange stumbling game.
But she her dwarf aides knew whose confident sight
A bounded prospect took for the far goal.
690 The world she has made is an interim report
Of a traveller towards the half-found truth in things
Moving twixt nescience and nescience.
For nothing is known while aught remains concealed;
The Truth is known only when all is seen.
695 Attracted by the All that is the One,
She yearns towards a higher light than hers;
Hid by her cults and creeds she has glimpsed God's face:
She knows she has but found a form, a robe,
But ever she hopes to see him in her heart
700 And feel the body of his reality.
As yet a mask is there and not a brow,
Although sometimes two hidden eyes appear:
Reason cannot tear off that glimmering mask,
Her efforts only make it glimmer more;
705 In packets she ties up the Indivisible;
Finding her hands too small to hold vast Truth
She breaks up knowledge into alien parts
Or peers through cloud-rack for a vanished sun:
She sees, not understanding what she has seen,
710 Through the locked visages of finite things
The myriad aspects of infinity.
One day the Face must burn out through the mask.
Our ignorance is Wisdom's chrysalis,
Our error weds new knowledge on its way,
715 Its darkness is a blackened knot of light;
Thought dances hand in hand with Nescience
On the grey road that winds towards the Sun.
Even while her fingers fumble at the knots
Which bind them to their strange companionship,
720 Into the moments of their married strife
Sometimes break flashes of the enlightening Fire.
Even now great thoughts are here that walk alone:
Armed they have come with the infallible word
In an investiture of intuitive light

Het kleine Mentale is gebonden aan kleine dingen:
 Haar gevoel is slechts geestes aanraking aan de buitenkant, 680
 Half-ontwaakt in een wereld van duistere Onbewustheid;
 Het strekt zich uit naar haar wezens en haar vormen
 Als een die niet anders kan dan rondtasten in de onwetende Nacht.
 In deze beperkte teelaarde van kinderlijk verstand en gevoel
 Is verlangen een roep van het kinderhart dat huilt om geluk, 685
 Onze rede slechts een speelgoedmaker,
 Een bedenker van regels in een vreemd stuntelig spel.
 Maar zij kende haar dwerge-helpers wier zelfverzekerd zicht
 Een beperkt vooruitzicht hield voor het verre doel.
 De wereld die zij heeft gemaakt is een interim-rapport 690
 Van een reiziger naar de half-gevonden waarheid der dingen
 Onderweg van onkunde naar onkunde.
 Want niets is gekend als er ook maar iets verborgen blijft;
 De Waarheid is alleen gekend als alles wordt gezien.
 Gelokt door het Al dat de Ene is, 695
 Hunkert zij naar een hoger licht dan het hare;
 Achter haar cultussen en gezindten ving zij een glimp van Gods aangezicht:
 Zij weet dat zij slechts een vorm gevonden heeft, een gewaad,
 Maar hoopt altijd om hem te zien in haar hart
 En het lichaam te voelen van zijn werkelijkheid. 700
 Vooralsnog is alleen een masker daar en geen gelaat,
 Hoewel soms twee verborgen ogen verschijnen:
 De Rede kan niet dat glimmende masker afnemen,
 Haar pogingen maken slechts dat het meer glimt;
 In pakketjes verdeelt zij het Ondeelbare; 705
 Als zij haar handen te klein vindt voor de onmetelijke Waarheid
 Breekt zij kennis op in strijdige delen
 Of tuurt door wolkenflarden naar een verdwenen zon:
 Zij ziet, niet begrijpend wat zij heeft gezien,
 Door het vergrendelde aangezicht van eindige dingen 710
 De myriaden aspecten van de oneindigheid.
 Op een dag moet het Gelaat komen branden door het masker.
 Onze onwetendheid is de vlinderpop van Wijsheid,
 Ons dwalen huwt met nieuwe kennis onderweg,
 De duisternis is een zwart geworden knoop van licht; 715
 Gedachte danst hand in hand met Onkunde
 Op de grijze weg die slingert naar de Zon.
 Juist als haar vingers morrelen aan de knopen
 Die hen binden aan hun vreemde kameraadschap,
 Breken er soms, in de ogenblikken van hun huwelijksstrijd, 720
 Flitsen door van het verlichtende Vuur.
 Zelfs nu zijn er grote gedachten hier die wandelen alleen:
 Gewapend zijn zij gekomen met het onfeilbare woord,
 Bekleed met het intuïtieve licht

- 725 That is a sanction from the eyes of God;
Announcers of a distant Truth they flame
Arriving from the rim of eternity.
A fire shall come out of the infinitudes,
A greater Gnosis shall regard the world
- 730 Crossing out of some far omniscience
On lustrous seas from the still rapt Alone
To illumine the deep heart of self and things.
A timeless knowledge it shall bring to Mind,
Its aim to life, to Ignorance its close.
- 735 Above in a high breathless stratosphere,
Overshadowing the dwarfish trinity,
Lived, aspirants to a limitless Beyond,
Captives of Space, walled by the limiting heavens,
In the unceasing circuit of the hours
- 740 Yearning for the straight paths of eternity,
And from their high station looked down on this world
Two sun-gaze Daemons witnessing all that is.
A power to uplift the laggard world,
Imperious rode a huge high-winged Life-Thought
- 745 Unwont to tread the firm unchanging soil:
Accustomed to a blue infinity,
It planed in sunlit sky and starlit air;
It saw afar the unreached Immortal's home
And heard afar the voices of the Gods.
- 750 Iconoclast and shatterer of Time's forts,
Overleaping limit and exceeding norm,
It lit the thoughts that glow through the centuries
And moved to acts of superhuman force.
As far as its self-winged air-planes could fly,
- 755 Visiting the future in great brilliant raids
It reconnoitred vistas of dream-fate.
Apt to conceive, unable to attain,
It drew its concept-maps and vision-plans
Too large for the architecture of mortal Space.
- 760 Beyond in wideness where no footing is,
An imagist of bodiless Ideas,
Impassive to the cry of life and sense,
A pure Thought-Mind surveyed the cosmic act.
Archangel of a white transcending realm,
- 765 It saw the world from solitary heights
Luminous in a remote and empty air.

Dat een sanctie is van de ogen van God; 725
 Om een verre Waarheid aan te kondigen vlammen zij
 Arriverend vanaf de rand van eeuwigheid.
 Een vuur zal komen uit de grenzeloosheden,
 Een grotere Gnosis zal de wereld in aanschouw nemen
 Kruisend vanuit een of andere verre alwetendheid 730
 Over de luisterrijke zeeën van het stille verrukte Allene
 Om het diepe hart van het zelf en de dingen te verlichten.
 Een tijdloos weten zal het brengen voor het Verstand,
 Voor het leven zijn doel, voor Onwetendheid het besluit.

Hoog in een verheven ademloze stratosfeer, 735
 Overschaduwend de dwerge-drieëenheid,
 Leefden, als aspirant naar een grenzeloos Verschiet,
 Gevangenen van de Ruimte, ommuurd door de begrenzende hemelen,
 In de onophoudelijke rondgang van de uren
 Hunkerend naar de rechte wegen van de eeuwigheid, 740
 En keken vanaf hun hoge standplaats neer op deze wereld
 Twee Demonen die met zonne-blik getuigden van al wat is.
 Als een macht in staat om de talmende wereld te verheffen,
 Heerszuchtig, vloog een reusachtig hoog-gevleugeld Levens-Denken
 Ongenegen om de vaste onveranderlijke grond te betreden: 745
 Gewend aan een blauwe oneindigheid,
 Zweefde het in zonverlichte hemel en sterrenverlichte lucht;
 Het zag van ver het huis van de onbereikte Onsterfelijkheid
 En hoorde van verre de stemmen der Goden.
 Beeldenstormer en sloper van de bastions der Tijd, 750
 Grensoverschrijdend en normen doorbrekend,
 Het verhelderde de gedachten die stralen door de eeuwen
 En bewoog tot daden van bovenmenselijke kracht.
 Zover als zijn zelf-gevleugelde vliegmachines konden vliegen,
 De toekomst bezoekend in grootse schitterende rooftochten 755
 Verkende het vergezichten van droom-lotsbestemming.
 Snel van begrip, maar onbekwaam om te verwerven,
 Tekende het zijn concept-landkaarten en droom-plattegronden
 Te omvangrijk voor de architectuur van sterfelijke Ruimte.
 Verder weg in weidsheid zonder vaste voet, 760
 Een imagist van onbelichaamde Ideeën,
 Ongevoelig voor de roep van leven en gevoel,
 Overzag een zuiver Gedachte-Mentale het kosmische bedrijf.
 Als Aartsengel van een wit overstijgend koninkrijk,
 Bezag het de wereld van eenzame hoogten 765
 Helder in een afgezonderde en lege lucht.

Canto Eleven

The Kingdoms and Godheads of the Greater Mind

There ceased the limits of the labouring Power.
But being and creation cease not there.
For Thought transcends the circles of mortal mind,
It is greater than its earthly instrument:
5 The godhead crammed into mind's narrow space
Escapes on every side into some vast
That is a passage to infinity.
It moves eternal in the spirit's field,
A runner towards the far spiritual light,
10 A child and servant of the spirit's force.
But mind too falls back from a nameless peak.
His being stretched beyond the sight of Thought.
For the spirit is eternal and unmade
And not by thinking was its greatness born,
15 And not by thinking can its knowledge come.
It knows itself and in itself it lives,
It moves where no thought is nor any form.
Its feet are steadied upon finite things,
Its wings can dare to cross the Infinite.
20 Arriving into his ken a wonder space
Of great and marvellous meetings called his steps,
Where Thought leaned on a Vision beyond thought
And shaped a world from the Unthinkable.
On peaks imagination cannot tread,
25 In the horizons of a tireless sight,
Under a blue veil of eternity
The splendours of ideal Mind were seen
Outstretched across the boundaries of things known.
Origin of the little that we are,
30 Instinct with the endless more that we must be,
A prop of all that human strength enacts,
Creator of hopes by earth unrealised,
It spreads beyond the expanding universe;
It wings beyond the boundaries of Dream,
35 It overtops the ceiling of life's soar.
Awake in a luminous sphere unbound by Thought,

Canto Elf

De Koninkrijken en Godheden van het Grotere Mentale

Daar hielden de beperkingen van de zwoegende Macht op.
Maar bestaan en schepping houden daar niet op.
Want Gedachte overstijgt de kringen van het sterfelijk verstand,
Het is groter dan zijn aardse instrument:
De godheid gepropt in verstands beperkte ruimte 5
Ontsnapt aan alle kanten in een of andere onmetelijkheid
Die een overgang is naar het oneindige.
Het beweegt eeuwig in de velden van de geest,
Een koerier naar het verre spirituele licht,
Een kind en dienaar van geestes kracht. 10
Maar ook verstand valt terug vanaf een nameloze hoogte.
Zijn wezen strekt zich verder uit dan het zicht van het Denken.
Want de geest is eeuwig en ongeschapen
En niet door denken werd zijn grootsheid geboren,
En het is niet door denken dat zijn kennis kan komen. 15
Het kent zichzelf en in zichzelf leeft het,
Het gaat waar geen gedachte is noch enige vorm.
Zijn voeten vinden houvast op eindige dingen,
Zijn vleugels wagen het om de Oneindigheid te doorkruisen.
Binnen zijn gezichtsveld kwam een wonderruimte 20
Van grote en wonderbare ontmoetingen en riep om zijn voetstap,
Waar Gedachte steunde op een Visioen voorbij gedachte
En een wereld schiep uit het Ondenkbare.
Op toppen waar verbeeldingskracht niet komen kan,
Aan de horizonen van een onvermoeibare blik, 25
Onder een blauwe sluier van de eeuwigheid
Werd de pracht van het ideale Mentale gezien
Uitgestrekt over de grenzen van bekende dingen.
Oorsprong van het kleine dat wij zijn,
Bezielde van het eindeloze dat wij moeten worden, 30
Een steunpilaar voor al wat mensenkracht verricht,
Schepper van hoop onverwezenlijkt door de aarde,
Strekt het zich verder uit dan het uitdijende heelaal;
Het vleugelt voorbij de grenzen van de Droom,
Het overtreft de hoge vlucht van het leven. 35
Bewust in een lichtende sfeer ongebonden door Gedachte,

Exposed to omniscient immensities,
It casts on our world its great crowned influences,
Its speed that outstrips the ambling of the hours,
40 Its force that strides invincibly through Time,
Its might that bridge the gulf twixt man and God,
Its lights that combat Ignorance and Death.
In its vast ambit of ideal Space
Where beauty and mightiness walk hand in hand,
45 The Spirit's truths take form as living Gods
And each can build a world in its own right.
In an air which doubt and error cannot mark
With the stigmata of their deformity,
In communion with the musing privacy
50 Of a truth that sees in an unerring light
Where the sight falters not nor wanders thought,
Exempt from our world's exorbitant tax of tears,
Dreaming its luminous creations gaze
On the Ideas that people eternity.
55 In a sun-blaze of joy and absolute power
Above the Masters of the Ideal throne
In sessions of secure felicity,
In regions of illumined certitude.
Far are those realms from our labour and yearning and call,
60 Perfection's reign and hallowed sanctuary
Closed to the uncertain thoughts of human mind,
Remote from the turbid tread of mortal life.
But since our secret selves are next of kin,
A breath of unattained divinity
65 Visits the imperfect earth on which we toil;
Across a gleaming ether's golden laugh
A light falls on our vexed unsatisfied lives,
A thought comes down from the ideal worlds
And moves us to new-model even here
70 Some image of their greatness and appeal
And wonder beyond the ken of mortal hope.
Amid the heavy sameness of the days
And contradicted by the human law,
A faith in things that are not and must be
75 Lives comrade of this world's delight and pain,
The child of the secret soul's forbidden desire
Born of its amour with eternity.
Our spirits break free from their environment;
The future brings its face of miracle near,
80 Its godhead looks at us with present eyes;
Acts deemed impossible grow natural;
We feel the hero's immortality;

Open voor alwetende ontzaglijkheden,
 Stort het over onze wereld zijn grootse bekroonde invloeden uit,
 Zijn vaart die de slakkegang der uren achter zich laat,
 Zijn onoverwinnelijke kracht die schrijdt door de Tijd, 40
 Zijn machten die de kloof overbruggen tussen mens en God,
 Zijn lichten die Onwetendheid en Dood bestrijden.
 In zijn onmetelijke omvang van ideale Ruimte
 Waar schoonheid en macht gaan hand in hand,
 Nemen Geestes waarheden de vorm aan van levende Goden 45
 En elk kan voor zichzelf een wereld bouwen.
 In een sfeer die twijfel en feil niet kunnen bevleken
 Met de stigma's van hun mismaaktheid,
 In gemeenschap met de mijmerende afzondering
 Van een waarheid die ziet in een onfeilbaar licht 50
 Waar het zicht niet faalt noch de gedachten dwalen,
 Vrijgesteld van 's werelds buitensporige tol van tranen,
 Dromend zien zijn lichtende scheppingen uit
 Op de Ideeën die de eeuwigheid bevolken.
 In een zonnegloed van vreugde en absolute macht 55
 Tronen verheven de Meesters van het Ideale
 In onverstoorbaar gelukzalig-zijn vergaderd,
 In regionen van verlichte zekerheid.
 Ver zijn deze domeinen verwijderd van ons gezwoeg en verlangen en roep,
 Een bewind van volmaaktheid en een gewijd heiligdom 60
 Gesloten voor het onzekere denken van een menselijk verstand,
 Ver van de troebele wandel van het sterfelijke leven.
 Daar echter ons geheime zelf ons na verwant is,
 Bezoekt een adem van onverworven goddelijkheid
 De onvolmaakte aarde waarop wij zwoegen; 65
 Door de gouden lach van een stralende ether
 Valt een licht over ons geërgerde ontevreden leven,
 Een gedachte daalt neer uit de ideale werelden
 En brengt ons ertoe om zelfs hier opnieuw te vormen
 Een of andere afspiegeling van hun grootsheid en aantrekkelijkheid 70
 En verwondering die verder gaat dan het gezichtsveld van sterfelijke hoop.
 Onder de zware eentonigheid der dagen
 En in tegenspraak met de menselijke wet,
 Is er een trouw woonachtig in dingen die niet zijn doch moeten zijn
 Als kameraad van geluk en pijn in deze wereld, 75
 Kind van het verboden verlangen van de geheime ziel
 Geboren uit zijn vrijage met de eeuwigheid.
 Onze geest breekt van zijn omgeving vrij;
 De toekomst brengt zijn aanzien van wonder nabij,
 Zijn godheid ziet ons aan met ogen van het heden; 80
 Daden die onmogelijk schenen worden vanzelfsprekend;
 Wij voelen de onsterfelijke held;

The courage and the strength death cannot touch
Awake in limbs that are mortal, hearts that fail;
85 We move by the rapid impulse of a will
That scorns the tardy trudge of mortal time.
These promptings come not from an alien sphere:
Ourselves are citizens of that mother State,
Adventurers, we have colonised Matter's night.
90 But now our rights are barred, our passports void;
We live self-exiled from our heavenlier home.
An errant ray from the immortal Mind
Accepted the earth's blindness and became
Our human thought, servant of Ignorance.
95 An exile, labourer on this unsure globe
Captured and driven in Life's nescient grasp,
Hampered by obscure cell and treacherous nerve,
It dreams of happier states and nobler powers,
The natural privilege of unfallen gods,
100 Recalling still its old lost sovereignty.
Amidst earth's mist and fog and mud and stone
It still remembers its exalted sphere
And the high city of its splendid birth.
A memory steals in from lost heavens of Truth,
105 A wide release comes near, a Glory calls,
A might looks out, an estranged felicity.
In glamorous passages of half-veiled light
Wandering, a brilliant shadow of itself,
This quick uncertain leader of blind gods,
110 This tender of small lamps, this minister serf
Hired by a mind and body for earth-use
Forgets its work mid crude realities;
It recovers its renounced imperial right,
It wears once more a purple robe of thought
115 And knows itself the Ideal's seer and king,
Communicant and prophet of the Unborn,
Heir to delight and immortality.
All things are real that here are only dreams,
In our unknown depths sleeps their reserve of truth,
120 On our unreached heights they reign and come to us
In thought and muse trailing their robes of light.
But our dwarf will and cold pragmatic sense
Admit not the celestial visitants:
Awaiting us on the Ideal's peaks
125 Or guarded in our secret self unseen
Yet flashed sometimes across the awakened soul,
Hide from our lives their greatness, beauty, power.
Our present feels sometimes their regal touch,

De moed en kracht die de dood niet kan raken Ontwaken in sterfelijke ledematen, het hart dat faalt; Wij bewegen door de snelle impuls van een wilskracht	85
Die licht om het onzekere geploeter van de sterfelijke Tijd. Deze opwellingen zijn niet afkomstig van een oneigenlijke sfeer: Wijzelf zijn bewoners van dat Moederland, Wij zijn avonturiers en hebben de nacht van de Materie gekoloniseerd.	90
Doch nu is ons ons recht ontzegd, ons paspoort ongeldig; Wij leven zelf-verbannen van ons hemelsere thuis. Een verdwaalde lichtstraal van het onsterfelijk Verstand Aanvaardde de aardse blindheid en werd Ons menselijke denken, de dienaar van Onwetendheid.	95
Een verstotene, een zwoeger op deze onzekere globe Gevangengenomen en gedreven in de onwetende grip van het Leven, Gehinderd door verduisterde lichaamscellen en verraderlijke zenuwen, Het droomt van gelukkigere staten en nobeler machten, Het natuurlijke voorrecht van ongevallen goden, En kent nog steeds zijn vroegere verloren gegane soevereiniteit.	100
Onder de aardse mist en nevel en slijk en steen Herinnert het zich nog altijd zijn verheerlijkte sfeer En de verheven stad van zijn roemrijke geboorte. Een herinnering komt geslopen vanuit een verloren hemel van Waarheid, Een ruime bevrijding komt nabij, een Glorie roept,	105
Macht kijkt naar buiten, een vervreemde gelukzaligheid. In aanlokkelijke doorgangen van half-versluisd licht Dwalend, een heldere schaduw van zichzelf, Een levendige onzekere leider van blinde goden Deze lantaarnopsteker van kleine lichten, deze dienaar-slaaf	110
In dienst genomen door verstand en lichaam voor aards gebruik Vergeet zijn werk te doen onder de brute werkelijkheid; Het hervindt zijn verzaakte imperiale recht, Het draagt opnieuw zijn purperen mantel van het denken En weet zichzelf de ziener van het Ideale en koning,	115
Zegsman en profeet van het Ongeborene, Erfgenaam van vreugde en onsterfelijkheid. Alle dingen zijn echt die hier slechts dromen zijn, In onze onbekende diepten slaapt hun reserve van waarheid, Op onze onbereikte hoogten regeren zij en komen tot ons	120
In gedachte en mijmering najlend in hun gewaad van licht. Doch onze dwerge-wilskracht en koele pragmatische gevoel Laten niet de hemelse bezoekers binnen: Wachtend op ons op de toppen van het Ideale Ofwel onzichtbaar bewaakt in ons geheime zelf	125
Maar toch, soms, in een flits gezien door de ontwaakte ziel, Verbergen zich voor ons leven hun grootsheid, schoonheid, macht. Ons heden voelt soms hun koninklijke aanraking,	

- Our future strives towards their luminous thrones:
130 Out of spiritual secrecy they gaze,
Immortal footfalls in mind's corridors sound:
Our souls can climb into the shining planes,
The breadths from which they came can be our home.
His privilege regained of shadowless sight
135 The Thinker entered the immortals' air
And drank again his pure and mighty source.
Immutable in rhythmic calm and joy
He saw, sovereignly free in limitless light,
The unfallen planes, the thought-created worlds
140 Where Knowledge is the leader of the act
And Matter is of thinking substance made,
Feeling, a heaven-bird poised on dreaming wings,
Answers Truth's call as to a parent's voice,
Form luminous leaps from the all-shaping beam
145 And Will is a conscious chariot of the Gods,
And Life, a splendour stream of musing Force,
Carries the voices of the mystic Suns.
A happiness it brings of whispered truth;
There runs in its flow honeying the bosom of Space
150 A laughter from the immortal heart of Bliss,
And the unfathomed Joy of timelessness,
The sound of Wisdom's murmur in the Unknown
And the breath of an unseen Infinity.
In gleaming clarities of amethyst air
155 The chainless and omnipotent Spirit of Mind
Brooded on the blue lotus of the Idea.
A gold supernal sun of timeless Truth
Poured down the mystery of the eternal Ray
Through a silence quivering with the word of Light
160 On an endless ocean of discovery.
Far-off he saw the joining hemispheres.
On meditation's mounting edge of trance
Great stairs of thought climbed up to unborn heights
Where Time's last ridges touch eternity's skies
165 And Nature speaks to the spirit's absolute.

- A triple realm of ordered thought came first,
A small beginning of immense ascent:
Above were bright ethereal skies of mind,
A packed and endless soar as if sky pressed sky
170 Buttressed against the Void on bastioned light;
The highest strove to neighbour eternity,
The largest widened into the infinite.
But though immortal, mighty and divine,

Onze toekomst streeft naar hun verlichtende troon: Vanuit spirituele verborgenheid staren zij,	130
Een onsterfelijke voetstap klinkt in de wandelgangen van verstand: Onze ziel kan klimmen naar de heldere sferen, De breedten vanwaar zij kwamen kunnen worden tot ons thuis. Zijn voorrecht van onoverschaduwd zicht herwonnen	135
Trad de Denker binnen in de sfeer van het onsterfelijke En dronk opnieuw van zijn zuivere en machtige bron. Onveranderlijk in ritmische kalmte en vreugde Zag hij, oppermachtig vrij in grenzeloos licht, De ongevallen sferen, de gedachte-geschapen werelden	140
Waar Kennis de leidster is van het spel En Materie van denkende substantie is gemaakt, Waar gevoel, een hemel-vogel gebalanceerd op vleugelen van droom, De roep der Waarheid beantwoordt als op een ouderlijke stem, Vorm helder naar voren springt uit de al-scheppende lichtstraal	145
En Wilskracht een bewuste strijdswagen van de Goden is, Waar Leven, een glorie-stroom van mijmerende Kracht, De stemmen draagt van de mystieke Zonnen. Een geluk brengt het van gefluisterde waarheid; In zijn stroming loopt en laat de boezem van de Ruimte als honing smaken	150
Een lach van het onsterfelijke hart van Zaligheid, En de onpeilbare Vreugde van het tijdeloze, Het geluid van Wijsheids gemompel in het Onbekende En de adem van een onzichtbare Oneindigheid. In de glinsterende helderheden van purperen lucht	155
Broedde de ongeketende en almachtige Geest van het Mentale Boven de blauwe lotus van de Idee. Een gouden bovenaardse zon van tijdloze Waarheid Schonk het mysterie van de eeuwige Lichtstraal Door een stilte die trilde met het woord van Licht	160
Uit over een eindeloze oceaan van ontdekking. Ver weg zag hij de hemisferen samenkomen. Op meditatie stijgende grens van trance Klommen grote treden van denken op tot ongeboren hoogten Waar Tijds laatste bergruggen eeuwigheids hemelen raken	165
En de Natuur spreekt tot het absolute van de geest.	
Een drievoudig rijk van geordend denken kwam eerst, Een bescheiden begin van een immense klim: Boven bevonden zich heldere etherische hemelen van het mentale, Een samengepakt en eindeloos stijgen als botste hemel op hemel Tegen de Leegte geschraagd op een bastion van licht;	170
De hoogste spande zich in om te grenzen aan de eeuwigheid, De ruimste verwijdde zich tot in het oneindige. Ofschoon onsterfelijk, machtig en goddelijk,	

The first realms were close and kin to human mind;
175 Their deities shape our greater thinking's roads,
A fragment of their puissance can be ours:
These breadths were not too broad for our souls to range,
These heights were not too high for human hope.
A triple flight led to this triple world.
180 Although abrupt for common strengths to tread,
Its upward slope looks down on our earth-poise:
On a slant not too precipitously steep
One could turn back travelling deep descending lines
To commune with the mortal's universe.
185 The mighty wardens of the ascending stair
Who intercede with the all-creating Word,
There waited for the pilgrim heaven-bound soul;
Holding the thousand keys of the Beyond
They proffered their knowledge to the climbing mind
190 And filled the life with Thought's immensities.
The prophet hierophants of the occult Law,
The flame-bright hierarchs of the divine Truth,
Interpreters between man's mind and God's,
They bring the immortal fire to mortal men.
195 Iridescent, bodying the invisible,
The guardians of the Eternal's bright degrees
Fronted the Sun in radiant phalanxes.
Afar they seemed a symbol imagery,
Illumined originals of the shadowy script
200 In which our sight transcribes the ideal Ray,
Or icons figuring a mystic Truth,
But, nearer, Gods and living Presences.
A march of friezes marked the lowest steps;
Fantastically ornate and richly small,
205 They had room for the whole meaning of a world,
Symbols minute of its perfection's joy,
Strange beasts that were Nature's forces made alive
And, wakened to the wonder of his role,
Man grown an image undefaced of God
210 And objects the fine coin of Beauty's reign;
But wide the terrains were those levels serve.
In front of the ascending epiphany
World-Time's enjoyers, favourites of World-Bliss,
The Masters of things actual, lords of the hours,
215 Playmates of youthful Nature and child God,
Creators of Matter by hid stress of Mind
Whose subtle thoughts support unconscious Life
And guide the fantasy of brute events,
Stood there, a race of young keen-visioned gods,

Waren de eerste domeinen dichtbij en verwant aan het menselijk verstand;
 Hun godheden geven vorm aan de wegen van ons grotere denken, 175
 Een aandeel van hun macht kan de onze zijn:
 Deze breedten waren niet te breed om te bestrijken voor onze ziel,
 Deze hoogten waren niet te hoog voor menselijke hoop.
 Een drievoudige vlucht leidde tot deze drievoudige wereld.
 Ofschoon steil voor ons normale vermogen om te betreden, 180
 Kijkt zijn opgaande helling neer op onze aardse onzekerheid:
 Op een schuinte niet als afgrond zo hoog
 Kon men met diepe afdalende lijnen terugreizen
 Om zich met het sterfelijke universum te verstaan.
 De machtige wakers van de klimmende trap 185
 Die bemiddelen met het al-scheppende Woord,
 Verwachtten daar de hemelgerichte pelgrims-ziel;
 De houders van de duizend sleutels naar het Onkenbare
 Zij boden hun kennis aan aan het opklimmende verstand
 En vulden het leven met de onmetelijkheden van het Denken. 190
 De profetische hiërofanen van de occulte Wet,
 De heldergevlamde hiërarchen der goddelijke Waarheid,
 Als vertolkers tussen het menselijk verstand en dat van God,
 Brengen zij het onsterfelijke vuur naar sterfelijke mensen.
 Regenboogkleurig, het onzichtbare belichamend, 195
 Stonden de wachters van de heldere graden van het Eeuwige
 In stralende falanxen gekeerd naar de Zon.
 Van ver geleken zij een symbolische verbeeldingswereld,
 Verlichte originelen van het schaduwachtige geschrift
 Waarin ons zicht de ideale Lichtstraal vertaalt, 200
 Of ikonen die een mystieke Waarheid weergeven,
 Doch ook, dichterbij, Goden en levende Persoonlijkheden.
 Een rand van friezen markeerde de laagste treden;
 Grillig versierd en van een ranke rijkdom,
 Hadden zij ruimte voor een hele wereld van betekenis, 205
 Minutieuze symbolen van zijn vreugde van volmaaktheid,
 Vreemde dieren waren Natuurkrachten die tot leven waren gekomen
 En, ontwaakt tot het wonder van zijn taak,
 De mens, gegroeid tot een ongeschonden beeld van God,
 En voorwerpen de voortreffelijke muntstukken van Schoonheids bewind; 210
 Doch weids waren de terreinen waar dergelijke hoogten gelden.
 Vooraan in de oprijzende epifanie stonden daar
 De genieters van Wereld-Tijd, gunstelingen van Wereld-Geluk,
 De Meesters van actuele dingen, de heren van het uur,
 Speelkameraden van jeugdige Natuur en kind-God, 215
 Scheppers van Materie door verborgen werking van Verstand
 Waarvan de subtiele gedachten het onbewuste Leven onderhouden
 En de grilligheid sturen van grove gebeurtenissen,
 Een ras van jonge scherpziende goden,

- 220 King-children born on Wisdom's early plane,
Taught in her school world-making's mystic play.
Archmasons of the eternal Thaumaturge,
Moulders and measurers of fragmented Space,
They have made their plan of the concealed and known
- 225 A dwelling-house for the invisible king.
Obeying the Eternal's deep command
They have built in the material front of things
This wide world-kindergarten of young souls
Where the infant spirit learns through mind and sense
- 230 To read the letters of the cosmic script
And study the body of the cosmic self
And search for the secret meaning of the whole.
To all that Spirit conceives they give a mould;
Persuading Nature into visible moods
- 235 They lend a finite shape to infinite things.
Each power that leaps from the Unmanifest
Leaving the largeness of the Eternal's peace
They seized and held by their precisian eye
And made a figurante in the cosmic dance.
- 240 Its free caprice they bound by rhythmic laws
And compelled to accept its posture and its line
In the wizardry of an ordered universe.
The All-containing was contained in form,
Oneness was carved into units measurable,
- 245 The limitless built into a cosmic sum:
Unending Space was beaten into a curve,
Indivisible Time into small minutes cut,
The infinitesimal massed to keep secure
The mystery of the Formless cast into form.
- 250 Invincibly their craft devised for use
The magic of sequent number and sign's spell,
Design's miraculous potency was caught
Laden with beauty and significance
And by the determining mandate of their gaze
- 255 Figure and quality equating joined
In an inextricable identity.
On each event they stamped its curves of law
And its trust and charge of burdened circumstance;
A free and divine incident no more
- 260 At each moment willed or adventure of the soul,
It lengthened a fate-bound mysterious chain,
A line foreseen of an immutable plan,
One step more in Necessity's long march.
A term was set for every eager Power
- 265 Restraining its will to monopolise the world,

Koningskinderen geboren op het vroege plan van Wijsheid, Leerden in haar school het wereld-scheppende mystieke spel.	220
De Aarts-Metselaars van de eeuwige Thaumaturg, Kneders en bemeters van gefragmenteerde Ruimte, Zij hebben van hun plan van het verborgene en bekende Een huis gebouwd om in te wonen voor de onzichtbare koning.	225
Gehoor gevend aan het diepe bevel van het Eeuwige Hebben zij in het materiële aanzicht der dingen Deze wijde wereld-kleuterschool voor jonge zielen gebouwd Waar de kindergeest door verstand en zintuig leert De letters te lezen van het kosmische schrift	230
En het lichaam te bestuderen van het kosmische zelf En te zoeken naar de verborgen betekenis van het geheel. Aan al wat de Geest zich voorstelt geven zij een vorm; Door de Natuur met zichtbare stemmingen te overreden Verlenen zij een eindige gedaante aan oneindige dingen.	235
Elke macht die aan het Onmanifeste ontspringt En het onmetelijke van Eeuwiges vrede verlaat Grepen zij aan en hielden het in hun nauwlettende oog En maakten het tot een figurante in de kosmische dans. Haar vrije wispelturigheid hebben zij aan ritmische wetten gebonden	240
En gedwongen zijn houding en zijn lijn te aanvaarden In de tovenarij van een geordend universum. Het Al-omvattende was in vorm gevat, Eenheid was opgedeeld in meetbare eenheden,	245
Het onbegrensde opgeteld tot een kosmische som: De eindeloze Ruimte werd in een curve gedwongen, De ondeelbare Tijd in korte minuten verdeeld, Het infinitesimale samengevoegd om het mysterie Van het in vorm gegoten Vormeloze veilig te stellen.	250
Onwankelbaar beraamde hun vaardigheid voor gebruik De magie van het opeenvolgende getal en de betovering van het teken, De mirakuleuze kracht van het ontwerp Bleek met schoonheid beladen en vol van betekenis En met de vastbesloten volmacht van hun blik	255
Werd door gelijkstelling gedaante en karakter verenigd In een onlosmakelijke identiteit. Op elke gebeurtenis drukten zij de krommingen van hun wet En hun opdracht en plicht van beladen omstandigheid; Niet meer een vrij en goddelijk voorval	260
Op elk gewild moment of ziele-avontuur, Maakte het een lotsgebonden mysterieuze keten langer, Met elke voorziene lijn van een onveranderlijk plan, Één stap verder in de langdurige opmars van Noodzakelijkheid. Een limiet was gesteld voor elke geestdriftige Macht En beteugeld zijn wil om de wereld voor zich op te eisen,	265

A groove of bronze prescribed for force and act
And shown to each moment its appointed place
Forewilled inalterably in the spiral
Huge Time-loop fugitive from eternity.
270 Inevitable their thoughts like links of Fate
Imposed on the leap and lightning race of mind
And on the frail fortuitous flux of life
And on the liberty of atomic things
Immutable cause and adamant consequence.
275 Idea gave up the plastic infinity
To which it was born and now traced out instead
Small separate steps of chain-work in a plot:
Immortal once, now tied to birth and end,
Torn from its immediacy of errorless sight,
280 Knowledge was rebuilt from cells of inference
Into a fixed body flasque and perishable;
Thus bound it grew, but could not last and broke
And to a new thinking's body left its place.
A cage for the Infinite's great-eyed seraphim Thoughts
285 Was closed with a criss-cross of world-laws for bars
And hedged into a curt horizon's arc
The irised vision of the Ineffable.
A timeless Spirit was made the slave of the hours;
The Unbound was cast into a prison of birth
290 To make a world that Mind could grasp and rule.
On an earth which looked towards a thousand suns,
That the created might grow Nature's lord
And Matter's depths be illumined with a soul
They tied to date and norm and finite scope
295 The million-mysteried movement of the One.
Above stood ranked a subtle archangel race
With larger lids and looks that searched the unseen.
A light of liberating knowledge shone
Across the gulfs of silence in their eyes;
300 They lived in the mind and knew truth from within;
A sight withdrawn in the concentrated heart
Could pierce behind the screen of Time's results
And the rigid cast and shape of visible things.
All that escaped conception's narrow noose
305 Vision descried and gripped; their seeing thoughts
Filled in the blanks left by the seeking sense.
High architects of possibility
And engineers of the impossible,
Mathematicians of the infinitudes
310 And theoreticians of unknowable truths,
They formulate enigma's postulates

Een bronzen groef voorgeschreven aan kracht en daad En elk moment zijn aangewezen plaats getoond Onwrikbaar vooruitbepaald in de spiralerende Reusachtige Tijd-lus vluchtend voor de eeuwigheid.	
Onontkoombaar legden hun gedachten als schakels van het Lot Aan de sprong en bliksemsnelle jacht van het verstand En aan de broze onvoorziene levensstroom En aan de vrijheid van atomaire dingen Onveranderlijke oorzaak op en onomstotelijk gevolg.	270
De Idee gaf de plastische oneindigheid op Waarin zij was geboren en volgde nu in plaats daarvan Een spoor van kleine afzonderlijke stappen als vlechtwerk in een plot: Eens onsterfelijk, nu gebonden aan geboorte en einde, Weggerukt uit zijn onmiddellijkheid van onfeilbaar zicht, Werd Kennis herbouwd uit cellen van gevolgtrekking	275
Tot een vast lichaam mager en vergankelijk; Aldus gebonden groeide het, doch kon niet blijven en brak En maakte plaats voor een nieuw lichaam van denken. Een kooi voor Oneindigheids grootogige engelen-Gedachten Werd gesloten met een wirwar van wereld-wetten als tralies	280
En afgeschermd met een beknotte horizon-boog Het regenboogkleurige aanzicht van het Onuitsprekelijke. Een tijdloze Geest was gemaakt tot slaaf van de uren; Het Ongebundene werd geworpen in een gevangenis van geboorte Om een wereld te maken die het Verstand begrijpen en beheersen kon.	285
Op een aarde die uitzag op duizend zonnen, Opdat het geschapene heer kon worden van de Natuur En de diepten der Materie door een ziel kon worden verlicht Bonden zij aan datum en norm en eindig bereik Het miljoenvoudig-mysterieuze bewegen van de Ene.	290
Erboven stonden de gelederen van een fijnstoffelijk aartsengelen-ras Rijziger van leden en met een blik die het onzichtbare afspeurt. Een licht van bevrijdende kennis scheen In de diepten van stilte in hun ogen; Zij leefden in het mentale en kenden de waarheid van binnenuit;	295
Een waarneming teruggetrokken in het geconcentreerde hart Kon doordringen achter het scherm van de resultaten der Tijd En de onbuigzame aard en gedaante van zichtbare dingen. Al wat aan de nauwe strik van het begrip ontsnapt Werd door visioen ontwaard en begrepen; hun ziende gedachten Vulden de leemten die het zoekende zintuig had opengelaten. Verheven architecten van mogelijkheid En ingenieurs van het onmogelijke, Wiskundigen van de oneindigheden	300
En theoretici van waarheden onkenbaar, Zij formuleren de postulaten van het enigma	305
	310

And join the unknown to the apparent worlds.
Acolytes they wait upon the timeless Power,
The cycle of her works investigate;
315 Passing her fence of wordless privacy
Their mind could penetrate her occult mind
And draw the diagram of her secret thoughts;
They read the codes and ciphers she had sealed,
Copies they made of all her guarded plans,
320 For every turn of her mysterious course
Assigned a reason and unchanging rule.
The unseen grew visible to student eyes,
Explained was the immense Inconscient's scheme,
Audacious lines were traced upon the Void;
325 The Infinite was reduced to square and cube.
Arranging symbol and significance,
Tracing the curve of a transcendent Power,
They framed the cabbala of the cosmic Law,
The balancing line discovered of Life's technique
330 And structured her magic and her mystery.
Imposing schemes of knowledge on the Vast
They clamped to syllogisms of finite thought
The free logic of an infinite Consciousness,
Grammared the hidden rhythms of Nature's dance,
335 Critiqued the plot of the drama of the worlds,
Made figure and number a key to all that is:
The psycho-analysis of cosmic Self
Was traced, its secrets hunted down, and read
The unknown pathology of the Unique.
340 Assessed was the system of the probable,
The hazard of fleeing possibilities,
To account for the Actual's unaccountable sum,
Necessity's logarithmic tables drawn,
Cast into a scheme the triple act of the One.
345 Unveiled, the abrupt invisible multitude
Of forces whirling from the hands of Chance
Seemed to obey some vast imperative:
Their tangled motives worked out unity.
A wisdom read their mind to themselves unknown,
350 Their anarchy rammed into a formula
And from their giant randomness of Force,
Following the habit of their million paths,
Distinguishing each faintest line and stroke
Of a concealed unalterable design,
355 Out of the chaos of the Invisible's moods
Derived the calculus of Destiny.
In its bright pride of universal lore

En verenigen het onbekende met de klaarblijkelijke werelden.
 Als volgelingen verwachtten zij de tijdloze Macht,
 Onderzoeken zij de cyclus van haar werken; 315
 Eenmaal voorbij het verweer van woordloze afzondering
 Kon hun verstand haar occulte verstand doorgronden
 En het diagram tekenen van haar geheime gedachten;
 Zij lazen de codes en cijfers die zij had verzegeld,
 Copieën maakten zij van al haar bewaakte plannen,
 Gaven een reden en een onveranderlijke regel 320
 Aan elke wending van haar mysterieuze koers.
 Het onzichtbare werd zichtbaar voor onderzoekende ogen,
 Verklaard was het immense plan van Onbewustheid,
 Vermetele lijnen werden getrokken door de Leegte;
 Het Oneindige was tot vierkant en kubus teruggebracht. 325
 Door het rangschikken van symbool en betekenis,
 Door de curve te volgen van een transcendente Macht,
 Gaven zij vorm aan de kabbala van de kosmische Wet,
 Ontdekten de evenwichtslijn van de techniek van het Leven
 En ordenden haar magie en haar mysterie. 330
 Door schema's van kennis op te leggen aan de Onmetelijkheid
 Hebben zij aan de syllogismen van het eindige denken
 De vrije logica gehecht van een oneindig Bewustzijn,
 Maakten een grammatica van verborgen ritmen van de dans van de Natuur,
 Bekritiseerden het plot van het drama der werelden, 335
 Maakten van cijfer en getal een sleutel tot al wat is:
 De psychoanalyse van het kosmische Zelf
 Werd uitgewerkt, haar geheimen opgespoord, en gelezen werd
 De onbekende pathologie van het Uitzonderlijke.
 Vastgesteld werd het systeem van het waarschijnlijke, 340
 De kans van vluchtige mogelijkheden,
 Om de onberekenbare som van het Actuele te verklaren,
 De logaritmische tafels van Noodzakelijkheid opgesteld,
 In een schema gevat het drievoudige bedrijf van de Ene.
 Ontsluierd, scheen de plotselinge onzichtbare veelvoud 345
 Van krachten die wervelen van de handen van Toeval
 Te gehoorzamen aan een of ander onmetelijk imperatief:
 Hun verstrengelde beweegredenen kwamen op een eenheid uit.
 Een wijsheid las hun intenties die zijzelf niet kenden,
 Hun anarchie gekramd in een formule 350
 En heeft uit hun reuze-willekeur van Kracht,
 De regelmaat volgend van hun miljoenen paden,
 Met onderscheid voor elke vaagste lijn en pennestreek
 Van een verborgen onveranderlijk ontwerp,
 Vanuit de chaos van de stemmingen van het Onzichtbare 355
 De calculus afgeleid van het Lot.
 In zijn stralende trots van universele overlevering

Mind's knowledge overtopped the Omniscient's power:
The Eternal's winging eagle puissances
360 Surprised in their untracked empyrean
Stooped from their gyres to obey the beck of Thought:
Each mystiered God forced to revealing form,
Assigned his settled moves in Nature's game,
Zigzagged at the gesture of a chess-player Will
365 Across the chequerboard of cosmic Fate.
In the wide sequence of Necessity's steps
Predicted, every act and thought of God,
Its values weighed by the accountant Mind,
Checked in his mathematised omnipotence,
370 Lost its divine aspect of miracle
And was a figure in a cosmic sum.
The mighty Mother's whims and lightning moods
Arisen from her all-wise unrul'd delight
In the freedom of her sweet and passionate breast,
375 Robbed of their wonder were chained to a cause and aim;
An idol of bronze replaced her mystic shape
That captures the movements of the cosmic vasts,
In the sketch precise of an ideal face
Forgotten was her eyelashes' dream-print
380 Carrying on their curve infinity's dreams,
Lost the alluring marvel of her eyes;
The surging wave-throbs of her vast sea-heart
They bound to a theorem of ordered beats:
Her deep designs which from herself she had veiled
385 Bowed self-revealed in their confessional.
For the birth and death of the worlds they fixed a date,
The diameter of infinity was drawn,
Measured the distant arc of the unseen heights
And visualised the plumbless viewless depths,
390 Till all seemed known that in all time could be.
All was coerced by number, name and form;
Nothing was left untold, incalculable.
Yet was their wisdom circled with a nought:
Truths they could find and hold but not the one Truth:
395 The Highest was to them unknowable.
By knowing too much they missed the whole to be known:
The fathomless heart of the world was left unguessed
And the Transcendent kept its secrecy.
In a sublimer and more daring soar
400 To the wide summit of the triple stairs
Bare steps climbed up like flaming rocks of gold
Burning their way to a pure absolute sky.
August and few the sovereign Kings of Thought

Streefde de Mentale kennis de macht van de Alwetende voorbij: De gevleugelde adelaarsmachten der Eeuwigheid In hun ongebaande empyreum verrast	360
Doken van hun rondvlucht neer om de wenken van het Denken te bedienen: Elke gemystificeerde God, tot onthullende vorm gedwongen, Bepaalde zijn besloten zetten in het spel van de Natuur, Zigzaggend met het gebaar van een schaakspelende Wil Op het geruite speelbord van kosmische Lotsbestemming.	365
In de weidse opeenvolging van Noodzakelijkheids stappen voorspeld, Verloor elke gedachte en daad van God, Zijn waarden gewogen in het boekhouders-Verstand, Getoetst in zijn gemathematiseerde almacht, Zijn mirakuleuze aspect van goddelijkheid	370
En was het cijfer van een kosmische som. De luimen van de machtige Moeder en haar bliksem-stemmingen Uit haar alwijze onbeheerste verrukking verzezen In de vrijheid van haar zoete en hartstochtelijke boezem, Waren, van hun wonder beroofd, geketend aan oorzaak en doel;	375
Een bronzen afgodsbeeld nam de plaats in van haar mystieke gedaante Dat de bewegingen vastlegt van de kosmische onmetelijkheden, In de nauwkeurige tekening van een volmaakt gezicht Waren de droom-indrukken van haar wimpers vergeten Die de dromen verder dragen van de gekromde oneindigheid,	380
Verloren was het bekoorlijke wonder van haar ogen; Het deinende golf-bonzen van haar reusachtige zee-hart Bonden zij aan een theorema van geordende slagen: Haar diepe bedoelingen die zij voor zichzelf had versluierd Bogen zelf-onthuld in hun belijdenis.	385
Voor de geboorte en dood der werelden legden zij de datum vast, De doorsnede der oneindigheid was getrokken, De verre boog van de onzichtbare hoogten bemeten En de peilloze onzichtbare diepten aanschouwelijk gemaakt Tot al bekend scheen wat in alle tijden kon bestaan.	390
Al was gedwongen door getal, naam en vorm; Niets was onverteld, onberekenbaar gelaten. Toch was hun wijsheid door een nulteken omcirkeld: Waarheden konden zij vinden en behouden doch niet de ene Waarheid: Het Hoogste was voor hen onkenbaar.	395
Door teveel te weten misten zij het kennen van het geheel: Het onpeilbare hart van de wereld bleef onvermoed En het Transcendente behield zijn geheim. In een verhevener en gewaagder vlucht Naar de weidse top van de drievoudige trap	400
Klommen kale treden omhoog als gloeiende rotsen van goud Die brandend hun weg zochten naar een zuivere absolute hemel. Majesteitelijk en zeldzaam hebben de soevereine Koningen van het Denken	

Have made of Space their wide all-seeing gaze
405 Surveying the enormous work of Time:
A breadth of all-containing Consciousness
Supported Being in a still embrace.
Intercessors with a luminous Unseen,
They capt in the long passage to the world
410 The imperatives of the creator Self
Obeyed by unknowing earth, by conscious heaven;
Their thoughts are partners in its vast control.
A great all-ruling Consciousness is there
And Mind unwitting serves a higher Power;
415 It is a channel, not the source of all.
The cosmos is no accident in Time;
There is a meaning in each play of Chance,
There is a freedom in each face of Fate.
A Wisdom knows and guides the mystiered world;
420 A Truth-gaze shapes its beings and events;
A Word self-born upon creation's heights,
Voice of the Eternal in the temporal spheres,
Prophet of the seeings of the Absolute,
Sows the Idea's significance in Form
425 And from that seed the growths of Time arise.
On peaks beyond our ken the All-Wisdom sits:
A single and infallible look comes down,
A silent touch from the supernal's air
Awakes to ignorant knowledge in its acts
430 The secret power in the inconscient depths,
Compelling the blinded Godhead to emerge,
Determining Necessity's nude dance
As she passes through the circuit of the hours
And vanishes from the chase of finite eyes
435 Down circling vistas of aeonic Time.
The unseizable forces of the cosmic whirl
Bear in their bacchant limbs the fixity
Of an original foresight that is Fate.
Even Nature's ignorance is Truth's instrument;
440 Our struggling ego cannot change her course:
Yet is it a conscious power that moves in us,
A seed-idea is parent of our acts
And destiny the unrecognised child of Will.
Infallibly by Truth's directing gaze
445 All creatures here their secret self disclose,
Forced to become what in themselves they hide.
For He who Is grows manifest in the years
And the slow Godhead shut within the cell
Climbs from the plasm to immortality.

De Ruimte genomen in hun weidse alziende blik
 Overschouwend het reusachtige werk van de Tijd: 405
 Een breedte van al-omvattend Bewustzijn
 Droeg het Wezen in een stille omarming.
 De bemiddelaars bij een stralende Onzichtbaarheid,
 Hielden in de langdurige overtocht naar de wereld
 De bevelen van het scheppende Zelf 410
 Gehoorzaamd door de onwetende aarde, de bewuste hemel;
 Hun gedachten zijn deelgenoot in zijn onmetelijke gezag.
 Een machtig al-regerend Bewustzijn is daar
 En ongewild dient het Verstand een hogere Macht;
 Het is een middel, niet de bron van het al. 415
 De kosmos is geen toevalligheid in de Tijd;
 Er schuilt een betekenis in elk spel van Kans,
 Er schuilt een vrijheid in elk aanzien van het Lot.
 Een Wijsheid kent en leidt de raadselachtige wereld;
 Een Waarheids-oog schept zijn wezens en gebeurtenissen; 420
 Een zelf-geboren Woord op de hoogten van de schepping,
 Stem van het Eeuwige in de wereldlijke sferen,
 Profeet van de visioenen van het Absolute,
 Heeft het significante van het Idee in de Vorm gezaaid
 En uit dat zaad ontstaat de wasdom van de Tijd. 425
 Op toppen boven ons gezichtskring zetelt de Al-Wijsheid:
 Een enkele en onfeilbare blik komt omlaag,
 Een stille aanraking vanaf een bovenaardse sfeer
 Doet met zijn daden in de onwetende kennis ontwaken
 De verborgen macht in de onbewuste diepten, 430
 Dwingt de blindgeworden Godheid te verrijzen,
 Bepaalt de ruwe dans van de Noodzakelijkheid
 Wanneer zij trekt door de kringloop van de uren
 En voor de achtervolging van eindige ogen verdwijnt
 In rondcirkelende vergezichten van de eonische Tijd. 435
 De ongrijpbare krachten van de kosmische werveling
 Dragen in hun losbandige ledematen het vastberadene
 Van een oorspronkelijke vooruitziendheid die het Noodlot is.
 Zelfs de onwetendheid van de Natuur is Waarheids werktuig;
 Ons worstelende ego kan haar loop niet veranderen: 440
 Toch is het een bewuste kracht die in ons werkzaam is,
 Een gedachte-zaad is de bron van onze handeling
 En lotsbestemming het onerkende kind van de Wil.
 Feilloos door de sturende blik der Waarheid
 Onthult elk wezen hier zijn verborgene zelf, 445
 Gedwongen om te worden wat het in zichzelf verbergt.
 Want Hij die Is openbaart zich door de jaren
 En de trage Godheid die in de cel ligt opgesloten
 Klimt uit het plasma omhoog naar de onsterfelijkheid.

- 450 But hidden, but denied to mortal grasp,
Mystic, ineffable is the spirit's truth,
Unspoken, caught only by the spirit's eye.
When naked of ego and mind it hears the Voice;
It looks through light to ever greater light
- 455 And sees Eternity ensphering Life.
This greater Truth is foreign to our thoughts;
Where a free Wisdom works, they seek for a rule;
Or we only see a tripping game of Chance
Or a labour in chains forced by bound Nature's law,
- 460 An absolutism of dumb unthinking Power.
Audacious in their sense of God-born strength
These dared to grasp with their thought Truth's absolute;
By an abstract purity of godless sight,
By a percept nude, intolerant of forms,
- 465 They brought to Mind what Mind could never reach
And hoped to conquer Truth's supernal base.
A stripped imperative of conceptual phrase
Architectonic and inevitable
Translated the unthinkable into thought:
- 470 A silver-winged fire of naked subtle sense,
An ear of mind withdrawn from the outward's rhymes
Discovered the seed-sounds of the eternal Word,
The rhythm and music heard that built the worlds,
And seized in things the bodiless Will to be.
- 475 The Illimitable they measured with number's rods
And traced the last formula of limited things,
In transparent systems bodied termless truths,
The Timeless made accountable to Time
And valued the incommensurable Supreme.
- 480 To park and hedge the ungrasped infinitudes
They erected absolute walls of thought and speech
And made a vacuum to hold the One.
In their sight they drove towards an empty peak,
A mighty space of cold and sunlit air.
- 485 To unify their task, excluding life
Which cannot bear the nakedness of the Vast,
They made a cipher of a multitude,
In negation found the meaning of the All
And in nothingness the absolute positive.
- 490 A single law simplified the cosmic theme,
Compressing Nature into a formula;
Their titan labour made all knowledge one,
A mental algebra of the Spirit's ways,
An abstract of the living Divinity.
- 495 Here the mind's wisdom stopped; it felt complete;

Doch verborgen, doch ontzegd aan de sterfelijke greep, 450
 Mystiek, onuitsprekelijk is de waarheid van de geest,
 Stilzwijgend, slechts in het geestes-oog ontwaard.
 Ontdaan van ego en verstand hoort het de Stem;
 Het schouwt door licht naar immer groter licht
 En ziet het Eeuwige dat het Leven omringt. 455
 Deze grotere Waarheid is ons gedachten vreemd;
 Waar een vrije Wijsheid werkt, daar zoeken zij naar een regel;
 Of wij zien slechts een lichtvoetig spel van Kans
 Of een zwoegen in ketenen, gedwongen door de gebonden wetten der Natuur,
 Een absolutisme van domme onnadenkende Macht. 460
 Overmoedig in hun gevoel van Gods-geboren kracht
 Durfden deze met hun denken het absolute van de Waarheid te grijpen;
 Door een abstracte zuiverheid van goddeloos zicht,
 Door een naakte voorstellingswijze die geen vorm verdraagt,
 Brachten zij het Verstand wat Verstand nooit zou kunnen bereiken 465
 En hoopten de verheven grondslag van de Waarheid te veroveren.
 Een afgemeten imperatief van conceptuele zegswijze
 Architectonisch en onvermijdelijk
 Vertaalde het ondenkbare in gedachten:
 Een zilver-gevleugeld vuur van naakte subtiele betekenis, 470
 Een oor van verstand van de uiterlijke dichtregels teruggetrokken
 Ontdekte de kiem-geluiden van het eeuwige Woord,
 Hoorde het ritme en de muziek dat de werelden bouwde,
 En begreep in de dingen de onbelichaamde Wilskracht om te bestaan.
 Zij hebben het Onbegrensbare gemeten met de maatstaf van het getal 475
 En kwamen de laatste formule van begrensde dingen op het spoor,
 Gaven met doorzichtige systemen vaste vorm aan onbegrensde waarheden,
 Lieten het Tijdloze rekenschap afleggen aan de Tijd
 En spraken een waardeoordeel over de onvergelykelijke Allerhoogste.
 Om de onbegrepen oneindigheden te plaatsen en af te bakenen 480
 Trokken zij absolute muren op van gedachte en taal
 En schiepen een vacuüm om plaats te bieden aan de Ene.
 In hun waarneming snelden zij naar een kale bergtop,
 Een machtige ruimte van koude en zonverlichte lucht.
 Om hun taken te verenigen en het leven buiten te sluiten 485
 Dat de naaktheid van het Onmetelijke niet verdragen kan,
 Brachten zij een menigte tot een cijfer terug,
 Vonden in ontkenning de betekenis van het Al
 En in het niets het absolute positieve.
 Een enkele wet simplificeerde het kosmische thema, 490
 Verdichtte de Natuur tot een formule;
 Hun titanische gezwoeg maakte alle kennis één,
 Een mentale algebra van de wegen van de Geest,
 Een abstractie van de levende Goddelijkheid.
 Hier hield de mentale wijsheid op; het voelde zichzelf compleet; 495

For nothing more was left to think or know:
In a spiritual zero it sat throned
And took its vast silence for the Ineffable.

- This was the play of the bright gods of Thought.
500 Attracting into time the timeless Light,
Imprisoning eternity in the hours,
This they have planned, to snare the feet of Truth
In an aureate net of concept and of phrase
And keep her captive for the thinker's joy
505 In his little world built of immortal dreams:
There must she dwell mured in the human mind,
An empress prisoner in her subject's house,
Adored and pure and still on his heart's throne,
His splendid property cherished and apart
510 In the wall of silence of his secret muse,
Immaculate in white virginity,
The same for ever and for ever one,
His worshipped changeless Goddess through all time.
Or else, a faithful consort of his mind
515 Assenting to his nature and his will,
She sanctions and inspires his words and acts
Prolonging their resonance through the listening years,
Companion and recorder of his march
Crossing a brilliant tract of thought and life
520 Carved out of the eternity of Time.
A witness to his high triumphant star,
Her godhead servitor to a crowned Idea,
He shall dominate by her a prostrate world;
A warrant for his deeds and his beliefs,
525 She attests his right divine to lead and rule.
Or as a lover clasps his one beloved,
Godhead of his life's worship and desire,
Icon of his heart's sole idolatry,
She now is his and must live for him alone:
530 She has invaded him with her sudden bliss,
An exhaustless marvel in his happy grasp,
An allurement, a caught ravishing miracle.
Her now he claims after long rapt pursuit,
The one joy of his body and his soul
535 Inescapable is her divine appeal,
Her immense possession an undying thrill,
An intoxication and an ecstasy:
The passion of her self-revealing moods,
A heavenly glory and variety,
540 Makes ever new her body to his eyes,
Or else repeats the first enchantment's touch,

Want niets was er verder nog te denken of te weten:
 In een spiritueel nulteken was het getroond
 En nam de onmetelijke stilte voor het Onuitsprekelijke.
 Dit was het spel van de stralende goden van het Denken.

Zij hebben het tijdloze Licht gelokt in de tijd 500
 En de eeuwigheid opgesloten in de uren,
 Dit is wat zij hebben beraamd, om Waarheids voeten te strikken
 In een gouden net van concept en spreekwijze
 En haar gevangen houden ten gerieve van de denker
 In zijn kleine wereld gebouwd uit onsterfelijke dromen: 505
 Daar moet zij blijven, ommuurd door menselijk verstand,
 Een keizerin gevangen in het huis van haar onderdanen,
 Aanbeden en puur en stil op de troon van zijn hart,
 Zijn schitterende eigendom gekoesterd en afgezonderd
 Achter de muur van stilte van zijn verborgen mijmering, 510
 Smetteloos in witte maagdelijkheid
 Voor altijd hetzelfde en voor altijd één,
 Zijn verheerlijkte onveranderlijke Godin in alle eeuwigheid.
 Of anders, als trouwe gemalin van zijn verstand
 Met instemming voor zijn natuur en zijn wil, 515
 Bekrachtigt en inspireert zij zijn woorden en daden
 Die zij langer laat weerklinken door de luisterende jaren,
 Metgezel en geschiedschrijver van zijn levensgang
 Die voert door een briljant gebied van denken en leven
 Gehouwen uit de eeuwigheid der Tijd. 520
 Een getuige van zijn verheven triomferende ster,
 Haar goddelijke dienaar van een bekroond Idee,
 Hij zal door haar over een verslagen wereld heersen;
 Als volmacht voor zijn daden en zijn overtuigingen,
 Getuigt zij van zijn goddelijk recht om te leiden en te regeren. 525
 Of zoals een minnaar zijn enige beminde omarmt,
 De godheid van aanbidding en verlangen van zijn leven,
 De ikoon van de enkele afgod van zijn hart,
 Is zij nu de zijne en moet leven voor hem alleen:
 Zij is hem binnengedrongen met haar plotselinge verrukking, 530
 Een onuitputtelijk wonder in zijn gelukkige omhelzing,
 Een bekoorlijkheid, een gevangen betoverend mirakel.
 Zij nu is het op wie hij aanspraak maakt na een lange achtervolging in vervoering,
 De enige vreugde van zijn lichaam en ziel:
 Onontkoombaar is haar goddelijke aantrekkingskracht, 535
 Haar immense bezetenheid een onophoudelijke huivering,
 Een bedwelming en extase:
 De passie van haar zelf-openbarende stemmingen,
 Een hemelse glorie en verscheidenheid,
 Maakt in zijn ogen haar lichaam steeds weer nieuw, 540
 Of anders herhaalt hij de eerste betoverende aanraking,

The luminous rapture of her mystic breasts
And beautiful vibrant limbs a living field
Of throbbing new discovery without end.
545 A new beginning flowers in word and laugh,
A new charm brings back the old extreme delight:
He is lost in her, she is his heaven here.
Truth smiled upon the gracious golden game.
Out of her hushed eternal spaces leaned
550 The great and boundless Goddess feigned to yield
The sunlit sweetness of her secrecies.
Incarnating her beauty in his clasp
She gave for a brief kiss her immortal lips
And drew to her bosom one glorified mortal head:
555 She made earth her home, for whom heaven was too small.
In a human breast her occult presence lived;
He carved from his own self his figure of her:
She shaped her body to a mind's embrace.
Into thought's narrow limits she has come;
560 Her greatness she has suffered to be pressed
Into the little cabin of the Idea,
The closed room of a lonely thinker's grasp:
She has lowered her heights to the stature of our souls
And dazzled our lids with her celestial gaze.
565 Thus each is satisfied with his high gain
And thinks himself beyond mortality blest,
A king of truth upon his separate throne.
To her possessor in the field of Time
A single splendour caught from her glory seems
570 The one true light, her beauty's glowing whole
But thought nor word can seize eternal Truth:
The whole world lives in a lonely ray of her sun.
In our thinking's close and narrow lamp-lit house
The vanity of our shut mortal mind
575 Dreams that the chains of thought have made her ours;
But only we play with our own brilliant bonds;
Tying her down, it is ourselves we tie.
In our hypnosis by one luminous point
We see not what small figure of her we hold;
580 We feel not her inspiring boundlessness,
We share not her immortal liberty.
Thus is it even with the seer and sage;
For still the human limits the divine:
Out of our thoughts we must leap up to sight,
585 Breathe her divine illimitable air,
Her simple vast supremacy confess,
Dare to surrender to her absolute.

De lichtende vervoering van haar mystieke borsten
 En schone levendige ledematen, een levend veld
 Van roerende nieuwe ontdekking zonder einde.
 Een nieuw begin bloeit in woord en lach, 545
 Een nieuwe bekoring brengt de vroegere uiterste verrukking terug:
 Hij heeft zich in haar verloren, zij is zijn hemel hier.
 Waarheid glimlachte naar het begenadigde gouden spel.
 Vanuit haar verstilte eeuwige ruimen neigde
 De grootse en grenzeloze Godin en veinsde af te staan 550
 De zonverlichte beminnelijkheid van haar verborgenheden.
 Met haar schoonheid belichaamd in zijn greep
 Gaf zij voor een kortstondige kus haar onsterfelijke lippen
 En drukte aan haar boezem één verheerlijkt sterfelijk hoofd:
 Zij maakte van de aarde haar thuis, voor wie de hemel te klein was. 555
 Haar occulte persoonlijkheid woonde in een menselijke borst;
 Hij beeldhouwde uit zijn eigen zelf zijn beeltenis van haar:
 Zij vormde haar lichaam naar een omarming van verstand.
 Binnen de beperkte grenzen van het denken is zij gekomen;
 Zij stond toe dat haar grootsheid werd geperst 560
 In het kleine kamertje van het Idee,
 De besloten ruimte van het begrip van de eenzame denker:
 Zij heeft haar toppen verlaagd tot het formaat van onze ziel
 En onze ogen met haar hemelse aanblik verblind.
 Zo is elk tevreden met zijn hoge winst 565
 En vindt zichzelf boven sterfelijkheid uit gezegend,
 Een waarheidskoning op zijn afzonderlijke troon.
 Voor wie haar bezit in de velden des Tijds
 Lijkt een enkele glans van haar glorie gevangen
 Het enige ware licht, heel haar stralende schoonheid. 570
 Maar gedachte noch woord kan de eeuwige Waarheid bevatten:
 De hele wereld leeft in een enkele lichtstraal van haar zon.
 In het benauwde en beperkte lamp-verlichte huis van ons denken
 Droomt de ijdelheid van ons afgesloten sterfelijk verstand
 Dat de ketenen van onze gedachten haar de onze hebben gemaakt; 575
 Doch wij spelen slechts met onze eigen glinsterende boeien;
 Zo wij haar binden, is het onszelf dat wij binden.
 Gehypnotiseerd door één enkel helder punt
 Zien wij niet hoe klein de gedaante is die wij van haar vasthouden;
 Wij voelen niet haar bezielende grenzeloosheid, 580
 Wij delen niet in haar onsterfelijke vrijheid.
 Zo is het zelfs met de ziener en de wijze;
 Want nog altijd beperkt de mens het goddelijke:
 Uit ons denken moeten wij een sprong maken naar het zicht,
 Haar goddelijke onbegrensbaare lucht gaan ademen, 585
 Haar eenvoudige onmetelijke oppermacht erkennen,
 Ons durven overgeven aan haar volkomenheid.

Then the Unmanifest reflects his form
In the still mind as in a living glass;
590 590 he timeless Ray descends into our hearts
And we are rapt into eternity.
For Truth is wider, greater than her forms.
A thousand icons they have made of her
And find her in the idols they adore;
595 But she remains herself and infinite.

END OF CANTO ELEVEN

Dan zal het Onmanifeste zijn vorm weerspiegelen
In het stil verstand als in een levend glas;
De tijdloze Lichtstraal daalt neer in ons hart 590
En wij raken verzonken in de eeuwigheid.
Want de Waarheid is ruimer, groter dan haar vormen.
Duizend ikonen hebben zij van haar gemaakt
En vinden haar in de idolen die zij vereren;
Nochtans blijft zij zichzelf en oneindig. 595

EINDE VAN CANTO ELF

Canto Twelve

The Heavens of the Ideal

Always the Ideal beckoned from afar.
Awakened by the touch of the Unseen,
Deserting the boundary of things achieved,
Aspired the strong discoverer, tireless Thought,
5 Revealing at each step a luminous world.
It left known summits for the unknown peaks:
Impassioned, it sought the lone unrealised Truth,
It longed for the Light that knows not death and birth.
Each stage of the soul's remote ascent was built
10 Into a constant heaven felt always here.
At each pace of the journey marvellous
A new degree of wonder and of bliss,
A new rung formed in Being's mighty stair,
A great wide step trembling with jewelled fire
15 As if a burning spirit quivered there
Upholding with his flame the immortal hope,
As if a radiant God had given his soul
That he might feel the tread of pilgrim feet
Mounting in haste to the Eternal's house.
20 At either end of each effulgent stair
The heavens of the ideal Mind were seen
In a blue lucency of dreaming Space
Like strips of brilliant sky clinging to the moon.
On one side glimmered hue on floating hue,
25 A glory of sunrise breaking on the soul,
In a tremulous rapture of the heart's insight
And the spontaneous bliss that beauty gives,
The lovely kingdoms of the deathless Rose.
Above the spirit cased in mortal sense
30 Are superconscious realms of heavenly peace,
Below, the Inconscient's sullen dim abyss,
Between, behind our life, the deathless Rose.
Across the covert air the spirit breathes,
A body of the cosmic beauty and joy
35 Unseen, unguessed by the blind suffering world,
Climbing from Nature's deep surrendered heart

Canto Twaalf

De Hemelen van het Ideale

Altijd lokte het Ideale van ver.
Gewekt door de aanraking van het Onzichtbare,
De grenslijnen verlatend van bereikte dingen,
Verrees de sterke ontdekkingsreiziger, het onvermoeibare Denken, 5
En onthulde met iedere stap een heldere wereld.
Het verliet bekende bergtoppen voor onbekende pieken:
Bezielde zocht het de enige onverwezenlijkste Waarheid,
Het verlangde naar het Licht dat geen dood en geboorte kent.
Elk stadium van de verre verrijzenis der ziel
Werd gemaakt tot een standvastige hemel die hier altijd wordt gevoeld. 10
Met elke stap van de wonderbare reis
Werd een nieuwe graad van wonder en gelukzaligheid,
Een nieuwe sport van 's Wezens machtige ladder gevormd,
Een hoge brede trede bevend van juwelen-vuur
Als was het een vurige geest die daar trilde, 15
Schragend met zijn vlam de onsterfelijke hoop,
Als had een stralende God zijn ziel gegeven
Opdat hij de tred van pelgrim-voeten kon voelen
Die haastig klimmen naar Eeuwigheids huis.
Aan elk uiteinde van iedere luisterrijke trap 20
Werden de hemelen van het ideale Mentale gezien
In een blauwe doorzichtigheid van dromende Ruimte
Als streken van heldere hemel die hangen om de maan.
Aan de ene kant schimmerde verkleuring op zwevende verkleuring,
Een glorie en zonsopgang die aanbreekt voor de ziel, 25
In een sidderende hartstochtelijkheid van inzicht in het hart
En het spontane geluk dat schoonheid geeft,
De liefvallige koninkrijken van de onsterfelijke Roos.
Boven de geest gekluisterd door sterfelijk begrip
Liggen bovenbewuste rijken van hemelse vrede, 30
Beneden, de naargeestige schemerige afgrond van Onwetendheid,
Daartussen, achter ons leven, de onsterfelijke Roos.
Dwars door de steelse lucht ademt de geest,
Een lichaam van de kosmische schoonheid en vreugde
Ongezien, onvermoed door de blinde lijdende wereld, 35
Klimmend vanuit het diepe overgeleverde hart van de Natuur

It blooms for ever at the feet of God,
Fed by life's sacrificial mysteries.
Here too its bud is born in human breasts;
40 Then by a touch, a presence or a voice
The world is turned into a temple ground
And all discloses the unknown Beloved.
In an outburst of heavenly joy and ease
Life yields to the divinity within
45 And gives the rapture-offering of its all,
And the soul opens to felicity.
A bliss is felt that never can wholly cease,
A sudden mystery of secret Grace
Flowers goldening our earth of red desire.
50 All the high gods who hid their visages
From the soiled passionate ritual of our hopes,
Reveal their names and their undying powers.
A fiery stillness wakes the slumbering cells,
A passion of the flesh becoming spirit,
55 And marvellously is fulfilled at last
The miracle for which our life was made.
A flame in a white voiceless cupola
Is seen and faces of immortal light,
The radiant limbs that know not birth and death,
60 The breasts that suckle the first-born of the Sun,
The wings that crowd thought's ardent silences,
The eyes that look into spiritual Space.
Our hidden centres of celestial force
Open like flowers to a heavenly atmosphere;
65 Mind pauses thrilled with the supernal Ray,
And even this transient body then can feel
Ideal love and flawless happiness
And laughter of the heart's sweetness and delight
Freed from the rude and tragic hold of Time,
70 And beauty and the rhythmic feet of the hours.
This in high realms touches immortal kind;
What here is in the bud has blossomed there.
There is the secrecy of the House of Flame,
The blaze of godlike thought and golden bliss,
75 The rapt idealism of heavenly sense;
There are the wonderful voices, the sun-laugh,
A gurgling eddy in rivers of God's joy,
And the mystiered vineyards of the gold moon-wine,
All the fire and sweetness of which hardly here
80 A brilliant shadow visits mortal life.
Although are witnessed there the joys of Time,
Pressed on the bosom the Immortal's touch is felt,

Bloeit het voor altijd aan Gods voeten,
 Door de offerande-mysteriën van het leven gevoed.
 Ook hier wordt de kiem geboren in een menselijke borst;
 Dan, door een aanraking, een tegenwoordigheid of stem 40
 Is de wereld veranderd in een tempelplein
 En al openbaart de onbekende Geliefde.
 In een uitbarsting van hemelse vreugde en welbehagen
 Geeft het leven toe aan de goddelijkheid binnenin
 En schenkt het verrukkings-offer van zijn al, 45
 En de ziel gaat open naar gelukzaligheid.
 Een geluk wordt gevoeld dat nooit geheel kan ophouden,
 Een plotseling mysterie van verborgen Gratie
 Doet onze aarde van rode begeerte bloeien met goud.
 Al de verheven goden die hun gezicht hadden verborgen 50
 Voor het besmette hartstochtelijke ritueel van onze hoop,
 Onthullen hun namen en hun onvergankelijke macht.
 Een vurige stilte wekt de sluimerende cellen
 Een hartstocht van het vlees dat wordt tot geest,
 En wonderbaarlijk is ten leste vervuld 55
 Het mirakel waarvoor ons leven werd geschapen.
 Een vuur in een wit stemloos gewelf
 Wordt gezien en gezichten van onsterfelijk licht,
 De stralende ledematen die geen geboorte en dood kennen,
 De borsten die zogen de eerstgeborenen van de Zon, 60
 De vleugelen die de vurige stilten van het denken bevolken,
 De ogen die zien in de spirituele Ruimte.
 Onze verborgen centra van hemelse kracht
 Openen zich als bloemen naar een hemelse atmosfeer;
 Het verstand valt stil, geroerd door de bovenaardse Lichtstraal, 65
 En zelfs dit vergankelijke lichaam kan dan
 Ideale liefde voelen en vlekkeloos geluk
 En de lieflijke lach en genot van het hart
 Bevrijd van de ruwe en tragische greep van de Tijd,
 En schoonheid en de ritmische voetstappen der uren. 70
 Dit raakt in hoge regionen aan het onsterfelijke wezen;
 Wat hier nog in de knop zit heeft daar gebloeid.
 Daar bevindt zich het mysterie van het Huis van Vuur,
 De brand van godgelijke gedachten en gouden gelukzaligheid,
 Het verrukte idealisme van hemelse betekenis; 75
 Daar zijn de wonderschone stemmen, de zonne-lach,
 Een murmelende draaikolk in de rivieren van Gods vreugde,
 En de raadselachtige wijngaarden van de gouden maan-wijn,
 Al het vuur en de beminnelijkheid waarvan nauwelijks hier
 Een heldere schaduw het sterfelijke leven bezoekt. 80
 Hoewel men daar getuige is van de vreugden des Tijds,
 Wordt op de borst gedrukt gevoeld de aanraking van de Onsterfelijke,

Heard are the flutings of the Infinite.
Here upon earth are early awakenings,
85 Moments that tremble in an air divine,
And grown upon the yearning of her soil
Time's sun-flowers' gaze at gold Eternity:
There are the imperishable beatitudes.
A million lotuses swaying on one stem,
90 World after coloured and ecstatic world
Climbs towards some far unseen epiphany.
On the other side of the eternal stairs
The mighty kingdoms of the deathless Flame
Aspired to reach the Being's absolutes.
95 Out of the sorrow and darkness of the world,
Out of the depths where life and thought are tombed,
Lonely mounts up to heaven the deathless Flame.
In a veiled Nature's hallowed secrecies
It burns for ever on the altar Mind,
100 Its priests the souls of dedicated gods,
Humanity its house of sacrifice.
Once kindled, never can its flamings cease.
A fire along the mystic paths of earth,
It rises through the mortal's hemisphere,
105 Till borne by runners of the Day and Dusk
It enters the occult eternal Light
And clambers whitening to the invisible Throne.
Its worlds are steps of an ascending Force:
A dream of giant contours, titan lines,
110 Homes of unfallen and illumined Might,
Heavens of unchanging Good pure and unborn,
Heights of the grandeur of Truth's ageless ray,
As in a symbol sky they start to view
And call our souls into a vaster air.
115 On their summits they bear up the sleepless Flame;
Dreaming of a mysterious Beyond,
Transcendent of the paths of Fate and Time,
They point above themselves with index peaks
Through a pale-sapphire ether of god-mind
120 Towards some gold Infinite's apocalypse.
A thunder rolling mid the hills of God,
Tireless, severe is their tremendous Voice:
Exceeding us, to exceed ourselves they call
And bid us rise incessantly above.
125 Far from our eager reach those summits live,
Too lofty for our mortal strength and height,
Hardly in a dire ecstasy of toil
Climbed by the spirit's naked athlete will.

Het fluitspel van het Oneindige gehoord. Hier op aarde komt een vroeg ontwaken, Ogenblikken bevend in een goddelijke lucht, En gegroeid op de hunkering van haar grond Staren de zonnebloemen van de Tijd naar de gouden Eeuwigheid: Daar wonen de onvergankelijke zaligheden. Een miljoen lotussen wiegend op één steel, Wereld na kleurige en extatische wereld Klimt naar een of andere verre onzichtbare epifanie.	85
Aan de andere zijde van de eeuwige trap Streefden de machtige koninkrijken van de onsterfelijke Vlam Om het absolute van het Wezen te bereiken. Vanuit de smart en duisternis der wereld, Vanuit de diepten waar leven en gedachte zijn begraven, Stijgt eenzaam naar de hemel op de onsterfelijke Vlam. In de gewijde heimelijkheden van een verborgen Natuur Brandt het voor eeuwig op het altaar Verstand, Zijn priesters de zielen van toegewijde goden, De mensheid zijn huis van offerande. Eenmaal ontstoken kan zijn vlam nimmer meer doven. Als een vuur langs de mystieke paden der aarde, Stijgt het door de sterfelijke hemisfeer, Tot het gedragen door de koeriers van Dag en Schemering Binnentreedt in het occulte eeuwige Licht En wit wordend klautert naar de onzichtbare Troon. Zijn werelden zijn schreden van een stijgende Kracht: Een droom van reuzen-contouren, titanische lijnen, Het thuis van ongevallen en verlichte Macht, Hemelen van onveranderlijk Goed, zuiver en ongeboren, Hoogten van het grootse van Waarheids leeftijdsloze lichtstraal, Als aan een symbolische hemel komen zij in zicht En roepen onze ziel naar een ruimere lucht. Op hun toppen dragen zij de nimmer slapende Vlam; Dromend van een mysterieus Onbekende, Transcendent voor de paden van Lot en Tijd, Wijzen zij boven zichzelf met gerichte pieken Door een bleek-saffieren ether van god-verstand Naar een of andere apocalyps van de gouden Oneindigheid. Gelijk een rollende donder tussen de heuvelen Gods, Is onvermoeibaar, streng hun geweldige Stem: Ons overtreffend, roepen zij ons op om onszelf te overtreffen En nodigen ons uit om onophoudelijk te klimmen. Ver van ons geestdriftig reiken leven deze toppen, Te verheven voor ons sterfelijk vermogen en hoogtepunt, Moeizaam beklommen met een ijzingwekkende extase van zwoegen Door de naakte atletische wilskracht van de geest.	90
	95
	100
	105
	110
	115
	120
	125

- Austere, intolerant they claim from us
130 Efforts too lasting for our mortal nerve
Our hearts cannot cleave to nor our flesh support;
Only the Eternal's strength in us can dare
To attempt the immense adventure of that climb
And the sacrifice of all we cherish here.
- 135 Our human knowledge is a candle burnt
On a dim altar to a sun-vast Truth;
Man's virtue, a coarse-spun ill-fitting dress,
Apparels wooden images of Good;
Passionate and blinded, bleeding, stained with mire
- 140 His energy stumbles towards a deathless Force.
An imperfection dogs our highest strength;
Portions and pale reflections are our share.
Happy the worlds that have not felt our fall,
Where Will is one with Truth and Good with Power;
- 145 Impoverished not by earth-mind's indigence,
They keep God's natural breath of mightiness,
His bare spontaneous swift intensities;
There is his great transparent mirror, Self,
And there his sovereign autarchy of bliss
- 150 In which immortal natures have their part,
Heirs and cosharers of divinity.
He through the Ideal's kingdoms moved at will,
Accepted their beauty and their greatness bore,
Partook of the glories of their wonder fields,
- 155 But passed nor stayed beneath their splendour's rule.
All there was an intense but partial light.
In each a seraph-winged high-browed Idea
United all knowledge by one master thought,
Persuaded all action to one golden sense,
- 160 All powers subjected to a single power
And made a world where it could reign alone,
An absolute ideal's perfect home.
Insignia of their victory and their faith,
They offered to the Traveller at their gates
- 165 A quenchless flame or an unfading flower,
Emblem of a high kingdom's privilege.
A glorious shining Angel of the Way
Presented to the seeking of the soul
The sweetness and the might of an idea,
- 170 Each deemed Truth's intimate fount and summit force,
The heart of the meaning of the universe,
Perfection's key, passport to Paradise.
Yet were there regions where these absolutes met
And made a circle of bliss with married hands;

Grimmig, onverdraagzaam eisen zij van ons
 Inspanningen te aanhoudend voor onze sterfelijke zenuwen 130
 Die ons hart niet kan volhouden noch ons vlees kan verdragen;
 Slechts de kracht van de Eeuwige in ons kan het wagen
 Het immense avontuur te ondernemen van die klim
 En het opofferen van al wat wij hier koesteren.
 Ons menselijke kennen is een kaars die brandt 135
 Op een schemerig altaar voor een zonne-onmetelijke Waarheid;
 's Mensen deugd, een grofgeweven slechtpassend kleed,
 Tooit houten beeltenissen van het Goede;
 Geestdriftig en verblind, bloedend, met slijk besmeurd
 Strompelt zijn energie op weg naar een onsterfelijke Kracht. 140
 Een imperfectie schaduwt ons hoogste vermogen;
 Brokstukken en bleke weerspiegelingen zijn ons deel.
 Gelukkig de werelden die niet onze val hebben gevoeld,
 Waar Wil één is met Waarheid en Goed met Macht;
 Niet verzwakt door de armoede van het aardse verstand, 145
 Behouden zij Gods natuurlijke machtige adem,
 Zijn loutere spontane snelle intensiteiten;
 Daar is zijn geweldige transparante spiegel, het Zelf,
 En daar is zijn onovertroffen autocratie van gelukzaligheid
 Waarin onsterfelijke naturen hun deel hebben, 150
 Erfgenamen en mede-deelhebbers van goddelijkheid.
 Hij bewoog zich naar willekeur door de koninkrijken van het Ideale,
 Aanvaardde hun schoonheid en droeg hun macht,
 Nam deel aan de gloriën van hun wonder-velden,
 Doch ging noch bleef onder hun luisterrijke heerschappij. 155
 Elk was daar een intens doch eenzijdig licht.
 In ieder werd door een serafijn-gevleugeld, geleerd Idee
 Alle kennis in één meesterlijke gedachte verenigd,
 Bracht alle activiteit samen in één gouden betekenis,
 Onderwierp elke macht aan een enkele macht 160
 En schiep een wereld waarin het alleen kon heersen,
 Het volmaakte huis van een absoluut ideaal.
 Als teken van hun victorie en hun trouw,
 Boden zij de Reiziger aan hun poorten
 Een onuitblusbare vlam aan of een onverwelkbare bloem, 165
 Het zinnebeeld van voorrecht van een verheven koninkrijk.
 Een illustere stralende Engel van de Weg
 Schonk aan de zoektocht van de ziel
 De lieflijkheid en macht van een idee,
 Elk beschouwd als de innerlijke bron en opperste kracht van Waarheid, 170
 Het hart van de betekenis van het universum,
 De sleutel tot volmaaktheid, het paspoort naar het Paradijs.
 Toch waren daar regionen waar deze absoluutheden samenkwamen
 En een cirkel van zaligheid vormden met getrouwde handen;

- 175 Light stood embraced by light, fire wedded fire,
But none in the other would his body lose
To find his soul in the world's single Soul,
A multiplied rapture of infinity.
Onward he passed to a diviner sphere:
- 180 There, joined in a common greatness, light and bliss,
All high and beautiful and desirable powers
Forgetting their difference and their separate reign
Become a single multitudinous whole.
Above the parting of the roads of Time,
- 185 Above the Silence and its thousandfold Word,
In the immutable and inviolate Truth
For ever united and inseparable,
The radiant children of Eternity dwell
On the wide spirit height where all are one.

END OF CANTO TWELVE

Licht stond omgeven door licht, vuur huwde vuur, 175
Maar geen zou zijn lichaam in de andere verliezen
Om zijn ziel in 's werelds enkele Ziel te vinden,
Een vermenigvuldigde verrukking van oneindigheid.
Voort trok hij naar een goddelijker sfeer:
Daar, verenigd in een gezamenlijke grootsheid, licht en zaligheid, 180
Worden alle verheven en schone en begeerlijke machten
Hun verschil vergetend en hun afzonderlijke bewind
Een enkel uiteenlopend geheel.
Boven het uiteengaan van de wegen des Tijds,
Boven de Stilte en zijn duizendvoudige Woord, 185
In de onveranderlijke en ongerepte Waarheid
Voor altijd verenigd en onafscheidelijk,
Wonen de stralende kinderen van het Eeuwige
Op de weidse hoogte van de geest waar allen één zijn.

EINDE VAN CANTO TWAALF

Canto Thirteen

In the Self of Mind

- At last there came a bare indifferent sky
Where Silence listened to the cosmic Voice,
But answered nothing to a million calls;
The soul's endless question met with no response.
- 5 An abrupt conclusion ended eager hopes,
A deep cessation in a mighty calm,
A finis-line on the last page of thought
And a margin and a blank of wordless peace.
There paused the climbing hierarchy of worlds.
- 10 He stood on a wide arc of summit Space
Alone with an enormous Self of Mind
Which held all life in a corner of its vasts.
Omnipotent, immobile and aloof,
In the world which sprang from it, it took no part:
- 15 It gave no heed to the paeans of victory,
It was indifferent to its own defeats,
It heard the cry of grief and made no sign;
Impartial fell its gaze on evil and good,
It saw destruction come and did not move.
- 20 An equal Cause of things, a lonely Seer
And Master of its multitude of forms,
It acted not but bore all thoughts and deeds,
The witness Lord of Nature's myriad acts
Consenting to the movements of her Force.
- 25 His mind reflected this vast quietism.
This witness hush is the Thinker's secret base:
Hidden in silent depths the word is formed,
From hidden silences the act is born
Into the voiceful mind, the labouring world;
- 30 In secrecy wraps the seed the Eternal sows
Silence, the mystic birthplace of the soul.
In God's supreme withdrawn and timeless hush
A seeing Self and potent Energy met;
The Silence knew itself and thought took form:
- 35 Self-made from the dual power creation rose.
In the still self he lived and it in him;

Canto Dertien

In het Zelf van het Mentale

Uiteindelijk kwam er een lege onaangedane hemel
Waar Stilte luisterde naar de kosmische Stem,
Maar niets antwoordde op een miljoenvoudige roep;
Geen antwoord kwam op de eindeloze vraag van de ziel. 5
Een abrupte conclusie maakte een einde aan vurige verwachting,
Een diepe beëindiging in een machtige kalmte,
Een eind-lijn op de laatste bladzijde van het denken
En een marge en wit van woordloze vrede.
Daar kwam de opklimmende hiërarchie van werelden tot staan. 10
Hij stond op een wijde boog van opperste Ruimte
Alleen met een enorm Zelf van het Mentale
Dat alle leven herbergde in een uithoek van zijn onmetelijkheid.
Almachtig, onbeweeglijk en afstandelijk,
Had het geen deel aan de wereld die eruit ontsprong: 15
Het luisterde niet naar de lofzang der victorie,
Het stond onverschillig tegenover zijn eigen nederlagen,
Het hoorde de uitroep van smart en gaf geen teken;
Onpartijdig viel zijn blik op kwaad en goed,
Het zag rampspoed komen en verroerde zich niet.
Een gelijkmoedige Oorzaak der dingen, een eenzame Ziener 20
En Meester van de veelvoud van zijn vormen,
Het handelde niet maar steunde elke gedachte en daad,
De myriaden handelingen van de getuige-Heer van de Natuur
Toestemmend in het bewegen van haar Kracht.
Zijn verstand weerspiegelde deze onmetelijke lijdzaamheid. 25
Dit getuige-zwijgen is de geheime grond van de Denker:
Verborgен in stille diepten wordt het woord gevormd,
Uit verborgen stilten wordt de daad geboren
Tot in het stemhebbende verstand, de zwoegende wereld;
In hemelrijkheid hult zich het zaad waarmee het Eeuwige 30
De Stilte zaait, de mystieke geboorteplaats der ziel.
In Gods opperste teruggetrokken en tijdloze zwijgen
Kwamen een ziend Zelf en een machtige Energie samen;
De Stilte kende zichzelf en gedachte nam vorm aan:
Zelf-geschapen uit de tweeledige macht verrees de schepping. 35
In het stille zelf leefde hij en het leefde in hem;

Its mute immemorable listening depths,
Its vastness and its stillness were his own;
One being with it he grew wide, powerful, free.
40 Apart, unbound, he looked on all things done.
As one who builds his own imagined scenes
And loses not himself in what he sees,
Spectator of a drama self-conceived,
He looked on the world and watched its motive thoughts
45 With the burden of luminous prophecy in their eyes,
Its forces with their feet of wind and fire
Arisen from the dumbness in his soul.
All now he seemed to understand and know;
Desire came not nor any gust of will,
50 The great perturbed inquirer lost his task;
Nothing was asked nor wanted any more.
There he could stay, the Self, the Silence won:
His soul had peace, it knew the cosmic Whole.
Then suddenly a luminous finger fell
55 On all things seen or touched or heard or felt
And showed his mind that nothing could be known;
That must be reached from which all knowledge comes.
The sceptic Ray disrupted all that seems
And smote at the very roots of thought and sense.
60 In a universe of Nescience they have grown,
Aspiring towards a superconscient Sun,
Playing in shine and rain from heavenlier skies
They never can win however high their reach
Or overpass however keen their probe.
65 A doubt corroded even the means to think,
Distrust was thrown upon Mind's instruments;
All that it takes for reality's shining coin,
Proved fact, fixed inference, deduction clear,
Firm theory, assured significance,
70 Appeared as frauds upon Time's credit bank
Or assets valueless in Truth's treasury.
An Ignorance on an uneasy throne
Travestied with a fortuitous sovereignty
A figure of knowledge garbed in dubious words
75 And tinsel thought-forms brightly inadequate.
A labourer in the dark dazzled by half-light,
What it knew was an image in a broken glass,
What it saw was real but its sight untrue.
All the ideas in its vast repertory
80 Were like the mutterings of a transient cloud
That spent itself in sound and left no trace.
A frail house hanging in uncertain air,

De stilzwijgende onheuglijke luisterende diepten,
 De onmetelijkheid en stilte waren de zijne;
 Één wezen werd hij hiermee, ruim, krachtig, vrij.
 Onafhankelijk, ongebonden, keek hij naar alle gedane dingen. 40
 Als een die zijn eigen verbeelde taferelen scheidt
 En niet zichzelf verliest in wat hij ziet,
 Toeschouwer van een zelf-ontworpen drama,
 Bekeek hij de wereld en zag de gedachten die het bewegen
 Met de last van verlichte profetie in hun ogen, 45
 De krachten met hun voeten van wind en vuur
 Verrezen uit het stilzwijgen van zijn ziel.
 Alles scheen hij nu te begrijpen en te weten;
 Begeerte kwam niet op noch enige vlag van willekeur,
 De grote verontruste vragensteller had zijn taak verloren; 50
 Niets was er nog dat werd gevraagd of verlangd.
 Daar kon hij blijven, het Zelf, de Stilte gewonnen:
 Zijn ziel vond vrede, kende het kosmische Geheel.
 Toen was plotseling een lichtende vinger gelegd
 Op alle dingen die werden gezien of aangeraakt of gehoord of gevoeld 55
 En vertelde zijn verstand dat niets kon worden gekend;
 Dat moet worden bereikt vanwaar alle kennis komt.
 De sceptische Lichtstraal ondermijnde al het klaarblijkelijke
 En trof de diepste wortels van denken en voelen.
 In een universum van Onkunde zijn zij opgegroeid, 60
 Verlangend naar een bovenbewuste Zon,
 Spelend in zonneshijn en regen van hemelsere hemelen
 Kunnen zij nooit winnen hoe hoog zij ook reiken
 Of overstijgen hoe vurig ook hun poging. 65
 Een twijfel ondergroef zelfs de middelen om te denken,
 Verdenking viel op de werktuigen van het Verstand;
 Al hetgeen het houdt voor de glimmende munt van de werkelijkheid,
 Het bewezen feit, vastgelegde gevolgtrekking, de heldere afleiding,
 Hechte theorie, de stellige betekenis,
 Bleken vervalsingen op de kredietbank van de Tijd 70
 Of goederen zonder waarde in de schatkamer der Waarheid.
 Een Onwetendheid op een ongemakkelijke troon
 Dreef door een toevallige soevereiniteit
 De spot met een gedaante van kennis gekleed in twijfelachtige woorden
 En in klatergouden gedachte-vormen helder maar ontoereikend. 75
 Een zwoeger in het donker door schemerlicht verblind,
 Wat het kende was een beeld in een gebroken spiegel,
 Wat het zag was echt maar zijn waarneming was onwerkelijk.
 Elk idee in zijn onmetelijke verzameling
 Was als de mompelingen van een vluchtige wolk 80
 Die zichzelf verspilde in geluid en geen spoor naliet.
 Een fragiel huis hangend in onzekere lucht,

The thin ingenious web round which it moves,
Put out awhile on the tree of the universe,
85 And gathered up into itself again,
Was only a trap to catch life's insect food,
Winged thoughts that flutter fragile in brief light
But dead, once captured in fixed forms of mind,
Aims puny but looming large in man's small scale,
90 Flickers of imagination's brilliant gauze
And cobweb-wrapped beliefs alive no more.
The magic hut of built-up certitudes
Made out of glittering dust and bright moonshine
In which it shrines its image of the Real,
95 Collapsed into the Nescience whence it rose.
Only a gleam was there of symbol facts
That shroud the mystery lurking in their glow,
And falsehoods based on hidden realities
By which they live until they fall from Time.
100 Our mind is a house haunted by the slain past,
Ideas soon mummified, ghosts of old truths,
God's spontaneities tied with formal strings
And packed into drawers of reason's trim bureau,
A grave of great lost opportunities,
105 Or an office for misuse of soul and life
And all the waste man makes of heaven's gifts
And all his squanderings of Nature's store,
A stage for the comedy of Ignorance.
The world seemed a long aeonic failure's scene:
110 All sterile grew, no base was left secure.
Assailed by the edge of the convicting beam
The builder Reason lost her confidence
In the successful sleight and turn of thought
That makes the soul the prisoner of a phrase.
115 Its highest wisdom was a brilliant guess,
Its mighty structured science of the worlds
A passing light on being's surfaces.
There was nothing there but a schema drawn by sense,
A substitute for eternal mysteries,
120 A scrawl figure of reality, a plan
And elevation by the architect Word
Imposed upon the semblances of Time.
Existence' self was shadowed by a doubt;
Almost it seemed a lotus-leaf afloat
125 On a nude pool of cosmic Nothingness.
This great spectator and creator Mind
Was only some half-seeing's delegate,
A veil that hung between the soul and Light,

Het ragfijne vernuftige web waaromheen het zich beweegt,
 Voor enige tijd uitgezet aan de boom van het universum,
 En weer naar zichzelf binnengehaald, 85
 Was slechts een val om 's levens insekten-voedsel te vangen,
 Gevleugelde gedachten die broos fladderen in het kortstondige licht
 Maar dood, eenmaal gevangen in vaste vormen van verstand,
 Geringe doeleinden die groot opdoemen voor de kleine schaal van de mens,
 Flakkeringen van de briljante waas van verbeelding 90
 En in spinrag gewikkelde geloofsovertuigingen die niet meer leven.
 Het magische huisje van opgebouwde zekerheden
 Gemaakt van glinsterend stof en heldere maneschijn
 Waarin het zijn beeld van de Werkelijkheid als een relikwie bewaart,
 Stortte in elkaar, terug in de Onkunde waaruit het was verzezen. 95
 Slechts een glans was daar van symbool-feiten
 Die het mysterie verhullen dat zich in hun schijnsel verborgen houdt,
 En onwaarheden gebaseerd op verborgen realiteiten
 Door welke zij leven totdat zij de Tijd hebben verlaten. 100
 Ons verstand is een huis waar een verslagen verleden rondspookt,
 Ideeën weldra gemummificeerd, schimmen van vroegere waarheden,
 Gods spontaniteiten door formele koorden gebonden
 En in laden verpakt in redes ordelijke bureau,
 Een graf van grootse gemiste kansen,
 Of een kantoor voor het misbruik van leven en ziel 105
 En al wat de mens verspilt van de hemelse gaven
 En al zijn verkwistingen van de overvloed van de Natuur,
 Een podium voor de komedie der Onwetendheid.
 De wereld geleek het toneel voor een langdurige eonische mislukking:
 Alles werd steriel, geen enkele grondslag was nog zeker. 110
 Belaagd door het scherp van de veroordelende lichtstraal
 Verloor bouwer de Rede haar zelfvertrouwen
 In de succesvolle kunstgrepen en wendingen van denken
 Dat de ziel maakt tot de gevangene van een frase.
 Haar hoogste wijsheid was een briljante gissing, 115
 Haar machtige gestructureerde wetenschap der werelden
 Een voorbijgaand licht aan de oppervlakten van het wezen.
 Niets was daar behalve een schema getekend door gevoel,
 Een substituut voor eeuwige mysteriën,
 Een gekrabbelde figuur van de werkelijkheid, een plattegrond 120
 En elevatie door architect het Woord
 Opgelegd aan de schijnbeelden van de Tijd.
 Het zelf van het bestaan was door een twijfel overschaduwd;
 Bijna leek het een lotusblad drijvend
 Op een naakte poel van kosmisch Niets. 125
 Deze grootse ooggetuige en schepper Verstand
 Was slechts een of andere half-ziende afgevaardigde,
 Een sluier die hing tussen de ziel en het Licht,

- An idol, not the living body of God.
130 Even the still spirit that looks upon its works
Was some pale front of the Unknowable;
A shadow seemed the wide and witness Self,
Its liberation and immobile calm
A void recoil of being from Time-made things,
135 Not the self-vision of Eternity.
Deep peace was there, but not the nameless Force:
Our sweet and mighty Mother was not there
Who gathers to her bosom her children's lives,
Her clasp that takes the world into her arms
140 In the fathomless rapture of the Infinite,
The Bliss that is creation's splendid grain
Or the white passion of God-ecstasy
That laughs in the blaze of the boundless heart of Love.
A greater Spirit than the Self of Mind
145 Must answer to the questioning of his soul.
For here was no firm clue and no sure road;
High-climbing pathways ceased in the unknown;
An artist Sight constructed the Beyond
In contrary patterns and conflicting hues;
150 A part-experience fragmented the Whole.
He looked above, but all was blank and still:
A sapphire firmament of abstract Thought
Escaped into a formless Vacancy.
He looked below, but all was dark and mute.
155 A noise was heard, between, of thought and prayer,
A strife, a labour without end or pause;
A vain and ignorant seeking raised its voice.
A rumour and a movement and a call,
A foaming mass, a cry innumerable
160 Rolled ever upon the ocean surge of Life
Along the coasts of mortal Ignorance.
On its unstable and enormous breast
Beings and forces, forms, ideas like waves
Jostled for figure and supremacy,
165 And rose and sank and rose again in Time;
And at the bottom of the sleepless stir,
A Nothingness parent of the struggling worlds,
A huge creator Death, a mystic Void,
For ever sustaining the irrational cry,
170 For ever excluding the supernal Word,
Motionless, refusing question and response,
Reposed beneath the voices and the march
The dim Inconscient's dumb incertitude.
Two firmaments of darkness and of light

Een idool, niet het levende lichaam van God. Zelfs de stille geest die zijn werken aanschouwt Was een of ander bleek aanzien van het Onkenbare; Een schaduw leek het ruime en getuigende Zelf, Zijn bevrijding en zijn onbeweeglijke kalmte Een leegte terugdeinzend van bestaan uit Tijds-gemaakte dingen, Niet het zelf-droombeeld van het Eeuwige.	130
Diepe vrede heerste daar, maar niet de nameloze Kracht: Onze beminnelijke en machtige Moeder was daar niet Die aan haar boezem drukt het leven van haar kinderen, Haar omhelzing die de wereld in haar armen neemt In de peilloze verrukking van het Oneindige, De Gelukzaligheid die de glorierijke aard is van de schepping Of de witte hartstocht van Gods-extase Die licht in de vuurzee van het grenzeloze hart van Liefde. Een grotere Geest dan het Zelf van het Verstand Moet antwoord geven op het vragen van zijn ziel.	135
Want hier was geen duidelijke aanwijzing en geen zekere weg; Hoog-klimmende paden eindigden in het onbekende; Een artiesten-Waarneming construeerde het Onbekende In averechtse patronen en vloekende kleuren; Een deel-ervaring fragmenteerde het Geheel. Hij keek omhoog, maar al was leeg en stil: Een saffieren firmament van abstract Denken Ontsnapte in een vormeloze Leegheid. Hij keek omlaag, maar al was duister en stom.	140
Een geluid werd gehoord, daartussenin, van gedachte en gebed, Een tweestrijd, een zwoegen zonder einde of onderbreking; Een vergeefs en onwetend zoeken verhief zijn stem. Een gerucht en een bewegen en een roep, Een schuimende massa, een krijzen ontelbaar Deinde eeuwig op de oceaangolven van het Leven Langs de kusten van sterfelijke Onwetendheid. Op de veranderlijke en immense borst ervan Verdrongen zich wezens en krachten, vormen, ideeën als golven Om gedaante en het hebben van de overhand, Stegen en daalden en stegen weer in de Tijd;	145
En onderaan de slapeloze beroering, Als een Nietsheid die de oorsprong was van de strijdende werelden, Een reusachtige schepper Dood, een mystieke Leegte, Die voor altijd de irrationele schreeuw ondersteunt, Voor altijd het hemelse Woord uitsluit, Onbeweeglijk, vraag en antwoord weigerend, Rustte onder de stemmen en de opmars De schemerige stemloze onzekerheid van het Onbewuste. Twee uitspansels van duisternis en van licht	155
	160
	165
	170

- 175 Opposed their limits to the spirit's walk;
It moved veiled in from Self's infinity
In a world of beings and momentary events
Where all must die to live and live to die.
Immortal by renewed mortality,
- 180 It wandered in the spiral of its acts
Or ran around the cycles of its thought,
Yet was no more than its original self
And knew no more than when it first began.
To be was a prison, extinction the escape.

END OF CANTO THIRTEEN

Stelden hun grenzen tegenover de wandelgang der geest; 175
Het bewoog door een sluier gescheiden van Zelfs oneindigheid
In een wereld van schepselen en vluchtige gebeurtenissen
Waar al moet sterven om te leven en leven om te sterven.
Onsterfelijk door hernieuwde sterfelijkheid,
Doolde het in de kronkelingen van zijn daden 180
Of rende rond in de kringlopen van zijn denken,
En was toch niet meer dan zijn oorspronkelijke zelf
En wist niet meer dan toen het eerst begon.
Te bestaan was een gevangenis, sterven de ontsnapping.

EINDE VAN CANTO DERTIEN

Canto Fourteen

The World-Soul

- A covert answer to his seeking came.
In a far shimmering background of Mind-Space
A glowing mouth was seen, a luminous shaft;
A recluse gate it seemed, musing on joy,
5 A veiled retreat and escape to mystery.
Away from the unsatisfied surface world
It fled into the bosom of the unknown,
A well, a tunnel of the depths of God.
It plunged as if a mystic groove of hope
10 Through many layers of formless voiceless self
To reach the last profound of the world's heart,
And from that heart there surged a wordless call
Pleading with some still impenetrable Mind,
Voicing some passionate unseen desire.
15 As if a beckoning finger of secrecy
Outstretched into a crystal mood of air,
Pointing at him from some near hidden depth,
As if a message from the world's deep soul,
An intimation of a lurking joy
20 That flowed out from a cup of brooding bliss,
There shimmered stealing out into the Mind
A mute and quivering ecstasy of light,
A passion and delicacy of roseate fire.
As one drawn to his lost spiritual home
25 Feels now the closeness of a waiting love,
Into a passage dim and tremulous
That clasped him in from day and night's pursuit,
He travelled led by a mysterious sound.
A murmur multitudinous and lone,
30 All sounds it was in turn, yet still the same.
A hidden call to unforeseen delight
In the summoning voice of one long-known, well-loved,
But nameless to the unremembering mind,
It led to rapture back the truant heart.
35 The immortal cry ravished the captive ear.
Then, lowering its imperious mystery,

Canto Veertien

De Wereldziel

Een bedekt antwoord op zijn zoeken kwam.
Op een vèr schimmerende achtergrond van Verstand-Ruimte
Werd een stralende opening gezien, een lichtgevende schacht;
Een kluzenaars-poort leek het, mijmerend van vreugde,
Een versluierd toevluchtsoord en een ontsnappen naar mysterie. 5
Weg van de onbevredigende oppervlakkige wereld
Vluchtte het in de boezem van het onbekende,
Een put, een tunnel van de diepten Gods.
Het daalde als een mystieke mijnschacht van hoop
Door vele lagen van vormeloos stemloos zelf 10
Om de laatste diepte te bereiken van 's werelds hart,
En vanuit dat hart welde een woordeloze vraag
Smekend met een of ander stil ondoorgrondelijk Verstand,
Een of ander hartstochtelijk onzichtbaar verlangen vertolkend.
Gelijk een wenkende vinger van heimelijkheid 15
In een kristallen gemoedsstemming uitgestrekt,
Die vanuit een of andere nabije verborgen diepte naar hem wees,
Als een boodschap van 's werelds diepe ziel,
Een teken van een verholen vreugde
Die stroomde uit een beker van mijmerende gelukzaligheid, 20
Schimmerde er ongemerkt in het Verstand naar buiten
Een stille en vibrerende extase van licht,
Een hartstocht en fijngevoeligheid van rooskleurig vuur.
Als een die zijn verloren spirituele thuis nadert
En nu de nabijheid voelt van een wachtende geliefde, 25
In een halfduistere en bevende doorgang
Die hem insloot van de achtervolging van dag en nacht,
Reisde hij geleid door een mysterieus geluid.
Een murmelen, veelsoortig en eenzaam,
Was op zijn beurt alle geluiden en toch nog steeds hetzelfde. 30
Een verborgen roep om onvoorzien geluk
Met de manende stem van een die lang-bekend is en geliefd,
Doch zonder naam voor het vergetende verstand,
Leidde het het dwalende hart naar verrukking terug.
De onsterfelijke kreet betoverde het geboeide oor. 35
Dan, met het verlagen van zijn dwingende mysterie,

It sank to a whisper circling round the soul.
It seemed the yearning of a lonely flute
That roamed along the shores of memory
40 And filled the eyes with tears of longing joy.
A cricket's rash and fiery single note,
It marked with shrill melody night's moonless hush
And beat upon a nerve of mystic sleep
Its high insistent magical reveille.
45 A jingling silver laugh of anklet bells
Travelled the roads of a solitary heart;
Its dance solaced an eternal loneliness:
An old forgotten sweetness sobbing came.
Or from a far harmonious distance heard
50 The tinkling pace of a long caravan
It seemed at times, or a vast forest's hymn,
The solemn reminder of a temple gong,
A bee-croon honey-drunk in summer isles
Ardent with ecstasy in a slumbrous noon,
55 Or the far anthem of a pilgrim sea.
An incense floated in the quivering air,
A mystic happiness trembled in the breast
As if the invisible Beloved had come
Assuming the sudden loveliness of a face
60 And close glad hands could seize his fugitive feet
And the world change with the beauty of a smile.
Into a wonderful bodiless realm he came,
The home of a passion without name or voice,
A depth he felt answering to every height,
65 A nook was found that could embrace all worlds,
A point that was the conscious knot of Space,
An hour eternal in the heart of Time.
The silent Soul of all the world was there:
A Being lived, a Presence and a Power,
70 A single Person who was himself and all
And cherished Nature's sweet and dangerous throbs
Transfigured into beats divine and pure.
One who could love without return for love,
Meeting and turning to the best the worst,
75 It healed the bitter cruelties of earth,
Transforming all experience to delight;
Intervening in the sorrowful paths of birth
It rocked the cradle of the cosmic Child
And stilled all weeping with its hand of joy;
80 It led things evil towards their secret good,
It turned racked falsehood into happy truth;
Its power was to reveal divinity.

Zonk het tot een fluisteren dat cirkelde rond de ziel.
 Het leek op het smachten van een eenzame fluit
 Zwervend langs de kusten van herinnering
 Dat de ogen met tranen van verlangende vreugde vulde. 40
 Het onstuimige doordringende enkele zingen van een krekel
 Markeerde met zijn schrille melodie het maanloze zwijgen van de nacht
 En hamerde op een zenuw van mystieke slaap
 Zijn hoge aanhoudende magische reveille. 45
 Een klingelende zilveren lach van enkelbelletjes
 Snelde langs de wegen van een eenzelvig hart;
 Zijn dans bracht vertroosting voor een eeuwige eenzaamheid:
 Een vroegere vergeten lieflijkheid kwam en snikte.
 Of van een verre eenstemmige afstand gehoord
 Leek het soms de tinkelende gang 50
 Van een lange karavaan, of een onmetelijke hymne van het woud,
 De plechtige herinnering van een tempelgong,
 Een bijzenoemde honing-dronkenschap op zomereilanden
 Vurig van extase op een sluimerend middaguur,
 Of de verre lofzang van een pelgrim-zee. 55
 Wierook dreef door de trillende lucht,
 Een mystiek geluk beefde in de borst
 Alsof de onzichtbare Geliefde was gekomen
 En plotseling de vorm aannam van een liefallig gezicht
 En dichtbij blijde handen die zijn vluchtige voeten konden vangen 60
 En de wereld kon veranderen met de schoonheid van een glimlach.
 In een wonderbaarlijk lichaamsloos gebied kwam hij,
 Het thuis van een hartstocht zonder naam of stem,
 Een diepte voelde hij die aan elke hoogte beantwoordde,
 Een uithoek was gevonden die alle werelden kon omvatten, 65
 Een punt dat de bewuste knoop was van de Ruimte,
 Een eeuwig uur in het hart van de Tijd.
 De stille Ziel van de gehele wereld was daar:
 Een Wezen leefde er, een Tegenwoordigheid en Macht,
 Een enkele Persoon die zichzelf was en al 70
 En het lieflijke en gevaarlijke kloppen van de gekoesterde Natuur
 Herschapen in hartslagen goddelijk en zuiver.
 Een die lief kon hebben zonder liefde als antwoord,
 Tegemoetredend en kerend in het beste het slechtste,
 Het genas de bittere wreedheden van de aarde, 75
 En herleidde alle ervaring tot geluk;
 Tussenbeide komend in de bedroevende paden van geboorte
 Schommelde het de wieg van het kosmische Kind
 En stilde elk geweest met zijn hand van vreugde;
 Het leidde kwade dingen naar hun verborgen goed, 80
 Het keerde gekwelde onwaarheid in gelukkige waarachtigheid;
 De kracht ervan was gelegen in het onthullen van goddelijkheid.

- Infinite, coeval with the mind of God,
It bore within itself a seed, a flame,
85 A seed from which the Eternal is new-born,
A flame that cancels death in mortal things.
All grew to all kindred and self and near;
The intimacy of God was everywhere,
No veil was felt, no brute barrier inert,
90 Distance could not divide, Time could not change.
A fire of passion burned in spirit-depths,
A constant touch of sweetness linked all hearts,
The throb of one adoration's single bliss
In a rapt ether of undying love.
95 An inner happiness abode in all,
A sense of universal harmonies,
A measureless secure eternity
Of truth and beauty and good and joy made one.
Here was the welling core of finite life;
100 A formless spirit became the soul of form.

- All there was soul or made of sheer soul-stuff;
A sky of soul covered a deep soul-ground.
All here was known by a spiritual sense:
Thought was not there but a knowledge near and one
105 Seized on all things by a moved identity,
A sympathy of self with other selves,
The touch of consciousness on consciousness
And being's look on being with inmost gaze
And heart laid bare to heart without walls of speech
110 And the unanimity of seeing minds
In myriad forms luminous with the one God.
Life was not there, but an impassioned force,
Finer than fineness, deeper than the deeps,
Felt as a subtle and spiritual power,
115 A quivering out from soul to answering soul,
A mystic movement, a close influence,
A free and happy and intense approach
Of being to being with no screen or check,
Without which life and love could never have been.
120 Body was not there, for bodies were needed not,
The soul itself was its own deathless form
And met at once the touch of other souls
Close, blissful, concrete, wonderfully true.
As when one walks in sleep through luminous dreams
125 And, conscious, knows the truth their figures mean,
Here where reality was its own dream,
He knew things by their soul and not their shape:

Oneindig, gelijkgestemd met het verstand van God,
 Droeg het in zich een zaad, een vlam,
 Een zaad waaruit het Eeuwige wordt herboren, 85
 Een vlam die de dood herroept in sterfelijke dingen.
 Al werd aan al verwant en zichzelf en nabij;
 De verbondenheid van God was overal,
 Geen sluier werd gevoeld, geen redeloze inerte barrière,
 Afstand kon niet scheiden, Tijd kon niet veranderen. 90
 Een vuur van hartstocht brandde in geestes diepten,
 Een onveranderlijke aanraking van lieflijkheid verbond elk hart,
 De klopp van de loutere gelukzaligheid van één aanbedding
 In een verrukte ether van onsterfelijke liefde.
 Een innerlijk geluk woonde in al, 95
 Een gewaarworden van universele harmonieën,
 Een onmetelijke onverstoorbare eeuwigheid
 Van waarheid en schoonheid en goed en vreugde die was eengeworden.
 Hier bevond zich het opwellende hart van het eindige leven;
 Een vormeloze geest werd de ziel van de vorm. 100

Al daar was ziel of gemaakt van louter ziele-stof;
 Een ziele-hemel strekte zich uit boven een diepe ziele-grond.
 Al was hier gekend door een spirituele betekenis:
 Gedachte was daar niet maar een kennis nabij en één
 Greep alle dingen aan door een bewogen identiteit, 105
 Een sympathie van zelf voor andere zelve,
 Het raken van bewustzijn aan bewustzijn
 En 's wezens kijk op wezen met de innerlijkste blik
 En hart ontbloot naar hart zonder muren van taal
 En de eenstemmigheid van ziende geesten 110
 In myriaden gedaanten lichtend met de ene God.
 Leven was daar niet doch een bezielde kracht,
 Fijner dan het fijnste, dieper dan de diepten,
 Gevoeld als een subtiele en spirituele macht,
 Een trilling vanuit de ziel naar beantwoordende ziel, 115
 Een mystieke beweging, een nabije invloed,
 Een vrije en gelukkige, intense nadering
 Van wezen tot wezen zonder afscherming of belemmering,
 Zonder welke leven en liefde nimmer hadden bestaan.
 Lichamen waren daar niet, want een lichaam was niet nodig, 120
 De ziel zelf was zijn eigen onsterfelijke vorm
 En voelde onmiddellijk de aanraking van andere zielen
 Dichtbij, hemels, tastbaar, op wonderbare wijze waar.
 Zoals men in slaap door lichtende dromen wandelt
 En, bewust, waarheid kent die hun gedaanten beduiden, 125
 Hier waar werkelijkheid zijn eigen droom was,
 Kende hij dingen door hun ziel en niet hun vorm:

As those who have lived long made one in love
Need word nor sign for heart's reply to heart,
130 He met and communed without bar of speech
With beings unveiled by a material frame.
There was a strange spiritual scenery,
A loveliness of lakes and streams and hills,
A flow, a fixity in a soul-space,
135 And plains and valleys, stretches of soul-joy,
And gardens that were flower-tracts of the spirit,
Its meditations of tinged reverie.
Air was the breath of a pure infinite.
A fragrance wandered in a coloured haze
140 As if the scent and hue of all sweet flowers
Had mingled to copy heaven's atmosphere.
Appealing to the soul and not the eye
Beauty lived there at home in her own house,
There all was beautiful by its own right
145 And needed not the splendour of a robe.
All objects were like bodies of the Gods,
A spirit symbol environing a soul,
For world and self were one reality.

Immersed in voiceless internatal trance
150 The beings that once wore forms on earth sat there
In shining chambers of spiritual sleep.
Passed were the pillar-posts of birth and death,
Passed was their little scene of symbol deeds,
Passed were the heavens and hells of their long road;
155 They had returned into the world's deep soul.
All now was gathered into pregnant rest:
Person and nature suffered a slumber change.
In trance they gathered back their bygone selves,
In a background memory's foreseeing muse
160 Prophetic of new personality
Arranged the map of their coming destiny's course:
Heirs of their past, their future's discoverers,
Electors of their own self-chosen lot,
They waited for the adventure of new life.
165 A Person persistent through the lapse of worlds,
Although the same for ever in many shapes
By the outward mind unrecognisable,
Assuming names unknown in unknown climes
Imprints through Time upon the earth's worn page
170 A growing figure of its secret self,
And learns by experience what the spirit knew,
Till it can see its truth alive and God.

Zoals diegenen die lang in liefde verenigd hebben geleefd
 Geen woord of teken nodig hebben voor het antwoord van hart tot hart,
 Maakte hij kennis en voelde zich, zonder obstakel van taal, een 130
 Met wezens onversluierd door een stoffelijk gestel.
 Er was een vreemd spiritueel landschap,
 Een liefalligheid van meren en rivieren en heuvels,
 Een stromen, een onveranderlijkheid in een ziele-ruimte,
 En vlakten en valleien, landstreken van ziele-vreugde, 135
 En tuinen die de bloem-gewesten waren van de geest,
 Zijn meditaties van geschakeerde mijmering.
 Lucht was de adem van een zuivere oneindigheid.
 Een aroma dwaalde door een kleurige waas
 Als had de geur en kleur van elke zoete bloem 140
 Zich vermengd om de hemelse atmosfeer te imiteren.
 Aanlokkelijk voor de ziel en niet voor het oog
 Woonde schoonheid daar thuis in haar eigen huis,
 Daar was alles mooi uit zichzelf
 En had niet de praal van een gewaad nodig. 145
 Elk voorwerp was als een lichaam van de Goden,
 Een geestes-symbool dat een ziel omringde,
 Want wereld en zelf waren één werkelijkheid.

Gedompeld in stemloze internatale trance
 Woonden de wezens die eens een vorm op aarde droegen daar 150
 In heldere kamers van spirituele slaap.
 Overstegen waren de halteplaatsen van geboorte en dood,
 Overstegen was hun kleine wereld van symbolische daden,
 Overstegen was hemel en hel van hun langdurige weg;
 Zij waren teruggekeerd in 's werelds diepe ziel. 155
 Al was nu tesamengebracht in een vruchtbare roerloosheid:
 Persoon en natuur ondergingen een sluimerende verandering.
 In trance kregen zij hun vroegere zelf terug,
 In de vooruitziende mijmering van een geheugen op de achtergrond
 Profetisch van een nieuwe persoonlijkheid 160
 Werd de landkaart en route opgesteld van hun veelbelovende bestemming:
 Erfgenamen van hun verleden, ontdekkers van hun toekomst,
 Keurvorsten van hun eigen zelfgekozen levenslot,
 Verwachtten zij het avontuur van nieuw leven.
 Een Persoon standvastig door het dwalen der werelden, 165
 Ofschoon immer gelijk in vele gedaanten
 Onherkenbaar voor het uiterlijk verstand,
 Neemt onbekende namen aan in onbekende streken,
 Prent door de Tijd op de versleten bladzij van de aarde
 Een toenemende gestalte van zijn geheime zelf, 170
 En leert door ervaring wat de geest wist,
 Tot het zijn waarheid levend kan zien en God.

- Once more they must face the problem-game of birth,
The soul's experiment of joy and grief
175 And thought and impulse lighting the blind act,
And venture on the roads of circumstance,
Through inner movements and external scenes
Travelling to self across the forms of things.
Into creation's centre he had come.
- 180 The spirit wandering from state to state
Finds here the silence of its starting-point
In the formless force and the still fixity
And brooding passion of the world of Soul.
All that is made and once again unmade,
- 185 The calm persistent vision of the One
Inevitably re-makes, it lives anew:
Forces and lives and beings and ideas
Are taken into the stillness for a while;
There they remould their purpose and their drift,
- 190 Recast their nature and re-form their shape.
Ever they change and changing ever grow,
And passing through a fruitful stage of death
And after long reconstituting sleep
Resume their place in the process of the Gods
- 195 Until their work in cosmic Time is done.
Here was the fashioning chamber of the worlds.
An interval was left twixt act and act,
Twixt birth and birth, twixt dream and waking dream,
A pause that gave new strength to do and be.
- 200 Beyond were regions of delight and peace,
Mute birthplaces of light and hope and love,
And cradles of heavenly rapture and repose.
In a slumber of the voices of the world
He of the eternal moment grew aware;
- 205 His knowledge stripped bare of the garbs of sense
Knew by identity without thought or word;
His being saw itself without its veils,
Life's line fell from the spirit's infinity.
Along a road of pure interior light,
- 210 Alone between tremendous Presences,
Under the watching eyes of nameless Gods,
His soul passed on, a single conscious power,
Towards the end which ever begins again,
Approaching through a stillness dumb and calm
- 215 To the source of all things human and divine.
There he beheld in their mighty union's poise
The figure of the deathless Two-in-One,
A single being in two bodies clasped,

Opnieuw moeten zij het probleem-spel van de geboorte onder ogen zien,
 Het ziele-experiment van vreugde en smart
 En gedachte en drijfveer die licht werpen op de blinde daad, 175
 En zich wagen op het pad van omstandigheid,
 Door inwendige bewegingen en uiterlijke taferelen
 Reizend naar het zelf door de vormen der dingen.
 In het centrum van de schepping was hij gekomen.
 De geest die zwerft van stadium naar stadium 180
 Vindt hier de stilte van zijn aanvangspunt
 In de vormeloze kracht en de stille onveranderlijkheid
 En mijmerende hartstocht van de wereld van de Ziel.
 Al wat is gemaakt en weerom werd ongedaan gemaakt,
 Maakt de kalme standvastige visie van de Ene 185
 Onvermijdelijk opnieuw, het komt opnieuw tot leven:
 Krachten en levens, wezens en ideeën
 Worden voor enige tijd opgenomen in de stilte;
 Daar vormen zij opnieuw hun doeleinde en hun strekking,
 Hergieten zij hun natuur en hervormen hun gedaante. 190
 Altijd veranderen zij en blijven, veranderend, groeien,
 En met het doormaken van een vruchtbare fase van de dood
 En na een langdurige herstellende slaap
 Nemen zij opnieuw hun plaats in in het proces van de Goden
 Totdat hun werk in de kosmische Tijd is gedaan. 195
 Hier bevond zich de scheppings-kamer der werelden.
 Een tussenpoos was opengelaten tussen daad en daad,
 Tussen geboorte en geboorte, tussen droom en wakende droom,
 Een adempauze die nieuwe kracht verleende om te doen en te zijn.
 Daaraan voorbij lagen streken van geluk en vrede, 200
 Stilzwijgende geboorteplaatsen van licht en hoop en liefde,
 En een wieg voor hemelse verrukking en kalmte.
 In een sluimering van de stemmen der wereld
 Werd hij zich bewust van het eeuwige moment;
 Zijn kennis van het zintuiglijke kleed ontgaan 205
 Kende door identiteit zonder gedachte of woord;
 Zijn wezen zag zichzelf ongesluierd,
 De levenslijn ving aan in de oneindigheid van de geest.
 Langs een weg van puur innerlijk licht,
 Alleen tussen ontzagwekkende Persoonlijkheden, 210
 Onder het wakende oog van nameloze Goden,
 Trok zijn ziel verder, een enkele bewuste macht,
 Naar het einde dat altijd weer opnieuw begint,
 Naderend door een stilte kalm en zwijgend
 Naar de bron van alle menselijke en goddelijke dingen. 215
 Daar ontwaarde hij, in de kalmte van hun machtige vereniging,
 De gestalte van de onsterfelijke Twee-in-Een,
 Één enkel wezen van twee lichamen in omhelzing,

A diarchy of two united souls,
220 Seated absorbed in deep creative joy;
Their trance of bliss sustained the mobile world.
Behind them in a morning dusk One stood
Who brought them forth from the Unknowable.
Ever disguised she awaits the seeking spirit;
225 Watcher on the supreme unreachable peaks,
Guide of the traveller of the unseen paths,
She guards the austere approach to the Alone.
At the beginning of each far-spread plane
Pervading with her power the cosmic suns
230 She reigns, inspirer of its multiple works
And thinker of the symbol of its scene.
Above them all she stands supporting all,
The sole omnipotent Goddess ever-veiled
Of whom the world is the inscrutable mask;
235 The ages are the footfalls of her tread,
Their happenings the figure of her thoughts,
And all creation is her endless act.
His spirit was made a vessel of her force;
Mute in the fathomless passion of his will
240 He outstretched to her his folded hands of prayer.
Then in a sovereign answer to his heart
A gesture came as of worlds thrown away,
And from her raiment's lustrous mystery raised
One arm half-parted the eternal veil.
245 A light appeared still and imperishable.
Attracted to the large and luminous depths
Of the ravishing enigma of her eyes,
He saw the mystic outline of a face.
Overwhelmed by her implacable light and bliss,
250 An atom of her illimitable self
Mastered by the honey and lightning of her power,
Tossed towards the shores of her ocean-ecstasy,
Drunk with a deep golden spiritual wine,
He cast from the rent stillness of his soul
255 A cry of adoration and desire
And the surrender of his boundless mind
And the self-giving of his silent heart.
He fell down at her feet unconscious, prone.

END OF CANTO FOURTEEN

Een diarchie van twee zielen verenigd,
 Gezeteld in diepe scheppende vreugde verzonken; 220
 Hun trance van gelukzaligheid droeg de veranderlijke wereld.
 Achter hen in een ochtendschemering stond er Een
 Die hen had voortgebracht uit het Onkenbare.
 Altijd verhuld verwacht zij de zoekende geest;
 De Waker op de opperste onbereikbare toppen, 225
 De Gids van de reiziger van de onzichtbare paden,
 Zij waakt over de onwrikbare nadering van de Allene.
 Aan het begin van elk verstrekkend plan
 Door met haar macht de kosmische zonnen te doordringen
 Regeert zij, de inspiratrice van zijn veelvuldige werken 230
 En bedenker van het symbool van zijn toneel.
 Boven hen al staat zij die alles draagt,
 De enige almachtige immer-versluiserde Godin
 Van wie de wereld het ondoorgroendelijke masker is;
 De eeuwen zijn de voetstappen van haar tred, 235
 Hun gebeurtenissen de gedaante van haar gedachten,
 En heel de schepping is haar eindeloze werk.
 Zijn geest werd tot een voertuig van haar kracht;
 Stilzwijgend in de peilloze hartstocht van zijn wil
 Hield hij naar haar uitgestrekt zijn gevouwen handen van gebed. 240
 Dan, in een zelfbeschikkend antwoord tot zijn hart,
 Kwam er een gebaar als van weggeworpen werelden,
 En opgetild van het luisterrijke mysterie van haar gewaad
 Werd door een arm half de eeuwige sluier gelicht.
 Een licht verscheen, stil en onvergankelijk. 245
 Aangetrokken tot de ruime en lichtgevende diepten
 In het verrukkelijke enigma van haar ogen,
 Zag hij de mystieke trekken van een gezicht.
 Overweldigd door haar onverbiddelijke licht en gelukzaligheid,
 Een atoom van haar onbegrensbare zelf 250
 Overmeesterd door de honing en de bliksemingen van haar macht,
 Geworpen op de kusten van haar oceanische extase,
 Dronken van een diepe gouden spirituele wijn,
 Slaakte hij vanuit de verscheurde stilte van zijn ziel
 Een kreet van aanbidding en verlangen 255
 En de overgave van zijn grenzeloze geest
 En de zelf-gevendheid van zijn stille hart.
 Hij viel bewusteloos, voorover, aan haar voeten neer.

Canto Fifteen

The Kingdoms of the Greater Knowledge

- After a measureless moment of the soul
Again returning to these surface fields
Out of the timeless depths where he had sunk,
He heard once more the slow tread of the hours.
- 5 All once perceived and lived was far away;
Himself was to himself his only scene.
Above the Witness and his universe
He stood in a realm of boundless silences
Awaiting the Voice that spoke and built the worlds.
- 10 A light was round him wide and absolute,
A diamond purity of eternal sight;
A consciousness lay still, devoid of forms,
Free, wordless, uncoerced by sign or rule,
For ever content with only being and bliss;
- 15 A sheer existence lived in its own peace
On the single spirit's bare and infinite ground.
Out of the sphere of Mind he had arisen,
He had left the reign of Nature's hues and shades;
He dwelt in his self's colourless purity.
- 20 It was a plane of undetermined spirit
That could be a zero or round sum of things,
A state in which all ceased and all began.
All it became that figures the absolute,
A high vast peak whence Spirit could see the worlds,
- 25 Calm's wide epiphany, wisdom's mute home,
A lonely station of Omniscience,
A diving-board of the Eternal's power,
A white floor in the house of All-Delight.
Here came the thought that passes beyond Thought,
- 30 Here the still Voice which our listening cannot hear,
The Knowledge by which the knower is the known,
The Love in which beloved and lover are one.
All stood in an original plenitude,
Hushed and fulfilled before they could create
- 35 The glorious dream of their universal acts;
Here was engendered the spiritual birth,

Canto Vijftien

De Koninkrijken van de Grotere Kennis

Na een onmetelijk moment van de ziel
Opnieuw terugkerend naar deze oppervlakkige velden
Vanuit de tijdloze diepten waarin hij was gezonken,
Hoorde hij andermaal de langzame tred van de uren.
Al wat eens begrepen en geleefd was was ver weg; 5
Hijzelf was voor zichzelf zijn enige toneel.
Boven de Getuige en zijn universum
Stond hij in een domein van grenzeloze stilten
Wachtend op de Stem die sprak en die de werelden bouwde.
Een licht scheen om hem heen, weids en absoluut, 10
Een diamanten zuiverheid van eeuwig zicht;
Een bewustzijn lag stil, verstoken van vormen,
Vrij, woordloos, niet gedwongen door teken of wet,
Voor altijd met slechts zijn en gelukzaligheid tevreden;
Een louter bestaan leefde in zijn eigen vrede 15
Op de kale en oneindige grond van de enkele geest.
Uit de sfeer van het Mentale was hij verrezen,
Het bewind van kleuren en schaduwen van de Natuur had hij verlaten;
Hij verbleef in de kleurloze zuiverheid van zijn zelf.
Het was een hoogvlakte van onbepaalde geest 20
Dat een nulteken kon zijn of een ronde som der dingen,
Een toestand waarin al verdween en al begon.
Alles werd het dat het absolute belichaamt,
Een hoge onmetelijke bergtop vanwaar de Geest de werelden kon zien,
De weidse epifanie van kalmte, het stilzwijgende thuis van wijsheid, 25
Een eenzame halteplaats van Alwetendheid,
Een duikplank voor de macht van het Eeuwige,
Een witte vloer in het huis van Al-Geluk.
Hier kwam de gedachte die Gedachte overstijgt,
Hier sprak de stille Stem die ons luisteren niet kan horen, 30
De Kennis waarbij de weter het gewetene is,
De Liefde waarbij geliefde en minnaar één zijn.
Alles stond in een oorspronkelijke volkomenheid,
Verstild en volbracht alvoor zij de glorieuze droom
Van hun universele daden konden scheppen; 35
Hier was de spirituele geboorte ontsprongen,

Here closed the finite's crawl to the Infinite.
A thousand roads leaped into Eternity
Or singing ran to meet God's veiless face.
40 The Known released him from its limiting chain;
He knocked at the doors of the Unknowable.
Thence gazing with an immeasurable outlook
One with self's inlook into its own pure vasts,
He saw the splendour of the spirit's realms,
45 The greatness and wonder of its boundless works,
The power and passion leaping from its calm,
The rapture of its movement and its rest,
And its fire-sweet miracle of transcendent life,
The million-pointing undivided grasp
50 Of its vision of one same stupendous All,
Its inexhaustible acts in a timeless Time,
A space that is its own infinity.
A glorious multiple of one radiant Self,
Answering to joy with joy, to love with love,
55 All there were moving mansions of God-bliss;
Eternal and unique they lived the One.
There forces are great outbursts of God's truth
And objects are its pure spiritual shapes;
Spirit no more is hid from its own view,
60 All sentience is a sea of happiness
And all creation is an act of light.
Out of the neutral silence of his soul
He passed to its fields of puissance and of calm
And saw the Powers that stand above the world,
65 Traversed the realms of the supreme Idea
And sought the summit of created things
And the almighty source of cosmic change.
There Knowledge called him to her mystic peaks
Where thought is held in a vast internal sense
70 And feeling swims across a sea of peace
And vision climbs beyond the reach of Time.
An equal of the first creator seers,
Accompanied by an all-revealing light
He moved through regions of transcendent Truth
75 Inward, immense, innumerably one.
There distance was his own huge spirit's extent;
Delivered from the fictions of the mind
Time's triple dividing step baffled no more;
Its inevitable and continuous stream,
80 The long flow of its manifesting course,
Was held in spirit's single wide regard.
A universal beauty showed its face:

Hier nam het kruipen van het eindige naar het Oneindige een eind.
 Duizend wegen sprongen in het Eeuwige
 Of renden zingend Gods onversluisde aangezicht tegemoet.
 Het Gekende verlost hem van zijn beperkende ketenen; 40
 Hij klopte op de deuren van het Onkenbare.
 Vandaaruit starend in een onmetelijk uitzicht
 Één met het inzicht van het zelf in zijn pure onmetelijkheden,
 Zag hij de luister van de werelden van de geest,
 De grootsheid en wonder van zijn grenzeloze werken, 45
 De macht en hartstocht die aan zijn kalmte ontspringt,
 Het verrukkelijke van zijn beweging en zijn rust,
 En zijn vuur-zoete mirakel van transcendent leven,
 Het miljoen-puntige onverdeelde bereik
 Van zijn visie van één gelijk ontzagwekkend Al, 50
 Zijn onuitputtelijke daden in een tijdloze Tijd,
 Een ruimte die zijn eigen oneindigheid is.
 Een glorieuze veelvoud van één stralend Zelf,
 Met vreugde antwoordend naar vreugde, met liefde naar liefde,
 Alles daar was de bewogen woonstede van God-geluk; 55
 Eeuwig en enig leefden zij de Ene.
 Daar zijn krachten geweldige uitbarstingen van Gods waarheid
 En voorwerpen zijn zijn zuivere spirituele gedaanten;
 De Geest is niet langer verborgen voor zijn eigen zicht,
 Alle waarneming is een zee van geluk 60
 En heel de schepping is een daad van licht.
 Vanuit de neutrale stilte van zijn ziel
 Trok hij naar de velden van grootmacht en kalmte
 En zag de Machten die staan boven de wereld,
 Doorkruiste de rijken van het opperste Idee 65
 En zocht het toppunt van geschapen dingen
 En de almachtige bron van kosmische verandering.
 Daar riep Kennis hem naar haar mystieke toppen
 Waar gedachte wordt bewaard in een onmetelijk besef
 En gevoel drijft over een zee van vrede 70
 En zicht uitklimt boven het bereik van de Tijd.
 Een gelijkwaardige van de eerste scheppende zieners,
 Begeleid door een al-onthullend licht,
 Hij bewoog door regionen van transcendente Waarheid
 Naar binnen gericht, onmetelijk, onnoemelijk één. 75
 Daar was afstand de uitgebreidheid van zijn eigen reusachtige geest;
 Bevrijd van de verzinsels van het verstand
 Kon Tijds drievoudig verdelende stap niet meer verbijsteren;
 De onvermijdelijke en ononderbroken stroom,
 De langdurige toevloed van het zich manifesterende verloop, 80
 Werd in een enkele wijde blik van de geest gevangen.
 Een universele schoonheid toonde haar gelaat:

The invisible deep-fraught significances,
Here sheltered behind form's insensible screen,
85 Uncovered to him their deathless harmony
And the key to the wonder-book of common things.
In their uniting law stood up revealed
The multiple measures of the upbuilding force,
The lines of the World-Geometer's technique,
90 The enchantments that uphold the cosmic web
And the magic underlying simple shapes.
On peaks where Silence listens with still heart
To the rhythmic metres of the rolling worlds,
He served the sessions of the triple Fire.
95 On the rim of two continents of slumber and trance
He heard the ever unspoken Reality's voice
Awaken revelation's mystic cry,
The birthplace found of the sudden infallible Word
And lived in the rays of an intuitive Sun.
100 Absolved from the ligaments of death and sleep
He rode the lightning seas of cosmic Mind
And crossed the ocean of original sound;
On the last step to the supernal birth
He trod along extinction's narrow edge
105 105 Near the high verges of eternity,
And mounted the gold ridge of the world-dream
Between the slayer and the saviour fires;
The belt he reached of the unchanging Truth,
Met borders of the inexpressible Light
110 And thrilled with the presence of the Ineffable.
Above him he saw the flaming Hierarchies,
The wings that fold around created Space,
The sun-eyed Guardians and the golden Sphinx
And the tiered planes and the immutable Lords.
115 A wisdom waiting on Omniscience
Sat voiceless in a vast passivity;
It judged not, measured not, nor strove to know,
But listened for the veiled all-seeing Thought
And the burden of a calm transcendent Voice.
120 He had reached the top of all that can be known:
His sight surpassed creation's head and base;
Ablaze the triple heavens revealed their suns,
The obscure Abyss exposed its monstrous rule.
All but the ultimate Mystery was his field,
125 Almost the Unknowable disclosed its rim.
His self's infinities began to emerge,
The hidden universes cried to him;
Eternities called to eternities

De onzichtbare diep-beladen betekenissen,
 Die hier schuil gingen achter het onwaarneembare scherm van het uiterlijk,
 Openbaarden aan hem hun onsterfelijke harmonie 85
 En de sleutel van het wonder-boek van gewone dingen.
 In hun verenigende wet stonden onthuld overeind
 De meervoudige maatstaven van de verheffende kracht,
 De lijnen van de techniek van de Wereld-Landmeter,
 De betovering die het kosmische web draagt 90
 En de magische onderliggende eenvoudige gedaanten.
 Op toppen waar Stilte luistert met het stille hart
 Naar de ritmische versmaten van de wentelende werelden,
 Diende hij de zittingen van het drievoudige Vuur.
 Op de grens van twee continenten van sluimer en trance 95
 Hoorde hij de stem van de immer onuitgesproken Werkelijkheid
 De mystieke kreet van openbaring wekken,
 De geboorteplaats gevonden van het onverwachte onfeilbare Woord
 En leefde in de stralen van een intuïtieve Zon.
 Vrijgesproken van de banden van dood en slaap 100
 Werd hij gedragen door de bliksem-zeeën van het kosmische Mentale
 En stak de oceaan over van het oorspronkelijke geluid;
 Op de laatste trede naar de bovenaardse geboorte
 Liep hij langs de smalle rand van uitsterven
 Nabij het verheven grensgebied van eeuwigheid, 105
 En beklom de gouden bergkam van de Wereld-droom
 Tussen de dodende en de reddende vuren;
 De gordel bereikte hij van de standvastige Waarheid,
 Ontmoette grenzen van het onverwoordbare Licht
 En huiverde bij de aanwezigheid van het Onuitsprekelijke. 110
 Boven hem zag hij de vlammeende Hiërarchieën,
 De vleugels gevouwen rondom de geschapen Ruimte,
 De zon-ogige Wachters en de gouden Sphinx
 En de omhoogtorende sferen en de onveranderlijke Vorsten.
 Een wijsheid in verwachting van Alwetendheid 115
 Was stemloos gezeten in een onmetelijke passiviteit;
 Het oordeelde niet, overwoog niet, noch streefde het te weten,
 Doch luisterde, wachtend op de versluisde alziende Gedachte
 En het refrein van een kalme transcendente Stem.
 De top had hij bereikt van al wat kan worden gekend: 120
 Zijn zicht steeg uit boven kop en voet van het geschapene;
 Vlammeend onthulden de drievoudige hemelen hun zonnen,
 De duistere Afgrond onthulde zijn monsterlijke heerschappij.
 Alles behoudens het uiterste Mysterie was zijn arbeidsveld,
 Bijna toonde het Onkenbare zijn buitenrand. 125
 De oneindigheden van zijn zelf begonnen te verschijnen,
 De verborgen universums riepen hem aan;
 Eeuwigheden riepen naar eeuwigheden

- Sending their speechless message still remote.
130 Arisen from the marvel of the depths
And burning from the superconscious heights
And sweeping in great horizontal gyres
A million energies joined and were the One.
All flowed immeasurably to one sea:
135 All living forms became its atom homes.
A Panergy that harmonised all life
Held now existence in its vast control;
A portion of that majesty he was made.
At will he lived in the unoblivious Ray.
140 In that high realm where no untruth can come,
Where all are different and all is one,
In the Impersonal's ocean without shore
The Person in the World-Spirit anchored rode;
It thrilled with the mighty marchings of World-Force,
145 Its acts were the comrades of God's infinite peace.
An adjunct glory and a symbol self,
The body was delivered to the soul,
An immortal point of power, a block of poise
In a cosmicity's wide formless surge,
150 A conscious edge of the Transcendent's might
Carving perfection from a bright world-stuff,
It figured in it a universe's sense.
There consciousness was a close and single weft;
The far and near were one in spirit-space,
155 The moments there were pregnant with all time.
The superconscient's screen was ripped by thought,
Idea rotated symphonies of sight,
Sight was a flame-throw from identity;
Life was a marvellous journey of the spirit,
160 Feeling a wave from the universal Bliss.
In the kingdom of the Spirit's power and light,
As if one who arrived out of infinity's womb
He came new-born, infant and limitless
And grew in the wisdom of the timeless Child;
165 He was a vast that soon became a Sun.
A great luminous silence whispered to his heart;
His knowledge an inview caught unfathomable,
An outview by no brief horizons cut:
He thought and felt in all, his gaze had power.
170 He communed with the Incommunicable;
Beings of a wider consciousness were his friends,
Forms of a larger subtler make drew near;
The Gods conversed with him behind Life's veil.
Neighbour his being grew to Nature's crests.

En zonden hun sprakeloze boodschap in stilte van veraf. 130
 Verrezen uit het wonder van de diepten
 En brandend van de bovenbewuste hoogten
 En vèr-reikend in grootse horizontale windingen
 Kwamen een miljoen energieën samen en waren de Ene.
 Alles stroomde onmetelijk naar één zee:
 Elke levende gedaante werd zijn atomische thuis. 135
 Een Panergie die alle leven harmoniseerde
 Hield nu het bestaan in zijn onmetelijke greep;
 Deel werd hij nu van die majesteit.
 Naar welgevallen leefde hij in de onvergetelijke Straling. 140
 In dat verheven domein waar geen onwaarheid komen kan,
 Waar al verschillend is en alles een,
 In de oceaan van het Onpersoonlijke zonder oever
 Lag de Persoon verankerd in de Wereld-Geest;
 Het huiverde met het machtige opmarcheren van de Wereld-Kracht,
 Zijn daden waren de kameraden van Gods eindeloze vrede. 145
 Gelijk een toegevoegde glorie en een symbool-zelf,
 Was het lichaam voor de ziel bevrijd, —
 Een onsterfelijk punt van macht, een rots van kalmte
 In een weidse vormeloze stortzee van kosmiciteit,
 Een bewuste scherpte van Transcendenten macht 150
 Die volmaaktheid snijdt uit een heldere wereld-grondstof,
 Het beeldde hierin af de strekking van een universum.
 Daar was bewustzijn een dicht en enkel weefsel;
 Het verre en nabije waren één in geest-ruimte,
 De ogenblikken daar waren zwanger van alle tijd. 155
 Het scherm van bovenbewustheid was door gedachte gescheurd,
 Idee wisselde symfonieën af van schouwspel,
 Schouwspel was een vlammenwerpen vanuit identiteit;
 Het Leven was een wonderschone reis van de geest,
 Gevoel een golf van de universele Gelukzaligheid. 160
 In het koninkrijk van Geestes macht en licht,
 Als een die vanuit de schoot van oneindigheid is aangekomen
 Werde hij nieuw-geboren, als zuigeling en onbegrensd
 En groeide tot de wijsheid van het tijdloze Kind;
 Hij was een onmetelijkheid die al snel werd tot een Zon. 165
 Een grootse verlichtende stilte fluisterde tot zijn hart;
 Zijn kennis ontving een inzicht onpeilbaar,
 Een uitzicht niet afgesneden door nauwe horizonten:
 Hij dacht en voelde in al, zijn blik had macht.
 Hij sprak met het Onmededeelzame; 170
 Wezens van een wijder bewustzijn waren zijn vrienden,
 Vormen van een omvangrijkere subtielere makelij kwamen naderbij;
 De Goden converseerden met hem achter 's Levens sluier.
 Nabuur werd zijn wezen van de toppen der Natuur.

- 175 The primal Energy took him in its arms;
His brain was wrapped in overwhelming light,
An all-embracing knowledge seized his heart:
Thoughts rose in him no earthly mind can hold,
Mights played that never coursed through mortal nerves:
- 180 He scanned the secrets of the Overmind,
He bore the rapture of the Oversoul.
A borderer of the empire of the Sun,
Attuned to the supernal harmonies,
He linked creation to the Eternal's sphere.
- 185 His finite parts approached their absolutes,
His actions framed the movements of the Gods,
His will took up the reins of cosmic Force.

END OF CANTO FIFTEEN
End of Book Two

De oer-Energie nam hem in zijn armen; 175
Zijn brein was gehuld in overweldigend licht,
Een al-omarmende kennis greep zijn hart:
Gedachten verrezen in hem die geen aards verstand bevatten kan,
Machten speelden die nimmer ijlden door sterfelijke zenuwen:
Hij speurde naar de geheimen van het Bovenmentale, 180
Hij droeg de verrukking van de Bovenziel.
Een grensbewoner van het keizerrijk van de Zon,
Afgestemd op de verheven harmonieën,
Verbond hij de schepping met Eeuwiges sfeer.
Zijn eindige delen naderden hun volstrekteid, 185
Zijn daden omlijstten de bewegingen van de Goden,
Zijn wil nam op de teugels van de kosmische Kracht.

EINDE VAN CANTO VIJFTIEN
Einde van Boek Twee

Boek Drie

Het Boek van de Goddelijke Moeder

Canto One

The Pursuit of the Unknowable

- All is too little that the world can give:
Its power and knowledge are the gifts of Time
And cannot fill the spirit's sacred thirst.
Although of One these forms of greatness are
- 5 And by its breath of grace our lives abide,
Although more near to us than nearness' self,
It is some utter truth of what we are;
Hidden by its own works, it seemed far-off,
Impenetrable, occult, voiceless, obscure.
- 10 The Presence was lost by which all things have charm,
The Glory lacked of which they are dim signs.
The world lived on made empty of its Cause,
Like love when the beloved's face is gone.
The labour to know seemed a vain strife of Mind;
- 15 All knowledge ended in the Unknowable:
The effort to rule seemed a vain pride of Will;
A trivial achievement scorned by Time,
All power retired into the Omnipotent.
A cave of darkness guards the eternal Light.
- 20 A silence settled on his striving heart;
Absolved from the voices of the world's desire,
He turned to the Ineffable's timeless call.
A Being intimate and unnameable,
A wide compelling ecstasy and peace
- 25 Felt in himself and all and yet ungrasped,
Approached and faded from his soul's pursuit
As if for ever luring him beyond.
Near, it retreated; far, it called him still.
Nothing could satisfy but its delight:
- 30 Its absence left the greatest actions dull,
Its presence made the smallest seem divine.
When it was there, the heart's abyss was filled;
But when the uplifting Deity withdrew,
Existence lost its aim in the Inane.
- 35 The order of the immemorial planes,
The godlike fullness of the instruments

Canto Een

De Achtervolging van het Onkenbare

Al is te weinig dat de wereld geven kan:
Haar macht en kennis zijn de geschenken van de Tijd
En kunnen niet de heilige dorst lessen van de geest.
Ofschoon deze vormen van grootsheid van Een afkomstig zijn
En ons leven bestaat door de adem van zijn genade, 5
Ofschoon ons meer nabij dan nabijheids zelf,
Is het een of andere uiterste waarheid van wat wij zijn;
Door zijn eigen werken verborgen leek het ver weg,
Ondoordringbaar, occult, stemloos, duister.
De Tegenwoordigheid was verloren die alle dingen bekoorlijk maakt, 10
De Glorie ontbrak waarvan zij de schemerige tekens zijn.
De wereld leefde verder, van zijn Oorzaak beroofd,
Zoals liefde wanneer het gezicht van de beminde verdwenen is.
De inspanning om te weten leek een vergeefse strijd van het Verstand;
Alle kennis eindigde in het Onkenbare: 15
De poging om te heersen leek een vergeefse trots van de Wil;
Als een onbetekenend wapenfeit veracht door de Tijd,
Trok alle macht zich terug in het Almachtige.
Een grot van duisternis bewaakt het eeuwige Licht.
Een stilte viel over zijn strijdende hart; 20
Vrijgesproken van de stemmen van 's werlds verlangen,
Keerde hij zich naar de tijdloze roep van het Onuitsprekelijke.
Een Wezen innerlijk en onnoembaar,
Een weidse onweerstaanbare extase en vrede
In hemzelf en in alles gevoeld en toch onbegrepen, 25
Naderde en vervaagde voor de achtervolging van zijn ziel
Alsof het hem altijd verder lokte.
Dichtbij, week het achteruit; van veraf riep het hem nog steeds.
Niets anders kon bevredigen dan dit geluk:
Afwezig maakte het de grootste daden saai, 30
Aanwezig deed het het geringste goddelijk schijnen.
Als het er was, dan was de afgrond van het hart gevuld;
Maar trok de verheffende Godheid zich terug,
Dan ging het doel van het bestaan in het Zinloze verloren.
De opeenvolging van de onheuglijke sferen, 35
De godgelijke vervuldheid van de instrumenten

- Were turned to props for an impermanent scene.
But who that mightiness was he knew not yet.
Impalpable, yet filling all that is,
40 It made and blotted out a million worlds
And took and lost a thousand shapes and names.
It wore the guise of an indiscernible Vast,
Or was a subtle kernel in the soul:
A distant greatness left it huge and dim,
45 A mystic closeness shut it sweetly in:
It seemed sometimes a figment or a robe
And seemed sometimes his own colossal shade.
A giant doubt overshadowed his advance.
Across a neutral all-supporting Void
50 Whose blankness nursed his lone immortal spirit,
Allured towards some recondite Supreme,
Aided, coerced by enigmatic Powers,
Aspiring and half-sinking and upborne,
Invincibly he ascended without pause.
55 Always a signless vague Immensity
Brooded, without approach, beyond response,
Condemning finite things to nothingness,
Fronting him with the incommensurable.
Then to the ascent there came a mighty term.
60 A height was reached where nothing made could live,
A line where every hope and search must cease
Neared some intolerant bare Reality,
A zero formed pregnant with boundless change.
On a dizzy verge where all disguises fail
65 And human mind must abdicate in Light
Or die like a moth in the naked blaze of Truth,
He stood compelled to a tremendous choice.
All he had been and all towards which he grew
Must now be left behind or else transform
70 Into a self of That which has no name.
Alone and fronting an intangible Force
Which offered nothing to the grasp of Thought,
His spirit faced the adventure of the Inane.
Abandoned by the worlds of Form he strove.
75 A fruitful world-wide Ignorance foundered here;
Thought's long far-circling journey touched its close
And ineffective paused the actor Will.
The symbol modes of being helped no more,
The structures Nescience builds collapsing failed,
80 And even the spirit that holds the universe
Fainted in luminous insufficiency.
In an abysmal lapse of all things built

Veranderden in steunpilaren voor een tijdelijk toneel.
 Doch wie die grootmacht was wist hij nog niet.
 Ondoorgondelijk, en toch doordringend al wat is,
 Schiep en wiste het een miljoen werelden 40
 En had en verloor weer duizend gedaanten en namen.
 Het droeg het vórkomen van een onwaarneembare Onmetelijkheid,
 Of was een subtiele kern in de ziel:
 Een verre omvangrijkheid liet het reusachtig en vaag,
 Een mystieke nabijheid sloot het op beminnelijke wijze in: 45
 Het leek soms een verdichtsel of een gewaad
 En soms leek het zijn eigen kolossale schaduw.
 Een reuzen-twijfel overschaduwde zijn voortgang.
 Door een onbestemde allesdragende Leegte
 Waarvan de wezenloosheid zijn eenzame onsterfelijke geest koesterde, 50
 Gelokt naar een of ander verborgen Allerhoogste,
 Geholpen, gedwongen door raadselachtige Machten,
 Verrijzend en half-verzinkend en gedragen,
 Onwankelbaar klom hij onophoudelijk.
 Altijd broedde er een tekenloze vage Immensiteit 55
 Zonder naderbij te komen, boven weerklink verheven,
 Het veroordeelde eindige dingen tot niets,
 Het confronteerde hem met het onvergelykelijke.
 Toen kwam aan de klim een machtig einde.
 Een hoogte was bereikt waar niets dat was geschapen leven kon, 60
 Een lijn waar elke hoop en zoektocht staken moet
 Naderde een of andere onverdraagzame loutere Werkelijkheid,
 Een nulteken vormde zich, zwanger van grenzeloze verandering.
 Op een duizelingwekkend grensgebied waar alle vermomming faalt
 En menselijk verstand zich moet verliezen in Licht 65
 Of als een mot moet sterven in de naakte vuurzee van de Waarheid,
 Stond hij gedwongen voor een ontzaglijke keuze.
 Alles wat hij was geweest en al waarheen hij groeide
 Moet nu worden achtergelaten of anders worden getransformeerd
 Tot in een zelf van Dat wat geen naam heeft. 70
 Alleen en tegenover een ontastbare Kracht
 Die geen houvast bood voor de grip van het Denken,
 Trad zijn geest het avontuur van Inhoudloosheid tegemoet.
 Door de werelden van Vorm in de steek gelaten vocht hij.
 Een vruchtbare wereldwijde Onwetendheid ging hier ten onder; 75
 Een langdurige vèr-cirkelende reis van het Denken naderde zijn einde
 En onbekwaam viel acteur de Wilskracht stil.
 De symbolische bestaanswijzen hielpen niet meer,
 De structuren die Onkunde bouwt bezweken en faalden,
 En zelfs de geest die het universum omvat 80
 Verbleekte in lichtende ontoereikendheid.
 In een bodemloze teloorgang van alle gemaakte dingen,

- Transcending every perishable support
And joining at last its mighty origin,
85 The separate self must melt or be reborn
Into a Truth beyond the mind's appeal.
All glory of outline, sweetness of harmony,
Rejected like a grace of trivial notes,
Expunged from Being's silence nude, austere,
90 Died into a fine and blissful Nothingness.
The Demiurges lost their names and forms,
The great schemed worlds that they had planned and wrought
Passed, taken and abolished one by one.
The universe removed its coloured veil,
95 And at the unimaginable end
Of the huge riddle of created things
Appeared the far-seen Godhead of the whole,
His feet firm-based on Life's stupendous wings,
Omnipotent, a lonely seer of Time,
100 Inward, inscrutable, with diamond gaze.
Attracted by the unfathomable regard
The unsolved slow cycles to their fount returned
To rise again from that invisible sea.
All from his puissance born was now undone;
105 Nothing remained the cosmic Mind conceives.
Eternity prepared to fade and seemed
A hue and imposition on the Void,
Space was the fluttering of a dream that sank
Before its ending into Nothing's deeps.
110 The spirit that dies not and the Godhead's self
Seemed myths projected from the Unknowable;
From It all sprang, in It is called to cease.
But what That was, no thought nor sight could tell.
Only a formless Form of self was left,
115 A tenuous ghost of something that had been,
The last experience of a lapsing wave
Before it sinks into a bourneless sea,
As if it kept even on the brink of Nought
Its bare feeling of the ocean whence it came.
120 A Vastness brooded free from sense of Space,
An Everlastingness cut off from Time;
A strange sublime inalterable Peace
Silent rejected from its world and soul.
A stark companionless Reality
125 Answered at last to his soul's passionate search:
Passionless, wordless, absorbed in its fathomless hush,
Keeping the mystery none would ever pierce,
It brooded inscrutable and intangible

Die elke vergankelijke ondersteuning overstijgt
 En eindelijk zijn machtige oorsprong vindt,
 Moet het afgezonderde zelf versmelten of worden herboren 85
 In een Waarheid die boven het appèl van het mentale uitgaat.
 Alle glorie van ontwerp, de lieflijkheid van harmonie,
 Verworpen als een charme van onbeduidende tonen,
 Van 's Wezens stilte gewist, naakt, grimmig,
 Stierf weg in een heerlijk en gelukzalig Niets. 90
 De Demiurgen verloren hun namen en vormen,
 De grootse beraamde werelden die zij hadden uitgebreed en gewrocht
 Waren voorbij, één voor één genomen en teniet gedaan.
 Het universum deed zijn gekleurde sluier af,
 En aan het onvoorstelbare einde 95
 Van het reusachtige raadsel van geschapen dingen
 Verscheen de van verre zichtbare Godheid van het geheel,
 Zijn voeten stevig gepland op 's Levens ontzaglijke vleugels,
 Almachtig, een eenzame ziener des Tijds,
 Innerlijk, ondoorgroendelijk, met een blik als diamant. 100
 Aangetrokken tot het onpeilbare staren
 Keerden de onopgeloste trage kringlopen naar hun bron terug
 Om opnieuw uit die onzichtbare zee te verrijzen.
 Al wat uit zijn geestkracht geboren was was nu ontbonden;
 Niets was overgebleven dat het kosmische Verstand zich voorstelt. 105
 De eeuwigheid maakte zich op om te vervagen en geleek
 Een verkleuring opgelegd aan de Leegte,
 Ruimte was het flakkeren van een droom die voor zijn einde
 Verzonk tot in de diepten van het Niets.
 De onsterfelijke geest en het zelf van de Godheid 110
 Leken mythen geprojecteerd uit het Onkenbare;
 Van Hieruit was het al ontsprongen, Hierin wordt het tenslotte teruggeroepen.
 Maar wat Dat was kon gedachte noch aanblik zeggen.
 Alleen een vormeloze Vorm van het zelf was over,
 Een ijle spookverschijning van iets dat was geweest, 115
 De laatste belevens van een afnemende golf
 Alvorens weg te zinken in een grenzeloze zee, –
 Als had het zelfs op de rand van het Niets
 Een leeg gevoel overgehouden van de oceaan waaruit het was ontstaan.
 Een Onmetelijkheid mijmerde vrij van het besef van Ruimte, 120
 Een Eeuwigdurendheid afgesneden van de Tijd;
 Een vreemde sublieme onveranderlijke Vrede
 Verwierp voor zich in stilte wereld en ziel.
 Een starre onvergezeldde Werkelijkheid
 Beantwoordde ten lange leste de hartstochtelijke zoektocht van zijn ziel: 125
 Koel, woordloos, in zijn peilloze zwijgen verdiept,
 Het mysterie bewarend dat nooit iemand zou doorgronden,
 Mijmerde het raadselachtig en ongrijpbaar

- Facing him with its dumb tremendous calm.
130 It had no kinship with the universe:
There was no act, no movement in its Vast:
Life's question met by its silence died on her lips,
The world's effort ceased convicted of ignorance
Finding no sanction of supernal Light:
135 There was no mind there with its need to know,
There was no heart there with its need to love.
All person perished in its namelessness.
There was no second, it had no partner or peer;
Only itself was real to itself.
140 A pure existence safe from thought and mood,
A consciousness of unshared immortal bliss,
It dwelt aloof in its bare infinite,
One and unique, unutterably sole.
A Being formless, featureless and mute
145 That knew itself by its own timeless self,
Aware for ever in its motionless depths,
Uncreating, uncreated and unborn,
The One by whom all live, who lives by none,
An immeasurable luminous secrecy
150 Guarded by the veils of the Unmanifest,
Above the changing cosmic interlude
Abode supreme, immutably the same,
A silent Cause occult, impenetrable,
Infinite, eternal, unthinkable, alone.

END OF CANTO ONE

En keek hem aan met zijn zwijgzame ontzagwekkende kalmté.
 Het had geen verwantschap met het universum: 130
 Er was geen handelen, geen beweging in deze Onmetelijkheid:
 's Levens vraag die de stilte had ontmoet stierf op haar lippen,
 's Werelds inspanning hield op, schuldig bevonden aan onwetendheid,
 En vond geen erkenning van het bovenaardse Licht:
 Geen verstand was daar met zijn behoefte om te weten, 135
 Geen hart was daar met zijn behoefte om lief te hebben.
 Alle persoon verging in nameloosheid.
 Er was geen tweede, het had geen deelgenoot of gezelschap;
 Slechts het zelf was werkelijk voor zichzelf.
 Een zuiver bestaan, veilig voor gedachte en stemming, 140
 Een bewustzijn van ongedeeld onsterfelijk geluk,
 Het woonde afzijdig in zijn loutere oneindigheid,
 Een en uniek, onuitsprekelijk alleen.
 Een vormeloos, kleurloos en stilzwijgend Wezen
 Dat zichzelf kende door zijn eigen tijdloze zelf, 145
 Voor altijd in zijn bewegingsloze diepten gewaar,
 Zonder te scheppen, ongeschapen en ongeboren,
 De Ene door wie allen leven, die leeft door niemand,
 Een onmetelijke lichtende verborgenheid
 Afgeschermd door de sluiers van het Onmanifeste, 150
 Boven het veranderlijke kosmische tussenspel
 Verbleef verheven, onveranderlijk gelijk,
 Een stille Oorzaak occult, ondoordringbaar, —
 Oneindig, eeuwig, ondenkbaar, alleen.

EINDE VAN CANTO EEN

Canto Two

The Adoration of the Divine Mother

- A stillness absolute, incommunicable,
Meets the sheer self-discovery of the soul;
A wall of stillness shuts it from the world,
A gulf of stillness swallows up the sense
5 And makes unreal all that mind has known,
All that the labouring senses still would weave
Prolonging an imaged unreality.
Self's vast spiritual silence occupies Space;
Only the Inconceivable is left,
10 Only the Nameless without space and time:
Abolished is the burdening need of life:
Thought falls from us, we cease from joy and grief;
The ego is dead; we are freed from being and care,
We have done with birth and death and work and fate.
15 O soul, it is too early to rejoice!
Thou hast reached the boundless silence of the Self,
Thou hast leaped into a glad divine abyss;
But where hast thou thrown Self's mission and Self's power?
On what dead bank on the Eternal's road?
20 One was within thee who was self and world,
What hast thou done for his purpose in the stars?
Escape brings not the victory and the crown!
Something thou can't do from the Unknown,
But nothing is finished and the world goes on
25 Because only half God's cosmic work is done.
Only the everlasting No has neared
And stared into thy eyes and killed thy heart:
But where is the Lover's everlasting Yes,
And immortality in the secret heart,
30 The voice that chants to the creator Fire,
The symbolled OM, the great assenting Word,
The bridge between the rapture and the calm,
The passion and the beauty of the Bride,
The chamber where the glorious enemies kiss,
35 The smile that saves, the golden peak of things?
This too is Truth at the mystic fount of Life.

Canto Twee

De Aanbidding van de Goddelijke Moeder

Een absolute, onmededeelzame stilte,
Is wat de volkomen zelf-ontdekking van de ziel ontmoet;
Een muur van stilte sluit het buiten van de wereld,
Een afgrond van stilte slokt het gevoel op
En maakt alles onwerkelijk wat het verstand geweten heeft, 5
Alles wat de zwoegende zintuigen nog konden weven
Om een verbeelde onwerkelijkheid te laten voortduren.
De onmetelijke spirituele stilte van het Zelf neemt de Ruimte in bezit;
Slechts het Onvoorstelbare is overgebleven,
Slechts het Nameloze zonder ruimte en tijd: 10
Ongedaan gemaakt is de belastende behoefte van het leven:
Gedachte valt van ons af, een einde is gekomen aan vreugde en smart;
Het ego is dood; wij zijn vrij van bestaan en zorg,
Wij hebben afgedaan met geboorte en dood en werk en lot.
O ziel, te vroeg is het om te juichen! 15
Gij hebt de grenzeloze stilte bereikt van het Zelf,
In een blijde goddelijke afgrond zijt ge gesprongen;
Doch waar hebt gij geworpen de opdracht en macht van het Zelf?
Op welk dood zijspoor van de Eeuwige weg?
Één bevond zich binnenin u die zelf é wereld was, 20
Wat hebt gij voor zijn zaak gedaan onder de sterren?
Onsnapping brengt niet de overwinning en de kroon!
Iets was er dat gij kwam doen vanuit het Onbekende,
Maar niets is volbracht en de wereld gaat voort,
Omdat slechts half Gods kosmische werk is gedaan. 25
Slechts het eeuwigdurende Nee is genaderd
En staarde in uw ogen en doodde uw hart:
Maar waar is het eeuwigdurende Ja van de Geliefde,
En de onsterfelijkheid in het verborgen hart,
De stem die het scheppende Vuur bezingt, 30
Het gesymboliseerde OM, het grote bekrachtigende Woord,
De brug tussen de verrukking en de kalmte,
De passie en schoonheid van de Bruid,
De kamer waar de glorieuze vijanden kussen,
De verlossende glimlach, de gouden top der dingen? 35
Ook dit is Waarheid aan 's Levens mystieke bron.

A black veil has been lifted; we have seen
The mighty shadow of the omniscient Lord;
But who has lifted up the veil of light
40 And who has seen the body of the King?
The mystery of God's birth and acts remains
Leaving unbroken the last chapter's seal,
Unsolved the riddle of the unfinished Play;
The cosmic Player laughs within his mask,
45 And still the last inviolate secret hides
Behind the human glory of a Form,
Behind the gold eidolon of a Name.
A large white line has figured as a goal,
But far beyond the ineffable suntracks blaze:
50 What seemed the source and end was a wide gate,
A last bare step into eternity.
An eye has opened upon timelessness,
Infinity takes back the forms it gave,
And through God's darkness or his naked light
55 His million rays return into the Sun.
There is a zero sign of the Supreme;
Nature left nude and still uncovers God.
But in her grandiose nothingness all is there:
When her strong garbs are torn away from us,
60 The soul's ignorance is slain but not the soul:
The zero covers an immortal face.
A high and blank negation is not all,
A huge extinction is not God's last word,
Life's ultimate sense, the close of being's course,
65 The meaning of this great mysterious world.
In absolute silence sleeps an absolute Power.
Awaking, it can wake the trance-bound soul
And in the ray reveal the parent sun:
It can make the world a vessel of Spirit's force,
70 It can fashion in the clay God's perfect shape.
To free the self is but one radiant pace;
Here to fulfil himself was God's desire.

Even while he stood on being's naked edge
And all the passion and seeking of his soul
75 Faced their extinction in some featureless Vast,
The Presence he yearned for suddenly drew close.
Across the silence of the ultimate Calm,
Out of a marvellous Transcendence' core,
A body of wonder and translucency
80 As if a sweet mystic summary of her self
Escaping into the original Bliss

Een zwarte sluier is gelicht; wij hebben
 De machtige schaduw gezien van de alwetende Heer;
 Maar wie heeft opgetild de sluier van het licht
 En wie heeft het lichaam van de Koning gezien? 40
 Het mysterie van Gods geboorte en daden is gebleven
 En liet het zegel ongebroken van het laatste hoofdstuk,
 Het raadsel van het onvoltooide Toneelstuk onopgelost;
 De kosmische Toneelspeler lacht achter zijn masker,
 En nog steeds verbergt zich het laatste ongeschonden geheim 45
 Achter de menselijke glorie van een Gedaante,
 Achter het gouden spookbeeld van een Naam.
 Een uitgestrekte witte lijn diende als eindbestemming,
 Doch ver daarvoorbij vlammen de onverwoordbare zonnepaden:
 Wat oorsprong en einde leek was een ruime poort, 50
 Een laatste loutere stap de eeuwigheid in.
 Een oog heeft zich geopend op tijdloosheid,
 De Oneindigheid neemt de vormen terug die het gegeven had,
 En door Gods duisternis of door zijn naakte licht
 Keren zijn miljoenen stralen terug in de Zon. 55
 Er is een nul-teken van de Allerhoogste;
 De Natuur, naakt en stil gelaten, onthult God.
 Doch in haar grandioze niets is alles vervat:
 Wanneer haar hechte kleed van ons wordt weggerukt,
 Is ziels onwetendheid gedood maar niet de ziel: 60
 Het nulteken bedekt een onsterfelijk gezicht.
 Een verheven en zwarte ontkenning is niet alles,
 Een reusachtig sterven is niet Gods laatste woord,
 's Levens uiterste betekenis, het besluit van 's wezens wandel,
 De zin van deze grote mysterieuze wereld. 65
 In absolute stilte slaapt een absolute Macht.
 Ontwakend, kan het de trance-gebonden ziel doen ontwaken
 En in de lichtstraal onthullen de oorspronkelijke zon:
 Het kan van de wereld een voertuig maken van de kracht van de Geest,
 Het kan in de klei Gods volmaakte gedaante vormen. 70
 Het zelf bevrijden is slechts één stralende stap;
 Hier zichzelf te vervullen was Gods verlangen.

Juist toen hij stond aan 's wezens naakte uiterste
 En al de hartstocht en zoeken van zijn ziel
 Met uitsterven bedreigd werden in een of andere kleurloze Onmetelijkheid, 75
 Kwam plotseling de Tegenwoordigheid waar hij naar hunkerde nabij.
 Door de stilte heen van de ultieme Kalmte,
 Uit een kern van de wonderbare Transcendentie,
 Was een lichaam van wonder en doorschijnendheid
 Als een lieflijke mystieke samenvatting van haarzelf 80
 Die in de oorspronkelijke Gelukzaligheid ontsnapt

Had come enlarged out of eternity,
Someone came infinite and absolute.
A being of wisdom, power and delight,
85 Even as a mother draws her child to her arms,
Took to her breast Nature and world and soul.
Abolishing the signless emptiness,
Breaking the vacancy and voiceless hush,
Piercing the limitless Unknowable,
90 Into the liberty of the motionless depths
A beautiful and felicitous lustre stole.
The Power, the Light, the Bliss no word can speak
Imaged itself in a surprising beam
And built a golden passage to his heart
95 Touching through him all longing sentient things.
A moment's sweetness of the All-Beautiful
Cancelled the vanity of the cosmic whirl.
A Nature throbbing with a Heart divine
Was felt in the unconscious universe;
100 It made the breath a happy mystery.
A love that bore the cross of pain with joy
Eudaemonised the sorrow of the world,
Made happy the weight of long unending Time,
The secret caught of God's felicity.
105 Affirming in life a hidden ecstasy
It held the spirit to its miraculous course;
Carrying immortal values to the hours
It justified the labour of the suns.
For one was there supreme behind the God.
110 A Mother Might brooded upon the world;
A Consciousness revealed its marvellous front
Transcending all that is, denying none:
Imperishable above our fallen heads
He felt a rapturous and unstumbling Force.
115 The undying Truth appeared, the enduring Power
Of all that here is made and then destroyed,
The Mother of all godheads and all strengths
Who, mediatrix, binds earth to the Supreme.
The Enigma ceased that rules our nature's night,
120 The covering Nescience was unmasked and slain;
Its mind of error was stripped off from things
And the dull moods of its perverting will.
Illumined by her all-seeing identity
Knowledge and Ignorance could strive no more;
125 No longer could the titan Opposites,
Antagonist poles of the world's artifice,
Impose the illusion of their twofold screen

Vergroot gekomen uit de eeuwigheid,
 Was Iemand daar, oneindig en absoluut.
 Een wezen van wijsheid, macht en vreugde,
 Zoals een moeder haar kind in haar armen neemt, 85
 Nam aan haar borst Natuur en wereld en ziel.
 Terwijl zij daarmee de tekenloze leegte ongedaan maakte,
 De lege ruimte en stemloze stilte verbrak
 En doordrong in het grenzeloze Onkenbare,
 Kwam in de onbelemmerdheid van de bewegingsloze diepten 90
 Geslopen een schone en weldadige luister.
 De Macht, het Licht, de onuitsprekelijke Gelukzaligheid
 Verzinnebeeldde zichzelf in een verrassende lichtstraal
 En schiep een gouden doorgang naar zijn hart
 En raakte door hem alle hunkerende bewuste dingen. 95
 Een ogenblik van beminnelijkheid van het Al-Schone
 Deed de vruchteloosheid teniet van de kosmische werveling.
 Een Natuur die klopte met een goddelijk Hart
 Werd in het onbewuste universum gevoeld;
 Het maakte de adem tot een mysterie van geluk. 100
 Een liefde die het kruis van pijn met vreugde droeg
 Eudemoniseerde de droefenis der wereld,
 Maakte gelukkig het gewicht van de langdurige onophoudelijke Tijd,
 Ving het geheim van Gods weldadigheid.
 Met de bekrachtiging in het leven van een verborgen extase 105
 Hield het de geest in zijn mysterieuze koers;
 Met het overdragen van onsterfelijke waarden naar de uren
 Heeft het het zwoegen der zonnen gerechtvaardigd.
 Want één was daar als allerhoogste achter de God.
 Een Moeder-Macht broedde boven de wereld; 110
 Een Bewustzijn onthulde zijn wonderbare aanzien
 En transcendeerde al wat is, ontkende niets:
 Onvergankelijk boven onze gevallen hoofden
 Voelde hij een hartstochtelijke en onfeilbare Kracht.
 De onsterfelijke Waarheid verscheen, de duurzame Macht 115
 Van al wat hier is gemaakt en vervolgens weer vernietigd,
 De Moeder van alle godheden en alle krachten
 Die, als bemiddelares, de aarde bindt aan het Allerhoogste.
 Het Enigma verdween dat heerst over de nacht van onze natuur,
 De verhullende Onkunde was ontmaskerd en verslagen; 120
 Dit verstand van dwaling was van de dingen weggerukt
 En de afgestompte stemmingen van deze perverterende wilskracht.
 Door haar alziende identiteit verlicht
 Konden Kennis en Onwetendheid niet meer strijden;
 Niet langer konden de titanische Opponenten, 125
 De vijandige tegenpolen van 's werelds kunstgrepen,
 De illusie opleggen van hun tweevoudige scherm

- Throwing their figures between us and her.
The Wisdom was near, disguised by its own works,
130 Of which the darkened universe is the robe.
No more existence seemed an aimless fall,
Extinction was no more the sole release.
The hidden Word was found, the long-sought clue,
Revealed was the meaning of our spirit's birth,
135 Condemned to an imperfect body and mind,
In the inconscience of material things
And the indignity of mortal life.
A Heart was felt in the spaces wide and bare,
A burning Love from white spiritual founts
140 Annulled the sorrow of the ignorant depths;
Suffering was lost in her immortal smile.
A Life from beyond grew conqueror here of death;
To err no more was natural to mind;
Wrong could not come where all was light and love.
145 The Formless and the Formed were joined in her:
Immensity was exceeded by a look,
A Face revealed the crowded Infinite.
Incarnating inexpressibly in her limbs
The boundless joy the blind world-forces seek,
150 Her body of beauty mooned the seas of bliss.
At the head she stands of birth and toil and fate,
In their slow round the cycles turn to her call;
Alone her hands can change Time's dragon base.
Hers is the mystery the Night conceals;
155 The spirit's alchemist energy is hers;
She is the golden bridge, the wonderful fire.
The luminous heart of the Unknown is she,
A power of silence in the depths of God;
She is the Force, the inevitable Word,
160 The magnet of our difficult ascent,
The Sun from which we kindle all our suns,
The Light that leans from the unrealised Vasts,
The joy that beckons from the impossible,
The Might of all that never yet came down.
165 All Nature dumbly calls to her alone
To heal with her feet the aching throb of life
And break the seals on the dim soul of man
And kindle her fire in the closed heart of things.
All here shall be one day her sweetness' home,
170 All contraries prepare her harmony;
Towards her our knowledge climbs, our passion gropes;
In her miraculous rapture we shall dwell,
Her clasp shall turn to ecstasy our pain.

Door hun gedaanten te werpen tussen ons en haar.
 De Wijsheid was nabij, door zijn eigen werken verborgen,
 Waarvan het verduisterde universum het gewaad is. 130
 Niet langer leek bestaan een doelloze tuimeling,
 Sterven was niet meer de enige bevrijding.
 Het verborgen Woord was gevonden, de langgezochte sleutel,
 Geopenbaard was de betekenis van de geboorte onzer geest,
 Veroordeeld tot een onvolmaakt lichaam en verstand, 135
 In de onbewustheid van stoffelijke dingen
 En de vernedering van het sterfelijke leven.
 Een Hart werd gevoeld in de ruimen weids en leeg,
 Een brandende Liefde van witte spirituele bronnen
 Herriep de smart van de onwetende diepten; 140
 Leed ging in haar onsterfelijke glimlach verloren.
 Een Leven van ginds werd hier de overwinnaar van de dood;
 Niet langer te dwalen werd vanzelfsprekend voor het verstand;
 Onrecht kon niet komen waar alles licht en liefde was.
 Het Vormeloze en het Gevormde waren in haar verenigd: 145
 Het Onmetelijke werd door een aanblik overtroffen,
 Een Gelaat onthulde de veelvuldige Oneindigheid.
 Onuitsprekelijk gestalte gegeven in haar ledematen
 De grenzeloze vreugde door de blinde wereld-krachten gezocht,
 Droomde haar lichaam van schoonheid boven de zeeën van gelukzaligheid. 150
 Aan het hoofd staat zij van geboorte en zwoegen en lot,
 In hun trage rondgang keren zich de kringlopen naar haar roep;
 Haar handen alleen kunnen de drake-grond veranderen van de Tijd.
 Haar is het mysterie dat de Nacht verbergt;
 Haar is de alchemisten-energie van de geest; 155
 Zij is de gouden brug, het wonderbare vuur.
 Het lichtende hart van het Onbekende is zij,
 Een macht van stilte in de diepten Gods;
 Zij is de Kracht, het onafwendbare Woord,
 De magneet voor onze moeizame klim, 160
 De Zon waaraan wij al onze zonnen ontsteken,
 Het Licht dat nijgt vanuit de onverwerkelijkte Onmetelijkheden,
 De vreugde die wenkt vanuit het onmogelijke,
 De Macht van al wat nog nimmer is neergedaald.
 Heel de Natuur roept stilzwijgend om haar alleen 165
 Om met haar voeten de pijnlijke bekommernissen van het leven te helen
 En de zegels te breken op de schemerige ziel van de mens
 En haar vuur te ontsteken in het gesloten hart der dingen.
 Alles hier zal op een dag het thuis zijn van haar lieflijkheid,
 Alle tegenstelling is een voorbereiding voor haar harmonie; 170
 Naar haar klimt onze kennis, onze hartstocht zoekt tastend rond;
 In haar mirakuleuze verrukking zullen wij wonen,
 Haar omhelzing zal in extase veranderen onze pijn.

Our self shall be one self with all through her.
175 In her confirmed because transformed in her,
Our life shall find in its fulfilled response
Above, the boundless hushed beatitudes,
Below, the wonder of the embrace divine.
This known as in a thunder-flash of God,
180 The rapture of things eternal filled his limbs;
Amazement fell upon his ravished sense;
His spirit was caught in her intolerant flame.
Once seen, his heart acknowledged only her.
Only a hunger of infinite bliss was left.
185 All aims in her were lost, then found in her;
His base was gathered to one pointing spire.

This was a seed cast into endless Time.
A Word is spoken or a Light is shown,
A moment sees, the ages toil to express.
190 So flashing out of the Timeless leaped the worlds;
An eternal instant is the cause of the years.
All he had done was to prepare a field;
His small beginnings asked for a mighty end:
For all that he had been must now new-shape
195 In him her joy to embody, to enshrine
Her beauty and greatness in his house of life.
But now his being was too wide for self;
His heart's demand had grown immeasurable:
His single freedom could not satisfy,
200 Her light, her bliss he asked for earth and men.
But vain are human power and human love
To break earth's seal of ignorance and death;
His nature's might seemed now an infant's grasp;
Heaven is too high for outstretched hands to seize.
205 This Light comes not by struggle or by thought;
In the mind's silence the Transcendent acts
And the hushed heart hears the unuttered Word.
A vast surrender was his only strength.
A Power that lives upon the heights must act,
210 Bring into life's closed room the Immortal's air
And fill the finite with the Infinite.
All that denies must be torn out and slain
And crushed the many longings for whose sake
We lose the One for whom our lives were made.
215 Now other claims had hushed in him their cry:
Only he longed to draw her presence and power
Into his heart and mind and breathing frame;
Only he yearned to call for ever down

Ons zelf zal één zelf zijn met al door haar.
 In haar bevestigd want getransformeerd in haar, 175
 Zal ons leven in zijn vervulde antwoord vinden
 Boven, de grenzeloze verstilde zaligheden,
 Beneden, het wonder van de goddelijke omarming.
 Dit wetend als in een donderslag van God,
 Vulde de verrukking van eeuwige dingen zijn ledematen; 180
 Verbazing overviel zijn in vervoering geraakte gemoed;
 Zijn geest was gevangen in haar onverdraagzame vlam.
 Eenmaal gezien, erkende zijn hart alleen haar.
 Slechts een honger naar oneindige gelukzaligheid was overgebleven.
 Alle doeleinden gingen in haar verloren, werden dan in haar hervonden; 185
 Zijn grondvlak was in één gerichte piek samengepakt.

Aldus was een zaad geworpen in de eindeloze Tijd.
 Een Woord is gesproken of een Licht is zichtbaar,
 Één ogenblik ziet, de eeuwen zwoegen om uit te drukken.
 Zo sprongen uit het Tijdeloze de werelden naar voren; 190
 Een eeuwig moment is oorsprong van de jaren.
 Al wat hij had gedaan was het voorbereiden van een arbeidsveld;
 Zijn kleine begin vroeg om een machtig einde:
 Want al wat hij was geweest moet nu opnieuw in hem
 Vormgeven haar vreugde om te belichamen, te omhullen 195
 Haar schoonheid en grootsheid in zijn levenshuis.
 Maar nu was zijn wezen te ruim geworden voor het zelf;
 De eis van zijn hart was onmetelijk gegroeid:
 Zijn enkele bevrijding kon niet bevredigen,
 Haar licht, haar gelukzaligheid vroeg hij voor aarde en mens. 200
 Maar vergeefs zijn de menselijke macht en liefde
 Om het aardse zegel te verbreken van onwetendheid en dood;
 De macht van zijn natuur leek nu de greep van een kind;
 De hemel is te hoog voor uitgestrekte handen om te pakken.
 Dit Licht komt niet door strijd of denken; 205
 In de stilte van het verstand werkt het Transcendente
 En het verstilde hart hoort het onuitgesproken Woord.
 Een onmetelijke overgave was zijn enige kracht.
 Een Macht die op de hoogten woont moet handelen,
 In 's levens gesloten kamer brengen de sfeer van het Onsterfelijke 210
 En de eindigheid vullen met het Oneindige.
 Al dat wat ontkent, moet worden uitgerukt en verdelgd,
 De vele verlangens verijdeld voor welke wij
 De Ene verliezen voor wie ons leven werd gemaakt.
 Andere aanspraken hadden nu in hem hun roep gestild; 215
 Hij verlangde slechts om haar tegenwoordigheid en macht
 Te lokken in zijn hart en verstand en ademende gestel;
 Hij hunkerde er slechts naar voor altijd haar helende aanraking

Her healing touch of love and truth and joy
220 Into the darkness of the suffering world.
His soul was freed and given to her alone.

END OF CANTO TWO

Van liefde en waarheid en vreugde omlaag te roepen
Tot in de duisternis van de lijdende wereld.
Zijn ziel was bevrijd en gegeven aan haar alleen.

220

EINDE VAN CANTO TWEE

Canto Three

The House of the Spirit and the New Creation

- A** mightier task remained than all he had done.
To That he turned from which all being comes,
A sign attending from the Secrecy
Which knows the Truth ungrasped behind our thoughts
- 5 And guards the world with its all-seeing gaze.
In the unapproachable stillness of his soul,
Intense, one-pointed, monumental, lone,
Patient he sat like an incarnate hope
Motionless on a pedestal of prayer.
- 10 A strength he sought that was not yet on earth,
Help from a Power too great for mortal will,
The light of a Truth now only seen afar,
A sanction from his high omnipotent Source.
But from the appalling heights there stooped no voice;
- 15 The timeless lids were closed; no opening came.
A neutral helpless void oppressed the years.
In the texture of our bound humanity
He felt the stark resistance huge and dumb
Of our inconscient and unseeing base,
- 20 The stubborn mute rejection in life's depths,
The ignorant No in the origin of things.
A veiled collaboration with the Night
Even in himself survived and hid from his view:
Still something in his earthly being kept
- 25 Its kinship with the Inconscient whence it came.
A shadowy unity with a vanished past
Treasured in an old-world frame was lurking there,
Secret, unnoted by the illumined mind,
And in subconscious whispers and in dream
- 30 Still murmured at the mind's and spirit's choice.
Its treacherous elements spread like slippery grains
Hoping the incoming Truth might stumble and fall,
And old ideal voices wandering moaned
And pleaded for a heavenly leniency
- 35 To the gracious imperfections of our earth
And the sweet weaknesses of our mortal state.

Canto Drie

Het Huis van de Geest en de Nieuwe Schepping

Een machtigere taak wachtte hem dan al wat hij gedaan had.
Naar Datgene wendde hij zich vanwaar alle bestaan komt,
Een aandachtig teken vanuit het Verborgene
Dat de onbegrepen Waarheid achter onze gedachten kent
En over de wereld waakt met zijn alziende blik. 5
In de ongenaakbare stilte van zijn ziel,
Intens, op één punt gericht, monumentaal, alleen,
Zat hij geduldig als vleesgeworden hoop
Bewegingsloos op een voetstuk van gebed.
Een kracht zocht hij die nog niet op aarde was, 10
Hulp van een Macht te groot voor sterfelijke wilskracht,
Het licht van een Waarheid nu slechts zichtbaar van ver,
Een bekrachtiging van zijn verheven almachtige Bron.
Doch van de ontstellende hoogten kwam geen stem omlaag;
De tijdloze oogleden waren gesloten; geen opening kwam. 15
Een neutrale hulpeloze leegte drukte op de jaren.
In het weefsel van onze gebonden menselijkheid
Voelde hij de onbuigzame weerstand, reusachtig en verstomd,
Van onze onbewuste en blinde grond,
De halsstarrige stilzwijgende weigering in 's levens diepten, 20
Het onwetende Nee in de oorsprong der dingen.
Een versluiserde collaboratie met de Nacht
Had zelfs in hem overleefd en zich voor zijn zicht verborgen:
Nog steeds behield iets in zijn aardse wezen
Verwantschap met het Onbewuste waaruit het was voortgekomen. 25
Een schimmige samenhang met een verdwenen verleden
Gekoesterd in een oud wereld-bestel hield zich daar verscholen,
Heimelijk, onopgemerkt door het verlichte verstand,
En in onderbewuste fluisteringen en in dromen
Murmelde het nog steeds naar de keuze van verstand en geest. 30
De verraderlijke deeltjes verspreidden zich als glibberige sporen
In de hoop dat de binnenkomende Waarheid zou struikelen en vallen,
En vroegere ideële stemmen klaagden al dwalend
En smeekten om hemelse inschikkelijkheid
Voor de minzame onvolmaaktheden van onze aarde 35
En de zoete zwakheden van onze sterfelijke staat.

This now he willed to discover and exile,
The element in him betraying God.
All Nature's recondite spaces were stripped bare,
40 All her dim crypts and corners searched with fire
Where refugee instincts and unshaped revolts
Could shelter find in darkness' sanctuary
Against the white purity of heaven's cleansing flame.
All seemed to have perished that was undivine:
45 Yet some minutest dissident might escape
And still a centre lurk of the blind force.
For the Inconscient too is infinite;
The more its abysses we insist to sound,
The more it stretches, stretches endlessly.
50 Then lest a human cry should spoil the Truth
He tore desire up from its bleeding roots
And offered to the gods the vacant place.
Thus could he bear the touch immaculate.
A last and mightiest transformation came.
55 His soul was all in front like a great sea
Flooding the mind and body with its waves;
His being, spread to embrace the universe,
United the within and the without
To make of life a cosmic harmony,
60 An empire of the immanent Divine.
In this tremendous universality
Not only his soul-nature and mind-sense
Included every soul and mind in his,
But even the life of flesh and nerve was changed
65 And grew one flesh and nerve with all that lives;
He felt the joy of others as his joy,
He bore the grief of others as his grief;
His universal sympathy upbore,
Immense like ocean, the creation's load
70 As earth upbears all beings' sacrifice,
Thrilled with the hidden Transcendent's joy and peace.
There was no more division's endless scroll;
One grew the Spirit's secret unity,
All Nature felt again the single bliss.
75 There was no cleavage between soul and soul,
There was no barrier between world and God.
Overpowered were form and memory's limiting line;
The covering mind was seized and torn apart;
It was dissolved and now no more could be,
80 The one Consciousness that made the world was seen;
All now was luminosity and force.
Abolished in its last thin fainting trace

Dit nu verlangde hij te ontdekken en uit te bannen,
 Het deel in hem dat God bedroog.
 Elke obscure ruimte van de Natuur werd opengelegd,
 Al haar schemerige crypten en uithoeken met vuur doorzocht 40
 Waar voortvluchtige instincten en gedaanteloze opstandigheid
 Toevlucht konden vinden in een heiligdom van duisternis
 Tegen de witte zuiverheid van 's hemels louterende vlam.
 Alles scheen te zijn vernietigd wat ongoddelijk was:
 Toch kon het geringste dat tegenstreeft ontsnappen 45
 En nog steeds kan zich een kern van blinde kracht verscholen houden.
 Want ook het Onbewuste is oneindig;
 Hoe meer wij er op aandringen om de afgronden ervan te peilen,
 Des te verder het zich uitstrekt, eindeloos uitstrekt.
 Dan, opdat geen menselijke schreeuw de Waarheid zou bederven, 50
 Trok hij begeerte los van haar bloedende wortels
 En bood de opengevallen plaats aan de goden aan.
 Aldus kon hij de vlekkeloze aanraking verdragen.
 Een laatste en machtigste transformatie kwam.
 Zijn ziel lag aan de oppervlakte als een grote zee 55
 Die verstand en lichaam met zijn golven overspoelde;
 Zijn wezen, uitgespreid om het universum te omarmen,
 Verenigde het binnenste met het buitenste
 Om het leven te maken tot een kosmische harmonie,
 Een imperium van het immanente Goddelijke. 60
 In deze ontzagwekkende universaliteit
 Had niet alleen zijn ziele-natuur en verstandelijk besef
 Elke ziel en elk verstand in de zijne vervat,
 Maar zelfs het leven van vlees en zenuw was veranderd
 En werd één vlees en zenuw met al wat leeft; 65
 Hij voelde de vreugde van anderen als zijn eigen vreugde,
 Hij droeg de smart van anderen als zijn eigen smart;
 Zijn universele medegevoel ondersteunde,
 Immens gelijk een oceaan, de last van de schepping
 Zoals de aarde de opoffering van alle wezens ondersteunt, 70
 Aangegrepen door de vreugde en vrede van het verborgen Transcendente.
 Er was niet langer het eindeloze voortrollen van de verdeeldheid;
 Het verborgen geheel van de Geest werd één,
 Heel de natuur voelde opnieuw de enkele gelukzaligheid.
 Er was geen scheiding meer tussen ziel en ziel, 75
 Er was geen barrière tussen wereld en God.
 Bedwongen waren vorm en de beperkende grenslijn van het geheugen;
 Het verhullende verstand werd aangegrepen en uiteengerukt;
 Het was ontbonden en kon niet langer bestaan,
 Het ene Bewustzijn dat de wereld schiep werd zichtbaar; 80
 Al was nu helderheid en kracht.
 Vernietigd in zijn laatste dunne verflauwende lijn

The circle of the little self was gone;
The separate being could no more be felt;
85 It disappeared and knew itself no more,
Lost in the spirit's wide identity.
His nature grew a movement of the All,
Exploring itself to find that all was He,
His soul was a delegation of the All
90 That turned from itself to join the one Supreme.
Transcended was the human formula;
Man's heart that had obscured the Inviolable
Assumed the mighty beating of a god's;
His seeking mind ceased in the Truth that knows;
95 His life was a flow of the universal life.
He stood fulfilled on the world's highest line
Awaiting the ascent beyond the world,
Awaiting the descent the world to save.
A Splendour and a Symbol wrapped the earth,
100 Serene epiphanies looked and hallowed vasts
Surrounded, wise infinitudes were close
And bright remotenesses leaned near and kin.
Sense failed in that tremendous lucency;
Ephemeral voices from his hearing fell
105 And Thought potent no more sank large and pale
Like a tired god into mysterious seas.
The robes of mortal thinking were cast down
Leaving his knowledge bare to absolute sight;
Fate's driving ceased and Nature's sleepless spur:
110 The athlete heavings of the will were stilled
In the Omnipotent's unmoving peace.
Life in his members lay down vast and mute;
Naked, unwalled, unterrified it bore
The immense regard of Immortality.
115 The last movement died and all at once grew still.
A weight that was the unseen Transcendent's hand
Laid on his limbs the Spirit's measureless seal,
Infinity swallowed him into shoreless trance.

As one who sets his sail towards mystieried shores
120 Driven through huge oceans by the breath of God,
The fathomless below, the unknown around,
His soul abandoned the blind star-field, Space.
Afar from all that makes the measured world,
Plunging to hidden eternities it withdrew
125 Back from mind's foaming surface to the Vasts
Voiceless within us in omniscient sleep.
Above the imperfect reach of word and thought,

Was de cirkel van het kleine zelf verdwenen; Het afzonderlijke wezen kon niet langer worden gevoeld; Het verdween en kende zichzelf niet meer, Verloren in de weidse identiteit van de geest.	85
Zijn natuur werd een beweging van het Al, Dat zichzelf verkende om te ontdekken dat Hij alles was, Zijn ziel was een afgevaardigde van het Al Dat zich van zichzelf afkeerde om zich te voegen bij de ene Allerhoogste.	90
Overstegen was de menselijke formule; 's Mensen hart dat het Onschendbare had verduisterd Nam de machtige hartslagen op zich van een god; Zijn zoekende verstand eindigde in de Waarheid die weet; Zijn leven was een stroom van het universele leven.	95
Hij stond vervuld aan 's wereldds hoogste lijn Verwachtend de verrijzenis boven de wereld uit, Verwachtend de nederdaling die de wereld redden zal. Een Pracht en een Symbool omhulden de aarde, Serene epifanieën schouwden toe en heilige onmetelijkheden	100
Omsingelden, wijze oneindigheden waren dicht genaderd En heldere afgezonderdheden neigden nabij en verwant. Waarneming faalde in die ontzagwekkende helderheid; Kortstondige stemmen gingen voor zijn gehoor verloren En Denken, van zijn kracht beroofd, verzonk groots en bleek	105
In mysterieuze zeeën als een vermoeide god. De gewaden van het sterfelijke denken waren afgelegd En lieten zijn kennis open voor het absolute zicht; De drijfkracht van het lot verdween en de slapeloze aandrang van de Natuur: Het atletische zwoegen van de wil was gestild	110
In de onbeweeglijke vrede van de Almachtige. Het leven in zijn ledematen lag onmetelijk en sprakeloos terneer; Naakt, onommuurd, onbeangstigd verdroeg het De immense blik van de Onsterfelijkheid.	115
De laatste beweging stierf weg en alles viel in een keer stil. Een gewicht dat de onzichtbare hand van het Transcendente was Legde op zijn ledematen het onmetelijke zegel van de Geest, Het Oneindige slokte hem op in oeverloze trance.	
Als een die zijn zeilen richt naar geheimzinnige kusten Over reusachtige oceanen gedreven door de adem Gods,	120
Het onpeilbare beneden, het onbekende rondom, Had zijn ziel het blinde sterre-veld, de Ruimte, verlaten. Ver van al wat de beperkte wereld maakt, Door te duiken in verborgen eeuwigheden trok hij zich Van verstands schuimende oppervlakte terug in de Onmetelijkheden	125
Stemloos binnenin ons in alwetende slaap. Boven het onvolmaakte bereik van woord en gedachte,	

- Beyond the sight that seeks support of form,
Lost in deep tracts of superconscient Light,
130 Or voyaging in blank featureless Nothingness,
Sole in the trackless Incommensurable,
Or past not-self and self and selflessness,
Transgressing the dream-shores of conscious mind
He reached at last his sempiternal base.
- 135 On sorrowless heights no winging cry disturbs,
Pure and untouched above this mortal play
Is spread the spirit's hushed immobile air.
There no beginning is and there no end;
There is the stable force of all that moves;
- 140 There the aeonic labourer is at rest.
There turns no keyed creation in the void,
No giant mechanism watched by a soul;
There creaks no fate-turned huge machinery;
The marriage of evil with good within one breast,
- 145 The clash of strife in the very clasp of love,
The dangerous pain of life's experiment
In the values of Inconsequence and Chance,
The peril of mind's gamble, throwing our lives
As stake in a wager of indifferent gods
- 150 And the shifting lights and shadows of the idea
Falling upon the surface consciousness,
And in the dream of a mute witness soul
Creating the error of a half-seen world
Where knowledge is a seeking ignorance,
- 155 Life's steps a stumbling series without suit,
Its aspect of fortuitous design,
Its equal measure of the true and false
In that immobile and immutable realm
Find no access, no cause, no right to live:
- 160 There only reigns the spirit's motionless power
Poised in itself through still eternity
And its omniscient and omnipotent peace.
Thought clashes not with thought and truth with truth,
There is no war of right with rival right;
- 165 There are no stumbling and half-seeing lives
Passing from chance to unexpected chance,
No suffering of hearts compelled to beat
In bodies of the inert Inconscient's make.
Armed with the immune occult unsinking Fire
- 170 The guardians of Eternity keep its law
For ever fixed upon Truth's giant base
In her magnificent and termless home.
There Nature on her dumb spiritual couch

Voorbij het zicht dat steun zoekt van de vorm,
 Verloren in verre landstreken van bovenbewust Licht,
 Of reizend in blinde uitdrukingsloze Nietsheid 130
 Alleen in het ongebaande Onvergelijkelijke,
 Of voorbij niet-zelf en zelf en onzelfzuchtigheid,
 Overschrijdend de droom-kusten van het bewuste verstand
 Had hij tenslotte zijn eeuwigdurende grond bereikt.
 Op zorgeloze hoogten niet door gevleugelde kreten verstoord, 135
 Puur en onaangeraakt boven dit sterfelijke spel
 Strekt zich de verstilde onbeweeglijke sfeer uit van de geest.
 Daar is noch begin noch einde;
 Daar is de stabiele kracht van alles wat beweegt;
 Daar is de eonische arbeider in rust. 140
 Daar wentelt geen schepping verankerd in de leegte,
 Geen reuzen-mechanisme gadegeslagen door een ziel;
 Daar knarst geen lots-bepaalde reusachtige machinerie;
 Het huwelijk van kwaad met goed in één en dezelfde borst,
 Het strijdgekleter juist in de omhelzing van de liefde, 145
 De gevaarlijke pijn in het experiment van het leven
 In de waarden van Ongerijmdheid en Toeval,
 Het levensgevaarlijke gokspel van het verstand, dat ons leven inzet
 In de waagschaal van onverschillige goden
 En de wisselende lichten en schaduwen van het idee 150
 Gevallen over het oppervlakkige bewustzijn,
 En in de droom van een zwijgende getuigende ziel
 Die de dwaling creëert van een half-zichtbare wereld
 Waar kennis een zoekende onwetendheid is,
 De levensstappen een haperende opeenvolging zonder plan, 155
 Zijn aanzien van onvoorzien ontwerp,
 Zijn gelijkwaardige inschatting van waar en onwaar
 Vinden in dat onbeweeglijke en onveranderlijke domein
 Geen toegang, geen oorzaak, geen recht om te bestaan:
 Daar heerst slechts de bewegingsloze macht van de geest 160
 In zichzelf in evenwicht door de stille eeuwigheid
 En zijn alwetende en almachtige vrede.
 Gedachte botst niet met gedachte of waarheid met waarheid,
 Er is geen strijd van recht met mededingend recht;
 Er zijn geen struikelende en half-ziende levens 165
 Van kans die voortgaat naar onverwachte kans,
 Geen lijden van harten gedwongen om te kloppen
 In lichamen van de inerte makelij van het Onbewuste.
 Gewapend met het onschendbare occulte onblusbare Vuur
 Houden de wachtters van het Eeuwige de wet 170
 Voor altijd vastgelegd op de reusachtige grond van Waarheid
 In haar luisterrijke en onbegrensde huis.
 Daar kent de Natuur op haar stilzwijgende spirituele rustplaats

- Immutably transcendent knows her source
175 And to the stir of multitudinous worlds
Assents unmoved in a perpetual calm.
All-causing, all-sustaining and aloof,
The Witness looks from his unshaken poise,
An Eye immense regarding all things done.
180 Apart, at peace above creation's stir,
Immersed in the eternal altitudes,
He abode defended in his shoreless self,
Companioned only by the all-seeing One.
A Mind too mighty to be bound by Thought,
185 A Life too boundless for the play in Space,
A Soul without borders unconvinced of Time,
He felt the extinction of the world's long pain,
He became the unborn Self that never dies,
He joined the sessions of Infinity.
190 On the cosmic murmur primal loneliness fell,
Annulled was the contact formed with time-born things,
Empty grew Nature's wide community.
All things were brought back to their formless seed,
The world was silent for a cyclic hour.
195 Although the afflicted Nature he had left
Maintained beneath him her broad numberless fields,
Her enormous act, receding, failed remote
As if a soulless dream at last had ceased.
No voice came down from the high Silences,
200 None answered from her desolate solitudes.
A stillness of cessation reigned, the wide
Immortal hush before the gods are born;
A universal Force awaited, mute,
The veiled Transcendent's ultimate decree.
- 205 Then suddenly there came a downward look.
As if a sea exploring its own depths,
A living Oneness widened at its core
And joined him to unnumbered multitudes.
A Bliss, a Light, a Power, a flame-white Love
210 Caught all into a sole immense embrace;
Existence found its truth on Oneness' breast
And each became the self and space of all.
The great world-rhythms were heart-beats of one Soul,
To feel was a flame-discovery of God,
215 All mind was a single harp of many strings,
All life a song of many meeting lives;
For worlds were many, but the Self was one.
This knowledge now was made a cosmos' seed:

Onveranderlijk transcendent haar bron	
En met de beroering van veelvuldige werelden	175
Stemt zij onbewogen in in een eeuwigdurende kalmte.	
Al-veroorzakend, al-ondersteunend en afstandelijk,	
Kijkt de Getuige vanuit zijn onwankelbare evenwicht,	
Een onmetelijk Oog dat alle gedane dingen gadeslaat.	
Onafhankelijk, in vrede boven de beroering van de schepping,	180
Verzonken in de eeuwige verhevenheden,	
Verbleef hij, behoed in zijn oeverloze zelf,	
Slechts door de alziende Ene vergezeld.	
Een Verstand te machtig om door Gedachte te worden gebonden,	
Een Leven te grenzeloos voor het spel in de Ruimte,	185
Een Ziel zonder grenzen onovertuigd van de Tijd,	
Hij voelde het wegsterven van 's werlds langdurige pijn,	
Hij werd het ongeboren Zelf dat nimmer sterft,	
Hij nam deel aan de zittingen der Oneindigheid.	
Over het kosmische gemurmel viel de oorspronkelijke eenzaamheid,	190
Het contact gevormd met tijds-geboren dingen was teniet gedaan,	
De weidse gemeenschap van de Natuur raakte leeg.	
Alle dingen werden teruggebracht tot hun vormeloze zaad,	
De wereld was gedurende een vol uur stil.	
Ofschoon de gekwelde Natuur die hij verlaten had	195
Beneden hem haar uitgestrekte talloze strijdvelden had behouden,	
Werd haar enorme bedrijf, terugwijkend, vager in de verte	
Als was een ziellose droom eindelijk voorbij.	
Geen stem kwam van de verheven Stilten omlaag,	
Niemand antwoordde vanuit haar troosteloze verlatenheden.	200
Een stilte van beëindiging heerste, tet weidse	
Onsterfelijke zwijgen van voor de goden worden geboren;	
Een universele Kracht verwachtte, zwijgend,	
Het ultieme besluit van het versluisde Transcendente.	
Toen kwam plotseling een blik omlaag.	205
Gelijk een zee die zijn eigen diepten verkent,	
Verwijdde een levende Eenheid zich in zijn kern	
En verbond hem met talloze menigten.	
Een Gelukzaligheid, een Licht, een Macht, een Liefde wit als vuur	
Nam al in één enkele immense omarming;	210
Het bestaan vond zijn waarheid op de borst van Eenheid	
En elk werd zelf en ruimte van het al.	
De geweldige wereld-ritmen waren hartslagen van één Ziel,	
Gevoel was een vlam-ontdekkingstocht van God,	
Heel het verstand was één enkele harp van vele snaren,	215
Alle leven een lied van vele ontmoetende levens;	
Want werelden waren er veel, doch het Zelf was een.	
Deze kennis nu werd een kosmisch zaad:	

This seed was cased in the safety of the Light,
220 It needed not a sheath of Ignorance.
Then from the trance of that tremendous clasp
And from the throbbings of that single Heart
And from the naked Spirit's victory
A new and marvellous creation rose.
225 Incalculable outflowing infinitudes
Laughing out an unmeasured happiness
Lived their innumerable unity;
Worlds where the being is unbound and wide
Bodied unthinkable the egoless Self;
230 Rapture of beatific energies
Joined Time to the Timeless, poles of a single joy;
White vasts were seen where all is wrapped in all.
There were no contraries, no sundered parts,
All by spiritual links were joined to all
235 And bound indissolubly to the One:
Each was unique, but took all lives as his own,
And, following out these tones of the Infinite,
Recognised in himself the universe.
A splendid centre of infinity's whirl
240 Pushed to its zenith's height, its last expanse,
Felt the divinity of its own self-bliss
Repeated in its numberless other selves:
It took up tirelessly into its scope
Persons and figures of the Impersonal,
245 As if prolonging in a ceaseless count,
In a rapturous multiplication's sum,
The recurring decimals of eternity.
None was apart, none lived for himself alone,
Each lived for God in him and God in all,
250 Each soleness inexpressibly held the whole.
There Oneness was not tied to monotone;
It showed a thousand aspects of itself,
Its calm immutable stability
Upbore on a changeless ground for ever safe,
255 Compelled to a spontaneous servitude,
The ever-changing incalculable steps,
The seeming-reckless dance's subtle plan
Of immense world-forces in their perfect play.
Appearance looked back to its hidden truth
260 And made of difference oneness' smiling play;
It made all persons fractions of the Unique,
Yet all were being's secret integers.
All struggle was turned to a sweet strife of love
In the harmonised circle of a sure embrace.

Dit zaad was gevat in de veiligheid van het Licht,
 Een omhulling van Onwetendheid had het niet nodig. 220
 Toen, vanuit de trance van die ontzaglijke omhelzing
 En uit de hartslagen van dat enkele Hart
 En uit de naakte overwinning van de Geest,
 Verrees een nieuwe en wonderbare schepping.
 Onnoemelijke uitstortende oneindigheden 225
 Lachend vanuit een onmetelijk geluk
 Leefden hun ontelbare eenheid;
 Werelden waar het wezen grenzeloos is en weids
 Belichaamden ondenkbaar het egoloze Zelf;
 Verrukking van zaligmakende energieën 230
 Verenigde de Tijd met het Tijdeloze, polen van één enkele vreugde;
 Witte onmetelijkheden werden gezien waar al is gehuld in al.
 Er waren geen tegenstellingen, geen afgescheiden delen,
 Allen waren door spirituele schakels met al verenigd
 En onverbrekkelijk verbonden met de Ene: 235
 Elk was uniek, doch hield alle levens voor het zijne,
 En herkende, met het uitvoeren van deze tonen van het Oneindige,
 In zichzelf het universum.
 Een glorierijk middelpunt van oneindigheids werveling
 Steeg tot zijn zenit-hoogte, zijn laatste uitgestrektheid, 240
 Voelde het goddelijke van zijn eigen zelf-zaligheid
 In zijn ontelbare andere zelve herhaald:
 Het nam onvermoeibaar op in zijn bereik
 Personen en gedaanten van het Onpersoonlijke,
 Als ging het voort met een hemelse telling, 245
 In een hartstochtelijke vermenigvuldigings-som,
 De repeterende breuk van de eeuwigheid.
 Niets was afgezonderd, niemand leefde voor zichzelf alleen,
 Elk leefde voor God in hem en God in al,
 Elke wezenseenheid hield onbeschrijfelijk het geheel in zich. 250
 Daar was Eenheid niet gebonden aan monotonie;
 Duizend aspecten liet het zien van zichzelf,
 Zijn lichtende onveranderlijke standvastigheid
 Gedragen door een onwankelbare, voor altijd veilige grond,
 Gedreven tot een spontane dienstbaarheid, 255
 De altijd veranderende onberekenbare stappen,
 Het subtiele plan vand de ogenschijnlijk roekeloze dans
 Van immense wereldkrachten in hun volmaakte samenspel.
 De verschijningsvorm keek terug naar zijn verborgen waarheid
 En maakte van verschil het glimlachende spel van eenheid; 260
 Het maakte elk persoon tot onderdeel van het Unieke,
 Toch was eenieder het verborgen geheel van het wezen.
 Alle twist was geworden tot een zoete strijd van liefde
 In de eensgezinde cirkel van een veilige omarming.

- 265 Identity's reconciling happiness gave
A rich security to difference.
On a meeting line of hazardous extremes
The game of games was played to its breaking-point,
Where through self-finding by divine self-loss
- 270 There leaps out unity's supreme delight
Whose blissful undivided sweetness feels
A communality of the Absolute.
There was no sob of suffering anywhere;
Experience ran from point to point of joy:
- 275 Bliss was the pure undying truth of things.
All Nature was a conscious front of God:
A wisdom worked in all, self-moved, self-sure,
A plenitude of illimitable Light,
An authenticity of intuitive Truth,
- 280 A glory and passion of creative Force.
Infallible, leaping from eternity,
The moment's thought inspired the passing act.
A word, a laughter, sprang from Silence' breast,
A rhythm of Beauty in the calm of Space,
- 285 A knowledge in the fathomless heart of Time.
All turned to all without reserve's recoil:
A single ecstasy without a break,
Love was a close and thrilled identity
In the throbbing heart of all that luminous life.
- 290 A universal vision that unites,
A sympathy of nerve replying to nerve,
Hearing that listens to thought's inner sound
And follows the rhythmic meanings of the heart,
A touch that needs not hands to feel, to clasp,
- 295 Were there the native means of consciousness
And heightened the intimacy of soul with soul.
A grand orchestra of spiritual powers,
A diapason of soul-interchange
Harmonised a Oneness deep, immeasurable.
- 300 In these new worlds projected he became
A portion of the universal gaze,
A station of the all-inhabiting light,
A ripple on a single sea of peace.
His mind answered to countless communing minds,
- 305 His words were syllables of the cosmos' speech,
His life a field of the vast cosmic stir.
He felt the footsteps of a million wills
Moving in unison to a single goal.
A stream ever new-born that never dies,
- 310 Caught in its thousandfold current's ravishing flow,

Het verzoenende geluk van identiteit	265
Gaf aan verschil een rijk gevoel van zekerheid. Op een ontmoetingslijn van gewaagde uitersten Werd het spel der spelen tot zijn breekpunt uitgespeeld, Waar met het zelf-vinden door goddelijk zelf-verlies	
Het eenheids opperste geluk naar voren springt	270
Waarvan het gelukzalige onverdeelde beminnelijke De gemeenschappelijkheid van het Absolute voelt. Nergens werd de snik van lijden gehoord; Belevenis snelde van punt naar punt van vreugde: Gelukzaligheid was de zuivere onsterfelijke waarheid der dingen.	275
Heel de Natuur was een bewust aangezicht van God: Een wijsheid werkte in alles, zelf-bewogen, zelfverzekerd, Een volkomenheid van onbegrensbaar Licht, Een oprechtheid van intuïtieve Waarheid, Een glorie en hartstocht van creatieve Kracht.	280
Onfeilbaar, met zijn sprong uit het eeuwige, Inspireerde de gedachte van het moment de voorbijgaande handeling. Een woord, een lach, ontsprong aan Stiltes borst, Een ritme van Schoonheid in de kalmte van de Ruimte, Een kennis in het onpeilbare hart van de Tijd.	285
Al keerde zich naar al zonder terughoudende reserve: Als één enkele extase zonder onderbreking, Was Liefde een nabije en aangegrepen identiteit In het kloppende hart van heel dat heldere leven.	290
Een universeel gezichtsvermogen dat samenbindt, Een overeenstemmen van zenuw met zenuw die antwoordt, Het gehoor dat luistert naar het innerlijke geluid van de gedachten En de ritmische bedoelingen volgt van het hart, Een aanraking die geen handen nodig heeft om te voelen, te omhelzen, Waren daar de aangeboren middelen van bewustzijn	295
En verhoogden de verbondenheid van ziel met ziel. Een indrukwekkend orkest van spirituele machten, Een stembereik van ziele-uitwisseling Harmoniseerde een Één-zijn diep, onmetelijk.	300
In deze nieuwe werelden vooruitgeworpen werd hij Deel van de universele blik, Een halteplaats van het licht dat in alles woont, Een rimpeling op één enkele zee van vrede. Zijn geest beantwoordde aan talloze, onderling contact makende geesten, Zijn woorden waren lettergrepen van de kosmische taal, Zijn leven een werkterrein voor de onmetelijke kosmische beroering.	305
Hij voelde de voetstap van een miljoen wilskrachten Die eendrachtig bewegen naar één enkel doel. Een altijd herboren rivier die nimmer sterft, In de verrukkelijke stromingen gevangen van zijn duizendvoudige vloed,	310

With eddies of immortal sweetness thrilled,
He bore coiling through his members as they passed
Calm movements of interminable delight,
The bliss of a myriad myriads who are one.

- 315 In this vast outbreak of perfection's law
Imposing its fixity on the flux of things
He saw a hierarchy of lucent planes
Enfeoffed to this highest kingdom of God-state.
Attuning to one Truth their own right rule
- 320 Each housed the gladness of a bright degree,
Alone in beauty, perfect in self-kind,
An image cast by one deep truth's absolute,
Married to all in happy difference.
Each gave its powers to help its neighbours' parts,
- 325 But suffered no diminution by the gift;
Profiteers of a mystic interchange,
They grew by what they took and what they gave,
All others they felt as their own complements,
One in the might and joy of multitude.
- 330 Even in the poise where Oneness draws apart
To feel the rapture of its separate selves,
The Sole in its solitude yearned towards the All
And the Many turned to look back at the One.
An all-revealing all-creating Bliss,
- 335 Seeking for forms to manifest truths divine,
Aligned in their significant mystery
The gleams of the symbols of the Ineffable
Blazoned like hues upon a colourless air
On the white purity of the Witness Soul.
- 340 These hues were the very prism of the Supreme,
His beauty, power, delight creation's cause.
A vast Truth-Consciousness took up these signs
To pass them on to some divine child Heart
That looked on them with laughter and delight
- 345 And joyed in these transcendent images
Living and real as the truths they house.
The Spirit's white neutrality became
A playground of miracles, a rendezvous
For the secret powers of a mystic Timelessness:
- 350 It made of Space a marvel house of God,
It poured through Time its works of ageless might,
Unveiled seen as a luring rapturous face
The wonder and beauty of its Love and Force.
The eternal Goddess moved in her cosmic house
- 355 Sporting with God as a Mother with her child:

Gegrepen door zijn draaikolken van onsterfelijke lieflijkheid,
 Koesterde hij, kronkelend door zijn ledematen terwijl zij voorbijtrokken
 Kalme bewegingen van oneindig geluk,
 De gelukzaligheid van een myriade van myriaden die één zijn.

In deze onmetelijke uitbarsting van de wet van volmaaktheid 315
 Die zijn stabiliteit oplegde aan de stroom der dingen
 Zag hij een hiërarchie van lichtende sferen
 In leen gegeven aan dit hoogste koninkrijk van Gods luister.
 Door op één Waarheid af te stemmen hun eigen rechtmatige bewind
 Herbergde elk de blijheid van een heldere staat, 320
 Enig in schoonheid, volmaakt in zijn zelf-natuur,
 Een beeld geworpen door één diepe waarheids-volstrektheid,
 In blij verschil gehuwd met al.
 Elk schonk zijn macht om zijn naaste te helpen in zijn taak,
 Doch leed geen verlies door het geschenk; 325
 De woekeraars van een mystieke ruilhandel,
 Zij groeiden door wat zij namen en wat zij gaven,
 Ieder ander voelden zij als aanvulling op zichzelf,
 Één in de macht en vreugde van de menigte.
 Zelfs in het evenwichtspunt waar Eenheid zich verdeelt 330
 Om de verrukking te voelen van zijn afzonderlijke zelf,
 Hunkerde de Ene in zijn eenzaamheid naar het Al
 En de Velen keerden zich, om terug te kijken naar de Ene.
 Een al-onthullende al-scheppende Gelukzaligheid,
 Op zoek naar gedaanten om goddelijke waarheden te openbaren, 335
 Bracht op één lijn in hun betekenisvolle mysterie
 De glinsteringen van de symbolen van het Onuitsprekelijke
 Als kleurschakeringen getekend in een kleurloze lucht
 Op de witte zuiverheid van de Getuige-Ziel.
 Deze kleurschakeringen waren het prisma zelve van de Allerhoogste, 340
 Zijn schoonheid, macht, vreugde de oorzaak van de schepping.
 Een onmetelijk Waarheids-Bewustzijn nam deze tekens op
 Om ze door te geven aan een of ander goddelijk kind-Hart
 Dat naar ze keek met een lach en een geluk
 En zich in deze transcendente beelden verheugde 345
 Even levend en werkelijk als de waarheden die zij herbergen.
 De reine neutraliteit van de Geest werd
 Een speelplaats van wonderen, een rendez-vous
 Voor de geheime machten van een mystieke Tijdloosheid:
 Het maakte van de Ruimte een wonder-huis van God, 350
 Het schonk door de Tijd zijn werken van leeftijdsloze macht,
 Ontsluierd gezien als een aanlokkelijk meeslepend gelaat
 De wonder en schoonheid van zijn Liefde en Kracht.
 De eeuwige Godin betrok haar kosmische huis,
 Spelend met God als een Moeder met haar kind: 355

To him the universe was her bosom of love,
His toys were the immortal verities.
All here self-lost had there its divine place.
The Powers that here betray our hearts and err,
360 Were there sovereign in truth, perfect in joy,
Masters in a creation without flaw,
Possessors of their own infinitude.
There Mind, a splendid sun of vision's rays,
Shaped substance by the glory of its thoughts
365 And moved amidst the grandeur of its dreams.
Imagination's great ensorcelling rod
Summoned the unknown and gave to it a home,
Outspread luxuriantly in golden air
Truth's iris-coloured wings of fantasy,
370 Or sang to the intuitive heart of joy
Wonder's dream-notes that bring the Real close.
Its power that makes the unknowable near and true,
In the temple of the ideal shrined the One:
It peopled thought and mind and happy sense
375 Filled with bright aspects of the might of God
And living persons of the one Supreme,
The speech that voices the ineffable,
The ray revealing unseen Presences,
The virgin forms through which the Formless shines,
380 The Word that ushers divine experience
And the Ideas that crowd the Infinite.
There was no gulf between the thought and fact,
Ever they replied like bird to calling bird;
The will obeyed the thought, the act the will.
385 There was a harmony woven twixt soul and soul.
A marriage with eternity divinised Time.
There Life pursued, unwearied of her sport,
Joy in her heart and laughter on her lips,
The bright adventure of God's game of chance.
390 In her ingenious ardour of caprice,
In her transfiguring mirth she mapped on Time
A fascinating puzzle of events,
Lured at each turn by new vicissitudes
To self-discovery that could never cease.
395 Ever she framed stark bonds for the will to break,
Brought new creations for the thought's surprise
And passionate ventures for the heart to dare,
Where Truth recurred with an unexpected face
Or else repeated old familiar joy
400 Like the return of a delightful rhyme.
At hide-and-seek on a Mother-Wisdom's breast,

Voor hem was het universum haar boezem van liefde,
 Waren de onsterfelijke waarachtigheden zijn speelgoed.
 Al wat hier zelf-verloren was had daar zijn goddelijke plaats.
 De Machten die hier ons hart misleiden en dwalen,
 Waren daar onovertroffen in waarheid, volmaakt in vreugde, 360
 Meesters in een schepping zonder smet,
 Bezitters van hun eigen oneindigheid.
 Verstand, een luisterrijke zon van droombeeld-stralen,
 Gaf daar vorm aan substantie door de majesteit van zijn gedachten
 En bewoog temidden van de grootsheid van zijn dromen. 365
 De machtige toverstaf van de verbeeldingskracht
 Sommeerde het onbekende en gaf het een thuis,
 Weelderig uitgespreid in gouden lucht
 Waarheids regenboogkleurige vleugels van fantasie,
 Of zong voor het intuïtieve hart van vreugde 370
 De droom-tonen van verwondering die de Werkelijkheid nabij brengen.
 Zijn macht die het onkenbare dichtbij en werkelijk maakt,
 Bewaarde de Ene als iets heiligs in de tempel van het ideale:
 Het bevolkte gedachte en verstand en gelukkig gevoel
 Gevuld met heldere aspecten van de macht van God 375
 En levende persoonlijkheden van de ene Allerhoogste,
 De taal die het onuitsprekelijke vertolkt,
 De lichtstraal die onzichtbare Tegenwoordigheden onthult,
 De maagdelijke vormen door welke het Vormeloze straalt,
 Het Woord dat de voorbode is van goddelijke ervaring 380
 En de Ideeën die de Oneindigheid overstelpen.
 Er was geen kloof tussen gedachte en daad,
 Altijd gaven zij antwoord zoals een vogel de roep van een vogel beantwoordt;
 De wil gehoorzaamde aan de gedachte, de daad aan de wil.
 Een harmonie was geweven tussen ziel en ziel. 385
 Een huwelijk met de eeuwigheid vergoddelijkte de Tijd.
 Daar vervolgde het Leven, onvermoeid door haar vermaak,
 Met vreugde in haar hart en een lach op haar lippen,
 Het heldere avontuur van Gods spel van kans.
 In het ingenieuze vuur van haar grilligheid, 390
 In haar herscheppende opgewektheid zette zij uit in de Tijd
 Een fascinerend raadsel van gebeurtenissen,
 Lokte met elke wending van nieuwe lotswisselingen
 Naar zelf-ontdekking waaraan nimmer een einde kwam.
 Steeds bedacht zij krachtige verbintenissen voor de wil om te doorbreken, 395
 Bracht nieuwe scheppingen voort om het denken te verrassen
 En hartstochtelijke waagstukken om te ondernemen voor het hart,
 Waar Waarheid terugkwam in een onverwacht gezicht
 Of anders vroegere vertrouwde vreugde herhaalde
 Als het weerkeren van een verrukkelijk rijm. 400
 Verstoppertje spelend op de borst van een Moeder-Wijsheid,

An artist teeming with her world-idea,
She never could exhaust its numberless thoughts
And vast adventure into thinking shapes
405 And trial and lure of a new living's dreams.
Untired of sameness and untired of change,
Endlessly she unrolled her moving act,
A mystery drama of divine delight,
A living poem of world-ecstasy,
410 A kakemono of significant forms,
A coiled perspective of developing scenes,
A brilliant chase of self-revealing shapes,
An ardent hunt of soul looking for soul,
A seeking and a finding as of gods.
415 There Matter is the Spirit's firm density,
An artistry of glad outwardness of self,
A treasure-house of lasting images
Where sense can build a world of pure delight:
The home of a perpetual happiness,
420 It lodged the hours as in a pleasant inn.
The senses there were outlets of the soul;
Even the youngest child-thought of the mind
Incarnated some touch of highest things.
There substance was a resonant harp of self,
425 A net for the constant lightnings of the spirit,
A magnet power of love's intensity
Whose yearning throb and adoration's cry
Drew God's approaches close, sweet, wonderful.
Its solidity was a mass of heavenly make;
430 Its fixity and sweet permanence of charm
Made a bright pedestal for felicity.
Its bodies woven by a divine sense
Prolonged the nearness of soul's clasp with soul;
Its warm play of external sight and touch
435 Reflected the glow and thrill of the heart's joy,
Mind's climbing brilliant thoughts, the spirit's bliss;
Life's rapture kept for ever its flame and cry.
All that now passes lived immortal there
In the proud beauty and fine harmony
440 Of Matter plastic to spiritual light.
Its ordered hours proclaimed the eternal Law;
Vision reposed on a safety of deathless forms;
Time was Eternity's transparent robe.
An architect hewing out self's living rock,
445 Phenomenon built Reality's summer-house
On the beaches of the sea of Infinity.

Een kunstenaar die overloopt van haar wereld-idee,
 Waren haar talloze gedachten onuitputtelijk
 En onmetelijk avontuur in denkende gedaanten
 En beproeving en verlokking van de dromen van een nieuw leven. 405
 Onvermoeid door onveranderlijkheid en onvermoeid door verandering,
 Ontrolde zij eindeloos haar werken in beweging,
 Een mysterie-drama van goddelijk geluk,
 Een levend gedicht van wereld-extase,
 Een kakemono van veelzeggende vormen, 410
 Een gewonden perspectief van zich ontwikkelende taferelen,
 Een briljante achtervolging van zelf-onthullende gedaanten,
 Een vurige speurtocht van ziel op zoek naar ziel,
 Een zoeken en een vinden als van goden.
 Daar is Materie de hechte verdichting van de Geest, 415
 Een kunstenaarstalent van blijde uiterlijkheid van het zelf,
 Een schatkamer van duurzame beeltenissen
 Waar gevoel een wereld kan bouwen uit pure vreugde:
 De bakermat van een eeuwigdurend geluk,
 Het huisvestte de uren als in een aangename herberg. 420
 De zintuigen daar waren uitingsmogelijkheden van de ziel;
 Zelfs de jongste kind-gedachte van het verstand
 Belichaamde een of ander spoor van de verhevenste dingen.
 Daar was substantie een resonerende harp van het zelf,
 Een net voor de onophoudelijke bliksemstralen van de geest, 425
 Een magnetische kracht van de intensiteit van liefde
 Waarvan de hunkerende kloep en de uitroep van bewondering
 Gods toenaderingen dichtbij brachten, heerlijk, wonderschoon.
 Deze soliditeit was een massa van hemelse makelij;
 Deze onveranderlijkheid en zoete bestendigheid van charme 430
 Schiep een helder voetstuk voor het gelukzalige.
 Deze lichamen geweven met een goddelijke betekenis
 Lieten de nabijheid langer duren van ziels omarming met ziel;
 Dit liefdevolle spel van uiterlijk zicht en aanraking
 Weerspiegelde de gloed en huivering van vreugde in het hart, 435
 De hoog klimmende briljante gedachten, de gelukzaligheid van de geest;
 De levenshartstocht behield voor altijd zijn vuur en strijdcreeet.
 Al wat nu plaatsvindt leefde daar onsterfelijk
 In de trotse schoonheid en zuivere harmonie
 Van Materie ontvankelijk voor het spirituele licht. 440
 Deze geordende uren verkondigden de eeuwige Wet;
 Gezichtsvermogen berustte op een zekerheid van onsterfelijke vormen;
 Tijd was het doorzichtige gewaad van het Eeuwige.
 Als een architect houwend uit de levende rots van het zelf,
 Bouwde het fenomeen het zomerhuis van de Werkelijkheid 445
 Aan de stranden van de zee van het Oneindige.

Against this glory of spiritual states,
Their parallels and yet their opposites,
Floated and swayed, eclipsed and shadowlike
450 As if a doubt made substance, flickering, pale,
This other scheme two vast negations found.
A world that knows not its inhabiting Self
Labours to find its cause and need to be;
A spirit ignorant of the world it made,
455 Obscured by Matter, travestied by Life,
Struggles to emerge, to be free, to know and reign;
These were close-tied in one disharmony,
Yet the divergent lines met not at all.
Three Powers governed its irrational course,
460 In the beginning an unknowing Force,
In the middle an embodied striving soul,
In its end a silent spirit denying life.
A dull and infelicitous interlude
Unrolls its dubious truth to a questioning Mind
465 Compelled by the ignorant Power to play its part
And to record her inconclusive tale,
The mystery of her inconscient plan
And the riddle of a being born from Night
By a marriage of Necessity with Chance.
470 This darkness hides our nobler destiny.
A chrysalis of a great and glorious truth,
It stifles the winged marvel in its sheath
Lest from the prison of Matter it escape
And, wasting its beauty on the formless Vast,
475 Merged into the Unknowable's mystery,
Leave unfulfilled the world's miraculous fate.
As yet thought only some high spirit's dream
Or a vexed illusion in man's toiling mind,
A new creation from the old shall rise,
480 A Knowledge inarticulate find speech,
Beauty suppressed burst into paradise bloom,
Pleasure and pain dive into absolute bliss.
A tongueless oracle shall speak at last,
The Superconscient conscious grow on earth,
485 The Eternal's wonders join the dance of Time.
But now all seemed a vainly teeming vast
Upheld by a deluded Energy
To a spectator self-absorbed and mute,
Careless of the unmeaning show he watched,
490 Regarding the bizarre procession pass
Like one who waits for an expected end.
He saw a world that is from a world to be.

Tegen deze glorie van spirituele staten,
 Hun parallel en toch hun tegenpool,
 Zweefde en wiegde, verduisterd en schaduwachtig
 Als twijfel die substantie was geworden, flakkerend, bleek, 450
 Dit andere plan dat twee onmetelijke ontkenningen vond.
 Een wereld die zijn eigen inwonende Zelf niet kent,
 Zwoegt om zijn oorzaak en bestaansbehoefte te vinden;
 Een geest onwetend van de wereld die hij had gemaakt,
 Verduisterd door Materie, door het Leven vertekend, 455
 Worstelt om te verrijzen, om vrij te zijn, te weten en te heersen;
 Deze waren nauw samengebonden in één disharmonie,
 Doch de uiteenlopende lijnen raakten elkaar nergens.
 Drie Machten beheersten er de redeloze gedragslijn,
 In het begin een onwetende Kracht, 460
 In het midden een belichaamde strijdende ziel,
 Aan het einde een stille ziel die het leven ontkende.
 Een afgestompt en onfortuinlijk interval
 Onthult zijn twijfelachtige waarheid aan een twijfelend Verstand
 Door de onwetende Macht gedwongen om zijn rol te spelen 465
 En om haar onovertuigende legende op te tekenen,
 Het mysterie van haar onbewuste plan
 En het raadsel van een wezen geboren uit de Nacht
 Door een huwelijk van Noodzakelijkheid met Kans.
 Deze duisternis verhult onze edelere bestemming. 470
 Een vlinderpop van een grootse en glorieuze waarheid,
 Het laat het gevleugelde wonder in zijn cocon verstikken
 Uit vrees dat het uit de gevangenis van de Materie ontsnappen zou
 En, zijn schoonheid verkwistend op de vormeloze Onmetelijkheid,
 Gevoegd bij het mysterie van het Onkenbare, 475
 's Werelds mirakuleuze lot onvervuld zou laten.
 Tot dusver slechts gedacht als een of andere verheven droom van de geest
 Of een geërgerd waandenkbeeld in het zwoegende verstand van de mens,
 Zal een nieuwe schepping uit de oude verrijzen,
 Een onverwoordbare Kennis zal woorden vinden, 480
 Onderdrukte schoonheid in paradijselijke bloesem uitbarsten,
 Plezier en pijn opgaan in absolute gelukzaligheid.
 Een sprakeloos orakel zal uiteindelijk spreken,
 Het Bovenbewuste zal bewust worden op aarde,
 De wonderen van het Eeuwige zullen zich voegen bij de dans van de Tijd. 485
 Maar nu leek al een tevergeefs wemelende onmetelijkheid
 Gedragen door een bedrieglijke Energie
 Voor een toeschouwer in zichzelf gekeerd en zwijgend,
 Onverschillig voor de betekenisloze vertoning die hij gadesloeg,
 En keek hoe de bizarre processie voorbijtrok 490
 Als een die wacht op een voorzien slot.
 Hij zag een wereld die uit een wereld worden zal.

There he divined rather than saw or felt,
Far off upon the rim of consciousness,
495 Transient and frail this little whirling globe
And on it left like a lost dream's vain mould,
A fragile copy of the spirit's shell,
His body gathered into mystic sleep.
A foreign shape it seemed, a mythic shade.

500 Alien now seemed that dim far universe,
Self and eternity alone were true.
Then memory climbed to him from the striving planes
Bringing a cry from once-loved cherished things,
And to the cry as to its own lost call
505 A ray replied from the occult Supreme.
For even there the boundless Oneness dwells.
To its own sight unrecognisable,
It lived still sunk in its own tenebrous seas,
Upholding the world's inconscient unity
510 Hidden in Matter's insentient multitude.
This seed-self sown in the Indeterminate
Forfeits its glory of divinity,
Concealing the omnipotence of its Force,
Concealing the omniscience of its Soul;
515 An agent of its own transcendent Will,
It merges knowledge in the inconscient deep;
Accepting error, sorrow, death and pain,
It pays the ransom of the ignorant Night,
Redeeming by its substance Nature's fall.
520 Himself he knew and why his soul had gone
Into earth's passionate obscurity
To share the labour of an errant Power
Which by division hopes to find the One.
Two beings he was, one wide and free above,
525 One struggling, bound, intense, its portion here.
A tie between them still could bridge two worlds;
There was a dim response, a distant breath;
All had not ceased in the unbounded hush.
His heart lay somewhere conscious and alone
530 Far down below him like a lamp in night;
Abandoned it lay, alone, imperishable,
Immobile with excess of passionate will,
His living, sacrificed and offered heart
Absorbed in adoration mystical,
535 Turned to its far-off fount of light and love.
In the luminous stillness of its mute appeal
It looked up to the heights it could not see;

Daar voorspelde hij eerder dan dat hij zag of voelde,
 Ver weg aan de rand van het bewustzijn,
 Vergankelijk en broos deze kleine wentelende werelddbol 495
 En liet hierop als een zinloze vorm van een verloren droom achter,
 Een breekbare afdruk van de schelp van de geest,
 Zijn lichaam bijeengegaard in mystieke slaap.
 Een vreemde gedaante leek het, een mystieke schaduw.

Vreemd leek nu dat schemerige verre universum, 500
 Slechts zelf en eeuwigheid waren echt.
 Toen kwam herinnering naar hem omhoog vanaf de zwoegende sferen
 En bracht een uitroep van eens geliefde gekoesterde dingen,
 En naar de uitroep en naar zijn eigen verloren vraag
 Antwoordde een lichtstraal van de occulte Allerhoogste. 505
 Want zelfs daar woont de grenzeloze Eenheid.
 Onherkenbaar voor zijn eigen zicht,
 Leefde het nog altijd in zijn eigen duistere zeeën verzonken,
 Schragend 's werelds onbewuste samenstel
 Verborgen in de gevoelloze veelvuldigheid van de Materie. 510
 Dit zelf-zaad dat in het Onbestemde werd gezaaid
 Verspeelt zijn glorie van goddelijkheid,
 Verbergend de almacht van zijn Kracht,
 Verbergend de alwetendheid van zijn Ziel;
 Als bemiddelaar van zijn eigen transcendente Wil, 515
 Vermelt het kennis met de onbewuste diepte;
 Door dwaling, smart, dood en pijn te aanvaarden,
 Betaalt het het losgeld van de onwetende Nacht,
 Heeft met zijn substantie ingelost de val van de Natuur.
 Hij kende zichzelf en waarom zijn ziel was gegaan 520
 In de aardse onstuimige duisternis
 Om in het gezwoeg te delen van een dolende Macht
 Die door verdeeldheid de Ene hoopt te vinden.
 Twee wezens was hij, één weids en vrij boven,
 Één zwoegend, gebonden, intens, zijn aandeel hier. 525
 Een band tussen hen kon nog altijd twee werelden overbruggen;
 Er was een vaag antwoord, een verre adem;
 Niet alles was gestopt in het onbegrensde zwijgen.
 Zijn hart lag ergens bewust en eenzaam
 Ver beneden hem als een lamp in de nacht; 530
 Aan zijn lot overgelaten lag het, alleen, onvergankelijk,
 Bewegingsloos met een overmaat aan hartstochtelijke wilskracht,
 Zijn levende, afgestane en opgeofferde hart
 Opgestaan in mystieke aanbidding,
 Keerde zich naar zijn verafgelegen bron van licht en liefde. 535
 In de lichtende stilte van zijn stilzwijgende smeekbede
 Keek het op naar de hoogten die het niet kon zien;

It yearned from the longing depths it could not leave.
In the centre of his vast and fateful trance
540 Half-way between his free and fallen selves,
Interceding twixt God's day and the mortal's night,
Accepting worship as its single law,
Accepting bliss as the sole cause of things,
Refusing the austere joy which none can share,
545 Refusing the calm that lives for calm alone,
To her it turned for whom it willed to be.
In the passion of its solitary dream
It lay like a closed soundless oratory
Where sleeps a consecrated argent floor
550 Lit by a single and untrembling ray
And an invisible Presence kneels in prayer.
On some deep breast of liberating peace
All else was satisfied with quietude;
This only knew there was a truth beyond.
555 All other parts were dumb in centred sleep
Consenting to the slow deliberate Power
Which tolerates the world's error and its grief,
Consenting to the cosmic long delay,
Timelessly waiting through the patient years
560 Her coming they had asked for earth and men;
This was the fiery point that called her now.
Extinction could not quench that lonely fire;
Its seeing filled the blank of mind and will;
Thought dead, its changeless force abode and grew.
565 Armed with the intuition of a bliss
To which some moved tranquillity was the key,
It persevered through life's huge emptiness
Amid the blank denials of the world.
It sent its voiceless prayer to the Unknown;
570 It listened for the footsteps of its hopes
Returning through the void immensities,
It waited for the fiat of the Word
That comes through the still self from the Supreme.

END OF CANTO THREE

Het hunkerde vanuit de verlangende diepten die het niet verlaten kon.
 In het middelpunt van zijn onmetelijke en profetische trance
 Halverwege tussen zijn vrije en zijn gevallene zelve, 540
 Bemiddelend tussen Gods dag en de nacht van de sterfelijke,
 Aanbidding aanvaardend als zijn enige wet,
 Gelukzaligheid aanvaardend als de enige oorzaak der dingen,
 De strenge vreugde weigerend waarin niemand kan delen,
 De kalme weigerend die leeft voor kalme alleen, 545
 Keerde het zich naar haar voor wie het wenste te bestaan.
 In de hartstocht van zijn eenzame droom
 Lag het als een gesloten geluidloos oratorium
 Waar een gewijde zilveren vloer slaapt
 Verlicht door een enkele en roerloze lichtstraal 550
 En waar een onzichtbare Tegenwoordigheid knielt in gebed.
 Op een of andere raadselachtige borst van bevrijdende vrede
 Was al het andere met stilte tevreden;
 Dit wist alleen dat er daarbuiten een waarheid bestond.
 Alle andere delen waren stil in verinnerlijkte slaap 555
 Instemmend met de langzame weloverwogen Macht
 Die 's werelds dwalen gedooft en haar smart,
 Instemmend met het kosmische langdurige uitstel,
 Tijdloos wachtend door de geduldige jaren
 Hadden zij haar komst gevraagd voor aarde en mens; 560
 Dit was het vurige punt dat haar nu riep.
 Te sterven kon niet dat eenzame vuur doven;
 Het zicht ervan vulde de leegte van verstand en wil;
 Doodgewaand, bleef de onveranderlijke kracht en groeide.
 Gewapend met de intuïtie van een gelukzaligheid 565
 Voor welke een of andere bewogen tranquilliteit de sleutel was,
 Bleef het volharden door de reusachtige leegten van het leven
 Temidden van de wezenloze ontkenningen van de wereld.
 Het zond zijn stemloze gebed naar het Onbekende
 Het luisterde voor de voetstap van zijn hoop 570
 Die wederkeert door de lege onmetelijkheden,
 Het verwachtte het bevel van het Woord
 Dat komt door het stille zelf van het Allerhoogste.

EINDE VAN CANTO DRIE

Canto Four

The Vision and the Boon

Then suddenly there rose a sacred stir.
Amid the lifeless silence of the Void
In a solitude and an immensity
A sound came quivering like a loved footfall
5 Heard in the listening spaces of the soul;
A touch perturbed his fibres with delight.
An Influence had approached the mortal range,
A boundless Heart was near his longing heart,
A mystic Form enveloped his earthly shape.
10 All at her contact broke from silence' seal;
Spirit and body thrilled identified,
Linked in the grasp of an unspoken joy;
Mind, members, life were merged in ecstasy.
Intoxicated as with nectarous rain
15 His nature's passioning stretches flowed to her,
Flashing with lightnings, mad with luminous wine.
All was a limitless sea that heaved to the moon.
A divinising stream possessed his veins,
His body's cells awoke to spirit sense,
20 Each nerve became a burning thread of joy:
Tissue and flesh partook beatitude.
Alight, the dun unplumbed subconscious caves
Thrilled with the prescience of her longed-for tread
And filled with flickering crests and praying tongues.
25 Even lost in slumber, mute, inanimate
His very body answered to her power.
The One he worshipped was within him now:
Flame-pure, ethereal-tressed, a mighty Face
Appeared and lips moved by immortal words;
30 Lids, Wisdom's leaves, drooped over rapture's orbs.
A marble monument of ponderings, shone
A forehead, sight's crypt, and large like ocean's gaze
Towards Heaven, two tranquil eyes of boundless thought
Looked into man's and saw the god to come.
35 A Shape was seen on threshold Mind, a Voice
Absolute and wise in the heart's chambers spoke:

Canto Vier

De Verschijning en de Gift van Genade

Toen verrees plotseling een geheiligde beroering.
In de levenloze stilte van de Leegte
In een eenzaamheid en een immensiteit
Kwam een geluid dat klonk als een geliefde voetstap
Gehoord in de luisterende ruimen van de ziel; 5
Een aanraking bracht zijn vezels in verwarring met geluk.
Een Invloed was de sterfelijke sfeer genaderd,
Een grenzeloos Hart was dichtbij zijn hunkerende hart,
Een mystiek Wezen omhulde zijn aardse gedaante.
Alles door haar aangeraakt verbrak het zegel van het zwijgen; 10
Geest en lichaam huiverden vereenzelvigd,
Verbonden in de greep van een onuitgesproken vreugde;
Verstand, ledematen, leven gingen in extase op.
Bedwelmd als door nectar-regen stroomden 15
De met hartstocht vervulde uitgestrektheden van zijn natuur naar haar toe,
Door bliksemingen verlicht, waanzinnig van heldere wijn.
Al was een grenzeloze zee die zich verhief naar de maan.
Een vergoddelijkende stroom had bezit genomen van zijn aderen,
Zijn lichaamscellen ontwaakten tot geestelijk besef,
Iedere zenuw werd een brandende vezel van vreugde: 20
Weefsel en vlees hadden deel aan de gelukzaligheid.
In brand geraakt, huiverden de donkere ongepeilde onderbewuste spelonken
Met het voorweten van haar langverwachte tred
En werden met flakkerende schuimkoppen en smekende tongen gevuld.
Zelfs verloren in sluimering, verstomd, onbezield 25
Beantwoordde zijn lichaam zelf aan haar macht.
Binnenin hem was nu Ene die hij aanbad:
Zuiver als vuur, met etherische lokken, verscheen een machtig Gelaat
En lippen door onsterfelijke woorden bewogen;
Oogleden, vizieren van Wijsheid, waren neergeslagen over oogappels van verrukking. 30
Een voorhoofd gelijk een marmeren monument van overweging straalde,
Een crypte van helderziendheid en weids als een oceanische blik
Gericht naar de Hemel twee kalme ogen van grenzeloze gedachte
Keken in die van de mens en zagen de god die komen ging.
Een Gedaante werd op Verstands drempel gezien, een Stem 35
Absoluut en wijs sprak in de kamers van het hart:

- “O Son of Strength who climbst creation’s peaks,
No soul is thy companion in the light;
Alone thou standest at the eternal doors.
40 What thou hast won is thine, but ask no more.
O Spirit aspiring in an ignorant frame,
O Voice arisen from the Inconscient’s world,
How shalt thou speak for men whose hearts are dumb,
Make purblind earth the soul’s seer-vision’s home
45 Or lighten the burden of the senseless globe?
I am the Mystery beyond reach of mind,
I am the goal of the travail of the suns;
My fire and sweetness are the cause of life.
But too immense my danger and my joy.
50 Awake not the immeasurable descent,
Speak not my secret name to hostile Time;
Man is too weak to bear the Infinite’s weight.
Truth born too soon might break the imperfect earth.
Leave the all-seeing Power to hew its way:
55 In thy single vast achievement reign apart
Helping the world with thy great lonely days.
I ask thee not to merge thy heart of flame
In the Immobile’s wide uncaring bliss,
Turned from the fruitless motion of the years,
60 Deserting the fierce labour of the worlds,
Aloof from beings, lost in the Alone.
How shall thy mighty spirit brook repose
While Death is still unconquered on the earth
And Time a field of suffering and pain?
65 Thy soul was born to share the laden Force;
Obey thy nature and fulfil thy fate:
Accept the difficulty and godlike toil,
For the slow-paced omniscient purpose live.
The Enigma’s knot is tied in humankind.
70 A lightning from the heights that think and plan,
Ploughing the air of life with vanishing trails,
Man, sole awake in an unconscious world,
Aspires in vain to change the cosmic dream.
Arrived from some half-luminous Beyond
75 He is a stranger in the mindless vasts;
A traveller in his oft-shifting home
Amid the tread of many infinities,
He has pitched a tent of life in desert Space.
Heaven’s fixed regard beholds him from above,
80 In the house of Nature a perturbing guest,
A voyager twixt Thought’s inconstant shores,
A hunter of unknown and beautiful Powers,

“O Zoon van Kracht die de toppen van de schepping beklimt,
 Geen ziel is u tot metgezel in het licht;
 Alleen staat gij voor de deuren van het eeuwige.
 Wat ge gewonnen hebt is het uwe, maar vraag niet meer. 40
 O Geest aspirerend in een onwetend lichaam,
 O Stem verzezen uit de wereld van Onbewustheid,
 Hoe zult gij spreken voor mensen wier harten zijn verstomd,
 Van de halfblinde aarde het huis maken van het ziener-zicht der ziel
 Of de last van de gevoelloze wereld verlichten? 45
 Ik ben het Mysterie voorbij het bereik van het verstand,
 Ik ben de eindbestemming van het zwoegen der zonnen;
 Mijn vuur en lieflijkheid zijn de oorzaak van het leven.
 Doch te immens is mijn gevaar en mijn vreugde.
 Wek niet de onmetelijke nederdaling, 50
 Spreek niet mijn geheime naam tegen de vijandelijke Tijd;
 De mens is te zwak om het gewicht van de Oneindigheid te dragen.
 Waarheid te vroeg geboren kan de onvolmaakte aarde breken.
 Laat de alziende Macht zich zijn weg houwen:
 In wat gij alleen en onmetelijk hebt bereikt, heers daar afzijdig 55
 En help de wereld met uw grote eenzame dagen.
 Ik vraag u niet om uw hart van vuur
 Te laten opgaan in de weidse zorgeloze gelukzaligheid van het Onbeweeglijke,
 Afgekeerd van het vruchteloze verstrijken van de jaren,
 Het woeste zwoegen van de werelden in de steek te laten, 60
 Van schepselen afgezonderd, verloren in het Allene.
 Hoe zal uw machtige geest berusting verdragen
 Zolang de Dood nog altijd onoverwonnen is op aarde
 En de Tijd een veld is van leed en pijn?
 Uw ziel werd geboren om in de beladen Kracht te delen; 65
 Geef gehoor aan uw natuur en vervul uw lot:
 Aanvaard de moeilijkheid en het godgelijke gezwoeg,
 Leef voor het stapsgewijze alwetende doel.
 De Enigma-knoop is gelegd in de menselijke natuur.
 Als een weerlichten vanaf de hoogten die denken en beramen, 70
 Dat de levenshemel doorklieft met vervagende sporen,
 Verlangt de mens, als enige ontwaakt in een onbewuste wereld,
 Tevergeefs om de kosmische droom te veranderen.
 Van een of ander half-verlicht Onbekende gearriveerd
 Is hij een vreemdeling in de verstandsloze onmetelijkheden; 75
 Een reiziger in zijn dikwijls wisselende huis
 Temidden van de tred van vele oneindigheden,
 Heeft hij een tent van leven opgeslagen in de verlaten Ruimte.
 Hemels onveranderlijke blik beziet hem van bovenaf,
 In het huis van de Natuur een storende gast, 80
 Een reiziger tussen de wisselende kusten van het Denken,
 Een jager op onbekende en schone Machten,

- A nomad of the far mysterious Light,
In the wide ways a little spark of God.
- 85 Against his spirit all is in dire league,
A Titan influence stops his Godward gaze.
Around him hungers the unpitying Void,
The eternal Darkness seeks him with her hands,
Inscrutable Energies drive him and deceive,
- 90 Immense implacable deities oppose.
An inert Soul and a somnambulist Force
Have made a world estranged from life and thought;
The Dragon of the dark foundations keeps
Unalterable the law of Chance and Death;
- 95 On his long way through Time and Circumstance
The grey-hued riddling nether shadow-Sphinx,
Her dreadful paws upon the swallowing sands,
Awaits him armed with the soul-slaying word:
Across his path sits the dim camp of Night.
- 100 His day is a moment in perpetual Time;
He is the prey of the minutes and the hours.
Assailed on earth and unassured of heaven,
Descended here unhappy and sublime,
A link between the demigod and the beast,
- 105 He knows not his own greatness nor his aim;
He has forgotten why he has come and whence.
His spirit and his members are at war;
His heights break off too low to reach the skies,
His mass is buried in the animal mire.
- 110 A strange antinomy is his nature's rule.
A riddle of opposites is made his field:
Freedom he asks but needs to live in bonds,
He has need of darkness to perceive some light
And need of grief to feel a little bliss;
- 115 He has need of death to find a greater life.
All sides he sees and turns to every call;
He has no certain light by which to walk;
His life is a blind-man's-buff, a hide-and-peek;
He seeks himself and from himself he runs;
- 120 Meeting himself, he thinks it other than he.
Always he builds, but finds no constant ground,
Always he journeys, but nowhere arrives;
He would guide the world, himself he cannot guide;
He would save his soul, his life he cannot save.
- 125 The light his soul had brought his mind has lost;
All he has learned is soon again in doubt;
A sun to him seems the shadow of his thoughts,
Then all is shadow again and nothing true:

Een nomade van het verre mysterieuze Licht,
 In de wijde ruimen een kleine vonk van God.

Tegen zijn geest spant alles zich onheilspellend samen, 85
 Een Titanische invloed weerhoudt zijn Godsgerichte blik.
 Rondom hem ligt hongerend de meedogenloze Leegte,
 De eeuwige Duisternis zoekt hem met haar handen,
 Raadselachtige Energieën drijven en misleiden hem,
 Immense onverbiddelijke godheden streven hem tegen. 90

Een inerte Ziel en een slaapwandelende Kracht
 Schiepen een wereld vervreemd van leven en denken;
 De Draak van de duistere fundamenten houdt
 Onveranderlijk vast aan de wet van Toeval en Dood;
 Op zijn lange weg van Tijd en Omstandigheid 95
 Wacht de grijsgekleurde, in raadselen sprekende, schimmige schaduw-Sphinx,
 Haar vreselijke klauwen op het verzwelgende zand,
 Hem op, gewapend met het ziele-dodende woord:
 Over zijn pad ligt het schemerige kampement van de Nacht.
 Zijn dag is een oogwenk in de eeuwigdurende Tijd; 100
 Hij is ten prooi aan de minuten en uren.
 Belaagd op aarde en onzeker van de hemel,
 Tot hier afgedaald, ongelukkig en verheven,
 Een schakel tussen de halfgod en het beest,
 Kent hij zijn eigen grootsheid niet noch zijn doel; 105
 Hij is vergeten waarom hij gekomen is en waarvandaan.
 Zijn geest en zijn ledematen zijn met elkaar in oorlog;
 Zijn hoogten begeven het te laag om de hemelen te bereiken,
 Hij is grotendeels begraven in het dierlijke slijk.
 Een vreemde tegenstrijdigheid beheerst zijn natuur. 110
 Als een raadsel van tegenstellingen is zijn terrein geschapen:
 Vrijheid vraagt hij maar moet in kluisters leven,
 Hij heeft duisternis nodig om wat licht te kunnen opvangen
 En behoefte aan droefenis om een beetje gelukzaligheid te voelen;
 De dood heeft hij nodig om een groter leven te vinden. 115
 Alle kanten ziet hij en gaat in op elke vraag;
 Hij heeft geen zeker licht waarbij hij lopen kan;
 Hij leeft alsof hij blindemannetje speelt of verstoppertje;
 Hij zoekt zichzelf en rent voor zichzelf weg;
 Als hij zichzelf ontmoet, denkt hij dat het iemand anders is. 120
 Altijd bouwt hij, maar vindt geen vaste grond,
 Altijd reist hij door, maar komt nergens aan;
 De wereld zou hij leiden, zichzelf kan hij niet leiden;
 Zijn ziel zou hij redden, zijn leven redden kan hij niet.
 Het licht dat zijn ziel heeft gebracht ging voor zijn verstand verloren; 125
 Al wat hij geleerd heeft is weldra weer in twijfel;
 Een zon lijkt voor hem de schaduw van zijn gedachten,
 Dan is al weer schaduw en niets is waar:

- Unknowing what he does or whither he tends
130 He fabricates signs of the Real in Ignorance.
He has hitched his mortal error to Truth's star.
Wisdom attracts him with her luminous masks,
But never has he seen the face behind:
A giant Ignorance surrounds his lore.
- 135 Assigned to meet the cosmic mystery
In the dumb figure of a material world,
His passport of entry false and his personage,
He is compelled to be what he is not;
He obeys the Inconscience he had come to rule
- 140 And sinks in Matter to fulfil his soul.
Awakened from her lower driven forms
The Earth-Mother gave her forces to his hands
And painfully he guards the heavy trust;
His mind is a lost torch-bearer on her roads.
- 145 Illumining breath to think and plasm to feel,
He labours with his slow and sceptic brain
Helped by the reason's vacillating fires,
To make his thought and will a magic door
For knowledge to enter the darkness of the world
- 150 And love to rule a realm of strife and hate.
A mind impotent to reconcile heaven and earth
And tied to Matter with a thousand bonds,
He lifts himself to be a conscious god.
Even when a glory of wisdom crowns his brow,
- 155 When mind and spirit shed a grandiose ray
To exalt this product of the sperm and gene,
This alchemist's miracle from plasm and gas,
And he who shared the animal's run and crawl
Lifts his thought-stature to the Immortal's heights,
- 160 His life still keeps the human middle way;
His body he resigns to death and pain,
Abandoning Matter, his too heavy charge.
A thaumaturge sceptic of miracles,
A spirit left sterile of its occult power
- 165 By an unbelieving brain and credulous heart,
He leaves the world to end where it began:
His work unfinished he claims a heavenly prize.
Thus has he missed creation's absolute.
Half-way he stops his star of destiny:
- 170 A vast and vain long-tried experiment,
An ill-served high conception doubtfully done,
The world's life falters on not seeing its goal,
A zigzag towards unknown dangerous ground
Ever repeating its habitual walk,

Onbekend met wat hij doet of waarheen hij zich richt
 Verzint hij tekens van het Ware in Onwetendheid. 130
 Hij heeft zijn sterfelijke dwalen vastgehaakt aan de ster van Waarheid.
 Wijsheid trekt hem aan met haar lichtende maskers,
 Doch nimmer heeft hij het gezicht erachter gezien:
 Een reuzen-Onwetendheid omgeeft zijn kennis.
 Aangewezen om het kosmische mysterie tegemoet te treden 135
 In de stomme gedaante van een materiële wereld,
 Zijn paspoort van toegang vals en zijn personage,
 Is hij gedwongen te zijn wat hij niet is;
 Hij gehoorzaamt het Onbewuste waarover hij kwam heersen
 En gaat onder in Materie om zijn ziel te vervullen. 140
 Uit haar lagere gedreven vormen ontwaakt
 Gaf de Aard-Moeder hem haar krachten in handen
 En nauwgezet waakt hij over zijn zware opdracht;
 Zijn verstand is een verdwaalde toortsdrager op haar wegen.
 De adem verlichtend tot denken en het plasma tot voelen, 145
 Zwoegt hij met zijn trage en sceptische brein
 Geholpen door het aarzelende vuur van de rede,
 Om van zijn denken en wil een magische deur te maken
 Voor kennis om de duisternis der wereld te betreden
 En liefde om een domein van twist en haat te beheersen. 150
 Een verstand onmachtig om hemel en aarde te verzoenen
 En gebonden aan Materie met duizend ketenen,
 Verheft hij zichzelf om een bewuste god te zijn.
 Zelfs wanneer een glorie van wijsheid zijn voorhoofd kroont,
 Wanneer verstand en geest grandioze stralen verspreiden 155
 Om dit produkt van zaadcel en gen te verheerlijken,
 Dit alchemisten-mirakel van plasma en gas,
 En hij die deelde in het rennen en kruipen van het dier
 Zijn gedachte-gestalte verheft naar de hoogten van Onsterfelijkheid,
 Houdt zijn leven nog steeds de menselijke middelste weg; 160
 Zijn lichaam staat hij af aan dood en pijn,
 Materie geeft hij op, zijn te zware last.
 Een wonderdoener sceptisch over wonderen,
 Een geest ontdaan van zijn occulte macht
 Door een ongelovig brein en een lichtgelovig hart, 165
 Hij verlaat de wereld om te eindigen waar het begon:
 Zijn werk onafgemaakt eist hij een hemelse prijs.
 Aldus heeft hij het absolute van de schepping gemist.
 Halverwege houdt hij zijn ster van lotsbestemming tegen:
 Als een onmetelijk en zinloos lang-gepoogd experiment, 170
 Een slecht-gediende verheven conceptie twijfelachtig uitgevoerd,
 Wankelde 's werelds leven omdat het niet zijn doeleinde zag, –
 Een zigzag-koers naar onbekend gevaarlijk terrein
 Die altijd zijn gebruikelijke wandelgang herhaalt,

- 175 Ever retreating after marches long
And hardiest victories without sure result,
Drawn endlessly an inconclusive game.
In an ill-fitting and voluminous robe
A radiant purpose still conceals its face,
180 A mighty blindness stumbles hoping on,
Feeding its strength on gifts of luminous Chance.
Because the human instrument has failed,
The Godhead frustrate sleeps within its seed,
A spirit entangled in the forms it made.
185 His failure is not failure whom God leads;
Through all the slow mysterious march goes on:
An immutable Power has made this mutable world;
A self-fulfilling transcendence treads man's road;
The driver of the soul upon its path,
190 It knows its steps, its way is inevitable,
And how shall the end be vain when God is guide?
However man's mind may tire or fail his flesh,
A will prevails cancelling his conscious choice:
The goal recedes, a bourneless vastness calls
195 Retreating into an immense Unknown;
There is no end to the world's stupendous march,
There is no rest for the embodied soul.
It must live on, describe all Time's huge curve.
An Influx presses from the closed Beyond
200 Forbidding to him rest and earthly ease,
Till he has found himself he cannot pause.
A Light there is that leads, a Power that aids;
Unmarked, unfelt it sees in him and acts:
Ignorant, he forms the All-Conscient in his depths,
205 Human, looks up to superhuman peaks:
A borrower of Supernature's gold,
He paves his road to Immortality.
The high gods look on man and watch and choose
Today's impossibles for the future's base.
210 His transience trembles with the Eternal's touch,
His barriers cede beneath the Infinite's tread;
The Immortals have their entries in his life:
The Ambassadors of the Unseen draw near.
A splendour sullied by the mortal air,
215 Love passes through his heart, a wandering guest.
Beauty surrounds him for a magic hour,
He has visits of a large revealing joy,
Brief witnessesses release him from himself,
Enticing towards a glory ever in front
220 Hopes of a deathless sweetness lure and leave.

Altijd op de terugtocht van langdurige dagmarsen	175
En de dapperste overwinningen zonder zekere afloop, Eindeloos onbeslist een onovertuigend spel. In een slecht passend en omvangrijk gewaad Verbergt een stralende bedoeling nog altijd zijn gezicht,	
Een machtige blindheid strompelt hopenoort, Het voedt zijn kracht met de gaven van verlichte Kans. Omdat het menselijke instrument heeft gefaald, Slaapt verijdeld de Godheid in zijn kiem, Een geest verstrikt in de vormen die hij heeft gemaakt. Zijn falen is niet het falen dat God leidt;	180
Door alles gaat de langzame mysterieuze opmars verder: Een onveranderlijke Macht heeft deze veranderlijke wereld gemaakt; Een zelf-vervullende transcendentie bewandelt de menselijke weg; Een voerman van de ziel op zijn pad, Hij kent zijn schreden, zijn weg is onvermijdelijk,	185
En hoe kan het einde zinloos zijn als God de gids is? Hoezeer ook het menselijk verstand zich vermoeit of zijn vlees tekort schiet, Een wilskracht zegeviert en maakt zijn bewuste keuze ongedaan: Het doeleinde wijkt terug, een grenzeloze onmetelijkheid roept En neemt toevlucht in een immense Onbekendheid;	190
Er komt geen einde aan 's werelds ontzagwekkende opmars, Er komt geen rust voor de belichaamde ziel. Het moet voortleven, heel de reusachtige boog des Tijds beschrijven. Een Toevloed dringt op vanuit het besloten Onbekende En verbiedt hem om stil te staan en het zich op aarde gemakkelijk te maken,	195
Tot hij zichzelf gevonden heeft kan hij niet rusten. Er is een Licht dat leidt, een Macht die helpt; Onopgemerkt, ongevoeld ziet het in hem en handelt: Onwetend, vormt hij het Al-Bewuste in zijn diepten, Menselijk, kijkt hij omhoog naar bovenmenselijke toppen:	200
Een die het Bovennatuurlijke goud in bruikleen heeft, Plaveit zijn weg naar de Onsterfelijkheid. De verheven goden kijken neer op de mens en houden de wacht en kiezen De onmogelijkheden van vandaag als de grondslag voor de toekomst. Zijn kortstondigheid beeft door het Eeuwige aangeraakt,	205
Zijn barrières wijken onder de tred van de Oneindigheid; De Onsterfelijken hebben ingang in zijn leven: De Ambassadeurs van het Onzichtbare komen naderbij. Als een pracht door de sterfelijke lucht bevekt, Trekt Liefde door zijn hart, een ronddolende bezoeker.	210
Schoonheid omgeeft hem gedurende een magisch uur, Hij wordt bezocht door een milddadige onthullende vreugde, Kortstondige weidsheden bevrijden hem van zichzelf, Lokken hem naar een glorie die hem altijd vooruit is De hoop van een onsterfelijke lieflijkheid trekt hem aan en verlaat hem weer.	215
	220

- His mind is crossed by strange discovering fires,
Rare intimations lift his stumbling speech
To a moment's kinship with the eternal Word;
A masque of Wisdom circles through his brain
225 Perturbing him with glimpses half divine.
He lays his hands sometimes on the Unknown;
He communes sometimes with Eternity.
A strange and grandiose symbol was his birth
And immortality and spirit-room
230 And pure perfection and a shadowless bliss
Are this afflicted creature's mighty fate.
In him the Earth-Mother sees draw near the change
Foreshadowed in her dumb and fiery depths,
A godhead drawn from her transmuted limbs,
235 An alchemy of Heaven on Nature's base.
Adept of the self-born unfailling line,
Leave not the light to die the ages bore,
Help still humanity's blind and suffering life:
Obey thy spirit's wide omnipotent urge.
240 A witness to God's parley with the Night,
It leaned compassionate from immortal calm
And housed desire, the troubled seed of things.
Assent to thy high self, create, endure.
Cease not from knowledge, let thy toil be vast.
245 No more can earthly limits pen thy force;
Equal thy work with long unending Time's.
Traveller upon the bare eternal heights,
Tread still the difficult and dateless path
Joining the cycles with its austere curve
250 Measured for man by the initiate Gods.
My light shall be in thee, my strength thy force.
Let not the impatient Titan drive thy heart,
Ask not the imperfect fruit, the partial prize.
Only one boon, to greaten thy spirit, demand;
255 Only one joy, to raise thy kind, desire.
Above blind fate and the antagonist powers
Moveless there stands a high unchanging Will;
To its omnipotence leave thy work's result.
All things shall change in God's transfiguring hour."
- 260 August and sweet sank hushed that mighty Voice.
Nothing now moved in the vast brooding space:
A stillness came upon the listening world,
A mute immensity of the Eternal's peace.
But Aswapati's heart replied to her,
265 A cry amid the silence of the Vasts:

Vreemde vuren van ontdekking kruisen zijn verstand,
 Zeldzame wenken verheffen zijn stuntelige taal
 Tot een moment van verwantschap met het eeuwige Woord;
 Een maskerade van Wijsheid waart door zijn brein,
 Verwart hem met indrukken half-goddelijk. 225
 Soms weet hij zijn handen te leggen op het Onbekende;
 Hij onderhoudt zich soms met het Eeuwige.
 Een vreemd en grandioos symbool was zijn geboorte
 En onsterfelijkheid en geest-ruimte
 En zuivere volmaaktheid en een schaduwloze gelukzaligheid 230
 Zijn voor dit gekwelde schepsel zijn machtige bestemming.
 In hem ziet de Aard-Moeder de verandering naderen
 In haar stilzwijgende en vurige diepten voorzien,
 Een godheid onttrokken aan haar getransmuteerde ledematen,
 Een Hemelse alchemie op het fundament van de Natuur. 235
 Ingewijde van de zelf-geboren ononderbroken lijn,
 Laat niet het licht sterven dat de eeuwen droeg,
 Help nog steeds het blinde en gepijnigde leven van de mensheid:
 Gehoorzaam het weidse almachtige verlangen van uw geest.
 Een getuige van Gods onderhoud met de Nacht, 240
 Het neigde begaan vanaf de onsterfelijke kalmtte
 En herbergde begeerte, het zorgwekkende zaad der dingen.
 Stem in met uw verheven zelf, breng tot stand, verdraag.
 Keer u niet af van kennis, laat uw zwoegen onmetelijk zijn.
 Niet langer kunnen aardse grenzen uw kracht beperken; 245
 Stel uw werk gelijk met dat van de langdurige eindeloze Tijd.
 Reiziger op de naakte eeuwige hoogten,
 Volg nog steeds het moeilijke en onheuglijke pad
 Dat de kringlopen met zijn grimmige curve verbindt
 Voor de mens bemeten door de ingewijde Goden. 250
 Mijn licht zal in u zijn, mijn kracht zal uw kracht zijn.
 Laat niet de ongeduldige Titaan uw hart drijven,
 Vraag niet het onvolkomen resultaat, de gedeeltelijke prijs.
 Verlang slechts één gift, uw geest te verruimen;
 Begeer slechts één vreugde, het verheffen van uw ras. 255
 Boven het blinde lot en de vijandige machten
 Staat onbeweeglijk een verheven onveranderlijke Wil;
 Laat de vrucht van uw werk aan zijn almacht over.
 Alles zal veranderen in Gods herscheppende uur.”

Groots en lieflijk zonk verstild die machtige Stem. 260
 Niets bewoog er nu in de onmetelijke mijmerende ruimte:
 Een stilte daalde over de luisterende wereld,
 Een zwijgende immensiteit van Eeuwiges vrede.
 Doch Aswapati's hart antwoordde haar,
 Een kreet in de stilte van de Onmetelijkheden: 265

“How shall I rest content with mortal days
And the dull measure of terrestrial things,
I who have seen behind the cosmic mask
The glory and the beauty of thy face?
270 Hard is the doom to which thou bindst thy sons!
How long shall our spirits battle with the Night
And bear defeat and the brute yoke of Death,
We who are vessels of a deathless Force
And builders of the godhead of the race?
275 Or if it is thy work I do below
Amid the error and waste of human life
In the vague light of man’s half-conscious mind,
Why breaks not in some distant gleam of thee?
Ever the centuries and millenniums pass.
280 Where in the greyness is thy coming’s ray?
Where is the thunder of thy victory’s wings?
Only we hear the feet of passing gods.
A plan in the occult eternal Mind
Mapped out to backward and prophetic sight,
285 The aeons ever repeat their changeless round,
The cycles all rebuild and ever aspire.
All we have done is ever still to do.
All breaks and all renews and is the same.
Huge revolutions of life’s fruitless gyre,
290 The new-born ages perish like the old,
As if the sad Enigma kept its right
Till all is done for which this scene was made.
Too little the strength that now with us is born,
Too faint the light that steals through Nature’s lids,
295 Too scant the joy with which she buys our pain.
In a brute world that knows not its own sense,
Thought-racked upon the wheel of birth we live,
The instruments of an impulse not our own
Moved to achieve with our heart’s blood for price
300 Half-knowledge, half-creations that soon tire.
A foiled immortal soul in perishing limbs,
Baffled and beaten back we labour still;
Annulled, frustrated, spent, we still survive.
In anguish we labour that from us may rise
305 A larger-seeing man with nobler heart,
A golden vessel of the incarnate Truth,
The executor of the divine attempt
Equipped to wear the earthly body of God,
Communicant and prophet and lover and king.
310 I know that thy creation cannot fail:
For even through the mists of mortal thought

“Hoe zal ik tevreden rusten met sterfelijke dagen
 En de doffe gematigdheid van aardse dingen,
 Ik die achter het kosmische masker heb gezien
 De glorie en schoonheid van uw aangezicht?
 Hard is het lot waaraan gij uw zonen bindt! 270
 Hoelang zal onze geest strijd voeren met de Nacht
 En nederlaag ondergaan en het wrede juk van de Dood,
 Wij die de dragers zijn van een onsterfelijke Kracht
 En bouwers van de godheid van het ras?
 Of als het uw werk is dat ik beneden doe 275
 Onder het dwalen en het verval van menselijk leven
 Bij het vage licht van ’s mensen half-bewuste verstand,
 Waarom breekt er niet een of andere verre glans door van gijzelf?
 Aldoor gaan de eeuwen en millennia voorbij.
 Waar in de grijsheid is de lichtstraal van uw komst? 280
 Waar is de bliksem van de vleugels van uw zegepraal?
 Wij horen slechts de voeten van goden die voorbijgaan.
 Een plan in het occulte eeuwige Verstand
 In kaart gebracht voor het terugwaartse en profetische zicht,
 Herhalen de eonen aldoor hun onveranderlijke ronde, 285
 De kringlopen bouwen alles opnieuw en rijzen almaar hoger.
 Al wat wij gedaan hebben is altijd opnieuw te doen.
 Alles breekt op en hernieuwt zich en is nog steeds hetzelfde.
 Als reusachtige omwentelingen van ’s levens vruchteloze werveling,
 Vergaan de nieuwgeboren eeuwen als de oude, 290
 Als had een triest Enigma zijn recht behouden
 Tot al is gedaan waarvoor deze wereld werd gemaakt.
 Te gering de kracht die nu met ons geboren is,
 Te zwak het licht dat sluipt door de oogleden van de Natuur,
 Te karig de vreugde waarmee zij onze pijn moet kopen. 295
 In een wrede wereld die zijn eigen betekenis niet kent,
 Gedachte-gekweld op het rad van geboorte leven wij,
 Het werktuig van een impuls die niet de onze is
 Bewogen om met ons hartebloed als prijs te verkrijgen
 Half-kennis, half-scheppingen die snel vervelen. 300
 Een gedwarsboomde onsterfelijke ziel in vergankelijke ledematen,
 Verbijsterd en teruggedreven zwoegen wij nog steeds;
 Verslagen, teleurgesteld, uitgeput, overleven we nog altijd.
 In angst zwoegen wij opdat uit ons mag verrijzen
 Een ruimer-ziende mens met nobeler hart, 305
 Een gouden voertuig voor de geïncarneerde Waarheid,
 De volbrenger van de goddelijke poging
 Toegerust om het aardse lichaam van God te dragen,
 Zegsman en profeet en minnaar en koning.
 Ik weet dat uw schepping niet kan falen: 310
 Want zelfs door de nevelen van sterfelijk denken

Infallible are thy mysterious steps,
And, though Necessity dons the garb of Chance,
Hidden in the blind shifts of Fate she keeps
315 The slow calm logic of Infinity's pace
And the inviolate sequence of its will.
All life is fixed in an ascending scale
And adamantine is the evolving Law;
In the beginning is prepared the close.
320 This strange irrational product of the mire,
This compromise between the beast and god,
Is not the crown of thy miraculous world.
I know there shall inform the inconscient cells,
At one with Nature and at height with heaven,
325 A spirit vast as the containing sky
And swept with ecstasy from invisible founts,
A god come down and greater by the fall.
A Power arose out of my slumber's cell.
Abandoning the tardy limp of the hours
330 And the inconstant blink of mortal sight,
There where the Thinker sleeps in too much light
And intolerant flames the lone all-witnessing Eye
Hearing the word of Fate from Silence' heart
In the endless moment of Eternity,
335 It saw from timelessness the works of Time.
Overpassed were the leaden formulas of the Mind,
Overpowered the obstacle of mortal Space:
The unfolding Image showed the things to come.
A giant dance of Shiva tore the past;
340 There was a thunder as of worlds that fall;
Earth was o'errun with fire and the roar of Death
Clamouring to slay a world his hunger had made;
There was a clangour of Destruction's wings:
The Titan's battle-cry was in my ears,
345 Alarm and rumour shook the armoured Night.
I saw the Omnipotent's flaming pioneers
Over the heavenly verge which turns towards life
Come crowding down the amber stairs of birth;
Forerunners of a divine multitude,
350 Out of the paths of the morning star they came
Into the little room of mortal life.
I saw them cross the twilight of an age,
The sun-eyed children of a marvellous dawn,
The great creators with wide brows of calm,
355 The massive barrier-breakers of the world
And wrestlers with destiny in her lists of will,
The labourers in the quarries of the gods,

Gaan onfeilbaar uw mysterieuze schreden,
 En, ofschoon Noodzakelijkheid het kleed van Toeval draagt,
 Houdt zij in de blinde wisselingen van het Lot verborgen
 De langzame kalme logica van Oneindigheids tred 315
 En de ongeschonden voortgang van zijn wil.
 Heel het leven is vastgelegd in een opklimmende toonschaal
 En als adamant is de zich ontvouwende Wet;
 In het begin ligt het besluit voorbereid.
 Dit vreemde irrationele voortbrengsel van het slijk, 320
 Deze middenweg tussen het beest en god,
 Is niet de bekroning van uw mirakuleuze wereld.
 Ik weet dat een geest de onbewuste cellen zal bezielen,
 Één met de Natuur en hoog als de hemel
 En door een extase van onzichtbare bronnen gedreven, 325
 Onmetelijk als het omhullende firmament,
 Een god afgedaald en grootser door de ondergang.
 Een Macht verrees uit de kluisters van mijn sluimering.
 Met het prijsgeven van het moeizame gestrompel van de uren
 En de wisselvallige oogopslag van het sterfelijke zicht, 330
 Daar waar de Denker slaapt in teveel licht
 En het ene al-getuigende Oog onverdraagzaam vlamt
 En het Lotswoord wordt gehoord uit het hart van Stilte
 In het eindeloze ogenblik van de Eeuwigheid,
 Zag het vanuit de tijdloosheid de werken der Tijd. 335
 Overstegen waren de beladen formules van het Verstand,
 Overweldigd het obstakel van sterfelijke Ruimte:
 De zich ontvouwende Beeltenis toonde de dingen die komen gaan.
 Een reuzendans van Shiva scheurde het verleden;
 Er klonk een donder als van werelden die ten onder gaan; 340
 De aarde werd door vuur verzwolgen en door het gebrul van de Dood
 Tierend om een wereld te verdelgen die zijn honger had gemaakt;
 Het geratel klonk van de vleugelen van Vernietiging:
 Het Titanische strijd-rumoer was in mijn oren,
 Noodkreet en tumult schokte de gewapende Nacht. 345
 Ik zag de vlammende pioniers van de Almachtige komen
 Over het hemelse grensgebied dat zich naar het leven keert
 In stromen omlaag langs de amberen trappen van geboorte;
 Als voorlopers van een goddelijke menigte,
 Kwamen zij van de paden van de morgenster 350
 In het kleine kamertje van het sterfelijke leven.
 Ik zag hen het schemerlicht van een tijdperk doorkruisen,
 De zon-ogige kinderen van een wonderschone dageraad,
 De grootse scheppers met het ruime voorhoofd van kalmte,
 De indrukwekkende barrière-brekers der wereld 355
 En worstelaars met lotsbestemming in het strijdperk van haar wilskracht,
 De arbeiders in de steengroeven van de goden,

The messengers of the Incommunicable,
The architects of immortality.
360 Into the fallen human sphere they came,
Faces that wore the Immortal's glory still,
Voices that communed still with the thoughts of God,
Bodies made beautiful by the spirit's light,
Carrying the magic word, the mystic fire,
365 Carrying the Dionysian cup of joy,
Approaching eyes of a diviner man,
Lips chanting an unknown anthem of the soul,
Feet echoing in the corridors of Time.
High priests of wisdom, sweetness, might and bliss,
370 Discoverers of beauty's sunlit ways
And swimmers of Love's laughing fiery floods
And dancers within rapture's golden doors,
Their tread one day shall change the suffering earth
And justify the light on Nature's face.
375 Although Fate lingers in the high Beyond
And the work seems vain on which our heart's force was spent,
All shall be done for which our pain was borne.
Even as of old man came behind the beast
This high divine successor surely shall come
380 Behind man's inefficient mortal pace,
Behind his vain labour, sweat and blood and tears:
He shall know what mortal mind barely durst think,
He shall do what the heart of the mortal could not dare.
Inheritor of the toil of human time,
385 He shall take on him the burden of the gods;
All heavenly light shall visit the earth's thoughts,
The might of heaven shall fortify earthly hearts;
Earth's deeds shall touch the superhuman's height,
Earth's seeing widen into the infinite.
390 Heavy unchanged weighs still the imperfect world;
The splendid youth of Time has passed and failed;
Heavy and long are the years our labour counts
And still the seals are firm upon man's soul
And weary is the ancient Mother's heart.
395 O Truth defended in thy secret sun,
Voice of her mighty musings in shut heavens
On things withdrawn within her luminous depths,
O Wisdom-Splendour, Mother of the universe,
Creatrix, the Eternal's artist Bride,
400 Linger not long with thy transmuting hand
Pressed vainly on one golden bar of Time,
As if Time dare not open its heart to God.
O radiant fountain of the world's delight

De boodschappers van het Onverwoordbare,
 De architecten van onsterfelijkheid.

In de gevallen menselijke sfeer kwamen zij, 360
 Gezichten die nog steeds de glorie droegen van het Onsterfelijke,
 Stemmen die nog steeds contact hielden met de gedachten Gods,
 Lichamen met een schoonheid van het licht van de geest,
 Dragere van het magische woord, het mystieke vuur,
 Dragere van de Dionysische beker van vreugde, 365
 De naderende ogen van een goddelijker mens,
 Lippen die een onbekende lofzang zingen van de ziel,
 Voeten die weerklinken in de gangen van de Tijd.
 Hogepriesters van wijsheid, beminnelijkheid, macht en gelukzaligheid,
 Ontdekkere van de zonverlichte wegen van de schoonheid 370
 En zwemmers in de lachende onstuimige wateren van Liefde
 En dansere achter de gouden deuren van verrukking,
 Hun voetstap zal op een dag de lijdende aarde veranderen
 En het licht rechtvaardigen op het aangezicht van de Natuur.
 Al leeft het Noodlot voort in het verheven Onbekende 375
 En lijkt het werk vergeefs waarop de kracht van ons hart werd verspild,
 Zal al worden gedaan waarvoor onze pijn werd doorstaan.
 Zoals lang geleden de mens kwam na het beest
 Zo zal deze verheven goddelijke opvolger zeker komen
 Na de ondoelmatige sterfelijke tred van de mens, 380
 Na zijn zinloze gezwoeg, zweet en bloed en tranen:
 Hij zal weten wat het sterfelijk verstand maar nauwelijks durfde denken,
 Hij zal doen wat het sterfelijke hart niet wagen kon.
 Als erfgenaam van het zwoegen van menselijke tijd,
 Zal hij de last van de goden op zich nemen; 385
 Al het hemelse licht zal de aardse gedachten bezoeken,
 's Hemels macht zal aardse harten versterken;
 Aardse daden zullen raken aan bovenmenselijke hoogte,
 Het aardse zicht zal zich verruimen tot in het oneindige.
 Zwaar en onveranderd weegt nog altijd de onvolmaakte wereld; 390
 De luisterrijke jeugd van de Tijd is voorbij en heeft gefaald;
 Zwaar en lang zijn de jaren die ons zwoegen telt
 En nog altijd is stevig verzegeld de menselijke ziel
 En vermoeid is het hart van de oeroude Moeder.
 O Waarheid bewaakt in uw verborgen zon, 395
 Stem van haar machtige mijmeringen in de gesloten hemelen
 Over dingen teruggetrokken in haar lichtende diepten,
 O Wijsheid-Pracht, Moeder van het universum,
 Schepster, Bruid van de kunstenaar van het Eeuwige,
 Talm niet lang met uw transmutterende hand 400
 Die vergeefs wordt gedrukt op één gouden tralie van de Tijd,
 Als durfde de Tijd zijn hart niet te openen voor God.
 O stralende bron van 's werelds geluk

World-free and unattainable above,
405 O Bliss who ever dwellst deep-hid within
While men seek thee outside and never find,
Mystery and Muse with hieratic tongue,
Incarnate the white passion of thy force,
Mission to earth some living form of thee.
410 One moment fill with thy eternity,
Let thy infinity in one body live,
All-Knowledge wrap one mind in seas of light,
All-Love throb single in one human heart.
Immortal, treading the earth with mortal feet
415 All heaven's beauty crowd in earthly limbs!
Omnipotence, girdle with the power of God
Movements and moments of a mortal will,
Pack with the eternal might one human hour
And with one gesture change all future time.
420 Let a great word be spoken from the heights
And one great act unlock the doors of Fate.”

His prayer sank down in the resisting Night
Oppressed by the thousand forces that deny,
As if too weak to climb to the Supreme.
425 But there arose a wide consenting Voice;
The spirit of beauty was revealed in sound:
Light floated round the marvellous Vision's brow
And on her lips the Immortal's joy took shape.
“O strong forerunner, I have heard thy cry.
430 One shall descend and break the iron Law,
Change Nature's doom by the lone spirit's power.
A limitless Mind that can contain the world,
A sweet and violent heart of ardent calms
Moved by the passions of the gods shall come.
435 All mights and greatnesses shall join in her;
Beauty shall walk celestial on the earth,
Delight shall sleep in the cloud-net of her hair,
And in her body as on his homing tree
Immortal Love shall beat his glorious wings.
440 A music of griefless things shall weave her charm;
The harps of the Perfect shall attune her voice,
The streams of Heaven shall murmur in her laugh,
Her lips shall be the honeycombs of God,
Her limbs his golden jars of ecstasy,
445 Her breasts the rapture-flowers of Paradise.
She shall bear Wisdom in her voiceless bosom,
Strength shall be with her like a conqueror's sword
And from her eyes the Eternal's bliss shall gaze.

Wereld-vrij en onbereikbaar boven,
 O Gelukzaligheid die eeuwig woont diep verborgen binnenin 405
 Terwijl de mensen u buiten zoeken en nimmer vinden,
 Mysterie en Muze met hiëratische tong,
 Incarneer de reine hartstocht van uw kracht,
 Zend naar de aarde een of andere levende vorm van uzelf.
 Vul één ogenblik met uw eeuwigheid, 410
 Laat uw oneindigheid leven in één lichaam,
 Laat Al-Kennis één verstand hullen in zeeën van licht,
 Laat Al-Liefde afzonderlijk kloppen in een menselijk hart.
 Breng onsterfelijk, de aarde betredend met sterfelijke voeten,
 Alle hemelse schoonheid in aardse ledematen samen! 415
 Almachtige, laat met de macht van God omgorden
 Bewegingen en momenten van een sterfelijke wilskracht,
 Pak de eeuwige macht samen in één menselijk uur
 En verander met één gebaar heel de toekomstige tijd.
 Laat een groots woord gesproken zijn vanaf de hoogten 420
 En één grootse daad de deuren van het Lot ontsluiten.”

Zijn bede zonk terug in de zich verzettende Nacht
 Beklemd door de duizend krachten die ontkennen,
 Als waren zij te zwak om te klimmen naar het Allerhoogste.
 Doch een omvangrijke Stem verrees en stemde met hem in; 425
 De geest van schoonheid werd geopenbaard in geluid:
 Licht zweefde rond het voorhoofd van de wonderschone Verschijning
 En de vreugde van Onsterfelijkheid kreeg gedaante op haar lippen.
 “O voorloper van kracht, ik heb uw uitroep gehoord.
 Één zal neerdalen en de ijzeren Wet breken, 430
 Het noodlot van de Natuur veranderen door de macht van de geest alleen.
 Een grenzeloos Verstand dat de wereld kan omvatten,
 Een beminnelijk en geweldig hart van vurige kalmte
 Door de hartstochten van de goden bewogen zal komen.
 Alle machten en grootheden zullen zich in haar verenigen; 435
 Schoonheid zal hemels wandelen op de aarde,
 Geluk zal slapen in de wolkenlokken van heur haar,
 En in haar lichaam als in zijn boom van thuiskeer
 Zal onsterfelijke Liefde haar glorieuze vleugels uitslaan.
 Een muziek van dingen zonder smart zal haar charme weven; 440
 De harpen van de Volmaakte zullen harmoniëren in haar stem,
 De rivieren van de Hemel zullen ruisen in haar lach,
 Haar lippen zullen de honingraten zijn van God,
 Haar ledematen zijn gouden kruiken van extase,
 Haar borsten de verrukkings-bloemen van het Paradijs. 445
 Zij zal Wijsheid dragen in haar stemloze boezem,
 Kracht zal met haar zijn als een overwinnend zwaard
 En uit haar ogen zal de gelukzaligheid van het Eeuwige stralen.

A seed shall be sown in Death's tremendous hour,
450 A branch of heaven transplant to human soil;
Nature shall overleap her mortal step;
Fate shall be changed by an unchanging will."

As a flame disappears in endless Light
Immortally extinguished in its source,
455 Vanished the splendour and was stilled the word.
An echo of delight that once was close,
The harmony journeyed towards some distant hush,
A music failing in the ear of trance,
A cadence called by distant cadences,
460 A voice that trembled into strains withdrawn.
Her form retreated from the longing earth
Forsaking nearness to the abandoned sense,
Ascending to her unattainable home.
Lone, brilliant, vacant lay the inner fields;
465 All was unfilled inordinate spirit space,
Indifferent, waste, a desert of bright peace.
Then a line moved on the far edge of calm:
The warm-lipped sentient soft terrestrial wave,
A quick and many-murmured moan and laugh,
470 Came gliding in upon white feet of sound.
Unlocked was the deep glory of Silence' heart;
The absolute unmoving stillnesses
Surrendered to the breath of mortal air,
Dissolving boundlessly the heavens of trance
475 Collapsed to waking mind. Eternity
Cast down its incommunicable lids
Over its solitudes remote from ken
Behind the voiceless mystery of sleep.
The grandiose respite failed, the wide release.
480 Across the light of fast-receding planes
That fled from him as from a falling star,
Compelled to fill its human house in Time
His soul drew back into the speed and noise
Of the vast business of created things.
485 A chariot of the marvels of the heavens
Broad-based to bear the gods on fiery wheels,
Flaming he swept through the spiritual gates.
The mortal stir received him in its midst.
Once more he moved amid material scenes,
490 Lifted by intimations from the heights
And in the pauses of the building brain
Touched by the thoughts that skim the fathomless surge
Of Nature and wing back to hidden shores.

Een zaad zal worden gezaaid in het ontzagwekkende uur van de Dood,
 Een tak van de hemel worden overgeplant naar menselijke grond; 450
 De Natuur zal verder reiken dan haar sterfelijke schrede;
 Het Lot zal veranderen door een onveranderlijke wil.”

Gelijk een vlam opgaat in eindeloos Licht
 En onsterfelijk in zijn oorsprong wordt uitgewist,
 Verdween de pracht en werd het woord gestild. 455
 Als een echo van geluk dat eens nabij was,
 Reisde de harmonie naar een of ander verafgelegen zwijgen,
 Een muziek vervagend in het oor van trance,
 Een cadens door verre cadensen geroepen,
 Een stem die trilde in afnemende tonen. 460
 Haar gedaante trok zich van de verlangende aarde terug,
 Verzaakte nabijheid voor het prijsgegeven zintuig
 En rees omhoog naar haar onbereikbare huis.
 Eenzaam, stralend, leeg lagen de innerlijke velden;
 Alles was onge vulde wanordelijke geest-ruimte, 465
 Onaangedaan, woest, een verlatenheid van heldere vrede.
 Toen begon een lijn te bewegen aan de verre rand van kalmte:
 De warm-lippige aardse vloedgolf, gevoelig en zacht,
 Een snel en veelsoortig murmelende kerm en lach,
 Kwam aangeleden op witte voeten van geluid. 470
 Ontsloten was de ontoegankelijke glorie van het hart van Stilte;
 De volstrekte onbeweeglijke stilten
 Gaven zich over aan de adem van sterfelijke lucht,
 Grenzeloos uiteenvallend bezweken de hemelen van trance
 Tot het wakende verstand. Eeuwigheid 475
 Sloeg zijn onzegbare oogleden neer
 Over zijn eenzaamheden ver van alles wat bekend was verwijderd
 Achter het stemloze mysterie van de slaap.
 De grootse onderbreking nam een einde, de weidse bevrijding.
 Door het licht van snel terugwijkende sferen 480
 Die voor hem wegvluchtten als voor een vallende ster,
 Gedwongen om zijn menselijke huis te vullen in de Tijd
 Trok zijn ziel zich terug in het jachtige en het lawaai
 Van het onmetelijke gebeuren van geschapen dingen.
 Een triomfwagen van de wonderen der hemelen 485
 Breedgebouwd om de goden op vurige wielen te dragen,
 Vlamdend snelde hij door de spirituele poorten.
 De sterfelijke beroering ontving hem in haar midden.
 Opnieuw bewoog hij temidden van materiële taferelen,
 Opgetild door wenken van de hoogten 490
 En tussen de pauzes van het zich vormende brein
 Geraakt door de gedachten die scheren langs de peilloze stortzee
 Van de Natuur en die terugvleugelen naar verborgen kusten.

The eternal seeker in the aeonic field
495 Besieged by the intolerant press of hours
Again was strong for great swift-footed deeds.
Awake beneath the ignorant vault of Night,
He saw the unnumbered people of the stars
And heard the questioning of the unsatisfied flood
500 And toiled with the form-maker, measuring Mind.
A wanderer from the occult invisible suns
Accomplishing the fate of transient things,
A god in the figure of the arisen beast,
He raised his brow of conquest to the heavens
505 Establishing the empire of the soul
On Matter and its bounded universe
As on a solid rock in infinite seas.
The Lord of Life resumed his mighty rounds
In the scant field of the ambiguous globe.

END OF CANTO FOUR, BOOK THREE
End of Part One

De eeuwige zoeker in het eonische veld
Belaagd door de onverdraagzame druk van de uren 495
Voelde zich weer sterk voor grootse snel-voetige daden.
Ontwaakt onder het onwetende gewelf van de Nacht,
Zag hij de talloze volkeren van de sterren
En hoorde het gevraag van de onbevredigde vloed
En zwoegde met de vorm-maker, het beoordeelende Verstand. 500
Een zwerver van de occulte onzichtbare zonnen
Die het lot vervulde van vergankelijke dingen,
Een god in de gedaante van het verzezen beest,
Hij hief zijn voorhoofd van overwinning naar de hemelen,
Vestigde het keizerrijk van de ziel 505
Op Materie en zijn gebonden universum
Als op een solide rots in oneindige zeeën.
De Heer van het Leven hernam zijn machtige rondes
Op het schrale veld van de dubbelzinnige globe.

EINDE VAN CANTO VIER, BOEK DRIE
Einde van Deel Een

